

ОРСЪН СКОТ КАРД СЯНКАТА НА ЕНДЪР

Част 1 от „Сага за сянката“

Превод от английски: Светлана Комогорова, 2004

chitanka.info

*На Дик и Хейзи Браун,
в чийто дом никой не остава гладен
и в чиито сърца
всеки е добре дошъл.*

ПРЕДГОВОР

Строго погледнато, тази книга не е продължение, защото започва там, откъдето започва и „Играта на Ендър“, и свършва приблизително на същото място. Всъщност това е нов преразказ на същата история — много от героите и местата са същите, ала видени от перспективата на друг герой. Трудно бихме могли да определим какво точно представлява книгата. Съпътстващ роман? Паралелен роман? Или „паралакс“, ако мога да приложа този научен термин към литературата.

В идеалния случай този роман би могъл да се чете както от хора, които никога не са чели „Играта на Ендър“, така и от читатели, които го знаят наизуст. Тъй като той не е продължение, няма нужда да познавате романа „Играта на Ендър“ — там няма нищо, което да не се съдържа и тук. Но все пак, ако съм успял да постигна литературната си цел, тези две книги взаимно се допълват. Която и да прочетете първа, другата би трябвало да бъде оценена според собствените си достойнства.

Години наред аз с благодарност следях как „Играта на Ендър“ набираше все повече популярност, особено сред читателите в училищна възраст. Макар тази книга принципно да не бе предназначена за юноши, тя бе прегърната от мнозина в тази възрастова група, както и от много учители, които намират приложение на книгата в клас.

Това, че съществуващите продължения — „Говорителя на мъртвите“, „Ксеноцид“ и „Деца на разума“ — така и не се харесаха толкова на по-младите читатели, никога не ме е учудвало. Причината явно е, че в центъра на „Играта на Ендър“ стои едно дете, докато в продълженията се разказва за възрастни. Може би по-важното е, че „Играта на Ендър“ — поне на преден план — е героичен, приключенски роман, докато продълженията са съвсем друг вид проза. Тя е с по-бавно темпо, по-съзерцателна и наблягаща на идеите, а и разглежда теми, не така непосредствено актуални за по-младите читатели.

Наскоро обаче осъзнах, че 3000-годишната пропаст между „Играта на Ендър“ и нейните продължения оставя изобилно пространство и за други продължения, по-тясно свързани с първата книга. Всъщност в известен смисъл „Играта на Ендър“ няма продължения, защото останалите три книги сами по себе си разказват една съвсем отделна, цялостна история.

Известно време сериозно флиртувах с идеята да откроя вселената на „Играта на Ендър“ за други писатели. Дори поканих един, от чието творчество се възхищавам — Нийл Шустърман, за евентуална съвместна работа по романи за съучениците на Ендър Уигин от Военното училище. В разговорите ни се изясни, че най-уместно би било да започнем с Бийн, детето-войник, с когото Ендър се държи по същия начин, както собственият му учител-възрастен се държи с него.

А после се случи и друго. Колкото повече разговаряхме, толкова повече аз ревнувах от това, че Нийл, а не аз, ще напише такава книга. Най-сетне проумях, че далеч не съм приключил с писането за „деца в космоса“, както цинично наричах проекта, и всъщност имам какво още да кажа. Бях научил това-онова през десетината години, изминали от първото издание на „Играта на Ендър“ през 1985 г. И така, макар все още да се надявам двамата с Нийл да работим заедно, аз сръчно си върнах проекта обратно.

Скоро открих, че да се разкаже два пъти една и съща история, но по различен начин, е по-трудно, отколкото изглежда. Пречеше ми това, че макар героите — от чиято гледна точка се изхожда — да са различни, авторът е един и същ, с един и същи вътрешен мироглед. Помагаше ми това, че през изминалите години бях научил някои неща, благодарение на които успях да повдигна други проблеми и да подхожда с по-дълбоко разбиране към проекта. И двете книги са плод на един и същи ум, който обаче с времето се е променил. Те черпят от едни и същи детски спомени, но от различна перспектива. За читателя паралаксът се създава от Ендър и Бийн — две отделни личности, които преживяват едни и същи събития. За писателя паралаксът се създава от дванайсет години, през които по-големите ми деца пораснаха, родиха се по-малки, светът около мен се промени, а аз научих някои неща за човешката природа и изкуството, които преди ми бяха непознати.

Сега вие държите тази книга в ръце. Дали за вас този литературен експеримент ще има успех, ще прецените единствено

самите вие. За мен си струваше отново да се потопя в същия кладенец, защото водата този път напълно се бе сменила, и макар да не се е превърнала във вино, поне има различен вкус, защото е черпена с друг съд. Надявам се да ви хареса също толкова, ако не и повече.

Грийнсбъро, Северна Каролина,
януари 1999 г.

ПЪРВА ЧАСТ
БЕЗПРИЗОРЕН

1

ПОУК

— Мислите си, че сте намерили подходящия и затова изведнъж режете моята програма?

— Не е заради хлапето, което Граф откри, а заради ниското качество на твоите открития.

— Знаехме, че вероятността е малка. Но децата, с които работя, водят война само за да оцелеят!

— Твоите деца са толкова недохранени, че страдат от сериозна умствена деградация, още преди да започнеш да ги тестваш. Повечето от тях не са изградили нормално човешко поведение. Толкова са сбъркани, че и един ден не могат да издържат, без да откраднат, счупят или разрушат нещо.

— Но притежават потенциал като всички деца.

— Тъкмо тази сантименталност дискредитира целия ти проект пред МФ.

Поук през цялото време си отваряше очите. По-малките деца също бяха задължени да стоят на пост, но въпреки че се проявяваха като доста наблюдателни, понякога просто пропускаха всички онези неща, които бе необходимо да забелязват. Това означаваше, че Поук може да разчита само на себе си да забележи опасността.

Имаше много опасности, за които трябваше да се оглеждаш. Например ченгетата. Те не се появяваха често, но когато се появяваха, сякаш особено много наблюдаваха на прочистването на улиците от деца. Размахваха около тях магнитните си камшици, сипеха жестоки парещи удари дори и върху най-малките и ги наричаха паплач, крадци, чумата на прекрасния град Ротердам. Задачата на Поук беше да забележи раздвижването в далечината, което означаваше, че ченгетата може да

са излезли на хайка. Тогава тя изсвирваше предупредителния сигнал и мъниците се втурваха към скривалищата си, докато опасността отmine.

Но ченгетата не идваха толкова често. Истинската опасност бе много по-непосредствена — големите деца. На девет години Поук бе матриархът на малката си банда (никой от тях не знаеше със сигурност, че тя е момиче), но това никак не важеше пред единайсет-, дванайсет- и тринайсетгодишните момчета и момичета, които тероризираха улиците. Възрастните просяци, крадци и курви не обръщаха никакво внимание на малките деца на улицата — освен колкото да ги изритат от пътя си. Но по-големите деца (те бяха изритваните) се обръщаха и на свой ред нападаха малките. Всеки път, когато децата от бандата на Поук откриеха нещо за ядене — особено ако изнамереха надежден източник на боклук или някоя лесна мишена, от която да изкрънкат дребни пари или малко храна — ревниво вардеха и криеха придобивките си, защото побойниците най-много обичаха да отнемат трохите храна на малките. Да крадеш от малките деца, бе много по-безопасно, отколкото да крадеш от магазините или от минувачите. Пък и им харесваше, Поук го виждаше. Харесваше им как малките деца треперят и се подчиняват, хленчат и дават всичко, каквото им поискат.

Ето защо, когато мършавото двегодишно хлапе се покачи върху коша за боклук на отсрещната страна на улицата, наблюдателната Поук веднага го забеляза. Това хлапе не си дояждаше. Всъщност направо гладуваше. Тънки ръце и крака, абсурдно изпъкнали стави, подут корем. И ако гладът не го убиеше скоро, то щеше да го убие идващата есен, защото дрехите му изглеждаха тънички, а и не бяха много.

Обикновено тя би му обърнала само мимолетно внимание. Но това хлапе имаше очи. И продължаваше да се оглежда интелигентно. Нямахме го вцепенението, присъщо на живите мъртвъци, които вече не търсят храна, нито дори ги е грижа да си намерят удобно място да полегнат, преди да вдишат за последен път от вонящия въздух на Ротердам. В края на краищата за тях смъртта нямаше да е чак толкова голяма промяна. Всеки знаеше какво е Ротердам — макар да не беше столицата на Ада, той беше най-главното му морско пристанище. Единствената разлика между Ротердам и ада беше, че в Ротердам проклятието не е вечно.

Това малко момченце... какво правеше то? Не търсеше храна. Не оглеждаше минувачите. Това бе в реда на нещата — надали някой би

оставил нещичко на толкова малко дете. С каквото и да се сдобиеше, някое друго дете щеше да му го отнеме, така че защо да си прави труда? Ако искаше да оцелее, необходимо бе да следва по-големите лешояди и да облизва опаковките от храна подире им, да изяжда последната следа от захар или троха брашно, полепнала по обвивката и неизблизана от първия, докопал храната. Тук, на улицата, нямаше нищо — щеше да яде само ако някоя банда го приютеше, а Поук не го искаше в нейната. Той щеше само да им се пречка — на нейните хлапета вече и без това им беше достатъчно трудно. Нямаше нужда от още едно безполезно гърло за изхранване.

Той ще опита, реши тя. Ще хленчи и ще се моли. Но този номер минава само при богатите. Аз трябва да мисля за бандата си. Той не е от тях, така че не ми пука за него. Нищо, че е малък. На мен той не ми е никакъв.

Две дванайсетгодишни проститутки, които обикновено не работеха в тоя участък, се показаха иззад един ъгъл и се насочиха към базата на Поук. Тя подсвирна тихо. Децата веднага се разпръснаха — останаха на улицата, но се опитваха да не приличат на банда.

Не помогна. Проститутките вече знаеха, че Поук е тартор на банда, и както можеше да се предполага, я сграбчиха за ръцете, удариха я в стената и си поискаха „таксата за разрешение“. Поук знаеше, колко лошо би било, ако им каже, че не може да им даде нищо — винаги се стараяше да има запас, за да умилюстивява гладните побойници. Тя виждаше защо тези проститутки са гладни. Когато се зададоха, те никак не приличаха на онези, които предпочитаха педофилите. Бяха доста мършави и изглеждаха твърде стари. Така че докато телата им не се развиеха и не започнеха да привличат недотам перверзната клиентела, трябваше да се задоволят с грабителство. Това, че щяха да оберат нея и бандата ѝ, накара кръвта на Поук да кипне, но по-умно беше да си плати. Ако я пребиеха, известно време тя нямаше да може да разчита на бандата си. Затова бръкна в тайните си запаси и извади едно пликче, в което все още имаше половин сладкиш.

Сладкишът беше престоял, защото тя го държеше от два дена за всеки случай, но двете го сграбчиха, разкъсаха плика и едната отхапа повече от половината. После подаде остатъка на приятелката си или по-скоро на бившата си приятелка, защото точно тези хищнически постъпки пораждаха вражди. Двете се сбиха — започнаха да си

крещят, да си удрят плесници, да се дерат с нокти. Поук наблюдаваше внимателно с надеждата, че ще изпуснат остатъка от сладкиша, но нямаше късмет. Парчето влезе в устата на същото момиче, което беше отхапало първата хапка — именно то спечели битката, а другото побягна да си търси убежище.

Поук се обърна и видя малкото момченце точно зад себе си. Едва не се препъна в него. Ядосана, задето ѝ се наложи да дава храна на онези уличници, тя го ритна с коляно и го събори на земята.

— Не заставай зад гърба на хората, ако не искаш да се приземиш по задник — изръмжа тя.

Той просто стана и я загледа настоятелно, с очакване.

— Не, копеленце, нищичко няма да получиш от мен — заяви Поук. — Няма да извадя и бобено зърно от устата на моята банда. Ти и едно бобено зърно *не струваш*.

Сега, когато побойничките бяха отминали, бандата ѝ започна да се събира.

— Ти защо им даде храната си? — попита момчето. — Тази храна трябва на теб.

— О, извинявай! — тросна се Поук и заговори силно, за да я чува бандата ѝ. — Май ти трябва да си шефът на бандата, а? Като те гледам какъв си як, няма да имаш никакви проблеми да опазиш храната.

— Не аз — рече момчето. — Аз бобено зърно не струвам, помниш?

— Да, помня. Хубаво е и ти да го запомниш, че да си затваряш устата.

Бандата ѝ се разсмя.

Но не и момченцето.

— Трябва завъдиш собствен побойник — рече то.

— Аз не си *завъждам* побойници. Аз се отървавам от тях — отвърна Поук. Начинът, по който то продължаваше да ѝ отговаря, не ѝ харесваше. След минута щеше да ѝ се наложи да го удари.

— Ти даваш храна на побойници всеки ден. Давай само на *един* и го накарай теб пази от другите.

— Мислиш ли, че не ми е минавало през ум, тъпако? — възкликна тя. — Само че след като го купя, как ще го задържа? Той няма да се бие за нас.

— Щом няма — убиваш го — рече момчето.

Това накара Поук да побеснее — тъпата невъзможност, силата на идеята, която, знаеше, никога не би могла да приложи. Тя пак го сръга с коляно и в добавка този път го ритна, когато падна.

— Може би ще започна, като убия теб.

— Аз бобено зърно не струвам, помниш? — рече момчето. — Ти убиваш един побойник, хващаш друг да се бие за теб, той иска твоята храна, той се страхува от теб.

Тя не знаеше как да реагира на толкова нелепа идея.

— Те теб изяждат — продължи момчето. — Теб изяждат. Затова трябва убиеш един. Претрепеш някой дребосък като мен. Камъните трошат всякакви глави.

— Драйфа ми се от теб — рече тя.

— Щото не сетила сама — отвърна мъничкият.

Той флиртуваше със смъртта, като ѝ говореше така. Ако тя го наранеше, с него беше свършено и той трябваше да го знае.

Но пък смъртта вече живееше под тънката му ризка. Трудно би било да си представи, че ако смъртта се приближи, това би имало някакво значение.

Поук огледа бандата си. Израженията на лицата им бяха непроницаеми.

— Нямам нужда разни бебета да ми обясняват, че трябва да убивам онези, които не можем да убием.

— Малко дете идва зад него, ти муш, той пада — рече момчето. — Носиш големи камъни, тухли, фрасваш го в главата. Като видиш мозък, край.

— Умрял не ми върши работа — отвърна тя. — Искам си собствен побойник — който ще ни пази, умрял не ща.

Момчето се ухили.

— Значи идеята ми вече ти харесва — рече то.

— Нямам доверие на побойници — отвърна тя.

— Той пази теб на благотворителната кухня — рече момчето. — Ти влизаш в кухнята. — Продължаваше да я гледа в очите, но говореше така, че да го чуят и другите — Той вземе *всичко* за теб в кухнята.

— Малко хлапе влиза в кухнята, големи деца го пребиват — заяви Сержанта. Той беше на осем години и винаги се държеше така,

сякаш си мислеше, че е заместник на Поук. Истината беше, че тя нямаше заместник.

— Ти си намериш побойник и той ги кара да се махнат.

— А как той спре двама побойници? Трима побойници? — попита Сержанта.

— Както казах — отвърна момчето, — просто го буташ, той не толкоз голям. Събираш кураж и подготвяш се. Не си ли бил войник? Нали Сержант ти викат?

— Не му говори, Сержант — рече Поук. — Не знам що изобщо приказваме с двегодишен.

— На четири съм — обади се момчето.

— Как се казваш? — попита Поук.

— Никой досега не ме е кръщавал — отвърна то.

— Значи си толкова тъп, че и собственото си име не можеш да запомниш?

— Никой никога не ми е давал име — повтори той. И продължаваше да я гледа в очите, проснат на земята, а бандата се беше скупчила около него.

— И бобено зърно не струваш — рече тя.

— Тъй е — съгласи се то.

— Да — потвърди Сержанта. — Едно тъпо бобено зърно.

— Значи вече си имаш име — рече Поук. — Сега се връщаш и сядаш на коша за боклук, а аз обмислям каквото си казал.

— Трябва да ям — рече Бийн^[1].

— Ако си намеря побойник, ако това, дето го казваш, стане, може би ще ти дам нещо.

— Сега ми трябва — настоя Бийн.

Тя знаеше, че е истина.

Бръкна в джоба си и извади шестте фъстъка, които пазеше. Той се надигна и взе само един от дланта ѝ, сложи го в устата си и задъвка бавно.

— Вземи ги всичките — подкани го нервно тя.

Той протегна мъничката си ръка. Беше слаба. Не можеше да я свие в юмрук.

— Не мога да ги държа всичките — рече той. — Слаба ръка.

По дяволите. Хабеше идеални фъстъци за някакво хлапе, което и без това щеше да умре.

Но смяташе да пробва неговата идея. Беше дръзка, но беше първият чут от нея план, който вдъхваше някаква надежда, че нещата ще се пооправят, че нещо в окаения им живот ще се промени, без да й се налага да слага момичешки дрехи и да се залавя със занаята. И тъй като идеята беше негова, бандата трябваше да види, че тя се отнася честно с него. Така се задържаш начело на бандата — като виждат, че си честен.

И затова тя не прибра ръката си, докато той не изяде всичките шест фъстъка един по един.

След като глътна последния, той отново я загледа продължително в очите, а после каза:

— По-добре бъди готова да го убиеш.

— Искам го жив.

— Бъди готова да го убиеш, ако не е подходящ — С тези думи Бийн зацъпурка обратно през улицата към своя кош за боклук и мъчително се покатери върху него, за да гледа.

— Ти не си на четири години! — кресна му Сержанта.

— На четири съм, ама съм дребничък — извика той в отговор.

Поук накара Сержанта да млъкне и тръгнаха да търсят камъни, тухли и блокчета сгур. Щом щяха да водят малка война, по-добре да са въоръжени.

Бийн не харесваше новото си име, но то все пак беше име — това означава, че и другите знаят кой си и при нужда ще те наричат някак — което беше хубаво. Както и шестте фъстъка. Устата му просто не знаеше какво да прави с тях. Докато дъвчеше, го болеше.

Заболя го и докато наблюдаваше как Поук прецака предложения от него план. Бийн не я избра, защото тя беше най-умният главатар на банда в Ротердам. Точно обратното. Нейната банда едва оцеляваше, защото тя не умееше да преценява особено добре. И беше прекалено състрадателна. Нямаше достатъчно ум да подсигури достатъчно храна за себе си, така че да изглежда добре хранена. И макар собствената ѝ банда да знаеше, че е сваятна, и да я харесваше, на непознатите Поук не изглеждаше особено преуспяла. Не личеше да се справя добре с работата си.

Ала ако *наистина* я биваше в работата ѝ, тя никога нямаше да го послуша. Той така и нямаше да успее да се приближи до нея. Или пък ако го изслушаше и харесаше идеята му, тя щеше да се отърве от него. Така беше на улицата. Добрите хлапета умираха. Поук беше май прекалено добра, че да оцелее. На това разчиташе Бийн. Но сега се страхуваше точно за живота ѝ.

Цялото това време, което беше вложил в наблюдаване на хората, докато тялото му се самоизяждаше, щеше да бъде пропиляно, ако тя не можеше да осъществи плана му. Не че самият Бийн не бе пропилял много време. Отначало наблюдаваше как хлапетата вършат разни неща на улицата, как се крадат едно друго, как се хващат за гърлата и си бъркат по джобовете, продават всяка част от себе си, която могат. Той виждаше как нещата могат да се подобрят, ако някой прояви ум, но не се доверяваше на собственото си проникновение. Беше сигурен, че трябва да има нещо друго, което той просто не разбираше. Бореше се да научи повече — за всичко. Да се научи да чете, за да знае какво означават табелите на камионите, магазините, фургоните и кофите. Да научи достатъчно холандски и общия език на МФ, за да разбира всичко, което се говори около него. Това, че гладът постоянно го разсейваше, никак не му помагаше. Вероятно би могъл да си намери повече храна, ако не бе отделял толкова време за изучаване на хората. Но най-сетне проумя: вече разбираше. Беше го разбрал от самото начало. Нямаше тайни, които Бийн все още да не проумява само защото е съвсем мъничък. Причината всички тези хлапета да постъпват толкова тъпо беше, че самите те са тъпи.

Те бяха тъпи, а той — умен. Но защо тогава го заплашваше гладна смърт, а тези хлапета бяха още живи? Именно тогава реши да действа. И избра Поук за свой главатар. А сега седеше върху кофа за боклук и я гледаше как се дъни.

Като за начало тя избра погрешния побойник. Трябваше ѝ някой, който разчита само на размерите си, за да сплашва хората. Трябваше ѝ някой голям и тъп, брутален, но податлив на контролиране. А вместо това тя смята, че ѝ трябва *дребен*. Не, тъпачке! Тъпачка! На Бийн му се искаше да ѝ се разкреци, когато видя как се задава мишената ѝ — един побойник, който се бе нарекъл Ахил, на героя от комиксите. Той беше дребен и зъл, умен и бърз, но кракът му беше изсъхнал. И затова тя си мислеше, че ще може по-лесно да го събори. Тъпачка! Идеята не е

само да го събори — първия път *всекиго* можеш да събориш, защото той не го очаква. Трябва ти някой, който ще *остане* долу.

Но Бийн не каза нищо. Не биваше да я дразни. Да видим какво ще стане. Да видим какво ще представлява Ахил, като го набият. Тя ще види — няма да проработи и ще да ѝ се наложи да го убие, да скрие трупа и да се пробва с нов побойник, преди да плъзне мълвата, че някаква банда хлапетии събаря побойници.

И ето, Ахил се задава, залитайки — или пък може би е само от завалената походка заради кривия крак — и Поук разиграва голямо театро — колко се страхува и как се опитва да се измъкне. Кофти изпълнение, мисли си Бийн. Ахил вече схваща какво става. Нещо не е наред. Предполага се да се държиш както обикновено. Тъпачка! Затова Ахил се оглежда наоколо много повече. Предпазливо. Тя му казва, че е скатала нещичко — това е нормално, — и го повежда към капана в уличката. Но вижте, той се дърпа. Внимава. Няма да стане.

Само че става, заради изсъхналия му крак. Ахил вижда заложения капан, но не може да се измъкне — две малки деца се скупчват отзад в краката му, докато Поук и Сержанта го бутат и той пада на земята. После със силен замах две тухли се стоварват върху тялото и болния му крак — мъниците схващат и си вършат работата, макар Поук да е тъпа — и да, това е добре. Ахил го е страх, мисли, че ще умре.

Бийн вече е слязъл от кофата, върви надолу по улицата и наблюдава съсредоточено. Трудно се вижда отвъд тълпата. Той си пробива път през нея и малките деца — всички до едно са по-големи от него — го познават. Те знаят, че си е спечелил правото да гледа, и го пускат. Той застава точно до главата на Ахил. Поук е застанала над него с голямо блокче сгур в ръце и му говори.

— Ще ни вкараш на опашката за храна в приюта.

— Да, разбира се, ще ви вкарам, обещавам.

Не му вярвайте! Погледнете как очите му шарят за слаби места.

— Така и ти ще получиш повече храна, Ахил. Получаваш бандата ми. Ние ще получаваме достатъчно храна, ще сме по-силни и ще ти носим повече. На теб ти трябва банда. Другите побойници те изтласкват настрана — виждали сме ги! Но с нас вече тия няма да ти минават. Виждаш ли как го правим? Армия, това сме ние.

Да, той вече започва да схваща. Идеята е добра, а той не е тъп, и затова му изглежда смислена.

— Щом това е толкова хитро, Поук, как така не сте го направили досега?

Тя не намери какво да му отговори. Вместо това погледна към Бийн.

Само мимолетен поглед, но Ахил го забеляза. И Бийн разбра какво си мислеше. Беше толкова очевидно.

— Убий го — рече Бийн.

— Не ставай глупак — скастри го Поук. — Той е „за“.

— Точно така — потвърди Ахил. — Наистина съм „за“. Идеята е добра.

— Убий го! — повтори Бийн. — Ако ти не го убиеш сега, той ще те убие.

— Оставяш това малко ходещо лайненце да приказва такива тъпотии? — попита Ахил.

— Или ти, или той — рече Бийн. — Убий го и вземи следващия.

— Следващият няма да е с болен крак — рече Ахил. — Следващият няма да смята, че си му нужна. Аз знам, че е така. Аз съм „за“. Точно аз ви трябва. Връзва се.

Може би предупреждението на Бийн я направи по-предпазлива. Все още не беше склонила.

— Бандата си е твоя, не е моя — рече Ахил.

Лъжец, помисли си Бийн. Не виждаш ли, че те лъже?

— Какво е това за мен? — рече Ахил. — Това е семейството ми. Това са малките ми братчета и сестричета. Аз трябва да се грижа за семейството си, нали?

Бийн веднага разбра, че Ахил е победил. Силен побойник — а бе нарекъл тези хлапета свои сестри и братя. Бийн виждаше глада в очите им. Не обикновения глад за храна, а истинския — дълбокия глад за семейство, за любов, за принадлежност. Те получаваха мъничко от това като членове на бандата на Поук. Но Ахил обещаваще повече. Той току-що бе победил най-доброто предложение на Поук. Вече беше твърде късно да го убият.

Твърде късно. Но за миг изглеждаше, че Поук е толкова глупава, че смята да продължи и в края на краищата да го убие. Тя вдигна блокчето сгур високо.

— Не — обади се Бийн. — Не можеш. Сега той е от семейството ни.

Тя свали блокчето до кръста си и бавно се обърна да погледне Бийн.

— Разкарай се — рече тя. — Ти не си от мойта банда. *Нищичко* няма да получиш тук.

— Не — рече Ахил. — По-добре давай и ме убий, щом смяташ да се държиш с него така.

О, това прозвуча храбро. Но Бийн знаеше, че Ахил не е храбър. Само е умен. Той вече беше спечелил. Това, че лежеше на земята, а Поук продължаваше да държи блокчето сгур, не означаваше нищо. Бандата вече беше негова. С Поук беше свършено. Доста време щеше да мине, преди някой друг освен Бийн и Ахил да го разберат, но изпитанието на властта се провеждаше тук и сега и Ахил щеше да победи.

— Това хлапенце — рече Ахил — може да не е част от бандата ти, но е част от семейството ми. Не може да разправяш на брат ми да се разкара.

Поук се поколеба. Един миг. Един миг повече.

Но това бе достатъчно.

Ахил се надигна. Разтърка ожулените места, провери контузиите си. Огледа с шеговито възхищение малките деца, които го бяха пребили с тухли.

— Бива си ви, да му се не види!

Те се разсмяха, отначало нервно. Щеше ли да им стори зло, защото те му бяха сторили зло?

— Не се тревожете — рече той. — Вие ми покажете какво можете. Ще направим същото и с други побойници, ще видите. Трябваше да разбере дали ще се справите. Бива си ви. Как се казвате?

Едно по едно той научи имената им. Запомняше ги добре, а пък когато пропуснеше някое, вдигаше голям шум, извиняваше се и видимо се стараеше да го запомни. Петнайсет минути по-късно те вече го обичаха.

Щом го може, помисли си Бийн, щом толкова лесно кара хората да го заобичат, защо досега не го е правил?

Защото тези глупаци винаги търсят власт. Хората над теб никога не искат да споделят властта си с теб. Защо ги гледаш? Те не ти дават

нищо. Хората под теб — на тях им даваш надежда, даваш им уважение. Те ти дават власт, защото според тях нямат такава и затова нямат нищо против да се откажат от нея.

Ахил се изправи на крака малко несигурно — болният крак го болеше повече от обикновено. Всички отстъпиха и му направиха място. Сега той можеше да си тръгне, ако иска. Да се махне и да не се весне повече. Или да доведе още побойници, да се върне и да накаже бандата. Но той застана там, после се усмихна, бръкна в джоба си и извади най-невероятното нещо. Стафиди. Цяла шепа. Те гледаха ръката му така, сякаш на дланта му имаше белег от пирон.

— Първо малките братчета и сестричета — рече той. — Най-малките. — Погледна Бийн. — Ти.

— Не той! — обади се най-дребният след Бийн. — Ние дори не го познаваме!

— Бийн искаше да те убие! — обади се друг.

— Бийн — повтори Ахил. — Ти търсеше семейството ми, нали, Бийн?

— Да — отвърна Бийн.

— Искаш ли стафида?

Бийн кимна.

— Първо ти. Ти ни събра заедно, нали?

Ахил или щеше да го убие, или нямаше да го убие. В този миг значение имаше единствено стафидата. Бийн я взе. Сложи я в устата си. Дори не я захапа. Само остави слюнката си да се просмуче в нея и усети вкуса ѝ.

— Знаеш ли — каза Ахил, — няма значение колко време я държиш в устата си — тя никога няма да стане пак гроздово зърно.

— Какво е гроздово зърно?

Ахил му се изсмя — все още не дъвчеше. После раздаде стафиди на другите деца. Поук никога не им беше раздавала толкова стафиди, защото никога нямаше толкова стафиди за раздаване. Но малките деца нямаше да го разберат. Те щяха да си помислят: Поук ни даваше боклуци, а Ахил ни дава стафиди. Защото бяха тъпи.

---

[1] Bean (англ.) — бобено зърно. — Б.пр. ↑

2

КУХНЯТА

— Знам, че вече си проверил областта и почти си приключил с Ротердам, но напоследък — от твоето посещение насам — става нещо, като че... Ох, всъщност не знам дали изобщо си струва. Не биваше да се обаждам.

— Разкажи ми. Слушам те.

— На опашката винаги е имало борби. Опитваме се да ги спрем, но разполагаме само с няколко доброволци и те са нужни, за да опазват реда в трапезарията, както и да сервират храната. И така, знаем, че много от децата, на които им се полага да получат храна, дори не могат да се наредят на опашката, защото ги изтласкват. А ако все пак успеем да спрем побойниците и да вкараме вътре някой от малките, тях после ги пребиват. И никога повече не ги виждаме. Грозна работа.

— Най-силните оцеляват.

— Най-жестоките. Предполага се, че цивилизацията е точно обратното на това.

— Ти си цивилизована, а те не са.

— Както и да е, всичко се промени. Съвсем изведнъж. За последните няколко дни. Не зная защо. Но аз само... ти каза, каквото и необикновено да се случи... и който и да стои зад него... така де, може ли цивилизацията изведнъж отново да еволюира сред една джунгла от деца?

— Това е единственото място, където тя еволюира. Приключих с Делфт. Тук нямаше нищо за нас. Вече достатъчно негодни кадри ми се събраха.

През следващите седмици Бийн се спотайваше на заден план. Нямаше повече какво да предложи — вече се бяха възползвали от

идеята му. Знаеше и че благодарността им няма да трае дълго. Той не беше голям и не ядеше много, но ако постоянно им се мотаеше в краката, дразнеше хората и им дърдореше, скоро щеше да им стане не само забавно, но и популярно да му отказват храна с надеждата той да умре или да се махне.

Но въпреки това той често чувстваше погледа на Ахил. Забеляза го, но не се уплаши. Ако Ахил го убиеше, тъй да бъде. И без това само няколко дни го отделяха от смъртта. Това щеше да означава само, че в края на краищата неговият план не е сработил чак толкова добре. Но тъй като беше единственият му план, нямаше значение дали ще се окаже добър. Ако Ахил си спомняше как Бийн е насърчавал Поук да го убие — а, разбира се, той го помнеше — и ако Ахил планираше как и кога той ще умре, Бийн не можеше да го предотврати с нищо.

Подмазването нямаше да помогне. Щеше да изглежда като слабост, Бийн дълго бе наблюдавал как побойниците — а дълбоко в душата си Ахил все още беше побойник — преуспяват от страха на другите деца, как се държат още по-зле с хората, които проявяват слабостите си. Нямаше да му помогне и ако предложи нови хитри идеи, първо, защото нямаше такива, и второ, защото Ахил би приел това като оскърбление на авторитета му. Другите деца също биха го отхвърлили, ако Бийн продължаваше да се държи така, сякаш е единственият умник сред тях. Те вече го избягваха заради това, че беше измислил плана, който промени живота им.

Защото промяната настъпи незабавно. Още първата сутрин Ахил накара Сержанта да застане на опашката в Кухнята на Хелга на „Аерт Ван Нес Страат“. Така и така ще ни смелят от бой — каза той — нека опитаме да получим най-добрата безплатна храна в Ротердам — поне ще сме сити преди да умрем. Само така си говореше, но предния ден чак до мръкнало ги бе карал да упражняват ходовете си, докато не свикнаха да действат съвместно. Научи ги да не се предават толкова скоро, както когато бяха нападнали него. Упражненията им вдъхнаха увереност, а Ахил не спираше да им повтаря „те ще очакват това“, „те ще опитат онова“. И — понеже самият той беше побойник — те му вярваха така, както никога не бяха вярвали на Поук.

Тя пък — тъй като беше много глупава — опитваше да се държи така, сякаш още командва тук и е поверила на Ахил само обучението им. Бийн се възхищаваше от това, че Ахил хем не спореше с нея, хем

не променяше с нищичко собствените си планове и наставления, независимо какво бе казала тя. Ако тя настояваше той да направи нещо, с което вече се беше заловил, Ахил продължаваше да го прави. Не проявяваше никаква съпротива. Нямаше борба за власт. Ахил действаше така, сякаш вече беше победил, и тъй като другите деца го слушаха, значи наистина беше спечелил.

Опашката пред „Хелга“ се оформи рано. Ахил внимателно наблюдаваше как закъснелите побойници се набутват в опашката, спазвайки нещо като йерархия. Всеки от тях знаеше мястото си. Бийн се опита да разбере принципа, според който Ахил избираше с кой побойник да се сбие Сержанта. Не беше най-слабият — което беше умно, защото пребиването на слабак щеше да им докара само повече всекидневни битки. Нито пък беше най-силният. Докато Сержанта прекосяваше улицата, Бийн продължаваше да се чуди как Ахил подбираще коя да бъде жертвата. И после разбра: мишена ставаше онзи побойник, който не водеше приятели със себе си.

Побойникът-мишена беше едър и изглеждаше зъл, затова пък пребиването му обещаваеше важна победа. Но той мълчеше и не поздравяваше никого. Беше на чужда територия, заради което неколцина други побойници го оглеждаха презрително и преценяващо. Днес тук би могло да стане сбиване дори и без планирания от Ахил бой.

Сержанта — хладнокръвен донемайкъде — се промъкна в опашката точно пред мишената. Отначало мишената просто стоеше и го гледаше, сякаш не вярваше на очите си. Без съмнение очакваше ситния натрапник всеки момент да осъзнае грешката си и да побегне. Но Сержанта се правеше, че дори не забелязва съществуването на мишената.

— Хей! — рече мишената и бутна силно Сержанта така, че детето да изхвърчи от опашката. Но вместо това — следвайки инструкциите на Ахил — мъникът отстъпи и нарочно се блъсна в друг побойник.

Побойникът отпред се обърна и изруга, но Сержанта захленчи умолително:

— Той ме бутна!

— Сам те удари — възрази мишената.

— Толкова глупав ли изглеждам? — рече Сержанта.

Предният побойник огледа преценяващо мишената: непознат, як, но не и непобедим.

— Внимавай, хърбо.

Това беше тежка обида сред побойниците, защото означаваше, че си абсолютен слабак.

— Ти внимавай.

Докато те си разменяха реплики, Ахил поведе подобрена група от по-малки деца към Сержанта, който рискуваше живота и здравето си, заставайки точно между двамата побойници. Малко преди да стигнат до тях, две от по-малките деца се стрелнаха през опашката към другата страна и заеха постове до стената извън зрителното поле на мишената. Тогава Ахил се разкрещя.

— Какво си мислиш, че правиш, бе, одрискана тоалетна хартийко! Изпращам аз моето момче да ми запази място на опашката, а ти ще го *блъскаш*? И то в приятеля ми?

Разбира се, те изобщо не бяха приятели — Ахил беше побойникът с най-нисък ранг в тази част на Ротердам и винаги се нареждаше последен от побойниците на опашката. Но мишената не го знаеше и нямаше време да го узнае. Докато се обърне с лице към Ахил, момчетата зад него вече се вкопчиха в прасците му. Нямаше ги обичайното блъскане и фукане, преди да започне сбиването, защото Ахил го започна и завърши с брутална бързина. Бутна силно побойника, точно когато по-малките момчета се намесиха, и той рухна на паважа. Докато падналият замаяно лежеше на земята, две от хлапетата подадоха големи камъни на Ахил. Той ги заби в гърдите на мишената и Бийн чу как ребрата му изпукаха като вейки. Ахил го издърпа за ризата и отново го удари в земята. Побойникът изстена, помъчи се да се раздвижи, пак изстена и замря.

Останалите на опашката се бяха оттеглили назад. Това беше нарушение на протокола. Когато побойниците се биеха помежду си, те се оттегляха в страничните улички и не си нанасяха тежки повреди — биеха се само докато станеше ясно кой надделява, след което боят приключваше. Да се използват камъни и да се трошат кости беше нещо съвсем ново. Те се уплашиха, не защото Ахил беше толкова страшен на вид, а защото беше направил нещо забранено и то — пред очите им.

Ахил веднага даде сигнал на Поук да доведе останалите от бандата да запълнят дупката в опашката. Междувременно той

обхождаше опашката напред-назад и крещеше с цяло гърло:

— Може и да не ме уважавате, не ми пука! Аз съм само един сакат — оня с изсъхналия крак! Но не смейте да обиждате семейството ми! Не смейте да избутвате някое от моите деца от опашката! Чухте ли ме? Защото, ако го направите, по тази улица ще се зададе камион, ще ви блъсне и ще ви строши кокалите, точно както се случи с този дребен заядливо тук. Следващия път може би счупените глави ще са вашите и вашият мозък ще изтече на улицата. Внимавайте за засилени камиони, дете блъскат всеки, който има пръдня вместо ум, защото това е моята благотворителна кухня!

Ето го предизвикателството — *моята* кухня. И Ахил не отстъпи, не прояви дори искрица плахост. Продължи да крещи и да куцука напред-назад покрай опашката, като поглеждаше всеки побойник в очите и го предизвикваше да възрази. От другата страна на опашката двете малки момчета, които му бяха помогнали да събори непознатия, повтаряха движенията му, а Сержанта вървеше наперено до Ахил с щастлив, самодоволен вид. И докато те направо щяха да се пръснат от самоувереност, останалите побойници постоянно се оглеждаха през рамо. Искаха да се уверят, че никой не се кани да ги хване за прасците.

Но не беше само дърдорене и пъчене. Когато един от побойниците започна да гледа агресивно, Ахил се изправи очи в очи с него. Ала — както предварително бе планирал — не му се нахвърли, въпреки че войнствения тип направо си го просеше. Вместо това момчетата се нахвърлиха на съседния побойник. Щом го скочиха, Ахил се обърна и повали новата мишена с вик: „Какво е толкова смешно, бе?!“ В ръцете му веднага се появи ново паве. Той се надвеси над падналия, но не нападна.

— Върви в края на опашката, кретен такъв! Имаш късмет, че ти позволявам да ядеш в моята кухня!

Това напълно смири войнствения, защото пострадалия — който Ахил току-що бе съборил и очевидно можеше да смаже — имаше най-нисък ранг. Така войнственият нито бе заплашен, нито бе пострадал, а Ахил отбеляза двойна победа.

Вратата на благотворителната кухня се отвори. Ахил веднага застана до жената, която отвори, усмихна се и я поздрави като стара приятелка:

— Благодаря ви, че ни храните и днес — рече той. — Аз ще ям последен. Признателен съм ви, че вкарахте вътре приятелите ми. Благодаря, че нахранихте семейството ми.

Жената на вратата познаваше нравите на улицата. Познаваше и Ахил и разбираше, че тук става нещо много странно. Сакатото момче винаги ядеше последно от всички, при това — все с наведена глава. Но преди новото му покровителствено отношение да започне да ги дразни, първият от бандата на Поук щеше да стигне до вратата.

— Това е моето семейство — обявяваше гордо Ахил, докато въвеждаше едно по едно малките деца в помещението. — Погрижете се добре за децата ми.

Нарече свое дете дори и Поук. Но дори и да се бе почувствала унижена от това, тя не го показа. Интересуваше я единствено чудото, че е влязла в благотворителната кухня. Планът бе успял.

И дали тя си мислеше, че планът е неин или на хилавото двегодишно момченце, за нея нямаше никакво значение. Както и за Бийн, който съсредоточи вниманието си изцяло към супата. Пиеше я възможно най-бавно, но все пак тя свърши толкова бързо, че направо не му се вярваше. Това ли беше всичко? И как така бе успял да разлее толкова много от безценната течност по ризата си?

Той бързо натъпка хляба в дрехите си и се запъти към вратата. Да приберат хляба за после и да си тръгнат беше идея на Ахил, и то добра идея. Нямаше начин някои побойници в кухнята да не замислят възмездие. Беше им унижително да гледат как редом с тях ядат малки деца. Скоро щяха да свикнат с тази гледка, обеща Ахил, но първият ден беше важно всички малки деца да си тръгнат, докато побойниците все още ядат.

Когато Бийн стигна до вратата, опашката продължаваше да се движи, а Ахил стоеше там и си говореше с жената за случилия се малко по-рано трагичен инцидент. Сигурно бяха извикали „Бърза помощ“ да откара пострадалото момче — то вече не стенеше на улицата.

— Можеше да пострада и някое от малките деца — обясняваше Ахил. — Нуждаем се от полицаи, който да наблюдава уличното движение. Ако тук имаше ченге, шофьорът сигурно нямаше да е толкова нехаен.

Жената се съгласи.

— Можеше да стане нещо ужасно. Казаха, че половината му ребра били счупени и белият му дроб бил спукан.

Тя изглеждаше натъжена, ръцете ѝ трепереха.

— На опашката започват да се редят още по тъмно. А това е опасно. Не можем ли да сложил лампа тук? Ще накарам децата си да измислят нещо — рече Ахил. — Нима нехаете дали хлапетата ми са в безопасност? Аз ли съм единственият, на когото му пука за тях?

Жената промърмори нещо за пари и че бюджетът на благотворителната кухня бил много нисък.

Поук броеше децата на вратата, докато Сержанта ги извеждаше навън на улицата.

Щом видя, че Ахил убеждава възрастните да ги защитават на опашката, Бийн реши, че сега е моментът да помогне с нещо. Тъй като тази жена бе състрадателна, а той засега беше най-малкото дете, знаеше, че има огромна власт над нея. Затова се приближи и я дръпна за вълнената пола.

— Благодаря ви, че ни защитавате — рече той. — За първи път влизам в истинска кухня. Татко Ахил ни обеща, че *вие* ще ни пазите да не пострадаме, та да можем ние, малките, да ядем тук всеки ден.

— Ох, горкичкото! Ох, само го виж! — По лицето на жената потекоха сълзи. — Ох, горкичкото, миличкото то! — Тя го прегърна.

Ахил ги гледаше, ухилен до уши.

— Трябва да се грижа за тях — рече тихо той. — Гледам да ги пазя, иначе ще пострадат.

После той изведе семейството си — това вече по никакъв начин не беше бандата на Поук — от кухнята на Желга. Строени в колона, те заобиколиха ъгъла на една сграда, след което побягнаха колкото им крака държат, възможно най-далеч от благотворителната кухня. През остатъка от деня трябваше да се спотайват. Побойниците — по двойки и по тройки — щяха да ги търсят.

Но *те* можеха да се спотайват, защото днес нямаше нужда да ровят за храна. От супата вече бяха получили повече калории, отколкото приемаха обикновено, а и си носеха хляба.

Разбира се, първият данък от този хляб получи Ахил, който не беше ял супа. Децата почтително поднесоха от своя хляб на новия си татко, който отхапваше от всяко парче, бавно предъвкваше и гълташе

хапката, преди да посегне към ново парче. Ритуалът доста се проточи. Ахил отхапа от всеки къшей хляб освен от два — на Поук и на Бийн.

— Благодаря — рече Поук.

Толкова глупава беше — помисли си, че това е жест на уважение. Бийн знаеше, че не е така. Като не ядеше от хляба им, Ахил ги поставяше извън семейството. Край с нас, помисли си Бийн.

Ето защо през следващите няколко седмици Бийн си кротуваше, държеше си езика зад зъбите и не се набиваше на очи. Затова и се стараеше никога да не остава сам. Винаги се държеше на една ръка разстояние от някое дете.

Но избягваше Поук. Не искаше да го запомнят как се мъкне с нея.

На втората сутрин пред кухнята на Хелга имаше възрастен, който да ги наглежда, а на третия ден сложиха лампа. В края на седмицата възрастният-пазител вече беше ченге. Въпреки това Ахил никога не извеждаше групата си от скривалището, докато възрастният не се появише. А когато това станеше, отвеждаше с маршова стъпка цялото семейство най-отпред на опашката и на висок глас благодареше на първия по ред побойник, за отстъпеното място и задето му помага да се грижи за децата си.

Но на всички им беше трудно да понасят как ги гледат побойниците, които се сдържаха единствено защото пазачът на вратата ги наблюдаваше. Беше ясно — мислеха за убийство.

Положението се влошаваше — побойниците така и не „свикнаха“, въпреки всичките успокоителни уверения на Ахил. И макар да бе решил да не се набива на очи, Бийн знаеше, че трябва да се предприеме нещо, което да прогони омразата на побойниците. Защото Ахил — който си мислеше, че войната е свършила и победата е постигната — нямаше да го предприеме.

Ето защо, когато една сутрин Бийн се нареди на опашката, той умишлено остана последен от семейството. Обикновено Поук пазеше тила — така се преструваше, че и тя по някакъв начин отговаря за въвеждането на малките вътре. Но този път Бийн нарочно се подреди зад нея. Изпълненият с омраза поглед на първия на опашката побойник изгаряше тила му.

Точно на прага, където стояха жената и Ахил — личеше си, че и двамата се гордеят със семейството му — Бийн се обърна към

побойника отзад и попита с възможно най-висок глас:

— Къде са *твоите* деца? Защо не водиш *твоите* деца в кухнята като нас?

Побойникът понечи да му изръмжи злобно, но жената на вратата го гледаше, вдигнала вежди.

— Значи и ти се грижиш за малки деца? — попита тя. Очевидно идеята я радваше и ѝ се искаше отговорът да е „да“. И въпреки че този побойник също беше глупак, той знаеше, че е хубаво да угаждаш на възрастните, които раздават храна. Затова отговори:

— Да, разбира се.

— Е, тогава можеш да ги доведеш. Също като татко Ахил. Винаги се радваме на малките деца.

Бийн отново изчурулика:

— Тук пускат хората с малки деца *първи* вътре!

— Знаеш ли, идеята е чудесна — обади се жената. — Мисля, че ще го превърнем в правило. А сега — влизайте по-бързо! Задържаме гладни деца.

На влизане Бийн дори не погледна Ахил.

По-късно, след закуска, докато изпълняваха ритуала на поднасянето на хляба на Ахил, Бийн умишлено отново поднесе хляба си въпреки опасността така да напомни на всички, че Ахил никога не взема дела си от него. Днес обаче се налагаше да провери как ще се отнесе към него Ахил след дръзката му, нахална постъпка.

— Ако всички започнат да водят малки деца, супата им ще свършва по-бързо — заяви студено Ахил. Погледът му не казваше нищо — но и това носеше послание.

— Ако всички станат татковци — отвърна Бийн — няма да се опитват да ни убият.

При тези думи в очите на Ахил се появи искрица живот. Той се пресегна и пое хляба от ръката на Бийн. После впи зъби в кората и откъсна огромен залък. Повече от половината. Натъпка го в устата си и задъвка бавно, после подаде остатъка на Бийн.

И така, този ден Бийн остана гладен, но си струваше. Не че Ахил нямаше да го убие някой ден, но поне вече не го делеше от останалото семейство. А и този остатък от хляба беше много повече храна, отколкото той получаваше на ден. Всъщност на седмица.

Беше започнал да наедрява, а мускулите на ръцете и краката му укрепваха. Не се изтощаваше от едно пресичане на улицата. Вече успяваше да настига другите, докато тичат. Всичките бяха станали по-енергични. В сравнение с уличните хлапета, които си нямаха татко, децата от семейството на Ахил изглеждаха здрави. Останалите побойници нямаше да имат проблеми да си съберат семейства. Това бе ясно като бял ден.

Сестра Карлота набираше деца за програмата за обучение на Международния флот. Беше си спечелила доста критики в своя орден, но най-накрая завоюва правото да се занимава с тази програма. Основният ѝ коз бе Договора за отбрана на Земята, който тя използваше като прикрита заплаха. Ако докладваше, че орденът възпрепятства работата ѝ за МФ, орденът можеше да загуби статута си на освободен от данъци и военна повинност. Беше се примирила с мисълта, че когато войната свърши и договарът изгуби валидност, ще се превърне в бездомна монахиня, защото нямаше да е желана сред Сестрите на свети Никола.

Но тя знаеше, че нейната мисия в живота е да се грижи за малките деца, а — според нея — ако бъргерите спечелеха следващият етап от войната, всички малки деца на Земята щяха да загинат. Без съмнение Господ не би го допуснал. Ала — поне по нейна преценка — Бог не искаше служителите му да бездействат в очакване на чудеса. Той изискваше от слугите си да се трудят най-усилно, за да възтържествува справедливостта. Затова нейна задача като сестра от ордена на Свети Никола беше да използва уменията си като педагог в служба на всеобщите усилия за спечелване на войната. Щом МФ смяташе, че си струва да набира необикновено надарени деца, които да обучава за командири в предстоящите битки, то тя щеше да им помага. Можеше да открива деца, които те иначе биха пропуснали. И без това не биха платили на никого да се занимава с толкова неблагодарна работа — предстоеше ѝ да изброди мръсните улици на всички пренаселени градове по света в търсене на талант сред недохранените, подивели улични хлапета, които просеха, крадяха и гладуваха. Шансът да открие сред тях дете, притежаващо способностите и характера, да се справи във Военното училище, беше крайно незначителен.

Но за Господ всичко бе възможно. Та нали той беше казал, че слабите ще станат силни, а силните — слаби? Не беше ли се родил Исус в семейството на скромен дърводелец, и Дева Мария — в селска местност в Галилея? Талантът на децата, родени сред богатства и разкош, дори сред елементарна задоволеност, надали бе доказателство за чудодейната власт на Господ. А тя търсеше именно чудото. Бог бе създал човечеството по свой образ и подобие, мъж и жена го бе сътворил. И никакви бългери от чужди планети нямаше да разрушат създаденото от Господа.

С годините обаче нейният ентузиазъм се бе поуталожил, макар това да не важеше за вярата ѝ. Никое дете не бе постигнало успех на тестовете. Наистина, тези деца напускаха улицата и се обучаваха, но не във Военното училище. Те не вървяха по пътя, който можеше да ги направи спасители на света. И затова тя започна да смята, че истинската ѝ работа е едно по-различно чудо — да вдъхва на децата надежда, да намери поне няколко, които да бъдат измъкнати от мизерията и на които местните власти да окажат специално внимание. Тя си постави за цел да открива най-обещаващите деца и да ги следи, като информира властите за развитието им по електронната поща. Някои от първите деца, с които бе постигнала успех, вече бяха завършили колеж. Те твърдяха, че дължат живота си на сестра Карлота, ала тя знаеше, че всъщност го дължат на Бога.

После дойде обаждането на Хелга Браун от Ротердам, която ѝ разказа за промените сред децата, посещаващи благотворителната кухня. Тя го бе нарекла „цивилизация“. Децата съвсем сами бяха започнали да се цивилизоват.

Сестра Карлота веднага пристигна там, за да види чудото. И наистина, щом го видя със собствените си очи, просто не можеше да повярва. Опашката за закуска гъмжеше от малки деца. Големите, вместо да избутват или да прогонват завинаги невръстните мъници, ги напътстваха, защитаваха ги и се грижеха всеки да получи своя дял. Отначало Хелга бе изпаднала в паника от страх, че храната няма да ѝ стига — но откри, че когато потенциалните дарители виждат как се държат тези деца, даренията се увеличават. Сега храната винаги беше в изобилие — да не споменаваме, че се увеличи и броят на помагащите доброволци.

— Бях на ръба на отчаянието — разказваше тя на сестра Карлота. — Един ден ми разказаха как някакъв камион ударил едно от момчетата и потрошил ребрата му. Разбира се, това беше лъжа, но момчето лежеше там на опашката. Дори не се опитаха да го скрият от мен. Бях готова да се предам. Канех се да оставя тези деца в ръцете на Господа и да се преместя при най-големия си син във Франкфурт. Там правителството не е задължено с договор да приема бежанци от цялото земно кълбо.

— Радвам се, че не си го направила — рече сестра Карлота. — Не можеш да ги оставиш в ръцете на Господ, когато Господ ги е оставил в наши ръце.

— Тъкмо това е странното. Може би това сбиване на опашката пробуди децата за ужаса на живота, който водят. Същият този ден едно от големите момчета... но най-слабото, с болен крак, викат му Ахил — май аз го кръстих така преди много години, защото слабото място на Ахил е била петата, нали се сещаш... та, както и да е, Ахил... той се появи на опашката с група малки деца. И ме помоли да ги закрилям, дори ме предупреди за горкото момче със счупените ребра... него го наричам Одисей, защото скита от кухня на кухня... то още е в болницата, ребрата му са били напълно смлени, можеш ли да повярваш — каква жестокост!... Та, Ахил ме предупреди, че същото можело да се случи с малките, затова аз положих специални усилия да идвам по-рано, за да наглеждам опашката, и не оставих полицията на мира, докато най-сетне не ми изпратиха човек. Отначало идвах свободни от дежурство доброволци на почасово заплащане, но сега вече си имаме съвсем редовен полицай. Ще си кажеш, че аз сама можех да продължа да наглеждам опашката, нали? Но не разбираш ли? Това не би променило нещата, защото те не се заплашват на опашката, а там, където аз не мога да ги видя. Така че, колкото и да ги наглеждах, накрая само най-едрите и злобни момчета се нареждаха на опашката. Да, аз знам, че и те са чада Божии, затова ги хранех и докато ядяха, се опитвах да им проповядвам Божието слово, но вече губех кураж — самите те бяха толкова безсърдечни, така лишени от състрадание... Но Ахил бе повел цяла група деца, включително и най-мъничкото, което някога съм виждала на улицата. Просто ме заболя сърцето. Наричат го Бобеното зрънце — толкова е мъничък. Изглеждаше двегодишен, макар още тогава да разбрах, че той се мисли за два пъти по-голям. Има

прекалено развит ум за възрастта си и говори така, сякаш е на десет. Предполагам, че затова е оцелял достатъчно дълго, преди да попадне под закрилата на Ахил, но беше просто кожа и кости. Да, хората казват така, когато някой е много слаб, но в случая с този мъничък Бийн това си беше самата истина. Не знаех как въобще ходи, откъде намира сили да се държи на крака — ръцете му бяха тънички като на мравчица... о, какъв ужас! Сравнявам го с бъргерите! Или по-скоро трябваше да кажа с формиките, защото сега разправят, че „бъгери“ била мръсна дума в английския, въпреки че Общият език на МФ не е английски, макар и да произхожда от него, не мислиш ли?

— Значи, Хелга, ти ми казваш, че всичко е започнало от този Ахил?

— Казвай ми Хейзи. Вече сме приятелки, нали? — тя стисна ръката на сестра Карлота. — Трябва да се запознаеш с това момче. Какъв кураж! Каква прозорливост! Подложи го на тест, сестра Карлота! Той е роден водач! Той е цивилизатор!

Сестра Карлота си замълча — цивилизаторите често не ги бива за войници. Достатъчно беше, че момчето е интересно, а тя го бе пропуснала първия път. Така ѝ се напомняше, че трябва да бъде безупречна.

В мрака на ранната утрин сестра Карлота застана на прага, пред който вече се бе подредила опашката. Хелга ѝ кимна, а после посочи показно един доста приятен на вид младеж, заобиколен от малки деца. Чак когато се приближи и го видя как пристъпва, тя разбра колко болен е десният му крак. Опита се да му постави диагноза. Ранна фаза на рахит? Деформиран по рождение крак, който никога не бил лекуван? Счупена и накриво зараснала кост?

Надали имаше значение. Военното училище нямаше да го вземе с този недъг.

Но после тя видя възхищението в очите на децата, как го наричаха Татко и как търсеха одобрението му. Малцина от възрастните мъже бяха добри бащи. А това момче (на колко ли беше? На единайсет? На дванайсет?) вече се бе научило да бъде изключително добър баща. Защитник, глава на семейство, цар, бог за малките си дечица. „Понеже сте направили това на един от тия най-скромни... на мене сте го направили“.^[1] Христос бе отделил дълбоко в сърцето си място за това момче, Ахил. Ето защо тя щеше да го подложи на тест,

вероятно дори кракът му можеше да се оправи. А ако това не станеше, без проблеми би могла да го запише в добро училище някъде в Нидерландия... пардон, в Интернационалната територия... в град, който не е напълно превзет от бедността и нищетата на бежанците.

Но Ахил отказа.

— Не мога да изоставя децата си — каза той.

— Без съмнение някой друг би могъл да се погрижи за тях.

Едно момиче, облечено като момче, се обади:

— Аз мога!

Но си личеше, че не би могла да се справи — самата тя беше твърде малка. Ахил беше прав. Децата му зависеха от него и би било безотговорно да ги изостави. Причината момичето да е тук беше, че той е цивилизован. Цивилизованите мъже не изоставят децата си.

— Тогава аз ще дойда при теб — рече тя. — Сега се нахрани, а след това искам да ме заведеш там, където си прекарвате дните. Позволи ми да преподавам на всички ви в малко училище — само за няколко дни. Хубаво ще е, нали?

Щеше да е хубаво. Сестра Карлота отдавна не беше преподавала на подобен клас. Тъкмо когато и на нея самата усилията започваха да й се струват напразни, Господ й даваше такъв шанс. Това можеше да е дори чудо. Не беше ли сторил Христос така, че да накара сакатите да проходим? Ако Ахил се справеше добре с тестовете, несъмнено Господ щеше да стори така, че изцелението на крака му да е по силите на медицината.

— Хубаво ще е да се учим — рече Ахил. — Никой от тези малките не може да чете.

Разбира се, сестра Карлота бе сигурна, че дори и Ахил да умее да чете, надали го прави особено добре.

Но кой знае защо — може би поради някакво почти незабележимо движение — когато Ахил каза, че никой от малчуганите не може да чете, най-дребният от всички, онзи, когото наричаха Бийн, улови погледа й. Тя съзря блещукащите искрици в очите му — далечни лагерни огньовете сред непрогледна нощ — и разбра, че *той* знаеше да чете. Без сама да знае как, сестра Карлота разбра, че причината да дойде тук изобщо не беше Ахил — Господ я беше изпратил тук, за да намери тъкмо този, мъничкия.

Но тя отблъсна това предчувствие. Ахил бе цивилизаторът, осъществяващ делото на Христа. Той бе водачът, необходим на МФ — а не най-слабият и най-дребният от учениците му.

По време на учебните занятия Бийн гледаше да бъде съвсем кротък — никога не се обаждаше и не отговаряше дори когато сестра Карлота се опитваше да бъде настоятелна. Той много добре знаеше какво го чака, ако някой разбере, че мъничкият Бийн вече чете, смята и знае всички езици, които се използват на улицата. Новите езици му се удаваха толкова лесно, колкото и събирането на камъчета — на другите деца. Каквото и да правеше сестра Карлота, каквито и дарове им даваше, ако другите деца решаха, че Бийн се фука и се прави на покадърен от тях, на другия ден той нямаше да дойде на училище. В това бе сигурен. И макар тя да ги учеше предимно на неща, които той вече владееше, в думите ѝ имаше много намеци за един по-голям свят, за големи знания и мъдрост. Никой възрастен досега не бе правил усилие да им говори по този начин и Бийн използваше момента да се наслади на безупречния ѝ висок стил. Разбира се, тя им преподаваше на Общия език на МФ — езикът на улицата. Но тъй като много от децата знаеха и холандски — за някои от тях той дори беше роден — сестра Карлота често обясняваше трудните неща на този език. Но когато бе унила и си мърмореше под носа, тя говореше на испански — езикът на търговците от „Йонкер Франц Страат“. Той се опитваше да схваща значението на непознатите думи от мънкането ѝ. Нейните знания бяха истински пир и ако си траеше, той щеше да има възможност да остане и да пирува с тях.

Ала само след седмица учебни занятия той допусна грешка. Тя им раздаде листове, на които пишеше нещо. Бийн веднага го прочете. Това беше „предварителен тест“ и трябваше да оградят с кръгче верния отговор на всеки въпрос. Ето защо той започна да отбелязва отговорите, но тъкмо когато бе преполовил страницата, осъзна, че цялата група е потънала в мълчание.

Всички гледаха него — защото сестра Карлота го гледаше.

— Какво правиш, Бийн? — попита тя. — Още не съм ви казала какво трябва да направите! Моля те, дай ми листа.

Глулав, невнимателен, нехаен — ако умреш заради това, Бийн, сам си го заслужил.

Той ѝ подаде листа.

Тя го погледна, а после се втренчи съсредоточено в момчето.

— Довърши го — нареди му.

Той пое листа от ръката ѝ. Моливът му увисна над страницата. Преструваше се, че се мъчи с отговора.

— Справи се с първите петнайсет въпроса за около минута и половина — заяви сестра Карлота. — Моля те, не очаквай от мен да повярвам, че изведнъж следващият въпрос много те е затруднил. — Тонът ѝ беше сух и саркастичен.

— Не мога — отвърна той. — Аз само си играех.

— Не ме лъжи — отвърна Карлота. — Свърши го докрай.

Той се предаде и отговори на всички въпроси. Не му отне много време. Въпросите бяха лесни. Той ѝ подаде листа.

Тя го прегледа и не каза нищо.

— Надявам се занапред първо да изчаквате да ви обясня какво трябва да правите и да ви прочете въпросите. Ако опитвате да се сетите какво означават трудните думи, всичко ще объркате.

После тя им прочете на глас всички въпроси и всички възможни отговори. Чак тогава остави останалите да пишат по листовете.

След това сестра Карлота не се опитваше по никакъв начин да привлече вниманието към Бийн, но злото вече бе сторено. Веднага след края на часовете Сержанта отиде при Бийн.

— Значи можеш да четеш — рече той.

Бийн вдигна рамене.

— Лъгал си ни — продължи Сержанта.

— Никога не съм казвал, че не мога.

— Изложи ни всичките. Как така *ти* не си ни научил досега?

Защото се мъчех да оцелея, рече си наум Бийн. Защото не исках да напомням на Ахил, че аз съм умникът, измислил първоначалния план, с помощта на който той се сдоби с това семейство. Ако си го спомни, ще си спомни и кой насърчаваше Поук да го убие.

Отговори пак единствено със свиване на рамене.

— Не обичам, когато някой крие нещо от нас.

Сержанта го сръга с крак.

На Бийн нямаше нужда да му се обяснява какво да прави. Той стана и се отдалечи на бегом. С училището бе дотук. Може би и със закуската. Но за да го разбере, трябваше да изчака до сутринта.

Прекара цялата сутрин в самотно обикаляне на улиците. Трябваше да внимава. Като най-дребен и маловажен член от семейството на Ахил имаше шанс и да не го забележат. Но по-вероятно беше онези, които мразеха Ахил, да са набелязали Бийн като един от най-запомнящите се. Възможно бе да решат, че ако убият Бийн или само го смажат от бой, това ще е екстра предупреждение за Ахил. Удобен момент да напомнят на „таткото“, че все още го отхвърлят, въпреки настъпилото за всички подобрение.

Бийн знаеше, че много от побойниците си го мислят. Особено онези, които не можеха да поддържат семейство, защото продължаваха да се отнасят отвратително с малките деца. Те пък бързо се научиха, че когато таткото стане твърде гаден, лесно могат да го накажат, като го зарежат на закуска и се прикрепят към някое друго семейство. Така щяха да се наядат преди него. Някой друг щеше да ги защитава от него, а той щеше да яде последен. Ако храната свършеше, той нямаше да получи нищо, а на Хелга щеше да ѝ е все едно, защото *той* не беше татко, защото *той* не закриляше малчуганите. Ето точно тези побойници мразеха сегашното състояние на нещата и не бяха забравили, че именно Ахил бе предизвикал промяната. Нито пък можеха да се насочат към някоя друга кухня — мълвата бе плъзнала сред възрастните, които раздаваха храна, и сега във всички кухни действаше правилото, че първи на опашката са групите с малки деца. Ако не можеш да се присъединиш към някое семейство, оставаш си гладен. И на никой не му пука.

Но все пак Бийн не успя да устои на изкушението и се приближи до едно от другите семейства, за да подслуша какво си говорят. Чудеше се как вървят нещата в останалите групи.

Лесно получи отговора: не вървяха чак толкова добре. Ахил наистина бе добър водач. Разделянето на хляба не го правеха в никоя друга група. Но се налагаха много наказания — побойникът пребиваше децата, които не го слушат. Вземаше им хляба, ако не се справяха с нещо както трябва или достатъчно бързо.

В края на краищата Поук бе направила правилния избор. Поради чист късмет — или защото в края на краищата не беше чак толкова

тъпа. Бе избрала не само най-слабия и лесен за пребиване побойник, но и най-умния — онзи, който знаеше как да спечели и да задържи верността на другите. Единственото нещо, нужно на Ахил, беше шансът.

Само дето Ахил продължаваше да не хапва от нейния хляб и тя започваше да разбира, че това е на лошо, а не на добро. Бийн го забелязваше по лицето ѝ, докато тя наблюдаваше как останалите провеждат ритуала на споделянето с Ахил. Сега той вече получаваше и супа — Хелга му я носеше на прага — и затова вече вземаше много помалки късчета, и вместо да ги отхапва, ги отчупваше и изяждаше с усмивка. Ахил никога нямаше да ѝ прости и Бийн виждаше, че това започва да я измъчва. Защото и тя вече обичаше Ахил, както го обичаха всички останали деца. Той обаче продължаваше да я отделяше от другите в обвинителна проява на жестокост.

Може би това му стига, мислеше си Бийн. Може би това е цялото му отмъщение.

Случайно се бе свил зад една будка за вестници, когато неколцина побойници подхванаха разговор близо до него.

— Само се фука, как Ахил щял да си плати за стореното.

— О, да, Одисей ще го накаже и още как!

— Е, може би няма да го извърши сам.

— Ахил и тъпото му семейство направо ще го разкъсат на парченца! И този път няма да се целят в гърдите му. Ще му счупят главата и ще излеят мозъка му на улицата, нали така каза Ахил?

— Но той е сакат!

— Ахил успява да се справи с всичко. Зарежи.

— Надявам се Одисей да го направи. Чисто и просто да го убие. А после никой от нас да не взема неговите копеленца. Ясно? Никой! Нека измрат! Ще ги издавим всички в реката.

Момчетата се отдалечиха от будката и продължиха разговора си.

Бийн стана и тръгна да търси Ахил.

---

[1] Евангелие от Матей, гл.25, ст.40 — Б.пр. ↑

3

РАЗПЛАТАТА

— Мисля, че имам подходящ човек за теб.

— И преди си го казвала.

— Той е роден водач. Но не отговаря на физическите изисквания.

— Тогава, ще ме прощаваш, няма смисъл да си губя времето с него.

— Ако отговаря на изискванията ви за интелектуални и личностни качества, е възможно физическите му ограничения да бъдат преодоленни. Достатъчно е да се отдели микроскопична част от бюджета за медни копчета или тоалетна хартия на МФ.

— Не подозирах, че монахините са способни на сарказъм.

— Не мога да те стигна, за да те перна с линията. Сарказмът е последният ми изход.

— Нека видя тестовете.

— Ще видиш момчето. И, като си говорим за това, ще ти доведе и още едно.

— Пак ли с физически ограничения?

— Дребничко. Малко на години. Но и онова момченце Уигин било същото както чувам. А това... някак е успяло да се научи само да чете на улицата.

— Ах, сестра Карлота, ти ми помагаш да изпълвам със съдържание празните часове на живота си.

— Като те предпазвам от извършването на бели, аз служа на Господа.

След подслушания разговор Бийн отиде право при Ахил. Твърде опасно беше Одисей да е излязъл от болницата и да се носи мълва, че е

решил да си го върне за преживяното унижение.

— Мислех, че сме загърбили всичко това — рече тъжно Поук. — Говоря за борбата.

— През цялото това време Одисей е бил на легло — рече Ахил. — Дори и да знае за промените, не е имал време да ги проумее.

— Затова не бива да се делим — рече Сержанта. — Ще те пазим.

— Може би ще е по-безопасно за всички, ако изчезна за няколко дни — отвърна Ахил. — За да опазя вас.

— Но как тогава ще влизаме да ядем? — попита едно от помалките деца. — Никога няма да ни пуснат вътре без теб.

— Следвайте Поук — нареди Ахил. — Хелга все така ще ви пуска на вратата.

— Ами ако Одисей те докопа? — попита друго малко дете и избърса сълзите от очите си, за да не му се смеят.

— Тогава ще умра — отвърна Ахил. — Не мисля, че ще се задоволи с това да ме вкара в болница.

Детето избухна в плач, което накара друго да захленчи, и скоро всичките ревяха в хор, а Ахил клатеше глава и се смееше.

— Аз няма да умра. За вас ще е по-безопасно, ако ме няма. След като Одисей най-сетне се успокои и свикне със системата, аз ще се върна.

Бийн наблюдаваше и слушаше мълчаливо. Според него Ахил не подхождаше правилно, но го беше предупредил и не носеше никаква отговорност по-нататък. Ако Ахил се укриеше, това означаваше, че си проси белята — щяха да го приемат като признак на слабост.

Същата нощ Ахил се измъкна и отиде някъде — не можел да им каже къде, да не би някой случайно да се изпусне. Бийн си поигра с идеята да го проследи, за да провери какво наистина смята да прави, но осъзна, че ще е по-полезен на основната група. В края на краищата, оттук нататък техен водач щеше да бъде Поук, а тя бе най-обикновен водач. С други думи, беше глупава. Тя имаше нужда от Бийн, макар и да не го знаеше.

Същата нощ Бийн се опита да остане буден — защото, сам не знаеше. Най-сетне заспа и сънува някакво училище, само че не тротоарното или улично училище със сестра Карлота, а истинско училище — с маси и столове. Но в съня си Бийн не можеше да седне на чина. Вместо това се рееше във въздуха над него, и когато

пожелаеше, можеше да лети навсякъде из стаята. Чак до тавана. До нишата в стената, на тайно тъмно място — летеше нагоре и нагоре, ставаше все по-топло и по-топло, и...

Събуди се в мрака. Появаше хладен ветрец. Пишката му се. Освен това му се искаше да лети. Това, че сънят е свършил, едва не го разплака от мъка. Не си спомняше досега да е сънувал, че лети. Защо трябваше да е такъв дребосък и да разчита на тези крака като чуқанчета да го местят от място на място? Докато летеше, можеше да гледа всички отгоре и да вижда теметата на глупавите им глави. Можеше да пишка и да ака върху тях като птичка. Нямахте защо да се страхува, защото ако се разсърдеха, той можеше да отлети и те никога нямаше да го хванат.

Разбира се, ако можеш да летя, всички останали също щяха да могат да летят, а аз пак щях да съм най-дребният и най-бавният, и те пак щяха да акат и пишкат върху мен.

Не можеше да заспи отново. Дълбоко в себе си беше напласен, ала не знаеше защо. Стана и се запъти към уличката да се изпишка.

Поук вече беше там. Вдигна очи и го забеляза.

— Остави ме сама за минутка — рече тя.

— Не — отвърна той.

— Без простотии, момченце — скастри го тя.

— Знам, че пишкаташ клекнала — отвърна той. — И без това не те гледам.

Тя изгледа Бийн кръвнишки и го изчака да се обърне.

— Предполагам, че ако си искал да ме издадеш, вече да си ме издал — рече тя.

— Те всички знаят, че си момиче, Поук. Когато те няма, татко Ахил те нарича „тя“ и „нея“.

— Той не ми е татко.

— Това го разбрах — рече Бийн и зачака с лице срещу стената.

— Можеш вече да се обърнеш. — Беше се изправила и закопчаваше панталона си.

— Страх ме е от нещо, Поук — рече Бийн.

— От какво?

— Не знам.

— Не знаеш от какво те е страх?

— Тъкмо затова е толкова страшно.

Тя се изсмя, тихичко и остро.

— Бийн, това означава просто, че си на четири години. Малките деца виждат силуети в нощта. Или пък не виждат. Но и в двата случая ги е страх.

— Не и мен — възрази Бийн. — Когато мен ме е страх, значи нещо не е наред.

— Одисей търси Ахил, за да му навреди — от това е.

— Това не би те натъжило, нали?

Тя го погледна сърдито.

— Ядем по-добре от всякога. Всички са щастливи. Планът беше твой. А и на мен никога не ми е пукало дали ще съм шефът.

— Но го мразиш — рече Бийн.

Тя се поколеба.

— Той сякаш непрекъснато ми се подиграва.

— Откъде знаеш от какво ги е страх малките деца?

— Защото и аз съм била малко дете — отвърна Поук. — И помня.

— Одисей няма да стори никакво зло на Ахил — каза Бийн.

— Знам — отвърна Поук.

— Защото ти смяташ да намериш Ахил и да го защитиш.

— Смятам да остана тук и да пазя децата.

— Или пък може би смяташ да намериш първо Одисей и да го убиеш.

— Как? Той е по-едър от мен. Много по-едър.

— Не си дошла тук да пишкаш — заяви Бийн. — Или мехурът ти е малък колкото топчица?

— Ти си ме *слушал*?

Бийн сви рамене.

— Ти не ми даваше да гледам.

— Много мислиш, но не знаеш достатъчно, че да схващаш какво става.

— Според мен Ахил ни излъга за това какво смята да прави — рече Бийн — Мисля, че и ти в момента ме лъжеш.

— Свиквай — отвърна Поук. — Светът е пълен с лъжци.

— На Одисей не му пука кого ще убие — заяви Бийн. — Ако убие теб, ще се радва пак толкова, колкото и ако убие Ахил.

Поук поклати нервно глава.

— Одисей е едно нищо. Той няма да стори зло на никого. Само се фука.

— Защо тогава не спиш? — попита Бийн.

Поук сви рамене.

— *Ти* смяташ да убиеш Ахил, нали? — попита Бийн. — И да направиш така, че все едно го е убил Одисей.

Тя подбели очи.

— Днес да не си пил нещо за затъпяване?

— Достатъчно умен съм, за да знам, че ме лъжеш!

— Върви да спиш — рече тя. — Върви при другите деца.

Той я поизгледа, а после се подчини.

Или по-скоро привидно се подчини. Върна се в леговището, където спяха напоследък, но веднага изпълзя по другата страна и се закатери по щайги, барабани и стени, докато най-сетне се добра до един нисък покрив. Стигна до ръба му тъкмо навреме, за да види как Поук се изнизва от страничната уличка на улицата. Тя наистина отиваше някъде. На среща с някого.

Бийн се спусна по един улук върху един варел и забърза подире ѝ по Корте Хоог Страат. Опитваше се да е тих, но тя вдигаше достатъчно шум, а и градът бе изпълнен с други звуци, така че стъпките му останаха нечути. Придържаше се в сенките на стените и гледаше да не се отклонява много. Беше доста просто да я следи — зави само два пъти. Вървеше към реката. Имаше среща с някого.

Бийн имаше две предположения. Или беше Одисей, или Ахил. Кой друг от познатите ѝ ще будува по това време, вместо да спи в гнездото си? Но пък и защо да се среща с когото и да било от тях? За да моли Одисей да пощади живота на Ахил? За да предложи героично себе си в замяна? Или за да убеди Ахил да се върне и да се изправи лице в лице с Одисей, вместо да бяга? Не, за всичко това би могъл да се досети Бийн, Поук не беше толкова проникателна.

Тя се спря сред едно открито пространство до доковете на корабостроителницата и се огледа. Очевидно забеляза, каквото търсеше. Бийн се напрегна, за да види. Някой я очакваше в тъмните сенки. Бийн се изкатери върху един голям палет — опитваше да си осигури по-добър изглед. Долови два гласа — и двата детски — но не различаваше какво казват. Който и да беше това, изглеждаше по-висок от Поук. Но можеше да бъде както Ахил, така и Одисей.

Момчето обгърна Поук с ръце и я целуна.

Това наистина беше много смахнато. Бийн бе виждал възрастните да правят така много пъти, но защо децата да го правят? Поук беше на девет години. Разбира се, имаше курви на същата възраст, но всеки знаеше, че техните клиенти са перверзници.

Бийн трябваше да се приближи, да чуе за какво разговарят. Той се спусна по задната страна на палета и бавно навлезе в сянката на една будка. Сякаш за да го улеснят, те се обърнаха с лице към него. Той бе невидим в плътната сянка — поне ако не мърдаше. Не ги виждаше по-добре, отколкото те — него, но поне вече чуваше откъслеци от разговора им.

— Ти обеща — казваше Поук. Момчето смънка нещо в отговор.

Един преминаващ по реката кораб освети с фенер бреговете и лъчът разкри лицето на момчето до Поук. Беше Ахил.

На Бийн това му беше достатъчно. Как можеше да си помисли, че Ахил някой ден ще убие Поук? Онова, което ставаше между момчетата и момичетата, беше нещо, което той просто не проумяваше. Сред всичката тази омраза се случва това! Тъкмо когато Бийн започваше да проумява света.

Той се измъкна и побягна към Постхоорнстраат.

Но не се отправи обратно към тяхното леговище — не още. Защото — макар и да разполагаше с всички отговори, сърцето му не се успокояваше. Нещо не е наред, не спираше да му повтаря то.

И тогава се сети, че Поук не беше единствената, която криеше нещо от него. Ахил също лъжеше. Криеше нещо. Някакъв план. Само тази среща с Поук ли? Тогава каква беше цялата тази работа, че се укривал от Одисей? Той нямаше нужда да се крие, за да направи Поук свое момиче. Можеше да го направи съвсем открито. Някои побойници го правеха — по-големите. Но обикновено не си хващаха за гаджета деветгодишни. Това ли криеше Ахил?

„Ти обеща“ — беше казала Поук на Ахил там, на кея.

Какво ли беше обещал Ахил? Затова беше отишла при него Поук — да му се отплати за обещанието. Но какво ли можеше да й обещае Ахил? Като член на семейството му тя получаваше всичко. Ахил нямаше нищо друго.

Значи сигурно беше обещал да *не* направи нещо. Да не я убива? Това би било твърде тъпо дори и за Поук, да не говорим за Ахил.

Да не убие *мен*, помисли си Бийн. Ето какво е обещал. Да не убива *мен*.

Само че не аз съм в опасност, нито пък представлявам най-голямата заплаха. Може и да съм й казал да го убие, но Поук беше тази, която го събори на земята, която се надвеси над него. Тази картина сигурно все още бе в ума на Ахил, вероятно през цялото време си я спомняше, сънуваше я — той, проснат на земята, а над него е надвесено деветгодишно момиче с тухла в ръка, което заплашва да го убие. Той, сакатият, някак бе влязъл в редиците на побойниците. Защото беше кораво копеле. Но момчетата със здрави крака вечно се подиграваха на най-ниския по ранг побойник — на него. И най-голямото падение в живота му щеше да е точно тогава — когато едно деветгодишно момиче го събори на земята, наобиколен от малки деца.

Поук, той обвинява най-много теб. Теб трябва да смаже, за да изтрие агонията от този спомен.

Сега стана ясно. Всичко онова, което Ахил бе наговорил днес, беше лъжа. Той не се криеше от Одисей. Той би се изправил срещу Одисей — може би наистина щеше да се изправи срещу него, утре. Но когато се изправеше срещу Одисей, той щеше да покаже, че таи много по-тежка скръб. „Ти уби Поук!“ — щеше да изкрещи той обвинително. Одисей щеше да изглежда толкова глупав и слаб, щеше да отрича след всичките хвалби как щял да си го върне. Можеше пък да признае, че я е убил, само за да се изфука. И тогава Ахил щеше да нападне Одисей, спокоен, че никой няма да го вини за убийството. Щеше да е чиста проба самозащита — той щеше да пази семейството си.

Ахил беше просто прекалено умен, по дяволите. И търпелив. Не бързаше с убийството на Поук и изчакваше да се появи някой, върху когото да хвърли вината.

Бийн се втурна обратно, за да я предупреди. Толкова бързо, колкото можеха да тичат мъничките му крачка, с най-дългите крачки, на които бе способен. Тича цяла вечност.

На дока, където Поук се срещна с Ахил, нямаше никого.

Бийн се огледа безпомощно. Хрумна му да извика, но това щеше да е глупаво. Ахил мразеше най-много Поук, но това не означаваше, че е простил на Бийн, макар и да отхапваше от хляба му.

Или може би аз съм откачил и няма нищо такова. Той я прегръщаше, нали? Тя бе дошла доброволно, нали? Между момчетата

и момичетата се случват неща, които аз просто не разбирам. Ахил е глава на семейство — защитник, а не убиец. *Моят* ум работи така, моят ум си мисли как да убия някого, който е безпомощен, само защото по-късно той може да представлява опасност. Ахил е добрият. Аз съм лошият, престъпникът.

Ахил е този, който знае да обича. Аз съм този, който не знае.

Бийн се приближи до ръба на дока и се огледа отвъд канала. Ниско над водата бе паднала мъгла. На отсрещния бряг светлините на Буумпиес Страат блещукаха като новогодишни лампички. Вълните се плискаха като малки целувчици о подпорите.

Той се загледа в реката под нозете си. Нещо се люшкеше върху вълните и се удряше в пристана.

Известно време Бийн го гледаше, без да разбира. Но после осъзна, че от първия миг знае какво е това, просто не искаше да го повярва. Беше Поук. Мъртва. Бе станало точно както се опасяваше Бийн. Всички на улицата щяха да повярват, че Одисей е виновен за убийството, макар нищо да не можеше да се докаже. Бийн бе прав за всичко. Каквото и да ставаше между момчетата и момичетата, то нямаше силата да спре омразата и жаждата за отмъщение заради унижението.

И докато Бийн стоеше там и гледаше водата, той разбра: или трябва да разкажа какво се е случило — веднага, още в тази минута — на всички, или да реша никога да не го казвам на никого. Ако Ахил съзре и най-малкия намек, че съм видял това тази вечер, той ще ме убие без изобщо да се замисля. Ахил просто ще каже: Одисей отвърща на удара. И преди да го убие, ще каже, че отмъщава и за мен.

На Бийн му оставаше само да си мълчи. Да се преструва, че не е видял как тялото на Поук плава във водата, а луната осветява обърнатото ѝ нагоре лице.

Тя беше глупава. Толкова глупава, че не бе успяла да прозре плановете на Ахил, толкова глупава, че изобщо да му се довери, толкова глупава, че да не ме послуша. Колкото глупав бях и аз, задето се магнах, вместо да се провикна предупредително. Може би щях да я спася, Ахил нямаше да посмее да я убие, ако знаеше, че някой го наблюдава.

Заради нея Бийн бе останал жив. Тя бе онази, която му бе дала име. Тя беше онази, която се вслуша в плана му. И сега бе мъртва

заради това, а той можеше да я спаси. Да, в началото той й беше казал да убие Ахил, но в крайна сметка тя го бе избрала правилно — той бе единственият сред побойниците, който би могъл да схване всичко и да го осъществи така стилно. Но и Бийн беше прав. Ахил бе шампион на лъжата и когато бе решил, че Поук ще умре, бе започнал да трупа лъжите, които щяха да заобикалят убийството — лъжи, които щяха да накарат Поук сама да отиде там, където той можеше да я убие без свидетели. Лъжи, които щяха да му осигурят алиби в очите на по-малките деца.

Аз му се доверявах, помисли си Бийн. От самото начало го знаех какъв е, а му се доверявах.

О, Поук, бедно глупаво, мило, свястно момиче. Ти ме спаси, а аз те разочаровах.

Не съм виновен *единствено* аз. Тя тръгна сама с него.

Сама, за да се опита да спаси живота ми? Каква грешка, Поук — да мислиш за някого другого, освен за себе си!

И аз ли ще умра заради нейните грешки?

Не. Аз ще умра заради собствените си тъпи грешки.

Но не тази нощ. Ахил още не бе задействал никакъв план, който да подмами Бийн да отиде някъде сам. Но оттук нататък, докато лежи буден нощем, той ще мисли за това как Ахил дебне. Как протака. До деня, в който и Бийн не цопне във водата.

Сестра Карлота се опитваше да проявява съчувствие към страданията на тези деца, още повече, че една от тях бе удушена и хвърлена в реката. Но смъртта на Поук бе още по-сериозна причина да ускори изпитанията. Все още не бяха открили Ахил — след като онзи Одисей вече бе нанесъл удар, имаше голяма вероятност „таткото“ да се укрива доста време. Затова сестра Карлота нямаше друг избор, освен да продължи с Бийн.

Отначало момчето се разсейваше и се справяше зле. Сестра Карлота не разбираше как така той се проваля на най-елементарните задачи от теста, въпреки че сам се бе научил да чете на улицата. Сигурно беше заради смъртта на Поук. Така че тя прекъсна теста и му заговори за смъртта. Обясни как сега духът на Поук е при Господ и при светците, които щяха да се погрижат за нея и да я направят по-

щастлива, отколкото някога е била приживе. Той като че не прояви никакъв интерес. Единственият резултат беше, че се справи още по-зле, когато се зае със следващия етап на теста.

Е, щом състраданието не вършеше работа, строгостта можеше и да свърши.

— Не разбираш ли за какво е този тест, Бийн? — попита тя.

— Не — отвърна той. Тонът му издаваше непогрешимо продължението „и не ме интересува“.

— Ти познаваш единствено живота на улицата. Но улиците на Ротердам са само част от големия град, а Ротердам е само един град в света, пълен с хиляди такива градове. Цялото човечество, Бийн — този тест е заради него. Защото формиките...

— Бъгерите — поправи я Бийн. Като повечето улични хлапаци, и той презираше евфемизмите.

— Те ще се върнат и ще пометат цялата Земя, ще избият всичко живо до крак. С този тест ние проверяваме дали ти не си от децата, които могат да постъпят във Военното училище. Ако е така — ще бъдеш обучен за командир на войските, които ще се опитат да ги спрат. Целта на този тест е спасяването на света, Бийн.

За първи път от началото на теста Бийн застана нащрек.

— Къде се намира Военното училище?

— На орбитална платформа в космоса — обясни тя. — справиш ли се достатъчно добре с този тест, ще станеш космонавт!

По лицето му не пролича детинско въодушевление. Само усилено пресмятане.

— Досега се справях много зле, нали? — попита той.

— Резултатите от тестовете засега показват, че си прекалено тъп, за да можеш да ходиш и дишаш едновременно.

— Не може ли да започна отначало?

— Да, разполагам с друг вариант на тестовете — увери го сестра Карлота.

— Дайте ми го.

Когато извади алтернативния комплект, тя му се усмихна — опитваше се отново да го предразположи.

— Значи искаш да станеш космонавт, така ли? Или те привлича идеята да постъпиш в Международния флот?

Бийн не отговори.

Този път по време на теста той реши всички задачи, макар тестът да бе разработен така, че да не можеш да приключиш за определеното време. Резултатите му не бяха идеални, но бяха доста близки до идеалните. Толкова близки, че никой нямаше да им повярва.

Затова тя му зададе нов комплект тестове, този път разработени за по-големи деца — всъщност, стандартните тестове, които проверяваха дали шестгодишните са годни за Военното училище на нормалната за това възраст. С тях не се справи толкова добре — все още му липсваше разнообразен опит, за да може да разбере съдържанието на някои от въпросите. Но все пак се справи забележително добре. По-добре от всички ученици, които някога бе проверявала.

И само като си помислиш, че тя бе взела Ахил за истинския потенциал. Това, малкото, това същинско бебе, беше просто удивително. Никой нямаше да повярва, че го е намерила на улицата, където умираше от глад.

В ума ѝ се промъкна едно подозрение и когато приключиха с втория тест, тя записа резултатите, остави ги настрана и се облегна в креслото. Усмихна се на Бийн, чиито очи се бяха замъглили, и попита:

— Чия беше идеята за семейства сред уличните деца?

— На Ахил — отвърна Бийн.

Сестра Карлота изчакваше.

— Поне негова беше идеята да го нарече семейство — додаде Бийн.

Тя продължаваше да изчаква. Ако му дадеше достатъчно време, гордостта щеше да го предизвика да продължи нататък.

— Но да накараме някой побойник да защитава малките, това го измислих аз — продължи Бийн. — Споделих го с Поук, тя го обмисли, реши да пробваме и допусна само една грешка.

— Каква грешка?

— Не избра за наш защитник подходящия побойник.

— Имаш предвид, че не е успял да я защити от Одисей?

Бийн се засмя невесело, а по бузите му потекоха сълзи.

— Одисей скитосва насам-натам и само се фука.

И макар че ѝ се щеше да не е така, сестра Карлота всъщност разбра какво се е случило.

— Знаеш ли тогава кой я е убил?

— Аз ѝ казах да го убие. Казах ѝ, че греши за него. Казах ѝ го пред него, докато той бе проснат на земята. Предупредих я, че никога няма да ѝ прости. Но той е хладнокръвен. Изчака толкова дълго. И все отказваше да приеме хляб от нея. Тя не биваше да се среща с него насаме. — Той се разплака съвсем искрено. — Мисля, че тя защитаваше мен. Защото ѝ казах да го убие още първия ден. Може би го е убеждавала да не ме убива.

Сестра Карлота се опита да говори с безстрастен глас:

— Убеден си, че Ахил те застрашава?

— Сега, когато ви го казах, вече ме застрашава — отвърна той, позамисли се и продължи: — И преди беше така. Той не прощава. Той винаги си връща.

— Разбираш ли, че аз не възприемам Ахил така — нито пък Хейзи, исках да кажа Хелга. На нас той ни се вижда... цивилизован.

Бийн я изгледа, като откачена.

— А не означава ли *цивилизован* точно това? Да можеш да изчакваш, за да получиш онова, което искаш?

— Ти искаш да се махнеш от Ротердам и да постъпиш във Военното училище, за да избягаш от Ахил.

Бийн кимна.

— Ами другите деца? Според теб той заплашва ли ги?

— Не — отвърна Бийн. — Той е техният татко.

— Но не и твой. Макар да е вземал хляб от тебе.

— Той я прегърна и я целуна — каза Бийн. — Видях ги на пристанището, тя му позволи да я целуне, а после спомена, че ѝ бил обещал нещо. Затова си тръгнах, но после проумях всичко и се втурнах обратно. Не бях се отдалечил много, притичах може би шест преки, но тя вече беше мъртва, с извадено око, плуваше във водата и се удряше в кея. Той може да те целуне и да те убие, ако те мрази достатъчно.

Сестра Карлота забарабани с пръсти по бюрото.

— Какво затруднение.

— Какво затруднение ли?

— Смятах да подложя на тестовете и Ахил. Мисля, че би могъл да постъпи във Военното училище.

Цялото тяло на Бийн се стегна.

— Тогава не ме изпращайте там. Или той, или аз.

— Мислиш ли наистина... — гласът ѝ заглъхна. — Мислиш ли наистина, че ще се опита да те убие там?

— Да се *опита*? — Гласът му бе изпълнен с презрение. — Ахил не се задоволява с *опити*.

Сестра Карлота познаваше чертата, за която говореше Бийн — безмилостната решителност беше едно от нещата, които във Военното училище търсеха. Тя можеше да направи Ахил по-привлекателен за тях от Бийн. А и там знаеха как да насочват това смъртоносно насилие. Как да го вкарват в употреба.

Но цивилизоването на уличните побойници не беше идея на Ахил. Бийн се беше сетил за това. Невероятно — едно толкова малко дете да го измисли и осъществи. Това дете бе наградата, не онзи, който живееше заради хладнокръвното отмъщение. Но едно беше сигурно. Щеше да сгреша, ако вземеше и двамата. Макар несъмнено да можеше да поеме и другия — да го запише в училище тук, на Земята, да го прибере от улицата. Несъмнено тогава Ахил щеше да стане наистина цивилизован — отчаянието на улицата вече нямаше да принуждава децата да постъпват така ужасно едно с друго.

Ала после осъзна що за глупости си мисли. Не отчаянието на улицата бе накарало Ахил да убие Поук, а гордостта. Той беше Каин и според него срамът бе достатъчно основание да отнеме живота на брат си. Той бе Юда, който не се бе поколебал да целуне, преди да убие. Какво си въобразяваше тя, за да се отнася към злото като към чисто механичен продукт на лишенията? Всички деца на улицата страдаха от страх и глад, от безпомощност и отчаяние. Но не всички ставаха хладнокръвни, пресметливи убийци.

Стига Бийн да говореше истината.

Но тя не се съмняваше, че дребосъкът е искрен. Ако той лъжеше, сестра Карлота щеше да признае, че нищо не разбира от детски характери. Сега, когато се замислеше, осъзнаваше, че Ахил е ловък. Ласкател. Всяка негова дума бе изчислена така, че да впечатлява. А Бийн говореше малко и се изразяваше просто, когато изобщо кажеше нещо. Беше малък, а страхът и скръбта му тук, в тази стая, бяха истински.

Разбира се, и той бе настоявал едно дете да бъде убито.

Но само защото представляваше заплаха за останалите. А не от гордост.

Как бих могла да съдя? Не трябва ли Христос да съди живите и мъртвите? Защо това се падна на мен, недостойната?

— Бийн, искаш ли да останеш тук, докато препратя резултатите ти от тестовите на хората, отговорни за решенията за Военното училище? Тук нищо не те заплашва.

Той впери поглед в ръцете си, кимна, после отпусна глава в шепи и се разрида.

Същата сутрин Ахил се върна в гнездото.

— Не можех да не се върна — обясни той. — Много неща биха се объркали.

Заведе ги на закуска, както винаги. Но Поук и Бийн ги нямаше.

После Сержанта пообиколи, позаслуша се тук-там, поговори с другите деца — както и с някои възрастни — за да разбере какво става и да открие всичко, което можеше да им е от полза. Покрай пристанището Уийнхавен чу как някои от докерите си говорят, че същата сутрин в реката намерили труп. Труп на малко момиче. Сержанта разбра и къде държат тялото й до идването на властите. Не се уплаши, отиде право при завитото с брезент мъртво тяло и без да поиска разрешение от никого наоколо, дръпна покривалото.

— Какво правиш, момче!

— Тя се казва Поук — каза той.

— Познаваш ли я? Знаеш ли кой би могъл да я убие?

— Едно момче на име Одисей — той я е убил — отвърна Сержанта. После я зави с покривалото и приключи обикалянето. Ахил трябваше да разбере, че страховете му са се оправдали — Одисей избива когото може от семейството.

— Нямаме друг избор, освен да го убием — каза Сержанта.

— Достатъчно кръв се проля — отвърна Ахил, — но се боя, че си прав.

Някои от по-малките плачеха. Едно от тях обясни:

— Поук ме нахрани, когато щях да умра.

— Млъкни! — срязва го Сержанта. — Сега ядем по-добре, отколкото когато Поук беше шефът.

Ахил положи длан на рамото на Сержанта, за да го накара да млъкне.

— Поук се справяше отлично като главатар на банда. И тъкмо тя ме доведе в семейството. Така че в известен смисъл всичко онова, което ви давам, го дължите на нея.

При тези думи всички закимаха тържествено.

Едно дете попита:

— Според теб дали Одисей е убил също и Бийн?

— Точно той не е кой знае каква загуба — обади се Сержанта.

— За моето семейство всяка загуба е голяма — рече Ахил. — Но повече загуби няма да има. Ако Одисей не се махне от града веднага, ще умре. Пусни мълвата, Сержант. Нека на улицата се разчуе, че отправям предизвикателство. Одисей няма да яде в никоя кухня в града, докато не се изправи срещу мен. Сам си го изпроси, когато е забил ножа в окото на Поук.

Сержанта му отдаде чест и побягна — самото възплъщение на деловото подчинение.

Само дето, докато тичаше, той също плачеше. Защото не бе казал на никого как е умряла Поук, нито че окото ѝ бе кървава рана. Може би Ахил знаеше от другаде, може би вече беше чул и не беше го споменал, преди Сержанта да се върне с новината. Може би, може би, но Сержанта знаеше истината. Одисей не бе вдигал ръка срещу никого. Това бе дело на Ахил. Точно както ги бе предупредил Бийн още в началото. Ахил никога нямаше да прости на Поук това, че го е пребила. Сега я беше убил, защото щяха да обвинят за това Одисей. А после седеше там и им обясняваше колко добра била тя, колко благодарни трябвало да ѝ бъдат и как за всичко, което получавали от него, били задължени на Поук.

Значи Бийн беше прав от самото начало. За всичко. Ахил можеше да е добър татко на семейството, но беше и убиец, който никога не прощава.

Поук обаче го знаеше. Бийн я бе предупредил и тя го знаеше, но все пак избра Ахил за техен татко. Избра го и умря заради това. Тя беше като оня Исус, за когото проповядваше Хелга в кухнята, докато се хранеха. Бе умряла за своя народ. А Ахил — той беше като Господ. Караше хората да плащат за греховете си въпреки всичко.

Важното беше да запазиш благоволенieto на Господ. Нали на това ги учеше Хелга? Недей да гневиш Господа.

Аз няма да гневя Ахил. Ще почитам татко си, със сигурност, за да остана жив, докато порасна достатъчно, че да продължа сам.

Що се отнася до Бийн — да, той беше умен, но не толкова, че да остане жив. А ако не си достатъчно умен, за да оцелееш, по-добре е да умреш.

Когато Сержанта стигна до първия ъгъл и разпространи новината, че Ахил е забранил на Одисей да стъпва във всички кухни в града, той вече бе приключил с плача. Скръбта си бе отишла. Сега ставаше въпрос за оцеляване. Макар да знаеше, че Одисей не е убил никого, той бе съгласен Одисей да умре, защото това беше важно за безопасността на семейството. Смъртта на Поук му осигуряваше добро извинение да настоява останалите татковци да не се месят и да оставят Ахил да се разправи с него. Когато всичко свърши, Ахил щеше да е водачът на всички татковци в Ротердам. А Сержанта щеше да стои до него, да знае тайната на отмъщението му и да не я разкрива на никого. Така Сержанта щеше да оцелее, семейството — също. А освен тях — и всяко улично хлапе в Ротердам.

4

СПОМЕНИ

— Сгреших за първия. Мина добре тестовете, но характерът му не е подходящ за Военното училище.

— Това не си личи от тестовете, които ми показва.

— Много му сече умът. Дава точните отговори, но те не са истински.

— И с какъв тест определи това?

— Той извърши убийство.

— Да, това е пречка. Ами другият? Какво да правя с толкова малко дете? Толкова дребна риба аз бих изхвърлил обратно в реката.

— Учи го. Храни го. Той ще порасне.

— Той няма дори име.

— Има.

— Бийн? Бобеното зърно? Това не е име, а подигравка.

— Когато премине обучението, вече няма да е подигравка.

— Задръж го, докато навърши пет години. Направи от него каквото можеш и после ми покажи резултатите.

— Трябва да търся и други деца.

— Не, сестра Карлота, не трябва. През всичките години, откакто търсиш, не си намирала по-добър. И няма време да търсим друг. Отракай този и цялата ти работа ще си струва, що се отнася до МФ.

— Плашиш ме, като казваш, че няма време.

— Не виждам защо. Християните очакват неизбежния край на света от хилядолетия.

— Но той все не свършва.

— Засега.

Отначало единственото, което вълнуваше Бийн, беше храната. Имаше достатъчно. Той изяждаше всичко, което сложат пред него. Ядеше, докато се наситеше — най-чудесната дума, която дотогава за него бе лишена от значение. Ядеше, докато се натъпчеше. Ядеше, докато му прилееше. Толкова често ядеше, че червата му се раздвижваха всеки ден, а понякога и по два пъти дневно.

Каза със смях на сестра Карлота:

— Аз само ям и акам!

— Като всички животни в гората — отвърна монахинята. — Време е да започнеш да си заработваш тази храна.

Тя вече го обучаваше, разбира се — всекидневни уроци по четене и аритметика. Издигаше го „на ниво“, но какво точно ниво имаше предвид, така и не уточняваше. Освен това му даваше време да рисува, а имаше и сеанси, когато тя го караше да седне и да се опита да си спомни всички подробности, от най-ранните си спомени. Особено много я очароваше разказът за Чистото място. Но паметта си имаше ограничения. Тогава е бил много малък и не е знаел достатъчно думи. Всичко е било тайнство. Той си спомни как е прескочил оградата на своето легло и е паднал на пода. По онова време не можел да ходи много добре. Пълзенето било по-лесно, но му харесвало да ходи, защото така правели големите хора. Вкопчвал се в предмети, подпирал се на стени и напредвал доста добре на два крака — пълзял само когато му се налагало да прекоси открито пространство.

— Сигурно си бил на осем-девет месеца — рече сестра Карлота. — Повечето хора нямат толкова далечни спомени.

— Спомням си, че всички бяха тъжни. Затова се измъкнах от леглото. Всички деца бяха в беда.

— Всички деца?

— Малките ме харесваха. Големите — също. Някои от възрастните влизаха, поглеждаха ни и плачеха.

— Защо?

— Ставаха лоши работи, затова. Знаех, че ще стане нещо лошо, знаех и че ще се случи с всички нас, които бяхме в леглата. И затова се измъкнах. Не бях първият. Не знам какво се е случило с другите. Чух как възрастните крещат и много се разстройват, когато намериха празните легла. Скрих се от тях. Те не ме намериха. Може би са

намерили другите, а може и да не са. Знам само, че когато излязох, всички легла бяха празни и в стаята беше много тъмно — светеше само една табела с надпис „Изход“.

— Тогава си можел да четеш? — въпросът ѝ прозвуча скептично.

— Когато вече *можех* да чета, си спомних, че това бяха буквите на табелата — обясни Бийн. — Бяха единствените букви, които виждах тогава. Затова ги запомних, разбира се.

— Значи ти си бил сам, леглата са били празни, а в стаята е било тъмно.

— Те се върнаха. Чух ги да разговарят. Не разбирах повечето думи. Пак се скрих. И този път, когато излязох, дори и леглата ги нямаше. Вместо тях имаше бюра и шкаfoве. Офис. Не, тогава не знаех и какво е офис, но сега вече знам какво е и си спомням, че тъкмо такива бяха станали стаите. Офиси. През деня там идваха хора и работеха — отначало бяха малко на брой, но се оказа, че скривалището ми не е толкова добро, когато там работят хора. А и бях гладен.

— Къде се криеше?

— Хайде де, със сигурност си се досетила.

— Ако знаех, нямаше да те питам.

— Видях как се държах, когато ми показа тоалетната.

— Крил си се в тоалетната?

— В казанчето отзад. Беше ми трудно да вдигам капака. А и вътре не беше уютно. Не знаех за какво служи. Но хората започнаха да го използват, водата се надигаше и спадаше, разните неща вътре се движеха и ме беше страх. А и, както казах, бях гладен. Имаше много вода за пиене, само дето аз пишках в нея. Памперсът ми така се беше наквазил с вода, че падна от дупето ми. Останах гол.

— Бийн, даваш ли си сметка какво ми разказваш? Че си правил всичко това, преди да си навършил и годинка?

— Ти каза на каква възраст съм бил — отвърна Бийн. — Тогава не знаех нищо за възрастта. Ти ми каза да си спомня. Колкото повече ти разказвам, толкова повече неща си припомням. Но ако не ми вярваш...

— Аз... аз ти вярвам. Но кои са били другите деца? Какво е било това място, където си живял — Чистото място? Кое са били тези възрастни? Защо са отвели другите деца? Без съмнение там е ставало нещо незаконно.

— Както и да е — рече Бийн. — Много бях щастлив, като се измъкнах от тоалетната.

— Но ти каза, че си бил гол. И си се махнал оттам?

— Не, намериха ме. Излязох от тоалетната и един възрастен ме намери.

— Какво стана?

— Той ме отведе у тях. Така си намерих дрехи. Но тогава ги наричах „дрешки“.

— Можел си да говориш?

— Малко.

— И този възрастен те е завел у тях и ти е купил дрехи.

— Мисля, че беше портиер. Сега разбирам повече от професии и според мен беше такъв. Работеше през нощта и не носеше униформа като на пазач.

— Какво стана после?

— Така за първи път разбрах за съществуването на законно и незаконно. Не беше законно той да има дете. Чух го да се кара с онази жена заради мен. Повечето думи не разбирах, но накрая усетих, че той е загубил. Започна да ми говори как трябвало да си тръгна, затова аз си тръгнах.

— Просто те е пуснал на улицата?

— Не, аз си тръгнах. Сега мисля, че е имал намерение да ме даде на някой друг, а това ме плашеше. Затова си тръгнах, преди да го е направил. Но вече не бях нито гол, нито гладен. Той беше добър. След като аз си тръгнах, той вече нямаше неприятности.

— И така заживя на улицата.

— Кажи-речи. Намерих няколко места, където ме хранеха. Но всеки път, когато по-големите деца виждаха, че някой ми дава да ям, се струпваха около мен и започваха да просят с пискливи, умолителни гласове. Тогава или хората преставаха да ми дават храна, или другите грубо ми я отнемаха от ръцете. Беше ме страх. Един път едно голямо дете толкова се ядоса, че навря пръчка в гърлото ми и ме накара да повърна току-що изядената храна направо на улицата. Дори се опита да я изяде, но не можа — и на него му се догади. Тогава беше най-страшно. След това през цялото време се крих... криех. През цялото време.

— И гладуваше.

— И наблюдавах — поправи я Бийн. — Хапвах. От време на време. Не умрях.

— Да, не си умрял.

— Но видях много, които умряха. Много мъртви деца. Големи и малки. Непрекъснато се чудех колко от тях са били от Чистото място.

— Позна ли някои от тях?

— Не. Никой не изглеждаше така, сякаш е живял някога на Чистото място. Всички изглеждаха гладни.

— Бийн, благодаря ти, че ми разказа всичко това.

— Е, нали поиска.

— Разбираш ли, че е нямало как да оцелееш цели три години, докато си бил бебе?

— Това сигурно значи, че съм мъртъв.

— Аз само... искам да кажа, че Господ те е пазел.

— Може. Но защо не е пазел и другите деца? Те умряха.

— Той ги е приел в сърцето си и ги е обичал.

— Значи мен *не ме е* обичал?

— Не, и теб е обичал, той...

— Щом толкова ме е пазел, можеше от време на време да ми подхвърля по нещичко за ядене.

— Той ме доведе при теб. Той ти е подготвил някакво велико предназначение, Бийн. Ти може и да не знаеш какво е, но Господ със сигурност си има причина да те опази жив. Надали чудотворното ти оцеляване е случайно.

На Бийн му беше омръзнало да говорят за това. Тя изглеждаше толкова щастлива, когато говореше за Господ, но той все още не беше схванал дори какво е Господ. Искаше да припише на Господ всички добри неща, но когато ставаше дума за лоши или не го споменаваше, или изтъкваше някакво основание, според което в крайна сметка случилото се е било за добро. Доколкото Бийн разбираше, мъртвите деца биха предпочели да останат живи и да имат повече храна. Щом Господ ги е обичал толкова и е можел да прави каквото си иска, защо е нямало храна за тези деца? И ако Господ просто е искал да умрат, тогава защо не ги е оставил да умрат по-бързо? Най-добре би било изобщо да не се раждат, за да не се мъчат и да не се вълнуват толкова дали ще оцелеят, или не. Нали е смятал просто да ги приеме в сърцето си? Всичко това просто нямаше смисъл за Бийн и колкото повече му го

обясняваше сестра Карлота, толкова по-малко го разбираше той. Защото щом някой отговаряше за всичко това, той трябваше да е честен, а щом беше нечестен, защо тогава сестра Карлота беше толкова щастлива, че той е началникът?

Но когато се опитваше да ѝ обяснява подобни неща, тя много се натъжаваше, започваше да приказва още повече за Господ и използваше думи, които той не знаеше. Тогава беше по-добре просто да я оставиш да се изкаже, без да спориш.

Четенето обаче го омагьосваше. Числата също. Обичаше ги. Да разполага с лист и молив, за да може да записва разни неща, беше много хубаво.

И картите. Отначало тя не го учеше да разчита карти, но на стените имаше окачени и формите по тях го очароваха. Той ставаше и започваше да чете малките думички, написани върху им. Един ден видя името на реката и отгатна, че синьото са реки, а още по-големите сини петна са места, пълни с повече вода от реката. Тогава се сети, че някои от другите думи са същите имена, които беше виждал на уличните табели и стигна до извода, че това е нещо като картина на Ротердам — и всичко се подреди. Така би изглеждал Ротердам за птиците, ако сградите бяха напълно невидими, а улиците — съвсем празни. Откри къде беше гнездото им, къде беше загинала Поук и всякакви други места.

Когато сестра Карлота откри, че той е разчел картата, много се развълнува. Показа му карти, където Ротердам беше просто малко петно от линии и една, на която беше само точка. На следващата пък беше прекалено малък, че да се вижда, но тя знаеше къде би трябвало да бъде. Бийн не бе и подозирал, че светът е толкова голям. Нито че съществуват толкова много хора.

Сестра Карлота обаче постоянно се връщаше към картата на Ротердам и все го молеше да се спомни местата от най-ранното си детство. Но на картата нищо не изглеждаше същото и затова не беше лесно — отне му доста време, преди да открие някои от местата, където го бяха хранили. Показа ги на сестра Карлота и тя ги отбеляза направо на картата. След време той разбра, че всички тези места бяха групирани в една област, но сякаш подредени в редица, бележейки пътека от мястото, където бе намерил Поук, назад във времето към...

Към Чистото място!

Само че това беше прекалено трудно. Когато излизаше от Чистото място с портиера, той умираше от страх. Не знаеше къде се намира то. А истината беше — както каза и самата сестра Карлота — че портиерът е можел да живее и доста далеч от Чистото място. Възможно бе — проследявайки пътеката на Бийн назад — тя да открие единствено жилището на портиера или поне квартирата му отпреди три години. А дори и в този случай какво ли можеше да знае портиерът?

Щеше да знае къде се е намирало Чистото място — ето какво. И сега Бийн разбра: за сестра Карлота бе много важно да открие откъде идва Бийн.

Да открие кой е той всъщност.

Само че... той вече знаеше кой е всъщност. Опита се да ѝ го обясни:

— Ето ме. Това съм истинският аз. Не се преструвам.

— Знам — отвърна тя със смях и го прегърна, което беше добре. Стана му хубаво. Навремето, когато тя започна да го прегръща, той не знаеше какво да прави с ръцете си. Наложил се на да му покаже как да отвърне на прегръдката ѝ. Беше виждал как го правят някои малки деца — тези, които си имаха майки и татковци — но винаги си беше мислил, че са се вкопчили така, за да не паднат на улицата и от страх да не се изгубят. Не знаеше, че се прави, само защото ти е хубаво. По тялото на сестра Карлота имаше твърди места и меки места и беше много странно да я прегръщаш. Сети се как се прегръщаха и целуваха Ахил и Поук, но не искаше да целува сестра Карлота, а щом свикна с прегръдките, не искаше и да я прегръща. Оставяше я тя да го прави, но и през ум не му минаваше той да я прегърне. Просто не се сещаше.

Разбираше, че понякога тя предпочиташе да го прегърне, вместо да му обясни някои неща, и това му се нравеше. Сестра Карлота не искаше да му каже защо за нея е толкова важно да намери Чистото място. Само го прегръщаше и казваше „Ох, миличкото ми“ или „Ох, горкичкото момченце“. Това можеше да значи само, че издирването е още по-важно отколкото тя твърди. Или че го мисли за твърде глупав, за да проумее колко е важно това, което тя все не успяваше да обясни.

Доколкото можеше, той постоянно се напрягаше да си спомни повече неща. Но вече не ѝ ги разказваше подробно, защото тя също не му казваше всичко и така беше честно. Сам щеше да намери онази

чиста стая. Без нея. Чак тогава — ако преценеше, че си струва и тя да го научи — щеше да ѝ каже. Кой знае какво щеше да стане, ако отговорът според нея беше погрешният. Щеше ли да го върне на улицата? Щеше ли да му попречи да отиде в небесното училище? Отначало му беше обещала тъкмо това, нали? Но след тестовете каза, че въпреки отличните резултати, щял да отиде там едва когато навърши пет години. Ала и това не се оказа сигурно, защото решението не зависело само от нея. Тогава Бийн разбра, че тя няма власт да спазва собствените си обещания. Излизаше, че ако е грешала за него, тя можеше да не спази *нищо едно* от обещанията си. Дори и онова да го пази от Ахил. Трябваше да открие Чистото място сам.

Разглеждаше картата. Представяше си нещата наум. Размишляваше на глас, докато заспиваше. Преоткриваше спомените си за портиера — лицето му, стаята, в която живееше, стълбището навън, където заставаше онази зла жена и му крещеше.

И един ден, щом сметна, че си е спомнил достатъчно, Бийн отиде до тоалетната — той обичаше тоалетните, харесваше му да пуска водата, макар че го беше страх да наблюдава как всичко изчезва — но вместо да се върне в учебния кабинет на сестра Карлота, тръгна в противоположна посока по коридора. Никой не се опита да го спре и той излезе през вратата на улицата.

В този момент осъзна грешката си. Толкова усилено се бе опитвал да си спомни жилището на портиера, че така и не се бе замислял къде се намира на картата *тукашното* място. Не беше в позната му част от града. Всъщност, изглеждаше направо като друг свят. Бийн бе свикнал улицата да е пълна с хора, които се разхождат, тикат колички и карат велосипеди или кьнки, за да стигнат от едно място до друго. Но тук улиците бяха почти празни и навсякъде бяха паркирани коли. Нямахше нито един магазин. Само къщи и офиси, или къщи, превърнати в офиси с малки табели отпред. Единствената различна сграда беше тъкмо онази, от която току-що бе излязъл. Беше внушителна, квадратна и по-голяма от другите, но на нея нямаше никаква табела.

Той знаеше къде отива, но не знаеше как да намери пътя оттук. А сестра Карлота скоро щеше да започне да го търси.

Първата му мисъл беше да се скрие, но после се сети, че тя знае как се бе крил на Чистото място. Лесно би се досетила за

скривалищата му.

Затова побягна. Изненада се колко е силен сега. Сякаш можеше да бяга толкова бързо, колкото летят птиците. И не се уморяваше — можеше да тича цяла вечност. Да стигне чак до ъгъла, да го заобиколи и да излезе на друга улица.

После — по следващата и по тази след нея, докато накрая не се загуби съвсем. Всъщност, той си се беше загубил от самото начало, а когато още от самото начало нямаш представа къде си, е трудно да се загубиш повече. Докато се луташе насам-натам по улиците и преките, той разбра, че трябва само да намери канал или поток, който да го изведе до реката или до някое познато място. Затова на първия мост над вода той проследи посоката на течението и започна да избира улици, които да го задържат наблизко. Все още не знаеше къде се намира, но поне следваше план.

Планът успя. Той излезе на реката и тръгна по брега. Накрая разпозна в далечината — скрит донякъде от един завой на реката — Маасбулевард, който водеше до лобното място на Поук.

Речният завой му беше познат от картата. Помнеше къде се намираха всички знаци, отбелязани от сестра Карлота. Знаеше, че трябва да премине през мястото, където бе живял на улиците, да ги подмине и да се приближи до района, където може би бе живял портиерът. Това нямаше да е лесно, защото там щяха да го познаят, пък и сестра Карлота можеше дори да е пратила ченгетата по дирите му. Виж, те щяха да го търсят там, защото там бяха всички улични хлапаци. Щяха да очакват от него отново да се превърне в уличен хлапак.

Но забравяха, че Бийн вече не беше гладен. И тъй като не беше гладен, не бързаше.

Той дълго заобикаля. Далеч от реката, далеч от оживената част на града, където живееха безпризорните. Когато улиците започнеха да му изглеждат многолюдни, той разширяваше кръга и странеше от оживените места. През останалата част от деня и по-голямата част от следващия той описа такъв широк кръг, че за известно време се намери съвсем извън Ротердам. Видя полето, също като на картините — ниви и пътища, издигнати по-високо от земята около тях. Сестра Карлота веднъж му беше обяснила, че по-голямата част от нивите е по-ниска от морското равнище и единствено големите диги удържат морето да не

нахлуе обратно и залее земята. Но Бийн знаеше, че никога няма да се приближи до някоя от големите диги. Не и пеша.

После навлезе обратно в града, в квартал Шийброек, и късно следобед на втория ден разпозна името на Риндийк Страат. Скоро откри и кръстовище, чието име знаеше — Еразмус Сингел. Оттам вече беше лесно да стигне до първото място, което си спомняше — задният вход на един ресторант, където го хранеха, когато беше още бебе и не можеше да говори както трябва (заради което възрастните се юрваха да го хранят и да му помагат, вместо да го изритват настрана).

Стоеше там в сумрака. Нищо не се беше променило. Сякаш виждаше жената с малката купичка храна — как му я подава, размахва лъжица в ръка и му говори нещо на език, който той не разбираше. Сега вече можеше да прочете табелата на ресторанта — разбра, че е арменски и сигурно жената му бе говорила на този език.

Откъде беше минал, за да дойде тук? Бе подушил храната, докато вървеше...? Мина малко нагоре, после малко надолу по улицата, като постоянно се въртеше, за да се ориентира наново.

— Какво правиш тук, дебелако?

Бяха две хлапета, може би осемгодишни. Войнствени, но не бяха побойници. Сигурно част от някоя банда. Не, част от семейство, след като Ахил беше променил всичко. Ако промяната се беше разпространила до тази част на града.

— Трябва да изчакам тук моя татко — отвърна Бийн.

— И кой е твоят татко?

Бийн не беше сигурен дали разбират думата „татко“ като баща му или като таткото на неговото „семейство“. Но реши да рискува и отвърна:

— Ахил.

Те му се подиграха:

— Районът му е чак долу край реката, защо ще се среща с дебелак като тебе чак тук?

Но подигравките им не бяха важни — онова, което имаше значение, беше, че славата на Ахил се е разнесла чак дотук в града.

— Не съм длъжен да ви обяснявам неговите работи — заяви Бийн. — Всички деца от семейството на Ахил са дебели като мен. Толкова добре се храним.

— А всичките ли са ниски като тебе?

— Навремето бях по-висок, но задавах твърде много въпроси — отвърна Бийн, промъкна се покрай тях и тръгна през Розенлаан към квартала, където най-вероятно се намираше жилището на портиера.

Те не го последваха — такава магия притежаваше името Ахил. Може би му повярваха заради самоувереността — Бийн не им обърна никакво внимание, все едно нямаше защо да се бои от тях.

Нищо не му изглеждаше познато. Той постоянно се обръщаше да провери дали разпознава нещо, загледан в посоката, в която вероятно беше вървял, след като бе напуснал апартамента на портиера. Не му помогна. Скита чак до тъмно, продължи дори и след мръкване.

Накрая застана близо до някаква улична лампа и опита да прочете надписа на една табела. Тогава някакви инициали, издълбани в стълба, привлякоха вниманието му... „П+Д=ВЛ“. Той нямаше представа какво означава това. Никога не се бе сещал за този надпис при всичките си усилия да си спомни нещо. Но знаеше, че го е виждал и преди. И не само веднъж. Беше го виждал няколко пъти. Жилището на портиера беше много близо.

Той се обърна бавно, огледа района и го видя: малък блок с вътрешно и външно стълбище.

Портиерът живееше на последния етаж. Партер, първи етаж, втори, трети. Бийн отиде при пощенските кутии и се опита да разчете имената, но те бяха закачени твърде високо на стената, а имената бяха избелели. Някои табелки напълно липсваха.

Не че някога бе знаел името на портиера, да си каже истината. Нямаше основания да смята, че ще го разпознае, дори и да успееше да го разчете върху пощенска кутия.

Външното стълбище не стигаше до горния етаж. Сигурно го бяха построили заради лекарския кабинет на първия етаж. И тъй като беше тъмно, вратата в горния му край бе заключена.

Не му оставаше нищо, освен да чака. Или щеше да чака цяла нощ и сутринта да влезе в сградата през някакъв вход, или някой щеше да се прибере през нощта и Бийн щеше да се промъкне след него през вратата.

Заспа, събуди се, заспа и пак се събуди. Тревожеше се да не би някой полицай да го види и да го изгони, затова, когато се събуди втория път, заряза всякакви преструвки, че е на пост, пропълзя под стълбите и се сви на кълбо, за да прекара нощта.

Събуди го пиянски смях. Все още беше тъмно. Започваше да ръми, но не толкова, че от стълбището да закапе — Бийн беше сух. Той подаде глава навън, за да види кой се смее. Бяха мъж и жена, и двамата развеселени от алкохола. Мъжът скришом я опипваше, боцкаше и щипеше, жената го отблъскваше с вяли шамарчета.

— Не можеш ли да изчакаш? — попита тя.

— Не — отвърна той.

— Ще заспиш и никаква няма да я свършиш — рече тя.

— Не и този път — увери я той, после повърна.

Тя се отврати и продължи без него. Той се заклатушка подире ѝ.

— Вече ми е по-добре — заяви той.

— Цената току-що се вдигна — каза му тя студено. — И първо ще си измиеш зъбите.

— Разбира се, че ще си измия зъбите.

Сега бяха точно пред сградата. Бийн изчакваше да се промъкне след тях.

После разбра, че няма защо да чака. Мъжът беше същият онзи портиер отпреди толкова години.

Бийн излезе от тъмното.

— Благодаря, че го доведохте у дома — каза той на жената.

И двамата го погледнаха изненадано.

— Ти пък кой си? — попита портиерът.

Бийн погледна жената и завъртя очи.

— Надявам се, че не е чак толкова пиян. — После се обърна към портиера. — Мама никак няма да се зарадва, че пак се прибираш такъв.

— Мама! — възкликна портиерът. — За кого, по дяволите, говориш?

Жената сръга портиера. Той изобщо не можеше да се държи на крака — залитна към стената, свлече се по нея и се плъосна по задник на тротоара.

— Така си и знаех — рече тя. — Водиш ме вкъщи при жена си?

— Аз не съм женен — отвърна портиерът. — Това дете не е мое.

— Сигурна съм, че казваш истината и за двете — рече жената. —

Но ще е по-добре да му помогнеш да се качи по стълбите. Мама чака. — И тя си тръгна.

— Ами моите четирийсет гулдена? — попита той жално, но вече знаеше отговора.

Тя му отвърна с неприличен жест и се изгуби в нощта.

— Копеленце малко — рече портиерът.

— Трябваше да говоря с теб насаме — каза Бийн.

— Кой си ти, по дяволите? И коя е майка ти?

— Тъкмо това съм дошъл тук да разбера — отвърна Бийн. — Аз съм бебето, което ти намери и занесе у вас. Преди три години.

Мъжът го изгледа слисано.

Изведнъж светна лампа, после още една. Мощни лъчи от фенери осветиха Бийн и портиера. Четирима полицаи ги наобиколиха.

— Не си прави труда да бягаш, детенце — рече единият. — Нито пък ти, господин Веселяк.

Бийн разпозна гласа на сестра Карлота.

— Те не са престъпници — обясни тя. — Просто искам да поговоря с тях. Горе в апартамента му.

— Проследила си ме? — попита Бийн.

— Знаех, че го търсиш — отвърна тя. — Не исках да се намесвам, докато не го намериш. В случай, че се мислиш за голям хитрец, младежо, ние засякохме четирима улични бандити и двама известни педофили, които бяха по дирите ти.

Бийн завъртя очи.

— Да не мислиш, че съм забравил как да се оправя с тях?

Сестра Карлота сви рамене.

— Не исках за първи път в живота си да сгрешиш. — В гласа ѝ се долавяше саркастична нотка.

— Така че, както ви казах, нямаше какво да научим от този Пабло де Ночес. Бил емигрант, който живее, за да плаща на проститутки. Поредният непрокопсаник, довякъл се тук, откакто Нидерландия се превърна в международна територия.

Сестра Карлота седеше търпеливо и очакваше инспекторът да привърши с речта си на тема „Казах ли ви аз“. Но когато заговори за непрокопсаници, тя не можа да се сдържи.

— Той е прибрал онова бебе — каза тя. — Хранил го е и се е грижил за него.

Инспекторът махна с ръка.

— Трябва ли ни още един безпризорен хлапак? Защото хората като него друго не произвеждат.

— Не е вярно, че не сте научили *нищо* от него — рече сестра Карлота. — Научихте на кое място е било открито момчето.

— Но бившите наематели на сградата от онова време не могат да бъдат проследени. Име на компания, която никога не е съществувала. Няма за какво да се заловим. Няма как да ги проследим.

— Но това *нищо означава* нещо — рече сестра Карлота. — Казвам ви, тези хора са държали там много деца, после са затворили набързо и всички деца освен едно са били отведени. Казвате ми, че компанията е била под фалшиво име и не може да се проследи. Това, съдейки по вашия опит, не ви ли говори много за ставащото в онази сграда?

Инспекторът сви рамене.

— Разбира се. Очевидно е било ферма за органи.

Очите на сестра Карлота се насълзиха.

— Това ли е единствената възможност?

— В богатите семейства се раждат много увредени бебета — обясни инспекторът. — Съществува черен пазар на органи от бебета и малки деца. Затваряме фермите за органи винаги, когато открием такива. Може би сме били близо до тази ферма, те са го надушили и са спуснали кепенците. Но в участъка нямаме никакви документи, засягащи ферма за органи по онова време. Затова, може би са затворили по други причини. В задънена улица сме.

Сестра Карлота търпеливо пренебрегваше неспособността му да осъзнае колко ценна е тази информация.

— Откъде идват бебетата?

Инспекторът я погледна неразбиращо, сякаш го бе помолила да ѝ обясни основните принципи на живота.

— Фермата за органи — обясни тя. — Откъде вземат бебетата?

Той сви рамене.

— Обикновено са късни аборти. Имат някакви уговорки с клиниките, бутат им рушвет. Такива работи.

— И това ли е единственият източник?

— Знам ли? Отвлечане на деца? Не съм убеден, че това може да е фактор — изтичането на бебета през охранителната система на

болниците не е чак толкова голямо. Хора да продават бебета? Да, чувал съм. Бедните бежанци пристигат с по осем деца, а след няколко години се оказват само с шест. Може и да плачат за починалите, но кой може да докаже каквото и да било? Нищо не може да се проследи.

— Причината, поради която ви разпитвам — обясни сестра Карлота, — е, че това дете е необикновено. *Крайно* необикновено.

— Да няма три ръце? — попита инспекторът.

— Поразително умно е. Преждевременно развито. Избягал е от това място, ненавършил и година. Преди да се научи да ходи.

Инспекторът се позамисли.

— *Изпълзял е?*

— Скрил се в казанчето на тоалетната.

— Вдигнал е капака, а е нямал и година?

— Каза, че много мъчно го вдигал.

— Сигурно е била евтина пластмаса, а не порцелан. Знаете ги какви са тоалетните в учрежденията.

— Обаче разбирате защо се интересувам от произхода на детето. Някаква чудодейна комбинация от родители.

Инспекторът сви рамене.

— Някои деца се раждат умни.

— Но тук присъства и наследствен компонент, инспекторе. Родителите на това дете трябва да са... забележителни. Родители, вероятно известни със собствените си бляскави умове.

— Може би, а може би не — отвърна инспекторът. — Искам да кажа, че някои от тези бежанци може и да притежават бляскав ум, но са попаднали в капана на отчаяни времена. За да спасят останалите деца, те могат и да продадат бебе. Дори е *умно*, това не изключва бежанците като потенциални родители на вашето генийче.

— Предполагам, че е възможно — съгласи се сестра Карлота.

— Повече информация никога няма да получите. Защото този Пабло де Ночес не знае нищо. Едва се сети от кой град в Испания идва.

— Разпитвахте го пиан — изтъкна сестра Карлота.

— Ще го разпитаме пак и като изтрезнее — увери я инспекторът. — Ще ви съобщим, ако научим още нещо. Междувременно обаче ще трябва да се задоволите с онова, което ви казах, защото повече няма.

— Засега знам всичко, което ми е нужно — рече сестра Карлота. — Достатъчно, за да знам, че това дете наистина е чудо и Господ му е

дал велико предназначение.

— Аз не съм католик — остана невъзмутим инспекторът.

— Въпреки това Господ ви обича — отвърна бодро сестра Карлота.

**ВТОРА ЧАСТ
НОВОБРАНЕЦ**

ГОТОВ ИЛИ НЕ

— Защо ми поверявате петгодишен уличен хлапак?

— Нали сам видя резултатите.

— Трябва ли да ги вземам насериозно?

— Тъй като цялата програма на Военното училище се основава върху надеждността на нашия метод за тестване на деца — да, според мен трябва да вземеш резултатите му на сериозно. Направих малко проучване. Никое дете досега не се е справяло по-добре. Дори и твоят ученик-звезда.

— Не във валидността на тестовете се съмнявам, а в човека, който ги е провел.

— Сестра Карлота е монахиня. По-честен човек няма да намериш.

— Известно е, че честните хора мамят себе си. На нея отчаяно ѝ се иска, след всички тези години на издирвания, да открие едно — поне едно — дете, чиято стойност да си струва целия този труд.

— И тя го откри.

— Виж по какъв начин го откри. Първият ѝ доклад е пълен с похвали за онова момче Ахил, а за този... този Бийн, това Бобче, ѝ хрумва по-късно. После Ахил изчезва и повече не се споменава — да не би да е умрял? Тя нали се опитваше да му уреди операция на крака? А сега нейният кандидат е Фасул Шушулков!

— „Бийн“ е името, с което се нарича самият той. Точно както твоят Андрю Уигин се нарича „Ендър“.

— Той не е „моят“ Андрю Уигин.

— А Бийн не е дете на сестра Карлота. Ако тя бе пожелала да надуе резултатите или да проведе нечестно тестовете, досега отдавна да е пробутала и други ученици в програмата — а и ние вече щяхме да сме разбрали, че на нея не може да се разчита. Но тя никога не го е правила.

Сама измъква от калта най-надеждните си деца, а после им намира място на Земята или в някоя от програмите, които не подготвят командири. Мисля, че просто се дразниш, защото вече си решил да съсредоточиш цялото си внимание и енергия върху момчето Уигин, и не искаш никой да те разсейва.

— Кога ми стана психоаналитик?

— Ако анализът ми е погрешен, прости ми.

— Разбира се, ще дам шанс на този малкия. Макар изобщо да не вярвам на тези резултати.

— Не само шанс. Накарай го да напредва. Подлагай го на изпитания. Предизвиквай го. Не го оставяй да крета.

— Подценяваш нашата програма. Ние караме да напредват, подлагаме на изпитания и предизвикваме всички наши ученици.

— Но някои са по-равни от другите.

— Някои по-добре овладяват програмата от други.

— Нямам търпение да кажа на сестра Карлота колко си въодушевен.

Сестра Карлота се просълзи, когато съобщи на Бийн, че е време да тръгва. Бийн не проля нито сълза.

— Разбирам, че те е страх, Бийн, но не се бой — каза тя. — Така ще си на сигурно място, а и толкова неща имаш да научиш! Както попиваш знания като гъба, за нула време ще се почувстваш щастлив. Всъщност аз никак няма да ти липсвам.

Бийн примига. С какво ли я бе накарал да си мисли, че го е страх? Или че ще му липсва?

Не чувстваше нищо подобно. Когато я срещна за първи път, може би беше готов да почувства нещо съм нея. Сестра Карлота беше мила. Хранеше го. Пазеше го, давате му живот.

Но после той намери Пабло портиера, а тя му попречи да разговаря с него — с човека, който го беше спасил далеч преди нея. Нито пък му каза нещичко от онова, което беше разказал Пабло за Чистото място.

От този момент нататък доверието му се изпари. Бийн знаеше, че каквото и да правеше сестра Карлота, то не беше заради него. Тя го използваше. Той не знаеше за какво. Можеше дори и да е нещо, с което сам би избрал да се занимава. Но тя не му казваше истината. Криеше нещо. Също както Ахил пазеше своите тайни.

И затова по време на месеците, докато тя го обучаваше, той все повече и повече се отдалечаваше от нея. Научаваше всичко, на което го учеше тя — и много от онова, на което не го учеше. Справяше се с всеки тест, и то добре, но криеше онова, което не бе научил от нея.

Разбира се, животът със сестра Карлота беше по-добър от този на улицата — той нямаше намерение да се връща там. Но й нямаше доверие. През цялото време беше нащрек. Внимаваше толкова, колкото никога не бе внимавал в семейството на Ахил. Онези кратки дни в началото, когато той ридаеше пред нея, когато се отпускате и говореше свободно — това бе грешка, която нямаше да повтори. Животът беше по-добър, но той не беше в безопасност и не си беше у дома.

Сълзите й си бяха искрени, това го знаеше. Тя наистина го обичаше и той наистина щеше да й липсва, след като замине. В края на краищата, беше идеално дете — отстъпчиво, схватливо, послушно. За нея това означаваше, че е „добър“. За него беше само начин да запази достъпа си до храната и знанията. Той не беше глупав.

Защо тя реши, че го е страх? Защото се страхуваше за него. Може би наистина го очакваше нещо страшно. Трябваше да внимава.

И защо пък реши, че ще му е мъчно за нея? Защото на нея щеше да й е мъчно за него ли? Тя не можеше да си представи, че той не споделя чувствата й. Беше си създала някакъв измислен образ за Бийн. Като играта на преструвки, която се опита да играе два-три пъти с него. Връщаше се към собственото си детство, без съмнение — беше израсла в къща, където винаги е имало достатъчно храна. На улицата Бийн нямаше защо да се преструва, за да упражнява въображението си. Налагаше му се да измисля планове как да намери храна, как да се присъедини към банда и как да оцелее, когато изглеждаше безполезен за всички. Трябваше да си представя как и кога Ахил ще реши да предприеме нещо срещу него, задето бе насърчавал Поук да го убие. Стараеше се да предвижда опасностите — побойници, готови да му ограбят и последната трошица храна, дебнеха зад всеки ъгъл. О,

въображение имаше в изобилие. Но играта на преструвки никак не го интересуваше.

Това си беше *нейната* игра. Тя я играеше непрекъснато. Преструваше се, че Бийн е добро момченце — синът, който тази монахиня никога нямаше да има наистина. Очакваше, че когато Бийн тръгва, той ще плаче. Или няма, защото твърде много го е страх от това ново училище и от пътуването в космоса, че да се остави на емоциите си. Вярваше, че Бийн я обича.

И когато разбра това, той взе решение: „На мен няма да ми навреди, ако тя вярва във всичко това. А тя много иска да вярва в него. Затова, защо да не ѝ го дам? В края на краищата, Поук ми позволи да остана в бандата ѝ, макар и да нямаше нужда от мен, защото с нищо не можех да навредя. Поук би постъпила така.“

Затова Бийн се плъзна от стола си, заобиколи масата, отиде при сестра Карлота и я обгърна с ръце, доколкото можеше. Тя го вдигна в скута си и го притисна силно, а сълзите ѝ се стичаха в косата му. Той се надяваше, че носът ѝ не тече. Но се притискаше в нея, докато тя се притискаше в него — пусна я, чак когато и тя го пусна. Това бе едничкото ѝ желание — единствената отплата, която някога бе искала от него. За всичката храна, уроци, книгите, езика, за неговото бъдеще, той ѝ дължеше само една игра на преструвки.

После мигът отмина. Той се плъзна от скута ѝ. Тя избърса очи. После стана, хвана го за ръка и го поведе навън към очакващите войници, към очакващата го кола.

Когато приближи колата, униформените мъже се извисиха застрашително над него. Не бяха със сивите униформи на полицаите от МТ, които ритяха деца и размахваха палки. Бяха облечени с небесносинята униформа на Международния флот и изглеждаха доста по-чистички, а насъбралите се наоколо хора не проявяваха страх — по-скоро възхищение. Това бе униформата на далечната власт — символ на човешкото спасение и надежда. Предстоеше му да постъпи в тяхната служба.

А беше толкова мъничък, че когато го погледнаха отвисоко, той все пак се уплаши и се вкопчи здраво в ръката на сестра Карлота. Дали щеше да стане един от тях? Щеше ли да стане мъж, облечен със същата униформа, към когото се отнасят със същото уважение? Защо се страхуваше?

Страх ме е, помисли си Бийн, понеже не виждам как някога ще порасна толкова висок.

Един от войниците се наведе над него, за да го вдигне и качи в колата. Бийн го изгледа сърдито — само да е посмял да направи подобно нещо!

— Мога и сам — заяви той.

Войникът кимна леко и отново се изправи. Бийн опря крака си на подвижния край на колата, надигна се и влезе вътре. Купето се намираще доста високо от земята, а тапицерията, в която се вкопчи, беше гладка и никак не го улесняваше. Все пак се справи и седна по средата на задната седалка — единственото място, от което можеше да вижда между двете предни седалки и да добие някаква представа накъде пътува колата.

Единият от войниците седна зад волана. Бийн очакваше другият да седне до него и се приготви за спор дали може да остане по средата, или не. Вместо това той също седна отпред. Бийн остана да се шири на цялата задна седалка.

Той погледна сестра Карлота през страничния прозорец. Монахинята продължаваше да бърше очи с кърпичка. Махна му леко. Той също ѝ махна. Тя хлипаше. Колата се плъзна напред по магнитния път и излезе на шосето. Скоро вече се намираха извън града и се плъзгаха през полето със сто и петдесет километра в час. Очакваше ги летище Амстердам — едно от единствените три в Европа, от които изстрелваха совалки в орбита. Бийн бе приключил с Ротердам. И — поне засега — със Земята.

Тъй като никога не бе летял със самолет, не разбираше колко различна е совалката, макар че другите момчета в началото не можеха да говорят за друго. „Мислех си, че ще е по-голяма“, „Тя не излита ли право нагоре?“, „Това е старата совалка, тъпако“, „Няма подвижни масички!“, „Защото при нулева гравитация не можеш да оставиш нищо никъде, бе кретен“.

За Бийн небето си беше небе и единственото, за което някога го беше грижа, беше дали ще вали дъжд или сняг, ще духа вятър, или ще е жега. Излитането в космоса не му изглеждаше по-странно, отколкото издигането в облаците.

Онова, което го пленяваше, бяха другите деца. Повечето бяха момчета, до едно по-големи от него. Определено бяха по-едри. Някои от тях го гледаха странно и шушукаха зад гърба му: „Това дете ли е, или кукла?“ Но за него жлъчните забележки за ръста и възрастта му не бяха нищо ново. Всъщност най-много го изненада фактът, че забележката бе само една, и то изречена шепнешком.

Самите деца го очароваха. Всичките бяха толкова дебели и меки. Телата им бяха като възглавници, бузите им — пълни, косата им — гъста, дрехите — по мярка. Бийн, разбира се, знаеше, че сега е понатрупал повече тлъстинки от времето, когато бе напуснал Чистото място, но не виждаше себе си. Гледаше единствено тях и постоянно ги сравняваше с децата от улицата. Сержанта можеше да разпердушини всяко едно от тях. Ахил би могъл... е, нямаше смисъл да мисли за Ахил.

Бийн се опита да си ги представи как се нареждат на опашка пред благотворителна кухня. Или как тършуват за бонбонени обвивки, които да оближат. Ама че майтап. Те никога през живота си не бяха пропускали някое ядене. На Бийн му се искаше да фрасне всеки един от тях в стомаха толкова силно, че да избълва всичко, дето го е изял през деня. Да почувстват малко болка в корема, да изпитат онзи разяждащ глад, които да ги мъчи на следващия ден, час след час, денем и нощем, без значение дали са будни или спят. Чуждо им бе и усещането за слабост, която трепка в гърлото ти, прималяването зад очите ти, главоболието, виенето на свят, подуването на ставите и корема, измършавяването на мускулите, докато вече нямаш сили и да се изправиш. Тези деца никога не бяха поглеждали смъртта в очите и не бяха избирали все пак да живеят. Те бяха уверени. Бяха непредпазливи.

Тези деца не могат да се мерят с мен, помисли си той.

И, със същата увереност, допълни: аз никога няма да ги настигна. Те винаги ще са по-големи, по-силни, по-бързи, по-здрави. По-щастливи.

Хлапетата разговаряха помежду си, фукаха се, приказваха мечтателно за дома, подиграваха се на децата, които не бяха успели да заминат с тях и се преструваха, че знаят много добре как стоят нещата във Военното училище. Бийн не казваше нищо. Само слушаше и наблюдаваше поведението им — някои от тях бяха решени да

установят мястото си в йерархията, други бяха по-тихи, защото знаеха, че тяхното място ще е по-надолу. Шепата от тях бяха спокойни и щастливи, защото никога не им се бе налагало да се тревожат за обществената йерархия — те открай време я оглавяваха. Част от Бийн желаше да влезе в надпреварата и да победи, да издрапа до върха на хълма. Друга част от него презираше цялата група. Какво би означавало всъщност да си водач на тази глутница от помияри?

После погледна мъничките си ръчички и ръцете на седящото до него момче.

Наистина приличам на кукла в сравнение с другите.

Някои от децата се оплакваха, че били много гладни. Съществуваше строго правило, което забраняваше да се яде двайсет и четири часа преди полета на совалката, а повечето от тези деца никога не бяха издържали толкова време без храна. За Бийн двайсет и четири часа без храна бяха нещо почти незабележимо. В неговата банда не се тревожеха за глада чак до втората седмица.

Совалката излетя като обикновен самолет, макар че пистата, по която набираше скорост, беше твърде дълга (заради тежестта ѝ). Бийн се изненада от движението на самолета. Учуди го начинът, по който летеше напред, а в същото време сякаш стоеше на едно място, и случайното поклащане — все едно се натъкваше на неравности по невидим път.

Когато се набраха височина, се засякоха с два самолета, които ги заредиха с останалото гориво, нужно за началната скорост. Самолет никога не би могъл да се откъсне от земята с толкова много гориво на борда.

По време на презареждането от командната кабина излезе един мъж и застана пред редиците от седалки. Небесносинята му униформа бе чиста и безупречна, а усмивката му изглеждаше колосана, изгладена и неопетнена като дрехите му.

— Мили и драги дечица — каза той. — Някои от вас очевидно още не могат да четат. Предпазните ви колани трябва да си останат на местата по време на целия полет. Защо толкова от тях са откопчани? Да не се каните да ходите някъде?

Отговориха му многобройни тихи щраквания, като пръснати аплодисменти.

— Нека също ви предупредя, че колкото и да ви дразни или блазни някое дете, не посягайте. Не бива да забравяте, че децата около вас са постигнали същите високи резултати като вас на тестовете, а някои — дори и по-високи.

Това е невъзможно, помисли си Бийн. Все някой тук трябва да е постигнал най-висок резултат.

На едно момче от другата страна на пътеката очевидно му беше хрумнала същата мисъл.

— Да, бе — рече то саркастично.

— Обяснявах нещо, но нямам нищо против да се отклоня от темата — отвърна мъжът. — Моля, споделете с нас мисълта, която толкова ви е завладяла, че не можете да я опазите мълчаливо за себе си.

Момчето разбираше, че е допуснало грешка, но реши да не се предава.

— Все някой тук има най-висок резултат.

Мъжът продължаваше да гледа детето, сякаш го подканяше да продължи.

Кани го да си изкопае по-дълбок гроб, помисли си Бийн.

— Искам да кажа, вие казахте, че резултатите на всички са равни, а на някои — по-високи, а пък това съвсем очевидно не е истина.

Мъжът отново зачака.

— Само това имах да кажа.

— Сега по-добре ли ти е? — попита мъжът.

Момчето нацупено си замълча.

Без изобщо да сваля безупречната усмивка от лицето си, мъжа промени тона си и вместо остроумен сарказъм сега от него лъхна остра заплаха.

— Попитах те нещо, момче.

— Не, не съм по-добре.

— Как се казваш? — попита мъжът.

— Нерон.

Две деца, които поназнайваха нещичко от историята, се разсмяха, щом чуха името. Бийн знаеше за император Нерон. Но не се засмя. Знаеше, че едно дете, което наричат Бобено зърно, не би постъпило умно, ако тръгне да се присмива на имената на другите

деца. Освен това, такова име си беше същинско бреме. То намекваше за силата на момчето или поне за неговата дързост, че никой не му е лепнал прякор.

Или пък може би Нерон беше прякорът му.

— Само... Нерон? — попита мъжът.

— Нерон Буланже.^[1]

— Французин ли си, или просто си гладен?

Бийн не схвана шегата. Дали името Буланже нямаше нещо общо с храната?

— Алжирец съм.

— Нерон, ти си пример за всички деца на тази совалка. Тъй като повечето от тях са толкова глупави, те си мислят, че е по-добре да пазят своите най-глупави мисли за себе си. Ти обаче разбираш дълбоката истина, че трябва открито да разкриваш тъпотата си. Да задържаш невежеството в себе си, означава да го прегръщаш, да се вкопчиш в него, да го защитаваш. Но когато го изложиш на показ, даваш си шанс то да бъде заловено, поправено и заменено с мъдрост. Бъдете храбри като Нерон Буланже и когато ви хрумне такава мисъл — плод на ненадмината тъпота, която всъщност смятате за остроумие — погрижете се да издадете звуци. Нека ограничените ви умове изцвъркат навън някоя хленчеща пръдня-мисъл, че да имате шанс да се научите.

Нерон измърмори нещо.

— Чуйте сега още нещо високопарно, но този път дори по-нечленоразделно отпреди. Кажи ни, Нерон. Говори. Ти ни учиш с примера на своята смелост, макар и да я изказа с половин задник.

Двама ученици се разсмяха.

— Ето, чуй — твоята пръдня предизвика и други пръдни от хора, също толкова тъпи — те си мислят, че някак си те превъзхождат и че със същата лекота биха могли да бъдат избрани за примери на върховен интелект.

Повече смях нямаше.

Ужас обзе Бийн, защото разбра, че по някакъв начин този словесен сблъсък, или по-скоро тази едностранна словесна атака, това мъчение, това излагане на показ ще намери някакъв криволичещ път, който ще доведе до него. Не знаеше как го усети, защото униформеният го бе погледнал едва-едва, а и той не бе издал нито звук,

не бе направил нищо, че да привлече вниманието му към себе си. И все пак Бийн знаеше, че той, а не Нерон най-накрая ще се окаже жертва на словесната атака на мъжа.

После Бийн осъзна защо е сигурен, че всичко ще се обърне срещу него. Това се бе превърнало в гадничък спор на тема дали някой няма по-високи резултати на теста от другите в совалката. И Бийн бе предположил, без никакви реални основания, че той е детето с най-високи резултати.

Сега — когато сам бе убеден в това — той реши, че е абсурдно. Тези деца до едно бяха по-големи и бяха израсли с далеч повече привилегии. Него го беше учила само сестра Карлота — тя и, разбира се, улицата, макар че малко от нещата, които бе научил *там*, си бяха проличали в тестовете. Нямахше начин най-високите резултати да са на Бийн.

И все пак той знаеше с абсолютна сигурност, че тази дискусия го заплашва.

— Казах ти да говориш, Нероне. Чакам.

— Все още не разбирам защо думите ми са глупави — обади се най-сетне Нерон.

— Първо, бяха глупави, защото тук аз разполагам с пълна власт, а ти — с никаква, затова имам пълното право да ти стъжня живота, а ти нямаш власт да се защитиш. Колко интелигентност е нужна, за да си затваряш устата и да не привличаш вниманието към себе си? Какво очевидно решение би могло да има при сблъсък с такова неравностойно разпределение на силите?

Нерон се оклюма на седалката.

— Второ, ти уж ме слушаш, но не за да получиш полезна информация, а за да се опиташ да ме изловиш в логична непоследователност. На всички нас това говори, че си свикнал да си по-умен от учителите си. Очевидно имаш навика да ги дебнеш за грешки, за да докажеш на останалите ученици колко си умен. Това е един толкова безсмислен и глупав начин да се слушат учителите, че отсега ми е ясно колко месеци от времето ни ще прахосаш, докато най-сетне проумееш, че единственият смислен обмен е предаването на полезна информация от възрастните, които я притежават, към децата, които не я притежават. Хващането в грешка е престъпна злоупотреба с времето.

Бийн мълчаливо не се съгласи. Престъпната злоупотреба с времето беше *посочването* на грешките. Хващането и забелязването им — това беше много важно. Ако наум не различаваш полезната от грешната информация, ти всъщност нищичко не научаваш — просто заменяш невежеството с фалшиво убеждение, което не е по-добро.

Разумното в твърденията на този човек беше, че е безсмислено да се обаждаш. Ако знам, че учителят не е прав и въпреки това си замълча, аз ще остана единственият, който знае истината, а това ще ми даде предимство пред онези, които му вярват.

— Трето — продължи мъжът, — моето твърдение привидно противоречи на себе си и изглежда невъзможно, защото ти не си проникнал под повърхността на ситуацията. Всъщност не е задължително един човек да има най-високи резултати от всички на тази совалка. Това е така, защото тестовете бяха много — физически, умствени, социални и психологически, а съществуват и различни способности да се определи „най-доброто дете“, защото има много начини да бъдеш физически, социално или психически годен за командир. Децата с най-високи резултати за издръжливост може да не са постигнали чак толкова високи резултати по предварителен анализ. Деца със забележителни умения в общуването може да са по-слаби в забавянето на благодарността. Започваш ли да схващаш плиткостта на мислите си, която те е довела до този тъп и безполезен извод?

Нерон кимна.

— Нека отново чуем как изпускаш газове, Нероне. Признай си грешките със същата готовност, с каквата ги правиш.

— Сгреших.

Всички момчета на совалката в този миг до едно биха предпочели смъртта пред това да бъдат на мястото на Нерон. Бийн усещаше и нещо като завист, макар да не разбираше защо ще завиждат на жертвата на подобно изтезание.

— И все пак — продължи мъжът, — съвсем случайно, точно на тази совалка с новобранци ти не грешиш чак толкова, колкото би сгрешил на всяка друга. И знаеш ли защо?

Момчето си замълча.

— Някой знае ли защо? Може ли някой да се досети? Приканвам към размисъл.

Никой не прие поканата.

— Тогава нека избира доброволец. Тук има едно дете на име — колкото и невероятно да ви звучи — Бобеното зърно. Бийн. Моля това момче да се обади!

Ето, започна се, помисли си Бийн. Бе изпълнен с ужас, но и с вълнение, защото точно това искаше, макар и да не знаеше защо. Виж ме. Говори ми, ти, който притежаваш власт, който притежаваш авторитет.

— Тук съм, сър — обади се Бийн.

Мъжът разигра цяло представление, докато го търсеше. Преструваше се, че не може да го види, въпреки че знаеше много добре къде седи Бийн, още преди да е заговорил.

— Не мога да видя откъде идва гласът ти. Може ли да вдигнеш ръка?

Бийн незабавно вдигна ръка. За свой срам разбра, че ръката му дори не достига върха на високата облегалка.

— Пак не те виждам — каза мъжът, макар, естествено, да го виждаше. — Давам ти позволение да разкопчаеш ремъците и да се изправиш на седалката.

Бийн се подчини на мига — махна ремъците и се изправи на крака. Едва се подаваше над облегалката.

— А, ето къде си бил — каза мъжът. — Бийн, ще бъдеш ли така любезен да предположиш защо точно на тази совалка Нерон е по-близо до истината?

— Може би някой тук е изкарал най-високи резултати на много тестове.

— Не само на много тестове, Бийн. На всички тестове за интелект. И на психологическите тестове също. На всички тестове, свързани с командване. На всички до един. По-високи от всички на тази совалка.

— Значи съм бил прав! — заяви Нерон, възвърнал дързостта си.

— Не, не си — рече мъжът. — Защото това забележително дете, изкарало най-високи резултати на всички тестове, свързани с командване, случайно има най-ниските резултати на физическите тестове. И знаете ли защо?

Никой не отговори.

— Бийн, тъй както си се изправил, можеш ли да предположиш защо точно това дете е изкарало най-ниски резултати на физическите

тестове?

Бийн знаеше как е попаднал в капана. И отказа да се скрие от очевидния отговор. Щеше да го каже, макар и въпросът да целеше да накара другите да го презират, задето е отговорил. В края на краищата, те и без това щяха да го презират, без значение кой ще отговори.

— Може би е постигнал най-ниски резултати на физическите тестове, защото е много, много дребен.

Много момчета изразиха с пъшкане презрението си към отговора. Презрение към нахалството и суетността, предположи той. Но мъжът в униформа само кимна важно.

— Както би трябвало да се очаква от момче с такива забележителни способности, ти си съвсем прав. Единствено необикновено дребният ръст на това момче попречи на Нерон да е прав, че тук има едно дете с по-високи резултати от всички други. — Той се обърна към Нерон. — Съвсем мъничко те делеше от това да се проявиш като пълен глупак — рече той. — И все пак... дори и да беше прав, щеше да е само по случайност. Счупеният часовник е верен два пъти в денонощието. А сега седни, Бийн, и си сложи ремъците. Зареждането свърши, всеки момент ще полетим.

Бийн седна. Усещаше враждебността на другите деца. В момента не можеше да предприеме нищо, но пък и не беше убеден, че това е пречка. По-важен беше един много по-озадачаващ въпрос: защо мъжът го изложи така? Ако смисълът беше да накара момчетата да се съревновават, можеше да раздадат списък с резултатите на всички от всички тестове, за да може всеки да види къде се намира. Вместо това нарочиха Бийн. Той беше най-дребният и от опит знаеше, че затова ще бъде мишена за всеки злобен импулс в сърцето на кой да е побойник. Защо тогава очертаха около него този голям кръг и практически настояха той да се превърне в основен обект на страх и омраза за всички?

Рисувайте мишените си, прицелвайте се със стрели. В това училище аз ще се справя достатъчно добре, че някой ден да бъда сред надарените с власт и тогава няма да има значение кой харесва мен. Значение ще има само кого харесвам аз.

— Както може би си спомняте — рече мъжът, — преди първата пръдня да излезе от устата на Нерон Хлебарчето, бях започнал да изяснявам нещо. Обяснявах ви, че дори някое дете тук да изглежда

като отлична мишена за жалката ви нужда да докажете превъзходството си в ситуация, когато не сте сигурни дали хората ви признават за героя, за когото искате да ви мислят, вие трябва да се контролирате. Приканвам ви да се въздържате от ръчкане и щипане, мушкане, удряне и жлъчни провокативни забележки. Както и от кискане като глигани само защото според вас някой се е оказал лесна мишена. А причината да се въздържате от всичко това, е, че човек не знае кой от тази група в бъдеще ще се окаже командир или адмирал и кой — прост капитан. И ако дори за миг помислите, че начинът, по който сте се държали днес, се забравя с времето, значи наистина сте глупаци. Кой знае кои ще са малцината, които ще станат началници на всички останали от вас. Ако са добри командири, те ще ви използват ефективно в битка, без значение колко ви презират. Но не са длъжни да ви помагат да напредвате в кариерата. Не са длъжни да ви къткат и избутват напред. Не са длъжни да бъдат благи и всеопрощаващи. Само си помислете. Хората, които виждате около себе си, някой ден ще ви дават заповеди, от които ще зависи дали ще живеете, или ще умрете. Бих ви предложил да се потрудите да завоювате уважението им, а не да се опитвате да ги унижавате, за да се перчите като някакви училищни хулигани.

Мъжът отново обърна ледената си усмивка към Бийн.

— Бас лоя, че Бийн вече планира да стане адмирал, който някой ден ще ви дава заповеди. Той дори планира как ще заповяда на *мен* да поема самотна вахта на някоя астероидна обсерватория, докато костите ми не се скапят от остеопороза и не почна да се влача из станцията като амеба.

На Бийн и през ум не му бе минало да се съревновава точно с този офицер. Нямахше желание да си отмъщава, защото не беше глупав като Ахил. Нито като Димак, който мислеше, че Бийн точно това ще поиска. Той очевидно си мислеше, че Бобеното зрънце ще му е благодарно, защото току-що бе предупредил останалите да не го закачат. Но с Бийн се бяха закачали къде-къде по-корави копелета от тези. „Закрилата“ на този офицер не му беше нужна и разшири още повече пропастта между Бийн и другите деца. Ако Бийн паднеше в едно-две сбивания, той щеше да е очовечен, може би приет. Но сега сбивания нямаше да има. Няма да има лесни начини да изградиш мост.

Това бе причината за раздраженото изражение на Бийн, което мъжът явно забеляза.

— Трябва да ти кажа нещо, Бийн. Не ме интересува какво ще ми направиш. Защото има един-единствен враг, който има значение. Бъгерите. И ако ти можеш да израснеш и да станеш адмирал, който ще ни донесе победата над бъгерите и ще запази Земята цяла за човечеството, тогава ако щеш ме накарай да си изям червата през задника — аз пак ще ти кажа: „Благодаря, сър“. Бъгерите са враговете. Не Нерон. Не и Бийн. Нито дори аз. Така че не се закачайте помежду си.

Той отново се ухили безмилостно.

— Освен това, последния път, когато някой се опита да се заяде с друго дете, изхвърча в совалката при нулева гравитация и си счупи ръката. Такъв е един от законите на стратегията. Докато не разбереш, че си по-силен от врага, се налага да маневрираш, а не да се хвърляш в битката. Смятайте това за първия си урок във Военното училище.

Първи урок? Нищо чудно, че бяха поверили на този тип грижата за децата по време на полети, вместо да го накарат да преподава. Ако следваш *тази* малка мъдрост, срещу силен враг ще бъдеш парализиран. Понякога се налага да започнеш битката дори когато си слаб. Не да изчакваш да станеш по-силен. В по-силен се превръщаш с всички възможни средства — нападаш изненадващо, промъкваш се, забиваш нож в гърба, атакуваш откъм сляпата страна, мамиш, лъжеш, правиш каквото можеш, за да се увериш, че победителят ще си ти.

Този тук можеше да е много силен като единствения възрастен на совалка, пълна с деца, но ако бе хлапе по улиците на Ротердам, за един месец с тия „маневри“ щеше да се докара до гладна смърт. Ако не го убиеха още преди това, задето говори така, все едно си мисли, че пикае парфюм.

Мъжът се обърна и се отправи обратно към командната кабина.

Бийн го повика.

— Как се казвате?

Мъжът се обърна и впери в него изпепеляващ поглед.

— Вече нахвърляш черновите на заповедите да ми смелят топките на прах ли, Бийн?

Бийн не отговори. Само го гледаше в очите.

— Аз съм капитан Димак. Още нещо искаш ли да знаеш?

По-добре още сега да го научи.

— Преподавател ли във Военното училище?

— Да — отвърна той. — Като слизаме и натоварваме на совалките момченца и момиченца, ни дават отпуски на Земята. Това, че съм на тази совалка, означава, че почивката ми е свършила.

Самолетите с гориво се отделиха и се издигнаха. Не, техният кораб потъваше надолу. И опашката потъваше по-ниско от носа на совалката.

Над прозорците се спуснаха метални капаци. Сякаш падаха все по-бързо и по-бързо... докато най-сетне, с рев, от който им се разтресоха костите, ракетните двигатели не се задействаха и совалката се заиздига отново, все по-високо, все по-бързо и по-бързо, докато Бийн не почувства, че сякаш ще го втикнат през облегалката на креслото му. Стори му се, че това продължи цяла вечност.

А после... тишина.

Тишина, а след това — вълна от паника. Пак падаха, но този път нямаше посока надолу, само гадене и страх.

Бийн затвори очи. Не помогна. Отвори ги пак и опита да се преориентира. Нито една посока не осигуряваше равновесие. Но лицата го бе научила да не се поддава на гаденето — голяма част от храната, която изяждаше, вече бе започнала да се разваля и не можеше да си позволи да я повърне. Затова приложи редовния си номер против гадене — дълбоко дишане и съсредоточаване върху мърдането на пръстите на краката. След изненадващо кратко време вече свикна с нулевата гравитация. Тъй като не очакваше никоя посока да сочи надолу, се чувстваше добре.

Останалите деца не знаеха неговото упражнение или може би бяха по-податливи на внезапната и безмилостна загуба на равновесие. Сега причината за забраната да се яде преди полета стана ясна. На всички им се повдигаше, но нямаше какво да повърнат, затова нямаше нито мръсотия, нито воня.

Димак отново се върна в пасажерския отсек — този път застана върху тавана. Много хитро, помисли си Бийн. Започна нова лекция — този път как да се отървем от планетарните схващания за посока и гравитация. Можеше ли тези деца да са толкова тъпи, че трябваше да им се обясняват подобни очевидни неща?

По време на лекцията Бийн си запълваше времето, като проверяваше колко налягане е нужно, за да мърда в хлабавите ремъци. Всички останали бяха достатъчно големи, че ремъците да им прилягат плътно и да им пречат да се движат. Само Бийн разполагаше с пространство за малко маневри. Възползва се максимално от това. Когато пристигнаха във Военното училище, той вече бе убеден, че поне мъничко е овладял движението при безтегловност. Разбираше, че в космоса оцеляването му някой ден можеше да зависи само от това дали знае колко сила е необходима, за да задвижи тялото си, и колко — да го спре. Ала да знае това с ума си не бе и наполовина толкова важно, колкото да го научи с тялото си. Да анализираш нещата си беше хубаво, но добрите рефлексии можеха да ти спасят живота.

---

[1] Boulanger (фр.) — хлебар. — Б.пр. ↑

6

СЯНКАТА НА ЕНДЪР

— Обикновено рапортите ти за новобранските групи са кратки. Някой друг смутител, доклад за инцидент, или — в най-добрия случай — нищо.

— Свободен сте да подценявате която искате част от рапорта ми, сър.

— Сър? Леле, какви сме обидчиви и педантични днес!

— В коя част от моя рапорт според вас прекалявам?

— Според мен това не е рапорт, а любовна песен.

— Разбирам, че може да изглежда като подмазване — при всеки полет да използваме техниката, която вие използвахте с Ендър Уигин...

— При всеки полет ли я използваш?

— Както сам забелязахте, сър, тя дава интересни резултати. Извършва се моментален подбор.

— Подбор в категории, които иначе можеше и да не съществуват. Въпреки това приемам комплимента, съдържащ се в действията ти. Но цели седем страници за Бийн — ти наистина ли научи толкова много неща от една реакция, която първоначално е била мълчаливо подчинение?

— Тъкмо това твърдя, сър. Изобщо не беше подчинение. Беше... аз осъществявах експеримента, но имах чувството, че голямото око, гледащо през микроскопа, е неговото, а обектът на наблюдение — аз.

— Значи, той те е нервирал.

— Би нервирал всеки. Той е студен, сър. И все пак...

— И все пак е пламенен. Да, прочетох рапорта ти. До последната бляскава страница.

— Тъй вярно!

— Според мен знаеш, че да не се влюбваме в учениците си е добър съвет.

— Сър?

— В този случай обаче се радвам, че толкова много си заинтригуван от Бийн. Защото, разбираш ли, аз не се интересувам чак толкова от него. Аз вече разполагам с момчето, което според мен ни дава най-добър шанс за победа. И все пак съществува значителен натиск — заради проклетите подправени резултати от тестовете на Бийн — да му се оказва специално внимание. Много добре, така да бъде. Това внимание ще му окажеш ти.

— Но, сър...

— Може би не умееш да различаваш заповед от покана?

— Само се притеснявам, че... той вече има лошо мнение за мен.

— Добре. Значи ще те подценява. Освен ако не смяташ, че лошото му мнение би могло и да е обективно.

— В сравнение с него, сър, всички ние може и да сме малко тъпички.

— Твоята задача е да му обръщаш специално внимание. Опитай се да не го боготвориш.

През онзи първи ден във Военното училище Бийн мислеше само за оцеляването си. Никой нямаше да му помогне — малката драматизация на Димак в совалката го беше изяснила. Наредиха го така, че да бъде заобиколен от... какво? В най-добрия случай съперници, в най-лошия — врагове. Значи, пак беше на улицата. Е, добре. Бийн не се бе предал на улицата. Щеше да оцелее и тук — без помощта на сестра Карлота. Без дори тази на Пабло. Нямаше значение, че портиерът го бе намерил в тоалетната на Чистото място.

И затова той наблюдаваше. Вслушваше се. Всичко онова, което научаваха останалите, той трябваше да научи също толкова добре, дори по-добре. Отгоре на всичко искаше да научи онова, на което другите не обръщаха никакво внимание — как работи групата и каква

е системата във Военното училище. Как се разбират учителите помежду си. Къде е властта. Кой от кого се бои. Всяка група си имаше шефове, подмазвачи, бунтовници, овце; силни и слаби връзки, приятелства и лицемерие. И лъжи вътре в лъжите. Бийн трябваше да ги открие до една възможно най-бързо, за да разполага с ниши, в които да оцелее.

Отведоха ги в казармата, дадоха им легла, шкафчета и малки портативни чинове, много по-сложно устроени от онзи, който използваше при уроците със сестра Карлота. Някои от децата мигом започнаха да играят с тях — опитваха се да ги програмират или изследваха вградените в тях игри, но това ни най-малко не интересуваше Бийн. Компютърната система на Военното училище не беше човек; овладяването ѝ би било полезно в дългосрочен план, но за днес не беше важно. Бийн имаше нужда да разбере какво е всичко онова извън новобранските казарми.

И много скоро те отидоха там. Пристигнаха „сутринта“ според космическото време — което за раздразнение на мнозина в Европа и Азия означаваше времето във Флорида, защото първите станции се контролираха оттам. За децата, идващи от Европа, беше късен следобед, което означаваше, че щяха да имат сериозен проблем с часовата разлика. Димак обясни, че лекарството за това е да се заемат с енергични физически упражнения, а после да подремнат за кратко — не повече от три часа — в ранния следобед. След това отново ги очакваше много гимнастика, за да могат вечерта да заспят в редовния час за лягане на учениците.

Те се подредиха в редица в коридора.

— Зелено, кафяво, зелено — каза Димак и им посочи как тези линии по коридорните стени винаги ще ги отвеждат обратно в техните спални помещения. На няколко пъти избутваша Бийн от редицата, накрая остана последен. Не му пукаше — блъскането не пускаше кръв, от него не оставаха синини, а последен в редицата беше най-доброто място за наблюдаване.

Покрай тях в коридора минаваха други деца — понякога сами, друг път по двойки и по тройки, повечето с униформи в ярки цветове и най-разнообразни кройки. Веднъж минаха покрай цяла група, облечена еднакво. Войниците бяха с шлемове на главите, носеха екстравагантни

револвери и тичаха с целеустременост, която заинтригува Бийн. Те са банда, помисли си той. И са тръгнали да се бият.

Не бяха чак точкова съсредоточени, че да не забележат новаците, които вървяха по коридора и ги гледаха със страхопочитание. Незабавно започнаха да им подвикват — „Зайци!“, „Прясно месо!“, „Кой ака в коридора и после не чисти?“, „Даже миришат на тъпотия!“. Но всичко това бяха само безобидни закачки — по-големите деца утвърждаваха превъзходството си, нищо повече. Нямаше истинска враждебност. Всъщност, беше почти дружелюбно. Самите те си спомняха как са били новобранци.

Някои от новобранците преди Бийн в редицата се наежиха и подвикнаха в отговор някакви вяли, жалки обиди, които предизвикаха още повече дюдюкания и подигравки от другите деца. Бийн беше виждал по-големи и по-едри деца, които мразеха малките, защото им бяха конкуренция за храната и ги прогонваха, без да им пука, че така малките ще умрат. Беше понесъл истински удари, от които боли. Беше виждал жестокост, експлоатация, осакатяване, убийства. Тези другите деца не разпознаваха обичта, когато я виждаха.

Онова, което Бийн искаше да знае, беше как е организирана тази банда. Кой я води, как го избират, *за какво* е тази банда, фактът, че имат собствена униформа, означаваше, че тя има официален статут. Което пък значеше, че властта е изцяло у възрастните — обратното на организацията на бандите в Ротердам, където възрастните се опитваха да ги разбият, където вестниците пишеха за тях като за престъпни заговори, а не малки жалки съюзи за оцеляване.

Тъкмо там беше ключът. Всичко, което децата правеха тук, бе задавано от възрастните. В Ротердам възрастните бяха враждебни, безразлични или — като Хелга с нейната благотворителна кухня — напълно безпомощни. Затова децата можеха да оформят собственото си общество без тяхната намеса. Всичко се основаваше на оцеляването — сдобиването с достатъчно храна, без да те убият, наранят или да се разболееш. Тук имаше готвачи и лекари, дрехи и легла. Властта не се основаваше на достъпа до храна, а на получаването на одобрение от възрастните.

Тъкмо това означаваша тези униформи. Възрастните ги избираха, а децата ги носеха, защото възрастните някак си им придаваха ценност.

Значи ключът към всичко беше да разбереш учителите.

Всичко това премина през главата на Бийн, преди големите деца да стигнат до него — не толкова словесно, колкото като чисто и почти мигновено прозрение, че вътре в бандата няма никаква власт в сравнение с властта на учителите. Щом видяха, че Бийн е много по-дребен от всички други деца, те избухнаха в смях, подсвирквания и крясъци — „От този и лайното е по-голямо!“, „Не мога да повярвам, че може да ходи!“, „Мама няма ли я?“, „Ама това човек ли е?“.

Бийн пропусна всичко това покрай ушите си. Но усещаше радостта на децата напред в редицата. Тях ги бяха унижили в совалката — сега бе ред на Бийн да бъде подиграван. От това им ставаше много хубаво. Както и на Бийн — защото то означаваше, че вече не го възприемат толкова като съперник. Като го унижиха, преминаващите войници го бяха отървали поне в мъничка степен от...

От какво? Каква беше *опасността* тук?

Защото опасност нямаше как да няма. Това той го знаеше. Опасност винаги има. И тъй като цялата власт беше у учителите, значи опасността идваше от тях. Но Димак бе започнал с това, че настрои останалите деца срещу Бийн. Значи, самите деца бяха избраното оръжие. В такъв случай са налагаше да опознае другите деца не защото те самите щяха да са му проблем, а защото техните слабости и мечти можеха да бъдат използвани срещу него от учителите. И — за да се защити — на Бийн му предстоеше да подбие авторитета им пред другите деца. Тук можеше да се опазиш само ако подкопаваш влиянието на учителите. Ала това беше и най-голямата опасност — да те заловят, че го правиш.

Новобранците поставиха длани върху един монтиран в стената скенер и се плъзнаха надолу по един стълб — Бийн за първи път се спускаше по гладка повърхност. В Ротердам се беше спускал само по улици, пътепоказатели и електрически стълбове. Приземиха се в един отсек на Военното училище, където гравитацията беше по-силна. Бийн не бе усетил колко леки са били в спалните помещения, докато не почувства тежестта си в гимнастическия салон.

— Тук гравитацията е малко по-голяма от нормалното земно притегляне — обясни Димак. — Изискването е да прекарвате тук поне по половин час дневно, иначе костите ви ще започнат да се разпадат. И трябва да го прекарате в упражнения, за да поддържате издръжливостта си във върхова форма. Тъкмо там е ключът — в

упражненията за издръжливост, а не в трупането на маса. Вие сте твърде малки и телата ви не биха могли да издържат тези тренировки, а тук няма и да ви са по силите. Издръжливост, това искаме от вас.

Тези думи не означаваха почти нищо за децата, но скоро треньорът изясни какво е имал предвид. Много бягане по пътечките, каране на велосипеди, изкачване на стълби, лицеви опори, прикляквания, набирания, коремни преси, но никакво вдигане на тежести. Там имаше и уреди с тежести, но тях ги използваша само учителите.

— Пулсът ви се следи от мига, в който влизате тук — съобщи им треньорът. — Ако до пет минути от пристигането ви пулсът ви не се учести и не го поддържате учестен през следващите двацет и пет минути, това се записва в досието ви, а и аз го виждам на контролното табло тук.

— Получавам и рапорт — додаде Димак. — И после ви вписват в черния списък, така че всички да видят, че сте мързеливци.

Черен списък. Значи, ето какво оръжие използваша — да ги засрамват пред другите. Тъпо. Все едно на Бийн му пукаше.

Но контролното табло заинтересува Бийн. Как бе възможно да следят пулса им и да знаят с какво се занимават те, автоматично, от мига на пристигането им? Едва не зададе въпроса, но се досети за единствения възможен отговор: униформата. В дрехите беше — някаква система от датчици. Вероятно тя им съобщаваше много повече сведения от честотата на пулса им. Например, сигурно можеха да проследят всяко дете, независимо къде се намира в станцията, през цялото време. Сигурно имаше стотици и стотици деца и трябваше да има компютри, които докладват за местоположението, пулса и кой знае още каква информация за тях. Дали някъде имаше стая, в която учителите наблюдаваха всяка тяхна стъпка?

Или може би не беше в дрехите. В края на краищата, преди да влязат тук, трябваше да поставят длан върху скенера, както се предполагаше, за да бъдат идентифицирани. Значи може би в тази стая имаше специални датчици.

Време беше да го разбере. Бийн вдигна ръка.

— Сър...

— Да? — треньорът не беше забелязал досега колко е дребен Бийн и в ъгълчетата на устата му заигра усмивка. Той погледна Димак.

Димак не се усмихна, нито по някакъв начин показа, че разбира какво си мисли треньорът.

— Мониторът на пулса в дрехите ни ли е? Ако съблечем която и да било част от униформата, докато се упражняваме, това...

— Не ви е позволено да сваляте униформата в гимнастическия салон — прекъсна го треньорът. — В помещението се поддържа ниска температура с цел да не ви се налага да се събличате. Ще бъдете следени по всяко време.

Това не беше истински отговор, но му каза онова, което Бийн искаше да знае. Значи контролирането се осъществяваше чрез дрехите. Може би идентификаторите бяха в дрехите и чрез сканирането на дланта съобщаваха на сензорите в гимнастическия салон кое дете в коя униформа е облечено. Връзваше се.

Значи дрехите вероятно бяха анонимни от момента, когато облечеш чиста униформа, докато не се идентифицираш някъде с длан. Това беше важно — то означаваше, че е възможно да се измъкнеш, без да се събличаш гол. Ако си гол, досещаше се Бийн, тук сигурно ще биеш на очи.

Всички те започнаха да се упражняват и треньорът им съобщаваше чий пулс не отговаря на изискванията и кои се престараваха и щяха твърде бързо да се преуморят. Бийн бързо схвана какво ниво трябва да поддържа и веднага го забрави. След като вече го бе научил, щеше да го запомни по рефлекс.

После дойде време за обяд. Бяха сами в столовата — като новопристигнали този ден те бяха на отделен график. Храната беше добра и изобилна. Бийн се слиса, когато някои деца огледаха порциите си и се оплакаха, че били много малки. Това беше същински пир! Бийн не можа да си дояде порцията. Готвачите съобщиха на хленчовците, че количествата за всички са адаптирани към индивидуалните им хранителни нужди — размерът на порцията за всяко дете излизаше на компютърен екран, когато то се идентифицираше с длан на влизане в столовата.

Значи ако не поставиш ръка върху скенера, не ядеш. Важно е да се знае.

Скоро Бийн откри, че размерът му ще привлече специално внимание. Когато донесе полуизядената си порция на шубера, електронен звънец извика дежурния диетолог.

— Днес ти е първият ден тук, затова няма да бъдем много строги. Но порциите ти са научно изчислени така, че да удовлетворяват хранителните ти нужди и за в бъдеще ще изяждаш и последната хапка от сервираната ти храна.

Бийн погледна безмълвно мъжа. Вече бе взел решение. Ако от гимнастическата програма огладняваше, той щеше да яде повече. Но ако очакваха от него да се тъпче, щяха да имат много здраве. Лесно щеше да изсипва излишната храна в чиниите на хленчовците. Те много щяха да се зарадват, а Бийн щеше да яде само толкова, колкото иска тялото му. Много добре си спомняше глада, но бе живял месеци наред със сестра Карлота и знаеше, че трябва да има доверие на собствения си апетит. Отначало ѝ бе позволявал да го кара да яде повече, отколкото беше гладен. После му ставаше тежко, спеше лошо и му беше трудно да стои буден, когато поиска. Започна отново да яде само толкова, колкото тялото му иска, оставяше се гладът да го води и това поддържаше остротата и бързината на реакциите му. Гладът бе единственият диетолог, на когото имаше вяра. Хленчовците нека си се размекват.

След като неколцина от тях приключиха с яденето, Димак се изправи.

— Когато приключите, върнете се в спалните. Ако мислите, че ще се ориентирате до тях. Ако имате някакви съмнения, изчакайте ме — аз ще заведа дотам последната група.

Когато Бийн излезе навън, коридорите бяха празни. Другите деца поставиха длани върху стените и зелено-кафяво-зелените ивици се появиха. Бийн ги гледаше как се отдалечават. Едно от тях се обърна назад:

— Ти няма ли да дойдеш?

Бийн не отвърна нищо. Нямаше нищо за казване. Очевидно той не помръдваше. Въпросът беше тъп. Детето се обърна и се затича по коридора към спалното.

Бийн тръгна в противоположната посока. По стената нямаше ивици. Знаеше, че няма да има по-сгоден момент за проучване от сегашния. Ако го заловяха извън новобранската територия, щяха да му повярват, че се е загубил.

Коридорът бе под наклон и пред него, и зад него. За очите му изглеждаше сякаш той непрекъснато се изкачва нагоре, а когато се

огледаше назад, тръгнаше ли да се връща обратно, пак щеше да се изкачва нагоре. Странно. Но Димак вече беше обяснил, че станцията представлява едно огромно колело, въртящо се в космоса, така че центробежната сила да замества гравитацията. Това означаваше, че главният коридор на всяко ниво представлява голяма окръжност и ти винаги се връщаш там, откъдето си тръгнал, а „надолу“ винаги беше насочено към външния край на кръга. Бийн започна да наглася всичко мислено. Отначало чак му се зави свят, като си представяше как се гледа от страни, докато върви, но после смени наум ориентацията и си представи станцията като колело на каруца. Той през цялото време бе най-отдолу, без значение накъде се върти колелото. Това поставяше хората над него с главата надолу, но какво от това? Бийн винаги се намираше най-отдолу и така долу си беше долу, а горе си беше горе.

Новобранците се помещаваха на нивото на столовата, но поголемите деца нямаше как да са там, защото след столовите и кухните имаше само класни стаи и врати без обозначения със скенери, разположени достатъчно високо, че явно не бяха предназначени за деца. Други деца вероятно можеха да стигнат до тях, но Бийн не би могъл да ги докосне дори и ако подскача. Нямаше значение. Те не биха откликнали на отпечатъка от дланта на никое дете. Сигурно щяха да извикат някой възрастен да разбере какво си мисли, че прави това хлапе, та се опитва да влезе в стая, където си няма работа.

По стар навик — а не беше ли инстинкт? — Бийн смяташе подобни бариери за временни пречки. Той знаеше как да се катери по стени в Ротердам, как да се изкачва на покривите. Макар и дребничък, той намираше начини да се добере там, където трябваше да отиде. Тези врати нямаше да го спрат, ако решише да проникне отвъд тях. В момента нямаше представа как ще го постигне, но изобщо не се съмняваше, че ще намери начин. Затова не се дразнеше. Просто трупаше информацията, докато измисли как да я използва.

На всеки няколко метра имаше стълб за слизане или стълба за изкачване. За да слезе по стълба в гимнастическия салон, трябваше да постави длан върху скенера. Но тук повечето нямаха скенери. Имаше смисъл. Повечето стълбове и стълбища просто те водеха по етажите — не, тук ги наричаха палуби. Това тук беше Международният флот и затова всичко беше уж като на кораб — а до гимнастическия салон водеше само един стълб, за да контролират достъпа до него, иначе

щеше да се препълва с хора, които влизат там не по график. Щом го проумя, Бийн нямаше нужда да мисли повече за това. Заизкачва се по една стълба.

На следващия етаж трябваше да са спалните на другите деца. Вратите бяха по-широки и на всяка имаше знак. Използваха цветовете на някои униформи — без съмнение по подобие на ивиците, макар той да се съмняваше, че на по-големите деца им се налага да поставят длан върху стената, за да се ориентират. Имаше също и силуети на животни. Някои от тях не му бяха известни, но разпозна онези, които се използваха като символи на табелите в Ротердам — птици, котки, куче, лъв. Гълъб нямаше. Муха — също. Само благородни, смели животни. Силуетът на кучето приличаше на ловно животно — много тънък в хълбоците. Не като помияр.

Значи тук се срещаха бандите. И те си имаха животни-символи, което означаваше, че вероятно се наричат с имена на животни. Банда „Котка“. Или може би банда „Лъв“. Вероятно не бяха „банди“. Бийн скоро щеше да научи каква е точната дума. Той затвори очи и опита да си спомни цветовете и знаците на бандата, която по-рано го бе подигравала на минаване в коридора. Представяше си ясно силуета, но не го видя на никоя от вратите, покрай които беше преминал. Нямаше значение — не си струваше да обикаля целия коридор, за да го издири, когато това само щеше да увеличи риска да го заловят.

Пак нагоре. Още спални помещения, още класни стаи. По колко деца спяха в едно помещение? Това място беше по-голямо, отколкото той си мислеше.

Разнесе се тих звън. Няколко врати се отвориха на мига и в коридора нахлуха деца. Време за смяна.

Отначало Бийн се чувстваше по-сигурен сред големите деца, защото си мислеше, че може да се слее с тълпата, както винаги успяваше в Ротердам. Но тук този навик беше безсмислен. Това не беше случайна тълпа от хора, всеки тръгнал по своите си работи. Нямаше значение дали са деца — те бяха войници. Знаеха къде трябва да се намира всеки и Бийн в новобранската си униформа съвсем не беше на място тук. Почти веднага една двойка от по-големите деца го спря.

— Нямаш работа на тази палуба — каза единият. Начаса още няколко спряха и заоглеждаха Бийн, сякаш беше предмет, довлечен на

улицата от буря.

— Я го вижте този колко е голям!

— Горкото хлапе, души задниците на всички!

— Леле!

— Излязъл си от своята територия, заек.

Бийн не каза нищо, само гледаше всяко момче, което говореше.

Или момиче.

— Какви са цветовете ти? — попита едно момиче.

Бийн не отговори нищо. Най-доброто извинение би било, че не си спомня и затова не е сигурен, ако ги каже.

— Толкова е дребен, че може да ми мине между краката, без да ми докосне...

— Ох, Динк, млъкни! Същото каза, и когато Ендър...

— Да, да, Ендър.

— Това да не би да е хлапето, за което...

— Ендър *толкова* ли беше мъничък, като пристигна?

— ... разправят, че е втори Ендър?

— Да, разправят, че това хлапе щяло да стигне до върха на листата.

— Ендър не е виновен, че Бонсо му забранява да стреля.

— Аз мога да кажа само, че ми прилича на картофче!

— За този ли говорят? Че бил като Ендър? С най-високите резултати?

— Дайте да го свалим на нивото на новобранците.

— Ела с мен — подкани го едно момиче и го хвана здраво за ръката.

Бийн я последва послушно.

— Казвам се Петра Арканян — представи се тя.

Бийн не каза нищо.

— Хайде, може да си дребен и уплашен, но нямаше да те допуснат тук, ако си глух или тъп.

Бийн сви рамене.

— Кажи ми как се казваш, преди да съм ти счупила дебелия пръстчета.

— Бийн — отговори той.

— Бобец, значи! Това не е име, а гадно ядене.

Той не каза нищо.

— Няма да ме преметнеш — продължи тя. — Това, дето ми се правиш на глухоням, е просто прикритие. Дошъл си тук нарочно.

Той продължи да мълчи, но го глождеше, че тя толкова лесно го е разконспирирала.

— Децата в това училище ги избират заради ума и инициативността им. Следователно, разбира се, ти си искал да изследваш. Работата е там, че те го очакват. Вероятно знаят, че го правиш. Значи няма смисъл да се криеш. Какво толкова ще ти направят — ще ти пишат няколко големи черни точки ли?

Значи, ето какво мислеха другите деца за позорния списък.

— Това, дето така мълчиш като риба, само ще ядоса хората. На твое място бих го зарязал. Може би е вършило работа при мама и татко, но тук просто те превръща в инат и смешник. Ако има нещо важно, така или иначе ще ти се наложи да го кажеш, затова — почвай да говориш!

— Добре — съгласи се Бийн.

Сега, когато ѝ показва, че я слуша, тя спря да му опява. Очевидно бе решила, че лекцията върши работа.

— Цветове? — попита момичето.

— Зелено-кафяво-зелено.

— Тези новобрански цветове звучат като нещо, дето можеш да го намериш в мръсен клозет, не мислиш ли?

Значи, тя беше поредното глупаво хлапе, което си мисли, че е много забавно да се майтапиш с новобранците.

— Май всичко тук е разработено така, че да подтиква поголемите деца да се бъзикат с новобранците.

Или може би не беше. Може би тя просто бе от приказливите. По улиците рядко се срещаха такива. А сред децата — почти никак. Виж, сред пияниците ги имаше в изобилие.

— Системата тук е шибана. Сякаш искат от нас да се държим като малки деца. Не че това ще притесни точно *теб*. По дяволите, ти вече разиграваш тъпия номер със загубилото се малко детенце.

— Сега не — отрече той.

— Запомни едно: без значение какво правиш, учителите знаят за това и вече разполагат с някаква тъпа теория, която обяснява какво означава то за твоята личност и не знам си какво. Те *винаги* намират начин да го използват против теб, ако поискат, така че по-добре въобще

не се пробвай. Без съмнение в рапорта за теб вече пише, че си предприел този малък излет по времето за „лека нощ, деца“ и вероятно от това са заключили, че ти „реагираш на несигурността, като търсиш самотата, докато изследваш границите на новото си обкръжение“ — това последното тя изговори с превзет глас.

Сигурно можеше да му се похвали и с други имитации на гласове, но той нямаше намерение да остане с нея достатъчно дълго, за да го разбере. Тя очевидно беше човек, който обича да се грижи за някого, но досега е нямало за кого. Бийн нямаше интерес да се превръща в неин проект. Не беше зле да бъде проект на сестра Карлота, защото тя можеше да го измъкне от улицата и да го прати във Военното училище. Но какво ли можеше да му предложи тази Петра Арканян?

Той се плъзна надолу по един стълб, спря пред първото отверстие, промъкна се в коридора, изтича до следващата стълба и притича през две палуби, а после влезе в един коридор и побягна с всички сили. Тя вероятно беше права за онова, което каза, но едно беше сигурно — той нямаше да търпи тя да го държи за ръка чак докато се върне в кафяво-зелено-кафявата зона. Последното, което му трябваше, ако искаше да се отстоява на това място, беше да се появи, воден за ръка от какичка.

Намираще се четири палуби над нивото на столовата, където в момента би трябвало да се намира. И тук обикаляха деца, но далеч не толкова, колкото на долната палуба. Повечето от вратите нямаха обозначения, но няколко стояха отворени, включително една голяма арка, водеща към игрална зала.

Бийн беше виждал компютърни игри в някои барове в Ротердам, но само отдалече — през вратите и между краката на мъжете и жените, които влизаха и излизаха в безкрайното си търсене на забрава. Никога не беше виждал дете да играе на компютърна игра, освен на видеоигрите по витрините на магазините. Тук това ставаше наистина — имаше само няколко играчи, дошли да изиграят набързо някоя игра в междучасието, затова звуците на всички игри отекваха ясно. Няколко деца играеха на индивидуални игри, а четирима играеха заедно на някаква космическа игра с холографски дисплей. Бийн застана достатъчно далече, за да не навлиза в зрителното им поле, и започна да ги наблюдава как играят. Всеки от тях командваше ескадрон от четири

малки корабчета и целта на всеки беше да унищожи всички останали флотилии или да плени — но без да унищожава — бавноподвижния кораб-майка на всеки. Той научи правилата и терминологията, като слушаше разговорите на момчетата по време на играта.

Играта завърши с победа от изтощение, не от хитрост — последното момче просто използваше корабите си по най-малко тъпия начин. Бийн ги гледаше как започват нова игра. Никой не пусна монета. Тук игрите бяха безплатни.

Бийн изгледа още една игра. Беше също толкова бърза, колкото и първата — всяко момче водеше тремаво кораба си и забравяше за всички останали, които не бяха активно ангажирани. Сякаш мислеха, че флотилиите им се състоят от един действащ кораб и три резервни.

Може би командното табло не позволяваше по-различни действия. Бийн се приближи. Не, беше възможно да зададеш курса на един кораб, да поемеш управлението на другия, после на следващия, а накрая да се върнеш на първия и да смениш курса му по всяко време.

Как тези момчета бяха постъпили във Военното училище, щом и за това не можеха да се сетят? Бийн никога досега не бе играл на компютърна игра, но веднага забеляза, че всеки компетентен играч бързо би победил, ако това беше най-силната конкуренция.

— Хей, джудже, искаш ли да играеш?

Един от тях го беше забелязал. Разбира се, и другите го бяха забелязали.

— Да — отвърна Бийн.

— Бъгер да го вземе — изруга момчето, което го беше поканило.

— Ти за кого се мислиш, за Ендър Уигин?

Те се разсмяха, а после и четиримата си тръгнаха за поредния учебен час. Стаята беше празна. Време за уроци.

Ендър Уигин. И децата в коридора също говореха за него. Нещо в Бийн ги бе накарало да се сетят за Ендър Уигин. Понякога с възхищение, понякога с яд. Този Ендър сигурно беше победил по-големи деца на компютърна игра или нещо такова. И беше начело на листата — някой го беше споменал. Каква листа?

Деца в еднакви униформи, тичащи в пакет, на път за битка — около това се въртеше животът тук. Имаше една основна игра, на която играеха всички. Живееха в казарми според това към кой отбор

принадлежат. Класирането на всяко дете в листата се обявяваше на всеослушание. И каквато и да беше играта, управляваха я възрастните.

Значи така бе устроен животът тук. А този Ендър Уигин — който и да беше — стоеше на върха и оглавяваше листата.

Бийн напомняше на хората за него.

Да, това го караше малко да се гордее, но и го дразнеше. Побезопасно беше да не те забелязват. Но тъй като другото малко дете се беше справило блестящо, видеха ли Бийн, се сещаха за Ендър и затова Бийн се запомняше. Това значително щеше да ограничи свободата му. Тук нямаше начин да изчезнеш, както успяваше да изчезне сред тълпите на Ротердам.

Е, на кого му пукаше? Не можеха да сторят нищо лошо — поне не наистина лошо. Каквото и да се случеше, докато беше във Военното училище, той никога нямаше да остане гладен. И винаги щеше да има подслон. Бе попаднал в рая. Всичко, което трябваше да прави, беше да покрива необходимия минимум, за да не го изпратят преждевременно у дома. Така че на кого му пукаше дали хората го забелязват, или не? Нямаше никакво значение. Нека те си се притесняват за класирането в листата. Бийн беше спечелил битката за оцеляване, никоя друга конкуренция вече нямаше значение.

Но още щом си го помисли, разбра, че не е вярно. Защото му пукаше. Не беше достатъчно само да оцелееш. Никога не беше. По-голяма от нуждата му за храна беше нуждата му от ред, от това да открие механизма на нещата, да разбере света около себе си. Докато гладуваше, той, разбира се, използва знанията си, за да се присъедини към бандата на Поук, да й осигури достатъчно храна, че и до него да стигне малко — на дъното на обществената йерархия. Но дори когато Ахил ги превърна в свое семейство и започнаха да ядат всеки ден, Бийн бе останал нащрек — опитваше се да разбере промените, динамиката в групата. Дори и със сестра Карлота бе хвърлил много усилия в опити да проумее защо и как тя притежава властта да прави всичко това за него и основата, на която го бе избрала. Той не се нуждаеше от знания. Искаше да проумее всичко и да го подреди в главата си.

И тук също. Можеше да се върне обратно в спалното и да подремне, но вместо това рискува да си навлече неприятности, само за

да разбере неща, които без съмнение щеше да научи в нормалния ход на събитията.

Защо дойдох тук? Какво търсех?

Ключа. Светът беше пълен със заключени врати и той искаше да се докопа до всеки ключ.

Застана неподвижно и се послуша. Наоколо цареше безмълвие. Имаше само някакъв едва доловим шум — сподавен тътен и съскане, заради които звуците не отекваха из цялата станция.

Със затворени очи той определи източника на лекия шум. Отвори ги и тръгна към отдушника. Застана пред решетка, от която излизаше малко по-топъл въздух и предизвикваше едва доловим ветрец. Жуженето обаче не беше съскането на въздуха тук, а идваше от по-силния и по-далечен шум на машините, помпащи въздуха из цялото Военно училище.

Сестра Карлота му беше казала, че в космоса няма въздух, затова на местата, където живееха хора, те да държаха корабите и станциите си здраво затворени и да запазят вътре всяка капчица въздух. Налагаше се постоянно да сменят въздуха, защото кислородът, каза тя, се изхабявал и трябвало да бъде възстановяван. За това служеше въздушната система. Сигурно покриваше целия кораб.

Бийн седна пред решетката на отдушника и опипа краищата ѝ. Не я придържаха никакви видими болтове или пирони. Вкара ноктите си под ръба ѝ, внимателно приплъзна пръсти около нея и натисна няколко пъти към себе си. Пръстите му влязоха под ръба. Той силно дръпна. Решетката изхвърча, а Бийн се прекатури по гръб.

Без да губи време, той я остави встрани и надникна в отдушника. Каналът бе дълбок само петнайсетина сантиметра от входа до долния отвор. Горният край беше солиден, но дъното беше отворено и водеше към системата от канали.

Прецени на око отвора на отдушника, както преди години беше застанал на тоалетната чиния и бе разгледал вътрешността на казанчето, обмисляйки дали ще се побере вътре, или не. И сега изводът беше същият — щеше да е тясно и мъчително, но се побираше.

Той бръкна дълбоко вътре. Не напипа дъно. Но с тези негови късички ръце това не означаваше нищо. Нямахте как да се види накъде продължава каналът, когато стигне пивото на етаж долу. Бийн си представяше канал, водещ под пода, но нещо не му се връзваше.

Сестра Карлота бе споменала, че всяко парченце материал, използван за построяване на станцията, се доставяло от Земята или от фабриките на Луната. Нямахте да си позволят големи пролуки между палубите и таваните долу, защото така щеше да се загуби пространство, в което безценният въздух трябва да се изпомпва, без никой да го диша. Не, системата от канали би трябвало да е скрита във външните стени, вероятно навсякъде на не по-голяма дълбочина от петнайсет сантиметра.

Затвори очи и си представи въздушната система. Машини, които изпращат топъл полъх през тесните канали, преминаващи през всяка стая и разносящи навсякъде свеж въздух, годен за дишане.

Не, не ставаше. Трябваше да има и място, където въздухът да се всмуква и изтегля обратно. И ако въздухът се вкарваше през външните стени, то всмукването трябваше да става през... коридорите.

Бийн стана и изтича към вратата на залата за игри. И, разбира се, таванът на коридора беше поне двайсет сантиметра по-нисък от тавана вътре в стаята. Но отдушници нямаше. Само осветителни тела.

Той се върна в стаята и я огледа. Покрай горния край на стената, граничеща с коридора, имаше тесен отдушник, който изглеждаше по-скоро декоративен, отколкото практичен. Отворът му беше широк около три сантиметра. Дори и Бийн не би могъл да мине през системата за всмукване.

Той се спусна обратно към отворения отдушник и свали обувките си. Нямахте причини да отлага, защото стъпалата му бяха много по-големи от нужното.

Застана с лице към отдушника и провря крака надолу в отвора. После се загърчи, докато и бедрата му потънаха в дупката, а хълбоците му опряха в ръба на отвора. Краката му все още не напипваха дъно. Не беше добър знак. Ами ако отдушникът водеше право към машините?

Той се измъкна навън, обърна се с гръб към отвора и пак влезе. Беше по-трудно и по-мъчително, но сега можеше да изплъзва повече ръцете си и да се залови здраво за пода, докато не потъна до гърди в дупката.

Краката му напипах дъното.

Той заопипва с пръсти. Да, каналите минаваха наляво и надясно покрай външната стена на стаята. А отворът бе достатъчно висок, за да

може да се плъзне надолу, после да се запромъква — винаги на една страна — от стая към стая.

Засега нямаше нужда да знае повече. Подскочи леко, за да може да се залови с ръце малко по-нататък и така да използва триенето, за да се измъкне. Вместо това хлътна в отдушника.

Прекрасно, няма що! Е, все някой щеше да го потърси по някое време или щеше да го намерят следващата група деца, дошли да играят игри — но той не искаше да го намерят така. По-точно, каналът щеше да му осигури само алтернативен маршрут през станцията, ако можеше да излиза през отдушниците. Представи си как някой отваря отдушник и насреща му се облепва черепът на Бийн, а мъртвото му тяло е напълно изсъхнало в топлия вятър на отдушниците, където е умрял от глад или от жажда, докато се е опитвал да се измъкне навън.

Но докато стоеше там, можеше да пробва дали може да затвори отвътре решетката на отдушника.

Пресегна се и много трудно успя да закачи с пръст решетката и да я издърпа. След като най-сетне я хвана здраво, изобщо не беше трудно да я намести върху отвора. Можеше дори да я издърпа навътре и тя да се прилепи о отвора достатъчно, че да няма забележима разлика за случайните наблюдатели от другата страна. Но когато отдушникът беше затворен, Бийн трябваше да си държи главата извърната на една страна. Дори и за него нямаше достатъчно място да я завърти. Значи, когато влезеше в каналите, трябваше да си държи главата през цялото време обърната или наляво, или надясно. Страхотно.

Той бутна отново решетката, но внимателно, за да не падне надолу. Сега вече беше време да излезе наистина навън.

След още два неуспешни опита той най-сетне разбра, че тъкмо решетката е помощното средство, от което се нуждае. Той я постави на пода пред отдушника и се вкопчи с пръсти в далечния ѝ край. Тя му послужи като лост, така че да може да издърпа тялото си, докато се измъкне от отвора до гърдите. Болеше — Бийн висеше с цялата тежест на тялото си върху един остър ръб, но сега, когато можеше да се изправи на лакти, а после и на ръце, успя да измъкне цялото си тяло през отвора обратно в стаята.

Замисли се подробно върху последователността от мускули, която бе използвал, а после и за уредите в гимнастическия салон. Да,

можеше да направи по-силни тези мускули.

Постави решетката на отдушника обратно на мястото ѝ. После издърпа нагоре ризата си и огледа червените белези по кожата си там, където ръбът на отвора безмилостно се беше врязал. Имаше и кръв. Интересно. Как щеше да обясни, ако някой го попиташе? Трябваше по-късно да провери дали не би могъл да се удари по същия начин, докато се катери по койките.

Той изтича навън от залата за игри и се спусна по коридора към най-близкия стълб, а после се спусна до нивото на трапезарията. През цялото време се чудеше откъде беше това настоятелно желание да се промъкне в каналите. Винаги, когато в миналото му се беше случвало да върши нещо, без да знае защо изобщо трябва да го върши, бе излизало, че е усетил някаква опасност, но все още не я бе възприел със съзнанието си. Каква ли беше опасността тук?

После разбра. В Ротердам, на улицата, той винаги се старал да има винаги резервен изход, алтернативен път да стига от едно място на друго. Ако бягаше от някого, никога не хлътваше да се скрие в някоя улица без изход, освен ако не знаеше и друг начин да се излезе оттам. В действителност той никога не се *криеше*, а успяваше да избяга, като изобщо не спирал да се движи. Без значение колко ужасна бе преследващата го опасност, не го свърташе на едно място. Ужасно беше да те приклепят. Болеше.

Болеше, беше мокро, студено, той вечно беше гладен, нямаше достатъчно въздух за дишане, а хората преминаваха покрай него и ако само вдигнеха капака, щяха да го намерят, и тогава нямаше накъде да бяга, трябваше просто да стои там и да ги чака да отминат, без да го забележат. Ако използваша тоалетната и пуснеха казанчето, апаратът не се задействаше, защото тежината на тялото му пречеше на водата да изтече. Когато се пъкна вътре, бе разплискал много вода. Щяха да забележат, че нещо не е наред, и да го намерят.

По-лошо нещо не му се беше случвало в живота, затова не можеше да понесе идеята някога отново да му се наложи да се крие така. Притесняваше го не тясното пространство, нито че е мокро, нито, че е гладен или че е сам — а фактът, че единственият начин да излезе оттук беше на ръцете на преследвачите.

Сега, когато сам го осъзна, можеше да си отдъхне. Не беше намерил мрежата от канали, защото усещаше някаква опасност, която

все още не бе осъзнал, а за да си спомни колко лошо му беше, докато се криеше в тоалетното казанче като пеленаче. Затова, каквато и опасност да съществуваше тук, той още не я бе осъзнал. Беше просто изплувал на повърхността детски спомен. Сестра Карлота му беше казала, че голяма част от човешкото поведение всъщност зависи от реакции на отдавна отминали заплахи. На Бийн по онова време това не му прозвуча смислено, въпреки че не го оспори, но сега разбираше, че тя е била права.

Пък и кой знае? Опасният път през каналите един ден можеше да се окаже единственият път към спасението.

Досега не беше докоснал стената, за да задейства зелено-кафяво-зеления код. Знаеше съвсем точно къде се намира спалното му помещение. И как иначе? Нали вече бе ходил там — познаваше като петте си пръста спалното и всички останали места, които бе посетил в станцията.

А когато стигна там, Димак още не се беше върнал с бавноядящите. Цялата му експедиция не бе отнела повече от двайсет минути — включително разговорът с Петра и наблюдаването на двете бързи компютърни игри през междучасието.

Той се издърпа непохватно нагоре от долното легло и увисна с гърди, опрени в ръба на горното. Достатъчно дълго, че го заболя почти на същото място, което бе охлузил при излизането от отдушника.

— Какво правиш? — попита го един новобранец наблизко.

Тъй като нямаше да проумеят истината, той каза самата истина:

— Охлузвам си гърдите.

— Опитвам се да поспя — укори го събуденият. — И ти би трябвало да спиш.

— Следобеден сън! — промърмори друго момче. — Все едно съм в детската градина.

Бийн се зачуди какво ли е това детска градина и дали наистина е толкова неприятно.

Сестра Карлота стоеше до Пабло де Ночес и гледаше тоалетното казанче.

— Старо е — посочи го Пабло. — *Нортеамерикано*. Много бяха популярни едно време, когато Нидерландия се превърна в

интернационална територия.

Тя вдигна капака на казанчето. Много леко. Пластмаса.

Когато излязоха от тоалетната, управителката, която ги развеждаше, я изгледа любопитно.

— Няма никаква опасност да се използват тоалетните, нали? — попита тя.

— Не — отвърна сестра Карлота. — Просто трябваше да го видя, това е. По задание на флота. Ще съм ви благодарна, ако не споменавате нашето посещение тук.

Думите на монахинята разбира се гарантираха, че управителката ще говори именно за това и за нищо друго. Така сестра Карлота се надяваше посещението ѝ да прозвучи само като странна клюка.

Който и да бе въртял ферма за органи в тази сграда, не бе искал да го хванат — в този престъпен бизнес се въртяха огромни пари. Така дяволът възнаграждаваше приятелите си — с много пари. Но един ден неизменно настъпваше моментът, когато Лукавия ги предаваше и те оставаха сами срещу агонията на ада.

След като излязоха от сградата, тя попита Пабло:

— Наистина ли се е крил там?

— Беше много мъничък — отвърна Пабло де Ночес. — Когато го намерих, той пълзеше, но целият беше мокър — от едната страна чак до рамото, и по гърдите. Помислих си, че се е напишкарал, но той отрече. После ми показа тоалетната. Имаше червени белези тук и тук, където се бе притискал до механизма.

— Говорел е!? — изуми се тя.

— Не много — знаеше само няколко думи. Беше съвсем мъничък. Не вярвах, че толкова малко дете може да говори.

— Колко време е престоял там?

Пабло сви рамене.

— Кожата му се беше набръчкала като на баба. Цялата. Беше премръзнал. Мислех си, че ще умре. Водата вътре бе студена — не като тази в плувните басейни. То цяла нощ трепери.

— Не разбирам как така *не е* умрял — рече сестра Карлота.

Пабло се усмихна.

— *No hay nada que Dios no puede haser.*

— Вярно е — отвърна тя. — Но това не значи, че не можем да разберем *как* Бог върши чудеса. Нито пък защо.

Пабло вдигна рамене.

— Господ си знае работата. Аз си гледам моята и живея, както мога.

Тя го стисна за лакътя.

— Ти си прибрал загубено дете и си го спасил от хората, които са възнамерявали да го убият. Господ те е видял и те е възлюбил.

Пабло не каза нищо, но сестра Карлота се досещаше какво мисли той — колко точно грехове му са били заличени от това добро дело и щеше ли то да е достатъчно, че да му спести ада?

— Добрите дела не заличават греховете — рече монахинята. — *Solo el redentor puede limpiar su alma.*

Пабло сви рамене. Не го биваше в теологията.

— Ти не вършиш добри дела заради себе си — продължи сестра Карлота, — а защото Господ е в теб и в тези мигове ти си негови ръце и крака, очи и уста.

— Аз мислех, че Господ е бебето. Нали Исус казва, че каквото направиш за това малкото, правиш го за мен.

Сестра Карлота се разсмя.

— Господ сам ще изясни смисловите разлики, като му дойде времето. Достатъчно е да се опитваме да му служим.

— Той беше толкова мъничък — повтори Пабло. — Но Господ беше в него.

Когато той слезе от таксито пред своя блок, тя се сбогува с него.

Защо исках да видя тази тоалетна със собствените си очи? Работата ми с Бийн приключи. Той замина вчера със совалката. Защо аз не мога да приключа с това?

Защото е истинско чудо, че е оживял, затова. След толкова години гладуване по улиците, макар да се е преборил със смъртта, той е израсъл недохранен. А това означаваше, че умствените му способности е трябвало да пострадат. *Трябваше* да развие слабоумие.

Ето защо тя не можеше да изостави темата за произхода на Бийн. Може би той наистина беше увреден. Може би *беше* бавноразвиващ се. Може би в началото е бил толкова умен, че е можел да изгуби половината си интелект и пак да си остане момче-чудо.

Сети се как свети Матей постоянно повтаря, че Дева Мария е пазела в тайна всички неща, случили се в детството на Исус.

Бийн не е Исус и аз не съм Светата майка. Но той е момче, и аз го обичах като собствен син. Това, което може той, не е по силите на никое дете на неговата възраст.

Нито едно дете — което едва пълзи, ненавършило дори година — не би могло толкова ясно да осъзнава грозящата го опасност, че да се сети да постъпи като Бийн. Децата на тази възраст често се изкатерваха и падаха във от люлките — не се криеха с часове в тоалетно казанче, за да излязат след това и да молят за помощ. Мога колкото си искам да твърдя, че това е чудо, но трябва да го разбера. В тези ферми за органи са прибирали деца от изметта на обществото. Бийн притежава такива необикновени дарби, че можеше да произхожда само от необикновени родители.

И все пак проучванията ѝ през месеците, докато Бийн живееше с нея, не доведоха до доказателство, че момчето е било жертва на отвличане. Нямаше данни за откраднати деца. Нито за безследно изчезнали. Но това все пак не беше доказателство — не всяко потънало в неизвестност бебе оставяше следи в пресата, а и не всеки вестник притежаваше архиви, достъпни за претърсване чрез мрежите. Но Бийн трябваше да е дете на родители, толкова поразителни, че светът да ги е забелязал — нали? Можеше ли такъв гений да е син на обикновени хора? Дали това не беше чудото, от което произхождаха всички други чудеса?

Но въпреки желанието си да повярва в това, сестра Карлота така и не успя. Бийн не беше такъв, какъвто изглеждаше на пръв поглед. Сега той учеше във Военното училище и имаше голям шанс някога да се издигне до командир на голяма флотилия. Но какво ли знаеха за него? Беше ли възможно той изобщо да не е естествено човешко същество? А необикновеният му интелект — дарба не от Бога, а от някой друг или нещо друго?

Тук възникваше и въпросът: ако не Господ, то кой тогава би могъл да създаде такава дете?

Сестра Карлота зарови лице в шепи. Откъде ли идваха тези мисли? След всички тези години на търсене защо ли се съмняваше в единствения си голям успех?

Видяхме звяра от Откровението, рече си тихо тя. Бъгерът — мравченото чудовище, донесло разруха на Земята тъкмо според пророчеството. Тогава — отдавна, много отдавна — Мейзър Ракъм

оглави човешкия флот и, на ръба на поражението, низвергна огромния дракон. Но той щеше да се завърне — в своето Откровение свети Йоан казваше, че когато това стане, с него щеше да дойде и пророкът му.

Не, не. Бийн е добър, той има добра душа. Не е никакъв дявол, нито слуга на звяра, а просто едно изключително надарено момче, създадено от Господ във времето на най-голяма опасност — божия благословия. Познавам го така, както майката познава детето си. Не греша.

И все пак, когато се върна в стаята си, тя включи своя компютър и започна да търси новини. За доклади на или за учени, работили, поне преди пет години, по проекти за изменяне на човешката ДНК.

И докато търсачката преглеждаше всички индекси в мрежите и подреждаше отговорите в полезни категории, сестра Карлота отиде при малката купчинка сгънати дрехи за пране. Така и така нямаше да ги изпере. Сложи ги в найлонов плик заедно с чаршафите и калъфката на Бийн, след това го запечата. Бийн беше носил тези дрехи, беше спал в тези чаршафи. Кожата му беше в тях — малки люспички кожа. Няколко косъма. Може би имаше достатъчно ДНК за сериозен анализ.

Да, той беше чудо, но тя щеше да открие какви бяха измеренията на това чудо. Защото нейната мисия не беше да спасява децата от жестоките улици на градовете по света. Мисията ѝ беше да помогне за спасението на целия вид, създаден по образ и подобие Божие. Продължаваше и сега. А ако имаше някаква нередност с детето, което бе приела в сърцето си като любим син, тя щеше да я открие и да предупреди.

ИЗСЛЕДВАНЕ

— Значи тази група новобранци се е забавила много при завръщането си в спалното помещение.

— Има несъответствие от 21 минути.

— Това много ли е? Нямах представа, че следите и тези неща.

— Стараем се да сме прецизни, за да имаме представа при спешен случай кой къде се намира. Като проследихме униформите, излизащи от столовата, и влизащите в спалното, получихме общо двацет и една минути. Това може да са двацет и едно деца, мотали се точно по една минута, или едно дете, мотало се двацет и една минути.

— Много ми помогна. Сега какво? Да ги питам ли?

— Не! Те не бива да знаят, че ги следим чрез униформите. Не е хубаво да разбират колко много знаем за тях.

— И колко малко.

— Малко?

— Ако е един ученик, не би било добре да знае, че методите ни за проследяване са безпомощни да го идентифицират.

— Аха. Добре казано. И... всъщност дойдох при вас, защото според мен е бил един ученик.

— Макар и данните ти да не са ясни?

— Заради разпределението на пристигащите. Повечето са били разделени на двойки и тройки, имало е и неколцина сами. Напуснали са столовата в тази подредба. Има малко пренареждане: самотниците са се събрали в тройка, а две двойки — в четворка. Но ако в коридора нещо беше привлякло вниманието на всички, те щяха да се

съберат закуп и след края на безредието вече щяха да са много по-голяма група.

— Значи така. Един ученик, на когото му се губят двацет и една минути.

— Мислех, че е редно поне да знаете.

— Че какво ще прави двацет и една минути?

— Имате ли представа кой е бил?

— Много скоро ще разбере. Следят ли се тоалетните? Сигурни ли сме, че не е бил някой, толкова нервен, че е влязъл там да повърне обяда си?

— И влизанията, и излизанията от тоалетните са били нормални.

— Добре, ще разбере кой е бил. И ще продължа да следя данните на тази новобранска група.

— Значи съм бил прав да те осведомя за това?

— Съмняваше ли се?

Бийн спеше леко и се заслушваше, както винаги. Събуди се два пъти — тях поне беше запомнил. Не ставаше, продължаваше да лежи и да се вслушва в дишането на другите. И двата пъти някъде в стаята си шепнеха. Винаги — детски гласове. Не бяха напрегнати, но звукът бе достатъчен да събуди Бийн и да изостри вниманието му, докато не се убеди, че няма опасност.

Третият път се събуди, когато Димак влезе в стаята. Още преди да се надигне, Бийн знаеше кой е. Разпозна го по тежката стъпка и увереността на движенията — все белези на властта. Отвори очи, преди Димак да заговори и застана на четири крака, готов да тръгне във всякаква посока, още преди възрастният да довърши изречението си.

— Стига вече сън, момчета и момичета — време е за работа.

Не беше дошъл заради него. Дори да знаеше какво бе правил Бийн след обяда и преди следобедния сън, Димак не го показа. Нямаше непосредствена опасност.

Бийн седеше на леглото си, докато Димак им обясняваше как се ползват шкафчетата и чиновете.

— Поставете длан върху стената до шкафчето и то ще се отвори. После включете чина и въведете името си и парола.

Бийн моментално отвори шкафчето си с дясната си ръка, но не активира чина. Вместо това хвърли бърз поглед на Димак, който бе зает да помага на някакъв ученик до вратата, изкатери се до незаетото трето легло над неговото и отключи шкафчето му с лявата си длан. В него също имаше чин. Той бързо включи собствения си чин и въведе име и парола — Бийн, Ахил. После извади другия чин и също го включи. Име? Поук. Парола? Карлота.

Прибра втория чин обратно в шкафчето и затвори вратата, подхвърли първия на леглото си и се шумугна след него. Не се огледа дали са го забелязали — ако беше така, скоро щяха да се издадат. Тръгне ли да се озърта наоколо, веднага щеше да привлече внимание към себе си — така щяха да го заподозрат хора, които инак нищо не биха забелязали.

Разбира се, възрастните щяха да разберат какво е направил. Всъщност, Димак със сигурност вече се досещаше — едното от децата се оплака, че шкафчето му не се отваряло. Това означаваше, че компютърът в станцията е знаел колко ученици има там и е спрял да отваря шкафчетата, щом свободните са се запълнили. Но Димак не се обърна и не настоя да му кажат кой е отворил две шкафчета. Вместо това постави собствената си длан върху шкафчето на последния ученик. То се отвори. Той пак го затвори и този път то реагира на дланта на ученика.

Значи щяха да му позволят да запази второто шкафче, втория чин и втората си самоличност. Без съмнение щяха да го наблюдават с особен интерес, за да видят какво прави с него. За да им поддържа заблудата от време на време щеше непохватно да си поиграва с него. Нека си мислят, че знаят за какво му е тази втора самоличност. Можеше да е за някакви лудории. Или пък за да си записва тайни мисли. Това би било забавно — сестра Карлота вечно се мъчеше да разбере тайните му мисли. Без съмнение така щеше да е и с тукашните учители. Каквото и да напишеше, щяха да го лапнат.

Ето защо те нямаше да бърникат в истинската му лична работа, която той щеше да изпълнява на собствения си чин. Или, ако беше рисковано, на чина на някое от момчетата, настанени точно срещу него — беше видял и запомнил внимателно паролите и на двамата. Димак

им набиваше в главите постоянно да си пазят чина, но децата неизбежно щяха да проявят нехайство и да оставят чинове неприбрани.

Засега обаче Бийн нямаше да предприеме нищо по-рисковано от досегашните си действия. Учителите си имаха собствени причини да му го позволят. Нямаше никакво значение, че не знаеха неговите.

В края на краищата, той не познаваше себе си. Беше като с отдушника — ако се сетеше за нещо, което би могло да му е от полза по-късно, той го правеше.

Димак продължаваше да говори за начина, по който се изпращат домашните, за указателя с имена на учители и за мисловната игра, която била инсталирана на всеки чин.

— Не бива да играете играта в учебно време — обясни той. — Но след като приключите с уроците, ви се позволяват по няколко минути да я изследвате.

Бийн веднага разбра. Учителите *искаха* учениците да играят на тази игра и знаеха, че най-добрият начин да ги насърчат е да я ограничат строго... а после да не ги принуждават. Игра — сестра Карлота бе използвала игри, за да се опитва от време на време да анализира Бийн. Затова той ги превръщаше всичките в една игра: Опитай се да схванеш какво се опитва да научи сестра Карлота от това как аз играя на тази игра.

В този случай обаче Бийн разбираше, че всичко, което той прави с тази игра, ще им разкрие неща, които той не искаше да знаят за него. Затова изобщо нямаше да играе, освен ако не го принудят. А може би дори и тогава. Едно беше да се бори със сестра Карлота, но тук без съмнение разполагаха с истински експерти и Бийн нямаше да им даде възможност да научат повече неща за него, отколкото сам знаеше.

Димак ги поведе на обиколка и им показа повечето от онова, което Бийн бе вече видял. Останалите деца направо пощуряха в залата за игри. Бийн едва удостои с поглед отдушника и продължи да следи играта, която по-големите момчета играеха. Изучаваше командното табло и проверяваше дали всъщност би могла да се приложи неговата тактика.

Последва гимнастика в салона и Бийн моментално се зае с упражненията, които смяташе, че ще са му нужни — лицевите опори и набирания с една ръка бяха най-важни, макар че се наложи да му

донесат табуретка, на която да стъпи, за да стигне по-ниския лост на успоредката. Нямаше проблеми. Съвсем скоро щеше да я достига със скок. С всичката храна, която му даваха, бързо щеше да заякне.

А те като че бяха обзети от мрачна решителност да го тъпчат с храна, при това — смайващо често. След гимнастиката се изкъпаха и стана време за вечеря. Бийн все още не беше гладен, а подносът му бе отрупан с толкова храна, че можеше цяла седмица да храни бандата си в Ротердам с нея. Бийн веднага се запъти към две деца, които се оплакваха от малките си порции, и без дори да попита за разрешение, изсипа излишъка в чиниите им. Когато едно от тях се опита да го заговори за това, Бийн допря пръст до устните си. В отговор момчето се ухили. На Бийн пак му остана повече храна, отколкото искаше, но върна чинията си празна. Диетологът щеше да се зарадва. Оставаше да се провери дали чистачите щяха да докладват за храната, която Бийн бе оставил на пода.

Свободно време. Бийн се запъти към залата за игри с надеждата днес най-после да види прочутия Ендър Уигин. Ако той беше там, без съмнение щеше да е в центъра на група обожатели. Но в центъра на групите той видя само обикновените жадни за престиж тартори, които се мислеха за водачи и следваха навсякъде групата си, за да поддържат тази заблуда. Нямаше как някой от тях да е Ендър Уигин. Бийн нямаше и да пита.

Вместо това се пробва на няколко игри. Всеки път обаче, когато загубеше за първи път, другите деца го избутваха на мига. Обществените правила тук бяха интересни. Учениците знаеха, че дори и най-дребният и най-зеленият новобранец има право на опит — но в мига, когато загубеше първата си игра, правилото преставаше да действа. Освен това го блъскаха по-грубо, отколкото беше нужно, въпреки че посланието и така си бе ясно: не искам да играеш на тази игра, защото ме караш да чакам. Беше също като на опашките пред благотворителните кухни в Ротердам — само дето не се залагаше нищо важно.

Интересно беше и откритието, че не гладът караше децата да стават улични побойници. Грубиянството си беше присъщо на детето. Каквито и да бяха залозите, то щеше да намери начин да реагира на вътрешната си нужда. Ако ставаше въпрос за храна, децата, които

губеха, щяха да умрат. При игрите побойниците също не се колебаеха да постъпват нагло — прави, каквото аз искам, иначе ще си платиш.

Интелектът и образованието, които притежаваха всички тези деца, очевидно не допринасяха за някаква важна разлика в човешката природа. Не че Бийн беше изненадан.

Ниските залози не промениха по никакъв начин реакциите на Бийн спрямо побойниците. Той просто се подчиняваше, без да се оплаква, и запомняше кои са побойниците. Не че имаше намерение да ги накаже или да ги избягва. Щеше просто да запомни кой се е държал грубиянски, за да го има предвид, щом попадне в ситуация, когато тази информация можеше да е важна.

Нямаше смисъл да се вживява в каквото и да било. Вживяването не помагаше за оцеляването. Важното беше да научи всичко, да анализира ситуацията, да избере курс на действие и тогава да предприеме дързък ход. Знай, мисли, избери, действай. В този списък нямаше място за „почувствай“. Не че Бийн нямаше чувства. Той просто отказваше да се замисля над тях или да им позволява да влияят върху решенията, когато бе заложено нещо важно.

— Този е по-дребен и от Ендър.

Пак и пак. На Бийн му беше втръснало да го слуша.

— Не ми говори за този *hijo de puta, bicho*.

Бийн наостри уши. Ендър имаше враг. Бийн се чудеше дали ще открие такъв, защото първият в листата *нямаше начин* да не предизвика и нещо друго освен възхищение. Кой го беше казал? Бийн се приближи до групата, от която се чува думите. Същият глас се обади отново. И отново. И Бийн разбра: това беше момчето, нарекло Ендър *hijo de puta*.^[1]

Емблемата на униформата му бе силует на нещо като гущер, а на ръкава си носеше триъгълник. Никой от момчетата около него нямаше триъгълник. Всички бяха вперили очи в него. Капитан на отбора?

Бийн имаше нужда от повече информация. Той дръпна за ръкава застаналото до него момче.

— Какво? — тросна му се момчето.

— Кое е това момче там? — попита Бийн. — Капитанът на отбора с гущера.

— Това е *саламандър*, смотльо. А той е *командирът*.

Отборите се наричат армии. Отличителният знак на командира е триъгълник.

— Как се казва?

— Бонсо Мадрид. И е по-голям тъпанар и от тебе. — Момчето се дръпна от Бийн.

Значи, Бонсо Мадрид беше достатъчно дързък, че открито да заявява омразата си към Ендър Уигин, но момчето, което не беше от армията на този Бонсо, на свой ред го презираше и не се боеше да го заяви пред непознат. Това беше добре да се знае. Единственият досега враг на Ендър бе обект на омраза.

Но... макар и достоен за презрение, Бонсо беше командир. Което означаваше, че е възможно да станеш командир и без да си от онези момчета, които всички уважават. В такъв случай какъв беше критерият на военните за преценка в играта, оформяща живота в училището?

Как аз бих станал командир на военна част?

Тогава Бийн осъзна за пръв път, че си е поставил такава цел. Тук във Военното училище той бе постъпил с най-високи резултати от своя набор — но беше най-дребният и най-малкият, а умишлените действия на учителя му го бяха изолирали още повече и го бяха превърнали в мишена за яда на останалите. Някак, сред всичко това Бийн бе взел решението, че тук няма да е както в Ротердам. Той нямаше да се стаява и да се намесва, само когато беше абсолютно нужно за собственото му оцеляване. Възможно най-бързо той щеше да поеме командването на армия.

Ахил управляваше, защото беше грубиян и искаше да убива. Това винаги би потъпквало интелекта, когато интелигентният е физически по-слаб и няма силни съюзници. Но тук побойниците само се блъскаха и говореха грубо. Възрастните контролираха положението изкъсо и затова грубияните не можеха да надделеят — не и когато има строг ред. Значи, интелектът имаше шанс да спечели. И един ден Бийн нямаше да живее под властта на тъпацы.

Нали тъкмо това искаше? Защо тогава да не опита, стига да не възникнеше някоя още по-важна цел? Значи трябваше да научи как учителите правят своя избор на командири. Дали се основаваше само на постиженията в клас? Бийн се съмняваше. Международният флот сигурно бе назначил в това училище по-умни хора. Фактът, че бяха инсталирали мисловната игра на всички чинове предполагаше, че

търсят и личностни качества. Характер. В крайна сметка, подозираше Бийн, характерът може би беше по-важен от интелекта. В собствената молитва за оцеляване на Бийн — знай, мисли, избери, действай — интелектът имаше значение само за първите три и беше решителният фактор само за второто. Учителите го знаеха.

Може би *трябва* да играя на играта, помисли си Бийн.

А после: не още. Да видим какво ще стане, когато не играя.

В същото време, изненадващо и за самия него, стигна и до друг извод. Щеше да заговори Бонсо Мадрид.

Бонсо беше в разгара на една компютърна игра и очевидно беше от хората, които приемаха всяко неочаквано нещо като обида за достойнството си. Което означаваше, че за да изпълни замисленото, Бийн не биваше да му се подмазва като подлизурковците, скупчили се около него, докато играеше — те го хвалеха дори за допуснатите тъпи грешки.

Вместо това Бийн се приближи достатъчно, че да види как умира — за пореден път — екранният герой на Бонсо.

— *Senor Madrid, puedo hablar convozco?*

Доста лесно си припомни испанския — беше слушал как Пабло де Ночес говори в Ротердам със съотечествениците си, които идваха у тях, или по телефона с роднините си във Валенсия. Това, че владееше родния език на Бонсо, оказва желаня ефект. Бонсо не пренебрегна Бийн, а се обърна и го изгледа сърдито.

— Какво искаш, *bichinho?* — всички във Военното училище използваха бразилски жаргон и Бонсо очевидно не усещаше нужда да пази чистотата на своя испански.

Бийн го погледна в очите, макар Бонсо да беше висок почти два пъти колкото него, и каза:

— Хората постоянно разправят, че им напомням за Ендър Уигин, а вие сте единственият наоколо, който явно не го обожаваше. Искам да знам истината.

Всички останали деца изведнъж млъкнаха, което потвърди, че Бийн беше преценил правилно — опасно е да питаш Бонсо за Ендър Уигин. Тъкмо затова Бийн бе формулирал толкова внимателно молбата си.

— Много си прав — хич не го обожавам този пръдлив непокорен предател, но защо да си говоря с *тебе* за него?

— Защото вие няма да ме излъжете — отвърна Бийн, макар да бе убеден, че Бонсо ще наговори куп нагли лъжи, за да се изкара герой в история за собственото му унижение пред Ендър. — Ако хората все ще ме сравняват с този човек, искам поне да знам какво представлява той всъщност. Не искам да ме „простудят“, защото всичко бъркам. Вие не ми дължите нищо, но когато човек е малък, като мен, трябва да намери кой да му обясни едно-друго за оцеляването тук. — Бийн още не беше сигурен в тукашния жаргон, но използва каквото се сещаше.

Едно от другите деца се обади, сякаш Бийн беше написал сценария и му беше подал нужната реплика:

— Разкарай се, заек — Бонсо Мадрид няма време да сменя пелени.

Бийн му се сопна:

— Не мога да питам учителите — те не казват истината. Ако Бонсо не говори с мен, кого тогава да попитам? *Тебе?* Ти не можеш да различиш дупка от нула!

Той чисто и просто се бе направил на Сержанта и това свърши работа. Всички се изсмяха на хлапето, което се бе опитало да го прогони. Бонсо също се засмя, а после положи ръка на рамото на Бийн.

— Ще ти кажа, каквото знам, хлапе. Време е вече някой да потърси истината за онзи ходещ ректум.

Той се обърна към момчето, с което Бийн току-що се бе скарал и му каза:

— Ти най-добре доиграй играта ми, така и така няма как да стигнеш до това ниво.

Бийн не можеше да повярва, че един командир би отправил такава безсмислена обида към собствения си подчинен. Но момчето преглътна яда си, ухили се, каза „Добре, Бонсо!“ и се залови с играта, както му бяха наредили. Това се казва подлизурко.

Случайно Бонсо го заведе точно до онзи отдушник в стената, в който Бийн бе заседнал само преди няколко часа. Бийн едва го погледна.

— Нека ти разкажа за Ендър. Той обича да смазва противника си. Не му стига просто да победи — кефи се само когато забие другия в земята, иначе не е щастлив. За него правила не съществуват. Ти му даваш най-проста заповед, а той демонстративно не я изпълнява и

винаги измисля как да се изкара герой от това. Всичко, което мога да ти кажа, е, че ми е жал за всеки, в чиято армия е той.

— Бил е Саламандър?

Лицето на Бонсо почервения.

— Той носеше униформа с нашата емблема, името му фигурираше в списъка на подчинените ми, но *никога* не е бил Саламандър! Още щом го видях, аз разбрах, че ще ме вкара в беля. Изражението му е толкова самонадеяно, сякаш цялото Военно училище е построено само за да има къде да се перчи той. Ама на мен тия не ми минаваха. Поставих си за цел да го разменя още на секундата, когато той се появи. Не му позволих да тренира с нас — знаех, че ще назубри цялата ни система и ще използва наученото от мен, за да се лепне максимално бързо за армията ми. Не съм глупак!

Според опита на Бийн всеки, който произнасяше това изречение, доказваше точно обратното.

— Значи не се е подчинявал на заповеди.

— Не само това. Реве като бебе пред учителите, задето не съм му давал да се упражнява, макар да *знаеха*, че съм го предложил за размяна. Ама нали хленчи — взеха да го пускат в залата за сражения през свободното време, за да се упражнява сам. Само че той почна да води хлапетата от набора си, а после и деца от други армии, които се правят, че им е командир и послушно изпълняват каквото им каже. Много от нас се вбесиха заради това. А учителите винаги дават на тоя малък подлизурко каквото им поиска, затова — когато командирите *настояха* да забранят на войниците да се упражняват с него — те казаха само „Свободното време си е *свободно*“. Всичко обаче е част от играта, *sabe?* Всичко — затова го оставят да мами, а всяко въшливо войниче и подло копеленце ходи при Ендър да се упражнява през свободното си време. Ето защо всяка армейска система е компрометирана, *sabe?* Планираш си стратегия за игра и никога не знаеш дали твоите планове няма да ги издадат на някой войник от вражеската армия на секундата, щом излязат от устата ти, *sabe?*

Sabe, sabe, sabe. Бийн искаше да му кресне в отговор „*Si, yo se*“, но пред Бонсо не биваше да проявяваш нетърпение. А и всичко това го омагьосваше. Бийн доста добре започваше да схваща как тази военна игра оформя живота тук в училището. Тя даваше на учителите възможност да виждат не само как децата се справят с командването,

но и как реагират на некомпетентни командири като Бонсо. Очевидно той бе решил да превърне Ендър в черната овца на своята армия, само че Ендър бе отказал да приеме. Този Ендър Уигин разбираше, че учителите управляват всичко, и ги използваше — така си бе извоювал позволенията да ползва залата за упражнения. Вместо да им се оплаква от Бонсо, ги бе помолил за алтернативен начин да се обучава. Умно. Учителите сигурно бяха останали много доволни, а Бонсо не е могъл да направи нищо.

Или пък е могъл?

— И какво предприехте вие?

— Ето какво ще направим. На мен вече ми писна. Ако учителите не спрат това, някой друг трябва да го спре, нали? — Бонсо се ухили злобно. — Затова на твое място не бих се включвал в упражненията на Ендър през свободното време.

— Той наистина ли е номер едно в листата?

— Номер едно, пълно лайно — отвърна Бонсо. — По вярност е най-последен. Нито един командир не го иска в армията си.

— Благодаря — рече Бийн. — Сега обаче почвам да се ядосвам, че хората ме оприличават на него.

— Само защото още си малък. И него го взеха войник прекалено малък. Не ги оставяй да те сравняват с него и ще си добре, *sabe*?

— *Ahora se* — отвърна Бийн и пусна на Бонсо най-голямата си усмивка.

Бонсо му се усмихна в отговор и го потупа по рамото.

— Ще се справиш. Когато пораснеш, ако още не съм се дипломирал, може и да попаднеш в „Саламандър“.

Ако те оставят да командваш армия още един ден дори, то ще е само за да научат останалите деца как не бива да се да се ядосват, когато получават заповеди от идиот с висок чин.

— Аз още дълго време няма да съм войник — рече Бийн.

— Работи здраво — рече Бонсо. — Това се отплаща. — Той пак го потупа по рамото и се отдалечи, ухилен до уши. Горд, защото е помогнал на малко дете. Радостен, че е убедил някого в собствената си изопачена версия на отношенията си с Ендър Уигин, който очевидно беше далеч по-умен, отколкото го изкарваше Бонсо.

Съществувахе и заплахата от насилие спрямо децата, които се упражняваха заедно с Ендър Уигин в свободното си време. Това беше

добре да се знае. Бийн трябваше да реши как да постъпи с тази информация. Да предаде предупреждение до Ендър? Да предупреди учителите? Да не каже нищо? Да отиде там, за да наблюдава?

Свободното време свърши. Залата за игри се изпразни — всички се запътиха към спалните си помещения за официалните самостоятелни учебни занимания. С други думи, време за спокойствие. Повечето деца от набора на Бийн обаче нямаше какво да учат — още не бяха ходили на занятия. Затова тази вечер ученето означаваше да играят на мисловната игра на чиновете си и да се закачат едно с друго, за да утвърдят позициите си. На чина на всеки се изписа предложението да напише писмо до семейството си. Някои от хлапетата избраха това. И без съмнение всички предполагаха, че и Бийн прави точно това.

Само че не беше така. Той активира първия си чин като Поук и откри, че, както и подозираше, нямаше значение кой чин използва — името и паролата определяха всичко. Никога нямаше да му се наложи да вади от шкафа втория чин. Като използваше самоличността на Поук, той започна да пише дневник. Това не беше неочаквано — „дневник“ беше една от опциите, предоставяни от чина.

На какъв да се престори? На хленчо? „Всички ме блъскаха в игралната зала, само защото съм дребен! Не е честно!“ На бебе? „Толкова ми е мъчнооо за сестра Карлота, искам пак в Ротердааам. В стаята сиии!“ На амбициозен? „Ще постигна най-добри оценки във всичко, ще видят те!“

Най-накрая реши да е нещо малко по-ловко.

Какво би направил Ахил на мое място? Разбира се, той не е дребен, но е сакат, което е почти същото. Ахил винаги знаеше как да изчаква и да не показва нищо на никого. И аз трябва да правя така. Само да чакам какво ще изскочи. Отначало никой няма да иска да се сприятели с мен. Но след време ще свикнат с мен и ще започнем да се ориентираме в клас. Първите, които ще ме допуснат до себе си, ще са най-слабите, но това не е проблем. Човек отначало гради бандата си въз основа на верността — така направи Ахил, внушаваше им да са верни и ги обучаваше

да му се подчиняват. Работиш с онова, което имаш, и продължаваш оттам нататък.

Нека умуват над *това*. Нека си мислят, че се опитва да превърне Военното училище в познатата му улица. Щяха да се хванат. А междуременно той щеше да проучи възможно най-добре как всъщност е устроено Военното училище, и да измисли стратегия, адекватна на ситуацията.

Преди да угасят лампите, Димак влезе още веднъж.

— Чиновете ви продължават да работят и след като светлините угаснат — обясни той. — Но ако ги използвате, когато се очаква да спите, ние ще разберем, а ще знаем и какво сте правили. Така че по-добре да е нещо важно, иначе влизате в позорния списък.

Повечето деца веднага оставиха чиновете си. Едно-две дръзко продължиха да се занимават с тях. Бийн това не го вълнуваше — имаше си други грижи. Щеше да има много време за чина утре, или вдругиден.

Той лежеше в полумрака — очевидно на мъниците тук им трябваше малко светлина, за да стигнат до тоалетната, без да се спънат — вслушваше се в звуците наоколо и се чудеше какво ли означаваха. Шепот, шушнене. Дишането на момчетата и момичетата, докато заспиваха едно по едно. Неколцина дори хъркаха по детски. Но под всички тези човешки шумове се долавяше свистенето на въздушната система, а понякога — щракане и далечни гласове, звуците от движението на въртящата се станция, ту влизаща, ту излизаща от слънчевата светлина, шумовете на работещите през нощта възрастни.

Тази станция беше толкова скъпа. Огромна — побираше хиляди деца, учители, обслужващ и поддържащ персонал. Без съмнение струваше колкото кораб от флота. И всичко това — само за да се обучават малки деца. Възрастните могат и да убеждават децата, че всичко е игра, но за *тях* това си беше сериозна работа. Тази програма за военно обучение на деца не беше просто плод на някоя смахната, налудничава образователна теория, макар че сестра Карлота вероятно беше права, когато казваше, че много хора мислят точно така. МФ не би я поддържал на това равнище, ако не очакваха сериозни резултати.

Затова тези деца, които хъркаха, шептяха и шушнеха в мрака, наистина бяха важни.

Те очакват резултати от мен. Това тук не е само веселба — идваш заради храната и после правиш, каквото си искаш. Те наистина искат да направят от нас командири. И тъй като Военното училище съществува от доста време, те сигурно имат доказателства, че изпълнява предназначението си — вече дипломирали се деца, направили прилична военна кариера. Ето какво не бива да забравям. Каквато и да е системата тук, тя сработва.

Нов звук. Не обикновено дишане. Накъсано, плитко поемане на дъх. Хълцане. А после... ридание.

Плач. Някое момче плачеше, за да успее да заспи.

В гнездото Бийн беше чувал някои от децата да плачат насън, или в полусън. Плачеха, защото бяха гладни, или ранени, или болни, или им беше студено. Но защо ли плачеха тези деца тук?

Ново тихо хлипане се присъедини към първото.

Мъчно им беше за дома, досети се Бийн. Никога досега не са били далече от мама и татко и започват да го осъзнават.

Бийн просто не го разбираше. Нямаше подобни чувства към никого. Просто живееш там, където се намиращ, не се тревожиш за това къде си бил преди или къде ти се иска да бъдеш — сега си *тук* и тук трябва да намериш начин да оцелееш. А за това реването не помага особено.

Но така е по-добре. Тяхната слабост просто ме изтиква още по-напред — един съперник по-малко по пътя ми към командирския пост.

Така ли възприемаше нещата и Ендър Уигин? Бийн си спомни всичко, което беше научил досега за Ендър. Това хлапе беше изобретателно. Не бе обявило открита война на Бонсо, но и не се примиряваше с глупавите му решения. За Бийн това бе пленително, защото на улицата единственото правило, което знаеше със сигурност, е, че не си изваждаш главата от черупката, освен когато и без това ще ти прережат гърлото. Ако главатарят на бандата ти е тъп, не му показваш, че е тъп, просто си траеш и не си вириш носа. Така оцеляваха децата.

Когато се налагаше, Бийн бе поемал рискове. Така се бе озовал в бандата на Поук. Но тогава ставаше въпрос за храна. За да не умреш.

Защо Ендър бе поел такъв риск, когато залогът бе единствено класирането му в играта на война?

Може би Ендър знаеше нещо, което Бийн не знаеше. Може би имаше някаква причина играта да е по-важна, отколкото изглеждаше.

Или може би Ендър бе едно от онези деца, които просто не можеха да понесат загубите — никога. Онзи тип момче, което е с отбора, само докато отборът върви в неговата посока. Така мислеше Бонсо. Но той беше тъп.

Бийн отново си припомни, че има неща, които още не разбира. Ендър не оставяше всеки да се оправя сам, както може. Той не се упражняваше сам. Приемаше и други да се упражняват с него в свободното му време. При това и новобранци, не само деца, които биха могли да са му полезни. Беше ли възможно да го прави, просто защото така е редно?

Така, както Поук бе предложила себе си на Ахил, за да спаси живота на Бийн?

Не, Бийн *не знаеше* със сигурност, че е постъпила точно така, *не знаеше* със сигурност, че е умряла заради това.

Но възможността съществуваше. И в сърцето си той го вярваше. Тъкмо това той винаги бе презирал в нея. Тя се правеше на печена, но бе мекосърдечна. И все пак... тази мекота бе спасила живота му. Колкото и да се мъчеше, той не успя си да каже „Язък за нея“, както се правеше на улицата. Тя ме слушаше, когато ѝ говорех, предприе нещо трудно, в което рискуваше собствения си живот заради възможността това да подобри живота на всички в бандата ѝ. После ми предложи място на масата си и накрая ме заслони от опасността. Защо?

Каква беше тази велика тайна? Дали Ендър я знаеше? Как я беше научил? Защо Бийн не можеше да я проумее сам? Колкото и да се мъчеше, той не можеше да разбере Поук. Не можеше да разбере и сестра Карлота. Не можеше да разбере защо го обгръща с ръце, защо лее сълзи за него. Не разбираха ли, че колкото и да го обичаха, той си беше отделен човек, и че като му правят добро, това по никакъв начин не подобряваше *собствения* им живот?

Ако и Ендър Уигин притежава тази слабост, аз изобщо няма да съм като него. Няма да се жертвам за никого. Като за начало отказвам да лежа в леглото си и да плача за Поук, люшкаща се във водата с

прерязано гърло. Няма да рева, само защото сестра Карлота не спи в съседната стая.

Той избърса очи, обърна се настрани и заповяда на тялото си да се отпусне и да заспи. Мигове по-късно спеше с лек сън, от който лесно можеше да се събуди. Далеч преди да дойде утрото, възглавницата му щеше да изсъхне.

Той се унесе в характерното за всички хора встъпление преди съня — онези случайни проблясъци на паметта и въображението, които подсъзнанието се опитва да съедини в свързани истории. Бийн почти не обръщаше внимание на сънищата си — рядко помнеше, че изобщо е сънувал. Но тази сутрин се събуди с ясен образ в съзнанието си.

Мравки, които се изсипваха на рояци от една пукнатина в страничната пътека. Малки черни мравки. И по-големи, червени, което се биеха с тях и ги унищожаваша. Всичките тичаха. Никоя не се огледа, за да види човешката обувка, която се спускаше отгоре, за да ги прегази.

Когато обувката отново се вдигна, смачканите тела под нея изобщо не бяха на мравки. Бяха тела на деца — безпризорните от улиците на Ротердам. Цялото семейство на Ахил. И самият Бийн — той разпозна собственото си лице, надигащо се над сплесканото тяло, което се взираше за последен път в света, преди да умре.

Над него бе надвиснала обувката, която го бе убила. Но сега я бе обул бъргер, който се смееше ли смееше.

Когато се събуди, Бийн си спомни смеещия се бъргер, спомни си и гледката на всички онези премазани деца, собственото си тяло, смачкано като дъвка под обувката. Смисълът бе очевиден: докато децата си играят на война, бъргерите идват да ни смачкат. Трябва да се издигнем над нивото на личните си дразги и да не забравяме големия враг.

Само дете Бийн отхвърли тази интерпретация на съня си още в мига, когато го помисли. Сънищата нямат никакъв смисъл, напомни си той. И дори когато означават нещо, това е смисъл, който разкрива какво чувствам аз, от какво се страхувам, а не някаква дълбока и трайна истина. Значи, бъргерите идват. Значи, те могат да смачкат

всички нас като мравки под нозете си. Какво ме бърка мен това? Моята задача в момента е да опазя жив Бийн, да се издигна до позиция, където мога да бъда полезен във войната срещу бъргерите. Но в момента не мога да направя нищо, за да ги спра.

Ето каква поука си взе Бийн от собствения си сън: не бъди една от търчащите, борещи се мравки.

Бъди обувката.

Сестра Карлота бе стигнала до задънена улица в претърсването на мрежите. Информацията за изследванията на човешките гени беше в изобилие, но не намери нищо подобно на това, което търсеше.

Тя седеше там и си губеше времето с някаква досадна игра на чина си, докато се опитваше да измисли какво да прави по-нататък. Чудеше се защо изобщо си прави труда да търси произхода на Бийн, след като бе дошло секретното съобщение от МФ. Тъй като съобщението щеше да се самоизтрие една минута след пристигането си и да пристига наново всяка минута, докато получателят не го прочете, тя веднага го отвори и въведе двете си пароли.

От: полк.Граф@ВоенноУчилище.МФ

До: С.Карлота@СпецМисия.РемКон.МФ

Отн.: Ахил

Моля, докладвайте цялата известна информация, която субектът има за лицето, отговарящо на кодовото име „Ахил“.

Както обикновено — въпреки че нямаше нужда — съобщението беше излишно загадъчно. Нали уж беше кодирано? По-добре да бяха изписали направо истинското име на детето — *Моля, докладвайте цялата информация, която Бийн знае за Ахил.*

Бийн някак си им бе известил името Ахил, и то при такива обстоятелства, че не искаха да го помолят директно за обяснение. Сигурно го бе написал някъде. В писмо до нея? Усети лека тръпка на надежда, но се упрекна за тези чувства. Знаеше чудесно, че писмата на

децата от Военното училище почти никога не стигат до получателя, а освен това шансът Бийн да ѝ пише беше почти никакъв. Но те се бяха сдобили с името по някакъв начин и искаха да разберат от нея какво означава.

Работата беше там, че тя не искаше да им дава тази информация, без да знае какво би донесло това на Бийн.

И затова им отговори също толкова загадъчно:

Ще отговоря само в засекретен разговор.

Разбира се, Граф щеше да побеснее, но от това тя печелеше допълнително. Граф беше свикнал да упражнява повече власт, отколкото позволяваше ранга му. Не беше лошо да му напомни, че подчинението поначало е нещо доброволно и зависи от свободния избор на получаващия заповедите. А тя щеше да се подчини, в края на краищата. Просто искаше да е сигурна, че Бийн няма да пострада заради тази информация. Ако знаеха, че той бе толкова тясно свързан и с извършителя, и с жертвата на убийство, можеше да го изключат от програмата. И макар да бе сигурна, че разговорите за това няма да доведат до нищо лошо, можеше и да изкара малко пари от това.

Измина още един час, докато уредят секретния разговор. Когато лицето на Граф се появи на екрана над компютъра ѝ, не изглеждаше никак щастливо.

— На каква игра си играете днес, сестра Карлота?

— Напълнял сте, полковник Граф. Това не е здравословно.

— Ахил — каза той.

— Човек с болна пета — отвърна тя. — Убил Хектор и влачил трупа му около портата на Троя. Падал си по едно пленително момиче на име Бризеида.

— Знаеш, че не този контекст ни е нужен.

— Знам и още нещо. Знам, че сте взели името от нещо, което Бийн е написал, защото името не се произнася с ударение на първата сричка, а на втората. Като на френски.

— Значи сигурно е местен.

— Местният език е холандски, макар че Общият език на флота почти го е изличил и го е превърнал в атракция.

— Сестра Карлота, не съм доволен, че пилеете време в този разговор.

— Няма да кажа нищо, докато не разбере защо искате да знаете.

Граф вдиша дълбоко няколко пъти. Тя се зачуди дали майка му го е учила да брои до десет, или общуването с монахините в католическото училище го бе научило да прехапва езика си.

— Опитваме се да разберем нещо, написано от Бийн.

— Нека го видя и ще ви помогна, доколкото мога.

— Вие вече не носите отговорност за него, сестра Карлота — напомни ѝ Граф.

— Тогава защо ме питате за него? Вие носите отговорност за него, нали? Значи, мога да продължа да си гледам работата?

Граф въздъхна и направи нещо с ръцете си, което не се видя на екрана. Мигове по-късно записаното в дневника от Бийн се появи на нейния долен екран, пред лицето на Граф. Тя го прочете и се поусмихна.

— Е? — попита Граф.

— Прави ви номер, полковник.

— Как така?

— Той знае, че ще го прочетете и ви подвежда.

— Вие го *знаете*?

— Ахил наистина може да е пример за него, но не добър. Ахил някога предаде човек, когото Бийн много ценеше.

— Не толкова мъгляво, сестра Карлота.

— Не говорех мъгляво. Казах ви точно онова, което исках да знаете. Точно както Бийн ви е казал онова, което е искал да чуете. Мога да ви обещавам, че онова, което записва в дневника, ще има смисъл за вас само ако разберете, че той го пише заради вас, с намерението да ви измами.

— Защо — защото там долу не е водил дневник ли?

— Защото има свършена памет — отвърна сестра Карлота. — Той никога, никога не би изложил истинските си мисли в четивна форма. Той не издава мислите си. Никога. Никога няма да намерите написан от него документ, който не е предназначен да бъде прочетен.

— Има ли някакво значение, че го е написал под друга самоличност? За която мисли, че ние не знаем?

— Но вие *знаете* за нея, значи той *знае*, че ще узнаете за нея. Затова тази самоличност съществува — за да ви обърква. Очевидно успява.

— Забравих, че според вас това дете е по-умно и от Господ.

— Не ме тревожи това, че не приемате оценката ми. Колкото по-добре го опознавате, толкова повече ще се убеждавате, че съм права. Накрая дори ще повярвате и в резултатите от тестовете.

— Какво би струвало да ви убедя да ми помогнете в това? — попита Граф.

— Опитайте да ми кажете истината за това, какво би означавала тази информация за Бийн.

— Разтревожил е първия си учител. На връщане от обяд е изчезнал за двацет и една минути. Разполагаме със свидетел, който е разговарял с него на палуба, където Бийн си няма работа, но това все още не разкрива нищо за последните седемнайсет минути от отсъствието му. Не играе с чина си...

— Според вас създаването на фалшиви самоличности и писането на измислени дневници не е игра, така ли?

— Има една диагностично-терапевтична игра, на която играят всички деца — а той дори не я е отварял.

— Той знае, че играта е психологическа, и няма да играе на нея, докато не разбере какво ще му струва това.

— Вие ли го научихте на тази изначална враждебност?

— Не — аз се научих на нея от него.

— Значи — ако съм разбрал правилно и имайки предвид записаното в дневника — излиза, че той смята да създаде тук своя собствена банда, все едно това е улицата. В такъв случай трябва да знаем какъв е този Ахил — така ще разберем какво всъщност е намислил Бийн.

— Той не смята да прави нищо подобно — опроверга твърдението му сестра Карлота.

— Казахте го толкова настоятелно, но не ми изтъкнахте нито една причина да повярвам на извода ви.

— Вие ми се обадохте *на мен*, помните ли?

— Това не е достатъчно, сестра Карлота. Вашето мнение за момчето е съмнително.

— Той в никакъв случай не би подражавал на Ахил. Никога не би изложил в писмена форма истинските си планове на място, където можете да ги намерите. Той не сформира банди, а се присъединява към тях. Използва ги и продължава нататък, без да се оглежда назад.

— Значи ако разследваме този Ахил, това с нищо няма да ни подсказже какво ще е поведението на Бийн за в бъдеще?

— Бийн се гордее с това, че не е злопамятен. Той смята, че това пречи да се постигнат добри резултати. Всъщност, от една страна съм убедена, че е писал за Ахил специално защото вие ще прочетете написаното от него и ще искате да научите повече неща за Ахил. И когато започнете да проучвате този Ахил, ще разберете, че той е сторил нещо много лошо.

— На Бийн ли?

— На негов приятел.

— Значи той все пак *може* да поддържа приятелства?

— Момичето, което спаси живота му тук, на улицата.

— И как се казва *тя*?

— Поук. Но не си правете труда да я издирвате. Тя е мъртва.

Граф се позамисли над това.

— Това ли е лошото нещо, което е сторил Ахил?

— Бийн си има причина да го вярва, макар че според мен за пред съда няма достатъчно доказателства. И, както казах, всичко това може да е подсъзнателно. Според мен Бийн не би се опитал умишлено да си го върне на Ахил — нито пък на когото и да било друго всъщност — но той би могъл да се надява, че вие ще го свършите вместо него.

— Продължавате да премълчавате, но нямам друг избор, освен да се доверя на преценката ви, нали?

— Ахил няма да ви доведе доникъде, обещавам.

— А ако се досетите за причина, че все пак би могъл да ни изведе някъде?

— Полковник Граф, аз искам вашата програма да успее дори повече, отколкото искам Бийн да успее. Приоритетите ми не са изкривени от факта, че много обичам това дете. Наистина ви казах всичко. Но се надявам, че и вие ще ми помогнете.

— МФ не търгува с информацията, сестра Карлота. Тя тече от тези, които я имат, към тези, които я нямат.

— Нека ви кажа какво искам, а после вие решете дали ми е нужно.

— Е?

— Искам да знам за всички незаконни или строго секретни проекти, свързани с промяната на човешкия геном, през последните десет години.

Граф впери поглед в далечината.

— Задавате този въпрос твърде скоро. Значи не е свързан с нещо ново, а със същия стар проект. Става дума за Бийн, нали?

— Той все е дошъл отнякъде.

— Искате да кажете, умът му е дошъл отнякъде.

— Говоря за целия комплект. Мисля, че накрая ще започнете да разчитате на това момче и ще му поверите живота на всички ни. Затова — поне според мен — е необходимо първо да разберете какво става в неговите гени. Няма да е като да знаете какво става в ума му, но пък до там вие така или иначе никога няма да се домогнете.

— Вие го изпратихте тук, а сега какво ми говорите?! Не разбирате ли, че току-що гарантирахте никога да не му позволя да стигне до върха на нашата селекция?

— Казвате го сега. Но той е бил във Военното училище едва ден — рече сестра Карлота. — При вас той ще израсне.

— По-добре да се смаява, защото вентилационната система ще го всмуче.

— Тц-тц-тц, полковник Граф.

— Извинете, сестро.

— Дайте ми разрешение на достатъчно високо ниво и сама ще извърша проучването.

— Не — отказа той. — Но ще ви изпратим общите отчети.

Тя знаеше, че те ще ѝ предоставят само толкова информация, колкото сами преценят. Но ако той опиташе да я изиграе с безполезни глупости, тя знаеше как да се справи и с този проблем. Спешно се налагаше да стигне до Ахил преди МФ да го открие. Да го прибере от улицата и да го настани в училище. Под друго име. Защото ако МФ го откриеше, по всяка вероятност щеше да го тества — или да намери резултатите му при нея. Ако го подложеха на тестове, щяха да излекуват крака му и да го вземат във Военното училище. А тя бе обещала на Бийн, че никога повече няма да се изправя срещу Ахил.

---

[1] Кучи син (исп.) — Б.пр. ↑

8

ДОБРИЯТ УЧЕНИК

— Изобщо не играе на мисловната игра ли?

— Дори и фигура никога не е избирал, да не говорим за влизане през портала!

— Не е възможно да не я е открил.

— Той е пренастроил чина си така, че поканата вече не се появява.

— От което ти стигаш до извода...

— Той знае, че това не е игра. Не иска да анализираме какво става в ума му.

— Но все пак иска да го повишим.

— За това не знам. Заровил се е в учебниците. Три месеца вече изкарва най-високи оценки на всеки тест. Но четете учебния материал само по веднъж. Усилено изучава други предмети по негов избор.

— Като например?

— Вобан.

— Укрепленията от седемнайсети век? За какво мисли това дете?

— Разбирате ли къде е проблемът?

— Не може да контактува с другите деца?

— Според мен най-точно му съответства класическата характеристика „самотник“. Държи се учтиво. Не поема нищо доброволно. Пита само за онова, което го интересува. Децата от набора му го смятат за странен. Знаят, че изкарва по-добри оценки от тях по всичко, но не го мразят. Отнасят се с него като към природна стихия — не са приятели, но не са и врагове.

— Странно е, че не го мразят. А би трябвало, щом така страни от тях.

— Според мен това го е научил на улицата — умее да отклонява гнева. Той самият никога не се ядосва. Може би

тъкмо затова престанаха да го дразнят за ръста.

— Нищо от онова, което ми казваш, не намеква, че той има потенциал на командир.

— Ако според вас той се опитва да покаже потенциал на командир и не успява, значи сте прав.

— Ако не това, тогава... какво прави той, според теб?

— Анализира нас.

— Събира информация, без сам да дава. Наистина ли мислиш, че е толкова обигран?

— Оцелял е на улицата.

— Мисля, че е време да поопипаш почвата.

— И да му позволя да разбере, че неговата сдържаност ни безпокои?

— Ако е толкова умен, колкото си мислиш, значи вече го знае.

Бийн нямаше нищо против да е мръсен. В края на краищата, не се беше къпал години наред. Няколко дни изобщо не го притесняваха. А дори и да имаха нещо против, другите си траеха. Нека прибавят и това към клюките за него. По-дребен и по-млад от Ендър! Отлични резултати на всеки тест! Вони като свиня!

Времето за душ беше твърде ценно. Тъкмо тогава можеше да активира чина си от името на някой съсед по легло — докато всички се къпеа. Те бяха голи, само по хавлии под душовеите, и затова не можеха да ги следят чрез униформите. През това време Бийн можеше да се включи и да изследва системата, без учителите да разберат, че изучава нейните трикове. Мъничко се притесни, когато промени предпочитанията си така и онази тъпа покана да играе на тяхната мисловна игра спря да се появява всеки път, когато се заемаше с нова задача. Но това не беше особено сложно и той реши, че няма да се разтревожат особено, че го е проумял.

Засега Бийн бе открил само няколко полезни неща, но се чувстваше на ръба на проникването през по-важните стени. Знаеше, че съществува виртуална система, през която учениците би трябвало да проникнат. Беше чувал легендите за това как Ендър (разбира се) бе

проникнал в системата още първия ден и се бе подписал като Бог. Но според Бийн Ендър не бе проявил нещо повече от необикновена бързина. Това можеше да се очаква от един умен и амбициозен ученик.

Първото постижение на Бийн беше разгадаването на начина, по който учителската система следеше какво правят учениците на компютрите. Като избягваше действията, автоматично докладвани на учителите, той успя да създаде частна директория, която те не можеха да открият, освен ако нарочно не я търсеха. После, когато и да откриеше нещо интересно под чуждо име, той запомняше мястото, а после сваляше информацията в секретната си директория и работеше по нея в полагащата му се почивка. В същото това време чинът му докладваше, че новобранецът Бийн чете трудове от библиотеката. Той всъщност наистина ги четеше, разбира се, но много по-бързо, отколкото докладваше чинът му.

С цялата тази подготовка Бийн очакваше наистина да напредне. Но твърде бързо се натъкна на защитни стени — информация, която системата трябваше да предоставя, но не желаше. Намери и няколко уловки. Например, така и не откри карта на цялата станция — само на териториите, достъпни за учениците, които винаги бяха забавни, под формата на диаграми и умишлено извън мащаб. Но откри и поредица от карти за спешни случаи в една програма, която в случай на декомпресия автоматично би ги показала на стените на коридора, за да посочи най-близкия аварийен шлюз. Тези карти бяха в мащаб и чрез комбинирането им в една-единствена карта той успя да изработи схема на цялата станция. Нищо не бе обозначено освен ключалките, разбира се, но той научи за съществуването на паралелна система от коридори от двете страни на достъпната за ученици територия. Значи станцията представляваше не едно, а три паралелни колела, свързани помежду си в много точки. Тъкмо там живееха учителите и персоналът, там се намираха животоподдържащите системи и комуникациите с флота. Лошата новина беше, че разполагат с отделна вентилационна система. Каналите в едното колело не можеха да го отведат до другите. Което означаваше, че дори да успява да следи всичко, ставащо в ученическото колело, другите колела не му бяха достъпни.

Е, и вътре в ученическото колело имаше достатъчно тайни места за изследване. Учениците имаха достъп до четири палуби плюс гимнастическия салон под палуба А и бойната зала над палуба Г. Но

всъщност палубите бяха девет — две под палуба А и три — над Г. Тези пространства трябваше да ги използват за нещо. И щом смятаха, че си струва да го крият от учениците, Бийн реши, че си струва да го изследва.

И то скоро. От гимнастиката укрепваше, без да напълнява, защото внимаваше с храната — беше невероятно с колко много ядене се мъчат да го натъпчат. Постоянно увеличаваха порциите му, защото предишните количества не бяха довели до исканото от тях повишаване на теглото. Но онова, което той не можеше да контролира, бе увеличаването на ръста. Още малко и каналите щяха да станат непроходими за него — а може би вече бяха. И все пак, използването на вентилационната система за достъп до скритите палуби беше нещо, с което не можеше да се занимава във времето за къпане. Кое то значеше, че трябва да жертва съня си. И затова той постоянно го отлагаше — един ден в повече нямаше да бъде кой знае колко фатален.

До сутринта, когато Димак влезе рано-рано в спалното и обяви, че всички трябвало веднага да си сменят паролите с гръб към останалите и не бивало да казват на никого новата си парола.

— Никога не я въвеждайте така, че някой друг да я види — предупреди той.

— Някой използва чужди пароли? — попита едно дете. По тона му се познаваше, че смята идеята за отвратителна. Какъв наивник! Бийн го напуши на смях.

— Това се изисква от целия персонал на МФ, така че е добре да започнете да развивате този навик още отсега — рече Димак. — Всеки открит да използва една и съща парола повече от седмица, незабавно ще бъде включен в позорния списък.

Но Бийн предположи, че са разкрили какво прави той. Това означава, че е възможно дори да са разгледали изследванията му за последните месеци и знаят много добре какво е открил. Той влезе и изтри секретната директория за всеки случай — можеше още да не са я докопали. Вече бе запомнил наизуст всичко, което му бе нужно оттам. Никога вече нямаше да разчита на чина за нещо, което можеше да пази в паметта си.

Съблече се, уви се в хавлията и се запъти към душовете заедно с останалите. Но Димак го спря на вратата.

— Хайде да поговорим — каза той.

— А кога ще се изкъпя? — попита Бийн.

— Изведнъж си се загрижил за хигиената си? — удиви се Димак.

Бийн очакваше, че ще му четат конско, задето краде пароли, но вместо това учителят седна до него на долното легло и започна да му задава далеч по-обща въпроси.

— Как се чувстваш тук?

— Чудесно.

— Знам, че резултатите от тестовете ти са добри, но се притеснявам, че нямаш много приятели сред другите деца.

— Имам много приятели.

— Искаш да кажеш, че знаеш имената на много деца и не се караш с никого.

Бийн сви рамене. Реши, че този разпит не му харесва повече от въпросите за секретната директория.

— Бийн, системата тук е разработена с определена цел. Съществуват много фактори, които влияят на решенията ни относно командирските способности на даден ученик. Работата в клас е важна част от това. Но лидерството — също.

— Но нали всички тук направо пращат от лидерски способности?

Димак се разсмя.

— Е, вярно е, но не може всички едновременно да са лидери.

— Аз съм голям колкото тригодишно дете — посочи Бийн. — Не мисля, че децата горят от нетърпение да ми козируват.

— Но можеше да изграждаш приятелски мрежи, като другите деца. А ти не го правиш.

— Сигурно не притежавам нужното, за да бъда командир.

Димак вдигна вежда.

— Да не ми намекваш, че *искаш* да бъдеш „простуден“?

— Да не би резултатите ми от тестовете да показват, че се мъча да се проваля?

— Но какво искаш? — попита Димак. — Ти не играеш на игрите, които другите деца обичат. Гимнастическата ти програма не е като редовната, която — както знаеш — е разработена така, че да укрепнеш за сраженията в бойната зала. Това означава ли, че не смяташ да участваш в тях? Защото ако това е твоят план, наистина ще те простудят. Това е нашето основно средство за оценка на

командирските способности. Затова целият живот на училището се върти около армиите.

— В бойната зала ще се справя чудесно — увери го Бийн.

— Ако смяташ, че това ще стане без подготовка, грешиш. Бързият ум не може да замени силното и гъвкаво тяло. Нямах представа колко много изискват сраженията от физиката.

— Ще започна да се упражнявам по редовната гимнастическа програма, сър.

Димак се облегна и затвори очи с лека въздишка.

— Много си послушен, а, Бийн?

— Опитвам се, сър.

— Пълни глупости! — заяви Димак.

— Сър? — Ето, почна се, помисли си Бийн.

— Ако отдадеш на завързването на приятелства толкова енергия, колкото отдаваш на скриването на разни неща от учителите, ти ще си любимецът на училището.

— Това е Ендър Уигин, сър.

— И не си мисли, че не знаем колко си обсебен от Уигин.

— Обсебен? — Бийн не бе питал повече за него след онзи първи ден. Никога не участваше в обсъжданията на листата. Никога не бе посещавал бойната зала, когато там се упражняваше Ендър.

О... Каква очевидна грешка. Глупаво.

— Ти си единственият новобранец, който не ще и да зърне Ендър Уигин. Следиш програмата му толкова отблизо, че никога не попадаш в една и съща стая с него. А това изисква забележително усилие.

— Аз съм новобранец, сър. Той е войник от армия.

— Не се прави на тъп, Бийн. Не е убедително и ми губи времето.

Кажи на глас очевидната и безполезна истина — това беше правилото.

— Всички през цялото време ме сравняват с Ендър, защото дойдох тук съвсем млад и дребен. Искан да следвам собствения си път.

— Засега ще приема думите ти, защото има граница доколко искам да нагазя в глупостите ти — рече Димак.

Но като каза това за Ендър, Бийн се зачуди дали не беше истина. Защо да не изпитвам такова нормално чувство като ревността? Аз не съм машина. Затова малко се обиди, когато Димак изглежда реши, че

зад това се крие нещо по-тънко. Май мислеше, че Бийн лъже, независимо какво казва.

— Обясни ми — каза Димак — защо отказваш да играеш на мисловната игра.

— Изглежда ми тъпа и скучна — отвърна Бийн, което беше несъмнена истина.

— Недостатъчно добър отговор — отсеке Димак. — Първо на първо, за всички други деца във Военното училище тя *не е* тъпа и скучна. Всъщност тя се адаптира към твоите интереси.

За *това* нямам съмнения, помисли си Бийн.

— Всичко това е наука — обясни той. — Нищо не е истинско.

— Престани да увърташ поне за секунда, моля те! — тросна се Димак. — Много добре знаеш, че използваме играта за анализ на личността и тъкмо затова ти отказваш да играеш.

— Май вече сте анализирали личността ми — отвърна Бийн.

— Ти просто не се предаваш, нали?

Бийн не каза нищо. Нямахше нищо за казване.

— Прегледах какво си чел — продължи Димак. — Вобан?

— Да?

— Проектиране на укрепления от времето на Луи Четиринайсети?

Бийн кимна. Замисли се за Вобан и как неговата стратегия е била адаптирана, за да отговаря на все по-свиващите се финанси на Луи. Защитата в дълбочина е отстъпила на тънка редица от защити; строенето на нови крепости до голяма степен било изоставено, докато издигането на излишни или зле разположени продължило. Триумф на бедността над стратегията. Той понечи да заговори за това, но Димак го сряза:

— Хайде, Бийн. Защо изучаваш предмет, който няма нищо общо с космическата война?

На това Бийн нямаше отговор. Той бе изучавал историята на стратегията от Ксенофонт и Александър Велики до Цезар и Макиавели. По реда стигна и до Вобан. Нямахше план — по-голямата част от четенето му бе прикритие за тайната му работа с компютъра. Но сега, когато Димак го попита, какво общо имаха *в действителност* укрепленията от седемнайсети век с войната в космоса?!

— Не аз съм сложил Вобан в библиотеката.

— Разполагаме с пълния комплект военни трудове, наличен във всички библиотеки на флота, и с други, по-важни неща.

Бийн сви рамене.

— Посветил си цели два часа на Вобан.

— Е, и какво? Толкова посветих и на Фридрих Велики, въпреки че ние нито провеждаме строева подготовка, нито намушкваме с щик всеки, развалил редицата, когато влизаме в бой.

— Ти всъщност не си прочел Вобан, нали? — попита Димак. — Искам да знам с какво точно си се занимавал.

— Четох Вобан.

— Мислиш, че не знаем колко бързо четеш ли?

— Даже *мислих* за Вобан.

— Добре, и какво толкова му мисли?

— Това, за което споменахте. Как би могло това да се приложи в космическата война. — Печели време. Какво общо има Вобан с космическата война?

— Чакам — напомни му Димак. — Кажете ми до какви прозрения стигна след вчерашните два часа.

— Ами... разбира се, невъзможно е да се издигнат укрепления в космоса — заобяснява Бийн. — Искам да кажа, в традиционния смисъл. Но някои неща могат да се направят. Като например мини-крепости, където да оставиш обсадна войска извън главното укрепление. Можеш да разположиш отреди от кораби, които да прихващат нашествениците. Можеш да сложиш и бариери. Мини. Полета, пълни с плаващи предмети, които да предизвикват сблъсъци със скоростните кораби и да пробиват дупки в обшивката им. Такива работи.

Димак кимна, но не каза нищо.

Бийн започваше да загорява по темата.

— Истинският проблем е, че за разлика от Вобан, ние разполагаме само с една силна точка, която да си струва защитата — Земята. А врагът не е ограничен до една основна посока на идване. Той може да дойде отвсякъде. Отвсякъде едновременно. Затова се натъкваме на класическия проблем на защитата, само че триизмерен. Колкото по-надалеч разгръщаш защитата си, толкова по-многобройна трябва да е тя, а ако ресурсите ти са ограничени, скоро ще разполагаш с повече укрепления, отколкото би могъл да поддържаш. Какъв е

смисълът от базите на спътниците на Юпитер, на Сатурн или на Нептун, когато изобщо не е задължително врагът да дойде от равнината на еклиптиката? Той може да подмине всичките ни укрепления. По същия начин Нимиц и Макартър използваха двуизмерното прескачане от остров на остров срещу защитата в дълбочина на японците по време на Втората световна война. Само че нашият враг може да действа в три измерения. Затова не е възможно да поддържаме само защита в дълбочина. Единствената ни защита е ранното разкриване и една-единствена обединена войска.

Димак кимна бавно. Лицето му остана безизразно.

— Продължавай.

Да продължава? Това не беше ли достатъчно, за да обясни два часа четене?

— Е, затова си помислих, че и това е рецепта за катастрофа, защото врагът е свободен да разделя войските си. Дори да прихванем и разгромим деветдесет и девет от сто атакуващи ескадрона, ще остане един, който спокойно може да предизвика ужасна разруха на Земята. Видяхме каква голяма територия може да помете един-единствен кораб, когато се появиха за първи път и започнаха да изпепеляват Китай. Представете си, че са десет. За един-единствен ден — а ако ни накарат да се разпрострем, ще разполагат с много повече от един ден! — ще изтрият от лицето на Земята повечето от основните ни населени центрове. Всичките ни ябълки са в една кошница.

— И това си го взел от Вобан? — възкликна Димак.

Най-сетне. Очевидно това беше достатъчно, за да го задоволи.

— По-скоро от мисленето върху Вобан и върху това колко сериозен е проблемът ни със защитата.

— Е — каза Димак. — Какво предлагаш като решение тогава?

Решение ли? Той за какъв ме мисли? Искях да овладее положението тук, във Военното училище, а не как да спася света!

— Според мен решение няма — отвърна Бийн, просто за да спечели отново време. Но след като веднъж изрече думите, той осъзна колко много всъщност е прав. — Няма смисъл да се опитваме изобщо да защитаваме Земята. В действителност, ако врагът не разполага с непознато за нас защитно средство — например някакъв начин да огражда планети с невидим щит — той е също толкова уязвим, колкото сме и ние. Затова единствената стратегия, която изобщо има смисъл, е

атаката с всички средства. Да изпратим нашата флота срещу тяхната родна планета и да я унищожим.

— Ами ако флотилиите ни се разминат в нощта? — попита Димак. — Ще унищожим взаимно световете си и ще си останем само с корабите?

— Не — отвърна Бийн. Мисълта му препускаше. — Не и ако изпратим нашата флота незабавно след края на Втората война с бъргерите. Нали ударният отряд на Мейзър Ракъм ги победи? Ще им е нужно време, докато научат вестта за поражението си. Докато това стане, ние бихме могли да построим флотилия — възможно най-бързо — и незабавно да я изпратим срещу тяхната родна планета. Така новината за поражението им ще пристигне при тях заедно с нашата съкрушителна контраатака.

Димак затвори очи.

— Значи, казваш, да я изпратим сега.

— Не — отрече Бийн, когато го осени, че е прав за всичко. — Тази флотилия вече е била изпратена. Тя е била изпратена още преди да се роди който и да било на тази станция.

— Интересна теория — отбеляза Димак. — Разбира се, грешиш по всички точки.

— Не, не греша — отрече Бийн. Знаеше, че не греши, защото спокойствието на Димак се пропукваше. По челото му избиваше пот. Бийн бе уцелил нещо много важно и учителят го знаеше.

— Имам предвид, че теорията ти е вярна, що се отнася до недостатъците на космическата защита. Но макар и да ни е трудно, сме длъжни да правим каквото можем — затова и ти си тук. Колкото до някаква флотилия, която се предполага, че сме изпратили... Втората война с бъргерите изтощи ресурсите на човечеството, Бийн. Толкова много време ни отне повторното сформирание на що-годе приличен флот с по-добро въоръжение! Ако изобщо е възможно да се извлече някаква поука от трудовете на Вобан, то това е тази: не можеш дастроиш повече, отколкото е човешкият ти ресурс, защото няма да има кой да го поддържа. И кой знае защо приемаш, че ние знаем къде се намира родната планета на врага. Но както и да е. Твоят анализ е добър, защото осъзнаваш величината на стоящия пред нас проблем.

Димак стана от леглото.

— Хубаво е да знаем, че не пропиляваш цялото си време за подготовка в пробиви в компютърната система — заяви той.

И с този прощален изстрел напусна спалното.

Бийн стана, върна се при леглото си и се облече. Не му оставаше време за душ, но и не беше важно. Защото знаеше, че с онова, което каза на Димак, засегна оголен нерв. Втората война с бъргерите не бе изтощила ресурсите на човечеството — Бийн беше убеден в това. Проблемите на планетната защита бяха толкова очевадни, че нямаше как МФ да ги е пропуснал — не и след като почти бе загубил войната. Военните са знаели, че трябва да атакуват. Построили са флотилията. Изпратили са я. И тя бе заминала. Беше немислимо да са предприели нещо друго.

Защо тогава бяха всички тези глупости с Военното училище? Беше ли прав Димак за това, че Военното училище цели просто да се изгради защитна флотилия около Земята, за да отблъсне всяка вражеска атака, с която би могла да се размине по пътя си нашата нападателна флотилия?

Ако това беше вярно, нямаше причини да го крият. Нямаше защо да лъжат. Всъщност, цялата пропаганда на Земята бе посветена на обяснения колко жизненоважно било за хората да се подготвят за следващото нахлуване на бъргерите. Значи Димак просто му бе повторил историята, която МФ втъпяваше на всички хора по Земята от три поколения насам. Но пък се потеше като луд. Което предполагаше, че въпросната история не е вярна.

Защитната флотилия около Земята бе вече напълно оборудвана — в това беше проблемът. Нормалният военен набор щеше да е достатъчен. Отбранителната война не изискваше бляскави бойни умения, а само бдителност. Ранно забелязване, предпазливо прихващане, защита на адекватен резерв. Успехът не зависеше от умело командване, а от количеството налични кораби и качеството на въоръжението. Нямаше основания да съществува Военното училище. То имаше смисъл само в контекста на нападателната война — тази, в която маневрите, стратегията и тактиката играят важна роля. Но нападателната флотилия вече беше заминала. Доколкото предполагаше Бийн, битката сигурно бе станала преди години и МФ просто чакаше новината дали сме победили, или загубили. Всичко зависеше от това на колко светлинни години разстояние е родната планета на бъргерите.

Доколкото знаем, помисли си Бийн, войната е свършила. МФ знае, че сме победили, но просто го пази в тайна.

И причината за това беше очевидна. Единственото, което бе прекратило войните на Земята и бе обединило цялото човечество, беше общата кауза — победата над бъргерите. Веднага щом се разбере, че заплахата от бъргерите е елиминирана, всички натрупали се вражди щяха да избухнат. Независимо дали щеше да е мюсюлманският свят срещу Запада, дълго удържаният руски империализъм и параноя срещу Атлантическия съюз, или индийският авантюризъм, или... или всичко това наведнъж. Хаос. Ресурсите на Международния флот щяха да бъдат погълнати от бунтуващи се командири от една или друга фракция. Това евентуално би означавало унищожаването на Земята и без намесата на формиките.

Ето какво се опитваше да предотврати МФ. Ужасната канибалска война, която щеше да последва. Също както Рим се беше саморазкъсал в гражданската война след окончателния разгром на Картаген — в случая обаче щеше да е много по-лошо, защото оръжията бяха много по-ужасни, а омразата — много по-дълбока. Това бе национална и религиозна омраза, а не чисто и просто лична вендета между видните римски граждани.

МФ бе решен да я предотврати.

В този контекст съществуването на Военното училище беше съвсем смислено. Години наред те подлагаха на тестове почти всяко дете от Земята. И онези, които притежаваха потенциал на блестящи командири, бяха вземани от техните страни и изпращани в космоса. Най-добрите възпитаници на Военното училище — или поне най-верните на МФ — можеха да бъдат чудесно използвани за командири на армии, когато МФ най-сетне обявеше края на войната и нанесе изпреварващ удар, за да елиминира националните армии. Тази стратегия щеше да обедини света, окончателно и безвъзвратно, под властта на единно правителство. Но основната цел на Военното училище беше да махне тези деца от Земята, за да не станат командири на армиите на нито една нация или фракция.

В края на краищата, инвазията във Франция на главните европейски сили след Френската революция бе принудила отчаяното френско правителство да открие и издигне начело Наполеон. Той пък — от своя страна — вместо да защити нацията, бе грабнал юздите на

властта. МФ бе решен на Земята да няма Наполеоновци, които да доведат до съпротива. Всички потенциални Наполеоновци бяха тук, носеха нелепи униформи и се боричкаха помежду си за надмощие в някаква тъпа игра. Позорни списъци, това беше всичко. Те укротяват света като ни вземат тук!

— Ако не се облечеш, ще закъснееш за час — напомни му Николай, момчето, което спеше на най-долното легло — точно срещу Бийн.

— Благодаря — отвърна Бийн, махна сухата си хавлия и припряно навлече униформата си.

— Извинявай, но се наложи да им кажа, че използваш паролата ми — продължи Николай.

Бийн се слича.

— Такова де, *не знаех*, че си ти, но те почнаха да ме разпитват какво съм търсил в системата от карти в случай на бедствие и тъй като нямах представа за какво говорят, не беше трудно да се досетя, че някой влиза с моето име и парола. А от твоето място идеално се вижда моят чин, винаги, когато ги въвеждам, и... искам да кажа, ти си много умен. Но не съм искал да доноснича за тебе.

— Разбирам — рече Бийн. — Няма проблем.

— Но, искам да те питам, *какво откри?* От картите?

Предишният Бийн би отхвърлил въпроса — както и момчето. Нищо особено, просто бях любопитен — това би отговорил. Но сега целият му свят се беше променил. Сега беше важно той да поддържа връзки с другите момчета не за да покаже лидерските си способности на учителите, а за да знае — когато войната на Земята избухне и хитроумното планче на МФ се провали (защото то бе обречено) — кои сред командирите на различните национални и фракционни армии са му врагове и кои — съюзници.

Защото планът на МФ *щеше* да се провали. Цяло чудо беше, че вече не се беше провалил. Той разчиташе твърде много на това, че милионите войници и офицери ще са по-лоялни към МФ, отколкото към родината си. Но нямаше да е така. Самият МФ неизбежно щеше да се разкъса на фракции.

Но заговорниците без съмнение осъзнаваха тази опасност. Те държаха броят им да е възможно най-малък — може би единствено триумвиратът на Хегемона, Стратегоса и Полемарха, и може би още

няколко човека тук, във Военното училище. Защото тази станция бе сърцето на плана. Тук изучаваха най-отблизо всеки един даровит офицер от две поколения насам. Всички до един имаха досиета — кой е най-талантливият, кой — най-ценният. Какви са слабостите им — и на характера, и на командването. Кой са им приятели. Какво изповядват. И следователно на кои от тях трябваше да се възложи командването на силите на МФ в предстоящите вътрешни войни между човечеството, а кои трябваше да бъдат лишени от пост и държани в изолация, докато не стихнат враждите.

Нищо чудно, че се тревожеха, задето Бийн не желаше да участва в тяхната малка мисловна играчка. Това го превръщаше в неизвестна величина. Правеше го опасен.

Сега за Бийн беше още по-опасно да я играе. Ако не играеше, това щеше да ги накара да го подозират и да се боят — но каквото и да предприемеха срещу му, поне нямаше да го познават. Започнеше ли да играе пък, може би щеше да приспи подозренията им. Лошото бе, че Бийн изобщо не бе уверен в способността си да надхитри играта. Дори и да се опиташе да ги подведе с резултатите, самата стратегия можеше да им каже повече неща за него, отколкото той искаше да знаят.

Имаше и друга възможност. Той можеше напълно да греши. Възможно бе да съществува неизвестна за него ключова информация. Може би не бяха изпратили флотилия. Може би не бяха победили бъргерите на родната им планета. Може би наистина предприемаха отчаяни усилия за изграждане на отбранителна флота. Може би, може би, може би.

Бийн трябваше да се сдобие с повече информация, за да има някаква надежда анализът му да е правилен, а изборът — валиден.

Изолацията му трябваше да приключи.

— Николай — рече Бийн. — Няма да повярваш какво открих на онези карти. Ти знаеш ли, че палубите не са четири, а цели девет?

— Девет?

— И то само на това колело. Има още две колела, за които нищо не ни споменават.

— Но на снимките на станцията има само едно колело.

— Всички тези снимки са направени тогава, когато колелото наистина е било само едно. Но на плановете те са три. Успоредни едно на друго и се въртят заедно.

Николай видимо се замисли.

— Но това са просто планове. Може би така и не са построили другите две колела.

— Тогава защо ще държат техни карти в системата за спешно реагиране?

Николай се разсмя.

— Баща ми винаги е казал, че бюрократите никога нищичко не изхвърлят.

Разбира се. Защо не се бе досетил за това? Системата от карти за реагиране в спешни случаи без съмнение бе програмирана още преди влизането в експлоатация на първото колело. Така че всички тези карти вече са присъствали в системата преди построяването на другите две колела — на две трети от картите изобщо не бяха изобразени коридорни стени. Никой не би си направил труда да влезе в системата и да ги изтрие.

— За това не се бях досетил — призна си Бийн. Знаеше, че не би могъл да направи на Николай по-голям комплимент, имайки предвид славата си на пръв умник. И наистина, по реакцията на децата — негови съседи по легла, си пролича. Никой досега не бе провеждал подобен разговор с Бийн. Никой досега не се бе сещал за нещо преди Бийн. Николай се изчерви от гордост.

— Но девет палуби — това има смисъл — рече Николай.

— Щеше ми се да знам какво има на тях — замисли се Бийн.

— Животоподдържащи системи — предположи едно момиче на име Царевична луна. — Все някъде трябва да произвеждат кислород. За това са нужни доста съоръжения.

Включиха се и други деца:

— И обслужващ персонал. Ние виждаме само учителите и диетолозите.

— Може би са построили и другите колела. Не можем да сме сигурни.

Групата направо полудя — всеки изказваше предположения. А в центъра на всичко това беше Бийн.

Бийн и новият му приятел Николай.

— Хайде — подкани го Николай. — Ще закъснеем за часа по математика.

ТРЕТА ЧАСТ
УЧЕН

ГРАДИНАТА НА СОФИЯ

— Значи е открил колко са палубите. Но за какво ли би могла да му послужи тази информация?

— Тъкмо тук е въпросът — какво е планирал. Очевидно според него е било важно да я научи. В цялата история на училището никой друг досега не се е интересувал от това.

— Смяташ, че замисля революция?

— За това дете знаем само, че е оцеляло на улиците на Ротердам. Доколкото чувам, това място е ад. Децата са зли. В сравнение с тях „Повелителят на мухите“ изглежда като „Полиана“^[1].

— Ти пък кога си чел „Полиана“?

— То книга ли било?

— Как би могъл да замисля революция? Той няма приятели.

— Нищо не съм казвал за революция, това си е ваша теория.

— Нямам теория. Не разбирам това дете. Никога не съм искал да идва тук. Според мен просто трябва да го изпратим у дома.

— Не.

— Убеден съм, че искаше да кажеш „не, сър“.

— След три месеца във Военното училище той се досети, че отбранителната война е безсмислена. Предполага, че сме изпратили флота срещу родните планети на бъргерите веднага след последната война.

— Той знае това? А ти идваш да ми обясниш, че знае колко са палубите?

— Не го знае. Предположи. Казах му, че греши.

— Убеден съм, че ти е повярвал.

— Убеден съм, че се съмнява.

— Още по-сериозна причина да го пратим обратно на Земята. Или на някоя отдалечена база. Разбираш ли какъв кошмар ще е, ако това се разсекрети?

— Всичко зависи от това, как той ще използва информацията.

— Само че ние не знаем нищичко за него и затова нямаме представа как ще я използва.

— Сестра Карлота...

— Моля те, не ми причинявай това! Тази жена е още по-неразгадаема и от твоето малко джудже.

— Ум като този на Бийн не бива да бъде отхвърлян само защото ни е страх от пробив в секретността.

— Нито секретността да бъде отхвърляна заради един хитър фъстък.

— Нима не сме достатъчно умни, че да създадем за него нови пластове заблуда? Нека го оставим да открие нещо, което ще помисли за истина. Трябва само да измислим лъжа, на която според нас ще повярва.

В градината на терасата Сестра Карлота седеше на малката масичка срещу съсухрения стар изгнаник.

— Аз съм само един стар руски учен, който доживява последните си години на брега на Черно море. — Антон дръпна продължително от цигарата си, издуха дима над парапета и замърси още повече мръсния въздух, лъхащ от София над водата.

— Не вода със себе си никакви представители на закона — посочи сестра Карлота.

— Но представлявате много по-голяма опасност за мен. Вие сте от флота.

— Не ви грози никаква опасност.

— Вярно е, но само защото аз няма да ви кажа нищо.

— Благодаря ви за прямотата.

— Вие цените прямотата, но надали бихте я оценили, ако ви кажа какви мисли буди тялото ви в ума на стария руснак.

— Опитите да шокираш монахини не са особено забавни. Не получаваш никаква награда.

— Значи се отнасяте сериозно към монашеството.

Сестра Карлота въздъхна.

— Мислите, че съм дошла тук, защото знам нещо за вас, и не искате да научавам още. Но аз дойдох тук точно заради онова, което не мога да открия за вас.

— И то е?

— Какво ли не. Тъй като проучвах един специфичен въпрос за МФ, те ми дадоха конспект на статии върху изследванията за промяна на човешкия геном.

— И там се появи моето име?

— Точно обратното, никъде не споменават името ви.

— Колко бързо забравят хората.

— Но когато прочетох малкото статии на споменати от тях хора — винаги ранни, преди машината за засекретяване на МФ да ги стегне в менгемето си, — забелязах една тенденция. В бележките под линия винаги цитираха вашето име. Непрекъснато ви цитираха. А никъде не можеше да се намери дори и дума от вас. Нямахше дори извлечения от вестници. Очевидно никога не сте публикували.

— И все пак ме цитират. Същинско чудо, нали? Вие, хората, колекционирате чудеса, нали? За да произвеждате светци?

— Не можете да бъдете обявен за светец преди смъртта си, съжалявам.

— И без това ми е останал само един бял дроб — рече Антон. — Ако продължа да пуша, няма да чакам много.

— Можете да спрете.

— Само с един бял дроб са ти необходими двойно повече цигари, за да получиш същия никотин. Ето защо трябваше да увеличиш цигарите, не да ги спра. Това е очевидно, но вие не мислите като учен, а като жена, отдадена на вярата. Мислите като покорен човек. Когато разберете, че нещо е лошо, вие не го правите.

— Вие сте изследвали генетичните ограничения на човешкия разум.

— Така ли?

— Винаги ви цитираха в тази връзка. Разбира се, тези произведения никога не бяха посветени на същата тема, защото иначе

и те щяха да бъдат засекретени. Но заглавията на статиите, споменати в бележките под линия — които вие никога не сте написали, след като никога не сте публикували нищо — до едно бяха свързани с тази област.

— Толкова е лесно кариерата ти да влезе в коловоз.

— Затова искам да ви задам един хипотетичен въпрос.

— Любимите ми. След реторичните. И двата мога да ги проспя еднакво приятно.

— Да предположим, че някой е смятал да наруши закона и да промени човешкия геном, по-специално — да усили интелигентността.

— Този някой би го грозяла сериозна опасност да го хванат и накажат.

— Да предположим, че въз основата на най-добрите научни изследвания той е открил определени гени, които могат да се променят в ембриона така, че да усилят интелигентността на този човек след раждането му.

— Ембрион! Да не би да ме изпитвате? Тези промени са възможни само в яйцето. В една-единствена клетка.

— Да предположим, че се е родило дете, носител на съответните промени. Детето се е родило и е пораснало достатъчно, за да забележат изключителната му интелигентност.

— Предполагам, че не говорите за вашето собствено дете.

— Не говоря за никое конкретно дете, а за хипотетично. Как човек би разпознал, че това дете е генетично променено? Без да изследва самите гени.

Антон сви рамене.

— Можете да изследвате гените, колкото си щете. И какво от това? Те ще са нормални.

— Въпреки промяната в тях?

— Тя е съвсем малка. Хипотетично казано.

— В границите на нормата на разнообразието?

— Има два ключа — с единия включваш, с другия изключваш. Генът вече си го има, нали разбирате.

— Какъв ген?

— За мен „ненормалните гении“ бяха ключът. Обикновено са аутисти. Дисфункционални. Притежават необикновени умствени възможности. Смятат бързо като мълния. Имат феноменална памет. Но

в други области са неспособни, дори бавноразвиващи се. За секунди вадят корен квадратен от дванайсетцифрени числа, но не могат да се справят с най-простата покупка в магазина. Как е възможно да притежават такива бляскави умове и същевременно да са толкова тъпи?

— Онзи ген ли?

— Не, друг беше, но той ми показва възможностите. Човешкият мозък е способен да развие много повече разум. Но с какво ли се заплаща това?

— Да, с какво?

— Цената е ужасна. За да имаш този невероятен интелект, трябва да се откажеш от всичко друго. Ето как мозъците на аутистите с необикновени способности са годни за такива подвизи. Те си знаят само едно, а останалото е разсейване, досада извън обхвата на всякакви мислими интереси. Тяхното внимание наистина не се разделя.

— Значи всички хиперинтелигентни хора ще са бавноразвиващи се в някакво друго отношение.

— Точно така предполагахме всички, защото това виждахме. Изключенията бяха хора с леки психически отклонения, които можеха да се съсредоточат донякъде върху всекидневието. После си помислих... не мога да ви кажа какво съм си помислил, защото съдът ми наложи забрана.

Той се усмихна безпомощно. Сърцето на сестра Карлота се сви. Когато някой е заплаха за секретността, имплантират в мозъка му приспособление — и тревогата го кара да предизвиква пристъпи на паника. Периодично изостряха чувствителността на тези хора, за да изпаднат в силно тревожни състояния още при намерението да заговорят по забранената тема. Погледнато от една страна, това беше чудовищно вмешателство в живота на човека; но в сравнение с общоприетата практика на лишаването от свобода или убийството на хора, на които не биваше да се поверяват жизненоважни тайни, подобна интервенция си изглеждаше направо човешка.

Това, разбира се, обясняваше защо на Антон всичко му е толкова забавно — налагаше му се. Ако си позволеше да се изнерви или ядоса — всъщност всякакви строго негативни емоции — то тогава щеше да получи пристъп на паника и без да засяга забранените теми. Сестра

Карлота навремето бе прочела статия, в която съпругата на един мъж с такова устройство твърдеше, че никога не са били по-щастливи заедно, защото той вече приемал всичко много спокойно и добронамерено: „Децата сега го обичат, а преди присъствието му в къщата ги ужасяваше.“ В статията обаче се споменаваше, че само след няколко часа той се хвърлил от една скала. Животът очевидно е бил по-хубав за всички освен за него.

И сега се бе срещнала с човек, на когото бе спрял достъпът до собствената му памет.

— Срамота — рече сестра Карлота.

— Останете малко. Аз живея самотно. А вие сте милосърдна сестра, нали? Проявете милост към един стар самотен мъж, разходете се с мен.

Искаше ѝ се да откаже и да си тръгне веднага. Но в този миг той се облегна назад и започна да диша дълбоко и равномерно със затворени очи, сякаш си пееше песничка.

Ритуално успокояване. Значи... в мига, когато я бе поканил да се разходи с него, бе почувствал някаква тревога, която бе задействала устройството. Това означаваше, че поканата му по някакъв начин е важна.

— Разбира се, ще се разходя с вас — съгласи се тя. — Макар че, формално погледнато, моят орден не е много загрижен да проявява милосърдие към отделни хора. Далеч по-претенциозни сме. Работата ни е да се опитваме да спасим света.

Той се подсмихна.

— Ако спасявате хората един по един, ще стане твърде бавно, нали?

— Ние посвещаваме живота си в служба на великите каузи на човечеството. Спасителят вече е загинал заради греховете му. Ние се опитваме да изчистим последиците от греха за другите хора.

— Интересна религиозна мисия — отбеляза Антон. — Чудя се дали бившата ми научна област би могла да се смята за служба на човечеството или за поредната каша, която някой като вас трябва да разчисти.

— Самата аз също се чудя — рече тя.

— Никога няма да разберем. — Те излязоха от градината и поеха по алеята зад къщата, после по една улица. Прекосиха я и излязоха на

пътека, която водеше към занемарен парк.

— Дърветата тук са много стари — отбеляза сестра Карлота.

— *Wie* на колко години сте, Карлота?

— Обективно или субективно?

— Придържайте се към григорианския календар, моля, като най-скоро въведен.

— Тази смяна на юлианския календар все още засяда в гърлото на руснаците, нали?

— Тя ни принуди повече от седем десетилетия да честваме Октомврийска революция, която всъщност е станала през ноември.

— Прекалено млад сте, за да помните кога в Русия са били на власт комунистите.

— Точно обратното, достатъчно стар съм, за да съхранявам в ума си цялата памет на моя народ. Помня неща, случили се далеч преди да съм се родил. Помня неща, които изобщо не са се случвали. Аз живея в паметта.

— Хубаво място ли е за живеене?

— Хубаво? — той сви рамене. — Смя се на всичко това, защото съм длъжен. Защото то е така трогателно тъжно... Всичките тези трагедии — и все пак никаква поука.

— Човешката природа е неспособна да се промени — рече тя.

— Представях си — каза той, — че Господ би могъл да се справи по-добре, когато е създал човека — по свой образ и подобие, вярвам.

— Сътворил ги мъж и жена. Човек би си помислил, че по този начин Господ е направил образа си анатомично неопределен.

Той се засмя и я тупна доста силно по гърба.

— Не знаех, че можете да се шегувате с подобни неща! Приятно съм изненадан!

— Радвам се, ако съм разведрила мрачното ви съществуване.

— Да, наред с болката от шипа, който забивате в плътта. — Стигнаха до една наблюдателна площадка, от която се откриваше доста по-невзрачна гледка към морето, отколкото от терасата на Антон. — Съществуването ми не е мрачно, Карлота. Защото мога да празнувам великия компромис на Господ, че е създал телата ни такива, каквито са.

— Компромис?

— Телата ни могат да живеят вечно — знаете го. Не сме длъжни да се изхажяваме. Всичките ни клетки са живи — те могат да се поддържат и поправят или да бъдат подменени от нови. Има дори механизъм за постоянно подновяване на костите ни. Не е задължително менопаузата да пречи на жената да ражда деца. Не е задължително мозъците ни да западат, да губят спомени или да не могат да попиват нови. Но Господ ни е създал така, че носим смъртта в себе си.

— Доста сериозно започнахте да говорите за Бог.

— Бог ни е създал така, че носим смъртта в себе си, но сме носители и на разум. Имаме само около седемдесет години — може би деветдесет, ако се грижим за себе си. В планините на Грузия се случва човек да доживее и до сто и трийсет, макар лично аз да съм убеден, че всички те са лъжци. Щяха да твърдят и че са безсмъртни, ако си мислеха, че ще им се хванат. Ние бихме могли да живеем вечно, ако приемехме да сме тъпи завинаги.

— Нали не искате да ми кажете, че Господ е трябвало да избира между дълголетието и разума за човешките същества!

— Пише го в собствената ви Библия, Карлота. Две дървета — на познанието и на живота. Хапнеш ли от плода на дървото на познанието — умираш. Хапнеш ли от плода на дървото на живота — оставаш завинаги дете в градината, безсмъртно.

— От думите ви личи, че познавате теологията, а аз си мислех, че не сте вярващ.

— Теологията за мен е шега. Забавна е! Аз ѝ се смея. Мога да разказвам забавни истории за теологията, да се шегувам с вярващите. Разбирате ли? Забавна ми е и поддържа спокойствието ми.

Най-сетне тя разбра. Колко ясно трябваше да го каже той? Съобщаваше ѝ информацията, която му искаше тя, но кодирано, по начин, който можеше да измами не само подслушвачите — може би всяка тяхна дума се подслушваше — но и собствения му ум. Всичко беше шега — ето защо той можеше да ѝ каже истината, стига да е под тази форма.

— Тогава нямам нищо против да изслушам вашите бесни, хумористични теологични набези.

— В книга Битие се разказва за хора, живели повече от деветстотин години. Но не се съобщава колко ужасно тъпи са били те.

Сестра Карлота се засмя на глас.

— Ето защо на Господ му се наложило да унищожи човечеството с онова потопче — продължи Антон. — Да се отърве от онези тъпащи и да ги замени с малко по-схватливи. Тяхната мисъл и обмяна на веществата се движели бързо, бързо, бързо. Тичали към гроба.

— От Метусаил, живял почти хилядолетие, до Мойсей с неговите сто и двацет години и после до нас. Но нашият живот става все по-дълъг.

— Приключвам с изложението си.

— Сега по-тъпи ли сме?

— Толкова тъпи, че предпочитаме децата ни да живеят дълго, вместо да ги видим как твърде много заприличват на Господ и познават... доброто и злото... знаят всичко. — Той се вкопчи в гърдите си и изохка. — О, Боже! — той коленичи. Дишаше плитко и учестено. Подбели очи и падна.

Очевидно не бе успял да удържи самозаблудата си. Най-сетне тялото му се бе досетило как е успял да довери тайната си на тази жена — бе говорил за нея на езика на религията.

Тя го обърна по гръб. Беше припаднал и пристъпът му на паника стихваше. Не че припадъкът бе нещо тривиално за мъж на възрастта на Антон. Но нямаше да има нужда да проявява героизъм, за да се свести — не и този път. Щеше да дойде в съзнание спокоен.

Къде бяха хората, които трябваше да го наблюдават? Къде бяха шпионите, подслушващи разговора им?

Тежки стъпки по тревата, по листата.

— Малко бавно реагирахте — каза тя, без да вдига очи.

— Съжаляваме, не очаквахме подобно нещо. — Мъжът беше доста млад, но не особено умен на вид. Имплантът трябваше да пречи на Антон да издаде тайната си, но не беше задължително пазачите му да са умни.

— Според мен той ще се оправя.

— За какво разговаряхте?

— За религия — отвърна тя. Знаеше, че сигурно ще сверят думите ѝ със запис. — Той критикуваше Господ, че сътворил човеците неуспешно. Твърдеше, че се шегува, но мисля, че хората на неговата възраст никога не се шегуват, когато говорят за Господ, нали?

— Страхът от смъртта ги обзема — рече мъдро младежът. Или поне толкова мъдро, колкото успя да го докара.

— Мислите ли, че случайно е предизвикал този пристъп на паника със собствения си страх от смъртта? — щом го задаваше като въпрос, това всъщност не беше лъжа, нали?

— Не знам. Той започва да идва в съзнание.

— Е, аз без съмнение не искам повече да го тревожа с религиозни дискусии. Когато се свести, му кажете, че съм му много благодарна за този разговор. Уверете го, че ми е изяснил един от великите въпроси на Божията воля.

— Да, ще му предам — рече сериозно младежът.

Разбира се, щеше да изопачи безнадеждно посланието.

Сестра Карлота се наведе и целуна хладното, запотено чело на Антон. Стана и се отдалечи.

Значи в това беше тайната. Геном, който позволява на човешките същества да притежават необикновена интелигентност, но ускорява многократно телесните процеси. Мозъкът работи по-бързо. Детето се развива по-бързо. Бийн наистина бе продукт на експеримент по отключването на гена на необикновените способности. Бе му даден плод от дървото на познанието. Но той си имаше цена. Бийн нямаше да вкуси плода от дървото на живота. Каквото и да направеше приживе, трябваше да го направи млад, защото нямаше да доживее до старост.

Антон не бе осъществил експеримента. Не се бе направил на Господ и не бе създал човеци, които щяха да живеят във взрив от интелигентност — внезапни фойерверки вместо самотни, дълго горящи свещи. Но той бе намерил ключ, скрит от Господ в човешкия геном. А някой друг — може би негов последовател с неизтощимо любопитен дух, мечтател, копнеещ да изведе човечеството на следващия етап от еволюцията, или луд последовател на безумна кауза — този някой бе предприел дръзката стъпка да завърти ключа, да отвори вратата и да сложи смъртоносния бляскав плод в дланта на Ева. И заради това змийско, коварно престъпление Бийн бе изгонен от рая. Бийн, който несъмнено щеше да умре — но като бог, познал доброто и злото.

---

[1] „Повелителят на мухите“ — роман от Уилям Голдинг за постепенното ожесточаване на група деца, попаднали на необитаем

остров. „Полиана“ — детски роман от Елеанор Портър, често цитиран като символ на блудкавата сантименталност. — Б.пр. ↑

10 ПОТАЙНОСТИ

— Не мога да ви помогна. Вие не ми дадохте исканата от мен информация.

— Дадохме ти проклетите конспекти!

— Не сте ми дали нищо и ти го знаеш. А сега искате да ви дам оценка на Бийн, но не ми казвате за какво, не ми задавате контекст. Очаквате отговор, но ме лишавате от средство да ви го осигуря.

— Потискащо, нали?

— Не и за мен. Аз просто няма да ви дам никакъв отговор.

— Тогава ще изключим Бийн от програмата.

— Щом вече сте взели решение, моят отговор, какъвто и да е той, няма да го промени, особено след като сте се погрижили да го смятат за ненадежден.

— Ти знаеш повече, отколкото ми казваш, и аз трябва да го науча.

— Великолепно! Постигна пълна емпатия с мен, защото нееднократно съм ти повтаряла същото.

— Око за око! Много християнски постъпваш.

— Невярващите вечно искат другите да постъпват християнски.

— Може би не си чула, но в момента се води война.

— И аз можех да ти кажа същото. Води се война, а вие ни поставяте глупави пречки с тази секретност. Тъй като няма доказателства нашите врагове, формиките, да ни шпионират, тази секретност не засяга войната, а Триумвирата, който иска да задържи властта си над човечеството. А мен това ни най-малко не ме интересува.

— Грешиш. Тази информация е секретна с цел да попречим някои ужасни експерименти да бъдат осъществени.

— Само глупакът затваря вратата, когато вълкът вече е влязъл в кошарата.

— Имаш ли доказателства, че Бийн е резултат на генетичен експеримент?

— Как да го докажа, когато не ми давате достъп до никакви доказателства? Освен това важно е не дали гените му са променени, а до какво биха довели тези генетични промени, ако ги има. Всички ваши тестове бяха разработени така, че да ви позволят да предугаждате поведението на нормални човешки същества. Те може би не са подходящи за Бийн.

— Щом е толкова непредсказуем, значи не можем да разчитаме на него. Ще го изключим.

— Ами ако той е единственият, който може да спечели войната? Тогава ще го изхвърлите ли от програмата?

Бийн не искаше да поема много храна, не и тази вечер — затова раздаде почти всичкото си ядене и върна празен поднос далеч преди другите. Нека диетолозите си подозират — налагаше се да остане сам в спалното помещение.

Инженерите винаги разполагаха вентилацията в горния край на стената, над вратата към коридора. Ето защо въздухът трябваше да влиза в стаята от другия край, където имаше незаети легла. Тъй като не успя да види отдушник, като се огледа в онзи край на стаята, той сигурно бе скрит под някое долно легло. Не можеше да го потърси пред другите, защото никой не биваше да разбере, че се интересува от отдушниците. Сега, когато беше сам, той скочи на пода и само след миг вече дърпаше капака на отдушника. Капакът се махна веднага. Бийн се опита да го сложи обратно, като внимателно се ослушваше колко силен шум предизвиква тази операция. Прекалено силен. Решетката трябваше да остане отворена. Той я постави на пода до отвора, но по-настрани, за да не се спъне случайно в нея в тъмното. А после за по-сигурно я извади изпод леглото и я пхна под другото, точно срещу него.

Готово. После се върна към ежедневните си задължения.

До през нощта. Докато дишането на другите не му подсказа, че повечето — ако не и всички — са заспали.

Бийн спеше гол като много от момчетата — униформата нямаше да го издаде. Бяха им наредили да са с хавлиите, когато нощем отиват до тоалетната, и Бийн предположи, че ги следят и чрез тях. Така че когато се плъзна от леглото на пода, Бийн откачи хавлията си от закачалката, уви я около себе си и изтича до вратата на спалното.

Нищо необикновено не се случи. Ходенето до тоалетната след угасването на лампите — въпреки че не се насърчаваше — беше разрешено и откакто беше във Военното училище, Бийн се бе погрижил на няколко пъти да отиде. Нямаше никакво нарушение на обичайното поведение. А и идеята да осъществи първата си екскурзия с празен пикочен мехур беше добра.

Когато се върна, и да имаше будни, те видяха само момче по хавлия, запътило се към леглото си.

Но той подмина леглото, приклепна безшумно и се провря под последното легло, където го очакваше отвореният отдушник. Кърпата остана на пода под леглото. Така — дори някой да забележеше, че Бийн го няма по липсващата хавлия — щеше да предположи, че е отишъл до тоалетната.

Този път пъхането в отдушника не беше по-малко болезнено, но след като най-после влезе вътре, Бийн откри, че гимнастиката даваше резултат. Успя да се плъзне надолу под ъгъл, като се движеше достатъчно бавно, за да не вдига шум и да не се одраска на някое изпъкнало парче метал. Не искаше наранявания, за които да му се налага да дава обяснения.

В пълния мрак на въздушния канал той трябваше постоянно да си припомня картата на станцията, която бе съставил наум. Мъждивото нощно осветление на спалното хвърляше във въздушните канали толкова светлина, колкото да му позволи да различи местоположението на всеки отдушник. Но не разположението на другите спални помещения на това ниво беше важно. Бийн трябваше или да се изкачи, или да слезе на някоя палуба, където живееха и работеха учители. Ако се съдеше по времето, необходимо на Димак, за да стигне до тяхната спалня в редките случаи, когато някоя караница изискваше намесата му, Бийн предположи, че квартирата му е на друга палуба. И тъй като

Димак винаги пристигаше леко задъхан, Бийн предположи също така, че тази палуба е под тяхното ниво, а не над него — за да стигне до тях, учителят очевидно изкачваше стълба, не се спускаше по прът.

Въпреки това Бийн нямаше намерение веднага да се спуска надолу. Първо искаше да провери дали може да се изкачи успешно до по-висока палуба, преди да попадне в потенциалния капан на пониската.

Така че когато — след като подмина три спални — най-сетне стигна до вертикална шахта, той не се спусна надолу, а заопипва стените, за да провери колко по-широка е шахтата от хоризонталните канали. Беше много по-широка — Бийн не можеше да достигне отсрещната стена. Това беше хубаво. Стига Бийн да не се напрягаше и да не се потеше много, триенето на кожата му в предната и задната стени на канала щеше да му позволи да пълзи бавно нагоре. А във вертикалния канал можеше да обърне лицето си напред и вратът му да получи тъй нужната му почивка от постоянното извъртане на една страна.

Слизането надолу беше почти толкова трудно, колкото и изкачването нагоре, защото след като започнеш да се плъзга, беше трудно да спре. Също така знаеше, че колкото по-надолу се спуска, толкова по-тежък ще става. И трябваше непрекъснато да проверява стената до себе си за друг страничен канал.

Но в края на краищата не му се наложи да го намира чрез опипване. Страничният канал се виждаше, защото и от двете посоки идваше светлина. Учителите не спазваха правилата за загасените светлини като учениците. Техните квартири бяха по-малки и затова отдушниците бяха разположени по-нагъсто и пропускаха повече светлина в канала.

В първата стая един учител бе буден и работеше на чина си. Проблемът беше, че — докато надничаше иззад една решетка на пода — Бийн не можеше да види нищичко от онова, което учителят пишеше.

Във всички стаи щеше да е така. Отдушниците на пода не му вършеха работа. Трябваше да се промъкне в системата за всмукване на въздуха.

Обратно към вертикалната шахта. Духаше отгоре — значи ако искаше да премине от една система в друга, трябваше да върви

нататък. Единствената му надежда беше системата от канали да има входна врата, преди да стигне до вентилаторите, и да успее да я открие в тъмното.

Вървейки постоянно срещу вятъра, като се чувстваше забележително по-лек, след като изкачи седем палуби, той най-сетне стигна до разширение с малка светлинна ивица. Вентилаторите се чуваха много по-силно, но все още не ги беше приближил достатъчно, че да ги види. Нямахше значение. Щеше да се махне от този вятър.

Вратата бе ясно отбелязана. Може би бе свързана и с аларма, която се задейства при отваряне. Но се съмняваше. Така правеха в Ротердам — защита срещу крадци. На космическите станции кражбите с взлом не бяха сериозен проблем. Тази врата щеше да има аларма само ако всички врати на станцията бяха оборудвани с аларми. Съвсем скоро щеше да разбере.

Той отвори вратата, промъкна се в слабо осветено пространство и затвори вратата след себе си.

Тук структурата на станцията се виждаше — гредите, покритите с метална обшивка секции. Твърди повърхности нямаше. Стаята беше и забележително по-студена — не само защото вече не го лъхаше топлият вятър. От другата страна на тези извити пластини се простираше студеният, суров космос. Пещите може би бяха разположени тук, но изолацията бе много добра и те не изпомпваха много от топлия въздух в това пространство — разчитаха повече на просмукването на топлина. На Бийн не му беше ставало толкова студено, откакто напусна Ротердам... но в сравнение, с носенето на тънки дрехи по зимните улици и вятъра, духащ от Северно море, тук си беше почти топличко. Ядоса се — толкова се е изнежил, че обръща внимание на някакъв си хлад. Все пак не може да се сдържи и на няколко пъти се разтрепери. В крайна сметка дори и в Ротердам не ходеше гол.

Като следваше мрежата от канали, той се изкачи по работните стълбища към пещите, намери каналите за всмукване на въздух и се спусна по тях надолу. Лесно намери врата и влезе в главната вертикална шахта.

Тъй като не се налагаше въздухът в системата за всмукване да е под положително налягане, каналите не трябваше да са толкова тесни. Освен това в тази част на системата улавяха и отстранявала

мръсотията и затова беше по-важно да поддържат достъпа до нея. Когато въздухът стигаше до пещите, той вече бе по-чист от всякога. Затова вместо да се катери нагоре-надолу по тесните шахти, Бийн с лекота слезе по една стълба и дори на слабото осветление без проблеми разчиташе знаците, сочещи накъде води всеки страничен отвор.

Страничните коридори всъщност изобщо не бяха канали. Вместо това се състояха от цялото пространство между тавана на един коридор и пода на горния. Тук бяха цялата електрическа система и водопроводните тръби — студена вода, топла вода, канализация. Освен от редиците мижави работни лампи пространството често бе осветявано от отдушниците вляво и вдясно — същите тесни ивици от отвори, които Бийн бе видял от долния етаж по време на първата си екскурзия.

Сега лесно можеше да надзърта надолу в квартирите на учителите. Той пълзеше, като се опитваше да не вдига почти никакъв шум — умение, което бе усъвършенствал, бродейки из Ротердам. Бързо откри онова, което търсеше — буден учител, който обаче не работеше на чина си. Бийн не познаваше добре човека, защото той отговаряше за по-възрастна група новобранци и не преподаваше по нито един предмет, който изучаваше Бийн. Отиваше да вземе душ. Това означаваше, че ще се върне в стаята и вероятно ще трябва да активира отново чина си — това даваше на Бийн шанс да се сдобие с името и паролата му.

Без съмнение учителите сменяха често паролите, така че нямаше да може да използва придобивката си дълго. Нещо повече, винаги беше възможно опитът за използване на учителска парола от ученически чин да задейства някаква аларма. Но Бийн се съмняваше. Цялата охранителна система бе разработена така, че да ограничава учениците, да следи поведението им. Учителите вероятно не ги следяха толкова изкъсо. Те работеха на чиновете си по малките часове, а освен това през деня често използваша ученически чинове, за да се свържат със своите по-мощни съоръжения. Така по-лесно решаваха проблема на някой ученик, защото обемът информация бе по-голям. Бийн разсъди, че ползата от открадването на учителска самоличност надделява над риска да го открият.

Докато чакаше, чу гласове няколко стаи по-нататък. Не беше достатъчно близо, че да различи думите. Дали би дръзнал да пропусне завръщането на къпещия се?

Мигове по-късно той надничаше в квартирата на... самия Дима. Интересно. Дима разговаряше с един мъж, чието холографско изображение висеше във въздуха над чина му. Полковник Граф, досети се Бийн. Комендантът на Военното училище.

— Моята стратегия бе достатъчно проста — обясняваше Граф. — Предадох се и й осигурих достъп до исканата от нея информация. Тя беше права — не мога да получа от нея добри отговори, докато не й предоставя исканите от нея данни.

— И тя даде ли ти някакви отговори?

— Не, още е много рано. Но ми зададе много добър въпрос.

— И той е?

— Дали момчето всъщност е човек.

— О, хайде стига. Тя да не го мисли за ларва на бъргер в човешки костюм?

— Няма нищо общо с бъргерите. Способностите му са увеличени чрез генно инженерство. Това обяснява много неща.

— Но все пак е човек, значи.

— Това не е ли спорно? Разликата между човеците и шимпанзетата генетично е съвсем малка. Между човеците и неандерталците е била незначителна. Колко ли голяма трябва да е тя за него, за да го превърне в отделен вид?

— От философска гледна точка това е интересно, но от практическа...

— От практическа не знаем на какво е способно това дете. Няма никакви данни за вида му. Той е примат, което предполага някои редовни характеристики, но за мотивацията му не можем да предположим нищо...

— Сър, с цялото дължимо уважение, той е едно дете. Той е човешко същество. Не е някой пришълец...

— Тъкмо това трябва да установим, преди да решим доколко можем да разчитаме на него. И тъкмо затова ти трябва да го наблюдаваш още по-внимателно. Ако не можеш да го накараш да играе на мисловната игра, намери някакъв друг начин да разбереш

вътрешния му свят. Защото ние не можем да го използваме, докато не разберем доколко можем да разчитаме на него.

Интересно, че помежду си те открито я наричат „мисловната игра“, помисли си Бийн.

А после разбра за какво говореха. „Не мога да го накарам да играе на мисловната игра“. Доколкото знаеше Бийн, той бе единственото дете, което не играеше на тази игра. Говореха за него. Нов вид. Генетично променен. Бийн почувства как сърцето му се разтуптя в гърдите. Какъв съм аз? Нима съм не само умен, а и... различен?

— Ами пробивът в секретността? — попита Димак.

— Това е другото. Трябва да разбереш какво знае той. Или поне доколко е вероятно да го издаде на другите деца. В момента това е най-голямата опасност. Дали възможността това дете да се окаже нужният ни командир е достатъчно голяма, че да уравни риска от пробив в секретността и провала на програмата? Мислех, че с Ендър сме заложили дългосрочно на „всичко или нищо“, но в сравнение с този Ендър ни е направо в кърпа вързан.

— Не ви смятах за хазартен тип, сър.

— Не съм. Но понякога си принуден да играеш играта.

— Аз съм насреца, сър.

— Зашифровай цялата информация, която ми изпращаш за него. Никакви разговори с учителите освен обичайните. Пази това в тайна.

— Разбира се.

— Ако единственият начин да победим бъргерите е да заменим себе си с нов вид, Димак, то дали наистина ще спасим човечеството?

— Едно дете не е замяна на цял биологичен вид.

— Кракът на прага. Пъхнатият в палатката нос на камила. Дай им само един сантиметър.

— На тях ли, сър?

— Да — аз съм параноик и ксенофоб. Така стигнах до този пост. Култивирай у себе си тези добродетели и току-виж и ти си стигнал до високото ми положение.

Димак се разсмя. Граф — не. Главата му изчезна от дисплея.

Бийн бе достатъчно дисциплиниран да си спомни, че дебне за парола. Той се промъкна обратно до стаята на къпещия се.

Още не се беше върнал.

За какъв пробив в секретността говореха те? Сигурно бе неотдавнашен, щом го обсъждаха толкова настойчиво. Значи сигурно беше разговорът на Бийн с Димак за истинското положение във Военното училище. И все пак не можеше да бъде догадката му, че битката вече се е състояла, иначе Димак и Граф нямаше да обсъждат, че това бил единственият начин да се победят бъргерите. Ако бъргерите все още не бяха победени, значи пробивът в секретността беше нещо друго.

Все пак по-ранната му догадка можеше отчасти да е вярна и предназначението на Военното училище да беше както лишаването на Земята от добри командири, така и победата над бъргерите. Граф и Димак може би се страхуваха, че Бийн ще издаде тайната на другите деца. Поне у някои от тях това би събудило верността към нацията, етническата група или идеологията на родителите им.

И тъй като Бийн определено възнамеряваше през следващите месеци и години да изпитва верността на съучениците си, трябваше да бъде двойно по-предпазлив, за да не позволи начинът, по който водеше разговори, да привлече вниманието на учителите. Беше му нужно да разбере само кои от най-добрите и умни деца се чувстват силно свързани с дома. Разбира се, за това на Бийн му беше нужно да проумее какво точно е верността, за да има някаква представа как да я отслаби или засили, как да я експлоатира или насочва.

Първата догадка на Бийн можеше и да обяснява думите им, но не означаваше, че е задължително вярна. А ако пък последната битка с бъргерите още не се бе провела, това означаваше, че може би не греши напълно в първоначалната си догадка. Те например можеше да са изпратили флотилия към родната планета на бъргерите още преди години, но все още да подготвят командири, които да отблъснат нападателната флотилия, приближаваща Земята. В този случай пробивът в секретността, от който се страхуваха Граф и Димак, беше, че Бийн ще наплаши останалите, като им позволи да разберат колко отчаяно и спешно е положението на човечеството.

Иронията беше в това, че от всички деца, които Бийн бе познавал някога, никой друг не би опазил по-добре една тайна. Дори и Ахил — като отказваше да вземе хляба на Поук, той се издаваше.

Бийн можеше да пази тайни, но знаеше и че понякога се налага да намекнеш какво знаеш, за да получиш още информация. Тъкмо това

бе подсказал разговорът му с Димак. Беше опасно, но в дългосрочен план, ако не го махнеха от училището, за да го накарат да си мълчи — да не споменаваме, че можеха и да го убият — трябваше да научава повече и по-важна информация, отколкото им даваше. В крайна сметка единственото, което можеха да научат от него, бяха данни за самия него. А той научаваше от тях данни за всичко останало — много по-голям басейн от знания.

Той самият. Това беше загадка за тях — кой всъщност е Бийн. Глупаво беше да се чудят дали изобщо е човек. Че какво друго да бъде? Никога не бе виждал някое дете да проявява желание или емоция, каквито самият той не бе чувствал. Единствената разлика беше, че Бийн беше по-силен и не позволяваше мимолетните думи и страсти да контролират действията му. Дали това го правеше пришълец? Той беше човек — но подобрен.

Учителят се върна в стаята. Той окачи влажната си хавлия и още преди да се облече, седна и въведе името и паролата си в чина. Бийн гледаше как пръстите му се движат по клавишите. Беше много бърз — порой от удари. Трябваше много пъти да превърти спомена наум, за да е сигурен. Но поне беше видял — нищо не пречеше на погледа му.

Бийн изпълзя обратно към вертикалната въздушна шахта. Вечерната експедиция вече бе към края си — той имаше нужда от сън, а и всяка минута навън увеличаваше шанса да го открият случайно.

Всъщност той бе голям късметлия при този свой първи набег из каналите. Случайно да подслуша как Димак и Граф си говорят за него, да попадне на учител, който удобно му осигуряваше ясен изглед към името и паролата си. Хрумна му за миг, че може и да са разбрали, че той е влязъл във въздушната система, може дори да са инсценирали всичко това за него, за да видят какво ще направи. Можеше да е просто поредният експеримент.

Не. Не можеше да е просто късмет това, че този учител му показва данните си. Бийн бе избрал да го наблюдава, защото отиваше да се къпе, а чинът му бе поставен на масата по такъв начин, че Бийн имаше значителен шанс да види името и паролата му. Изборът на Бийн беше интелигентен. Беше заложил на най-добрия шанс и си струваше.

Що се отнася до Димак и Граф, може би ги бе подслушал случайно, но се бе приближил достатъчно, че да може да чува, по свой собствен избор. И като се замислиш, той бе избрал да изследва

каналите тъкмо заради същото, което бе предизвикало такава загриженост у Димак и Граф. Не беше изненада и че разговарят, след като на децата им загасят лампите — тогава вече беше спокойно, задълженията бяха изпълнени, щеше да има време за разговор. Не се налагаше Граф да вика Димак на специална среща, което би могло да накара другите учители да си задават въпроси. Всъщност не беше късмет — Бийн сам бе предизвикал късмета си. Беше видял името и паролата и бе подслушал разговора, защото бе взел бързото решение да проникне в системата за всмукване на въздух и го бе осъществил веднага.

Той винаги сам предизвикваше късмета си.

Може би имаше връзка с онези промени в гените, които бе споменал Граф.

Те говореха за нея. Тя бе повдигнала въпроса дали Бийн генетично е човек. Някаква жена, която издирва информация. Граф се бе предал и ѝ даваше достъп до факти, който досега бяха скрити от нея. Това означаваше, че ще получи още отговори от тази жена, когато започне да използва новите данни. Повече отговори за произхода на Бийн.

Можеше ли сестра Карлота да се съмнява, че Бийн е човек?

Сестра Карлота, която ридаше, когато той я напусна и полетя в космоса? Сестра Карлота, която го обичаше, както майка — детето си? Как можеше *тя* да се съмнява в него?

Ако искаха да намерят някой човек-нечовек, някой пришълец в човешки костюм, трябваше добре да огледат монахинята. Тя прегръща едно дете като свое, а после обикаля и разпространява съмнения относно човешката му същност. Тъкмо обратното на феята на Пинокио. Докосва едно истинско момче и го превръща в нещо ужасно и страшно.

Не можеше да говорят за сестра Карлота. Беше някаква друга жена. Догадката му, че може да е тя, просто беше погрешна, също като догадката му, че последната битка с бъргерите вече се е състояла. Тъкмо затова Бийн нямаше пълно доверие на догадките си. Действаше въз основа на тях, но винаги допускаше възможността тълкуванията му да са погрешни.

Освен това *неговият* проблем не беше да разбере дали наистина е човек, или не. Какъвто и да беше, той си беше той и трябваше да

действия по такъв начин, че не само да остане жив, но и да се сдобие с възможно най-силния контрол върху собственото си бъдеще. Единствената опасност за него беше, че *те* са загрижени за тази вероятна генетична трансформация. Затова задачата на Бийн беше да се държи толкова нормално, че да разпръсне страховете им.

Но как да се преструва на нормален? Не го бяха довели тук, защото е нормален, а защото е необикновен. Както и другите деца впрочем. Училището ги поставяше под такова напрежение, че някои направо се побъркваха. Като Бонсо Мадрид и шумната му вендета срещу Ендър Уигин. Затова всъщност Бийн не трябваше да се прави на нормален, а на смахнат, както се очакваше.

Беше невъзможно това да се имитира. Той още не знаеше какви знаци търсят учителите в поведението на децата тук. Можеше да се сети за десет неща и да ги направи, без изобщо да се досети, че има още деветдесет, които не е забелязал.

Не, трябваше не да *действа* по предсказуем начин, а да стане тяхната надежда за съвършения командир.

Когато се върна в спалното, седна на леглото и провери на чина си колко е часът, той откри, че беше приключил за няма и час. Прибра чина си, легна и започна да повтаря в ума си образите от спомена му за учителските пръсти, докато въвеждаха името и паролата. Когато се почувства относително сигурен в тях, си позволи да се унесе в сън.

Едва тогава, тъкмо бе задрямал, осъзна какъв щеше да е неговият идеален камуфлаж, който щеше да отклони страховете им и да му осигури и безопасност, и напредък.

Той трябваше да стане Ендър Уигин.

11

ТАТКО

— Сър, помолих ви за разговор на четири очи.

— Димак е тук, защото вашето нарушение на секретността засяга работата му.

— Нарушение на секретността! Затова ли ме разжалвате?

— Едно дете е използвало вашето име и парола, за да влезе в главната учебна система. Открило е файловете с пароли и ги е пренаписало, за да си създаде самоличност.

— Сър, винаги вярно съм спазвал всички разпоредби. Никога не влизам в системата пред учениците.

— Всеки така казва, но после се оказва, че влизат.

— Извинете, сър, но Уфанад не влиза. И винаги издава другите, когато ги излови да го правят. Всъщност, действа гаднярски и ни подлудява всичките.

— Можете да проверите данните за влизанията ми. Никога не влизам в системата по време на учебен час. Всъщност никога не го правя извън квартирата си.

— Тогава как е възможно това дете да се е добрало до името и паролата ви?

— Чинът ми стои на моята маса, ето така. Позволете да използвам вашия чин, за да ви покажа.

— Разбира се.

— Сядам ето така, винаги с гръб към вратата, за да не може никой да го види. Никога не влизам в системата от друго положение.

— Е, няма прозорец, че да надникнем!

— Има, сър.

— Димак?

— Има прозорец, сър. Вижте. Отдушникът.

— Сериозно ли предполагате, че той би могъл...

— Той е най-дребното дете, което някога...

— Малкият Бийн ли е използвал името и паролата ми?

— Отлично, Димак, успяхте да се изпуснете за името!

— Съжалявам, сър.

— Още едно нарушение на секретността. Ще изпратите ли Димак обратно заедно с мен?

— Никого няма да изпращам обратно.

— Сър, длъжен съм да изтъкна, че влизането на Бийн в главната учебна система е отлична възможност.

— Кое? Един ученик да се вихри из файловете с данни на учениците?

— Да изучаваме Бийн. Не можем да го накараме да играе на мисловната игра, но сега разполагаме с играта, която той е избрал да играе. Ще наблюдаваме къде влиза в системата и как използва властта, която си е създал.

— Но вредата, която може да нанесе, е...

— Няма да нанесе никаква вреда, сър. Не би направил нищо, с което да се издаде. Улицата е научила това дете на ум. Той иска информация. Ще гледа, но няма да пипа.

— Значи вече си го анализирал, така ли? Нима винаги знаеш какво ще направи?

— Знам, че ако има история, в която наистина искаме да го накараме да повярва, той трябва да я открие сам. Необходимо е да я открадне от нас. Затова според мен това малко нарушение на секретността е идеалният начин да поправим едно много по-голямо нарушение.

— Чудя се обаче, щом той пълзи из каналите, какво ли още е чул?

— Ако затворим въздушната система, той ще разбере, че са го разкрили и няма да повярва на онова, което ние ще заложим, за да го намери.

— Затова трябва да позволя на едно дете да пълзи из каналите и да...

— Скоро вече няма да може да го прави. Той расте, а каналите са изключително плитки.

— В момента това не ме успокоява особено. И за жалост все още се налага да убием Уфанад, защото знае твърде много.

— Моля ви, кажете, че се шегувате!

— Да, шегувам се. Скоро той ще стане ваш ученик, капитан Уфанад. Наблюдавайте го много внимателно. Говорете за него само с мен. Той е непредсказуем и опасен.

— Опасен. Малкият Бийн?

— Но ви разказа играта, нали?

— Прощавайте, сър, но и вашата.

Бийн проучи всички ученици във Военното училище до един — четеше досиетата на шест-седем от тях на ден. Откри, че първоначалните резултати са най-безинтересното нещо за тях. Всички тук имаха такива високи резултати на всички тестове, на които са били подложени на Земята, че разликите бяха почти незначителни. Резултатите на самия Бийн бяха най-високите и разликата между него и втория, Ендър Уигин, бе голяма — почти толкова голяма, колкото и тази между Ендър и следващия. Но всичко това беше относително. Разликата между Ендър и Бийн възлизаше на половин процент. Повечето деца бяха постигнали между 97 и 98 процента.

Разбира се, Бийн знаеше нещо, което те не биха могли да знаят — че за него беше лесно да изкара възможно най-високия резултат на тестовете. Можеше да постигне и повече, да се справи по-добре, но бе достигнал границата на онова, което разкриваше тестът. Разликата между него и Ендър беше много по-голяма, отколкото предполагаша те.

И все пак... докато четеше досиетата, Бийн разбра, че тези резултати просто загатват за потенциала на детето. Учителите говореха най-вече за неща като ум, проникателност, интуиция, способност да се разбираш с другите, да предвиждаш действията на противника; храбростта да проявиш дързост, предпазливостта да се увериш в нещо, преди да се ангажираш, мъдростта да разбереш кой курс на действие е най-подходящият. И докато обмисляше всичко това, Бийн проумя, че не непременно той е по-добър в *тези* неща от другите.

Ендър Уигин наистина знаеше неща, които Бийн не знаеше. Бийн можеше да се досети да постъпи като Уигин — да започне допълнителни упражнения, за да компенсира нежеланието на командира му да го обучава. Бийн можеше дори да се опита да привлече и други ученици да се упражняват с него, тъй като много неща не можеше да прави сам. Но Уигин бе приел всички желаещи, без значение колко трудно беше да се упражнява заедно с толкова много хора в бойната зала. И според записките на учителите сега той посвещаваше повече време на обучението на другите, отколкото на усъвършенстването на собствената си техника. Разбира се, отчасти беше така, защото той вече не беше в армията на Бонсо Мадрид и заради участието си в редовните занятия. Но продължаваше да работи с другите деца — особено с нетърпеливите новобранци, които искаха да напреднат бързо, преди да ги назначат в редовната армия. Защо?

Дали и той не прави като мен — изучава другите ученици, за да се подготви за по-нататъшна война на Земята? Дали не изгражда мрежа, която се разпростира във всички армии? Дали по някакъв начин не ги обучава погрешно, за да може по-късно да се възползва от грешките им?

Съдейки по онова, което беше чул за Уигин от децата в неговата новобранска група, които ходеха на тези упражнения, ставаше въпрос за нещо съвсем друго. Уигин май наистина бе загрижен останалите деца да развият възможностите си. Дали така отчаяно му се искаше да го харесват? Защото ако беше така, то се получаваше. Те го обожаваша.

Но сигурно имаше и още нещо освен жаждата за обич. Бийн не можеше да проумее какво.

Откри, че наблюденията на учителите, макар и да бяха полезни, не му помагаша да проникне наистина в мислите на Уигин. Първо — пазеха психологическите наблюдения от мисловната игра някъде другаде, където Бийн нямаше достъп. И второ — учителите не можеха да проникнат в мислите на Уигин, защото просто не мислеха на неговото ниво.

А Бийн мислеше.

Но проектът на Бийн не беше да анализира Уигин от научно любопитство, нито да се съревновава с него, нито дори да го разбере. Целта му беше да превърне себе си в детето, на което учителите биха се доверили, на което биха разчитали. Биха го смятали за истински

човек. За този проект Уигин бе неговият учител, защото вече беше постигнал онова, което искаше да постигне Бийн.

И го беше постигнал, без да бъде съвършен. Без да действа, доколкото схващаше Бийн, напълно разумно. Не че някой действаше така. Но желанието на Уигин всеки ден да посвещава часове на обучението на деца, от които нямаше никаква полза... Колкото повече Бийн мислеше за това, толкова повече смисълът му се губеше. Уигин не изграждаше мрежа от свои поддръжници. За разлика от Бийн той не притежаваше съвършена памет, затова Бийн бе сигурен, че Уигин не съставя наум досиета за всички останали деца във Военното училище. Децата, с които работеше, не бяха най-добрите, но често бяха най-страхливите и зависими новобранци и неудачници сред войниците от редовните армии. Идваха при него, защото според тях пребиваването в една стая с водача на листата можеше да им донесе късмет. Но защо ли Уигин продължаваше да им отделя време?

Защо Поук умря заради мен?

Въпросът беше същият и Бийн го знаеше. Намери в библиотеката няколко книги по етика и поръча да ги доставят на чина му, за да ги прочете. Скоро откри, че единствените теории, които обясняват алтруизма, са лъжливи. Най-глупавата беше старото социобиологично обяснение за чичовците, които умирали заради племенниците си — в армиите кръвни връзки не съществуваха и хората често умираха заради чужди хора. Теорията за общностите горе-долу вършеше работа — тя обясняваше защо всички общности почитат самопожертвувателните герои в митовете и обредите си, но не даваше обяснение за самите герои.

Защото тъкмо това виждаше Бийн в Уигин — истински герой.

Уигин го е грижа не толкова за самия него, колкото за другите деца, които са недостойни да им отдаде дори пет минути от времето му.

И все пак, може би тъкмо тази негова черта привлича всички. Може би тъкмо заради всички онези истории за Исус, които му разказваше сестра Карлота, той вечно бе обкръжен от тълпа.

Ето защо се страхувам толкова от Уигин. Той е пришълецът, а не аз. Той е непонятният, непредсказуемият. Той е онзи, който не действа по разумни и предсказуеми причини. Аз умея да оцелявам и толкова — нищо по-интересно няма в мен. Но той беше способен на всичко.

Колкото повече Бийн изучаваше Уигин, толкова повече мистерии му се разкриваха. И толкова по-решен бе да действа като Уигин, докато на някакъв етап не започнеше да гледа на света като Уигин.

Но макар и да следеше Уигин — все още от разстояние — Бийн не можеше да си позволи да постъпи като по-малките деца, като последователите му. Не можеше да го нарече Ендър. Това, че го наричаше с фамилното му име, го държеше на разстояние. Но на микроскопично разстояние.

Какви книги четеше Уигин самостоятелно? Не книгите по военна история и стратегия, които Бийн бе изгълтал набързо, а сега методично препрочиташе, за да приложи всичко и към космическите битки и към модерната война на Земята. Уигин също четеше, но в библиотеката гледаше най-вече видеофилми на битки, най-често — с бъргерски кораби. Тях и филмите с ударния отряд на Мейзър Ракъм в героичната битка, прекършила гръбнака на Второто нашествие.

Бийн също ги гледаше, макар и не многократно — след като ги гледаше веднъж, той ги запаметяваше идеално и можеше после да ги превърта наум с достатъчни подробности, че да може да забелязва неща, които не бе отбелязал при първото гледане. Дали Уигин не виждаше по нещо ново всеки път, когато гледаше тези видеофилми? Или търсеше нещо, което все още не беше открил?

Дали се опитва да проумее начина на мислене на бъргерите? Защо не разбира, че библиотеката просто не разполага с достатъчно видеофилми, нужни за това? Тук всичко беше пропаганда. Всички ужасни сцени с мъртви хора, с ръкопашен бой и убийства при превземането на корабите бяха изрязани. Нямаше видеофилми на пораженията, където бъргерите попиляваха човешките кораби. Можеше да видиш само кораби, летящи в космоса и няколкоминутна подготовка за бой.

Война в космоса? Толкова вълнуваща в измислиците и толкова скучна в действителност. Понякога имаше по някой проблясък, но през повечето време цареше мрак.

И, разбира се, задължителният момент с победата на Мейзър Ракъм.

Какво ли се надяваше да научи Уигин?

Бийн научаваше повече от липсващото, отколкото от онова, което виждаше на екрана. Например, никъде в библиотеката нямаше снимка

на Мейзър Ракъм. Странно. Лицата на Триумвирата бяха навсякъде, както и тези на други командири и политически лидери. Защо Ракъм го нямаше? Дали бе починал в мига на победата? Или може би бе измислена фигура, умишлено създадена легенда, за да могат да прикачат победата към някакво име? Но ако случаят беше такъв, те щяха да му създадат и лице — съвсем лесно беше. Да не би да бе обезобразен?

Или пък — много, много дребен?

Ако — щом порасна — стана командир на човешката флотилия и победа бъргерите, дали ще скрият и моята снимка, защото един такъв дребосък никога не биха го възприели като герой?

Кого ли го е грижа? Аз не искам да бъда герой.

Това е запазената марка на Уигин, не на Бийн.

Николай, момчето от отсрещното легло. Достатъчно умен, че да се досети за някои неща преди Бийн. Достатъчно самоуверен, че да не се ядоса, когато разбра, че Бийн го проучва. Бийн хранеше големи надежди, когато най-сетне се добра до файла на Николай.

Оценката на учителя беше отрицателна. „Посредствен“. Жестоко — но дали беше вярно?

Бийн осъзна: беше се предоверил на оценките на учителите. Разполагам ли с действителни доказателства, че те са прави? Или вярвам в оценките им, защото моите са толкова високи? Дали не съм се оставил чрез ласкателствата си да предизвикат у мен самодоволство?

Ами ако оценките им бяха безнадеждно погрешни?

По улиците на Ротердам аз не разполагах с учителски файлове. Оpozнавах непосредствено децата. Поук — сам си съставих преценка за нея и бях почти прав, изникнаха само някои изненади. Сержанта — никакви изненади. Ахил — да, познавах го.

Защо тогава странях от другите ученици? Защото отначало те ме изолираха и защото бях решил, че властта е у учителите. Но сега разбирам, че съм бил само отчасти прав. Учителите притежават властта тук и сега, но някой ден аз вече няма да съм във Военното училище и какво значение ще има тогава мнението на учителите за мен? Мога да науча на пръсти цялата военна теория и история, но това няма да ми е от никаква полза, ако не ми поверят командването. И

никога няма да ме направят командир на армия или флотилия, освен ако нямат причини да повярват, че другите мъже биха ме следвали.

Днес това не са мъже, а момчета — поне повечето, имаше и няколко момичета. Не са мъже, но *ще станат*. Как избират те своите лидери? Как да ги накарам да последват жалък дребосък като мен?

Как постъпва Уигин?

Бийн попита Николай кои от децата в тяхната новобранска група се упражняват с Уигин.

— Само няколко. И те са аутсайдери. Подлизурковци и самохвалковци.

— Но кои са?

— Опитваш се да спечелиш благоволенieto на Уигин ли?

— Искам само да го опозная.

— Какво искаш да узнаеш?

Въпросът разтревожи Бийн. Той не обичаше да обсъжда заниманията си. Но не усещаше никаква заплаха у Николай. Той просто искаше да разбере.

— По история. Той е номер едно. Как е успял? — Бийн се зачуди дали войнишкият му жаргон звучи естествено. Не го използваше много. Все още не можеше съвсем да докара мелодията му.

— Като разбереш, ми кажи — Николай завъртя очи самоподигравателно.

— Ще ти кажа — обеща Бийн.

— Аз да имам шанс да стана номер едно като Ендър? — засмя се Николай. — Ти имаш такъв шанс, какъвто си отличник.

— Сополите на Уигин не са мед — рече Бийн.

— Какво искаш да кажеш?

— Той е човек като всеки друг. Като разбере, ще ти кажа, става ли?

Бийн не успя да проумее как Николай предварително се бе примирил с мисълта, че няма да стане един от най-добрите. Дали пък отрицателната оценка на учителите в края на краищата не беше правилна? Или несъзнателно му бяха внушили тяхното презрение и той бе повярвал?

От момчетата, които му посочи Николай — така наречените подлизурковци и самохвалковци, което не беше далеч от истината — Бийн научи как се казват най-близките приятели на Уигин.

Шен, Алей, и Петра — пак тя! Шен бе най-старият му приятел.

Бийн го намери в библиотеката по време на учебните занятия. Единствената причина да се ходи там бяха видеофилмите — книгите можеха да се четат и от чиновете. Но Шен не гледаше видеофилми. Беше взел чина си със себе си и играеше на мисловната игра.

Бийн седна до него да погледа. Мъж с лъвска глава, облечен в ризница, се бе изправил пред един великан, който май му предлагаше различни питиета — звуковото оформление беше такова, че от мястото си Бийн не чуваше звука. Но Шен като че отговори — той въведе няколко думи. Мъжът с лъвска глава изпи едно от питиетата и незабавно се спомина.

Шен измърмори нещо и бутна чина си.

— Това „Питието на великана“ ли е? — попита Бийн. — Чувал съм за него.

— Никога ли не си играл на това? — попита Шен. — Не можеш да победиш. Поне така си *мислех*.

— Чувал съм. Не ми звучеше забавно.

— Не ти *звучеше*? Не си ли го опитвал? Не е трудно да намериш играта.

Бийн сви рамене — опитваше се да имитира превземките на другите деца. На Шен май му стана смешно. Дали защото Бийн не бе докарал добре непукисткото свиване на рамене? Или беше забавно как един такъв дребосък го прави?

— Хайде де, изобщо ли не играеш на мисловната игра?

— Ти го каза — напомни му Бийн. — *Мислел си*, че никой никога не може да я спечели.

— Видях един мъж на едно място, което никога не бях виждал. Попитах го къде се намира и той каза „Отвъд Питието на Великана“.

— Каза ли ти как се стига дотам?

— Не съм го питал.

— Защо?

Шен се усмихна и се загледа в пространството.

— Уигин е, нали? — попита Бийн.

Усмивката угасна.

— Не съм казал такова нещо.

— Знам, че сте приятели и затова дойдох тук.

— Какво става? Да не го шпионираш? Бонсо ли те праща?

Не отиваше на добре. Бийн не бе разбрал как защитават Ендър неговите приятели.

— Никой не ме праща. Виж какво, не му мисля нищо лошо! Просто искам да разбера... ти го познаваш от самото начало, нали? Казват, че сте приятели още от новобранци.

— Е, и какво?

— Виж, той има приятели, нали? Като тебе например. Макар че той винаги се справя по-добре в час и винаги е най-добрият във всичко, нали? Но не го мразят.

— Доста гадове го мразят.

— Трябва да си намеря приятели, човече. — Бийн знаеше, че това не бива това да прозвучи все едно се оплаква. По-скоро се стараеше да звучи жално като дете, което полага много усилия да не си проличи, че се оплаква. Затова завърши малката си защитна реч със смях. Все едно че опитва да изкара всичко на шега.

— Доста си нисичък — отбеляза Шен.

— Не и на планетата, от която идвам — отвърна Бийн.

Шен за първи път си позволи да се усмихне истински.

— Планетата на пигмеите.

— Тия момчета са твърде едри за мен.

— Виж, знам за какво говориш — рече Шен. — Аз пък ходех много смешно. Някои деца ме занасяха. Ендър ги накара да спрат.

— Как?

— Той почна да се занася с тях.

— Не бях чувал, че може да говори.

— Не, той нищичко не каза. Направи го с чина. Изпрати съобщение от Бог.

О, да, Бийн беше чувал за това.

— Заради теб ли го е направил?

— Те ми се подиграваха заради задника ми. Имах голям задник. Преди да започна да тренирам. И той им се подигра, задето ме гледали в задника. Но се подписа като Бог.

— Значи не са знаели, че е той?

— О, веднага разбраха. Но той не каза нищо. Поне не на глас.

— Така ли се сприятелихте? Той е закрилникът на малките? — като Ахил...

— *Малките* ли? — възкликна Шен. — Той беше най-дребният в нашата група. Не чак колкото тебе, но много дребен. Нали разбираш, беше *по-малък* от нас.

— Той е бил най-малкият, но е станал твой закрилник?

— Не, не съвсем. Той просто им попречи, това е. Отиде при групата — имаше един Бърнард, който събираше най-едрите, най-яките типове...

— Побойниците.

— Ами да. Само че Ендър отиде при най-добрият му приятел — Алей — и се сприятели с него.

— Значи е откраднал поддръжника на Бърнард?

— Не, човече. Не е така. Той започна да дружи с Алей. А след известно време помоли Алей да му помогне да се сприятели и с Бърнард.

— Бърнард... това е онзи, на когото Ендър бил счупил ръката в совалката.

— Точно така. Според мен Бърнард така и не му прости, но виждаше какво е положението.

— И какво беше положението?

— Ендър е *добър*, човече. Просто... той не мрази никого. Ако си добър, значи ще го харесаш. Ще искаш той да те хареса. Ако той те харесва, значи си свестен, разбираш ли? Но ако си боклук — ще се вбесиш, само заради това, че той съществува, нали схващаш? Ендър се опитва да пробуди доброто в теб.

— Как се пробужда доброто?

— Не знам, човече. Да не мислиш, че ми е много ясно? Просто... ако познаваш достатъчно дълго Ендър, той просто те кара да искаш да се гордее с теб. Това звучи толкова... толкова детински, не смяташ ли?

Бийн поклати глава. На него му звучеше като преданост. Бийн така и не разбираше това чувство. Приятелите са си приятели, мислеше той. Каквито бяха Сержанта и Поук преди Ахил. Но това не беше обич. Когато дойде Ахил, те го заобичаха, но това бе по-скоро нещо като боготворене, все едно той беше бог и им даваше хляб, а те на свой ред му поднасяха хляба си. Като... точно както сам се бе нарекъл. Татко. Дали и тук не беше същото? Дали и Ендър не беше същият като Ахил?

— Умник си ти, хлапе — рече Шен. — И аз съм бил там, нали? Само че досега не бях се замислял — как Ендър *постига* това? Как мога и аз да го постигна, да бъда като него? Ендър, той е велик, но аз не мога като него! Може би трябваше да опитам. Но аз исках само... да бъда с него.

— Защото и ти си добър — додаде Бийн.

Шен завъртя очи.

— Май точно това ти обяснявах, нали? Или поне го намеквах. Май това значи, че съм самохвалко!

— Голям дърт самохвалко — ухили се Бийн.

— Той просто... те кара да искаш... бих умрял за него! Все едно се правя на герой, нали? Но е истина. Бих умрял за него. Бих убил за него.

— Би се бил за него.

Шен веднага го разбра.

— Прав си. Той е роден командир.

— Алей също ли е готов се бие за него?

— Мнозина от нас са готови.

— Но някои не са, нали?

— Както казах, лошите го мразят — той ги подлудява.

— Значи целият свят се разделя на две — добрите обичат Уигин, лошите го мразят.

Шен отново доби подозрително изражение.

— Не знам защо изобщо ти ги разправям всичките тия глупости. Прекалено си умен, че да се хванеш ли?

— Напълно ти вярвам — отвърна Бийн. — Не ми се сърди.

Това го бе научил много отдавна. Когато малкото детенце каже „не ми се сърди“, всеки се чувства малко глупаво.

— Не ти се сърдя — отвърна Шен. — Но ми се стори, че ми се подиграваш.

— Исках да разбера как Уигин се сприятелява с хората.

— Ако го знаех, ако наистина го разбирах, щях да имам много повече приятели, хлапе. Но Ендър стана мой приятел — всички негови приятели са и мои приятели, а аз съм техен приятел... като семейство сме.

Семейство. Татко. Пак Ахил.

Предишният ужас се завърна. В нощта след смъртта на Поук. Когато видя тялото ѝ във водата. А сутринта — Ахил. Как се държа той. Дали Уигин беше такъв? Татко, докато не получи своя шанс?

Ахил беше зъл, а Ендър — добър. И все пак и двамата си бяха създали семейства. И при двамата имаше хора, които ги обичат и които биха умрели за тях. Закрилник, татко, глава на семейството, мама. Единствен родител на тайфа сирачета. Всички ние тук, във Военното училище, сме улични деца. Може и да не сме гладни, но все така жадуваме за семейство.

Но не и аз. Семейство е последното нещо, от което имам нужда. Някой татко да ми се усмихва и да ми готви ножа.

По-добре е да *бъдеш* татко, отколкото да имаш татко.

Как да го постигна? Да накарам някой да ме заобича така, както Шен обича Уигин?

Нямам никакъв шанс. Аз съм твърде дребен. Твърде миличък. Не притежавам нищо от онова, което искат те. Мога само да се защитавам, да изработя системата. Ендър може да научи на много неща онези, които се надяват да станат като него. Обаче аз, аз трябва да се уча по своя си начин.

Но дори след като взе това решение, Бийн знаеше, че не е приключил с Уигин. С каквото и да разполагаше Уигин, каквото и да знаеше, Бийн щеше да го научи.

И така минаваха седмиците и месеците. Бийн изпълняваше всички редовни учебни задачи. Посещаваше редовните занятия в бойната зала, където Димак ги учеше на основните умения — как да се движат и да стрелят. По самоинициатива завърши и всички допълнителни курсове, които можеше да минеш от чина си и се дипломира по всичко. Изучаваше военна история, философия, стратегия. Четеше етика, религия, биология. Следеше всички ученици в училището, от новопристигналите новобранци до онези, на които им предстоеше дипломиране. Когато ги виждаше по коридорите, знаеше повече за тях, отколкото самите те знаеха за себе си. Знаеше националния им произход. Знаеше колко им е мъчно за техните семейства и колко важна беше за тях родината им или етническата и религиозна група, към която принадлежаха. Знаеше доколко те можеха да бъдат ценни за някое националистическо или идеалистично съпротивително движение.

Продължаваше да чете всичко, което четеше Уигин и гледаше всичко, което той гледаше. Слушаше истории за Уигин от другите деца. Следеше класирането на Уигин в листата. Запозна се с приятели на Уигин и ги слушаше как говорят за него. Изслушваше всички онези неща, които цитираха от Уигин, и се опитваше да ги подреди в някаква последователна философия, светоглед, позиция, план.

И откри нещо интересно. Въпреки алтруизма на Уигин, въпреки неговата готовност за саможертва, никой от приятелите на Уигин не спомена той да е обсъждал своите проблеми с него. Всички те ходеха при Уигин, но Уигин при кого ходеше? Той имаше *истински* приятели толкова, колкото и Бийн. И той не се издаваше пред никого.

Скоро Бийн откри, че го местват от класовете, които той вече е овладял, в класове с все по-възрастни и по-възрастни групи, които отначало го гледаха с раздражение, но по-нататък — когато той ги задминаваше — с благоговение. Повишаваха го за пореден път, още преди съучениците му да овладеят и половината материал. Дали Уигин също го бяха карали да преминава ускорено учебния материал? Да, но не толкова бързо. Дали защото Бийн беше по-добър? Или защото крайният срок приключваше?

Защото в оценките на учителите все повече си личеше чувството за неотложност. За обикновените ученици — сякаш тук имаше обикновени деца — пишеха все по-кратко и по-кратко. Не че съвсем ги пренебрегваха. Но установяваха кои са най-добрите и ги издигаха.

Привидно най-добрите. Защото Бийн започна да осъзнава, че оценките на учителите често бяха обагрени от личните им предпочитания към учениците. Те се преструваха на безпристрастни и непредубедени, но всъщност най-симпатичните деца успяваха да подлъжат и тях също като учениците. Ако някое дете беше симпатично, те даваха по-добра оценка на водаческите му способности, дори в действителност да беше само сладкодумно, атлетично или от онези, които обичаха да са център на вниманието. Доста често набелязваха тъкмо онези ученици, от които биха излезли най-неефективните командири, и пренебрегваха онези, които според Бийн бяха наистина обещаващи. Потискащо беше да ги наблюдаваш как допускат такива очевадни грешки. Тук Уигин бе пред очите им — Уигин, който беше истинският водач — но те продължаваха да преценяват погрешно всички останали. Въодушевяваха се от разни

енергични, самоуверени и амбициозни хлапета дори и когато работата им далеч не бе отлична.

Нали целта на това училище беше да открие и обучи най-добрите командири? Тестовете на Земята успяваха доста добре да отсеят децата — сред учениците нямаше истински тъпаци. Но в системата не се отчиташе влиянието на един решителен фактор: как подбираха учителите?

Всички учители до един бяха от военния бранш. Доказани, наистина способни офицери. Но във войската човек не се сдобива с отговорни постове само заради способностите си. Там трябва и да умееш да привлечеш вниманието на висшестоящите офицери. Трябва да умееш да се харесваш. Трябва да се вписваш в системата. Трябва да изглеждаш така, както според началството изглеждат офицерите. Трябва да мислиш по изгоден за тях начин.

В резултат на това се получаваше командна структура, пълна с мъже, които изглеждат добре в униформа, умеят да говорят както трябва и се справят със задачите, колкото да не се изложат. В същото време наистина кадърните тихо вършат цялата сериозна работа, избавят началниците си от затруднения и ги обвиняват за грешки, за които са предупреждавали, че ще излязат наяве.

Така беше във войската. Всички тези учители бяха от хората, които преуспяваха в подобна среда. И избираха любимците си въз основа на същото това изопачено чувство за приоритети.

Нищо чудно, че едно дете като Динк Мийкър бе прозряло това и отказваше да играе на тази игра. Той беше от малцината, които бяха едновременно и симпатични, и талантливи. Това, че е симпатичен, ги бе накарало да се опитат да го направят командир на армия. Талантът му бе позволил да разбере защо го правят и да им откаже, защото не можеше да вярва в една толкова тъпа система. А имаше други деца, като Петра Арканян, с отворителни характери, които обаче можеха и насън да измислят стратегия и тактика. Такива, които бяха достатъчно уверени да водят другите в битка, да се доверяват на собствените си решения и да ги претворяват в действие. Те изобщо не се мъчеха да се харесат, затова и не ги забелязваха, всяка тяхна грешка бе преувеличавана, всяка силна страна — омаловажавана.

Затова Бийн започна да изгражда своя собствена анти-армия от деца, които не бяха любимци на учителите, но притежаваха истински

талант, притежаваха сърце и ум, не само външност и красноречие. Започна да си представя кои от тях ще са офицери и ще водят свои собствени взводове под командата на...

На Ендър Уигин, разбира се. Бийн не можеше да си представи друг на тази позиция. Уигин щеше да знае как да ги използва.

Бийн знаеше много добре и собственото си място. Близо до Уигин. Командир на взвод, но най-довереният. Дясната ръка на Уигин. И затова, когато Уигин бе на път да допусне грешка, Бийн щеше да му я посочва. Така може би най-сетне щеше да проумее поне донякъде защо Уигин е човек, а той не е.

През повечето време Сестра Карлота използваше новото си разрешително като скалпел — прорязваше своя път през информационното учреждение, намираще тук отговори, а там — нови въпроси. Разговаряше с хора, които не предполагаха какво представлява проектът ѝ, нито защо тя знае толкова много за строго секретната им работа. В същото време безмълвно подреждаше всичко наум в бележки до полковник Граф.

Но в стремежа си да преодолее началници на затвори и охрана, впечатлени от небивалата ѝ нужда за знания, понякога тя размахваше разрешителното си за достъп до свръхсекретна информация като месарски сатър. Обикновено, след проверката на документите ѝ — за да се уверят, че те не са скалпени — ги навикваха офицери с толкова високи чинове, че потърпевшите започваха да се отнасят със сестра Карлота като с Господ.

Така тя най-сетне застана лице в лице с бащата на Бийн. Или поне с най-близкото нещо до негов баща.

— Искам да говоря с вас за инсталацията ви в Ротердам.

Той я изгледа кисело.

— Вече съм докладвал всичко. Тъкмо затова и не съм мъртъв, макар че се чудя дали направих правилния избор.

— Казаха ми, че много хленчите — рече сестра Карлота без следа от съчувствие. — Не го очаквах толкова бързо.

— Вървете по дяволите. — Той ѝ обърна гръб.

Сякаш това имаше някакво значение.

— Доктор Волеску, според досието ви вие сте разполагали с двайсет и три бебета във фермата си за органи в Ротердам.

Той мълчеше.

— Но, разбира се, това е лъжа.

Мълчание.

— И — колкото и да е странно — знам, че идеята за тази лъжа не е ваша. Защото ми е известно, че вашата инсталация в действителност не е била ферма за органи. Обещаха са ви да останете жив, ако го признаете, в замяна на това никога да не обсъждате *истинската* си дейност.

Той бавно се обърна отново — колкото да й метне един кос поглед.

— Я да видим това ваше разрешение, което преди ми пробутвахте.

Тя отново му го показа. Той го разгледа.

— Истинското ви престъпление е било, че сте продължили да работите по един научноизследователски проект и след закриването му. Тъй като сте разполагали с най-щателно обработените оплодени яйцеклетки. Вие сте завъртели ключа, който Антон е открил. Искали сте бебетата да се родят и да видите какво ще излезе от тях.

— Щом знаете всичко това, защо сте дошли при мен? Всичко, което знам, го има в документите, които сте прочели.

— Съвсем не — отрече сестра Карлота. — Признанията ви не ме интересуват, техниката ви — също. Интересувам се от бебетата.

— Всички те са мъртви — отвърна той. — Убихме ги, когато разбрахме, че ще ни разкрият. — Той я изгледа непочтително. — Да, това е детеубийство. Двайсет и три убийства. Но тъй като правителството изобщо нямаше да си признае за съществуването на тези деца, така и не ме обвиниха в престъпление. Ала Господ ме съди. Всевишният ще ми наложи обвиненията. Нали затова ли сте тук? Бог ви е издал разрешителното.

„Позволяваш си да се шегуваш с това?!“

— Искам да знам само какво успяхте да научите за тях.

— Нищо не научих — нямаше кога. Те си бяха бебета.

— Гледали сте ги близо година. Те са се развивали. Цялата работа, откакто Антон е открил ключа, е била теоретична. Вие сте наблюдавали как бебетата растат.

По лицето му бавно пропълзя усмивка.

— Значи, пак се повтаря историята с престъпленията на нацистките лекари. Вие осъждате стореното от мен, но въпреки това искате да научите резултатите от изследванията ми.

— Вие сте следили растежа им. Здравето им. Интелектуалното им развитие.

— Тъкмо възнамерявахме да започнем проследяването на интелектуалното им развитие. Проектът не беше спонсориран, разбира се, така че можехме да им осигурим само чиста, топла стая и да се грижим за основните им телесни нужди.

— Какво ще кажете тогава за телата и за двигателните им умения?

— Бяха дребни — отвърна той. — Те се раждат малки и растат бавно. До едно бяха с по-дребен ръст и по-ниско тегло от нормалното.

— Но много умни?

— Започнаха да пълзят много рано. Издаваха звуци, предхождащи речта, далеч по-рано от нормалното. Само това успяхме да узнаем. Самият аз не ги виждах особено често. Не можех да си позволя риска да ме разкрият.

— Каква беше вашата прогноза?

— Прогноза?

— Какви ги виждахте за в бъдеще?

— Мъртви. Това е бъдещето на всеки. За какво ми говорите?

— Доктор Волеску, ако те не бяха убити, какво щеше да стане с тях?

— Щяха да продължат да растат, разбира се.

— А по-късно?

— Няма по-късно. Те не спират да растат.

Тя се замисли — опитваше се да възприеме информацията.

— Точно така, сестро. Правилно ме разбрахте. Те растат бавно, но никога не престават да растат. Така действа ключът на Антон. Той отключва ума, защото мозъкът никога не престава да расте. Но всичко останало — също. Черепът продължава да се разраства и фонтанелата им никога не се затваря. Крайниците им стават все по-дълги и по-дълги.

— И когато достигнат нормален ръст...

— Няма такова нещо като нормален ръст. Има само ръст при смъртта. Не може да продължаваш вечно да растеш така. Има си причина еволюцията да вгражда ограничител в растежа на дълголетните тела. Не може да продължаваш да растеш и някой орган да не сдаде багажа на даден етап. Обикновено това е сърцето.

Онова, за което намекваше, изпълни сестра Карлота с ужас.

— А темпото на растеж? Говоря за децата? Колко време им трябва, за да достигнат нормалния за възрастта си ръст?

— Предполагам, че на два пъти наваксват в ръста — отвърна Волеску. — Първият път — непосредствено преди пубертета. После нормалните деца отново повеждат, но бавното, стабилно темпо печели, *n'est-ce pas*^[1]? На двайсет години те вече са великани. А после умират, почти със сигурност преди да са навършили двайсет и пет. Можете ли да си представите колко огромни ще са тогава? Така че убийството им беше акт на милосърдие, нали разбирате.

— Съмнявам се, че някой от тях би избрал да се лиши и от жалките двайсет години живот, които сте им отнели.

— Те така и не разбраха какво им се е случило. Аз не съм изчадие. Ние ги упоихме. Те умряха в съня си, после телата бяха кремирани.

— А пубертетът? Съзряват ли полово?

— Това ние никога няма да узнаем.

Сестра Карлота стана да си върви.

— Той е оцелял, нали? — попита Волеску.

— Кой?

— Онзи, когото загубихме. Чието тяло липсваше. В огъня бяха хвърлени само двайсет и две тела — преброих ги.

— Когато се кланяте на Молох^[2], доктор Волеску, получавате само онези отговори, които ви дава той.

— Кажете ми какво представлява той. — Очите му гледаха алчно.

— Вие знаете, че е момче?

— Всичките бяха момчета — отвърна Волеску.

— Унищожили сте момчетата?

— Откъде според вас съм взел гените, върху които работих? Аз имплантирах собствената си променена ДНК в яйцеклетките с извлечени ядра.

— Господ да ни е на помощ — всичките ваши собствени близнаци ли бяха?

— Аз не съм изчадието, за което ме мислите — отвърна Волеску. — Съживих замразените ембриони, защото трябваше да разбере как ще се развият. Убийството им ми причини огромна мъка.

— И все пак ги убихте, за да спасите себе си.

— Беше ме страх. И тогава ми хрумна: те са само копия. Да се унищожават копия не е убийство.

— Душите и животът им са принадлежали на самите тях.

— Според вас правителството щеше ли да им позволи да живеят? Наистина ли смятате, че биха оцелели? Който и да било от тях?

— Вие не заслужавате да имате син — заяви сестра Карлота.

— Но имам, нали? — той се разсмя. — Докато вие, госпожице Карлота, вечната невеста на невидим Бог — *вие* колко деца имате?

— Те може и да са били копия, Волеску, но дори и мъртви струват повече от оригинала.

Той продължаваше да се смее, докато тя се отдалечаваше по коридора, но смехът му звучеше насилено. Тя знаеше, че този смях е маска, зад която се крие скръб. Но не скръбта на състраданието и дори на разкаянието. Това бе скръбта на една прокълната душа.

Бийн. Слава тебе, Господи, помисли си тя, че не познаваш баща си и никога няма да го познаваш. Ти никак не приличаш на него. Ти си много повече човек.

Подсъзнателно я глождеше едно съмнение. Убедена ли беше, че Бийн е много по-състрадателен и човечен? Или и сърцето на Бийн беше толкова студено, като на този човек? Неспособно на съпричастие? Само бездушен ум ли беше той?

А после си представи как той расте ли расте и от мъничко детенце се превръща във великан, чието тяло не може повече да поддържа живота. Това е наследството от баща ти. Това е ключът на Антон. Тя се сети за плача на Давид, когато научил за смъртта на сина си. „Сине мой Авесаломе, сине мой, сине мой, Авесаломе! Да бях умрял аз вместо тебе, Авесаломе, сине мой, сине мой!“^[3]

Но той още не беше мъртъв, нали? Волеску можеше и да лъже, а можеше просто да греши. Трябваше да има някакъв начин да се

предотврати това. А дори и да не съществуваше, все пак на Бийн му оставаха още много години живот. И беше важно как ще ги изживее.

Господ създава нужните му деца и ги превръща в мъже и жени, а после ги прибира от този свят, когато си поиска. За него целият живот е само един миг. Най-важното е за какво използваш този миг. И Бийн *щеше* да го използва добре. Беше убедена в това.

Или поне се надяваше с такъв плам, че се усещаше убедена.

---

[1] Нали — фр. — Б.пр. ↑

[2] Финикийски бог, в жертва на когото са изгаряли деца — Б.р. ↑

[3] Втора книга на царете, глава 18, стих 33. — Б.пр. ↑

12

СПИСЪКЪТ

— Щом Уигин е избраният, нека го изпратим на Ерос.

— Той още не е готов за Командирското училище. Ще е преждевременно.

— Тогава трябва да се спрем на някоя от алтернативите.

— Ти решаваш.

— Ние решаваме! На какво друго да разчитаме, освен на онова, което ти ни казваш?

— Казах ти и за онези, по-големите момчета. Разполагаш със същите данни като мен.

— Всички данни ли имаме?

— Всичките ли ги искаш?

— Имам ли данните на всички деца, постигнали резултати и оценки на такова високо ниво?

— Не.

— Защо не?

— Някои от тях са дисквалифицирани по различни причини.

— Дисквалифицирани? От кого?

— От мен?

— На какво основание?

— Например, един от тях е на границата на лудостта. Опитваме се да открием в кои структури уменията му биха могли да бъдат полезни. Но той не би понесъл тежестта на командирски пост.

— Един, значи.

— Друг в момента е подложен на оперативна корекция на физически дефект.

— Дефект, който ограничава способността му да командва?

— Ограничава способностите му да бъде обучен за командир.

— Но това ще се оправи.

— Предстои му трета операция. Ако мине добре, от него може да излезе нещо. Но, както каза и ти, няма да има време.

— Колко още деца си укрил от нас?

— Нито едно не съм укрил. Ако ме питаш колко деца просто не съм охарактеризирал пред теб като потенциални командири, отговорът е — всички. Освен онези, с чиито имена вече разполагаш.

— Ще бъда откровен. Носи се мъква за някакво съвсем малко момченце.

— Всички те са малки.

— Чуваме разни слухове за дете, в сравнение с което момчето Уигин се развива бавно.

— Всички те си имат своите силни страни.

— Има и хора, на които им се иска да ви освободят от командирския пост.

— Ако няма да ми позволяват да подбирам и обучавам тези деца както трябва, предпочитам да ме освободят, господине. Считайте го за молба.

— Значи е било глупава заплаха. Повишете ги възможно най-бързо. Но имайте предвид, че в Командирското училище ще им трябва време. Не си струва да ги обучаващ докрай, ако не им остане време и ние да ги обучим.

Димак се срещна с Граф в контролния център на бойната зала. Граф провеждаше всичките си секретни срещи тук, защото Бийн още не бе пораснал достатъчно, за да не може да се промъква през каналите. Бойните зали бяха оборудвани със собствени въздушни системи.

Дисплеят на чина на Граф показваше есе.

— Чел ли си това? „Проблеми на военните кампании между слънчеви системи, разделени от светлинни години разстояние.“

— Доста е популярна сред преподавателското тяло.

— Но не е подписана — посочи Граф. — Ти случайно да знаеш от кого е? Не, нали?

— Не, сър. Вие ли сте авторът?

— Димак, аз не съм учен и ти го знаеш. Всъщност това е написано от ученик.

— От командирското училище?

— Той учи тук.

В този миг Димак разбра защо е извикан.

— Бийн.

— Шестгодишен. Съчинението се чете като труд на учен!

— Трябваше да предположа. Той усвоява тона на стратега, когото чете в момента. Или на преводача му. Макар че не знам как така е чел Фридрих и Бюлов в оригинал — на френски и немски. Той вдишва езици и после ги издишва.

— Какво ще кажете за статията?

— Вече знаеш, че за мен е направо убийствено да опазвам ключовата информация от това момче. Щом може да напише *това* въз основа на сегашните си знания, какво ли щеше да стане, ако му кажехме всичко? Полковник Граф, защо не го дипломираме веднага във Военното училище. Ще го пуснем да се вихри като теоретик и ще следим какво бълва?

— Работата ни не е да намираме теоретици. И без това е твърде късно за теория.

— Просто мисля... вижте, кой би последвал едно толкова дребничко дете? Той си губи времето тук. Но когато пише, никой дори не подозира колко е дребен, нито колко е малък.

— Разбирам те, но няма да нарушаваме секретността, точка.

— Той не заплашва ли вече доста сериозно охраната?

— Мишката, която пълзи из каналите?

— Не. Според мен е твърде голям. А и вече не прави странични лицеви опори. Според мен риск за сигурността е прозрението му, че сме изпратили бойната си флотилия още преди поколения. Предполагам, че сега се чуди защо продължаваме да обучаваме деца за командири?

— От анализа на съчиненията му и от дейността, която върши — ползвайки системата като учител — според нас той си има теория. Слава Богу, тя е погрешна. Но той вярва в нея само защото не знае за ансамбъла. Разбирате ли? А това е най-важното, което трябва да му кажем, нали?

— Разбира се.

— Е, виждате ли, това е единственото, което не можем да му кажем.

— Каква е неговата теория?

— Че ние събираме децата тук, за да се подготвим за война между нациите или между нациите и МФ. Далеч от тук — на Земята.

— Защо ще вземаме деца в космоса, за да се подготвим за война на Земята?

— Замислете се за минутка и ще го проумеете.

— Защото... защото, като ликвидираме формиките, сигурно ще възникне малък сухоземен конфликт. И всички талантиливи командири... вече ще са на служба в МФ.

— Разбрахте ли? Не можем да оставим това дете да публикува писанията си дори в рамките на МФ. Не всеки на Земята се е отказал от верността си към групите.

— Защо тогава ме извикахте?

— Защото *много* искам да го използвам. Тук не водим война, но ръководим училище. Чели ли сте съчинението му за това, че е безполезно да се използват офицери като учители?

— Да. Все едно ми зашлеви шамар.

— Този път той предимно греша, защото няма как да знае колко нетрадиционно сме подхождали винаги към подбора на преподавателския състав. Но може и да е прав в нещичко. Защото системата ни за изследвания на офицерския потенциал е разработена така, че да произвежда кандидати с характеристики, присъщи на най-високопоставените офицери от времето на Второто нашествие.

— Охо...

— Разбирате ли? Някои от най-почитаните са офицери, които добре се справят в битка, но войната бе твърде кратка, че да изчистим всички дръвници. Тестваните от тях офицери са включвали точно такива хора, които той критикува в съчинението си. И затова...

— Значи, основанията му са били погрешни, но е стигнал до правилни изводи.

— Абсолютно. В резултат на това системата одобрява кретенчета като Бонсо Мадрид. Познавате офицери като него, нали? Защо тогава се изненадвате, че нашите тестове му предоставят да командва армия, макар той да няма представа какво да прави с нея? Цялата суетност и глупост на Къстър, Хукър или... по дяволите, изберете си сам един суетен и некомпетентен висш военен — това е най-често срещаният вид генерал.

— Може ли да ви цитирам?

— Ще отрека, че съм го казал. Работата е там, че Бийн изучава досиетата на всички останали ученици. Според тях той ги оценява по вяроност към групите, обуславящи родословната им идентичност, както и според достойнствата им на командири.

— Според *собствените* му критерии за достойнства.

— Трябва да поверим на Ендър командването на армия. Оказват ни голям натиск да изпратим водещите си кандидати в Командирското училище. Но ако разжалваме някой от сегашните командири, за да наместим там Ендър, това ще предизвика брожения.

— Значи трябва да му поверим нова армия.

— Армия „Дракон“.

— Тук все още има деца, които си спомнят последната армия „Дракон“.

— Добре. Това ми харесва. Кутсузът.

— Разбирам. Искате да осигурите на Ендър летищ старт.

— Става все по-зле.

— Така си и мислех.

— Освен това няма да му предоставяме войници, които вече не са включени в списъците за размяна на техните командири.

— Утайката? Какво причиняваш на това дете?

— Ако ние ги изберем според обичайните критерии — да, това е утайката. Но не ние ще подберем армията на Ендър.

— Бийн?

— В това отношение тестовете ни са безполезни, нали? Някои от тези отпадъци са най-добрите ученици според Бийн, нали? Той изучава новобранците. Е, нека му възложим поръчка. Нареди му да реши

хипотетична задача. Да състави армия само от новобранци. Нека включи и войници от списъците за размяна.

— Не мисля, че можем да го направим, без да го осведомим, че знаем за фалшивата му самоличност като учител.

— Кажи му го тогава.

— Тогава вече няма да вярва на нищо, на което се натъкне в издирванията си.

— Той нищо не е намерил — посочи Граф. — Не ни се наложи да му залагаме фалшива примамка, защото разполагахме с невярната му теория. Разбирате ли? Без значение дали си мисли, че сме му залагали капани, или не, той ще продължи да се мами, а нас няма да ни заплашва нищо.

— Май разчитате на това, че психологията му ви е понятна.

— Сестра Карлота ме уверява, че той се различава от обикновения човек само в една малка област.

— Значи все пак е човек?

— Налага се да вземам решения все въз основа на *нещо*, Димак!

— Значи съдът все още не е решил по човешкия въпрос?

— Дай ми списък на хипотетичната армия, която Бийн би подбрал, за да го дам на Ендър.

— Той ще вложи себе си в това, знаете.

— И по-добре да го направи — иначе ще се окаже, че не е толкова умен, за колкото го мислим.

— Ами Ендър? Той готов ли е?

— Според Андерсън, да. — Граф въздъхна. — За Бийн това все още е игра, защото никаква част от бремето му все още не е легнала върху него. Но Ендър... според мен подсъзнателно той знае докъде ще доведе всичко това. Според мен вече се усеща.

— Сър, това, че вие усещате това бреме, не означава, че и той го усеща.

Граф се засмя.

— Удряте право в целта, нали!

— Бийн жадува за това, сър. Ако Ендър не го иска, защо не възложим бремето на онзи, който го иска.

— Ако Бийн го желае толкова много, това доказва, че е прекалено млад. Виж Наполеон. Или Хитлер. Да, отначало са били дръзки, но после — когато е имало нужда да са предпазливи и да се

отдръпнат — са станали *още* по-дръзки. Патън. Цезар. Александър Велики. Винаги са се изхвърляли, но не са знаели къде да сложат край. Не, Ендър е избраният, а не Бийн. Ендър не иска да го прави, затова няма да се старае да доказва каквото и да е — просто ще го направи.

— Убеден ли сте, че не избирате командира, при когото самият вие искате да служите?

— Точно това правя — отвърна Граф. — Можете ли да се сетите за по-добър критерий?

— Работата е там, че няма как да му прехвърлите отговорността, нали знаете? Не можете да разчитате само на тестовете, защото отговорите не винаги са еднозначни. Но както и да е.

— Не мога да управлявам всичко това като машина.

— Затова не искате Бийн, нали? Защото е *създаден* — като машина.

— Аз не анализирам себе си, а *тях*.

— Значи, ако победим, кой всъщност ще спечели войната? Избраният от вас командир? Или вие, задето сте го избрал?

— Триумвиратът — задето ми се е доверил. По стар обичай. Но ако загубим...

— Е, тогава определено вие ще сте виновният.

— Тогава *всички* ще сме обречени. Какво ще направят? Ще ме убият ли? Или ще ме оставят да мога да обмисля последиците на своята грешка.

— Всъщност не вие, а Ендър ще го отнесе. Той е избраният, искам да кажа. Няма да каже, че провалът е заради вас. Сам ще поеме цялата отговорност. Но не славата от победата — само вината за провала.

— Независимо дали ще спечелим, или ще загубим, на детето му предстоят тежки времена.

Бийн бе извикан по време на обяд и веднага се яви в квартирата на Димак.

Откри учителя си настанен зад бюрото да чете нещо. Светлината беше нагласена така, че Бийн да не може да го прочете в полумрака.

— Сядай — покани го Димак.

Бийн подскочи и се настани на леглото на учителя, а краката му увиснаха във въздуха.

— Нека ти прочета нещо — рече Димак. — „Не съществуват укрепления, военни складове, силни позиции... Във вражеската слънчева система не може да има сухопътни маневри, защото достъпът до обитаемите планети ще бъде възможен едва след пълната победа... Линиите за доставки не са проблем, защото няма кого да защитаваме, но цената на това е, че всички запаси и артилерийско снаряжение трябва да се доставят от нашественическата флотилия... В края на краищата всички подобни флотилии — в междузвезден мащаб — извършват самоубийствени атаки предвид разширението на времето. И ако войниците все пак се върнат здрави и читави, познатите им отдавна вече няма да са между живите. Но те никога няма да се върнат и затова трябва да сме сигурни, че силите им са достатъчни за решителна битка и си струват жертвата... Войските, съставени от войници от двата пола, позволяват възможността армията да се превърне в постоянна колония и/или окупационна сила на пленената вражеска планета.“

Бийн слушаше безучастно. Беше оставил това в чина си, за да го намерят, и те го бяха намерили.

— Това си го писал ти, Бийн, но никога не си го предавал на никого.

— Не се вместише в рамките на никоя задача.

— Май не си изненадан, че го намерихме.

— Предполагам, че редовно проверявате чиновете ни.

— Точно както и ти редовно проверяваш нашите?

Бийн усети как стомахът му се сви от страх. Значи бяха разбрали.

— Много остроумно — кръстил си фалшивата си самоличност „Граф“ с коректорски знак отпред.

Бийн не каза нищо.

— Преглеждал си досиетата на всички останали ученици. Защо?

— Искрах да ги опозная. Сприятелих се с малцина.

— Но близки приятели изобщо нямаш.

— Аз съм малък, но съм по-умен от тях. Затова не се редят на опашка да ми стават приятели.

— Значи ти използваш досиетата им, за да научиш повече за тях. Защо полагаш усилия да ги разбереш?

— Някой ден аз ще командвам една от тези армии.

— Тогава ще разполагаш с достатъчно време да опознаеш войниците си.

— Не, сър — отрече Бийн. — Няма да имам никакво време.

— Защо го казваш?

— Заради начина, по който бях повишен. Уигин — също. Ние сме двамата най-добри ученици в това училище и нас ни прокарват по най-бързата процедура. Когато се сдобия с армия, няма да разполагам с много време.

— Бийн, бъди реалист. Много време ще мине, преди някой да пожелае да те последва в битка.

Бийн не каза нищо. Знаеше, че това е невярно, макар и Димак да не подозираше.

— Да видим колко струва твоят анализ. Нека ти възложи задача.

— По кой предмет?

— По никакъв предмет, Бийн. Искам да създадеш хипотетична армия. Подбери само новобранци, състави цял списък, пълен личен състав от четирийсет и един войници.

— Без ветерани?

Бийн искаше въпросът да прозвучи неутрално — просто проверяваше дали е разбрал правилата. Но Димак явно го прие като критика, че това е нечестно.

— Не, но виж какво — можеш да включваш и ветерани, определени за размяна по молба на техните командири. Така ще разполагаш и с опитни бойци.

Онези, с които командирите не можеха да работят. Някои от тях наистина бяха неудачници, но други бяха точно обратното.

— Чудесно — каза Бийн.

— Според теб колко време ще ти отнеме това?

Бийн вече беше подбрал десетина.

— Веднага ще ви изрецитирам списъка.

— Искам да го обмислиш сериозно.

— Вече го обмислих. Но първо трябва да ми отговорите на няколко въпроса. Вие казахте четирийсет и един войници, но това включва и командира.

— Добре, нека са четирийсет. Не посочвай командир.

— Имам и друг въпрос. Аз ли ще командвам тази армия?

— Можеш да го напишеш и от тази гледна точка, щом искаш.

Но проявеното от Димак нехайство подсказа на Бийн, че тази армия не е за него.

— Тази армия е за Уигин, нали?

Димак се намръщи.

— Хипотетична е.

— Определено е за Уигин — заключи Бийн. — Не можете да разжалвате някой командир, за да му направите място, затова давате на Уигин съвсем нова армия. Бас ловя, че се нарича „Дракон“.

Димак изглеждаше смаян, макар че се мъчеше да го прикрие.

— Не се тревожете — увери ги Бийн. — Ще му съставя възможно най-добрата армия според тези правила.

— Казах, че армията е хипотетична!

— Мислите ли, че няма да се сетя, когато се окажа в армията на Уигин, а всички останали са от моя списък?

— Никой не е казал, че имаме намерение да следваме списъка ти!

— Ще го следвате. Защото аз ще съм прав и вие ще го знаете — заяви Бийн. — И ви обещавам, че тази армия ще е страхотна! С Уигин, който ще ни обучава, ще сме трепач!

— Само състави хипотетичния списък и не разговаряй с никого за това. Никога.

Това бе сигнал, че е свободен, но на Бийн не му се тръгваше. Бяха дошли при него. Караха го да върши тяхната работа. Той искаше да си каже думата, докато все още го слушаха.

— Причината тази армия да е толкова добра е, че вашата система подкрепя не когото трябва. Почти половината от най-способните деца в това училище са новобранци или са в списъците за размяна, защото все още не са подчинени насилствено на гъзолизците-идиоти, на които възлагате да командват армии и взводове. Тези аутсайдери и малчугани са хората, които могат да победят. Уигин ще го разбере. И ще схване как да го използва.

— Бийн, относно някои неща не си толкова умен, колкото си мислиш!

— Напротив, умен съм, сър — възрази Бийн. — Иначе нямаше да ми възложите тази задача. Свободен ли съм? Или искате сега да ви изрецитирам списъка?

— Свободен си — каза Димак.

Може би не биваше да го провокирам, помисли си Бийн. Сега е възможно той да си поиграе със списъка ми, само за да докаже, че може. Но той не е такъв човек. А ако греша, това ще означава, че изобщо не познавам хората.

Освен това, беше хубаво да казва истината пред човек на властта.

След като малко по-късно поработи над списъка, Бийн се зарадва, че Димак не е приел глупавото му предложение да изготви списъка на място. Защото не ставаше въпрос само да посочи четирийсетте най-добри войника сред новобранците и трансферните списъци.

На Уигин му беше рано да става командир и по-големите деца трудно щяха да приемат да служат в армията на едно хлапе. Затова заличи от списъка всички по-големи от Уигин.

Така му останаха близо шейсет деца, достатъчно добри за армията. Бийн започна да ги подрежда и разбра, че е на път да допусне втора грешка. Доста от тези деца членуваха в групата от новобранци и войници, която се упражняваше с Уигин в свободното си време. Уигин познава тези деца най-добре и естествено ще ги назначи за взводни командири. Ядрото на неговата армия.

Проблемът беше, че дори да не са подходящи за водачи на взвод, Ендър би предпочел тях пред деца, които не познава. Деца като Бийн.

В този случай Уигин няма да ме избере за командир на взвод. Но той и без това няма да ме избере, нали? Прекалено съм дребен. Като ме погледне, няма да види водач.

Само за мен ли става въпрос всъщност? Дали не подкопавам този процес, само за да се сдобия с шанс да покажа какво мога?

И ако е така, какво лошо има в това? Знам какво мога, а никой друг не го схваща. Учителите ме мислят за учен. Знаят, че съм умен и вярват на преценката ми, но те не съставят тази армия за мен, а за него. Все пак трябва да им докажа на какво съм способен. И ако наистина съм един от най-добрите, ще е от полза на програмата това да се разкрие възможно най-бързо.

А после му хрумна: дали по този начин идиотите рационализират своята тъпота пред самите себе си?

— Здравсти, Бийн — поздрави Николай.

— Здравсти — отвърна Бийн, пъкна ръка зад чина си и изключи дисплея. — Кажй.

— Няма нищо за казване. Виждаш ми се мрачен.

— Просто изпълнявам една задача.

Николай се разсмя.

— Ти никога не си изглеждал толкова сериозен, докато си учиш уроците и си пишеш домашните. Обикновено им хвърляш един поглед, пописваш малко и толкова. Сега обаче си доста замислен.

— Просто допълнителна задача.

— Трудна ли е?

— Не много.

— Извинявай, че те прекъснах. Само си помислих, че нещо може и да не е наред. Да не би да си получил писмо от вкъщи?

И двамата се разсмяха. Тук писмото не беше обичайно нещо. В най-добрия на всеки шест месеца идваше по едно. А и когато пристигнеха, писмата бяха доста безлични. Някои от децата изобщо не получаваха поща. Бийн беше един от тях и Николай знаеше защо. Не беше тайна, просто само той забелязваше и единствен разпитваше за него.

— Никакви роднини ли нямаш? — попита той.

— Като гледам семействата на някои деца, може би аз съм късметлията — отвърна му Бийн и Николай се съгласи, ала после добави:

— Но не и моето. Ще ми се и ти да имаше родители като моите.

Той разказа, че бил единствено дете, но родителите му положили много усилия, за да се сдобият с него.

— Направили го с операция. Оплодили пет или шест яйцеклетки, от тях клонирали още няколко пъти най-здравите и накрая ме избрали. Израснах така, все едно щях да ставам цар — Далай Лама или някои от тоя сорт. Един ден обаче МФ каза „Той ни трябва“. Да ме пуснат беше най-трудното нещо, което някога са правили моите родители. Попитах ги — ами ако аз съм следващият Мейзър Ракъм? Едва тогава се съгласиха.

Беше се случило преди месеци, но този разговор си оставаше между тях двамата. Децата не говореха много за у дома. И Николай не говореше за семейството си с никой друг. Само с Бийн. В замяна Бийн му разказа това-онова за живота на улицата. Без много подробности,

защото иначе щеше да прозвучи така, сякаш моли да го съжалят или пък се прави на много печен. Но спомена как били организирани в семейство. Разказа му за бандата на Поук, която после станала семейството на Ахил и как се бяха добрали до благотворителната кухня. После Бийн изчака да види каква част от неговата история ще започне да циркулира между учениците.

Никаква. Николай не спомена на никого и думица за това. Тогава Бийн се убеди, че Николай е ценен като приятел. Той можеше да пази тайни, без дори да го помолиш за това.

И ето го Бийн — съставя списък на тази велика армия, а Николай идва и го пита какво прави. Димак му беше наредил да не казва на никого, но Николай можеше да пази тайни. Какво ли щеше да навреди?

После Бийн се осъзна. Знанието за това по никакъв начин нямаше да помогне на Николай. Той или щеше да попадне в армия „Дракон“, или не. Ако не попаднеш, щеше да разбере, че Бийн не го е включил. Ако попаднеш, щеше да е още по-зле, защото щеше да се чуди дали Бийн не го беше включил списъка заради дружбата им, а не заради достойнствата му.

Освен това Николай не биваше да попада в армия „Дракон“. Бийн го харесваше и му се доверяваше, но Николай не беше сред най-добрите новобранци. Беше умен, пъргав, добър — но не беше нищо особено.

Освен за мен, помисли си Бийн.

— Беше писмо от *твоите* родители — каза Бийн. — Спрели са да ти пишат, защото харесват повече мен.

— Да бе, а Ватиканът се мести в Мека.

— Точно така, мен пък ме гласят за Полемарх.

— Няма да стане — заяви Николай. — Прекалено си висок, *bicho*. — Николай взе чина си. — Бийн, тази вечер не мога да ти помогна с домашните, затова не ме моли, ако обичаш. — Той се излегна на леглото си и се заигра с мисловната игра.

Бийн също се излегна. Включи дисплея си и отново подхвана борбата с имената. Ако елиминираше всички деца, които се упражняваха с Уигин, колко от добрите щяха да останат? Петнайсет ветерани от списъците за размяна. Двайсет и двама новобранци заедно с Бийн.

Защо тези новобранци *не вземаха* участие в упражненията с Бийн през свободното време? Ветераните вече имаха неприятности с командирите си и не смятаха да ги предизвикват още повече, затова имаше смисъл да не участват. Но тези новобранци — нямаха ли амбиции? Или бяха зубрачи и се опитваха да постигнат всичко в клас, вместо да схванат, че бойната зала бе всичко? Бийн не ги винеше за това — и на него му беше нужно време да го проумее. Толкова ли бяха уверени в собствените си способности, та смятаха, че нямат нужда от допълнителна подготовка? Или пък нагли — може би се надяваха по този начин никой да не се сети, че дължат успеха си на Ендър Уигин? Дали пък не са срамежливи и затова...

Не. Не беше възможно да отгатне мотивите им. И без това те бяха твърде комплексни. Децата бяха умни, характеристиките им бяха добри — според критериите на Бийн, не непременно според тези на учителите. Само това му беше нужно да знае. Ако предоставеше на Уигин армия без нито едно дете от онези, с които бе работил на упражненията, тогава всички в армията щяха да започнат като равни в очите му. Което означаваше, че Бийн щеше да има същия шанс като всички останали да привлече погледа му. И може би ще заслужи командването на собствен взвод. А ако не можеха да приемат дребния Бийн на такъв пост, тогава жалко за тях.

Но така в списъка оставаха трийсет и седем имена. Имаше още три места за попълване.

Той отново прегледа списъка отгоре до долу и обратно. Реши да включи Том Лудата глава — ветеран с незавидното досие на най-разменян войник в историята на играта, когото не бяха „простудили“ и изпратили у дома. Засега. Работата беше там, че Том Лудата глава наистина беше добър. Но не търпеше да го командва някой глупав и нечестен. И когато му писнеше, наистина откачаше. Крещеше, хвърляше разни неща, веднъж беше разкъсал чаршафите на всичките легла в спалното, друг път бе написал съобщение какъв идиот бил неговият командир и го беше разпратил на всички ученици в училището. Неколцина успяха да го получат, преди да го прихванат учителите, и казаха, че по-готино нещо не са чели. Том Лудата глава. Може би щеше да е слабо звено. Или просто чакаше правилния командир. Взе го.

Включи и едно момиче на име Ву, която — разбира се — всички наричаха Ууу и даже „Ухууу“. Беше блестяща ученичка, абсолютен убиец в аркадните игри, но отказваше да стане взводен командир. Винаги щом командирите ѝ я поканеха, тя неизменно кандидатстваше в списъка за размяна и отказваше да се бие, докато не я включат. Странно. Бийн нямаше представа защо го прави — учителите също бяха озадачени. В тестовите ѝ нищо не подсказваше защо. Какво пък, помисли си Бийн, ще я взема.

Последното място.

Той написа името на Николай.

Услуга ли му правя? Той не е лош, просто е малко по-бавен от тези деца, малко по-мек. Ще му бъде трудно. А ако го изключат, няма да има нищо против. Ще се старая максимално, в която и армия да го изпратят.

И все пак... Армия „Дракон“ щеше да стане легенда. И то не само тук, във Военното училище. Тези деца щяха да станат лидери в МФ. Или поне някъде. И щяха да разказват истории от времето, когато са били в армия „Дракон“ под командата на великия Ендър Уигин. А ако включат Николай, тогава, макар да не е най-добрият войник — всъщност е най-мудният — той все пак ще е *вътре*. И някой ден ще разказва тези истории както всички други, които съм включил. А и не е лош. Няма да се посрами. Нито да разочарова армията. Ще се справи. Така че — защо не?

Пък и аз самият искам той да бъде с мен. Той е единственият, с когото някога съм разговарял. За лични неща. Единственият, който знае името на Поук. Искам го. А в списъка има свободно място.

Бийн отново прегледа списъка. После подреди имената по азбучен ред и го изпрати на Димак.

На другата сутрин Бийн, Николай и още три деца от новобранската им група бяха назначени в армия „Дракон“. Месеци преди да им дойде редът да ги повишат във войници. Децата, които не бяха избрани, им завиждаха, после се почувстваха обидени, а накрая направо побесняха. „*Правят* ли изобщо бойни костюми с такива размери?!“

Въпросът беше добър. А отговорът беше „не, не правят“. Цветовете на армия „Дракон“ бяха сиво-оранжево-сиво. Той като войниците при постъпване обикновено бяха много по-възрастни от

Бийн, се наложи да му ушийт боен костюм по поръчка и не го ушиха особено добре. Костюмите се произвеждаха в космоса и никой не разполагаше с нужните уреди за първокласно прекрояване.

Когато най-сетне му го нагодиха по мярка, Бийн отиде в спалното помещение на армия „Дракон“, облечен с бойния костюм. Тъй като толкова дълго му го бяха прекроявали, той пристигна последен. Уигин се появи на вратата тъкмо когато влизаше Бийн.

— Давай — подкани го Уигин.

За първи път Уигин му проговаряше и, доколкото знаеше Бийн, за първи път изобщо го забелязваше. Бийн така съвършено бе прикривал увлечението си по Уигин, че се бе успял да остане незабелязан.

Уигин го последва в стаята. Бийн пое по коридора между леглата към дъното на стаята, където винаги спяха по-младите войници. Докато минаваше, огледа другите деца и забеляза как те се взират в него със смесица от ужас и насмешка. В толкова слаба армия ли ги бяха изпратили, че и *това* дребосъче тук служеше в нея?

Зад него Уигин подхвана първата си реч. С уверен глас, достатъчно висок, но без да крещи, без да нервничи.

— Аз съм Ендър Уигин и съм ваш командир. Леглата ще бъдат заети по старшинство.

Някои от новобранците изпъшкаха.

— Ветераните — в дъното на стаята, новите войници — отпред.

Пъшкането спря. Това беше точно обратното на обичайното разпределение. Уигин вече подриваше съществуващия ред. Винаги, когато влезеше в спалното, най-близо до него щяха да са новите деца. Вместо да се губят в суматохата, те винаги щяха да привличат вниманието му.

Бийн се обърна и тръгна обратно към предната част на стаята. Все още беше най-малкият ученик във Военното училище, но петима войници бяха пристигнали съвсем скоро в орбиталната станция, затова бяха разположени най-близо до вратата. Бийн получи горно легло срещу Николай, който му беше равен по старшинство — нали и двата от една група.

Бийн се покатери на леглото си — костюмът му пречеше — и постави длан до шкафа. Нищо не се случи.

— Тези от вас, които за първи път са в армия — обади се Уигин — отворете шкафа ръчно. Ключалки няма. Тук няма нищо лично.

Бийн с мъка свали костюма си, за да го прибере в шкафа.

Уигин тръгна между леглата, за да провери дали старшинството е спазено. После притича в предната част на стаята.

— Добре, всички да си облекат бойните костюми. Отиваме да се упражняваме.

Бийн го погледна крайно вбесен. Уигин ме видя, когато започнах да се събличам. Защо не ми предложи да сваля проклетото облекло?

— Ние сме включени в сутрешното разписание — продължи Уигин. — След закуска — веднага на упражнения. Официално между закуската и упражненията имате свободен час. Ще видим какво ще се случи, след като разбере доколко ви бива.

Истината беше, че Бийн се почувства като идиот. Разбира се, че Уигин веднага щеше да започне с упражненията. Нямахше нужда от предупреждение да не си сваля костюма. Трябваше да се *досети*.

Той хвърли частите от костюма си на пода и се плъзна по рамката на леглото. Много от другите деца разговаряха, замеряха се с дрехи, играеха с оръжията си. Бийн се опита да облече прекроения костюм, но не успя да разбере как се борави с всичките сложни закопчалки. Наложиха се да съблече някои части и да ги разгледа, за да види как съвпадат. Най-сетне се предаде, съблече всичко и започна да го подрежда на пода.

Уигин равнодушно погледна часовника си. Очевидно не можеше да чака повече от три минути.

— Добре, всички веднага навън! Тръгвай!

— Но аз съм гол! — оплака се едно момче — Ануар от Еквадор, дете на египетски емигранти. Досието му се изниза в ума на Бийн.

— Следващия път се обличай по-бързо — отвърна Уигин.

И Бийн беше гол. Нещо повече, Уигин стоеше там и го гледаше как се бори с костюма. Можеше да му помогне. Можеше да го изчака. В какво се забъркваше Бийн?

— Три минути от първото повикване до излизането през вратата — това е правилото тази седмица — рече Уигин. — Следващата ще е две минути. По-живо!

В коридора децата, които бяха в почивка или отиваха на занятия, спираха да наблюдават парада от непознати униформи на Армия

„Дракон“.

Едно беше сигурно. Бийн трябваше да упражнява обличането на прекроения костюм, ако не искаше да търчи гол по коридорите. И щом Уигин не му бе направил отстъпка първия ден — въпреки че току-що получената униформа на Бийн беше очевидно нередовна — значи изобщо нямаше смисъл да го моли за специални услуги.

Сам избрах да се включа в тази армия, напомни си Бийн, докато тичаше по коридора и се опитваше да не разсипе частите от бойния си костюм по пода.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ
ВОЙНИК

АРМИЯ „ДРАКОН“

— Трябва ми достъп до генетичната информация на Бийн — заяви сестра Карлота.

— Това не е ваша работа — отказа ѝ Граф.

— Аз пък си мислех, че това разрешително може да ми отвори всички врати.

— Ние изобретихме специална нова категория на секретност, наречена „Забранено за сестра Карлота“. Не искаме да споделяте данните за генетичната информация на Бийн с никого. Намислили сте да я предадете в чужди ръце, нали?

— Само за да проведе един тест. Значи... вие ще го проведете вместо мен. Искам сравнение между ДНК на Бийн и Волеску.

— Нали вие ми казахте, че Волеску бил източникът на клонираната ДНК.

— Мисля за това, откакто ви го казах, полковник Граф... И знаете ли какво? Бийн изобщо не прилича на Волеску. Не виждам и как като порасне, би заприличал на него.

— Може би изглежда различно и заради нееднаквото темпо на растеж.

— Може би. Но е възможно и Волеску да лъже. Той е суетен.

— За всичко ли да лъже?

— За какво ли не. За бащинството — съвсем вероятно. Освен това, ако лъже и за...

— Тогава може би прогнозата за бъдещето на Бийн не е толкова мрачна? Не предполагате ли, че вече сме проверили всичко с нашите генетици? Точно за това Волеску не лъже. Ключът на Антон най-вероятно ще въздейства по описания ви начин.

— Моля ви. Проведете теста и ми съобщете резултатите.

— Защото не ви се иска Бийн да излезе син на Волеску ли?

— Не желая Бийн да се окаже близък на Волеску. Нито пък вие го искате, според мен.

— Улучихте. Но трябва да ви кажа, че момчето наистина си има склонност към суета.

— Когато си надарен колкото Бийн, точната самопреценка изглежда на другите като суета.

— Да, но той не е длъжен да ни я натрапва, нали?

— Охо... Нечие его е било наранено?

— Не моето. Засега. Но егото на един от учителите му е малко понатъртено.

— Май вече не твърдите, че съм фалшифицирала резултатите му от тестовете.

— Да, сестра Карлота, вие излязохте права. Той заслужава да бъде тук. Както и... Е, нека кажем само, че след толкова години на издирвания най-сетне сте ударили джакпота.

— Това е джакпот за цялото човечество.

— Казах само, че заслужава да бъде тук, не че тъкмо той ще ни доведе до победата. Що се отнася до този, последният, колелото все още се върти. И аз съм заложил парите си на друго число.

Изкачването на стълби с боен костюм в ръце не беше практично, затова Уигин накара облечените да тичат нагоре-надолу по коридора и да се потят, докато Бийн и останалите голи или полуоблечени деца не се облекат. Николай помогна на Бийн да закопчае костюма. За Бийн беше унижително, че има нужда от помощ, но щеше да е още по-зле, ако излезе последен — гадното ситно дребосъче, което бави всички. С помощта на Николай той успя да не приключи последен.

— Благодаря.

— Моля, моля.

Мигове по-късно те изкачваха стълбите към нивото на бойната зала. Уигин ги заведе до горната врата — онази, която се отваряше в средата на бойната зала и през която се влизаше в истинските битки. Отстрани, в тавана и пода бяха монтирани скоби, за да могат учениците да се залюлеят и да се хвърлят в безтегловното пространство. Разправяха, че в бойната зала гравитацията била ниска, защото е разположена най-близо до центъра на станцията, но Бийн вече бе разбрал, че в това няма нищо вярно. Ако случаят беше такъв, тогава на вратите щеше да въздейства центробежна сила и да се отчита явното присъствие на ефекта на Кориолис. Вместо това в бойните зали гравитацията бе абсолютно нулева. За Бийн това означаваше, че МФ разполага със съоръжение, което или блокира силата на тежестта, или по-вероятно произвежда фалшива гравитация, идеално изчислена така, че да противостои на ефекта на Кориолис и на центробежната сила в бойната зала. Въздействието на тази гравитация започваше непосредствено от вратата. Технологията беше невероятна — в МФ никога не я обсъждаха, поне не и в литературата, достъпна за учениците във Военното училище — и се пазеше в тайна от Земята.

В коридора Уигин ги строи в четири колони и им заповяда да подскочат и да се хванат за скобите на тавана, за да се отблъснат преди влизане в залата.

— Сборен пункт — при отсрещната стена, все едно атакувате вратата на противника.

За ветераните тези думи означаваха нещо. На новобранците, които никога не бяха участвали в битка — и по тази причина не бяха влизали през горната врата — това нищо не им говореше.

— Когато отвори вратата, се втурвате към нея и влизате по четирима — по една група в секунда.

Уигин говореше зад гърба на групата. С куката си — регулатор, прикрепен към вътрешната страна на китката му, чиято извивка прилягаше към лявата длан — той накара съвсем плътната на вид врата да изчезне.

— Тръгни! — първите четирима се втурнаха към вратата. — Тръгни! — следващата група се затича, преди първата да е достигнала вратата. Колебанието означаваше някой да връхлети върху тебе изотзад. — Тръгни! — Първите четирима се хванаха за скобите, залюляха се непохватно и се разлетяха в различни посоки. — Тръгни!

— следващите групи се учеха, или поне се опитваха да се учат, от непохватността на предишните. — Тръгни!

Бийн бе на края на колоната, в последната група. Уигин положи длан на рамото му.

— Ако искаш, можеш да използваш страничната скоба.

Така, значи, помисли си Бийн. Сега пък реши да се държиш с мен като със сополанко. Не защото недодяланият боен костюм ми стои като торба, а защото съм нисък.

— Дръж си я за теб! — сопна му се той.

— Тръгни!

Бийн тичаше наравно с останалите трима, макар това да означаваше, че трябва да помпа дробовете си с въздух един и половина пъти по-бързо от нормалното. Щом стигна до вратата, той премина в летящ скок, докосна в полет скобата на тавана и влетя в стаята, като се въртеше безпомощно в три посоки едновременно. Гадеше му се.

Но той не бе очаквал да се справи по-добре и вместо да се съпротивява на въртенето, се постара да се успокои и направи упражнението си против повръщане. Отпусна се, докато се приближаваше към стената, и се подготви за удара. Не се приземи до някоя от скобите, но дори и да беше така, лицето му не бе обърнато към стената — нямаше да се залови за нищо. Затова пак се оттласна — този път летеше малко по-стабилно и накрая кацна до тавана, близо до задната стена. По-малко време му отне да се плъзне до долу, където се събираха другите, строени в редица под средната врата на задната стена — противниковата врата.

Уигин прелетя спокойно през залата. Той имаше кука и по време на занятията можеше да маневрира във въздуха така, както войниците не можеха. По време на битка обаче куката беше безполезна, затова командирите трябваше да внимават да не развият зависимост към допълнителния контрол, осигуряван от нея. Бийн с одобрение забеляза, че Уигин май изобщо не я използваше. Ендър влетя странично, залови се за една скоба на пода на около десет крачки от задната стена и увисна във въздуха. С главата надолу.

После впери поглед в едно момче и попита:

— Защо стоиш с главата надолу, войнико?

Някои войници веднага се заобръщаха с краката нагоре.

— Мирно! — изрева Уигин. Всякакво движение секна. — Защо си с главата надолу, попитах!

Бийн се изненада, че войникът не отговори. Дали не бе забравил как постъпи учителят в совалката на път за насам? Умишлената дезориентация? Или това го правеше само Димака?

— Попитах защо всеки от вас е вирнал крака във въздуха и е провесил глава към земята!

Уигин не гледаше конкретно Бийн, а точно на този въпрос Бийн не искаше да отговаря. Нямахше гаранция кой от верните отговори очаква да чуе Уигин, така че защо да си отваря устата, само за да го накарат да млъкне?

Едно дете на име Шейм — съкратено от Шеймъс — най-сетне отговори.

— Сър, това бе стойката, която бяхме заели, преди да влезем през портала. — Добре се досети, помисли си Бийн. По-добре, отколкото жалкия аргумент, че при нулева гравитация нямало „горе“ и „долу“.

— Е, и какво от това? Има ли значение каква е била гравитацията в коридора! В коридора ли ще се сражаваме? Тук има ли гравитация?

„Не, сър“ — измърмориха всички.

— Отсега нататък, минете ли веднъж през портала, забравете за гравитацията. Старата гравитация я няма, изпарила се е. Ясно ли е? Независимо каква е гравитацията преди влизането ви тук, запомнете едно — вратата на противника е *надолу*. Краката ви сочат към противниковата врата. „Нагоре“ е към вашата собствена врата. Север е нататък — той посочи към някогашния таван — юг е нататък, изток е насам, а запад... накъде е запад?

Те посочиха.

— Това и очаквах — заяви Уигин. — Единственият процес, който сте усвоили добре, е физиологическият и единствената причина да го усвоите добре, е, че можете да тренирате в тоалетната.

Бийн наблюдаваше развеселен. Значи Уигин бе възприел школата за основно обучение „Толкова сте тъпи, че трябва аз да ви бърша задниците“. Е, може би бе необходимо като един от ритуалите на обучението. Страшна досада, но... такъв бе изборът на командира.

Уигин мярна Бийн, но очите му продължаваха да шарят насам-натам.

— Що за цирк наблюдавах тук?! Това ли наричате строй? Това ли наричате полет? Сега всички се отблъснете и се стройте на тавана! Готови! Тръгни!

Бийн знаеше къде се крие капанът и отскочи към стената, през която бяха влезли, още преди Уигин да е завършил изречението си. Повечето войници също бяха схванали къде е уловката, но доста отскочиха в неправилната посока — онази, която Уигин бе нарекъл „север“, а не определената от него като „нагоре“. Този път Бийн кацна до една скоба и се залови за нея с изненадваща лекота. Беше го правил и преди — като новобранец — по време на упражненията в бойната зала. Но понеже бе твърде дребен в сравнение с другите, за него беше много по-вероятно да се приземи точно там, където наблизко няма скоба. Късите ръце определено бяха пречка в бойната зала. При кратките придвижвания той можеше да се прицели в някоя скоба и да улучи мястото. Но когато се налагаше да прекосява цялата зала, беше почти безнадеждно. Затова бе хубаво, че поне този път не изглеждаше като глупак. Всъщност, тъй като бе отскочил първи, той пристигна преди другите.

Бийн се обърна и започна да наблюдава как провалилите се предприемат дългия и срамен втори скок, за да се присъединят към армията. Малко се изненада от това кои се оказаха неуспелите. Невниманието може да направи на маймуни всички ни, помисли си той.

Уигин пак го наблюдаваше, но този път не го удостои само с мимолетен поглед.

— Ти! — посочи го той. — Накъде е надолу?

Това не го ли минахме току-що?

— Към вратата на противника.

— Как се казваш, момче?

Хайде де, наистина ли Уигин не знаеше кой е дребосъкът с най-високи резултати в цялото училище? Е, щом ще си играем на лошия сержант и злочестия редник, по-добре да следвам сценария.

— Редник Бийн, сър.

— Бобче, значи? Заради ръста ли ти викат така или заради големината на мозъка ти?

Някои от другите войници се позасмяха, но не бяха много. Значи до другите славата на Бийн бе достигнала. За тях вече не беше смешно

колко е дребен, а само срамно, че един фъстък изкарва отлични резултати на тестовете (някои от задачите във въпросните тестове те изобщо не можеха да проумеят).

— И така, Бийн, съвсем точно схващаш нещата. — Уигин се обърна към цялата група с лекция на тема как влизането през вратата с краката напред те превръща в много по-малка мишена за изстрелите на противника. — Така врагът по-трудно ще ви уцели. Кажете ми сега, какво става, когато те замразят?

— Не можеш да се движиш — обади се едно момче.

— Да си замразен означава точно това — съгласи се Уигин. — Но какво *става* с теб?

Според Бийн, Уигин не бе формулирал много ясно въпроса. Нямаше смисъл да се протака агонията, докато и останалите го схванат. Затова отговори:

— Продължаваш да се движиш в посоката, по която си поел при влизането. Със скоростта, с която си се движил, когато са замразили.

— Вярно — рече Уигин. — Вие петимата на опашката, тръгни! — Посочените петима войници се спогледаха толкова продължително, преди да решат кои петима има предвид той, че Уигин улучи всичките и ги замрази на място. По време на упражненията ефектът от замразяването траеше няколко минути, освен ако командирът не ги размразеше по-рано с куката си.

— Следващите петима — тръгни!

Седем деца веднага се размърдаха — нямаше време за броене. Уигин ги уцели също толкова бързо, колкото и предните, но тъй като вече бяха полетели, те продължиха да се движат с голяма скорост към съответните стени.

Първите петима се рееха във въздуха близо до мястото, където ги бяха замразили.

— Погледнете тези така наречени войници. Техният командир им нареди да тръгнат, а вижте ги сега. Не само че са замразени, а са замразени тук, където могат да се пречкат. Докато другите, които тръгнаха, когато им бе заповядано, са пак замразени, но са там — долу. Препречили са коридорите на противника и са закрили зрителното му поле. Надявам се поне петима от вас да са разбрали поуката от тази маневра.

Всички го разбираме, Уигин. Тук, във военното училище, не вкарват тъпацы. Не е като да не съм ти подбрал най-добрата възможна армия.

— И Бийн несъмнено е един от тях. Нали, Бийн?

Бийн направо не можеше да повярва, че Уигин *отново* го нарочва.

Само защото съм малък, той ме използва, за да засрамва другите. Дребосъците знаят отговорите, вие защо не ги знаете, дангалацы?

Но Уигин все още не разбира. Той смята, че са му дали армия от некомпетентни новобранцы и отхвърлени от другите армии войници. Още не е имал шанс да проумее, че всъщност разполага с елитна войска. Затова ме мисли за най-смешния от цялата тази жалка пасмина. Разбра, че аз не съм идиот, но все още смята другите за такива.

Уигин продължаваше да го гледа. А, да, той бе задал въпрос.

— Тъй вярно, сър — отговори Бийн.

— И така, каква е поуката?

Изгърси му точно онова, което той току-що бе казал.

— Когато ти се заповядат да тръгнеш, тръгни незабавно, така че, ако те замразят, да се изтеглиш настрана, вместо да пречиш на операциите на собствената си армия.

— Отлично. Все пак имам един войник, който може да преценява нещата.

Бийн бе отвратен. Това ли бе командирът, който трябваше да превърне „Дракон“ в легендарна армия? Предполагаше се, че Уигин е алфата и омегата на Военното училище, а сега — какво? Превръща ме в черната овца. Уигин дори не е погледнал резултатите ни, не е обсъдил своите войници с учителите. Ако беше така, щеше да е разбрал, че аз съм най-умното дете в училището. Всички други го знаят. Затова се гледат сконфузено. Уигин разкрива собственото си невежество.

Бийн улови как Уигин отбеляза отвращението на войниците си. Само примигна с очи — но може би командирът най-сетне бе проумял, че неговият ход „Да направим за смях дребосъка“ рикошира върху него. Защото най-сетне се залови да ги обучава. Научи ги как да коленичат във въздуха, дори как да замразят собствените си крака, за да не мърдат, и после да стрелят между коленете си, докато се спускат към врага. Така краката се превръщаха в щит — поемаха

противниковия огън и им позволяваха да водят по-продължителна открита стрелба. Добра тактика — Бийн най-сетне започна да схваща защо Уигин може би в края на краищата не е пълен провал като командир.

Щом схванаха смисъла, Уигин размрази себе си и всички войници, които беше замразил по време на демонстрацията.

— И така — рече той, — накъде е противниковата врата?

— Надолу! — отвърнаха те в хор.

— А в какво положение тръгваме в нападение?

О, ясно, помисли си Бийн — как ли пък не бихме могли да дадем хорово обяснение! Единственият начин беше да се демонстрира — затова Бийн се отблъсна от стената и полетя напред, като стреляше между краката си в движение. Не го изпълни идеално — малко се въртеше в полет — но, общо взето, се справи добре в първия си истински опит да изпълни маневрата.

Чу как над него Уигин крещи на другите:

— Бийн ли е единственият, който може да го направи?

Когато Бийн се улови за срещуположната стена, цялата армия вече го следваше и крещеше, сякаш се беше втурнала в атака. Само Уигин остана до тавана. Бийн забеляза развеселен, че командирът стои там, ориентиран по същия начин като в коридора — с глава „на север“, бившето „нагоре“. Може и да знаеш теорията по вода, но на практика бе трудно да се отърсиш от старото, основаващо се върху гравитацията мислене. Бийн умишлено се бе ориентирал странично, с глава на запад. Войниците до него последваха примера му. Дори да бе забелязал, Уигин не се издаде.

— А сега всички се върнете. Докато идвате, стреляйте по мен!

Бойният му костюм незабавно светна — четирийсет лъча бяха насочени нататък, докато цялата му армия летеше към него и стреляше с всички сили.

— Опа! — възкликна Уигин, когато стигнаха. — Уцелихте ме.

Повечето се разсмяха.

— И така, за какво могат да ви послужат краката в едно сражение?

За нищо, отвърнаха някои от момчетата.

— Бийн не смята така — рече Уигин.

Значи дори и сега не иска да ме остави на мира. Е, какво иска да чуе той? Някой смънка „За щит“, но Уигин го пропусна покрай ушите си — значи имаше предвид нещо друго.

— С тях най-добре се отблъскваме от стените — предположи Бийн.

— Правилно — съгласи се Уигин.

— Стига — отблъскването от стени е движение, а не сражение! — възрази Том Лудата глава. Неколцина други замърмориха одобрително.

О, добре, значи се започва, помисли си Бийн. Том Лудата глава подхваща безсмислена свада с командира, който му се ядосва и...

Но Уигин не се обиди от забележката на Том. Само го поправи внимателно:

— Без движение *няма* сражение. А сега, със замразени в това положение крака, можеш ли да се отблъскаш от стените?

Бийн нямаше представа. Както и всички останали.

— Бийн? — попита Уигин. Много ясно.

— Никога не съм опитвал — отвърна Бийн. — Но може би, ако човек застане с лице към стената и се присвие в кръста...

— Да, ама не. Погледнете ме. Аз съм с гръб към стената и краката ми са замразени. И тъй като съм присвил колене, ходилата ми са срещу стената. Обикновено, когато се отблъсква, човек трябва да се отблъсне надолу, така че да изопне тялото си назад като *шушулка зелен боб*, така ли е?

Групата се разсмя. За пръв път Бийн осъзна, че Уигин не беше глупав, задето накара цялата армия да се смее на дребосъка. Може би той много добре знаеше, че Бийн е най-умното дете, и бе решил да насочи към него цялата омраза на другите вместо към себе си. Целият този сеанс гарантираше, че останалите няма да видят нищо лошо в подигравките за сметка на Бийн и ще го презират, въпреки че е умен.

Велика система, Уигин. Съсипи шансовете на най-добрия си войник. Погрижи се никой да не го уважава.

Ала по-важно беше да научи онова, което им преподаваше Уигин, а не да се вкисва заради начина му на преподаване. И затова Бийн съсредоточено наблюдаваше как Уигин демонстрира отблъскване със замразени крака от стената. Забеляза, че командирът умишлено се завъртя. Така щеше да му е по-трудно да стреля в полет, но и на

отдалечения противник щеше да му е много мъчно да фокусира лъча върху която и да било негова част достатъчно дълго, че да го поразии.

Може да ме е яд, но това не означава, че не мога да се уча.

Тренировката беше дълга и изтощителна — отново и отново тренираха придобитите умения. Бийн забеляза, че Уигин не желае да ги остави да изучават всяка техника отделно. Трябваше да изпълняват всичко наведнъж и да го превърнат в гладко, съгласувано движение. Като танц, помисли си Бийн. Не се учиш първо да стреляш, после да се отблъскваш и накрая да добавяш контролирано въртеливо движение — учиш се как да се оттласкваш-стреляш-въртиш.

Най-после — до един подгизнали от пот, изтощени и развълнувани, че са научили неща, които не бяха чували никой друг да изпълнява — Уигин ги събра при долната врата и обяви, че през свободното време пак ще тренират.

— И не ми обяснявайте, че свободното време трябвало да бъде *свободно*. Това много добре го знам. Свободни сте да правите каквото искате. Но аз ви *каня* да посетите една допълнителна, *доброволна* тренировка.

Те се разсмяха. Групата се състоеше изцяло от деца, които преди бяха избрали да *не* посещават извънредните занятия в бойната зала с Уигин и сега той им даваше да разберат, че очаква от тях да променят приоритетите си. Но те нямаха нищо против. Тази сутрин бяха разбрали, че когато Уигин провежда упражнения, всяка секунда е от полза. Не можеха да си позволят да пропуснат нито една тренировка — щяха да изостанат значително. Уигин щеше да им отнеме свободното време. Но дори и Том Лудата глава не го оспорваше.

Бийн обаче знаеше, че трябва още сега да промени отношенията си с Уигин — иначе нямаше да има никакъв шанс да стане ръководител. След като Уигин вече беше пренасочил омразата на другите деца към малкия мухльо, Бийн трудно щеше се издигне във военната йерархия — ако другите деца го презираха, кой ли би го последвал?

Затова Бийн изчака Уигин в коридора, след като останалите си тръгнаха.

— Здравсти, Бийн — рече Уигин.

— Здравсти, Ендър — отвърна Бийн. Дали Уигин улови сарказма в начина, по който Бийн произнесе името му? Затова ли се забави

малко с отговора?

— *Сър* — напомни тихичко Уигин.

Ох, стига с тия простотии.

— Ясно ми е какви ги въртиш, *Ендър*, сър, и те предупреждавам.

— Предупреждаваш ли ме?

— Мога да бъда най-добрият войник в армията ти, не си прави шегички с мен.

— Или какво?

— Или ще стана най-лошият. Или едното, или другото. — Не че Бийн очакваше Уигин да го разбере. Да проумее, че Бийн му е от полза само ако има доверието и уважението на Уигин — иначе щеше да остане само безполезното дребосъче. Уигин сигурно щеше да си помисли, че Бийн заплашва да му мъти водата, ако не бъде използван. И може би наистина е така — мъничко.

— А какво искаш? — попита Уигин. — Обич и целувки ли?

Ще го кажа направо, ще изложа мисълта си свършено просто — така няма да се преструва, че не разбира.

— Искам взвод.

Уигин се приближи до Бийн и го изгледа отвисоко. Но за Бийн това, че Уигин не се беше изсмял в отговор, бе добър знак.

— И защо трябва да получиш взвод?

— Защото знам какво да правя с него.

— Да знаеш какво да правиш с един взвод е лесна работа. Трудното е да накараш и войниците да го направят. Защо ще му е притрябвало на някой войник да следва пръдльо като теб?

Уигин подходи директно към същността на проблема. Но злюбният му тон не допадна на Бийн.

— Научавам, че и на *теб* са викали така. Чувам и че Бонсо Мадрид все още те нарича с това име.

Уигин не налапа стръвта.

— Зададох ти въпрос, войнико.

— Ще заслужи уважението на другите, сър, ако не ми попречиш. За негова изненада Уигин се ухили.

— Аз ти помагам.

— По най-дяволския начин.

— Никой не би те забелязал освен от съжаление към малкото дете. Но аз се погрижих днес *всички* да те забележат.

Трябваше да прегледаш характеристиките, Уигин. Ти си единственият, който все още не знае кой съм.

— Те ще следят всяка твоя стъпка — продължи Уигин. — Ако искаш да заслужиш уважението им, трябва вече да бъдеш безукорен във всичко.

— Затова нямам дори възможност да се науча, преди да ми пишат оценка. — Така се развива талантът.

— Горкото детенце. Никой не се отнася справедливо към него.

Престорената тъпота на Уигин вбесяваше Бийн. Ти си по-умен, отколкото ми се правиш, Уигин!

Щом забеляза, че Бийн е ядосан, Уигин се пресегна и го избута, докато гърбът му не опря плътно в стената.

— Ще ти кажа как можеш да получиш взвод. Докажи ми, че знаеш какво трябва да правиш като войник. Докажи ми, че знаеш как да използваш другите войници. И след това ми докажи, че някой иска те последва в битката. Но не и преди това!

Бийн не обръщаше внимание на притискащата го ръка. Много повече бе нужно, за да го усмири човек психически.

— Това е справедливо — съгласи се той. — Ако си удържиш на думата, само след месец ще бъда взводен.

Сега бе ред на Уигин да се ядоса. Той се пресегна, сграбчи Бийн за платката на бойния костюм, вдигна го и го подпря в стената, така че сега се гледаха очи в очи.

— Щом кажа, че ще направя нещо по даден начин, Бийн, аз наистина ще го направя само по този начин.

Бийн му се усмихна. При тази ниска гравитация по високите нива, за да вдигнеш едно дете, не се изискваше кой знае каква сила. А и Уигин не беше побойник. Реална заплаха не съществуваше.

Уигин го пусна. Бийн се плъзна бавно по стената, приземи се на крака, отскочи леко и пак кацна. Уигин отиде при пръта и се пусна надолу. Бийн бе спечелил сблъсъка — бе успял да влезе под кожата на Уигин. Освен това Уигин знаеше, че не е овладял особено добре ситуацията. Нямахше да го забрави. Всъщност, тъкмо Уигин бе загубил малко от уважението на другите към себе си — той го знаеше и щеше да се опита да си го върне.

За разлика от тебе, Уигин, аз *наистина* давам на другия шанс да научи какво да прави, преди да настоявам за съвършенство. Днес ти ме

прецака, но утре и вдругиден ще ти дам възможност да се поправиш.

Ала когато Бийн стигна до пръта и се пресегна да го хване, забеляза, че ръцете му треперят и хватката му е твърде слаба. Наложих се да се облекне на пръта, докато се поуспокои.

Срещата очи в очи с Уигин... победата май не беше на негова страна. Може би дори беше глупаво, че постъпи така. Уигин го беше обидил с жлъчните си забележки, с подигравките. Бийн изучаваше Уигин като предмет на своята лична теология — а днес откри, че през цялото това време той дори не е и подозирал за съществуването на Бийн. Всички сравняваха Бийн с Уигин — но очевидно Уигин не беше чувал нищо за това, или не го интересуваше. Той се бе държал с Бийн като с нищожество. След като през последната година Бийн бе положил такива усилия, за да заслужи уважение, за него никак не беше леко да се превърне отново в нищожество. Това пробуди у него чувства, които си мислеше, че е изоставил в Ротердам. Болезненият страх от неизбежната смърт. Макар да знаеше, че тук никой не би вдигнал ръка срещу него, той си спомни как бе на ръба на гибелта, когато отиде при Поук и й повери живота си.

Това ли направих отново? Когато сам се включих в този списък, аз предадох бъдещето си в ръцете на това момче. Разчитах, че и той ще види в мен онова, което виждам аз. Но той, разбира се, не можа. Трябва да му дам време.

Ако *имаше* време. Защото учителите вече действаха бързо и Бийн може би не разполагаше с още една година престой в тази армия, за да се докаже на Уигин.

14

БРАТЯ

— Донесохте ли ми резултатите?

— Доста са интересни. Волеску е лъгал. Донякъде.

— Надявам се, че ще уточните.

— Основата на генетичните изменения у Бийн не е клонинг на Волеску. Но двамата са кръвно свързани. Волеску определено не е баща на Бийн. Но почти със сигурност му се пада получичо, или братовчед на баща му едновременно по бащина и майчина линия — деца на братя, женени за две сестри. Надявам се Волеску да има полубрат или първи братовчед по бащина и майчина линия едновременно, защото подобен мъж е единственият възможен баща на оплодената яйцеклетка, обработена от него. Предполагам, че разполагате със списък на роднините на Волеску?

— На процеса не ни бяха необходими роднини. А и майката на Волеску не е била омъжена. Той носи нейното име.

— Значи бащата на Волеску е имал някъде и друго дете, само че вие не знаете името му. А аз си мислех, че знаете всичко.

— Знаем всичко, което според нас си струваше да се знае. Разликата е решаваща. Просто не сме търсили бащата на Волеску. Той не е виновен за нищо съществено. Не можем да проучваме всеки.

— И още нещо. Щом знаете всичко, което си струва да се знае, навярно можете да ми кажете защо едно добре известно ви сакато момче е било преместено от училището, в което го настаних?

— О, той ли... Когато изведнъж спряхте да ни го пробутвате, това малко ни усъмни. Затова го проучихме.

Тестувахме го. Не може да се мери с Бийн, но мястото му определено е, тук.

— И изобщо не ви мина през ум, че съм имала основателна причина да не го изпращам във Военното училище?

— Решихме, че може би сте се притеснявали да не би да предпочетем Ахил пред Бийн, който, така или иначе, беше прекалено малък, и сте ни предложили само вашия фаворит.

— Така сте решили, значи. Аз ви имах за интелигентни хора, а вие сте се отнесли с мен като с малоумна. Сега разбирам, че е трябвало да бъде точно обратното.

— Не знаех, че християните се вбесяват толкова.

— Ахил във Военното училище ли е вече?

— Все още се възстановява от четвъртата си операция. Трябваше да излекуваме крака му на Земята.

— Нека ви дам един съвет. Недейте да го изпращате във Военното училище, докато Бийн все още учи там.

— Бийн е само на шест години. Прекалено е малък дори да се запише във Военното училище, да не говорим за дипломиране.

— Ако ще вземате Ахил, махнете Бийн. Точка.

— Защо?

— Щом сте прекалено тъпи и не щете да ми вярвате, след като всичките ми останали преценки се оказаха верни, защо да ви предоставям сама оръжието, с което да ме изиграете? Ще ви кажа само, че ако ги сложите в едно училище, това вероятно означава смъртна присъда за единия от двамата.

— За кого?

— Зависи най-вече от това кой първи ще види другия.

— Ахил твърди, че дължал всичко на Бийн, и казва, че го обича.

— Тогава непременно повярвайте на него, а не на мен. Но не ми изпращайте тялото на загубилия, та пак аз да

се разправам с него. Сами си погребвайте грешките.

— Доста безсърдечно изказване.

— Няма да плача на гроба на никого от момчетата. Опитвах се да спася живота и на двамата. Вие явно твърдо сте решили да им позволите да разберат кой е по-силният в най-добрите традиции на Дарвин.

— Успокойте се, сестра Карлота. Ще обмислим казаното от вас. Няма да сглупим.

— Вече сте сглупили. Оттук нататък не храня особени надежди за вас.

Дните се превръщаха в седмици, армията на Ендър започваше да влиза във форма. Бийн бе изпълнен едновременно с надежда и отчаяние. С надежда, защото Уигин създаваше армия с почти безкрайни способности за приспособяване. И отчаяние — защото в създаването ѝ изобщо не разчиташе на Бийн.

Само след няколко упражнения Уигин избра своите взводни командири — всички те бяха ветерани от списъците за размяна. Всъщност всеки ветеран беше ръководил войници или като взводен командир, или като заместник-взводен. И не беше само това. Вместо нормалната организация — четири взвода от по десет войници — той сформира пет взвода от по осем войници, а после ги накара да тренират усилено в групи от по половин взвод — по четирима души, едната група под командата на взводния, другата — на заместника му.

Никой досега не бе организирал армия по подобен начин. И това не беше само прищявка. Уигин полагаше огромни усилия, за да осигури на взводните и заместниците им голяма свобода на действие. Съобщаваше им целта и оставяше водача сам да реши как да я постигне. За осъществяването на дадена операция пък групираше в едно три взвода под оперативното командване на някой от взводните командири, докато самият Уигин командваше остатъка от войската. Не беше обичайно да се предоставят толкова пълномощия на командния състав.

Отначало някои от войниците бяха настроени критично. Докато се разхождаха около входа на спалното, ветераните обсъждаха

тренировката през деня — бяха тренирали в десет групи от по четирима.

— Всеки знае, че разцепването на армията е губеща стратегия — заяви Флай Моло, командирът на взвод „А“.

Бийн малко се възмути от това, че войникът с най-висок чин след Уигин говори така пренебрежително за стратегията на своя командир. Естествено, и Флай се учеше. Но съществува и нещо, което се нарича неподчинение.

— Той не е разцепил армията — заяви Бийн. — Просто я е организиран. Няма стратегическо правило, което да не можеш да нарушиш. Идеята е армията ти да е съсредоточена в целта, а не да я държиш през цялото време струпана накуп.

Флай изгледа сърдито Бийн.

— Това, че вие, дребосъците, ни чувате за какво говорим, не означава, че разбирате за какво става дума.

— Щом не искаш да ми повярваш, мисли каквото си щеш. Моите приказки няма да те направят по-тъп, отколкото вече си.

Флай се втурна към него, сграбчи го за ръката и го издърпа на ръба на леглото.

Николай начаса се метна от отсрещното легло върху гърба на Флай и удари главата му в ръба на леглото на Бийн. Само след броени мигове останалите взводни командири разтърваха Флай и Николай — борбата и без това беше нелепа, защото Николай не беше много по-едър от Бийн.

— Зарежи, Флай — обади се Хан Цу Горещата супа — командирът на взвод „Г“. — Николай се мисли за по-голям брат на Бийн.

— Как смее това мъниче да се репчи на взводен командир?! — тросна се Флай.

— Ти прояви неуважение към нашия командир — заяви Бийн. — Освен това изобщо не беше прав. Според теб при Чансълърсвил Лий и Джаксън са се държали като идиоти.

— Този продължава!

— Толкова глупав ли си, че не възприемаш истината, само защото ти я казва човек, нисък на ръст? — Цялата мъка на Бийн, че не са го избрали за командир, се изливаше навън. Той го разбираше, но не

му се искаше да я сдържа. Те трябваше да чуят истината. А Уигин трябваше да бъде подкрепен, когато го унижаваха зад гърба му.

Николай бе застанал на долното легло — възможно най-близо до Бийн, за да подчертае връзката помежду им.

— Стига, Флай — рече той. — Това е *Бийн*, не си ли спомняш?

И за изненада на Бийн тези думи накараха Флай да млъкне. До този миг Бийн не бе осъзнал каква власт притежава репутацията му. Той можеше да е обикновен редник в армия „Дракон“, но продължаваше да е най-добрият по стратегия и военна история в цялото Военно училище. Очевидно всички — или поне всички без Уигин — го знаеха.

— Трябваше да проявя повече уважение — рече Бийн.

— Дяволски си прав — отвърна Флай.

— Но това важи и за теб.

Флай опита да се освободи от хватката на момчетата, които го удържаха.

— Ти се изказа за Уигин непочтително — заяви Бийн. — „Всеки знае, че разцепването на армията е губеща стратегия“. — Той успя да докара интонацията на Флай почти досущ като него. Няколко деца се засмяха, Флай също, макар и неохотно.

— Добре, прав си — рече Флай. — Държах се неподобаващо. — После се обърна към Николай. — Но все пак аз съм офицер!

— Не и когато се опитваш да смъкнеш малко дете от леглото му. Тогава не си офицер — заяви Николай. — Тогава си най-обикновен побойник.

Флай примига. Всички мъдро си замълчаха, докато взводният реши какво да отговори.

— Прав си да защитаваш приятеля си от побойници, Николай. — Той отмести поглед от Николай към Бийн и обратно. — Леле, ама вие наистина си приличате като братя! — и той се запъти към леглото си. Останалите взводни командири го последваха. Кризата бе приключила.

Николай погледна Бийн.

— Никога не съм бил такъв смачкан и грозен като теб — рече той.

— А ако аз стана като теб, когато порасна, по-добре още сега да се самоубия — отвърна Бийн.

— Така ли се говори с такива здравеняци?

— Не очаквах ти да му налетиш като Човека-пчелен рой.

— Сигурно ми се е искало да нападна някого — обясни Николай.

— На кого, на тебе? На господин Самата любезност?

— Напоследък не се чувствам толкова любезен. — Той се покатери на леглото до Бийн, за да могат да си говорят тихичко. — Бийн, не ми е тук мястото. Аз не съм за тази армия.

— Как така?

— Не бях готов да ме повишат. Аз съм със средни възможности. Може би не съм достатъчно добър. И макар тази армия да не е съставена от отличници, момчетата си ги бива. Всички се учат по-бързо от мен. Всеки *схваща*, докато аз стърча и се помайвам.

— Полагай повече усилия тогава.

— Аз полагам повече усилия. Ти... ти просто на мига *схващаш* всичко, всичко ти е ясно. И не че аз съм глупав. И аз винаги *схващам*. Но... една крачка по-назад.

— Съжалявам — рече Бийн.

— Защо *ти* да съжаляваш? Не си виновен ти!

Да, аз съм виновен, Николай.

— Хайде стига! Да не ми казваш, че не искаш да си в армията на Ендър Уигин?

Николай се позасмя.

— Той е голяма работа, нали?

— Ще се справиш. Ти си добър войник. Ще видиш. Когато започнем да водим сражения, ти в нищо няма да отстъпваш на другите.

— Ох... вероятно. Винаги могат да ме замразят и да ме подмятат насам-натам. Голям и тромав снаряд.

— Не си чак толкова тромав.

— В сравнение с тебе всеки е тромав. Наблюдал съм те — ти раздаваш половината си храна.

— Прекалено много ми дават.

— Трябва да уча. — Николай прескочи на леглото си.

Понякога Бийн имаше угризения, че е поставил Николай в това положение. Но когато започнеха да побеждават, на много деца извън армия „Дракон“ щеше да им се иска да си сменят местата с него. Всъщност малко изненадващо му дойде прозрението на Николай, че не е толкова компетентен, колкото останалите. В края на краищата, разликите не бяха толкова очебийни. Вероятно имаше много деца,

които се чувстваха точно като Николай. Но Бийн не бе успял да го разубеди. Всъщност, вероятно бе затвърдил комплекса му за непълноценност.

Услужлив приятел съм, няма що.

Нямаше смисъл да разпитва пак Волеску — не и след като ѝ бе наговорил такива лъжи първия път. Всички онези приказки за копията и как той бил оригиналът — сега вече нямаше никакви смекчаващи вината обстоятелства. Той беше убиец, слуга на Бащата на лъжите, и с нищо нямаше да помогне на сестра Карлота. А нуждата да разбере какво би могло да се очаква от единственото дете, оцеляло след малкия холокост на Волеску, бе прекалено силна, че да разчита на думите на такъв мерзавец.

Освен това Волеску се беше свързал със своя полубрат или братовчед — как иначе би се сдобил с оплодено яйце, съдържащо неговата ДНК? Затова сестра Карлота трябваше или да успее да проследи дирята на Волеску, или да повтори изследванията му.

Бързо научи, че Волеску е незаконно дете на румънка, живяла в Будапеща. Чрез малка проверка — и благоразумна употреба на разрешителното — успя да се сдобие с името на бащата. Оказа се грък по рождение — служител на Лигата, който наскоро бе повишен на служба в щаба на Хегемона. Това би могло да бъде препятствие, но Сестра Карлота нямаше нужда да разговаря с дядото. Трябваше ѝ само да разбере кой е той, за да издири имената на трите му законни деца. Дъщерята бе елиминирана, защото „родителят“ беше мъж. След като проучи двамата синове, реши да посети първо женения.

Семейството му живееше на остров Крит — там Юлиан управляваше софтуерна компания, чийто единствен клиент беше Международната лига за отбрана. Очевидно не беше съвпадение, но уреждането на роднини бе нещо сравнително почтено в сравнение с наглата корупция и взаимни услуги, изначално присъщи на Лигата. В края на краищата, този вид шуробаджанация бе в общи линии невинна, тъй като Международният флот отдавна бе завзел контрола над собствения бюджет на Лигата и никога повече не ѝ позволи да го докосне отново. Така Полемархът и Стратегосът разполагаха с много

повече пари от Хегемона. А той — макар и пръв по титла — имаше най-малко власт и свобода на действията.

А че Юлиан Делфики дължи кариерата си на политическите връзки на баща си не означаваше непременно, че продуктът на неговата компания е некачествен, нито че той самият е непочтен човек. Поне според критериите за почтеност, преобладаващи в общия бизнес.

Сестра Карлота установи, че не ѝ се налагаше да използва разрешителното, за да си уреди среща с Юлиан и съпругата му Елена. Тя им се обади, съобщи им, че иска да се види с тях във връзка с проблем, засягащ МФ, и те веднага я вместиха в графика си. Когато пристигна в Кносос, веднага бе откарана в дома им — къща, която се издигаше на една скала, надвиснала над Егейско море. Двамата изглеждаха много нервни — Елена бе почти обезумяла и мачкаше в ръце една кърпичка.

— Моля ви — заговори сестра Карлота, след като я почерпиха с плодове и сирене. — Моля ви, обяснете ми защо сте толкова разстроени. Нищо в моята работа не бива да ви тревожи.

Двамата се спогледаха. Елена се смути.

— Значи нищо лошо не е станало със сина ни?

За миг сестра Карлота се зачуди дали вече не са разбрали за Бийн... но как биха могли?

— С вашия син ли?

— Значи той е добре! — Елена избухна в сълзи на облекчение. Съпругът ѝ коленичи до нея, тя се притисна в него и зариде.

— Разбирате ли, много ни беше трудно да го пуснем да постъпи на военна служба — обясни Юлиан. — Затова, когато ни потърси духовно лице и поиска да се види с нас по някакъв въпрос, свързан с МФ, ние си помислихме... стигнахме до извода, че...

— О, безкрайно съжалявам. Не знаех, че имате син в армията, иначе още от самото начало щях да ви уверя, че... Боя, че съм дошла тук под фалшив предлог. Проблемът, който искам да обсъдя с вас, е личен — толкова личен, че вие може и да не пожелаете да отговорите. Но все пак наистина става въпрос за проблем, който има някакво значение за МФ. Откровените ви отговори няма да ви изложат на никакъв персонален риск, обещавам ви.

Елена се овладя. Юлиан отново седна. Сега вече гледаха сестра Карлота почти развеселено.

— О, питайте ни каквото пожелаете — подкани я Юлиан. — Толкова се радваме, че... питайте ни каквото ви хрумне!

— Ще ви отговорим, ако можем — додаде Елена.

— Казвате, че имате син. Изниква възможността... съществува причина да се запитам дали някога не сте... дали вашият син не е заченат при обстоятелства, които биха позволили да се създаде клонинг на оплодената яйцеклетка, от която се е родил той?

— О, да — отвърна Елена. — Това не е тайна. Заради дефект в едната фалопиева тръба и извънматочна бременност в другата на мен ми беше невъзможно да забременея по нормалния начин. Искахме дете, затова извлякохме няколко мои яйцеклетки, оплодихме ги със спермата на съпруга ми и после клонирахме онези, които избрахме. Клонирахме четири и от всяка направихме по шест копия. Две момичета и две момчета. Досега сме имплантирали само една. Той беше... беше такова необикновено момче, че искахме да му се отдадем изцяло. Сега, когато образованието му вече не зависи от нас, сме намислили да си родим и едно от момчетата. Време е вече. — Тя се пресегна, хвана Юлиан за ръката и го дари с усмивка. Той ѝ се усмихна в отговор.

Пълна противоположност на Волеску. Трудно е да повярваш, че изобщо имат общи гени.

— Вие казахте, че сте направили по шест копия на всяка от четирите оплодени яйцеклетки — каза сестра Карлота.

— Шест, като включим оригинала — поясни Юлиан. — Така имахме най-много шансове да имплантираме всяка от четирите клетки и Елена да износи докрай бременността.

— Значи, двайсет и четири оплодени яйцеклетки общо. И от тях е имплантирана само една?

— Да, имахме голям късмет — още първата се разви идеално.

— И са останали двайсет и три.

— Да. Точно така.

— Господин Делфики, всички тези двайсет и три оплодени яйцеклетки ли се съхраняват в очакване на имплантация?

— Разбира се.

Сестра Карлота се замисли.

— Кога сте проверявали за последен път?

— Миналата седмица — отвърна Юлиан. — Когато започнахме да говорим за второ дете. Лекарят ни увери, че нищо не се е случило с яйцеклетките. Каза, че могат да бъдат имплантирани само няколко часа след като ги уведоим.

— Но лекарят провери ли дали самите яйцеклетки са в наличност?

— Не зная — отвърна Юлиан.

Елена бе започнала леко да се тревожи.

— Какво сте чули? — попита тя.

— Нищо — отвърна сестра Карлота. — Аз издирвам източника на генетичен материал на едно конкретно дете. Просто трябва да се уверя, че вашите оплодени яйцеклетки не са били този източник.

— Но разбира се, че не са били. Освен за нашия син.

— Моля ви, не се тревожете за него. Само бих искала да узная името на лекаря ви и на болничното заведение, където се съхраняват яйцеклетките. А после бих се радвала, ако вие се обадите на лекаря си с молбата лично да отиде и сам да види яйцеклетките.

— Те не се виждат без микроскоп — отбеляза Юлиан.

— Да провери дали не са били размествани — поправи се сестра Карлота.

И двамата отново се бяха напрегнали докрай, най-вече защото нямаха представа за какво всъщност става дума — за съжаление тя не можеше да им каже. Веднага щом Юлиан ѝ даде името на лекаря и болницата, сестра Карлота излезе на верандата и — загледана в изпъстреното с платна Егейско море — използва глобалната връзка, за да се свърже с главния щаб на МФ в Атина.

Щяха да изминат няколко часа, може би, докато или нейното обаждане, или обаждането на Юлиан не им донесеше отговора. Затова тримата с героични усилия се преструваха на спокойни. Изведоха я на разходка из квартала, който предлагаше и древни, и съвременни гледки, наред със зелена растителност, пустиня и морска шир. Сухият въздух им подежда освежително, защото и морският бриз не закъсня. Сестра Карлота с удоволствие слушаше разказа на Юлиан за неговата компания и на Елена за учителската ѝ работа. Всякакви мисли, че са се издигнали в обществото чрез шуробаджанашина изчезнаха, когато разбра, че независимо по чие ходатайство бе назначен, Юлиан бе

сериозен и всеотдаен програмист, а Елена — пламенна учителка, която възприемаше професията си като същински кръстоносен поход.

— Веднага щом започнах да преподавам на сина ни, разбрах колко забележително дете е той — разказваше й Елена. — Но чак когато мина предварителните тестове за приемане във Военното училище разбрахме, че дарбите му са подходящи тъкмо за МФ.

В главата на монахинята звъннаха алармени звънци. Сестра Карлота бе останала с впечатлението, че синът им е вече мъж. В края на краищата, те не бяха в първа младост.

— На колко години е синът ви?

— На осем навършени — отвърна Юлиан. — Изпратиха ни снимка. Същински малък мъж в униформа. Не позволяват до нас да стигат много писма.

Синът им учеше във Военното училище. Те изглеждаха прехвърлили четирийсетте, но може би бяха създали семейство късно и после известно време напразно са се опитвали да имат деца. Бяха преживели една извънматочна бременност, преди да разберат, че Елена вече не може да зачева. Синът им беше само с две години по-голям от Бийн.

Което означаваше, че Граф можеше да сравни генетичният код на Бийн с този на сина на семейство Делфики и да разбере дали не произлизат от една и съща оплодена яйцеклетка. Тогава ще разполагат с контролен екземпляр за сравнение между Бийн със задействания ключ на Антон и другият, чиито гени не бяха променени.

И като се замисли — *разбира се*, всеки истински брат на Бийн щеше да притежава съвсем същите умения, които биха привлекли вниманието на МФ. Ключът на Антон превръщаше децата, общо взето, в „ненормални гении“ — особената смесица от умения, които търсеше МФ, не бяха засегнати. Бийн щеше да ги притежава независимо от всичко — промяната просто му позволяваше да развие много по-остър ум, с който да управлява вече наличните си способности.

Ако Бийн наистина беше тяхно дете. Но все пак, при това съвпадение между двама и трите оплодени яйцеклетки и двама и трите деца, създадени от Волеску в „Чистото място“, до какъв ли друг извод можеше да стигне?

Скоро дойде и отговорът — първо за сестра Карлота, но веднага след това — и за семейство Делфики. Изследователите на МФ бяха

отишли с лекаря в клиниката и заедно бяха открили, че яйцеклетките липсват.

Новината беше тежка за семейство Делфики и сестра Карлота дискретно изчака навън, за да остави сами Елена и Юлиан. Но скоро те я поканиха да влезе.

— Какво можете да ни разкажете? — попита Юлиан. — Дошли сте тук, защото сте заподозрели, че нашите бебета би могло да са откраднати. Кажете ми, родили ли са се?

На сестра Карлота ѝ се искаше да се скрие зад паравана на военната секретност, но в действителност тук не се засягаше военна тайна. Данните за престъплението на Волеску фигурираха в обществения архив. И все пак... нямаше ли да е по-добре да не знаят?

— Юлиан, Елена, в лабораториите стават нещастни случаи. Яйцеклетките можеха и без това да загинат. Сигурност не съществува. Не е ли по-добре да мислим за това като за ужасен инцидент? Защо да добавяме допълнително бреме към загубата ви?

Елена я изгледа свирепо.

— Ще ми кажете, сестра Карлота, ако обичате Бога на истината!

— Яйцеклетките са били откраднати от престъпник, който... нелегално ги е доразвил чрез гестация. Когато разбрал, че престъплението му ще бъде разкрито, ги упоил и ги умъртвил безболезнено. Не са страдали.

— Ще бъде ли съден този човек?

— Вече е осъден на доживотен затвор — отвърна сестра Карлота.

— Вече? — попита Юлиан. — Преди колко време са били откраднати нашите бебета?

— Преди повече от седем години.

— О! — извика Елена. — Значи нашите дечица... когато са починали...

— Са били пеленачета. Нямали са даже и годинка.

— Но защо точно *нашите* деца? Защо ги е откраднал? Щял е да ги продаде за осиновяване? Дали...

— Има ли значение? Неговите планове така и не дадоха плод — отвърна сестра Карлота. Характерът на престъпленията на Волеску беше тайна.

— Как е името на убиеца? — попита Юлиан. Забеляза, че тя се колебае, и настоя. — Името му фигурира в обществения архив, нали?

— В архива на криминалния съд в Ротердам — отвърна сестра Карлота. — Волеску.

Юлиан реагира така, сякаш му бяха зашлевили шамар, но мигом се овладя. Елена не забеляза.

Той знае за любовницата на баща си, помисли си сестра Карлота. Сега вече разбира донякъде мотивите. Децата на законния син са били отвлечени от копелето, върху тях са експериментирали и накрая са убити. А законният син не е разбрал за това цели седем години. Каквито и страдания да си въобразяваше Волеску, че му е причинила липсата на баща, той си беше отмъстил. А за Юлиан това означаваше също и че похотта на баща му се е върнала, за да причини тази загуба, тази болка на него и жена му. Греховете на бащите се струпват върху децата в третото и четвъртото поколение...

Но не пишеше ли в светото писание „третото и четвъртото поколение от тях ме мразят“? Юлиан и Елена не мразеха Бог. Нито пък невинните им дечица.

Всичко това не беше по-разумно от избиването на младенците във Витлеем от Ирод. Единствената утеха беше, че милостивият Господ е приласкал духовете на погубените дечица, също както щеше да донесе и утеха в сърцата на родителите.

— Моля ви — рече сестра Карлота. — Не мога да ви кажа, че не бива да тъжите за децата, които никога няма да прегърнете. Но можете да продължите да се радвате на сина, който имате.

— На милиони километри от нас! — извика Елена.

— Не знам... вие случайно да знаете дали понякога от Военното училище не пускат децата на гости у дома? — попита Юлиан. — Той се казва Николай Делфики. Без съмнение при тези обстоятелства...

— Много съжалявам — отвърна сестра Карлота. Да им напомня за детето, което имат, май не се оказа чак толкова добра идея, защото в действителност те бяха разделени. — Съжалявам, че идването ми тук ви донесе такава ужасна новина.

— Но вие научихте онова, за което дойдохте — отбеляза Юлиан.

— Да — потвърди сестра Карлота.

И тогава Юлиан се досети за нещо, но не спомена нито дума пред жена си.

— Искате ли да се върнете на летището?

— Да, колата още чака. Войниците са много по-търпеливи от таксиметровите шофьори.

— Ще ви изпратя до колата — предложи Юлиан.

— Недей, Юлиан! — извика Елена. — Не ме оставяй сама!

— Само за минутка, любов моя. Дори и сега не бива да пренебрегваме учтивостта. — Той прегърна дълго жена си, после поведе сестра Карлота към вратата и ѝ отвори.

Докато вървяха към колата, Юлиан заговори за догадката си.

— Щом копелето на баща ми вече е в затвора, вие не сте дошли тук заради неговото престъпление.

— Не съм — потвърди тя.

— Значи едно от децата ни е оцеляло?

— Сега ще ви издам нещо, което не бива да ви казвам, защото нямам право — рече сестра Карлота. — Но аз съм се заклела първо във вярност към Бога, а не към МФ. Ако двайсет и двете деца, погубени от Волеску, са ваши, то двайсет и третото ви дете може да е живо. Остава да се проведат генетичните тестове.

— Но на нас няма да ни съобщят — рече Юлиан.

— Все още не — отвърна сестра Карлота. — Няма и да е скоро. Може би никога няма да ви съобщят. Но стига да е по силите ми, ще дойде денят, в който ще се срещнете с втория си син.

— Дали той... познавате ли го?

— Ако той е вашият син — рече тя — тогава да, познавам го. Животът му е бил труден, но има добро сърце и всяко семейство би се гордяло с момче като него. Моля ви, не ме разпитвайте повече. Вече казах твърде много.

— Да го кажа ли на жена си? — попита Юлиан. — Кое ще е по-тежко за нея, да знае или да не знае?

— Жените не са чак толкова различни от мъжете. *Вие* предпочетохте да знаете.

Юлиан кимна.

— Знам, че вие бяхте просто вестносецът, а не причината за нашата горест. Но няма да запомним посещението ви с радост. И все пак бих искал да знаете, че съм ви признателен за добротата, която проявихте при изпълнението на тази ужасна задача.

Тя кимна.

— А вие проявихте непоколебима благосклонност в тежък за вас час.

Юлиан отвори вратата на колата. Тя се намести на седалката и напъха вътре краката си. Но преди той да затвори вратата, ѝ хрумна един последен въпрос — много важен въпрос.

— Юлиан, зная, че сте мислили второто ви дете да бъде дъщеря. Но ако имахте намерение да доведете на света още един син, как щяхте да го кръстите?

— Първородният ни син е кръстен на баща ми, Николай — отвърна той. — Но Елена искаше да кръсти втория ни син, ако го имаме, на мен.

— Юлиан Делфики — произнесе сестра Карлота. — Ако това дете наистина е ваш син, мисля, че някой ден той с гордост би носил името на баща си.

— Какво е името му сега? — попита Юлиан.

— Разбира се, не мога да ви кажа.

— Но... несъмнено не е Волеску.

— Не. Доколкото зависи от мен, той никога няма да чуе това име. Господ да ви благослови, Юлиан Делфики. Ще се моля за вас и съпругата ви.

— Молете се и за душите на децата ни, сестро.

— Молила съм се и ще продължа да се моля.

Майор Андерсън погледна момчето, което седеше срещу него на масата.

— Всъщност не е чак толкова важно, Николай.

— Помислих си, че сигурно съм загазил.

— Не, не. Просто забелязахме, че сте много близки приятели с Бийн. Той няма много приятели.

— Димак го направи мишена за другите още в совалката, което никак не му е от полза. А сега и Ендър постъпва по същия начин. Предполагам, че Бийн може да го понесе, но е твърде умен, а това дразни много деца.

— Но не и теб?

— О, и мен ме дразни.

— Но все пак ти стана негов приятел.

— Ами... без да искам. Просто спях на отсрещното легло в новобранската спалня.

— Ти си се сменил, за да си точно на това легло.

— Така ли? Ох... Ами...

— И си го направил още преди да разбереш колко умен е Бийн.

— В совалката Димак ни каза, че Бийн има най-високи резултати от всички нас.

— Затова ли искаше да си близо до него?

Николай сви рамене.

— Проявил си добрина — рече майор Андерсън. — Аз може да съм само един стар циник, но когато забележа подобно необяснимо действие, любопитството не ми дава мира.

— Той наистина доста прилича на снимките ми като бебе. Не е ли глупаво? Щом го видях, си помислих — той досущ прилича на сладкото бебенце Николай. Майка ми винаги ме наричаше така, като разглеждахме бебешките ми снимки. Никога не съм възприемал, че на тях съм аз. Аз бях големият Николай, а този на снимките беше сладкото бебенце Николай. Преструвах се, че той е малкото ми братче и съвсем случайно носим едно и също име. Големият Николай и Сладкото бебенце Николай.

— Виждам, че те е срам, но не бива да се срамуваш. Постъпката ти е съвсем естествена за единствено дете.

— Исках да имам брат.

— На мнозина от тези, които имат братя, им се иска да нямат.

— Но с този брат, който аз си измислих, двамата се разбирахме чудесно. — Николай се изсмя на нелепото си изказване.

— И когато видя Бийн, го възприе като измисления някога от тебе брат.

— Отначало. Сега вече знам що за човек е, и така е по-добре. Все едно... понякога той е малкото братче и аз се грижа за него, а понякога той е големият батко и се грижи за мен.

— Например?

— Какво?

— Как може едно толкова дребно момченце да се грижи за теб?

— Дава ми съвети. Помага ми с уроците. Тренираме заедно. Той е по-добър от мен почти във всичко. Само че аз съм по-едър и ми се струва, че го харесвам повече, отколкото той мен.

— Това може и да е вярно, Николай. Но, доколкото знаем ние, той те харесва повече от всеки друг. Просто... засега неговите способности за приятелство са по-малки от твоите. Надявам се, че въпросите, които ти зададох, няма да променят чувствата и поведението ти към него. Ние не назначаваме приятели, но се надявам ти и Бийн да останете приятели.

— Аз не съм му приятел — каза Николай.

— Как така?

— Казах ви вече. Аз съм му брат. — Николай се усмихна. — Сдобиеш ли се веднъж с брат, не се отказваш толкова лесно от него.

15

СМЕЛОСТ

— Генетично те са еднолични близнаци. Единствената разлика е ключът на Антон.

— Значи семейство Делфики има двама синове.

— Семейство Делфики има един син, Николай, който ще остане при нас, докато трае войната. Бийн е сираче, намерено на улиците на Ротердам.

— Защото е бил отвлечен.

— Законът е ясен: оплодените яйцеклетки са имущество. Знам, че за вас е въпрос на религиозно чувство, но МФ се подчинява на закона и...

— МФ използва закона там, където той му помага да постигне собствените си цели. Знам, че водите война. Знам, че има неща извън вашата власт. Но войната няма да продължава вечно. Моля единствено за това: включете тази информация в архива... в много архиви. Така че когато войната свърши, доказателството за всичко това да има възможност да оцелее, и да оцелее. Така истината няма да остане скрита.

— Разбира се.

— Не се разбира. Знаете, че в мига, в който формиките бъдат победени, вече няма да има основания за съществуването на МФ. Той ще се опита да се запази, за да крепи мира между народите. Но Лигата не е достатъчно силна политически, за да оцелее под напора на националистическите ветрове, които ще завейт. МФ ще се разпадне на части и всяка от тях ще следва собствения си вожд, и Господ да ни е на помощ, ако някоя от тях някога насочи оръжията си към земната повърхност.

— Прекарвате твърде много време в четене на Апокалипсиса.

— Аз може да не съм като гениалните деца от вашето училище, но виждам как се движат вълните на общественото мнение тук, на Земята. В мрежите един демагог на име Демостен разбунва духовете на Запад заради някакви незаконни тайни маневри на Новия Варшавски договор, а пропагандата от Москва, Багдад, Буенос Айрес, Пекин е още по-активна от всякога. Има и няколко разумни гласове като Лок, но на тях им се възхищават само на думи и после ги пренебрегват. Вие и аз не можем да попречим с нищо на това, че несъмнено ще избухне световна война. Но можем да се погрижим тези деца да не стават пионки в тази игра.

— Единственият начин да не се превърнат в пионки е да станат играчи.

— Вие ги възпитавате. Несъмнено не се страхувате от тях. Дайте им възможност да си поиграят.

— Сестра Карлота, целта на моята работа е подготовката за последния сблъсък с формиките. Както и превръщането на тези деца в блестящи, надеждни командири. Погледът ми не стига отвъд тази цел.

— Не гледайте отвъд тогава. Само им оставете отворена врата, за да могат семействата и народите им да си ги поискат.

— Точно сега не мога да мисля за това.

— Точно сега е единственото време, когато е във ваша власт да го направите.

— Надценявате ме.

— Вие се подценявате.

Армия „Дракон“ тренираше едва от месец, когато Уигин влезе в спалното само секунди след като светнаха лампите. Размахваше лист. Заповед за сражение. Щяха да се изправят срещу армия „Заек“ в 07:00 ч., без да са закусвали.

— Не искам да се повръща в бойната зала.

— Не може ли поне да пуснем по една вода? — попита Николай.

— Може, но не повече от десет литра — отвърна Уигин.

Всички се засмяха, но и се чувстваха нервни. Като нова армия, разполагаща само с шепа ветерани, те не очакваха да победят, но и не искаха да бъдат унижени. Всички те се справяха с нервността по различен начин — едни се смълчаваха, други ставаха приказливи. Някои се шегуваха и закачаха, други се вкисваха. Някои просто лежах на леглата си със затворени очи.

Бийн ги наблюдаваше. Опита се да се спомни дали някога децата от бандата на Поук са се държали така. И тогава осъзна: те бяха *гладни* и не ги беше страх, че ще ги посрамят. Страх от посрамване придобиваш едва когато имаш достатъчно за ядене. Значи, побойниците са се чувствали точно като тези деца — страхували са се от унижението, а не от глада. И, разбира се, на опашката побойниците се държаха точно така. Вечно разиграваха театър, никога не забравяха, че ги гледат. Бояха се, че ще се наложи да се бият, но и нямаха търпение да се сбият.

Какво чувствам аз?

Защо се налага да се замислям преди да разбра какво усещам?

О... аз само седя и гледам. Такъв съм си.

Бийн извади бойния си костюм, но усети, че преди да го облече, трябва да посети тоалетната. Скочи на пода, откачи хавлията си и се уви в нея. За миг се сети за онази нощ, когато пъхна кърпата под едно легло и се провря във вентилационната система. Сега вече не можеше да се промъкне вътре. Беше станал твърде мускулест и твърде висок. Все още беше най-ниското дете във Военното училище и се съмняваше дали някой друг би забелязал колко е пораснал, но усещаше колко са се удължили ръцете и краката му. По-лесно стигаше до разни неща. Не му се налагаше толкова често да подскача, за да върши нормални действия, като например да поставя ръката си на скенера при влизане в гимнастическия салон.

Променил съм се, помисли си Бийн. Тялото ми несъмнено се е променило. Но и начинът ми на мислене — също.

Николай продължаваше да лежи, захлупил главата си с възглавницата. Всеки се справя по свой си начин.

Всички останали деца ползваха тоалетната или пиеха вода, но единствено Бийн реши, че ще е добре да си вземе душ. Навремето го поднасяха — питаха го дали водата все още е топла, докато стигне чак

там долу, но тази шега се беше изтъркала. Бийн имаше нужда от парата. Непрогледната мъгла около него, запотените огледала — нищо не се виждаше и той можеше да бъде кой ли не, къде ли не, голям колкото си иска.

Някой ден всички ще ме видят такъв, какъвто се виждам аз. По-голям от всички тях. Главата и раменете ми стърчат над останалите, виждам по-далече, достигах по-далече, нося товари, които те могат само да сънуват. В Ротердам ме вълнуваше единствено оцеляването. Но тук, където ме хранят добре, открих кой съм всъщност. И какъв бих могъл да стана. Те може да ме мислят за пришълец, за робот и за какво ли още не, само защото гените ми не са обикновени. Но когато извърша великите дела на живота си, те с гордост ще ме признаят за човек и ще се гневят на всеки, който се съмнява дали наистина съм един от тях.

По-велик от Уигин.

Той пропъди тази мисъл от ума си, или поне се опита. Това тук не беше съревнование. Светът позволяваше едновременното съществуване на двама велики мъже. Генералите Лий и Грант са били съвременници, сражавали са се един срещу друг. Бисмарк и Дизраели. Наполеон и Уелингтън.

Не, не това е подходящото сравнение, по-скоро... *Линкълн* и Грант. Двама велики мъже, които си сътрудничат.

Смути го мисълта, че това всъщност се случва твърде рядко. Наполеон не би понесъл да позволи на някой от лейтенантите си да придобие реална власт. Всички победи трябваше да са само негови. Кой бе великият човек до Август? Александър Велики? Великите имаха приятели, имаха съперници, но никога — партньори.

Ето защо Уигин не ме повиши, макар вече да знаеше от рапортите, предоставяни на командирите на армии, че съм по-умен от всички останали в армия „Дракон“. Защото е прекалено очевидно, че съм му съперник. Защото още първия ден аз изясних, че възнамерявам да се издигна. Дава ми да разбера, че това няма да стане, докато съм в неговата армия.

Някой влезе в банята. Бийн не виждаше кой е заради мъглата. Никой не го поздрави. Сигурно всички вече бяха приключили тук и бяха отишли да се подготвят.

Новодошлият подмина в мъглата душа, под който бе застанал Бийн. Беше Уигин.

Бийн стоеше там, целият в сапунена пяна. Чувстваше се като идиот. Така се беше отнесъл, че бе забравил да се изплакне и стоеше в мъглата, потънал в мислите си. Той бързо се пхна обратно под душа.

— Бийн?

— Сър? — Бийн се обърна с лице към него. Уигин бе застанал пред отделението с душа.

— Мисля, че заповядах на всички да слязат в гимнастическия салон.

Бийн се замисли. Сцената се разгърна в ума му. Да, Уигин *нареди* на всички да занесат бойните си костюми в гимнастическия салон.

— Извинете, аз... бях се замислил за нещо...

— Всеки нервничи преди първото си сражение.

На Бийн му беше много неприятно, че Уигин го беше видял да върши нещо глупаво. Да забрави заповед? Бийн помнеше *всичко!* Просто не го беше отбелязал. А сега се държеше покровителствено. Всички нервничели!

— *Ти* не си нервничил — възрази Бийн.

Уигин тъкмо се бе отдалечил. Върна се.

— Така ли?

— Бонсо Мадрид ти е заповядал да не вадиш оръжието си. Трябвало е да стоиш там като чучело. Не си *нервничил* заради това.

— Не съм — отвърна Уигин. — Вбесен бях.

— По-добре е, отколкото да нервничиш.

Уигин се запъти към вратата. После пак се върна.

— *Ти* вбесен ли си?

— Това го минах, преди да се изкъпя — отвърна Бийн.

Уигин се разсмя. После усмивката му изчезна.

— Закъсняваш, Бийн, а още се плацикаш. Вече свалих бойния ти костюм в гимнастическия салон. Сега ни остава само да напъхаме задника ти в него. — Уигин откачи хавлията на Бийн от куката. — Това също ще те чака долу, така че го давай по-живо.

Уигин излезе.

Бийн спря водата, вбесен. Това бе напълно ненужно и Уигин го знаеше. Да го кара да търчи по коридора мокър и гол, точно когато другите армии се връщат от закуска. Беше подло, а освен това — тъпо.

Би направил всичко, за да ме унижи. При всяка удобна възможност.

Бийн, кретен такъв, ти продължаваш да си стоиш тук. Можеш да изтичаш в салона и да го смелиш от бой. Вместо това висиш тука и тъпееш. И защо? Това са пълни безсмислици, които с нищо няма да помогнат. Ти искаш той да те направи взводен командир, а не да те презира. Защо тогава вършиш неща, които те карат да изглеждаш глупав и малък, страхлив и ненадежден?

И продължаваш да стърчиш тук и да мръзнеш.

Аз съм страхливец.

Мисълта премина през ума на Бийн и го изпълни с ужас. Но не искаше да си отиде.

Аз съм един от онези, които се сковават напълно или вършат пълни безумия, когато ги е страх. Които губят самообладание, изпадат в слабоумие и затъпяват.

Но в Ротердам не бях такъв. Ако бях, щях вече да съм мъртъв.

Или може би съм бил такъв. Може би тъкмо затова не извиках на Поук и Ахил, когато ги видях сами на пристанището. Ако аз бях станал свидетел на ставащото, той нямаше да я убие. А аз побягнах, преди да осъзная в каква опасност се намира тя. Но защо не го разбрах по-рано? Всъщност бях го разбрал, също както бях чул, че Уигин ни казва да слезем в салона. Бях го осъзнал, бях го разбрал напълно, но съм страхливец и затова не предприех нищо. Страх ме беше, че нещо ще се обърка.

Същото бе и когато Ахил лежеше повален на земята, а аз казвах на Поук да го убие. Аз грешах, а тя беше права. Защото всеки побойник, когото тя хванеше по този начин, сигурно щеше да й има зъб — и лесно можеше да си отмъсти, като я убие още щом му позволят да стане. Ахил беше най-подходящият, може би единственият, който би се съгласил с измисленото от Бийн споразумение. Избор нямаше. Но аз се уплаших. Убий го, казах аз, защото исках всичко да свърши.

И продължавам да стърча тук. Водата не тече. Мокър съм до кости и ми е студено. Но не мога да помръдна.

Николай бе застанал на прага на банята.

— Жалко, че имаш диария — каза той.

— Какво?

— Казах на Ендър, че през нощта си имал диария. Затова се е наложило да отидеш в банята. Бил си болен, но не си искал да му кажеш, защото не си искал да пропуснеш първото сражение.

— Толкова ме е страх, че и да искам, не бих могъл да се изсера — рече Бийн.

— Той ми даде хавлията ти. Каза, че било тъпо от негова страна, дето ти я е взел. — Николай влезе и му подаде кърпата. — Каза, че има нужда от теб в битката и се радва, че се държиш кораво.

— Той няма нужда от мен. Изобщо не ме иска.

— Хайде де, Бийн — подкани го Николай. — Ще се справиш.

Бийн се избърса. Беше му хубаво да се движи. Да върши нещо.

— Според мен вече си сух — обади се Николай.

Бийн се усети, че продължава да се бърше отново и отново.

— Какво ми става, Николай?

— Страх те е, да не се окаже, че си просто едно малко дете. Затова ме чуй: ти си малко дете.

— Както и ти.

— Значи няма нищо страшно, ако се издъниш. Ти нали все това ми повтаряш? — засмя се Николай. — Хайде, щом аз мога да се справя — въпреки че съм такава издънка — значи и ти можеш.

— Николай...

— Сега пък какво?

— Наистина ми се сере!

— Надявам се, че не очакваш от мен да ти избърша гъза.

— Ако не изляза до три минути, ела ме извади.

Измръзнал и потен — съчетание, което не би му хрумнало, че е възможно — Бийн влезе в тоалетната и затвори вратата. Болката в корема му бе мъчителна. Но не можеше да накара червата си да се отпуснат и да се изпразнят.

От какво се *страхувам* толкова?

Най-сетне храносмилателната му система възтържествува над нервната. Сякаш всичко, което някога бе ял, изтече от него наведнъж.

— Времето изтече — обади се Николай. — Влизам.

— Влезеш ли, ще загинеш — предупреди го Бийн. — Сам ще изляза.

Вече облекчен, чист и унижен пред единствения си истински приятел, Бийн излезе от тоалетната и се уви в кърпата.

- Благодаря ти, че ми попречи да стана лъжец — рече Николай.
— Какво?
— За твоята диария.
— За тебе и дизентерия бих пипнал!
— Ето това се казва приятел!

Когато влязоха в салона, всички вече бяха облекли бойните си костюми, готови за тръгване. Докато Николай помагаше на Бийн да се облече, Уигин нареди на останалите да легнат на дюшеците и да правят упражнения за отпускане. Бийн имаше време дори да полегне за две минути, преди Уигин да им нареди да стават. 06:56. Имаха четири минути да стигнат до бойната зала. Доста добър разчет.

Докато тичаха по коридора, Уигин подскочи и докосна тавана. Останалите зад него също подскочиха и докоснаха същата точка. Освен най-дребните. Бийн, в чието сърце все още бушуваха унижението, омразата и страхът, изобщо не се опита. Такива неща човек прави, когато принадлежи към групата. А той не принадлежеше. След всичките дарби, които бе проявил в учебните занятия, сега истината излизаше наяве. Той бе страхливец. Мястото му изобщо не беше в армията. Щом не можеше да поеме дори риска да изиграе една игра, колко ли щеше да струва в истинско сражение? Истинските генерали се излагаха на вражеския огън. Те трябваше да са безстрашни, пример за храброст за своите войници.

А аз какво? Сковавам се, къпя се сто часа и накрая изсипвам едноседмична порция храна в кенефа. Да видим кой ще последва *такъв* пример.

На портала Уигин имаше време да ги подреди по взводове и да им напомни:

- В коя посока е вратата на противника?
— Надолу! — отвърнаха всички.

Бийн едва изговори думата. Надолу. Надолу, надолу, надолу.

Как най-удобно ще слезеш от една гъска?

Защо изобщо си се покачил на тая гъска, кретен *такъв*!

Сивата стена пред тях изчезна и те надникнаха в бойната зала. Беше сумрачна — не тъмна, но толкова оскъдно осветена, че разпознаха вратата на противника само по светлините на бойните костюми на армия „Заек“, която нахлуваше през вратата.

Уигин не бързаше да се махне от портала. Стоеше там и оглеждаше залата, подредена като отворена решетка с осем „звезди“ — големи кубове, служещи за препятствия, прикритие и платформи — разпределени сравнително равномерно в пространството.

Първата задача Уигин възложи на взвод „В“ — взводът на Том Лудата глава. Взводът на Бийн. По колоната се понесе шепот: „Ендър казва да тръгнат с хлъзгане по стената“. А после: „Том казва да замразят краката си и да нахлуят на колене. Южната стена.“

Те мълчаливо влетяха в залата, след като се отблъснаха от скобите на тавана на източната стена.

— Те се подреждат в боен строй. На нас ни трябва само да ги клъцнем малко, да ги изнервим, да ги объркаме, защото те не знаят какво да ни правят. Ние сме нашественици. Затова ги обстрелваме и минаваме зад онази звезда. *Не засядайте по средата. И се прицелвайте добре.* Така, че всеки изстрел да е точен.

Бийн вършеше всичко механично. Заемането на стойката, замразяването на краката и навлизането с правилно ориентирано тяло вече му бяха станали навик. Бяха го правили стотици пъти. Направи го точно както трябва, както и останалите седем войници от взвода. Никой не очакваше някой да се провали. В това той напълно отговори на очакванията им.

Кацнаха до стената, неизменно в близост до скоби. Замразените им крака бяха тъмни и затулваха светлините на останалата част от бойните костюми чак докато се приближиха съвсем до противника. Близо до портала Уигин отвличаше с нещо вниманието на армия „Заек“, така че изненадата си я биваше.

Щом се приближиха, Том Лудата глава нареди:

— Разделете се и отскочете към звездата — аз на север, вие на юг.

Том Лудата глава бе упражнявал с взвода си тази маневра. Тъкмо сега беше и моментът да я приложат. Това, че се налага да стрелят по две групи, летящи в различни посоки, щеше да обърка врага.

Изтеглиха се нагоре с помощта на скобите. Телата им, разбира се, се залюляха към стената и изведнъж светлините на костюмите им грейнаха. Някой от армия „Заек“ ги забеляза и даде тревога.

Но взвод „В“ вече летеше — половината диагонално на юг, другата половина на север, и всички — под ъгъл надолу към вратата.

Бийн започна да стреля. Врагът също го обстрелваше. Чу тихия вой, който означаваше, че нечий лъч е попаднал върху костюма му, но той се въртеше бавно и беше достатъчно далеч от врага, така че никой лъч не се задържа достатъчно на едно място, за да му навреди. Междувременно той откри, че ръката му се движи идеално и изобщо не трепери. Беше се упражнявал много и това и го бе овладял добре. И удари целта точно, не в ръката или крака.

Успя да поразии и втори, преди да се удари в стената и да отскочи към звездата — място на срещата. Улучи и трети враг, преди да стигне дотам, а после се хвана за една скоба на звездата и обяви.

— Тук Бийн.

— Загубихме трима — докладва Том Лудата глава. — Обаче техният строй отиде по дяволите.

— А сега? — попита Даг.

По крясъците си личеше, че сражението е в разгара си.

Бийн обмисляше видяното по пътя към звездата.

— Изпратиха дузина войници към тази звезда, за да ни ликвидират — съобщи той. — Ще дойдат от изток и от запад.

Всички го погледнаха, все едно се е побъркал. Откъде знаеше това?

— Разполагаме с около секунда — съобщи Бийн.

— Всички на юг — изкомандва Том Лудата глава.

Минаха от южната страна на звездата. Там нямаше зайци, но Том Лудата глава незабавно ги поведе в атака към западната стена. И, разбира се, там имаше зайци. Изловиха ги посред атаката им към „гърба“ на звездата, както явно си мислеха — или, както Армия „Дракон“ бе обучена да мисли, дъното ѝ. Затова за зайците атаката сякаш дойде отдолу — точно откъдето най-малко очакваха. За броени мигове шестте заека на тази стена бяха замразени и започнаха да се реят из пространството под звездата.

Другата половина на атакуващата войска щеше да ги види и да разбере какво се е случило.

— Нагоре! — изкомандва Том Лудата глава.

За врага това беше фасадата на звездата — позицията, най-изложена на обстрел откъм основната формация. И последното място, където очакваха да отиде взводът на Том.

Щом стигнаха там, вместо да се опитат да влязат в бой с атакуващата вражеска ударна група, Том Лудата глава им нареди да стрелят по основната формация на армия „Заек“, или по-точно по остатъците ѝ — най-вече разпасани групи, които се криеха зад звездите и стреляха по драконите, нападащи ги от няколко посоки. Петимата от взвод „В“ имаха време да уцелят по два заека всеки, преди ударната група отново да ги открие.

Без да чака заповеди, Бийн веднага се оттласна от повърхността на звездата право надолу към атакуващия отряд. Отблизо успя да застреля набързо четирима, преди воят рязко да секне и костюмът му да се втвърди и потъмнее. Заекът, който го бе уцелил, не беше от ударната група, а от основната формация над него. Но — за свое задоволство — Бийн забеляза, че заради неговата стрелба само един войник от взвод „В“ бе улучен от пратения подире им отряд. Момчето се завъртя и излезе от полезрението му.

Вече нямаше значение. Той беше изваден от строя. Но се бе справил добре. Седем сигурни попадения, а може би бяха и повече. И не беше само личният му резултат. Той бе доставил информацията, от която Том Лудата глава се нуждаеше, за да вземе добро тактическо решение, а после бе предприел дръзка акция, попречила на ударния отряд да вземе много жертви. Вследствие на това взвод „В“ остана в позиция, удобна за нанасяне на удар в тила на врага. Армия „Заек“ нямаше къде да се скрие и щеше да бъде пометена за секунди. И Бийн бе допринесъл за това.

Когато нападнахме, не се вцепених. Върших онова, за което съм обучен, бях нащрек и мислех с главата си. Сигурно мога да се справя и по-добре, да действам по-бързо и погледът ми да е по-остър. Но като за първо сражение се справих сносно. Значи мога.

Тъй като взвод „В“ бе изиграл решителна роля за победата, Уигин изпрати останалите четирима взводни командири да допрат чела в ъглите на противниковата врата и удостои Том Лудата глава с честта да мине през нея. Това беше официалният край на играта и лампите светнаха ярко.

Майор Андерсън лично дойде да поздрави победителя и да надзирава уборката. Уигин бързо размрази улучените. Когато усети, че костюмът му е отново подвижен, Бийн изпита облекчение. Уигин събра всички войници с помощта на куката си и строи петте взвода,

преди да започне да размразява войниците от армия „Заек“. Те стояха мирно във въздуха със стъпала, насочени надолу и високо вдигнати глави. Когато и последният „Заек“ бе размразен, те постепенно се ориентираха в същата посока. Противникът нямаше как да го знае, но за „Дракон“ това бе мигът на пълната победа — защото сега врагът бе ориентиран така, че *собствената* му врата се падаше отдолу.

Бийн и Николай вече закусваха, когато Том Лудата глава дойде на масата им.

— Ендър каза, че вместо петнайсет минути имаме време да закусваме до 07:45, а освен това ще приключим тренировката по-рано, за да можем да се изкъпем.

Новината беше добра. Можеха да забавят темпото на хранене.

Не че за Бийн това имаше значение. Храната в чинията му беше малко и той я дояде за нула време. Откакто постъпи в армия „Дракон“, Том Лудата глава го бе хванал, че раздава храната си. Бийн му обясни, че винаги са му давали прекалено много храна, Том повдигна въпроса пред Ендър и Ендър успя да убеди диетолозите да престанат да тъпчат Бийн. Днес за първи път на Бийн дори му се прииска допълнително. И то само защото бе превъзбуден от битката.

— Умно — каза Николай.

— Кое?

— Ендър ни казва, че имаме петнайсет минути да се нахраним. На нас ни се струва, че ни припира, и сме недоволни. След малко той изпраща взводните да ни кажат, че имаме време до 07:45. Това са само десет минути в повече, но на нас те ни се струват цяла вечност. Радваме се на душа и — въпреки че той по право ни се полага — сега сме му благодарни.

— Освен това, той даде възможност на взводните да съобщят добрата новина — додаде Ендър.

— Това важно ли е? — попита Николай. — Знаем, че решението е на Ендър.

— Повечето командири внимават всички добри новини да идват от тях — обясни Бийн, — а лошите да бъдат съобщавани от взводните. Но цялата техника на Уигин се гради върху взводните. Том Лудата глава влезе в сражението, разчитайки единствено на обучението и ума

си. Целта му бе една-единствена — изпреварващ удар от стената, за да се озове зад противника. Всичко зависеше от него.

— Да, но ако взводните командири се изложеха, това би се отразило зле върху досието на Ендър — забеляза Николай.

Бийн поклати глава.

— Работата е там, че още в първото си сражение Уигин раздели войската — умел тактически ход — и взвод „В“ успя да продължи атаката, дори когато вече не разполагахме с предварителен план, защото Том Лудата глава действително отговаряше за нас. Не стояхме и не се чудехме какво иска от нас Уигин.

Николай схвана и кимна.

— Точно така.

— Именно — потвърди Бийн. Всички на масата вече ги слушаха. — И е така, защото Уигин мисли не само за Военното училище, класациите и прочие дивотии. Знаеш ли, че той постоянно гледа филми за Второто нашествие? Мисли за как да победим *бъгерите*. И знае, че начинът е да имаме възможно най-много подготвени за това командири. Уигин не иска той да бъде единственият командир, способен да се сражава с бъгерите. Той иска освен него и взводните, и заместниците им, и, ако е възможно, всеки един от войниците му да бъдат готови да командват флотилия срещу бъгерите.

Бийн знаеше, че във въодушевлението си вероятно приписва на Уигин повече заслуги, отколкото бе възнамерявал, но все още усещаше вкуса на победата. И освен това казваше истината — Уигин не беше Наполеон. Ако стискаше толкова здраво юздите на командването, никой от подчинените му офицери нямаше да се прояви като блестящ независим командир. А Том Лудата глава, подложен на натиск, се бе справил добре. Бе взел правилните решения, включително и това да послуша своя най-дребен и привидно най-безполезен войник. Направил го бе, защото беше видял как Уигин изслушва командирите си. Учиш, анализираш, избираш, действаш.

След закуска, на път за тренировката, Николай попита Бийн:

— Ти защо го наричаш Уигин?

— Защото не сме приятели — отвърна Бийн.

— О, значи сте на „господин Уигин“ и „господин Бийн“, така ли?

— Не. *Бийн* е малкото ми име.

— О... Значи сте на „господин Уигин“ и „Ти пък кой си, по дяволите“.

— Точно така.

Всеки очакваше поне седмица да се перчи и хвали с безупречните си данни за победи и загуби. Вместо това на следващата сутрин в 06:30 Уигин влезе в спалното, отново размахал заповед за сражение.

— Господа, надявам се да сте научили нещо вчера, защото днес ще трябва да направим същото.

Всички се изненадаха, а някои и се ядосаха, защото не беше честно — бяха неподготвени. Уигин подаде листчето на Флай Моло, току-що тръгнал да закусва.

— Бойни костюми! — развика се Флай, който явно си мислеше, че е страхотно да бъдеш първата армия, водила сражения в два последователни дни.

Но Горещата супа, командирът на взвод „Г“, мислеше друго.

— Защо не ни предупреди по-рано?

— Помислих си, че ще е добре да вземете душ — обясни Уигин. — Вчера зайците се оплакали, че сме спечелили само защото те изпопадали от вонята.

Всички, които го чува, се засмяха. Но на Бийн не му беше забавно. Той знаеше, че когато Уигин се е събудил, листчето не го е чакало. Учителите го бяха сложили по-късно.

— Май си намерил листчето чак когато си се върнал от банята, така ли е?

Уигин го изгледа безизразно.

— Точно така. Аз не ходя като теб толкова близо до пода.

Презрението в гласа му се стовари като удар върху Бийн. Чак тогава той осъзна, че Уигин бе приел въпроса му като критика, задето не е внимавал и не е забелязал заповедта. Затова сега в досието на Бийн, което Уигин водеше наум, имаше още една черна точка. Но Бийн не можеше да си позволи това да го разстрои. И без това Уигин вече го беше нарочил за страхливец. Може би Том Лудата глава му беше разказал за вчерашния принос на Бийн към победата, а може би — не. Това нямаше да промени факта, че Уигин със собствените си очи бе

видял как Бийн се преструва на болен под душа. Излизаше, че сега Бийн очевидно му се надсмива, задето ги юрка така за второто сражение. Може би на трийсетия ми рожден ден ще ме произведат във взводен командир. И то само ако всички останали се удавят при корабокрушение.

Уигин, разбира се, продължаваше да говори — обясняваше как трябвало във всеки един момент да очакват сражения и че старите порядки вече се разпадали.

— Не мога да си кривя душата — и аз не обичам да ни погаждат номера, но е едно съм сигурен. Имам армия, която може да се справя с всичко.

Щом облече бойния си костюм, Бийн се замисли защо ли учителите постъпват така. Припираха Уигин и същевременно го затрудняваха. И това беше само началото. Само първите капчици на цял порой от подли номера.

Защо? Не защото Уигин беше толкова добър, че се налагаше да го подлагат на изпитания. Точно обратното — той тренираше добре армията си и за Военното училище щеше да е само от полза, ако му отпуснеше достатъчно време за това. Затова сигурно причината беше извън Военното училище.

Всъщност имаше само една вероятност. Бъгерите-нашественици се приближаваха. Вероятно само след няколко години щяха да пристигнат. Дотогава трябваше да обучат Уигин.

Уигин. Не всички нас, само Уигин. Защото ако това важеше за всички, щяха да ускорят по същия начин и общата програма. Не само нашата.

Значи за мен вече е твърде късно. Уигин е избраният от тях и на него те възлагат всичките си надежди. Дали ще стана взводен командир, или не, това вече няма никакво значение. Важно е единствено дали Уигин ще бъде подготвен.

Ако Уигин успее, все още ще имам възможност да постигна величие след победата. Лигата ще се разпадне. Човечеството ще поведе война помежду си. Или МФ ще ме използва, за да запази мира, или пък може би иде постъпя в някоя армия на Земята. Животът ми тепърва започва. Освен ако Уигин не поведе флотата ни срещу бъгерското нашествие и не загуби. Тогава за никого от нас няма да има повече живот.

В момента най-доброто, което мога да сторя, е да помагам на Уигин да научи всичко, на което можем да се научим тук. Но проблемът е, че не съм достатъчно близък с него, че да му влияя по какъвто и да било начин.

Битката беше с Петра Арканян, командир на армия „Феникс“. Петра беше по-проницателна от Карн Карби. Освен това разполагаше с предимството, че бе чула как Уигин изобщо не е използвал боен строй, а малки нападателни отряди, за да разбие структурите встрани от основната битка. И все пак армия „Дракон“ бе приключила само с трима улучени войници и девет частично извадени от строя. Съкрушително поражение. Бийн разбираше, че на Петра това не й харесва. На нея вероятно й се струваше, че Уигин я е смазал и нарочно е искал да я унижи. Но скоро и тя щеше да го разбере — Уигин просто бе оставил взводните си командири да правят каквото си искат, а целта на всеки от тях беше пълната победа. Така ги беше обучил. Тяхната система беше по-добра и това бе всичко. Старият начин за водене на сражения бе обречен.

Скоро всички останали командири щяха да започнат да се приспособяват и да се учат от Уигин. Скоро армия „Дракон“ щеше да започне да се изправя срещу армии, разделени на пет, а не на четири взвода, с гъвкав стил на сражаване и с много по-голяма свобода на действие за взводните командири. Във Военното училище не вземаха слабоумни деца. Единствената причина техниката им да сработи и втория път беше, че от първата им битка беше изминал само един ден и никой не очакваше толкова скоро да се изправи срещу Уигин. Сега щяха да разберат, че се налага бързо да предприемат промени. Бийн предположи, че сигурно никога вече нямаше да се изправят срещу класически боен строй.

И какво щеше да стане тогава? Дали Уигин бе изгърмал патроните си, или криеше в запас нови номера? Проблемът беше, че новите методи никога не осигуряваха победа за дълго време. За врага бе твърде лесно да имитира и да подобрява собствените ти нововъведения. Истинското изпитание за Уигин щеше да дойде в бой с армии, които използват неговата тактика.

А за мен истинското изпитание ще бъде да разбере ще понеса ли Уигин да допусне някоя тъпа грешка само защото аз — като обикновен редник — ще съм длъжен да си кротувам и да наблюдавам безучастно.

На третия ден отново трябваше да водят сражение. На четвъртия — отново. И двата пъти спечелиха. Но всеки път разликата между двете армии намаляваше. С всяка битка Бийн се чувстваше все по-уверен като войник, но и все по-потиснат. Освен с добрия си прицел можеше да допринесе за победата само с това, че при сгоден случай помагаше на Том Лудата глава с предложения или му напомняше за нещо, което бе забелязал и запомнил.

Бийн писа на Димак за това — обясни му, че го използват непълноценно и изказа предположението, че може би ще получи добра подготовка при някой не толкова добър командир, където ще има по-голям шанс да застане начело на взвод.

Отговорът бе кратък.

„Кой друг би те взел? Учи се от Ендър.“

Безмилостно, ала вярно. Нямаше съмнение, че и Уигин всъщност не го искаше. Ала или му беше забранено да разменя войници, или се бе опитал да размени Бийн, но никой не бе поискал да го вземе.

Вечерта, след четвъртата битка, имаха свободно време. Повечето войници се опитваха да наваксат с учебния материал — битките наистина ги изцеждаха, особено след като всички разбраха, че трябва да тренират здраво, за да запазят преднината си. Бийн обаче се справяше с учебните си задължения както винаги. А когато Николай му заяви, че, по дяволите, повече не се нуждаел от помощ за домашните, Бийн реши да се поразходи.

Мина покрай стаята на Уигин — по-малка дори и от тесните жилища на учителите, едва побрала едно легло, стол и малка масичка, и за миг се изкуши да почука на вратата, да седне и да си изясни отношенията с Уигин веднъж завинаги. Здравият разум обаче надви над обидата и суетата и Бийн продължи нататък, докато не стигна до игралната зала.

Не беше толкова препълнена, колкото навремето. Бийн предположи, че е така, защото сега всички наблягаха на допълнителните тренировки и се опитваха да прилагат опита на Уигин, преди да влязат в сражение с него. Въпреки това все още се намираха неколцина, на които им харесваше да си поиграят с копчетата и да накарат разни неща да мърдат по екраните и холовизорите.

Бийн откри някаква игра на плосък екран, чийто герой беше една мишка. Никой не играеше на нея и Бийн започна да прекарва мишката през лабиринт. Лабиринтът бързо отстъпи пред стените и тесните проходи на стара къща със заложен тук и там капани — лесна работа. Преследваха го котки — никакво оживление! Той скочи върху една маса и се намери лице в лице с един великан.

Великан, който му предложи питие.

Това беше мисловната игра. Психологическата игра, на която всички през цялото време играеха на чиновете си. Нищо чудно, че тук никой не я играеше. Всички я разпознаваха, а и нямаше смисъл да идват чак дотук, за да играят отново на нея.

Само дето лицето на великана беше се променило. Изглеждаше като това на Ахил.

В първия миг Бийн се стъписа. Вцепени се от уплаха. Откъде бяха разбрали? Защо го правеха? Да го изправят така изненадващо лице в лице с Ахил. Гадни копелета!

Той заряза играта.

Миг по-късно спря и се върна. Великанът бе изчезнал от екрана. Мишката отново тичаше насам-натам из лабиринта и опитваше да се измъкне от него.

Не, няма да играя. Ахил е далече и не е по силите му да ми стори зло. Нито на Поук — вече не. Не бива да мисля за него и, много ясно, не съм длъжен да пия питието, което той ми предлага.

Бийн отново обърна гръб и този път не се върна.

Слезе в столовата. Тя току-що бе затворила, но Бийн си нямаше друга работа, затова седна в коридора до вратата, отпусна чело на коленете си и се замисли за Ротердам. Спомни си как седеше върху кофата за боклук и изучаваше начина, по който Поук управлява бандата си — тя бе най-почтеният тартор на банда. Изслушваше малките деца, отнасяше се справедливо към тях и не ги оставяше да умрат, дори това да означаваше по-малко храна за нея. Тъкмо затова я бе избрал, защото беше милостива — достатъчно милостива да изслуша едно малко дете.

Нейното милосърдие я погуби.

Аз я погубих, като я избрах.

По-добре ще е да има Господ, че да осъди Ахил на вечни мъки в ада.

Някой го срита по крака.

— Махай се — тросна се Бийн. — Аз не те закачам.

Но онзи отново го срита и го катурна. Бийн успя да се подпре на ръце и да не се строполи на пода. Погледна нагоре. Бонсо Мадрид се беше надвесил над него.

— Разбрах, че ти си бил най-малкото лайно, залепнало за космите по задника на армия „Дракон“ — рече той.

С него имаше и още трима бабаити. Всички имаха физиономии на побойници.

— Здравсти, Бонсо.

— Трябва да си поговорим, пръдльо.

— Какво е това, шпионаж ли? — попита Бийн. — Не е разрешено да разговаряте с войници от други армии.

— Не ми трябва шпионаж, за да знам как да разбия армия „Дракон“ — заяви Бонсо.

— Значи просто издирваш навсякъде най-дребните войници от армия „Дракон“ и после ги посритваш малко, докато се разреват?

По лицето на Бонсо си личеше, че е разярен. Не че някога изражението му издаваше нещо друго, освен ярост.

— А бе ти май си просиш да завра устата ти в задника?

Точно сега на Бийн никак не му беше до побойници. И тъй като в момента се чувстваше виновен, че е погубил Поук, изобщо не му пукаше дали Бонсо Мадрид или някой друг ще изпълни смъртната му присъда. Дошъл бе моментът да заговори откровено.

— Тежиш поне три пъти колкото мен — рече Бийн, — но в черепа ти няма никой. Ти си посредствен войник, който кой знае как се е сдобил с армия — ясно е, че просто не знаеш какво да я правиш. Уигин ще те направи на кайма и ще те размаже по земята, без да си мръдне и пръста дори. Затова, има ли някакво значение какво ще ми направиш? Аз съм най-дребният и най-слабият войник в цялото училище. И естествено — тъкмо мен ще си харесаш да наришаш.

— Да, бе, най-дребният и най-слабият — обади се един от другите.

Бонсо обаче не каза нищо. Думите го бяха засегнали. Той имаше гордост и знаеше, че ако сега направи нещо лошо на фъстъка, постъпката му ще е унижение, а не наслада.

— Ендър Уигин няма да ме победи с тази сбирщина от новобранци и утайки, която нарича армия. Той може и да е побъркал разни тъпанари като Карн и... *Петра* — той изплю името ѝ. — Но когато моята армия се изправи срещу лайно, тя го размазва.

Бийн впери в него най-изпепеляващия си поглед.

— Не разбираш ли, Бонсо? Учителите са избрали Уигин. Той е най-добрият. Най-добрият за всички времена. Те не са му дали най-скапаната армия. Те му дадоха *най-добрата* армия. Ветераните, които ти наричаш утайки, са толкова добри войници, че *тъпите* командири не са се справили с тях — затова са се опитали да ги разменят. Уигин знае как да използва добрите войници, а ти не знаеш. Тъкмо затова той побеждава. Той е по-умен от теб. А войниците му до един са по-умни от твоите. Цялата палуба ти има зъб, Бонсо. По-добре се предай още сега. Когато малката ти жалка армия „Саламандър“ се изправи срещу нас, така ще ви попилеем, че после ще пикаете седнали.

Бийн можеше да продължи да говори — нямаше план, а и несъмнено имаше да каже още много неща — но го прекъснаха. Двама от приятелите на Бонсо го сграбчиха, вдигнаха го и го притиснаха до стената по-високо от собствените си глави. Бонсо го хвана за гърлото, точно под челюстта, и натисна. Другите двама го пуснаха. Бийн увисна на врата си. Не можеше да диша. Зарита импулсивно, като се опитваше да го уцели с крак. Но дългоръкият испанец бе твърде далеч от обсега на ритниците му.

— Играта си е игра — рече тихо Бонсо. — Учителите могат да я скалпят както си искат и да я пробутат на малкия педераст Уигин, защото им подлага гъза си. Но ще дойде време, когато това вече няма да е игра. И когато това време дойде, не замразеният боен костюм ще пречи на Уигин да мърда. Ясно ли ти е?

Очакваше отговор ли? Бийн не може да кимне, нито пък да каже нещо.

Бонсо стоеше и се усмихваше злобно, докато Бийн се мятеше насам-натам.

Пред очите на Бийн започна да причернява и тогава Бонсо най-сетне го пусна на пода. Той лежеше там, кашляше и се задъхваше.

Какво направих? Предизвиках Бонсо Мадрид. Побойник, не толкова коварен, колкото Ахил. Когато Уигин го победи, Бонсо няма да

го понесе. Няма да се задоволи само с перчене. Омразата му към Уигин бе дълбока.

Щом най-сетне успя да си поеме дъх, Бийн тръгна към спалното. Николай веднага забеляза синините по врата му.

— Кой те е душил?

— Не знам — отвърна Бийн.

— Не на мене тия — скастри го Николай. — Бил е с лице към теб, виж отпечатъците от пръстите.

— Не помня.

— Ти помниш дори как са били преплетени артериите върху плацентата ти.

— Няма да ти кажа — отсече Бийн. Това вече Николай нямаше как да обори, макар и да не му харесваше.

Бийн влезе в мрежата с името ^Граф и написа бележка до Димак, макар да знаеше, че това с нищо няма да помогне.

„Бонсо е ненормален. Той е способен на убийство, а най-много мрази Уигин.“

Отговорът дойде бързо, все едно Димак бе очаквал съобщението.

— Сам оправяй кашите, които си забъркал. Недей да цивриш пред мама.

Думите го жегнаха. Тази каша не я бе забъркал Бийн, а Уигин. В крайна сметка я бяха забъркали учителите — за начало, бяха назначили Уигин в армията на Бонсо. А и да му се подиграва, че няма майка — кога учителите се бяха превърнали във врагове? Нали уж трябва да ни закрилят от смахнати типове като Мадрид! Защо аз да оправям тази каша?

Единственото, което би спряло Бонсо, е да бъде убит.

Бийн изведнъж си спомни как стоеше, гледаше проснатия на земята Ахил и крещеше: „Убий го! Убий го“

Защо не си държах устата затворена? Защо ми трябваше да предизвиквам Бонсо Мадрид? Уигин ще свърши като Поук. И пак аз ще съм виновен.

16

СПЪТНИК

— Разбирате ли, Антон, откритият от вас ключ е бил завъртян и това може да доведе до спасението на човечеството.

— Но... горкото момче! Да изживее живота си като дребосъче и да умре великан!

— Може би... иронията ще му се стори забавна.

— Колко странно е да мисля, че моят малък ключ може да се окаже спасение за цялото човечество! Поне от чудовищата-нашественици. Кой ще ни спасява, когато сами отново си станем врагове?

— Ние с вас не сме врагове.

— Хората не водят войни, защото са си врагове. Човечеството таи достатъчно омраза и алчност, страх и страст — тези неща подтикват света към война.

— Щом Господ успя да ни дари с освободител веднъж, значи се вслушва в молитвите ни и може би ще го стори отново.

— Но, сестра Карлота, вие знаете, че това момче не е създадено от Господ. То е творение на похитител, дете-убиец, учен-престъпник.

— Знаете ли защо Сатаната непрекъснато се гневи? Защото винаги, когато измисли някоя особено хитроумна пакост, Господ я използва, за да наложи собствената си справедлива воля.

— Значи Господ използва покварените хора като свои оръдия.

— Господ ни дава свободата да вършим големи злини по свой избор. После използва собствената си свобода, за да претвори злото в добро по негов избор.

— Значи в края на краищата Господ винаги побеждава.

— Да.

— Но когато го изживяваш непосредствено, понякога е тежко.

— А в миналото вие бихте ли предпочели да умрете, вместо да живеете днес?

— Точно за това става дума. Ние свикваме с всичко. Намираме надежда във всичко.

— Тъкмо затова никога не съм разбирала самоубийството. Дори и страдащите от тежка депресия или чувство за вина... не чувстват ли Христос Утешителя в сърцето си, който им вдъхва надежда?

— Мен ли питате?

— Господ не ми е наблизил и затова питам смъртен като мен.

— По мое мнение самоубийството всъщност не е желание животът да свърши.

— А какво е тогава?

— То е единственият начин безсилният човек да накара всички останали да се отвърнат от срама му. Желанието му не е да умре, а да се скрие.

— Както Адам и Ева са се скрили от Господа.

— Защото са били голи.

— Де да можеха тези жалки хора да запомнят това: всички сме голи. Всеки иска да се скрие. Но животът въпреки това е сладък. Нека продължава.

— Значи, вие не вярвате, че формиките са зверовете от Апокалипсиса, сестро?

— Не, Антон. Убедена съм, че и те са чада Божии.

— И все пак сте открили това момче точно за да може, като порасне, да ги унищожи.

— Да ги победи. А и ако Господ не желае те да измрат, те няма да измрат.

— А ако желае ние да измрем, то ние ще измрем. Защо тогава работите толкова всеотдайно?

— Защото тези мои ръце съм ги отдала на Господа и му служа най-вярно. Ако той не бе пожелал да намеря Бийн, аз нямаше да го намеря.

- А ако Господ иска формиките да надделеят?
— Ще намери нечии други ръце, които да го сторят.
Точно за това дело моите не са подходящи.

По-късно, докато взводните командири провеждаха занятия с войниците, Уигин се покри. Бийн влезе в системата с името ^Граф, за да открие с какво се занимава. Отново гледаше видеофилмите за победата на Мейзър Ракъм, но много по-съсредоточено и целенасочено отпреди. И понеже армията му неизменно побеждаваше — въпреки че водеше сражения всеки ден — останалите армейски и взводни командири, както и редниците, започнаха да посещават библиотеката. Гледаха филмите, които Ендър бе изучавал и се опитваха да ги осмислят, за да видят в тях онова, което виждаше Уигин.

Колко глупаво, помисли си Бийн. В тях Уигин не търси хитри тактики, които да приложи тук, във Военното училище — той вече е създал мощна, гъвкава армия и на място решава как да я използва. Той изучава тези видеофилми, за да открие как да победи бъргерите. Защото е разбрал, че един ден ще се изправи срещу тях. Учителите биха преобърнали цялата система тук, във Военното училище, само ако кризата вече приближава. Те подготвят Ендър да спаси човечеството от бъргерското нашествие. Затова Уигин изучава бъргерите и отчаяно се опитва да проумее какво искат те, как водят битки, как умират.

Защо учителите не разбират какво постигна Уигин? Той вече дори не мисли за Военното училище. Те трябва да го преместят в Тактическото училище или какъвто там е следващият етап от обучението му. Вместо това го назорват и скапват.

Нас също. И ние сме скапани.

Бийн го забелязваше най-силно при Николай, който полагаше повече усилия от останалите просто за да не изостава. Ако бяхме обикновена армия, мислеше си Бийн, повечето от нас щяха да са като Николай. И мнозина от нас са — Николай не е първият, на когото му личи изтощението. По време на хранене войниците изпускат приборите и чиниите. Поне един се е подмокрил в леглото. По време на тренировките само се караме. Учебната ни работа страда. Всеки си има предел. Дори и аз, генетично обработеният Бийн, мислещата

машина, и аз имам нужда от време, за да се смажа и заредя с гориво — а такова време няма.

Дори писа за това на полковник Граф — хаплива бележчица с едно-единствено изречение — „Едно е да обучаваш войници и съвсем друго — да ги съсипваш“. Отговор така и не получи.

Беше късен следобед, половин час преди сигнала за вечеря. Сутринта вече бяха спечелили едно сражение, после се упражняваха след учебните часове, макар че взводните командири по предложение на Уигин пуснаха по-рано войниците си. По-голямата част от армия „Дракон“ в момента се обличаше след баня, макар някои вече да си убиваха времето в игралната зала и във видеозалата... т.е. библиотеката. Вече никой не обръщаше внимание на уроците, но някои продължаваха формално да изпълняват възложените задачи.

Уигин се появи на прага, размахал нова заповед.

Втора битка в *един и същи ден*.

— Тази битка ще е ожесточена, а нямаме никакво време — заяви той. — Съобщиха на Бонсо преди цели двацет минути и докато стигнем до портала, те ще са вече най-малко от пет минути в залата.

Той изпрати четирима войници, които бяха най-близо до вратата — до един малчугани, но вече не новобранци, а калени ветерани — да съберат липсващите. Бийн се облече бързо — справяше се сам, но другите все така го обсипваха с шеги. Майтапеха се, че повече не бивало да протака, а незабавно да се заеме с тренировки по обличане.

След като надянаха костюмите, всички започнаха да се оплакват, че цялото това юркане вече изтъпявало, на армия „Дракон“ също ѝ се полагала почивка от време на време, Флай Моло се оплакваше най-гръмогласно, дори Том Лудата глава — който обикновено се присмиваше на всичко, беше ядосан.

— Досега никой не е имал две сражения в един и същи ден! — заяви той.

— Досега никой не е побеждавал и армия „Дракон“ — отвърна му Уигин. — Нима сега ще ви натупат?

Разбира се, че не. Никой нямаше намерение да се остави да го тупат. Само искаха да се пооплачат.

Позабавиха се, но накрая се събраха в коридора и тръгнаха към бойната зала. Порталът беше вече отворен. Неколцина от закъснелите навличаха бойните си костюми в движение.

Бийн стоеше точно зад Том Лудата глава и виждаше какво става в бойната зала. Ярко осветление. Никакви звезди, никакви решетки, никакви скривалища! Вратата на противника зееше отворена, а не се виждаше нито един войник от Саламандрите.

— Олеле майко! — възкликна Том Лудата глава. — И тях още ги няма вътре.

Бийн завъртя очи. Естествено, че бяха вътре. В залата нямаше никакво прикритие и те просто се бяха подредили на тавана, скупчени около вратата на армия „Дракон“ — готови да унищожат всеки влязъл.

Уигин забеляза изражението на Бийн и се усмихна, докато прикриваше устата си — сигнал да пазят тишина. Посочи с пръст около вратата, после им махна да се отдръпнат.

Стратегията беше проста и очевадна. Тъй като Бонсо Мадрид любезно бе приковал армията си към стената, оставаше им само да намерят правилния начин да влязат в залата и да ги изпотрепят.

Решението на Уигин, което Бийн одобри, беше да превърне най-едрите войници в щитове, като ги накара да коленичат и да замразят краката си. После по един по-дребен войник коленичи върху прасците на всеки от здравеняците, обгърна с ръка кръста му и се приготви за стрелба. Най-едрите войници бяха използвани за тласкачи, които да изхвърлят двойките в бойната зала.

Най-после дребният ръст си имаше своите предимства. Бийн и Том Лудата глава бяха двойката, избрана от Уигин да демонстрира на всички какво иска той. И затова, когато първите две двойки бяха запокитени в залата, Бийн трябваше да открие касапницата. Улучи трима почти едновременно — при такова близко разположение, с концентриран лъч, те просто падаха като зрели круши. Когато противникът започна да излиза от обсега им, Бийн се промъкна отстрани на Том Лудата глава, отблъсна се от него и пое курс на изток, малко нагоре, а Том бързо полетя към отсрещната стена. Щом другите Дракони забелязаха как Бийн остава невредим в огневия обseg — движеше се странично и бе трудно да го улучат — и те направиха същото. Противникът най-сетне извади Бийн от строя, но вече нямаше значение — саламандрите бяха разгромени до последния човек, не успяха дори да се отлепят от стената. Макар да бе ясно, че са лесни, неподвижни мишени, Бонсо не схвана, че са обречени, преди да замразят самия него. След това никой друг не пое инициативата да

отмени първоначалната му заповед и да се раздвижат, за да не ги уцелват толкова лесно. Още един пример за това, че командирите — управляващи чрез заплахи и вземащи еднолично всички решения — неизменно биват разгромявани, рано или късно.

Цялата битка отне по-малко от минута — от момента, в който Бийн, яхнал Том Лудата глава, нахлу през портала, до замразяването на последния саламандър.

Онова, което изненада Бийн, беше, че Уигин, обикновено толкова спокоен, бе побеснял и не го криеше. Майор Андерсън дори не успя да му поднесе официалните поздравления като на победител — Уигин му изкрещя:

— Мислех, че ще ни изпратите да се бием срещу армия, която също като нас държи на честната игра!

Защо мислеше така? Сигурно Уигин бе разговарял с Андерсън и му бяха обещали нещо, а после не го бяха изпълнили.

Но майорът не му даде никакво обяснение.

— Поздравления за победата, командире.

Уигин обаче не искаше да се примирява само с това. Този път нямаше всичко да мине делово, както обикновено. Той се обърна към армията си и повика Бийн по име.

— Бийн! Ако ти беше командвал армия „Саламандър“, как щеше да постъпиш?

Тъй като един войник от армия „Дракон“ го бе използвал, за да се отблъсне от него във въздуха, Бийн се рееше долу, близо до противниковата врата. Но чу въпроса — Уигин не смяташе да прилага дипломатия. На Бийн не му се искаше да отговаря, защото знаеше каква сериозна грешка допуска неговият командир, като говори пренебрежително за армия „Саламандър“, обръщайки се към най-дребния Дракон, за да критикува тъпата тактика на Бонсо. Но все пак Уигин беше командир, а тактиката на Бонсо наистина си беше тъпа, затова на Бийн му беше приятно да го потвърди.

— Щях непрекъснато да сменям позициите край портала — провикна се той, за да може всички да го чуят, дори и Саламандрите, залепени за тавана. — Щом врагът знае точното ти местонахождение, никога не трябва да стоиш неподвижен.

Уигин отново се обърна към Андерсън.

— И докато продължавате да си служите с измами, защо не обучите следващата армия да мами по-интелигентно?

Майорът запази самообладание и не обърна внимание на изстъпленията на Уигин.

— Предлагам да освободиш армията си.

Днес Уигин нямаше намерение да си губи времето за ритуали. Той натисна едновременно бутоните, за да размрази и двете армии. И вместо да приеме официалната капитулация, изкрещя веднага:

— Армия „Дракон“, свободно!

Бийн беше сред войниците най-близо до вратата, но изчака почти всички да се изнижат, за да излезе заедно с Уигин.

— Сър — обърна се към него Бийн. — Вие току-що унижихте Бонсо, а той...

— Знам — прекъсна го Уигин и тичешком се отдалечи от Бийн. Така и не пожела да го изслуша.

— Той е опасен! — извика след него Бийн. Напразни усилия. Или Уигин вече знаеше, че е засегнал не когото трябва от побойниците, или не му пукаше.

Дали го бе направил нарочно? Уигин винаги се владееше, винаги довеждаше докрай предварително замисления план. Но Бийн не можеше да си представи никакъв план, който да изисква да крещиш на майор Андерсън и да засрамваш Бонсо Мадрид пред цялата му армия.

Защо Уигин бе направил подобна глупост?

Беше му почти невъзможно да мисли за геометрия, макар че утре имаха контролно. Уроците в момента изобщо не бяха важни, ала всички продължаваха да правят контролни и да изпълняват възложените им задачи — успешно или не. Оценките на Бийн от последните няколко дни далеч не бяха отлични. Не че не знаеше отговорите или как да стигне до тях. Просто умът му постоянно се отплесваше към по-важните неща — нови тактики, които да изненадат врага, нови номера, които учителите можеха да им погодят с оглед на настоящата си стратегия... какво би могло да се случи и какво сигурно се случваше в голямата война, че да накара системата да започне да се разпада... какво ли щеше да стане на Земята и в МФ, след като най-сетне постигнаха победа над бъргерите. Ако я постигнаха. Трудно беше

едновременно с всичко това да те е грижа и за обеми, повърхнини, лица и измерения на пространствени фигури. На вчерашното контролно, докато решавах задачи за гравитация близо до планетарни и звездни маси, Бийн най-сетне се предаде и написа:

$$2 + 2 = \pi \sqrt{2 + n}$$

Когато вие разберете каква е стойността на n, ще довърша това контролно.

Знаеше, че всички учители са наясно какво става, но щом искаха да се преструват, че уроците все още имат някакво значение, добре, нека си се преструват. Той не беше длъжен да им играе по свирката.

В същото време много добре осъзнаваше защо проблемите на гравитацията са важни за човек, чието единствено вероятно бъдеще беше службата в Международния флот. Нужна му беше отлична подготовка и по геометрия, защото имаше доста добра представа за онова, което можеше да ги сполети. Той нямаше да стане инженер, артилерист, проектант на ракети, нито дори пилот — при все че изглеждаше толкова вероятно. Но трябваше да знае онова, което знаеха те, по-добре от самите тях, иначе никога нямаше да го уважават достатъчно, че да го последват.

Ама няма да е тази вечер и това е, реши Бийн. Тази вечер мога да си позволя малко почивка. Утре ще науча онова, което ми е нужно. Тогава няма да съм капнал от умора.

Той затвори очи.

След малко обаче ги отвори. После извади чина от шкафа си.

И по улиците на Ротердам често беше изтощен, капнал от глад, недохранване и отчаяние. Но продължаваше да е нащрек. Не спираше да мисли. Затова успя да оцелее. В тази армия всички се уморяваха, което означаваше, че ще допускат все повече и повече тъпи грешки. От всички тях Бийн най-малко можеше да си позволи да затъпее. Това, че не е тъп, беше единственото му ценно качество.

Той активира чина си. На дисплея се появи съобщение:

Незабавно се яви при мен. Ендър.

Имаше само десет минути до угасването на светлините. Уигин можеше да е изпратил съобщението преди часове. Той слезе от леглото, не си направи труда да се обуе и зашляпа по чорапи по коридора. Спря и почука на вратата с табела

АРМИЯ „ДРАКОН“ КОМАНДИР

— Влез — обади се Уигин.

Бийн отвори вратата и влезе. Уигин изглеждаше изтощен и много приличаше на полковник Граф, когато е уморен — торбички под очите, изтерзано лице, прегърбени рамене. Но погледът му все още беше ясен и пламенен. Гледаше, мислеше.

— Току-що видях съобщението ти — рече Бийн.

— Добре.

— Скоро ще угасят светлините.

— Ще ти помогна да си намериш пътя в тъмното.

Сарказмът му изненада Бийн. Както обикновено, Уигин бе разбрал напълно погрешно репликата му.

— Просто нямах представа дали знаеш колко е часът.

— Винаги знам колко е часът.

Бийн мислено въздъхна. Никога не се получаваше. Какъвто и разговор да започнеше с Уигин, той неизменно се превръщаше в гаден спор и Бийн винаги губеше, дори когато умишленото недоразбиране на Уигин беше причината за всичко. Бийн ненавиждаше това. Той признаваше гения на Уигин и го уважаваше заради него. Защо Уигин никога не виждаше нищо хубаво у Бийн?

Но не каза нищо. С думи не можеше да подобри положението. Уигин го беше извикал. Нека Уигин продължи по-нататък.

— Спомняш ли си онзи ден преди четири седмици, Бийн? Когато ме помоли да те направя взводен?

— Е, и?

— Оттогава назначих петима взводни и петима помощник-взводни. Но ти не беше сред тях. — Уигин вдигна вежди. — Така ли е?

— Точно така, сър. — Но само защото не пожела да ми дадеш възможност да се докажа, преди да ги назначиш.

— Хайде сега ми разкажи какво постигна в тези осем битки.

На Бийн му се искаше да изтъкне как предложенията, които даваше на Том Лудата глава, отново и отново превръщаха взвод „В“ в най-резултатния взвод в армията. Как останалите войници подражаваха на тактическите му нововъведения и творческо реагиране в текущите ситуации. Но това щеше да е самохвалство и да граничи с неподчинението. Един войник, който иска да стане офицер, не би го казал. Том Лудата глава или бе докладвал за приноса на Бийн, или не бе докладвал. Не беше работа на Бийн да докладва за себе си неща, невключени в официалния рапорт.

— Днес за първи път бях улучен, но компютърът е регистрирал единайсет мои попадения, преди да преустановя стрелбата. Никога не съм имал по-малко от пет попадения в една битка. Освен това съм изпълнявал всяка възложена ми задача.

— Защо са те направили войник на тези години, Бийн?

— Твоите не са били повече.

— Но защо?

Накъде биеше той? Такова бе решението на учителите. Дали не бе открил, че тъкмо Бийн бе изготвил списъка на армията? Знаеше ли, че Бийн сам се е включил в него?

— Не знам.

— Знаеш, знаеш. Както и аз знам.

Не, Уигин не питаше конкретно *Бийн* защо са го направили войник. Питаше защо изведнъж повишават новобранците толкова млади.

— Опитах се да отгатна, но това са само предположения. — Не че някога предположенията на Бийн бяха „само предположения“, но така беше и с Уигин. — Ти си... страшен. Те са разбрали това, тласнали са те напред...

— Каж ми *защо*, Бийн?

И чак сега Бийн разбра какво всъщност го питаше командирът му.

— Защото имат нужда от нас, ето защо. — Той седна на пода и се втренчи... не в очите на Уигин, а в краката му. Бийн знаеше неща, които не биваше да знае. И учителите му не подозираха, че ги знае. И по всяка вероятност този разговор бе подслушван от учителите. Не биваше да си позволява по лицето му да проличи колко много знае. — Защото имат нужда от някой, който да победи бъргерите. Това е единственото нещо, което ги интересува.

— Важното е, че го знаеш, Бийн.

На Бийн му се искаше да попита: „Защо е важно аз да го знам? Нима просто казваш, че поначало хората трябва да го знаят? Не прозря ли, не разбра ли най-сетне кой съм аз? Че аз — това си *ти*, само че по-умен и недотам симпатичен, по-добрият стратег, но по-лошият командир? Че ако се провалиш, ако се пречупиш, ако се разболееш и умреш, оставам аз? Затова ли е важно да го знам?“

— Защото — продължи Уигин — повечето момчета в това училище смятат, че е важна единствено *играта*, но това не е вярно. Тя просто открива малки момчета, които, като пораснат, ще станат истински командири в една реална война. А що се отнася до играта, тя вече е фалшифицирана. Ето с какво се занимават те, фалшифицират играта.

— Смешно. А пък аз си мислех, че само на нас правят номера. — Не, щом Уигин си мисли, че на Бийн трябва да му се обяснява това, значи *не разбира* кой всъщност е Бийн. И все пак Уигин извика точно него в стаята си за този разговор. Едва ли е случайно.

— Игра, която се провежда девет седмици по-рано, отколкото е по правилник. Игра, която се играе всеки ден. А сега и две игри в един и същи ден. Бийн, не знам какви ги вършат преподавателите, но армията ми е изморена, изморен съм и аз, а на тях изобщо не им пука за правилата на играта. Взех данни от компютъра от предишни години. През цялата история на играта никой не е побеждавал толкова много противници и не е опазвал толкова много от собствените си войници невредими.

Какво беше това, самохвалство? Бийн отговори подobaващо, както се отговаря на самохвалко:

— Ти си най-добрият, Ендър.

Уигин поклати глава. И да беше доловил иронията в гласа на Бийн, не се издаде.

— Вероятно. Но съвсем не беше случайно, че получих такива войници. Може да са новобранци и отхвърлени от други армии войници, но събрани на едно място... Дори най-калпавият войник би могъл да стане взводен командир в която и да е армия. Какви ли препятствия не издигаха по пътя ми, а сега правят всичко възможно, за да не успея. Бийн, те искат да ни провалят.

Значи Уигин разбираше как точно е била подбрана тази армия, макар и да не знаеше кой бе извършил подбора. Или може би знаеше всичко и сега искаше да покаже тъкмо това на Бийн. Трудно беше да прецениш доколко поведението на Уигин бе пресметнато и доколко — чисто интуитивно.

— Те не могат да те провалят.

— Ами ако грешиш? — Уигин рязко си пое дъх, сякаш го прониза болка или сякаш трябваше изведнъж да поеме глътка въздух под напора на вятъра. Бийн го погледна и осъзна, че пред очите му ставаше невъзможното. Ендър Уигин изобщо не искаше да го дразни, той просто му се доверяваше. Не напълно. Но все пак му се доверяваше. Ендър бе човешко същество и позволяваше на Бийн да види това. Въвеждаше го в тесния си кръг. Превръщаше го в свой... какъв? Съветник? Довереник?

— Ами ако не греша? — опита се да го ободри Бийн.

— Не мога до безкрайност да предлагам всеки ден нови умни идеи. Един ден някой друг ще предложи нещо, което и през ум не ми е минавало, и това ще ме свари неподготвен.

— И кое е най-лошото, което може да ти се случи? — попита Бийн. — Просто ще загубиш една игра.

— Да. Точно това е най-лошото, което може да ми се случи. Аз не мога да си позволя да загубя *ни*то една игра. Защото, ако загубя една-единствена игра...

Той не завърши мисълта си. Бийн се зачуди как ли си представя Ендър последиците. Най-много легендата за Ендър Уигин, съвършеният войник, да рухне. Нима се страхува, че армия „Дракон“ ще изгуби доверие в непобедимостта на командира си? Или става въпрос за голямата война — изгубването на една игра тук, във Военното училище, може да разклати доверието на учителите в Ендър?

Нали го готвеха за командира на бъдещето, който ще поведе флота, ако успееш да го обучат преди нашествието на бъргерите.

Бийн и този път не знаеше доколко учителите са наясно с догадките му за хода на голямата война. По-добре беше за си замълчи.

— Имам нужда от ума ти, Бийн — рече Ендър. — Искам да измисляш решения за проблеми, с които още не сме се сблъскали. Искам да опиташ най-различни смахнати неща, които още никой не е опитвал.

Но какво целиш с това, Ендър? Какво решение си взел за мен, та си ме повикал тази вечер в стаята си?

— Защо точно аз?

— Защото, въпреки че в армия „Дракон“ има някои войници, по-добри от теб... не, не са много, само няколко... няма друг, който да мисли по-качествено от теб.

Значи, беше го прозрял. И след цял месец безизходица Бийн разбра, че така беше по-добре. Ендър го бе видял как действа в битка, бе го преценил по делата му, не по славата му на отличник и по слуховете, че изкарвал най-високите резултати, откакто съществува училището. Бийн сам бе спечелил тази оценка и тя му беше дадена от единствения човек в това училище, за чието одобрение копнееше.

Ендър подаде на Бийн чина си, за да погледне. На него бяха изписани дванайсет имена. По двама или трима войници от всеки взвод. Бийн веднага се досети по какво ги бе избирал Ендър. Всички те бяха добри войници, сигурни и надеждни. Но не онези, които се самоизтъкваха, които си падаха по външните ефекти и се перчеха. Всъщност това бяха войниците, които Бийн ценеше най-много сред обикновените редници.

— Избери си пет от тези момчета — каза той. — По едно от всеки взвод. Те ще представляват специален отряд, който ще тренираш ти. Само по време на извънредните тренировки. И ще ми докладваш какво ги учиш да правят. Не се задържай дълго на нищо. През повечето време ти и твоят отряд ще бъдете част от цялата армия — всеки с взвода си. Но ще е рядко — само когато трябва да се свърши нещо, с което единствено ти можеш да се справиш.

Имаше и нещо друго, обединяващо тези дванайсет момчета.

— Тези тук до един са новобранци. Изобщо няма ветерани.

— След изминалата седмица, Бийн, всички наши войници са ветерани. Не разбираш ли, че в индивидуалната класация на войниците всичките наши четирийсет момчета са в челната петдесетица. Трябва да слезеш седемнайсет пункта надолу, за да попаднеш на името на войник, който *не е* от армия „Дракон“.

— А какво ще стане, ако нищо не мога да измисля? — попита Бийн.

— Ще се окаже, че съм сгрешил в преценката си за теб.

Бийн се ухили.

— Не си сгрешил.

Лампите угаснаха.

— Ще можеш ли да намериш обратния път, Бийн?

— Вероятно няма да мога.

— Тогава останни тук. Ако се заслушаш много внимателно, ще можеш да чуеш добрата фея, която ще дойде през нощта и ще ни остави задачата за утре.

— Нали утре ще имаме ново сражение? — опита да се пошегува той, но Ендър не отговори.

Бийн го чу как се покатери на леглото си.

Ендър беше още малък за командир. Краката му не стигаха до края на леглото. Оставаше достатъчно място за Бийн да се сгуши там. Затова той се покатери горе и легна. Не смееше да шавне, за да не разтревожи съня на Ендър. Ако той наистина спеше. Ако не лежеше буден в тишината и не се опитваше да проумее... какво?

За Бийн задачата беше просто да измисля на пръв поглед глупави, обърквачи маневри — които плагиатите от другите армии да сметнат за гениални — и начините да им се противопоставят. А също и погрешни нововъведения, с които да всеят объркване, за да подлъжат другите армии да подражават на напълно безсмислени стратегии. Тъй като малцина от другите командири разбираха защо армия „Дракон“ неизменно побеждава, те продължаваха да имитират техните тактики, измислени специално за конкретна битка, вместо да прозрат основния метод, използван от Ендър в обучението и организацията на неговата армия. Както бе казал Наполеон, единственото нещо, наистина подвластно на един командир, е собствената му армия — обучението, армейският дух, доверието, инициативността, командването и, в по-малка степен, продоволствието, разположението, ходовете, лоялността

и храбростта в боя. Какво ще предприеме противникът и какъв шанс ще им даде, това не подлежеше на никакво планиране. Командирът трябваше да е способен да променя рязко плановете си при възникването на пречки или възможности. Ако неговата армия не е готова и не откликва с желание на волята му, умът му не струва нищо.

По-слабите командири не разбираха това. Не успяваха да прозрат, че Ендър побеждава, защото той и неговата армия откликваха гъвкаво и мигновено на промяната. Умът им стигаше само да имитират специфичните тактики, които го виждаха да използва. И въпреки че творческите измислици на Бийн нямаше да са свързани с изхода на битката, те щяха да подведат другите командири да си загубят времето в подражаване на неуместни маневри. От време на време някоя негова измислица можеше и да се окаже полезна. Но, общо взето, това щяха да са панаирджийски атракции.

Бийн нямаше нищо против. Щом Ендър искаше панаирджийски номера, важното беше, че бе избрал Бийн да ги измисля и Бийн щеше да се справи блестящо.

Но ако Ендър тази нощ лежеше буден, то не беше, защото се тревожеше за сраженията на армия „Дракон“ утре, и вдругиден, и на следващия ден. Ендър мислеше за бъргерите и как ще се сражава с тях, след като завърши обучението си и го хвърлят във войната. Тогава от неговите решения ще зависи живота на истински хора, а от изхода на битката — оцеляването на човечеството.

Къде е моето място в *този* план? — чудеше се Бийн. Радвам се, че бремето ляга върху Ендър, не защото аз не бих могъл да го понеса — надали ще се проваля, ако опитам — а защото съм по-уверен, че Ендър ще доведе плана докрай, не аз. Има нещо, което кара хората да обичат командира, от който зависи дали ще умрат, или не. Каквото и да е то, Ендър го притежава, а аз — не. Или поне — ако все пак го притежавам — никой не разполага с доказателства за това. Не бива да забравям, че Ендър се справя и без изменения в гените. Той има способности, които тестовете не могат да измерят, защото те са заложени по-дълбоко от разума.

Ала не бива да понася цялото това бреме сам. Аз мога да му помогна. Ще зарежа — да речем — геометрията, астрономията и всички останали глупости и да се съсредоточа върху проблемите, с които той пряко се сблъсква. Ще проуча начина, по който други

животни водят война, особено рояците се насекоми, защото формиките наподобяват мравки точно толкова, колкото ние наподобяваме примати.

Мога и да му пазя гърба.

Бийн отново се сети за Бонсо Мадрид. За смъртоносния гняв на побойниците от Ротердам.

Защо учителите бяха поставили Ендър в това положение? Той бе явната мишена за омразата на останалите момчета. Децата от военното училище носеха войната в душата си. Те жадуваха за триумф. Презираха поражението. Ако бяха лишени от тези черти, изобщо нямаше да попаднат тук. И все пак от самото начало Ендър се е отличавал от другите — по-малък, ала по-умен, най-добрият войник, а сега — командирът, в сравнение с когото всички останали командири изглеждат сополанковци. Някои командири реагираха на поражението, като се покоряваха — например Карн Карби сега обсипваше Ендър с похвали зад гърба му и изучаваше битките му, за да се научи как да побеждава, без изобщо да се досети, че за да разбереш защо Ендър побеждава, трябва да изучаваш начина, по който Ендър подготвя войниците си, а не битките му. Но повечето командири го отхвърляха, плашеха се, срамуваха се, изпитваха гняв и ревност и им беше в характера да превръщат тези чувства в бурни действия... когато бяха сигурни в победата си.

Също както по улиците на Ротердам. Също като побойниците, борещи се за надмощие, за ранг, за уважение. Ендър бе разголил същността на Бонсо. И не можеше да понесе тайната. Бонсо щеше да си отмъсти, както Ахил си отмъсти за унижението.

И учителите разбират това. Предвидили са го. Ендър очевидно бе преминал с чест всички изпитания, на които го подлагаха — той бе приключил с всичко, на което обикновено те учеше Военното училище. Защо тогава не го преместят на следващото ниво? Защото се опитваха да му дадат урок, или да го накарат да вземе един изпит, който беше извън обичайната учебна програма. Само че точно този изпит можеше да завърши със смърт. Бийн бе усетил как пръстите на Бонсо стискат гърлото му. Това момче, оставиш ли го да се развихри, щеше да се наслаждава на абсолютната власт, постигана от убицеца в мига на смъртта на неговата жертва.

Поставят Ендър в ситуация като онези от улицата. Проверяват го дали ще оживее.

Не знаят какво правят, глупаци с глупаци! Улицата не е изпит. Улицата е лотария.

Аз спечелих в тази лотария — останах жив. Но оцеляването на Ендър няма да зависи от неговите способности. Късметът играе твърде голяма роля. Плюс уменията, решителността и силата на противника.

Бонсо може да е неспособен да контролира емоциите, които го правят по-слаб, но присъствието му във Военното училище означава, че не е съвсем лишен от умения. Бил е произведен в командир, защото определен тип войници биха го последвали в смъртта и ужаса. Ендър е в смъртна опасност. А учителите, които ни мислят за деца, нямат представа колко бързо може да настъпи смъртта. Извърнете се само за няколко минути, отдалечете се достатъчно, че да не можете да се върнете навреме, и вашият безценен Ендър Уигин, в когото сте вложили всичките си надежди, ще бъде мъртъв. Виждал съм това по улиците на Ротердам. Също толкова лесно то може да се случи и тук, в уютните ви чистички стаи в космоса.

Затова Бийн тази нощ, докато лежеше в краката на Ендър, реши да зарече напълно уроците. Вместо това трябваше да мине два нови курса на обучение. Той щеше да помогне на Ендър да се подготви за така тревожещата го война с бъргерите. Но щеше да му помогне и в личната битка, в която бяха намислили да го вкарат.

Но и Ендър не бе забравил за нея. След някаква свада в бойната зала по време на една от предобедните допълнителни тренировки, той се записа на курс по самоотбрана и беше понаучил нещичко за ръкопашния двубой. Но Бонсо нямаше да го предизвика на двубой. Той приемаше поражението си твърде навътре. Целта на Бонсо нямаше да е реванш, а мъст. Наказание. Унищожение. Той щеше да доведе със себе си банда.

И учителите нямаше да осъзнаят опасността, докато не стане твърде късно. Те все така не възприемаха нищо от онова, което правеха децата, като „истинско“.

Затова, след като Бийн измисли няколко хитроумни изцепки, които да приложи с новия си отряд, той се опита да измисли и как да подлъже Бонсо така, че когато ножът опре до кокала, да се наложи или да се бие сам срещу Ендър Уигин, или изобщо да не се бие. Да

отстрани помагачите на Бонсо. Да подкопае бойния дух и реномето на всеки побойник, който би могъл да тръгне с него.

Това е единственото нещо, *което не е по силите* на Ендър. Но е възможно.

ПЕТА ЧАСТ
КОМАНДИР

ЛИНИЯТА НА СМЪРТТА

— Не зная дори как да тълкувам това. Мисловната игра направи само един опит с Бийн — изкара на повърхността някакво детско лице, и той пропадна в класациите... от какво, от страх? От гняв? Някой знае ли как точно въздейства тази така наречена игра? Тя направо смля Ендър, извади онези снимки на брат му, които не бе възможно той да притежава — само че играта ги извади отнякъде. А сега и това. Да не би да е път, който ще ни доведе до нови влиятелни заключения относно психиката на Бийн? Или това просто е единственият познат на Бийн, чиято снимка се е намерила в архива на Военното училище?

— Само си приказвате, или искате да ви се отговори на някой конкретен въпрос?

— Ето на кой въпрос искам да ми отговорите: как така, по дяволите, ми твърдите, че нещо било „от голямо значение“, когато нямате представа какво означава!

— Ако някой тича подир колата ти с писъци и размахва ръце, разбираш, че явно е станало нещо важно, макар да не чуваш и дума от онова, което той ти крещи.

— Значи, това са били писъци, така ли?

— Просто използвах сравнение. За Бийн образът на Ахил е бил извънредно важен.

— Извънредно важен в положителен или в отрицателен смисъл?

— Много опростявате. Ако е в отрицателен смисъл, дали негативните му чувства се дължат на това, че Ахил е причинил на Бийн ужасна травма? Или пък е заради това, че раздялата с Ахил е била травматична и Бийн копнее отново да се съберат?

— Значи, щом имаме независим източник на информация, който ни съветва да ги държим разделени...

— Тогава този независим източник или е много, много прав...

— Или дълбоко греша.

— Ако можех да ви съобща подробности, щях да го сторя. Прекарахме с него само една минута.

— Колко сте лукав! Вие бяхте свързали мисловната игра с всичко, което той извършваше чрез самоличността си на учител!

— Докладвахме ви за това. То отчасти се дължи на жаждата му за власт — оттам се започна, но по-късно се превърна в начин за поемане на отговорност. В известен смисъл той се превърна в учител. Освен това е използвал вътрешната информация, за да си създаде илюзия за принадлежност към колектива.

— Но той е част от него.

— Има само един близък приятел — и то отношенията им по-скоро са като между по-голям и по-малък брат.

— Трябва да реша дали да пратя Ахил във Военното училище, докато Бийн все още учи там, или да се откажа от единия, за да запазя другия. Съдейки как реагира Бийн на лицето на Ахил, какъв съвет бихте ми дали?

— Съветът ми няма да ви хареса.

— Я пробвайте.

— Според нас — съдейки по инцидента — ако ги съберем заедно, това или ще бъде извънредно лошо, или...

— Или ще се наложи да прегледам бюджета ви дълго и внимателно.

— Сър, общото предназначение на тази програма и начинът, по който работи, е следният: компютърът прави връзки, за които ние никога не бихме се досетили, и предизвиква реакции, които не сме търсили умишлено. Ние не упражняваме никакъв контрол над нея.

— Дори и да упражнявате контрол над дадена програма, това не означава, че в нея задължително

присъства интелект... в нея, или в главата на програмиста.

— Когато говорим за компютърни програми, ние не използваме думата „интелект“. Смятаме тази идея за наивна. Използваме думата „комплекс“. Кое то означава, че не винаги разбираме какви ги върши. Не винаги получената информация е убедителна.

— Някога изобщо получавали ли сте убедителна информация?

— Този път аз избрах неподходящата дума. Когато изучаваме човешкия ум, никога не си поставяме „убедителното“ за цел.

— Тогава нека да е „полезна“. Кога сте получавали някаква полезна информация?

— Сър, казах ви всичко, което знаем. Вие бяхте взели решението още преди да ви докладваме, но можете да размислите — всичко зависи от вас. Ако искате, възползвайте се от нашите сведения, ако не искате — недейте... но дали е разумно да застреляш куриера?

— Когато куриерът не иска да каже каква вест носи, тогава, по дяволите, показалецът ми може неволно да натисне спусъка. Свободен сте!

Името на Николай фигурираше в предоставения му от Ендър списък, но Бийн веднага се натъкна на проблеми.

— Не искам — заяви Николай.

На Бийн изобщо не му беше хрумвало, че някой ще откаже.

— И без това ми е достатъчно трудно да се крепя на едно ниво с останалите.

— Ти си добър войник.

— Но на косъм от изпадане. Добре, че късметът ми работи.

— Така е с всички добри войници.

— Бийн, ако пропусна една тренировка от редовната програма, ще изостана. Как ще наваксам? А една тренировка на ден с теб няма да е достатъчна. Е, умничък съм, но не съм Ендър. С теб също не мога да

се меря. Според мен тъкмо това ти не го схващаш. Човек да *не може* да се мери с теб. Нито е лесно, нито е просто.

— И на мен ми е трудно понякога.

— Виж, Бийн, това го знам. Мога да ти помогна с някои неща, но това не е сред тях. Моля те.

Това бе първият опит на Бийн в командването. Не се получаваше. Той усети, че се ядосва — искаше му се да тегли една майна на Николай и да опита с някой друг. Но не можеше да се разсърди на единствения си истински приятел. А и не приемаше лесно откази.

— Николай, нашите занимания никак няма да са трудни. Само разни каскади и трикове.

Николай затвори очи.

— Бийн, караш ме да се чувствам неловко.

— Не искам да се чувстваш неловко, дядо Мраз, но такова поръчение ми дадоха — според Ендър армия „Дракон“ има нужда от това. Ти беше в списъка — изборът е негов, а не мой.

— Но ти не си длъжен да се съобразяваш с него.

— Добре, тогава ще попитам следващия и той ще ми каже: „Николай е в този отряд, нали?“, а аз ще му отговоря — „Не, не е, не пожела да се включи“. Така всички ще решат, че могат да откажат. И ще *искат* да ми откажат, защото никой не иска да получава заповеди от мен.

— Вярно, преди месец беше точно така. Но те вече разбраха, че си железен войник. Чувал съм как говорят за теб. Те наистина те уважават.

Беше толкова лесно просто да се съгласи с Николай и да го остави на спокойствие. Като приятел би трябвало да постъпи *точно така*. Но Бийн нямаше право да мисли за него като за приятел. Трябваше да се справи с възложения му командирски пост, и то успешно.

Наистина ли имаше нужда от Николай?

— Николай, аз просто размишлявам на глас, защото ти си единственият, на когото мога да го кажа, но... разбираш ли, мен ме е страх. Искях да командвам взвод, но само защото си нямах представа от работата на командирите. Цяла седмица по време на сраженията наблюдавах как Том Лудата глава сплотява групата, с какъв тон дава заповеди. Наблюдавах и как Ендър ни тренира и ни се доверява... Ами

че това е същински танц — застани на пръсти, подскок, завърти се... Боя се, че ще се проваля — а *нямам време* за грешки. Аз съм длъжен да се справя, а когато си с мен, знам, че поне един човек вярва в успеха на дребния всезнайко.

— Не се самозалъгвай — рече Николай. — Говорим си откровено.

Това го жегна. Но един командир бе длъжен да го понесе, нали?

— Без значение как се чувстваш, Николай, твоята подкрепа ще ми нужна. Видят ли, че ти ме подкрепяш, и другите ще ме подкрепят. Имам нужда от... лоялност.

— Аз също, Бийн.

— Ти имаш нужда от моята лоялност като приятел, за да се чувстваш доволен — рече Бийн. — Аз имам нужда от лоялност като ръководител, за да изпълня поръчението, възложено ми от нашия командир.

— Не е честно — рече Николай.

— Така е — потвърди Бийн. — Но е вярно.

— Не си честен, Бийн.

— Николай, помогни ми!

— Май нашата дружба я крепи само единият.

Бийн никога преди не се бе чувствал така — думите, които чуваше, се забиваха като игли в сърцето му само защото някой друг му бе сърдит. Не беше единствено заради това, че държеше на доброто мнение на Николай. А и защото знаеше, че Николай поне отчасти е прав. Бийн използваше приятелските му чувства срещу самия него.

Ала не тази болка бе причината да отстъпи — войник, който е с него против волята си, нямаше да му служи вярно и предано. Макар и да му бе приятел.

— Е, щом не искаш, значи не искаш. Извинявай, че те ядосах. Ще се справя без теб. И си прав — ще се справя чудесно. Оставаме си приятели, нали, Николай?

Той стисна протегнатата му ръка и прошепна:

— Благодаря ти.

Бийн веднага отиде при Лопатата — единственото момче от списъка на Ендър, който също беше от взвод „В“. Ако зависеше изцяло от Бийн, той би се поколебал дали да го вземе. Лопатата проявяваше известна склонност да се скатава и да върши всичко без хъс. Но тъй

като беше от взвод „В“, Лопатата бе видял как съветваше Том Лудата глава. Бе наблюдавал Бийн в действие.

Когато Бийн го попита може ли да поговорят за минута, Лопатата остави чина си. Също както при разговора с Николай, Бийн се покатери на леглото и седна до по-едротото момче. Лопатата беше от Кан-сюр-мер — малко градче на френската Ривиера — и все още не бе загубил искреното дружелюбие, така характерно за Прованса. Бийн го харесваше. Всички го харесваха.

Бийн му обясни набързо какво му бе поръчал Ендър — макар и да не спомена, че става въпрос за заблуда на противника. Никой не би се отказал от ежедневните тренировки заради нещо, което не бе от решаващо значение за победата.

— Ти фигурираш в списъка, който Ендър ми даде, и аз бих искал да...

— Какво правиш, Бийн?

Том Лудата глава бе застанал пред леглото на Лопатата.

Бийн начаса осъзна грешката си.

— Сър — рече той — трябваше да разговарям първо с вас. Новак съм в тези работи и просто не се сетих.

— В какво си новак?

Бийн отново изложи какво искаше Ендър от него.

— И Лопатата е в списъка?

— Точно така.

— Значи сега и ти, и Лопатата няма да присъствате на моите тренировки?

— Ще пропускаме само по една тренировка дневно.

— Аз съм единственият взводен, който губи двама войници.

— Ендър ми каза да подбера по един войник от всеки взвод. Петима, освен мен. Не решавам аз.

— По дяволите — изруга Том Лудата глава. — Само че на вас с Ендър и през ум не ви е минало, че за мен ударът ще е по-тежък, отколкото за останалите взводни. Каквото и да сте намислили, защо да не можете да го правите с петима души, вместо с шестима? Ти, и още четирима — по един от всички останали взводове?

Бийн искаше да възрази, но осъзна, че едно такова счепкване няма да го отведе доникъде.

— Прав сте, не се бях сетил. Ендър би могъл да размисли, когато разбере, че така вреди на тренировките ви. Тази сутрин, когато се видите с него, бихте могли да го обсъдите и да ми кажете какво сте решили? Но пък междувременно Лопатата може и да ми откаже и с това въпросът да се приключи, нали?

Том Лудата глава се замисли. Бийн виждаше как гневът кипи вътре в него. Но командирският пост бе променил лудата му глава. Той вече не избухваше като едно време. Успя да се овладее и изчака гневът му да се уталожи.

— Добре, ще поговоря с Ендър, ако Лопатата пожелае да се включи.

И двамата погледнаха Лопатата.

— Мисля, че ще е готино да се занимавам с нещо толкова шантаво — заяви Лопатата.

— Няма да правя никакви отстъпки и на двама ви — заяви Том Лудата глава. — И недейте обсъжда смахнатия си отряд по време на моите тренировки. Не го намесвайте.

И двамата се съгласиха. Според Бийн Том Лудата глава постъпи мъдро, като настояваше за последното. Приказките за това специално поръчение биха ги отделили от останалите във взвод „В“. Ако Бийн и Лопатата постоянно им натякват за новите си занимания, другите ще да се почувстват откъснати. Този проблем нямаше да се прояви чак толкова силно в останалите взводове, защото в отряда на Бийн щеше да членува само по един войник от всеки взвод. Значи — без приказки. И никакво вирене на носове.

— Виж, няма нужда да го обсъждам с Ендър — рече Том Лудата глава. — Освен ако не се превърне в проблем. Ясно?

— Благодаря — отвърна Бийн.

Том Лудата глава се върна на леглото си.

Успях да се справя, помисли си Бийн. Не се издъних.

— Бийн? — обади се Лопатата.

— Кажи.

— Имам една молба.

— Кажи.

— Не ми викай повече Лопата.

Бийн се замисли. Истинското име на Лопатата беше Дюшевал.

— Предпочиташ да те наричам „Два коня“^[1] ли? Същински воин от племето на сиуксите!

Лопатата се ухили.

— Все е по-добре, отколкото да те оприличават на инструмента за чистене на обора.

— Оттук нататък си Дюшевал — рече Бийн.

— Благодаря. Кога започваме?

— Днес през свободното време ще имаме тренировка.

— Дадено.

Бийн се отдалечи от леглото на Дюшевал, почти танцувайки от радост. Беше се справил. Беше успял. Поне този път.

След закуска той вече бе сформирал бойната си единица от петима души. За останалите четирима първо разговаря с взводните им командири. Никой не му отказа. Освен това накара отряда си да обещае, че оттук нататък ще наричат Дюшевал с истинското му име.

Когато Бийн влезе, Граф бе извикал Димак и Дап в импровизирания си кабинет на мостика на бойната зала. Течеше обичайният спор между Димак и Дап. Те вечно водеха спорове за някакви дреболии — как някой от тях бил нарушил този или онзи маловажен протокол — които бързо ескалираха в порой от формални оплаквания. Поредното съперническо счепкване — Дап и Димак опитваха да завоюват някакви привилегии за протежетата си Ендър и Бийн. Едновременно с това не искаха Граф да постави момчетата във физическата опасност, която се задаваше. Когато на вратата се почука, вътре вече от доста време разговорът течеше на висок тон и Граф се зачуди каква ли част от него би могла да е подслушана.

Дали бяха споменавали имена? Да. И Бийн, и Ендър. А също и Бонсо. Дали не се бе чуло и името на Ахил? Не. Бяха го споменали като „поредното безотговорно решение, заплашващо бъдещето на човечеството — защото някаква си налудничава теория на игрите е едно, а истинската борба на живот и смърт — съвсем друго! Напълно недоказано и недоказуемо, освен ако не се пролее кръвта на някое дете!“ — Каза го Дап, който имаше склонност да се изразява високопарно.

На Граф, разбира се, вече му беше дошло до гуша, защото бе съгласен и с двамата — не само с аргументите, които изтъкваха един срещу друг, но и с възраженията им срещу собствената му политика. Бийн бе отявлено най-добрият кандидат според резултатите от всички тестове. Ендър беше също така добър предвид действията му на командир в реални ситуации. И Граф *наистина* проявяваше безотговорност, като подлагаше и двете момчета на физическа опасност.

Но и в двата случая децата изпитваха сериозни съмнения в собствената си смелост. Ендър бе обременен с дългата си история на подчинение на по-големия си брат, Питър. Мисловната игра бе показала, че в подсъзнанието му Питър е свързан с бъргерите. Граф знаеше, че Ендър притежава смелостта да нанесе удара без задръжки, когато дойде моментът. Че може да се изправи сам срещу врага, без ничия помощ, и да унищожи онзи, който заплашва да го смаже. Но Ендър не знаеше това и трябваше да го разбере.

Бийн от своя страна бе проявил физически симптоми на паника преди първата си битка. Граф нямаше нужда от психологически тестове, за да разбере, че у по-малкото момче също се крие страхливец, въпреки добрата му изява в крайна сметка. Единствената разлика беше, че в случая с Бийн Граф споделяше съмненията му. Нямаше *никакви* доказателства, че Бийн би тръгнал в атака.

Да се съмнява в самия себе си не беше нещо, което един кандидат можеше да си позволи. Срещу такъв непоколебим враг — *неспособен* да се колебае — нямаше място за минути на размисъл. Налагаше се момчетата да срещнат най-големите си страхове със знанието, че никой няма да се намеси, за да им помогне. За да не се провалят, трябваше да знаят, че при неуспех последиците ще са катастрофални — да преодолеят изпитанието и да разберат, че са го преодолели. И двете момчета бяха толкова проникателни, че нямаше как опасността да е нагласена. Тя *трябваше* да е истинска.

От страна на Граф бе напълно безотговорно да ги подлага на такъв риск. И все пак той знаеше, че да не го стори би било също толкова безотговорно. Ако Граф заложеше на сигурността, никой нямаше да обвинява него за провала на Ендър или Бийн в действителната война. Но това надали би било утеха предвид последиците от подобен провал. Както и да гадаеше, допуснеше ли

грешка, последиците за Земята по всяка вероятност щяха да са катастрофални. Единственото, което разрешаваше дилемата, бе да убият единия от двамата или да му нанесат тежка телесна (или умствена) повреда — така другият щеше да остане единственият кандидат.

Ами ако и двамата се провалят? Умните деца бяха много, но никой от тях не беше по-добър от вече действащите командири, които са завършили Военното училище преди години.

Все някой трябва да хвърли заровете. А засега те са в моите ръце. Аз не съм бюрократ и не поставям кариерата си над великата цел, в името на която са ме поставили тук да служа. Няма да поставя заровете в чужди ръце, нито пък ще се преструвам, че съм нямал избора, с който разполагам.

Единственото, което можеше да стори Граф в момента, беше да изслуша и Дап, и Димак, да отхвърли бюрократичните им атаки и маневри спрямо себе си и да се опита да ги опази един от друг. Всеки миг щяха да се хванат за гушите с това тяхно съперничество, сякаш напълно се поставяха на мястото на учениците си.

Някой тихичко почука и още преди вратата да се отвори, Граф се бе досетил кой влиза.

И да бе чул нещо от спора, Бийн с нищо не се издаде. Но пък да не се издава с нищо си беше негова характерна черта. Само Ендър успяваше да бъде по-потаен — но поне бе играл на мисловната игра достатъчно дълго, за да даде възможност на учителите да начертаят карта на неговата душевност.

— Сър? — рече Бийн.

— Влез, Бийн. — Влез, Юлиан Делфики, мечтаното дете на добри, любвеобилни родители. Влез, отвлечено дете, заложник на съдбата. Влез и разговаряй с Орисниците, които си играят такива хитроумни игрички с живота ти.

— Мога да изчакам — рече Бийн.

— Капитан Дап и капитан Димак могат да слушат, докато говориш, нали? — попита Граф.

— Щом казвате, сър. Това не е тайна. Бих искал да ми се предостави достъп до резервите на станцията.

— Отказвам.

— Това е неприемливо, сър.

Граф забеляза как го погледнаха и Димака, и Дап. Дали дързостта на момчето ги забавляваше?

— Защо смяташ така?

— Уведомяване в последния момент, сражения всеки ден, войниците — изтощени и въпреки това под натиск да овладяват учебния материал... Чудесно, Ендър се справя с всичко това, както и ние. Но според мен единствената възможна причина да постъпвате така, е желанието ви да изпитате нашата изобретателност. Затова искам да ми бъдат предоставени ресурси.

— Не помня да са те назначавали за командир на армия „Дракон“ — рече Граф. — Бих изслушал заявка за специфично оборудване, отправена от твоя командир.

— Това не е възможно — възрази Бийн. — Той не може да си позволи да пилее време за тъпи бюрократични процедури.

Тъпи бюрократични процедури. Граф дословно бе използвал тази фраза в спора само преди няколко минути. Но Граф *не* бе повишавал тон. От колко време Бийн се спотайваше зад вратата? Граф се прокле наум. Беше преместил тук кабинета си точно защото знаеше, че Бийн слухти, шпионира и събира информация, откъдето може. Трябваше да сложи пост, който да попречи на момчето просто да дойде и да си подслушва зад вратата.

— А ти можеш, така ли? — попита Граф.

— Той назначи мен да умувам какви тъпотии бихте могли да изнамерите в играта срещу нас, да измислям начини как да им противостоим.

— И според теб какво ще откриеш?

— Не съм сигурен — призна Бийн. — Знам само, че единствените неща, които *ние* виждаме, са униформите, бойните костюми, оръжията и чиновете. Но тук има и друго оборудване. Хартия, например. На нас никога не ни дават хартия, освен за писмените тестове, когато достъпът до чиновете е отказан.

— За какво ти е хартия в бойната зала?

— Не знам — отвърна Бийн. — Мога да смачкам листовите и да ги разхвърлям из нея. Да ги накъсам и да ги превърна в облак прах.

— А кой ще чисти после?

— Не е мой проблем — отвърна Бийн.

— Разрешението ти се отказва.

— Това е неприемливо, сър — повтори Бийн.

— Не искам да нараня чувствата ти, Бийн, но това дали приемаш решението ми, или не има значение, колкото и ако хлебарка пръдне.

— И аз не искам да нараня *ваши*те чувства, сър, но вие явно нямате представа какви ги вършите. Вие импровизирате. Фалшифицирате системата. Години ще са нужни, за да се поправи нанесената от вас вреда, но вас никак не ви е грижа. Това значи, че няма значение в какво състояние ще е това училище само след година. Което съответно означава, че всички по-важни ученици в скоро време ще бъдат дипломирани. Подготовката се ускорява, защото бъргерите са вече твърде близо и няма за кога да се протака. Затова припирате. И най-вече припирате Ендър Уигин.

На Граф му призля. Той знаеше, че Бийн притежава извънредна аналитична дарба. Освен това способностите му да заблуждава също бяха необикновени. Някои от догадките на Бийн не бяха верни, но дали защото не знаеше истината или защото не искаше те да разберат какво му е известно, един бог знаеше. Никога не съм искал да идваш тук, Бийн — прекалено си опасен.

Бийн продължаваше да се изяснява.

— Когато дойде денят, Ендър Уигин ще потърси начини да попречи на бъргерите да се доберат до Земята и да пометат цялата планета, както започнаха при Първото нашествие. И тогава ли ще му пробутват разни глупости за това какви ресурси може да използва и какви — не?

— За *тебе* корабните резерви не съществуват.

— По *мое* мнение — възрази Бийн — на Ендър му трябва *ей* толкова, за да ви каже да си вземете играта и да си я изядете. На него му е писнало от нея — ако не го забелязвате, значи не сте никакъв учител. На него не му пука за класациите. Не му пука дали ще победи другите деца. Интересува го само подготовката за схватката с бъргерите. Какво, мислите, ми пречи да го убедя, че вашата програма нищо не струва и е време да престанем с игричките?

— Добре — заяви Граф. — Димак, подгответе кораба. Бийн ще бъде задържан, докато подготвят совалката, за да го откара обратно на Земята. Изключваме това момче от Военното училище.

Бийн се подсмихна.

— Както желаете, полковник Граф. И без това тук приключих. Получих всичко, което исках — първокласно образование. Никога вече няма да ми се наложи да живея на улицата. Нямам нужда и от дом. Извадете ме от играта още сега, готов съм.

— На Земята обаче също няма да си свободен. Не можем да рискуваме — ако те оставим, ще разправяш налудничави истории за Военното училище — рече Граф.

— Така, значи. Вземете най-добрият ученик, който някога е учил тук, и го натикайте в затвора, защото е поискал достъп до килера с провизиите и на вас това не ви се е понавило. Хайде, полковник Граф. Преглътнете го и отстъпете. Вие имате нужда от моето сътрудничество повече, отколкото аз от вашето.

Димак едва успя да прикрие усмивката си.

Де да беше това противопоставяне на Граф достатъчно доказателство за куража на Бийн! Въпреки всичките си съмнения в това момче, Граф не можеше да му отрече, че умее да маневрира. Полковникът би дал какво ли не Димак и Дап да не бяха в този миг в стаята.

— Вие сам решихте да проведете този разговор пред свидетели — обади се Бийн.

Какво? Да не би това хлапе да четеше мисли?

Не, реши Граф, след като погледна двамата учители. Бийн просто умееше да разчита езика на тялото му. Нищо не убягваше от погледа на това хлапе. Тъкмо затова то бе безценно за програмата.

Та нали заради това възлагаме надеждите си на тези деца? Защото умеят да маневрират, нали?

И ако аз имам някакво понятие от командване, не знам ли, че има моменти, когато виждаме, че губим и напускаме полесражението?

— Добре, Бийн. Имаш един оглед на инвентарния списък.

— Искам и някой, който да ми обясни кое какво е.

— Мислех си, че ти всичко знаеш.

Бийн беше учтив победител: не откликна на задявката. Сарказмът беше малка компенсация за Граф, задето му се наложи да отстъпи. И той го знаеше, но в тази работа нямаше особено много облаги.

— Капитан Димак и капитан Дап ще те придружат — рече Граф. — Само един оглед обаче — и всеки от тях има право да наложи вето

на молбите ти. Те двамата отговарят за последствията от използването на всяка вещ, която ти разрешат да вземеш.

— Благодаря, сър — рече Бийн. — По всяка вероятност надали ще намеря нещо полезно. Но оценявам добронамерения ви жест и се радвам, че ни позволихте да претърсим ресурсите на станцията с цел разширяване образователните цели на Военното училище.

Хлапето знаеше на пръсти жаргона. През всички тези месеци, когато имаше достъп до данните на учениците, с всички забележки във файловете, Бийн очевидно бе научил повече от фактическото съдържание на досиетата. И сега му пробутваше витиеватите фрази, които би трябвало да използва в писмен рапорт за решението си. Все едно Граф сам не бе способен да измисля свои витиевати фрази.

Това хлапе проявява снизхождание към мен. Малкото копеленце си мисли, че то владее положението.

Е, и аз съм му приготвил някои изненади.

— Свободни сте — рече Граф. — Всичките.

Те станаха, отдадоха чест и напуснаха.

Сега, помисли си Граф, трябва да умувам над всички свои бъдещи решения и да се чудя до каква степен изборът ми е повлиян от факта, че това хлапе ме вбесява.

Докато Бийн преглеждаше инвентарния списък, той първоначално търсеше нещо — каквото и да е — което би могло да бъде превърнато в оръжие, за да може Ендър или някой от армията му да го носи за защита при физическа атака от страна на Бонсо. Но нямаше нищо такова, което хем да може да го скриеш от учителите, хем да бъде толкова мощно, че да осигури достатъчно преимущество на дребните деца пред едрите.

Разочарова се, но реши, че ще намери други начини да неутрализира заплахата. Дали пък в списъка нямаше още нещо, което би могъл да използва в бойната зала? Уредите и препаратите за чистене не изглеждаха много обещаващо. Нито пък железарските изделия вършеха някаква работа. Какво, да хвърли шепа винтове ли?

— Какво означава „Линия на смъртта“? — попита Бийн.

Отговори му Димак:

— Много фина и тънка корда, която се използва за закрепване на ремонтните работници и строителите, когато работят извън станцията.

— Колко е дълга?

— Можем да сглобим няколкокилометрова здрава „линия на смъртта“ — отвърна Димак. — Но една макара е около стотина метра.

— Искам да я видя.

Те го отведоха в един отсек на станцията, където никога не влизаха деца. Декорът тук бе много по-утилитарен. Винтовете и нитовете в обшивката на стената се виждаха. Отдушниците не бяха скрити в тавана. Нямаше удобни светлинни индикатори, които децата да докосват, за да ги упътят към спалните им. Всички скенери бяха поставени твърде високо и не бяха удобни за използване от деца. Когато хората от персонала забелязаха Бийн, изгледаха Дап и Димак като побъркани.

Макаратата беше невероятно малка. Бийн я претегли на длан. Беше и лека. Той разви няколко дециметра корда и установи, че е почти невидима.

— Колко издържа?

— Теглото на двама възрастни — отвърна Димак.

— Мога ли да я разрежа на две по-къси парчета?

— С горелка — отвърна Димак.

— Тъкмо това ми трябва.

— Само една ли? — попита със саркастичен тон Димак.

— И горелка.

— Отказваме.

— Шегувах се — рече Бийн, излезе от склада и забърза обратно по коридора.

Те хукнаха подире му.

— По-бавно! — подвикна му Димак.

— Вие ме настигнете! — отвърна Бийн. — Мен ме чака взвод, за да го обучавам с това нещо.

— И на какво ще ги обучаваш?

— Не знам! — той стигна пръта и се плъзна надолу. Прътът го отведе право до етажите на учениците. В тази посока изобщо нямаше охрана.

Взводът му го чакаше в бойната зала. От няколко дни те старателно изпълняваха заповедите му и пробваха какви ли не шантави

неща. Формации, които можеха да избухнат във въздуха. Паравани. Атаки без оръжие, при които обезоръжаваха врага с краката си. Влизане и излизане във въртеливо движение, което правеше почти невъзможно уцелването им, въпреки че и самите те не можеха да стрелят по когото и да било.

Най-окуражаващото беше, че Ендър, когато не отговаряше на въпроси на взводни командири и войници от другите взводове, прекарваше почти цялата тренировка в наблюдение на отряда на Бийн. Каквото и да им хрумнеше, то щеше да е познато на Ендър и щяха да му хрумнат собствени идеи кога да го приложи. А като знаеха, че Ендър ги наблюдава, войниците на Бийн просто се раздаваха. Това, че техният командир наистина го беше грижа за тяхната работа, издигаше Бийн в техните очи.

Ендър ги умее тези неща, осъзна за стотен път Бийн. Той знае как да сформира групата такава, каквато той я иска. Знае как да накара хората да си сътрудничат. И знае как да постигне това с минимални усилия.

Първото, което Бийн опита с „линията на смъртта“, беше да я опъне напречно на бойната зала. Стигна — но едва остана достатъчно корда за възлите в двата края. Но няколкоминутните експерименти показаха, че беше напълно негодна за препъване на противника. Повечето противникови войници просто нямаше да я уцелят. Тези, които я уцелеха, можеха и да изгубят ориентация или да се прекатурят, но след като разберяха, че е там, щяха да я използват като част от решетка. Това означаваше, че един изобретателен противник може да се възползва от нея.

„Линията на смъртта“ бе изработена с цел да пречи на хората да отплуват в космоса. Какво става, когато достигнеш края ѝ?

Бийн остави единия край на кордата вързан за една скоба в стената и нави другия ѝ край няколко пъти около кръста си. Сега кордата бе по-къса от ширината на куба, който представляваше бойната зала. Бийн я върза на възел и се отблъсна към отсрещната стена.

Докато се рееше из въздуха и кордата се обтягаше зад него, той не можеше да прогони от ума си мисълта, че тази корда не може да бъде срязана. Що за начин да намериш края си — прерязан на две в бойната зала. Доста интересно щеше да е за разчистване после.

Когато стигна на един метър до стената, кордата се обтегна. Напредъкът на Бийн веднага секна. Тялото му се преви одве — чувстваше се така, сякаш го бяха изритали в корема. Но най-голямата изненада беше как инерцията му се преобразува от движение напред в странична дъга и тя го изхвърли през цялата бойна зала към мястото, където се упражняваше взвод „Г“. Така силно се удари в стената, че му секнаха и последните остатъци от дъх.

— Видяхте ли! — изкрещя Бийн, веднага щом успя да си поеме въздух. Коремът го болеше — можеше и да не е прерязан на две, но сигурно се бе охлузил жестоко, веднага го разбра. Ако не беше с бойния си костюм, като нищо можеше да получи и вътрешни увреждания. Но той щеше да се оправи, а „линията на смъртта“ му даваше възможност рязко да сменя посоката във въздуха. — Видяхте ли, бе! Видяхте ли!

— Добре ли си? — провикна се Ендър.

Цялата армия спря тренировката да гледа как Бийн играе с кордата. Връзването на двама войници заедно даде интересни резултати, когато единият спря, но му беше трудно да се задържи на едно място. По-ефикасно беше, когато Бийн накара Ендър да използва куката си, за да свали една звезда от стената и да я разположи в средата на бойната зала. Бийн се върза и се отблъсна от звездата. Когато кордата се обтегна, ръбът на звездата му послужи като опорна точка, за да скъсява дължината на кордата, докато сменя посоките. Когато невидимата нишка се уви около звездата, с омотаването около всеки ръб тя се скъсяваше все повече. Най-накрая Бийн вече се движеше толкова бързо, че след като се удари в звездата, за миг изгуби съзнание. Но цялата армия „Дракон“ бе слисана от видяното. „Линията на смъртта“ бе напълно невидима — отстрани изглеждаше, сякаш този дребосък се отблъсква и после изведнъж, както си лети, започва да сменя посоката и да набира скорост. Доста обезпокоителна гледка.

— Да го повторим и да проверим дали мога да стрелям през това време — предложи Бийн.

Вечерната тренировка свърши чак в 21:40 и почти не им остана свободно време преди лягане. Но зрелището — номерата, които подготвяше отрядът на Бийн — бе възбудило армията, вместо да я изтощи и сега войниците подтичваха по коридорите. Повечето от тях сигурно разбираха, че хрумванията на Бийн са ефектни трикове, които

надали биха могли да решат изхода на една битка. Но все пак бяха забавни. Бяха нови. И си бяха на армия „Дракон“.

Бийн ги поведе навън — Ендър му предостави тази чест. Миг на триумф! И макар и да разбираше, че е манипулиран от системата — модификация на поведението чрез публично оказване на почит — все пак му беше хубаво.

Не толкова хубаво, обаче, че да приспи бдителността му. Не беше стигнал далеч по коридора, когато разбра, че сред обикалящите из отсека момчета се забелязват твърде много саламандърски униформи. В 21:40 повечето армии обикновено се бяха прибрали в спалните си помещения и само неколцина изостанали се връщаха от библиотеката, залата за видеофилми или игралната зала. Прекалено много саламандри... а всички останали войници бяха едри момчета от армии, чиито командири не питаеха особено голяма обич към Ендър. Не беше нужно да си гений, за да се досетиш, че кроят капан.

Бийн се втурна обратно и пресрещна Том Лудата глава, Влад и Горещата супа, които вървяха заедно.

— Прекалено много саламандри — събщи той. — Движете се плътно с Ендър.

Те веднага схванаха — знаеше се, че Бонсо непрекъснато бълва заплахи как „някой“ трябвало да се разправи с Ендър Уигин и да го постави на мястото му. Бийн продължи да подтичва тромаво и нехайно към тила на армията. Подминаваше по-дребните момчета, но предупреди другите двама взводни командири и всички заместници — по-големите, които имаха шанс да надвият бандата на Бонсо в бой. Шансът не беше *кой знае какъв*, но се изискваше единствено да им попречат да стигнат до Ендър, докато учителите не се намесят. Нямахше начин учителите да останат безучастни, ако избухнеха отявлени размирици. Или пък бяха способни?

Бийн пресрещна Ендър и мина зад него. Забеляза Петра Арканян, която бързаше към тях, облечена с униформата си на „Феникс“. Тя се провикна:

— Здравсти, Ендър!

За ужас на Бийн Ендър се спря и се обърна. Това момче бе прекалено доверчиво.

Зад Петра неколцина „саламандри“ изравниха крачка. Бийн погледна в другата посока и забеляза още саламандри и две момчета с

решителни физиономии от други армии, които вървяха по коридора срещу последните „дракони“. Горещата супа и Том Лудата глава идваха бързо насам, а подир тях тичаха други командири и по-едрите Дракони — но не бяха достатъчно бързи. Бийн им махна и в отговор Том Лудата глава ускори крачка. Останалите го следваха плътно.

— Ендър, мога ли да поговоря с теб? — попита Петра.

Бийн се почувства горчиво разочарован. Петра беше предателка. Да задържи Ендър, за да може Бонсо да го пипне — кой би предположил? Нали *мразеше* Бонсо, докато беше в неговата армия?

— Ще разговаряме в движение — рече Ендър.

— Трябваш ми съвсем за малко.

Тя или беше превъзходна актриса, или не подозираше нищичко, осъзна Бийн. Сякаш забелязваше единствено драконовите униформи и дори не поглеждаше останалите войници. Май в края на краищата тя не е замесена, предположи Бийн. Просто е слабоумна.

Най-сетне Ендър май забеляза, че не разполага с никакво прикритие. Всички дракони освен Бийн вече го бяха задминали и това очевидно бе достатъчно, за да го притесни — най-сетне! Той обърна гръб на Петра, отдалечи се припряно и бързо стопи разликата между него и останалите войници от армията му.

Петра се разсърди, а после бързо се втурна подире му, за да го настигне. Бийн остана на мястото си — наблюдаваше прииждащите саламандри. Те дори не го поглеждаха — само ускориша ход. Настигаха Ендър почти с темпото на Петра.

Бийн направи три крачки и почука, на вратата на спалното помещение на армия „Заек“. Отвориха му. Той каза само „Саламандрите готвят засада на Ендър“ и зайците веднага изскочиха в коридора. Появиха се, тъкмо когато саламандрите бяха минали покрай тях и се втурнаха подире им.

Свидетели, помисли си Бийн. Щяха и да помогнат, ако борбата не изглеждаше честна.

Малко по-напред Ендър и Петра разговаряха, обкръжени от по-едрите Дракони. Саламандрите продължаваха да ги следват плътно и докато вървяха, към тях се присъединяваха и други бандити. Но опасността се разсейваше. Армия „Заек“ и по-големите Дракони свършиха работа. Бийн задиша малко по-спокойно. Поне засега опасността бе отминала.

Той настигна Ендър тъкмо навреме, че да чуе сърдитите думи на Петра:

— Как можеш да допуснеш такова нещо? Не знаеш ли кои са ти приятелите? — Тя побягна и се изкатери нагоре по една желязна стълба.

Карн Карби от армия „Заек“ настигна Бийн.

— Всичко наред ли е?

— Надявам се, че нямаш нищо против, задето извиках армията ти.

— Дойдоха и ме извикаха. Ще изпратим ли Ендър до стаята му, за да го пазим?

— Да.

Карн изостана и пое заедно с групата свои войници. Сега имаха числено превъзходство над бандитите-саламандри в съотношение три към едно. Саламандрите отстъпиха още повече, а някои дори изостанаха и се изкатериха нагоре по стълбите или се спуснаха надолу по прътите.

Когато Бийн отново настигна Ендър, той бе заобиколен от своите взводни командири. Вече нямаше скрито-покрито — личеше си, че сега те бяха негови телохранители. Някои от по-малките дракони се бяха усетили какво става и се вливаха в строя. Изпратиха Ендър до вратата на стаята му, а Том Лудата глава съвсем неприкрито влезе преди него и го пушна вътре чак когато се увери, че там не го причаква засада. Все едно скенерът би пуснал някой от праговете през командирската врата. Но пък напоследък учителите непрекъснато променяха правилата. Можеше да се случи какво ли не.

Бийн лежа буден известно време, като се опитваше да измисли как би могъл да помогне. Нямаше как да не се отделят нито за миг от Ендър. Бяха длъжни да посещават учебните часове — тогава армиите бяха умишлено разделяни. Ендър единствен имаше право да се храни в командирската столова и ако Бонсо го нападнеше там... но нямаше да го нападне, не и в обкръжението на толкова много други командири. Душовете. Тоалетните. Ако Бонсо успееше да събере точните главорези, те щяха да спукат взводните на Ендър като балони.

Бийн трябваше да се опита да отдели от Бонсо поддръжниците му — точно така. Преди да заспи той успя да стъкми криво-ляво някакво планче, което би могло и да помогне, или поне да пооправи

нещата. Все беше нещо, а и щеше да го съобщи на всички — така че учителите после нямаше като типични бюрократи да си налягат парцалите, а след това да разправят, че нищичко не били подозирали.

Замисли се дали не би могъл да предприеме нещо на закуска, но, разбира се, преди това на другата сутрин ги очакваше сражение. Пол Слатъри, армия „Язовец“. Учителите бяха изнамерили нов начин да променят правилата. Когато улучваха язовците, те, вместо да остават замразени до края на играта, се размразяваха след пет минути, както по време на тренировки. Но веднъж уцелените Дракони си оставаха неподвижни. Тъй като бойната зала беше претъпкана със звезди, осигуряващи много скривалища, им беше нужно време, преди да разберат, че им се налага да стрелят по едни и същи войници няколко пъти. Армия „Дракон“ се приближи до поражението повече от всякога. Битката премина в ръкопашен бой — дузината останали Дракони трябваше да наблюдават групичките замразени Язовци и периодично отново да ги застрелват, като междувременно се озъртат като обезумели и дебнат да не би някой язовец да им се промъкне изотзад.

Сражението се проточи толкова дълго, че когато излязоха от бойната зала, закуската вече беше приключила. Армия „Дракон“ се вбеси — някои от замразените в началото, преди да се усетят за номера, бяха прекарвали повече от час, реейки се из въздуха в неподвижните костюми, и с течение на времето все повече оклюмваха. Другите — принудени да се бият в условия на лоша видимост срещу превъзхождащ ги числено противник, който постоянно се съживяваше — бяха капнали от умора. Включително и Ендър.

Той събра армията си в коридора и заяви:

— За днес си знаете урока. Няма да има тренировка. Починете си. Забавлявайте се. Направете отлично някое контролно.

Всички бяха благодарни за отпуснатия отдих, но въпреки това нямаше да закусят и на никого не му се ликуваше. Докато се връщаха към спалнята, някои се оплакаха:

— Но в момента сервират закуска на армия „Язовец“!

— Не, вдигнали са ги по-рано и им са сервирали закуската преди сражението.

— Не, закусили са, а пет минути по-късно са им сервирали пак.

Бийн обаче бе унил, защото не му се удаде шанс да осъществи плана си по време на закуска. Трябваше да изчака до обяд.

Хубавото беше, че тъй като армия „Дракон“ нямаше да има тренировка, главорезите на Бонсо нямаше да знаят къде да му устроят засада. Лошото беше, че ако Ендър тръгне нанякъде сам, нямаше да има кой да го пази.

И затова Бийн изпита облекчение, когато видя как Ендър влиза в стаята си. След като се посъветва с останалите взводни командири, той постави пост пред вратата му. Един войник от армия „Дракон“ пазеше пред спалнята половин час, после чукаше на вратата, следващият излизаше и застъпваше на пост. Нямаше как Ендър да излезе да се скита навън, без армия „Дракон“ да разбере.

Но той така и не излезе чак докато дойде време за обяд. Всички взводни командири изпратиха напред войниците си, а после се наредиха пред вратата на Ендър. Флай Моло почука силно — всъщност, направо издумка пет пъти по вратата.

— Ендър, време е за обяд.

— Не съм гладен — гласът му се чуваше приглушено през вратата. — Вие вървете.

— Можем да те изчакаме — рече Флай. — Не искаме да ходиш сам до командирската столова.

— Днес изобщо няма да обядвам — отвърна Ендър. — Вървете, по-късно ще се видим.

— Чухте го — обърна се Флай към другите. — Докато ние обядваме, той ще е тук на сигурно място.

Бийн бе забелязал, че Ендър не обеща да стои в стаята си по време на обяда. Но поне хората на Бонсо нямаше да знаят къде е. Непредсказуемостта помагаше. А Бийн искаше да се възползва от възможността да се изкаже по време на обяд.

Затова той изтича към столовата и не се нареди на опашката, а се покачи върху една маса и плесна с ръце, за да привлече вниманието им.

— Хей, чуйте всички!

Изчака войниците горе-долу да млъкнат, доколкото беше възможно.

— Част от вас, които сте тук, изглежда са забравили някои членове от закона на МФ. Нека ви припомня: *Ако войник получи заповед от своя командващ офицер да извърши нещо незаконно или непристойно, той носи отговорността да откаже да изпълни*

заповедта и да рапортува за нея. Войник, който изпълни незаконна или непристойна заповед, носи пълната отговорност за последиците от действията си. В случай, че някои от вас тук са прекалено тъпи и не разбират какво означава това, законът постановява, че ако командир ви нареди да извършите престъпление, това не е извинение за вас. На вас ви е забранено да се подчините.

Никой от армия „Саламандър“ не смееше да погледне Бийн в очите, но един хулиган в униформа на армия „Плъх“ подметна навъсено:

— Какво намекваш, бе, пръдльо?

— За *теб* намеквам, Кибритлия. По резултати ти се класираш в последните десет процента на училището, та си рекох, че може и да ти потрябва допълнителна помощ.

— Затваряй си веднага плювалника — ето от какво имам нужда!

— Каквото и да ви е наредил Бонсо снощи, Кибритлия, на тебе и на още двајсетина юнаци, аз ви обяснявам, че *ако* наистина се бяхте опитали да направите нещо, до един щяха да ви изритат от Военното училище. Щяха да ви „простудят“. Пълен провал, само защото сте послушали Тъпонсо Мадрид. Няма как да ви го кажа по-ясно.

Кибритлията се разсмя — смехът му звучеше насилено, но не само той се смееше.

— Ти представа си нямаш какво става, пръдльо — заяви един от тях.

— Знам, че Тъпонсо се опитва да ви превърне в улична банда, жалки загубеняци такива. Той не може да победи Ендър в залата за сражения и затова иска да събере дузина здравеняци, за да пребият едно малко момче. Чухте ли всички? Знаете кой е Ендър — най-добрият командир, който някога ще излезе оттук, по дяволите. Може би единственият, способен да повтори подвига на Мейзър Ракъм и да победи бъргерите, когато се върнат — за това сетихте ли се? А тия юнаци са *такива умници*, че искат да му счупят главата. И когато бъргерите дойдат, ще разполагаме само с такива тъпоглавци като Бонсо Мадрид, които ще поведат флотилиите ни към поражение. А после, когато бъргерите изпепелят Земята и избият до крак всички мъже, жени и деца, оцелелите до един ще знаят, че тъкмо *ей тези* глупаци са утрепали единственият човек, който е могъл да ни поведе към победа!

В столовата се бе възцарила мъртва тишина. Щом погледнеше онези, които вчера бе забелязал, че са с Бонсо, Бийн забелязваше, че смисълът на думите му достига до тях.

— О, забравили сте за бъргерите, така значи? *Забравили* сте, че това Военно училище не е създадено, за да се хвалите в писмата до майчиците си колко високо сте в класациите на таблото. Давайте тогава, помогнете на Бонсо. Така и така сте почнали, защо самички не си прережете гърлата — ясно е, че ще умрете, ако сторите зло на Ендър Уигин. Що се отнася до нас, останалите — кажете, колко души тук мислят, че Ендър Уигин е тъкмо онзи командир, когото всички бихме последвали в битка? Хайде де — колко сте?

Бийн започна бавно, ритмично да пляска с ръце. Начаса към него се присъединиха всички Дракони. Само след малко по-голямата част от войниците също пляскаха. Онези, които не пляскаха, биеха на очи и виждаха как другите ги гледат с презрение и омраза.

Съвсем скоро цялата столова ръкопляскаше. Дори и сервитьорите.

Бийн вдигна ръце високо във въздуха.

— Единственият ни враг са гъзоликите бъргери! Цялото човечество е на една и съща страна! Всеки, който вдигне ръка срещу Ендър Уигин, е бъргеролюбец!

Отговориха му с одобрителни викове и ръкопляскания, наскачаха на крака.

Това бе първият опит на Бийн да въодушеви тълпата и той се зарадва, като видя, че — стига каузата да бе справедлива — много го биваше в това.

Едва по-късно, когато Бийн получи храната си и обядваше заедно с взвод „В“, Кибритлията дойде сам при него. Той се приближи зад гърба му и целият взвод „В“ скочи на крака още преди Бийн да го е забелязал. Но Кибритлията им махна да седнат и заговори в ухото на Бийн:

— Чуй ме, тъпо педерастче. Войниците, които смятат да разпердушият Уигин, дори не са *тук*. Толкоз струва малоумната ти реч.

И изчезна.

Миг по-късно Бийн също изчезна, а взвод „В“ събираше останалата част от армия „Дракон“, за да го последва.

Ендър го нямаше в стаята му или поне не им отговори. Флай Моло, като командир на взвод „А“, пое командването и ги раздели на групи, за да претърсят спалните помещения, игралната зала, видеозалата, библиотеката и гимнастическия салон.

Но Бийн нареди на отряда си да го последва. Към банята. Всъщност, това бе единственото място, където Бонсо и хората му можеха да предвидят, че ще отиде Ендър.

Когато Бийн пристигна там, всичко вече беше приключило. По коридорите трополяха учители и медицински работници. Динк Мийкър, прегърнал Ендър през раменете, го извеждаше от банята. Ендър беше само по хавлия. Беше мокър, целият му тил беше в кръв и тя се стичаше по гърба му. Само миг бе нужен на Бийн, за да разбере, че кръвта не е негова. Останалите от отряда наблюдаваха как Динк отведе Ендър в стаята му и влезе с него, за да му помогне. Но Бийн вече се беше запътил към банята.

Учителите му наредиха да излезе в коридора. Ала Бийн успя да види достатъчно. Бонсо лежеше на пода, а един медицински работник му правеше сърдечен масаж. Бийн знаеше, че сърдечен масаж не се прави на човек, чието сърце бие. А по безучастните пози на наобиколилите ги хора се досети, че това е просто формалност. Никой не очакваше сърцето на Бонсо да забие отново. Нищо чудно. Носът му бе буквално забит навътре в главата. Лицето му представляваше кървава пихтия. Което обясняваше окървавения тил на Ендър.

Всичките ни усилия отидоха нахалост. Но все пак Ендър победи. Той знаеше какво му готвят. Беше се научил на самозащита и я бе използвал, при това — без да се помайва.

Ако Ендър бе приятел на Поук, тя нямаше да загине.

И ако Ендър бе разчитал на Бийн да го спаси, сега щеше да е мъртъв като Поук.

Чифт груби ръце подхванаха Бийн, вдигнаха го и го подпряха на стената.

— Какво видя? — попита майор Андерсън.

— Нищо — отвърна Бийн. — Бонсо вътре ли е? Пострадал ли е?

— Не е твоя работа. Не чу ли, че ти заповядахме да се разкараш?

Точно тогава пристигна полковник Граф и Бийн забеляза, че наобиколилите го учители му бяха бесни. Ала не можеха да му кажат

нищо — и заради военния протокол, и защото се намираха в присъствието на дете.

— Според мен Бийн твърде често си вре носа, където не му е работа — заяви Андерсън.

— Ще изпратите ли Бонсо вкъщи? — попита Бийн. — Защото според мен той ще опита пак.

Граф го изгледа унищожително.

— Чух за речта ти в столовата — рече той. — Не сме те довели тук, за да станеш политик.

— Ако не „простудите“ Бонсо и не го *махнете* оттук, Ендър никога повече няма да е в безопасност и ние няма да можем да го защитим!

— Гледай си учението, момченце — рече Граф. — Това тук е работа за мъже.

Бийн се остави Димак да го повлече. За всеки случай, ако все още се чудеха дали Бийн е видял Бонсо мъртъв, той продължи още малко представлението.

— Той ще преследва и мен — рече той. — Не искам Бонсо да ме преследва!

— Той няма да те преследва — успокои го Димак. — Връща се у дома. Сигурно е. Но не разговаряй за това с никого. Нека научат от официалното постановление. Разбра ли ме?

— Тъй вярно — отговори Бийн.

— И откъде ги изнамери всички ония глупости, че не бивало да се подчиняваш на командир, който дава незаконни заповеди?

— От Единния кодекс за поведение на военнослужещия — отвърна Бийн.

— Е, ето ти един дребен факт: никой никога не е бил осъждан за това, че се е подчинил на заповед.

— Така е, защото никой не е извършил нещо толкова позорно, че да възмути общественото мнение — възрази Бийн.

— Единният кодекс не важи за учениците, поне в тази си част.

— Но важи за учителите — отвърна Бийн. — Важи за *вас*. В случай, че днес сте се подчинили на някоя незаконна или непристойна заповед. Да... как е точно, не знам... да стоите безучастно, когато в банята е станало сбиване? Само защото вашият командир ви е наредил да оставите едно голямо момче да пребие малко момченце?

Дори тази информация да беше разтревожила Димак, той с нищо не го показва. Изчака в коридора Бийн да се прибере в спалното помещение на армия „Дракон“.

Вътре беше пълна лудница. Армия „Дракон“ се чувстваше напълно безпомощна и глупава, побесняла и засрамена. Бонсо Мадрид ги бе надхитрил! Бонсо бе приклецил Ендър сам! Къде бяха войниците на Ендър, когато той имаше нужда от тях?

Доста време бе нужно нещата да се поуталожат. През цялото това време Бийн седеше на леглото си, потънал в собствените си мисли. Ендър не просто бе надвил в боя. Не просто се беше защитил и си бе отишъл. Ендър беше убил Бонсо. Беше нанесъл толкова опустошителен удар на врага си, че той никога, никога повече нямаше да го нападне.

Ендър Уигин, ти си човекът, роден за командир на флотата, която ще защити Земята от Третото нашествие. Защото тъкмо от това имаме нужда — от човек, който ще нанесе най-бруталния възможен удар, с идеален прицел и без да мисли за последиците. Тотална война.

Аз... аз не съм Ендър Уигин. Аз съм просто едно улично хлапе, чието единствено умение е да оцелява. На всяка цена. В единствения случай, когато ме грозеше реална опасност, аз побягнах като плъх и се приютих при сестра Карлота. Ендър влезе сам в битка. Аз влизам сам в своята дупка-скривалище. Аз съм онзи, който произнася високопарни храбри речи от масата в столовата. Ендър е онзи, който посреща гол врага и въпреки всичко надделява над него.

Каквито и гени да са променили, за да ме създадат, те не са били важните гени.

Ендър едва не загина заради мен. Защото аз предизвиках Бонсо. Защото не останах на пост в най-решителния момент. Защото не спрях да помисля като Бонсо и не схванах, че той ще причака Ендър, когато е сам под душа.

Ако Ендър бе загинал днес, отново щеше да е по моя вина.

Искаше му се да убие някого.

Но не можеше да е Бонсо. Той вече беше мъртъв.

Ахил. Тъкмо него имаше нужда да убие. И ако Ахил беше тук в този миг, Бийн щеше да се опита. Можеше дори и да успее, ако яростният гняв и отчаяният срам бяха достатъчни, за да надвият евентуалните предимства на Ахил — ръста и опита. А ако Ахил

убиеше Бийн — Бийн си го заслужаваше, задето напълно се бе провалил пред Ендър Уигин.

Усети как пружината на леглото му подскочи. Николай бе прескочил от своето на неговото легло.

— Няма нищо — смънка той и докосна Бийн по рамото.

Бийн се отпусна по гръб, с лице към Николай.

— О... — възкликна Николай. — Стори ми се, че плачеш.

— Ендър победи — отвърна Бийн. — От къде на къде ще плача?

---

[1] На френски името на героя се превежда като „два коня“. —
Б.пр. ↑

ПРИЯТЕЛ

— Не беше нужно това момче да умира.

— Не бяхме предвидили, че момчето ще умре.

— Но беше възможно да се предвиди.

— Лесно е да предвидиш вече случили се неща. В края на краищата, имаме си работа с деца. Не очаквахме подобна ярост.

— Не ви вярвам. Убеден съм, че тъкмо подобна ярост сте очаквали. Вие сте нагласили всичко и според вас опитът е успешен.

— Не мога да контролирам мнението ти. Само мога да не се съглася с него. Докладвам: Ендър Уигин е готов за Командирското училище.

— Друг рапорт получих от Дап — учителят, на когото е възложено да го наблюдава отблизо. И според този рапорт — за който на капитан Дап няма да му бъдат наложени санкции — Андрю Уигин е психологически неспособен да поеме такъв дълг.

— Дори да е така, в което се съмнявам, това е временно явление.

— Според теб с колко време разполагаме? Не, полковник Граф, засега трябва да отчетем вашия курс на действие спрямо Уигин като провал. Момчето е съсипано и негодно не само за нашите цели, но най-вероятно и за всякакви други. Затова, ако можем да минем без повече убийства, искам друг да бъде изтласкан напред. И го искам тук, в Командирското училище, възможно най-бързо.

— Много добре, сър. Макар че трябва да ви кажа, че по мое мнение Бийн е ненадежден.

— Защо? Защото все още не сте го превърнали в убиец ли?

— Защото той не е човешко същество, сър.

— Генетичната разлика е в границите на обичайните вариации.

— Той е изкуствено създаден, и то — от един престъпник. Няма нужда да споменавам, че този престъпник е документирано умопобъркан.

— Бих могъл да съзря някаква опасност, ако баща му беше престъпник. Или пък майка му. Но... лекарят му? Тъкмо от това момче имаме нужда, възможно най-бързо.

— Той е непредсказуем.

— А Уигин не е, така ли?

— В далеч по-малка степен, сър.

— Много внимателен отговор, предвид убеждението ви, че днешното убийство „можело да се предвиди“.

— Не е предумишлено убийство, сър!

— Добре де, нещастен случай, довел до смърт.

— Характерът на Уигин се е доказал, сър, докато този на Бийн не е.

— Разполагам с рапорта на Димак, за който, повтарям, той няма да бъде...

— Наказан, сър. Знам.

— Поведението на Бийн по време на всички тези събития беше образцово.

— Значи, рапортът на капитан Димак е бил непълен. Той не ви ли информира, че вероятно Бийн е подтикнал Бонсо да прехвърли границата на насието, като е нарушил секретността и го е осведомил, че цялата армия на Ендър е съставена от изключително способни ученици?

— Това действително е била постъпка с непредвидими последствия.

— Бийн го е направил, за да спаси собствения си живот и по този начин е стоварил опасността на главата на Ендър Уигин. Това, че по-късно се е опитал да я намали, не променя факта, че когато е под натиск, Бийн се превръща в предател.

— Сурови думи!

— И това го чувам от човека, който нарече очевиден акт на самозащита „убийство“?

— Стига вече! Излизате в отпуска, по времето на която ви освобождаваме от поста ви на командир във Военното училище, докато трае така наречената „почивка за възстановяване“ на Ендър Уигин. Ако Уигин се възстанови в достатъчна степен, че да постъпи в Командирското училище, вие можете да дойдете с него и да продължите да оказвате влияние върху образованието на децата, които водим тук. Ако не се възстанови, очаквайте да бъдете изправен пред военен съд на Земята.

— Значи в действителност съм уволнен?

— От момента, в който се качите на совалката заедно с Уигин. Майор Андерсън ще застъпи като действащ командир.

— Много добре, сър. Уигин ще се върне на обучение, сър.

— Ако все още го искаме.

— Когато преодолеете смущението, което обзе всички ни след злощастната смърт на Мадрид, ще разберете, че съм прав и Ендър е единственият подходящ кандидат. Сега даже още повече отпреди.

— Разрешавам ви този последен опит. А ако се окажете прав, нека Бог е с вас в работата ви с Уигин. Свободен сте.

Когато се прибра в стаята си, Ендър все още беше по кърпа. Бийн го гледаше как стои там с мъртвешка усмивка и си помисли: „Той знае, че Бонсо е мъртъв, и това го съсипва.“

— Здравсти, Ендър — поздрави Горещата супа, застанал до вратата с другите взводни командири.

— Тази вечер ще има ли тренировка? — попита един от младите войници.

Ендър подаде едно листче на Горещата супа.

— Това май означава, че няма да има — обади се тихо Николай. Горещата супа прочете листчето.

— Ама че копелета! — възмути се той. — Този път две наведнъж?

Том Лудата глава погледна през рамото му.

— Две армии!

— Ами че те направо ще се препъват една в друга — рече Бийн. Онова, което най-много го отвращаваше в учителите, не беше глупостта, задето се опитват да съчетават армии — ход, чиято безплодност се бе доказала неведнъж в историята. Ядосваше го манталитета, тип „Мятай се отново коня!“, който ги караше точно в такъв момент още повече да увеличават натиска върху Ендър. Не разбираха ли колко му вредят? Каква беше целта им — да го обучат или да го прекършат? Защото той отдавна беше обучен. Трябваше да го повишат и да напусне Военното училище още преди седмица. Защо го заставят да води още едно сражение, напълно безсмислено, и то когато се намира на ръба на отчаянието?

— Ще трябва да се поизмия — рече Ендър. — Подгответе момчетата, съберете всички хора. Ще се срещнем на портала. — От тона на Ендър Бийн усети пълната му липса на интерес. Не, беше нещо по-дълбоко от това. Ендър *не иска* да спечели в тази битка.

Ендър се обърна. Всички видяха кръвта по главата, по раменете му, по гърба му. Той излезе.

Никой не обърна внимание на кръвта. Така трябваше.

— Две гаднярски армии! — провикна се Том Лудата глава. — Ще ги спускаме!

Май точно това бе общото настроение, докато си обличаха бойните костюми.

Бийн затъкна макарата с „линия на смъртта“ в колана на бойния си костюм. Ако Ендър има нужда от показни изпълнения, то ще е в тази битка, когато вече не се интересува дали ще победи.

Както беше обещал, Ендър ги чакаше на портала, само миг преди той да се отвори. Той тръгна по коридора с войниците си, които го гледаха с обич, с благоговение, с доверие. Всички освен Бийн, който го гледаше с болка. Дори и Уигин не бе по-голям от живота, и Бийн го знаеше. Той беше голям точно колкото живота и затова бремето, по-голямо от живота, му тежеше твърде много. И все пак успяваше да го носи. Засега.

Порталът стана прозрачен.

Четири звезди бяха разположени точно пред вратата и напълно закриваха изгледа към бойната зала. Ендър трябваше да разположи силите си на сляпо. Доколкото знаеше, бяха пуснали противника в залата още преди петнайсет минути. Доколкото изобщо имаше представа, войниците се бяха подредили точно както Бонсо беше подредил армията си. Само че този път обкръжаването на вратата от вражи войници щеше да е напълно ефективен ход.

Но Ендър не каза нищо — само стоеше и гледаше бариерата.

Бийн донякъде го очакваше. Беше готов. Не стана ясно какво точно прави — той само се приближи и застана точно до Ендър до портала. Но знаеше, че повече не беше нужно — само да му напомни.

— Бийн! — рече Ендър — Вземи момчетата си и виж какво има от другата страна на тази звезда.

— Тъй вярно! — отвърна Бийн, изхлузи намотаната около кръста му корда и заедно с петимата войници прескочиха от вратата до звездата. Незабавно порталът, през който току-що бе влязъл, се превърна в таван, а звездата — във временен под. Бийн завърза кордата около кръста си, а другите момчета я размотаха и я подредиха в свободни примки около звездата. Когато размотаха около една трета, Бийн обяви, че е достатъчно. Предполагаше, че четирите звезди всъщност са осем и образуват идеален куб. Ако грешеше, значи бе развил твърде много корда и щеше да се вреже в тавана, вместо да стигне зад звездата. И по-лоши неща се случваха.

Той се измъкна иззад ръба на звездата. Беше прав — оказа се куб. В залата беше твърде сумрачно и не се виждаше много добре какво правят другите армии, но като че се подреждаха. Този път очевидно нямаше да нахлуят с летящ старт. Той бързо го съобщи на Дюшевал, който щеше да го предаде на Ендър, докато Бийн си изпълняваше номера. Ендър без съмнение щеше веднага да вкара остатъка от армията вътре, преди броячът да отброи до нула.

Бийн се отгласна право надолу от тавана. Над него взводът му крепеше кордата и внимаваше да се развива гладко и да спира рязко.

На Бийн никак не му харесваше сецването в корема, когато кордата се обтегна, но имаше някаква тръпка в увеличаването на скоростта, когато се отклониш на юг. Виждаше далечните проблясъци на оръжията, докато противникът стреляше по него. Само войниците от половината противникова територия стреляха.

Когато кордата стигна следващия ръб на куба, скоростта му отново се увеличи и той си стрелна нагоре в дъга — за миг сякаш щеше да остърже тавана. После последният ъгъл натегна кордата и той се шмугна зад звездата, където взводът му сърчно го улови. Бийн размаха ръце и крака, за да покаже, че нищо му няма след цялото това пътешествие. Можеше само да гадае какво си мисли врагът за магическите му маневри във въздуха. Важното беше, че Ендър още *не беше* минал през вратата. Според брояча времето сигурно вече изтичаше.

Ендър влезе сам през вратата. Бийн му докладва възможно най-бързо.

— Доста е мрачно, но пък ако е достатъчно светло, няма да може да се проследяват лесно хората по светлините на костюмите им. Полошо не може да бъде. Но от звездата до позицията на врага има абсолютно празно пространство. Те имат осем звезди, подредени в квадрат около вратата им. Не видях никой да наднича иззад звездите. Те просто си седят и ни очакват.

Чуха как в далечината противникът започна да подвиква:

— Хей, ние сме гладни, елате да ни нахраните! Какво се влачите! Що за дракони сте!

Бийн продължи рапорта си, но нямаше представа дали Ендър изобщо го слуша.

— Стреляха по мен само от едната половина на територията им. Което означава, че двамата командири не са се договорили и никой от тях не е поел върховното командване.

— В една истинска война при това положение всеки командир, който има поне мъничко мозък в главата, ще отстъпи, за да спаси армията си — рече Ендър.

— Какви ги говориш, по дяволите! — възмути се Бийн. — Това е само игра.

— Откакто премахнаха правилата, това престана да бъде игра.

Това не е на добро, помисли си Бийн. Колко време им оставаше, за да прекарат армията си през портала?

— Тогава забрави и ти за правилата. — Той погледна Ендър в очите. Настояваше той да се пробуди, да се съсредоточи, да *действа*.

Лицето на командира изгуби безучастното си изражение. Той се ухили. На Бийн му стана олекна, като видя усмивката на Ендър.

— Добре. Защо не? Я да видим как ще им се отрази един по-специален боен строй.

Ендър започна да вика и останалата част от армията. Върху тази звезда вече ставаше тясно, но нямаха избор.

Излезе, че планът на Ендър бе да използва друга от смахнатите идеи на Бийн, която го бе видял да упражнява с отряда си: щит от замразени войници, зад които се прикриваше отряда на Бийн. След като обясни на Бийн какво иска от него, Ендър се включи в бойния строй като обикновен войник и му остави цялата организация.

— Представлението си е твое — оправда са той.

Бийн не беше очаквал от Ендър подобно нещо, но в това имаше някакъв смисъл. Щелта на Ендър не бе да победи в тази битка. Да стане част от щит замразени войници, тласкан в битката от някой друг — това бе най-близкото нещо до проспиване на битката, което можеше да си позволи.

Бийн веднага се залови за работа — изгради щита от четири части, всяка от които се състоеше от един взвод. Взводовете от „А“ до „Г“ се подредиха в редици от по трима и четирима души, преплели ръце със съседите си, а горния ред от трима души — със стъпала, проврени под мишниците на четиримата войници под тях. Всеки от войниците на Бийн пое по едно парче от щита, заходи с него около звездата и се насочи надолу, докато на се оказа точно под нея. После събраха частите в един голям щит, а отрядът на Бийн оформи вътрешните връзки. През цялото време се стараеха да маневрират много бавно, за да не може инерцията да повлече щита извън контрола им.

— Кога сте го упражнявали това? — попита Самосвала, командирът на взвод „Д“.

— Никога досега не сме го упражнявали — призна Бийн. — Атакували сме с щитове от по един човек и сме се свързвали, но всеки да разполага с щит от седем души? Това е нещо съвсем ново за нас.

Самосвала се засмя.

— А Ендър е част от щита, все едно е най-обикновен войник! На това му се казва доверие, Бийн, старче.

На това му се казва отчаяние, помисли си Бийн. Но не сметна за нужно да каже на глас тъкмо *това*.

Когато всичко беше готово, взвод „Д“ зае позиция зад щита и по команда на Бийн се втурна в атака.

Щитът напредваше с добра скорост към противниковата врата. Вражият обстрел, макар и интензивен, уцелваше само вече замразените войници отпред. Взвод „Д“ и отрядът на Бийн продължаваха да напредват — много бавно, но достатъчно, че да не може някой заблуден изстрел да ги улучи. Успяваха и да отвърнат на огъня — изведоха от строя неколцина вражи войници и принудиха останалите да не излизат извън прикритието си.

Когато Бийн прецени, че не могат да стигнат по-далеч, преди войниците от „Лешояд“ или „Тигър“ да нападнат, той даде заповед и отрядът му се разпръсна, като накара и четирите части на щита също да се разделят. Изменяха посоката си леко под ъгъл, така че да полетят към ръбовете на звездите, върху които се бяха събрали войниците от „Лешояд“ и „Тигър“. Взвод „Д“ последва щитовете — стреляха като луди и с това се опитваха да компенсират своята малобройност.

След като преброиха до три, четиримата от отряда на Бийн — всеки прикрепен към някой щит — отново се оттласнаха. Този път се насочиха към средата и надолу, за да се присъединят към Бийн и Дюшевал. Инерцията ги понесе право към противниковата врата.

Щом стигнаха вратата, Бийн бавно и без да казва нищо накара четиримата да докоснат с шлемове ъглите ѝ. И те го направиха, също както в ритуала за завършване на играта, а Бийн отново се издигна нагоре.

Лампите в бойната зала светнаха. Всички оръжия престанаха да стрелят. Битката бе свършила.

Чак след няколко минути войниците от „Лешояд“ и „Тигър“ се усетиха какво е станало. От армия „Дракон“ имаше само неколцина войници, които не бяха замразени или извадени от строя, докато армиите „Лешояд“ и „Тигър“ — приложили консервативни стратегии — бяха почти невредими. Бийн знаеше, че ако някоя от тях бе проявила агресивност, стратегията на Ендър нямаше да е от никаква полза. Но след като видяха Бийн да лети около звездата и да извършва невъзможното, а после и бавния напредък на безумния му щит, те се уплашиха и не посмяха да действат. Легендата за Ендър притежаваше такава сила, че те не смееха да се хвърлят в битка от страх да не попаднат в капан. Само дето... тъкмо *това* беше капанът.

— Ендър — извика той.

Ендър беше замразен — можеше да отговори само със силно сумтене през стиснатите челюсти. Звук, който командирите-победители рядко се налагаше да издават.

Андерсън се приближи до Ендър с помощта на куката си и го размрази. Бийн се намираше през половин бойна зала от него, но чу думите на Ендър — толкова ясно говореше той в притихнала бе залата.

— Пак ви победих, сър.

Андерсън също разбираше какво има предвид Ендър.

— Глупости, Ендър. — Майорът не говореше високо, но в залата бе толкова тихо, че и неговите думи се чуваха. — Ти се сражаваше срещу „Лешояд“ и „Тигър“.

— За толкова глупав ли ме имате? — попита Ендър.

Прав е, дявол да го вземе, рече си наум Бийн.

Андерсън се обърна към цялата група:

— След тази симпатична маневра правилата се променят — сега вече е необходимо всички противникови войници да бъдат замразени или улучени, преди да се атакува вратата.

— Правилата ли? — измърмори Дюшевал. Току-що бе влязъл обратно през вратата. Бийн му се ухили.

— Значи номерът успя да мине само веднъж — отбеляза Ендър.

Андерсън му подаде куката. Вместо да размрази войниците си един по един и чак тогава да размрази и противника, Ендър въведе команда за размразяване на всички едновременно, а после върна куката на Андерсън. Той я пое и се отправи обратно към центъра, където обикновено се провеждаха ритуалите за завършване на играта.

— Хей! — провикна се Ендър. — Какво да очакваме за следващия път? Сигурно ще сложите войниците ми в клетка, ще им вземете оръжието, а за противници ще ни доведете всичките армии от Военното училище? Няма ли да има най-сетне някакво равновесие в силите?

Толкова много войници замърмориха одобрително, че се чу ясно — при това не всички бяха от армия „Дракон“. Но Андерсън като че ли не им обърна никакво внимание.

Уилям Бий, командирът на армия „Лешояд“, бе човекът, който произнесе на глас онова, което всички си мислеха:

— Ендър, докато ти си от едната страна на сражението, никога няма да има истинско равновесие на силите, каквито и да са условията.

Армиите гласно изразиха съгласието си — мнозина от войниците се разсмяха, а Талоу Мому, за да не остави Уилям Бий да го надмине, запляска ритмично с ръце и започна да вика: „Ендър Уигин!“.

Останалите подхванаха скандиранията.

Но Бийн знаеше истината — всъщност, знаеше онова, което знаеше и Ендър. Нямаше значение колко добър е един командир, нито дали е изобретателен, подготвена ли е армията му, какви отличници са лейтенантите му или колко храбър и въодушевен е боят. Победата почти неизменно се полагаше на страната, по-способна да нанася вреда. Понякога Давид убива Голиат и хората никога не го забравят. Но преди това Голиат бе размазал по земята много други дребосъци. *Тези* битки никой не ги възпяваше, защото всички знаеха, че това е най-вероятният изход. Не. Това бе *неизбежният* изход, освен когато не станеше чудо.

Бъгерите нямаше нито да знаят, нито да ги е грижа какъв легендарен командир е Ендър за собствените си войници. Човешките кораби нямаше да разполагат с вълшебни фокуси като кордата на Бийн, за да смайват бъгерите и да им объркват крачката. Ендър го знаеше. Бийн също го знаеше. Ами ако Давид си нямаше прашка, шепа камъни и време да стреля? Тогава с какво ли щеше да му помогне точният мерник?

Затова беше хубаво и правилно, че войниците от всичките три армии поздравяват Ендър и скандират името му, докато той се носеше към противниковата врата, където го чакаше Бийн с отряда си. Но в края на краищата това не значеше нищо, освен, че всички възлагат твърде много надежди на дарбите на Ендър. Това само правеше бремето му още по-тежко.

Аз бих поел част от това бреме, ако можех — рече си Бийн наум. Както стана днес — дай го на мен и аз ще се справя, ако е по силите ми. Не си длъжен да вършиш всичко това сам.

Но още щом си го помисли, Бийн разбра, че това не е вярно. Ако изобщо някой можеше да се справи, то това бе несъмнено Ендър. През всичките тези месеци Бийн отказваше да се срещне с Ендър и го

избягваше. Причината бе фактът, че Ендър е този, който Бийн мечтае да бъде. Уигин е човекът, на когото можеш да възложиш всичките си надежди. Той е в състояние да понесе всичките ти страхове, без да те разочарова, без да те предаде.

Искам да съм като теб, помисли си Бийн. Точно такава момче. Но не искам да преживея онова, което си преживял ти, за да стигна дотам.

И тогава, когато Ендър премина през вратата, а Бийн го последва, Бийн си спомни как се нареждаше след Поук, Сержанта или Ахил по улиците на Ротердам и тази мисъл едва не го накара да се разсмее. Не искам да преживявам и онова, през което минах аз, за да стигна дотук.

Навън в коридора Ендър не изчака своите войници, а си тръгна. Но вървеше, без да бърза — затова скоро го настигнаха, заобиколиха го и го накараха да спре просто от въодушевление. Само мълчанието и безстрастността му им пречеше да изляят докрай възбудата си.

— Ще има ли тренировка довечера? — попита Том Лудата глава.

Ендър поклати глава.

— Значи утре сутринта?

— Не.

— Тогава кога?

— Никога, що се отнася до мен.

Не всички го чуха, но онези, които го чуха, започнаха да си шепнат.

— Ей, това не е честно — обади се едно момче от взвод „Б“. — Не е наша вината, че учителите фалшифицират играта. Ти не можеш да спреш да ни учиш на нови неща, само защото...

Ендър тресна с длан по стената и кресна на момчето:

— Вече не ми пука за играта!

Той огледа останалите войници, среща техните погледи и изрече ясно, за да чуят всички:

— Не разбирате ли? — Гласът ми се снижи — Играта свърши.

После си тръгна.

Някои от момчетата понечиха да го последват и направиха няколко крачки подире му. Но Горещата супа сграбчи двама от тях за яките на бойните костюми и заяви:

— Оставете го на мира. Не виждате ли, че иска да остане сам?

Разбира се, че иска да остане сам, помисли си Бийн. Днес той уби едно момче и макар да не му е известен изходът от боя, знае какъв

е бил залогът. Тези учители бяха склонни да го изправят пред смъртта, без да си правят труда да му помагат. Защо да играе по свирката им? Браво, Ендър!

Това не е толкова добре за нас, останалите, но ти все пак не си ни баща! По-скоро си ни брат, а при братята всеки се редува да пази другия. Понякога се налага да седнеш и да бъдеш онзи брат, когото пазят.

Флай Моло ги поведе обратно към спалнята. Бийн го последва — искаше му се да може да тръгне с Ендър, да му поговори, да го увери, че е напълно съгласен с него и как всичко разбира. Но това бе жалко, осъзна той. Защо на Ендър да му пука дали аз го разбирам, или не? Аз съм само едно момче, просто войник от армията му. Той ме познава, знае как да ме използва, но какво му пука дали аз го познавам?

Бийн се покатери на леглото си и видя оставено върху него едно листче.

ПРЕМЕСТВАНЕ

БИЙН

АРМИЯ „ЗАЕК“

КОМАНДИР

Това беше армията на Карн Карби. Свалят Карн от командирския пост? Той е свястно момче — не е велик командир, но защо не го изчакат поне да се дипломира?

Защото вече приключват с това училище, затова. Изтласкват напред всеки, който според тях има нужда от малко командирски опит и дипломират останалите, за да се отворят места. Може да получа армия „Заек“, но бас лоя, че няма да е задълго.

Той извади чина си — имаше намерение да влезе като ^Граф и да провери списъците. Да разбере какво става с всеки един. Но името и паролата на тази самоличност се оказаха невалидни. Очевидно вече не

смятаха за полезно да позволяват на Бийн достъп до вътрешната информация.

В дъното на стаята по-големите момчета вдигаха врява. Бийн чу как гласът на Лудата глава се откроява над останалите:

— Искате да кажете, че ще трябва да измисля как да победя армия „Дракон“?

Изведнъж всички се умълчаха. Флай Моло поведе останалите взводни командири покрай леглата към вратата. Разбира се — трябваше да кажат на Ендър какво са му сторили учителите.

Но за изненада на Бийн Флай спря до неговото легло, погледна го, а после се извърна към останалите взводни командири зад гърба му.

— Бийн, някой трябва да каже на Ендър.

Бийн кимна.

— Та си рекохме... Нали си му приятел...

Бийн успя да прикрие изненадата си — макар и трудно, лицето му едва не трепна — но бе направо поразен. Аз? Приятел на Ендър? Не повече, отколкото всички останали в тази стая.

И тогава го проумя. В тази армия Ендър се ползваше с обичта и възхищението на всички. Те до един знаеха, че разполагат с неговото доверие. Но само Бийн бе приел навътре доверието на Ендър, когато той му възложи да организира специалния отряд. И когато Ендър искаше да спре с играта, той предаваше армията си на него. Бийн бе най-близкото нещо до приятел, което бяха виждали да има Ендър, откакто пое командването на армия „Дракон“.

Бийн погледна Николай, който се бе ухилил до уши. Николай му отдаде чест и изговори беззвучно „командире“.

Бийн също козирува на Николай, но не можеше да се усмихне — знаеше какво би причинил с това на Ендър. Кимна на Флай Моло, слезе от леглото и се упъти към вратата.

Ала не отиде направо в стаята на Ендър. Вместо това се насочи към стаята на Карн Карби. Никой не отговори на почукването му. Затова отиде до спалното на армия „Заек“, почука и попита:

— Къде е Карн?

— Дипломираха го — отвърна Иту, командирът на взвод „А“ от армия „Заек“. — Той го разбра преди половин час.

— По това време водехме сражение — обясни невежеството си Бийн.

— Знам, с две армии наведнъж. Вие победихте, нали?

Бийн кимна.

— Бас ловя, че не само Карн са дипломирали преждевременно.

— Много командири дипломираха — потвърди Иту. — Повече от половината.

— А Бонсо Мадрид? Него дипломираха ли го?

— Така пишеше в официалното съобщение — сви рамене Иту. — Всеки знае, че и без това щяха да го простудят. Та те дори не са обявили какво направление му дават. В графата пише само „Картахена“. Това е родният му град. Но дали това означава, че е простуден, кой знае? Нека учителите го наричат както си искат.

— Обзалагам се, че са се дипломирали всичко на всичко девет души — рече Бийн. — Така ли е?

— Аха — потвърди Иту. — Девет са. Значи и ти знаеш нещо?

— Новината май е лоша — отвърна Бийн и показа на Иту своята заповед за прехвърляне.

— Леле-мале — възкликна Иту и отдаде чест. Не саркастично, но не и въодушевено.

— Имаш ли нещо против да го съобщиш на останалите? Да им дадеш възможност да свикнат с идеята, докато не им се покажа? Трябва да поговоря с Ендър. Може би той вече знае, че току-що са взели целия му команден състав и са раздали армии на всички. Но ако не знае, аз трябва да му го съобщя.

— *Всички* взводни командири от армия „Дракон“?

— И всички заместници. — Помисли си дали да не добави и „Извинявайте, но мен ме натресоха на армия *Заек*“. Ала Ендър никога не би казал нещо, с което сам да се омаловажи. И ако Бийн щеше да е командир, не биваше да започва с извинения. — Според мен Карн Карби е създал добра организация — продължи Бийн. — Затова не очаквам да ми се наложи да сменям взводните, поне през първата седмица, докато не видя как вървят нещата на практика. Ще преценя в каква форма сме за предстоящите битки — сега, когато повечето командири са момчета, обучени в армия „Дракон“.

Иту веднага го разбра.

— Човече, ама че ще е странно! Ендър ви е обучавал всичките, а сега ще трябва да се сражавате помежду си.

— Едно е сигурно — заяви Бийн. — Нямам намерение да превръщам армия „Заек“ в копие на Ендъровия „Дракон“. Ние не сме същите, нито ще се бием със същите противници. Армия „Заек“ е добра армия. Не сме длъжни да копираме никого.

Иту се ухили.

— Макар да са пълни дивотии, сър, това са си първокласни дивотии. Ще предам по веригата. — И козирува.

Бийн също козирува. После припна към стаята на Ендър.

Дюшекът, завивките и възглавницата на Ендър бяха изхвърлени в коридора. За миг Бийн се зачуди защо. После забеляза, че чаршафите и дюшекът все още са влажни и кървави. Водата от душа на Ендър. Кръвта от лицето на Бонсо. Очевидно Ендър не ги искаше в стаята си.

Бийн почука.

— Разкарай се — обади се тихичко Ендър.

Бийн пак почука. И пак.

— Влез — обади се Ендър.

Бийн постави длан на скенера и отвори вратата.

— Изчезвай, Бийн.

Бийн кимна. Разбираше чувствата на Ендър, но трябваше да предаде съобщението. Затова заби поглед в обувките си и зачака Ендър да го попита за какво е дошъл. Или да му се разкрещи. Да прави каквото си иска. Защото останалите взводни командири грешаха. Между Бийн и Ендър не съществуваха никакви по-близки отношения. Не и извън играта.

Ендър не каза нищо. Продължаваше да си мълчи.

Бийн вдигна поглед от пода и забеляза, че Ендър го гледа втренчено. Не сърдито. Просто... го гледаше. Какво ли вижда той в мен, зачуди се Бийн. Доколко добре ме познава? Какво ли мисли за мен? Каква стойност имам аз в очите му?

Това Бийн вероятно никога нямаше да разбере. А и бе дошъл тук с друга мисия. Време беше да я изпълни.

Той пристъпи към Ендър. Обърна ръката си така, че листчето да се вижда. Не му го подаде, но знаеше, че Ендър ще го види.

— Местят ли те? — попита Ендър. Гласът му прозвуча глухо. Сякаш го бе очаквал.

— В армия „Заек“ — отвърна Бийн.

Ендър кимна.

— Карн Карби е разбран човек. Надявам се, че е наясно колко струваш.

Думите стигнаха до Бийн като отдавна жадувана благословия. Той преглътна напирещите в него чувства. Не беше казал всичко, което имаше за казване.

— Карн Карби бе дипломиран днес — обясни Бийн. — Получи известие, докато ние се сражавахме.

— Тогава кой ще командва „Заек“? — попита Ендър. Сякаш изобщо не го интересуваше. От него се очакваше да зададе този въпрос и той го задаваше.

— Аз — отвърна Бийн. Беше му неловко. По устните му неволно се изписа усмивка.

Ендър се вторачи в тавана и кимна.

— Разбира се. Та ти си само с четири години по-малък от редовните командири.

— Не е смешно — заяви Бийн. — Изобщо не разбирам какво става тук. — Освен дето двигател на системата бе чистата паника. — Всичките тези промени в играта. А сега и това. Не съм и единственият, когото преместват. Дипломираха половината от командирите и преместиха мнозина от нашите момчета да командват армиите им.

— Кои момчета? — сега тонът на Ендър бе наистина заинтересован.

— Ами излиза, че местят всеки взводен и помощник-взводен.

— Разбира се. Щом са решили да унищожат армията ми, трябва да я сринат до основи. Каквото и да правят, правят го професионално.

— Въпреки всичко ти ще победиш, Ендър. Всички сме убедени в това. Ето какво рече Том Лудата глава: „Искате да кажете, че ще трябва да измисля как да победя армия «Дракон»? Правилно ли съм чул?“ Всички знаем, че ти си най-добрият. — Думите му прозвучаха кухо дори на самия него. Искаше да го насърчи, но знаеше, че не може да измами Ендър. Ала все пак продължи да дърдори: — Те не могат да те победят, каквото и да...

— Вече ме победиха.

Злоупотребиха с доверието ти, искаше да каже Бийн. Това не е същото. *Ти* не си победен. *Те* са победените. Но от устата му излизаха само кухи, немощни слова.

— Не, Ендър, не могат да...

— Тяхната игра вече не ме интересува, Бийн — прекъсна го Ендър. — Повече няма да играя. Никакви тренировки вече. Никакви сражения. Могат да ми оставят колкото си искат листчета на пода, но аз няма да се сражавам. Взех това решение, преди да мина през портала днес. Ето защо те накарах ти да превземеш вратата. Не вярвах, че ще успеем, но ми беше все едно. Просто исках да напусна играта достойно.

Знам го, помисли си Бийн. Мислиш, че не знаех ли? Но що се отнася до достойнството — точно *това* ти без съмнение притежаваш.

— Трябваше да видиш физиономията на Уилям Бий. Стоеше вцепенен и се опитваше да проумее как е загубил, след като ти си имал само седем момчета, които са можели да си движат пръстите на краката, а той е имал само трима, които не са можели да го правят.

— Защо ми е притрябвало да виждам физиономията на Уилям Бий? — попита Ендър. — Защо ми трябва да побеждавам някого?

Бийн усети как лицето му се изчервява от неудобство. Това не биваше да го казва. Само че... не знаеше какво трябваше да каже. Нещо, което би накарало Ендър да се почувства по-добре. Нещо, което ще го накара да разбере колко го обичат и почитат.

Само че тази обич и почит бе част от бремето, което той носеше. Бийн не искаше да прави това бреме още по-тежко. Затова си замълча.

Ендър притисна очите си с длани.

— Днес нараних Бонсо много зле, Бийн. Наистина го нараних зле.

Разбира се. Всичко останало е просто нищо. Онова, което тежи на Ендър, е ужасното сбиване в банята. Сбиването, което и приятелите, и армията ти не успяха да предотвратят. И те боли не защото си бил в опасност, а защото си навредил някому при самозащита.

— Той си го изпроси — рече Бийн и собствените му думи го накараха да се разтрепери. Нищо по-добро ли не можеше да му хрумне? Но какво ли друго можеше да каже? Няма проблеми, Ендър. Разбира се, на *мен* той ми се стори мъртъв, а и сигурно съм единственият в това училище, който наистина знае как изглежда смъртта, но... няма проблеми! Няма за какво да се притесняваш! Той си го изпроси!

— Не трябваше да го удрям повторно — рече Ендър. — Беше като мъртвец. Но и това не ме възпря.

Значи той знаеше. И все пак... всъщност *не знаеше*. И Бийн нямаше да му каже. Имаше моменти, в които абсолютната честност бе задължителна между приятели, но този не бе от тях.

— Искях да съм сигурен, че никога повече няма да ми стори зло.

— Вече няма да може — рече Бийн. — Изпратиха го вкъщи.

— Толкова рано?

Бийн му разказа какво му бе чул от Иту. През цялото време обаче му се струваше, че Ендър долавя истината. Несъмнено бе невъзможно да измамиш Ендър Уигин.

— Радвам се, че са го дипломирали — рече Ендър.

Дипломиране, няма що. Ще го погребат или ще го кремират, или както там постъпват с труповете тази година в Испания.

Испания. Пабло де Ночес, който бе спасил живота му, беше от Испания. А сега връщаха там един труп — труп на момче, което в душата си бе станало убиец и това го бе довело до края му.

Нещо съм се побъркал, помисли си Бийн. Какво значение има, че Бонсо е испанец като Пабло де Ночес? Какво значение има националността на когото и да било?

И докато тези мисли минаваха през ума му, Бийн дърдореше и се опитваше да говори, сякаш не знаеше нищо, мъчеше се да вдъхне увереност на Ендър. Ала знаеше, че ако Ендър му вярва, от думи няма смисъл. Ако пък Ендър проумееше, че Бийн само се прави на неосведомен, щеше да разбере, че слуша лъжи.

— Вярно ли е, че е довел със себе си цяла тайфа приятели, които да те нападнат? — на Бийн му се искаше да избяга от стаята. Звучеше неубедително и за самия себе си.

— Не, не е вярно — отвърна Ендър. — Бяхме само двамата — той и аз. Той се биеше честно.

Бийн си отдъхна. Ендър дотолкова се бе вгълбил в себе си, че не чуваше какво му говори Бийн, нито колко фалшиво звучи то.

— Аз не се бих заради честта си — рече Ендър. — Бих се, за да победея.

Да, така беше, помисли си Бийн. Бил си се по единствения начин, по който си струва, единствения, който дава някакви шансове.

— И наистина победи. С един шут го изкара от орбита. — Бийн не можеше да му каже нищо по-близо до истината.

На вратата се почука. Веднага след това някой нахълта вътре, без да чака отговор. Преди Бийн да успее да се обърне, за да види кой влиза, той бе разбрал, че е учител — Ендър вдигна поглед твърде високо, значи нямаше как да е момче.

Бяха майор Андерсън и полковник Граф.

— Ендър Уигин — рече Граф.

Ендър скочи на крака.

— На вашите заповеди, сър. — Гласът му отново бе станал равен и глух.

— Избухването ти в бойната зала днес е израз на непокорство и подобно нещо не бива да се повтаря.

Бийн не можеше да повярва — толкова глупаво беше! След всичко, което се събра на Ендър, след целия този товар, които стовариха върху му — учителите продължават да си играят с него тази тиранична игра? Караха го да се чувства съвсем сам дори сега?! Тези хора нямаха милост!

Единственият отговор на Ендър бе поредното вяло „Слушам, сър“. Но на Бийн му бе дошло до гуша.

— Беше крайно време някой да каже на преподавателите какво мислим за тях.

Андерсън и Граф с нищо не показаха, че са го чули. Вместо това Андерсън подаде на Ендър лист хартия. Не беше известие за прехвърляне, а пълен комплект заповеди. Изпращаха Ендър на друго място.

— Дипломират ли те? — попита Бийн.

Ендър кимна.

— Защо се бавиха досега? — попита Бийн. — Дипломират те само две-три години по-рано. Вече си се научил да вървиш, да говориш и да се храниш сам. Отдавна нямаше на какво повече да те научат! — Всичко това бе такава подигравка! Дали наистина смятаха, че ще излъжат някого? Смъмряш Ендър за непокорство, а после го дипломираш, защото предстои война и нямаш време да го подготвиш. Той е твоята надежда за победа, а се държиш с него като боклук, полепнал на подметката ти.

— Зная само, че играта свърши — рече Ендър и сгъна листа. — Тъкмо навреме. Ще мога ли да съобщя на армията си?

— Трябва да бързаш — отговори Граф. — Совалката ти тръгва след двацет минути. Освен това по-добре ще е да не разговаряш с тях. Така раздялата ще е по-лека.

— За тях или за вас? — попита Ендър.

Той се обърна към Бийн и хвана ръката му. За Бийн това бе като докосване от пръст Божи. Сякаш цял го озари. Може би аз все пак съм негов приятел. Може би и той чувства към мен мъничко от онова, което... аз чувствам към него.

А после всичко свърши. Ендър пусна ръката му и тръгна към вратата.

— Почакай! — извика подире му Бийн. — Къде отиваш? В Тактическото? В Навигационното? В Артилерийското?

— В Командирското училище — отвърна Ендър.

— В подготвителното командирско ли?

— В Командирското — повтори Ендър и си излезе.

Направо в Командирското училище! В елитното училище, самото местонахождение на което беше тайна. В Командирското училище постъпваха възрастни. Сигурно битката предстоеше много скоро, за да прескочат всичко онова, което би трябвало да учи в Тактическото и Подготвителното командирско училище.

Той дръпна Граф за ръкава.

— Никой не постъпва в командирското училище, преди да е навършил шестнайсет години!

Граф се освободи от ръката на Бийн и излезе. И да бе доловил сарказма в тона на Бийн, с нищо не се издаде.

Вратата се затвори. Бийн бе сам в стаята на Ендър.

Той се огледа. Без Ендър стаята си беше най-обикновена стая. Това, че е в нея, не означаваше нищо. И все пак само преди няколко дни, даже нямаше и седмица, Бийн стоеше тук, а Ендър му съобщаваше, че в края на краищата ще получи взвод.

Кой знае защо, но Бийн се сети за момента, когато Поук му даде шестте фъстъка. Тогава тя му даде собствения му живот.

Дали Ендър бе дал на Бийн живот? Същото ли беше?

Не. Поук му даде живот. А Ендър придаде смисъл на този живот.

Когато Ендър беше тук, това бе най-важната стая във Военното училище. Сега беше просто шкаф за метли.

Бийн тръгна по коридора към стаята, която до днешния ден бе стаята на Карн Карби. Само допреди час. Постави длан на скенера и вратата се отвори. Вече я бяха програмирали.

Стаята беше празна. В нея нямаше нищо.

Тази стая е моя, помисли си Бийн.

Моя, ала все още е празна.

Усети как в него се надигна могъща вълна от чувства. Трябваше да се вълнува, да е горд, защото най-сетне е станал командир на армия. Но всъщност не му пукаше. Както бе казал Ендър, играта не струваше нищо. Бийн щеше да се справи както подобава, но причината неговите войници да го уважават беше, че носеше част от отразената слава на Ендър. Аз съм едно дребосъче — мъничък Наполеон, който тропа наляво-надясно, обут с обувки на голям мъж, и лае команди с тъничко, детско гласче. Малък сладък Калигула, „Ботушчето“, гордостта на армията на Германик. Но когато Калигула е носил ботушите на баща си, тези ботуши са били празни, а малкият го е знаел и никога с нищо не е могъл да го промени. Затова ли бе полудял?

Аз няма да полудея заради това, помисли си Бийн. Защото не копнея за онова, което има Ендър и което той е. Достатъчно ми е, че *той е* Ендър Уигин. Не съм длъжен и аз да бъда Ендър.

Разбираше какво е чувството, което се надигаше в него, напираше в гърлото, караше очите му да се насълзят, лицето му — да гори, секваше дъха му, предизвикваше безмълвни ридания. Прехапа устната си — опитваше се с болката да го прогони. Не помогна. Ендър си беше отишъл.

Сега, когато бе разбрал какво е това чувство, вече можеше да го овладее. Той легна на леглото и започна да прави упражненията за успокояване, докато напираният плач премина. Ендър бе стиснал ръката му за сбогом. Ендър му бе казал „Надявам се, че е наясно колко струваш“. На Бийн не му оставаше да доказва нищо. Щеше да се старае да бъде възможно най-добрият командир на армия „Заек“. Кой знае? Може би един ден — когато Ендър поемеше командването на човешката флотилия — и Бийн щеше да изиграе някаква роля, да му помогне с нещо. С някой ефектен номер, от който Ендър ще има нужда, за да смае бъргерите. Затова Бийн щеше да угажда на преподавателите и да ги впечатлява, за да продължават да отварят врати пред него. А когато отворят последната, отвъд нея ще го очаква

приятелят му Ендър Уигин. И тогава отново ще стане войник от неговата армия.

БУНТОВНИК

— Приемането на Ахил бе последното изпълнение на Граф и ние знаем, че това е предизвикало сериозно безпокойство. Защо не заложим на сигурността — нека поне преместим Ахил в друга армия.

— Не е задължително ситуацията за Бийн да е същата като с Ендър и Бонсо Мадрид.

— Но не можем да сме уверени и че не е, сър. Голяма част от информацията си полковник Граф не споделяше с никого. Например, водеше многобройни разговори със сестра Карлота и не уведомяваше никого какво са си казали. Граф знае много неща за Бийн. Смя да ви уверя, че знае много неща и за Ахил. Според мен ни е устроил капан.

— Грешите, капитан Димак. Дори Граф да е устроил капан, не го е устроил на нас.

— Сигурен ли сте?

— Граф не си играе на бюрократ. На него не му пука нито за вас, нито за мен. Ако е заложил капан, заложил го е на Бийн.

— Тъкмо това исках да кажа и аз!

— Разбирам ви. Но Ахил остава.

— Защо?

— Тестовете на Ахил показват, че той притежава забележително уравновесен темперамент. Той не е Бонсо Мадрид. Затова не представлява физическа опасност за Бийн. Стресът явно е психологически. Изпитание на характера. Тъкмо в тази област почти не разполагаме с данни за Бийн, като имаме предвид отказа му да играе на мисловната игра и двусмислеността на информацията, която получихме от неговите игри с учителското име и

парола. Затова според мен си струва да го принудим да общува със своето „страшилище“.

— Страшилище или наказание, сър?

— Ще го наблюдаваме непрекъснато. Няма да ограничавам достъпа на възрастни до него, за да могат да се намесят навреме — не както Граф постъпи с Ендър и Бонсо. Ще вземем всички предохранителни мерки. Няма да играя руска рулетка като Граф.

— Напротив, сър, вие вече играете руска рулетка. Но Граф знаеше, че разполага само с едно празно гнездо — това е единствената разлика. Вие не знаете колко от гнездата са празни, защото револверът го е заредил той.

На първата сутрин, когато се събуди като командир на армия „Заек“, Бийн намери на пода едно листче. Отначало се стъписа при мисълта, че му заповядват да води сражение, още преди да е се е срещнал с армията си, но за негово облекчение бележката се отнасяше за нещо къде-къде по-прозаично.

Поради големия брой новоназначени командири, традицията те да не се допускат до командирската столова преди първата си победа в сражение се отменя. От днес вие започвате да се храните в командирската столова.

Оправдано беше. Тъй като щяха да ускорят графика за сражения на всички, те искаха командирите от самото начало да имат възможността да споделят информация помежду си. Както и да се намират под социалния натиск на равнопоставените си.

С листчето в ръка Бийн си спомни как Ендър държеше заповедите за сражения, всички невъзможни нови пермутации на играта. Но това, че тази заповед бе смислена, не я правеше добра. Нямаше нищо свещено в самата игра, което да накара Бийн да отхвърля промените в правилата и обичаите. Тревожеше го обаче начинът, по който учителите ги манипулират.

Например, това, че прекъснаха достъпа му до информацията за учениците. Въпросът не беше защо са го прекъснали, нито дори защо толкова дълго му позволяваха този достъп. Въпросът беше защо останалите командири поначало не разполагаха с всичката тази информация. Нали уж се учеха да ръководят — значи трябваше да разполагат със средствата за ръководство.

А и щом като променяха системата, защо да не се отърват от наистина гибелните си и пагубни измишльотини? Например, от таблата с класациите в столовата. Листи и класации! Вместо да се хвърлят в предстоящия бой, тези класации караха и войниците, и командирите да действат по-предпазливо и да се боят от експерименти. Ето защо нелепият навик да водят сражения в боен строй се бе задържал толкова дълго — не бе възможно Ендър да е първият командир, на когото да е хрумнало нещо по-добро. Но явно никой не искаше да предизвиква бури и да е новаторът, платил с цената на пропадането си в класациите. Много по-добре беше към всяко сражение да подхождаш като към отделен проблем и да се чувстваш свободен да водиш битки, сякаш са *игра*, а не работа. Проявите на творчество и предизвикателство щяха драстично да се увеличат. А когато командирите дадяха заповеди на взвод или отделен боец, нямаше да се тревожат, дали не принуждават някой войник да жертва мястото си в листата за доброто на армията.

Още по-важно беше предизвикателството, таящо се в решението на Ендър да отхвърли играта. Нямаше значение, че той се бе дипломирал, преди да започне ефективна стачка — ако бе успял да я осъществи, Бийн щеше да го подкрепи.

Но сега, когато Ендър вече не бе тук, нямаше смисъл да обявява бойкот на играта. Основната цел на този етап бе да достигнат момента, когато щяха да станат част от флотилията на Ендър, след като започнеше истинската битка. Но те можеха да поемат командването на играта, да я използват за собствените си цели.

И така, облечен в новата си униформа на армия „Заек“, която никак не му стоеше добре, Бийн отново се намери върху една маса, този път — в много по-малката офицерска столова. Тъй като речта му от предния ден вече се бе превърнала в легенда, щом той се покачи, в стаята се разнесоха смях и подвиквания.

— Бийн, да не би там, откъдето идваш, хората да ядат с краката?

— Вместо да се катериш по масите, защо не вземеш да *пораснеш* малко?

— Качи се на кокили, че да не цапаме масите!

Но останалите новоизпечени командири, довчерашни взводни командири от армия „Дракон“, не подвикваха и не се смееха. Почтителното им внимание към Бийн скоро надделя и в стаята се възцари тишина.

Бийн посочи със замах таблото с класациите.

— Къде е армия „Дракон“? — попита той.

— Разпуснаха я — обади се Петра Арканян. — Войниците бяха разпределени по другите армии. Освен вас тук, бившите Дракони.

Бийн я изслуша — мнението му за нея си беше негова лична работа. Но се сецаше само за това как преди два дни тя, волно или неволно, се оказа онзи Юда, който трябваше да подмами Ендър в капана.

— Тази класация няма никакъв смисъл, щом в нея не фигурира армия „Дракон“ — заяви Бийн. — Независимо на кое място ще се класира всеки от нас, нямаше да е същото, ако „Дракон“ все още фигурираше.

— Май с нищо не можем да променим положението — обади се Динк Мийкър.

— Проблемът не е в липсата на „Дракон“ — рече Бийн. — Проблемът е, че това табло въобще не трябва да го има. *Ние* не сме врагове помежду си. *Бъгерите* са единственият ни враг. *Ние* би трябвало да сме съюзници. Трябва да се учим един от друг, да споделяме информация и идеи. Трябва да се чувстваме свободни да експериментираме, да опитваме нови неща, без да се боим как това ще се отрази на мястото ни в листите. Това табло там е играта на *учителите*, които се опитват да ни настройват един срещу друг. Също като Бонсо. Тук никой не е луднал от завист като него, но хайде стига — целта на тези класации е да създават тъкмо такива като него. Той твърдо бе решил да счупи главата на най-добрия ни командир, на нашата най-голяма надежда срещу следващото бъгерско нашествие — и защо? Защото Ендър го унизи и го прати на по-ниско място в *листата*! Помислете си! За него листата е била по-важна от войната с формиките!

— Бонсо беше побъркан — обади се Уилям Бий.

— Е, нека тогава *ние* да не се държим като побъркани — отвърна Бийн. — Нека премахнем тези класации от играта. Нека водим всяко сражение само по себе си, на чисто. Да опитваме всичко, което ни хрумне, за да постигнем победа. А когато битката свърши, двамата командири да седнат и да си обяснят взаимно какво са мислили и защо са направили това или онова, за да се учим един от друг. Без тайни! Нека всички опитат всичко! А на класаците — майната им!

Разнесе се одобрително мърморене, и то не само от страна на бившите Дракони.

— Лесно ти е да го кажеш — обади се Шен. — *Tu* има да си векуваш на сегашното си място в листата!

— Тъкмо там е и проблемът! — възкликна Бийн. — Вие подозирате мотивите ми — и защо? Заради мястото ми в класацията. Но нали уж един ден всички ние ще сме командири от един и същи флот? Нали ще си сътрудничим? Ще си имаме доверие? Колко ненормално би било положението в Международния флот, ако всички капитани на кораби, командири на ударни отряди и адмирали от флота през цялото време се шашкат на кое място са в листите, вместо, единни и сплотени, да се бият срещу формиците! Аз искам да се уча от теб, Шен. Не искам да се *съревновавам* с теб за място в някаква безсмислена класация, която учителите окачат на стената, за да ни манипулират чрез нея!

— Убедена съм, че вие от „Дракон“ умирате да се учите от нас, неудачниците — заяви Петра.

Ето на, най-после го казаха открито.

— Да! Да, умирам си. Точно защото съм служил в армия „Дракон“. Тук сме деветима, които знаят предимно онова, на което ни е учил Ендър. Да, той бе блестящ командир, ала не е единственият във флота, не е единственият в училището даже, който разбира от военно изкуство! Аз имам нужда да вникна във *вашите* мисли. Няма защо да имате тайни от мен, и аз няма защо да имам тайни от вас. Може би достойнствата на Ендър като командир се дължаха отчасти и на това, че той държеше всички взводни командири от неговата армия да поддържат диалог помежду си. Позволяваше да опитват нови неща, но само ако ги споделят с другите.

Този път повече хора се съгласиха с него. Дори и съмняващите се кимаха замислено.

— Затова, ето какво ви предлагам. Единодушно отхвърляне на онова табло — не само на това тук, но и на другото, във войнишката столова. Всички се договаряме да не му обръщаме никакво внимание, и точка. Молим учителите да ги изключат или да не ги попълват. Ако откажат, ги покриваме с листове или ги замеряме със столове, докато ги счупим. Не сме длъжни да играем *тяхната* игра. Сами можем да поемем отговорността за нашето образование и да се подготвим за битка с *истинския* враг. Никога не бива да забравяме кой е истинският враг.

— Да — учителите! — обади се Динк Мийкър.

Всички се засмяха. Но след това Динк Мийкър се покачи на масата до Бийн.

— Сега, след като дипломираха по-големите момчета, аз съм най-старшият по възраст командир тук. Вероятно в момента аз съм и най-възрастният войник в цялото Военно училище. Затова предлагам веднага да приемем предложението на Бийн, а аз ще отида при учителите с искането таблата да бъдат премахнати. Има ли против?

Не последва нито звук.

— Значи, решението е взето единодушно. Ако на обяд таблата все още са включени, ще донесем листове и ще ги закрием. Ако са включени и на вечеря, зарежете мятането на столове и трошенето — просто ще откажем да водим с армиите си каквито и да било сражения, докато не изключат таблата.

Алей се обади от опашката за храна:

— *Ама това* ще смъкне позициите на всички ни в листата до...

Изведнъж се усети какви ги говори и сам се засмя на думите си.

— По дяволите, ама как са ни промили мозъците!

Бийн все още ликуваше след победата, докато вървеше към спалното помещение на армия „Заек“, за да се запознае официално със своите войници. Тренировката на зайците по график бе през деня и затова разполагаха само с половин час между закуската и първите учебни часове. Вчера, докато разговаряше с Иту, умът му беше съвсем другаде и съвсем повърхностно възприемаше ставащото в спалнята. Но сега той забеляза, че за разлика от армия „Дракон“, всички войници от армия „Заек“ са на редовна възраст. И всички до един далеч го превъзхождаха по ръст. Сред тях той приличаше на кукличка, и още по-зле — чувстваше се като кукличка, докато вървеше по коридора

между леглата и виждаше как тези яки момчета — и едно-две момичета — го гледат отвисоко.

Щом стигна средата на коридора, той се обърна към онези, които вече беше подминал. По-добре щеше да е веднага да се заеме с въпроса.

— Първият проблем, който забелязвам — рече той високо, — е, че всичките до един прекалено сте се източили!

Никой не се засмя. Бийн се започна леко да се отчайва. Но трябваше да продължи.

— Старая се да раста колкото се може по-бързо. Но не знам какво друго мога да направя по въпроса.

Чак сега един-двама се изкискаха. Все си беше облекчение, че някой му откликва.

— Първата ни тренировка е днес в 10:30. Що се отнася до първото ни съвместно сражение, не мога да го предскажа, но ето какво мога да ви обещавам — учителите няма да ми отпуснат традиционните три месеца след назначението ми в нова армия. Същото важи и за всички останали новоназначени командири. На Ендър Уигин му отпуснаха едва няколко седмици с армия „Дракон“ преди първото сражение, а „Дракон“ бе съвсем нова и набързо сформирана армия! Армия „Заек“ е добра армия, със солидни постижения. Единственият новак в нея съм аз. Очаквам сраженията да започнат след няколко дни — най-късно идната седмица — и да бъдат чести. Така че при първите две-три тренировки всъщност вие ще ме обучавате на своята съществуваща система. Трябва да видя как се сработват с взводните си командири, как взводните се сработват помежду си, как отговаряте на заповеди, какви команди използвате. Аз имам да кажа едно-две неща, които се отнасят по-скоро до нагласата ви, отколкото до тактиката, но, общо взето, искам да ви видя как действате така, както винаги сте действали под командата на Карн. Много ще ми помогнете, ако тренирате здраво, за да ви видя във върхова форма. Въпроси има ли?

Нямаше. Пълна тишина.

— И още нещо. Онзи ден Бонсо и приятелите му причакваха Ендър Уигин в коридора. Забелязах засадата, но войниците от армия „Дракон“ бяха прекалено дребни, за да се опълчат на събраната от Бонсо банда. Неслучайно, когато имах нужда от помощ за своя

командир, аз похлопах на вратата на армия „Заек“. Това не бе най-близкото спално помещение. Дойдох при вас, защото знаех, че в лицето на Карн Карби вие разполагате с един справедлив командир, и вярвах, че неговата армия споделя позициите му. Макар да не питаехте особена любов към Ендър Уигин или към армия „Дракон“, аз очаквах, че няма да останете безучастни и да позволите на банда побойници да се нахвърлят на едно дребно момче, което не са успели да победят в честна битка. И се оказах прав. Когато изскочихте навън в коридора и станяхте свидетели на ставащото, аз бях горд с онова, което защитавахте. А сега се гордея, че съм един от вас.

С това успя да ги спечели. Ласкателството почти винаги постигаше целта си, особено когато е искрено — тогава неизменно успяваше. Като им даде да разберат, че вече са спечелили неговото уважение, той разсея голяма част от напрежението. Те разбира се очакваха, че като бивш „Дракон“ той може би таи презрение към първата армия, победена от Ендър Уигин. Сега знаеха, че не е така, и той имаше шанс да спечели уважението им.

Иту заръкопляска. Останалите момчета се присъединиха към него. Аплодирането не беше продължително, но ясно показва, че вратата между тях и Бийн е отворена... или поне откряната.

Той вдигна ръка, за да въдвори тишина — тъкмо навреме, защото овациите вече утихваха.

— Бих искал да поговоря няколко минути с взводните командири в стаята си. Останалите са свободни до началото на тренировката.

Иту почти начаса изникна до него.

— Добре се справи — похвали го той. — Само в едно събрание.

— В какво?

— Ти не си единственият новак тук.

— Назначили са някой от драконите в „Заек“? — само за миг Бийн си позволи да се надява, че е Николай. Един верен приятел щеше да му е добре дошъл.

Де такъв късмет...

— Не, един войник от армия „Дракон“ също би бил ветеран! Искам да кажа, съвсем *ново* момче. Постъпило е във Военното училище едва вчера следобед и са го назначили при нас снощи, след като ти намина.

— Новобранец? И веднага са го назначили в армия?

— Ами, разпитахме го за това — оказа се, че е учил почти по същата програма като нас. На Земята са му направили куп операции и през цялото това време е залягал над учебниците, обаче...

— Искаш да кажеш, че все още се възстановява от операциите?

— Не, ходи си съвсем нормално. Той е... виж, защо просто не отидеш да го видиш? Искам само да знам ще го назначиш ли в някой взвод или какво?

— Ами, я да го видим.

Иту го поведе към дъното на спалнята. Той бе там — застанал до леглото си, около педя по-висок, отколкото го помнеше Бийн, вече с еднакво дълги крака, и двата — прави. Онзи, който за последен път бе галил Поук, минути преди мъртвото й тяло да цопне във водата.

— Здравсти, Ахил — поздравя Бийн.

— Здравсти, Бийн — отвърна Ахил и се ухили победоносно. — Май тук ти си големият шеф.

— Така да се каже — рече Бийн.

— Вие двамата познавате ли се? — удиви се Иту.

— Познаваме се от Ротердам — обясни Ахил.

Не може да са го назначили случайно в моята армия. Никога не съм разказвал на никого за стореното от него, освен на сестра Карлота, но откъде да знам какво е казала тя на МФ? Може би са го пратили тук, защото са решили, че щом и двамата идваме от ротердамските улици и сме от една и съща банда... от едно и също семейство, аз мога да му помогна по-бързо да свикне с училището. Или може би са знаели, че той е убиец, способен дълго, дълго време да таи лоши чувства към някого и да нападне точно когато изобщо не го очакваш. Може би са знаели, че е искал да ме убие — така, както бе намислил да убие Поук. Сигурно е изпратен тук, за да стане моят Бонсо Мадрид.

Само че аз не съм ходил на курс по самозащита. И съм му до кръста — ако реша да го фрасна в носа, не мога да подскоча достатъчно високо! Каквото и да се опитвах да постигнат, когато подлагаха на риск живота на Ендър, той винаги е имал по-голям шанс за оцеляване от мен.

Единственото, което работи в моя полза е, че Ахил иска да оцелее и да преуспее повече, отколкото жадува за отмъщение. Той не може да таи злобата си вечно, затова не бърза да си отмъщава. И за разлика от Бонсо никога не би си позволил да нападне при

обстоятелства, които лесно ще го разкрият като убиец. Докато той смята, че аз съм му нужен, и ако никога не оставам сам, вероятно ще съм в безопасност.

Безопасност. Той потръпна. И Поук се чувстваше в безопасност.

— Там Ахил бе *моят* командир — рече Бийн. — Благодарение на него ние, една тайфа деца, останахме живи. Той успя да ни вкара в благотворителната кухня.

— Бийн е твърде скромнен — възрази Ахил. — Всъщност цялото това нещо го измисли той. Принципно той ни внуши идеята, че трябва да си сътрудничим. Оттогава научих много неща, Бийн. Цяла година не можех да правя друго, освен да чета книги и да уча — когато не ми кълцаха краката и не ми раздробяваха костите, за да израснат наново. Най-сетне научих достатъчно, че да разбере какъв скок ни накара да направим ти. От варварство към цивилизация. Нашият Бийн е едно умалено повторение на човешката еволюция.

Бийн не бе толкова глупав, че да не забележи кога се опитват да го ласкаят. В същото време доста добре му идваше това ново момче, дошло тук направо от Земята, което вече го познаваше и демонстрираше уважението си към него.

— Или поне на еволюцията на пигмеите — подметна той.

— Бийн беше най-коравото копеленце, което някога съм виждал на улицата, казвам ти!

Не, точно от това Бийн в момента нямаше нужда. Ахил току-що бе преминал границата между ласкателството и собственическото отношение. Приказките, че Бийн бил „кораво копеленце“ задължително щяха да поставят Ахил по-горе от Бийн и да му дадат правото да го оценява. Тези истории можеха дори да са от полза на Бийн, но най-вече щяха да утвърдят Ахил, да го направят вътрешен човек много по-бързо, отколкото иначе би успял да се впише. А Бийн все още не искаше Ахил да става вътрешен човек.

Ахил вече се беше развихрил и все повече войници се събираха около него, за да го слушат.

— Да ви разкажа как ме взеха в бандата на Бийн...

— Не беше моята банда — пресече го Бийн. — Тук, във Военното училище, не разправяме истории за дома, нито пък ги слушаме. Така че ще съм ти признателен, ако никога повече не разправяш случки от Ротердам — поне докато си в моята армия.

Достатъчно се беше правил на любезен, докато произнасяше първата си реч. Но сега беше време да покаже авторитет.

Ахил не показва никакви признаци на притеснение, когато го смъмри.

— Ясно. Няма проблеми.

— Време е да се подготвите за часовете — рече Бийн на войниците. — Трябва само да поговоря с взводните си командири. — Бийн посочи Амбул, един тайландец, който — според прочетеното от него в рапортите за учениците — отдавна щеше да е станал взводен командир, ако не беше склонността му да пренебрегва глупавите заповеди. — Ти, Амбул. Назначавам те да упътиш Ахил къде и по какво има часове, да му покажеш как се облича боен костюм, как работи и да му обясниш основите на движението в бойната зала. Ахил, ти ще слушаш Амбул като Господ, докато не те назнача в редовен взвод.

Ахил се ухили.

— Но аз не слушам Господ.

Мислиш, че не знам ли?

— Правилният отговор на моите заповеди е „Тъй вярно“.

Усмивката на Ахил се стопи.

— Тъй вярно!

— Радвам се, че си тук — излъга Бийн.

— И аз се радвам, че съм тук, сър — отвърна Ахил. Бийн изобщо не се съмняваше, че той говори истината. Неговите причини за радост бяха сложни и несъмнено вече включваха и отново пробудилото се желание да види как Бийн умира.

За първи път Бийн проумя причината, поради която Ендър винаги се бе държал така, сякаш изобщо не забелязва заплахата, която представляваше Бонсо. Всъщност изборът беше много прост. Да действа в интерес на собственото си спасение или на постоянния контрол над своята армия. За да спечели наистина авторитет, Бийн трябваше да настоява за пълно подчинение и уважение от страна на войниците си — дори това да означаваше да унижава Ахил, дори и да означаваше да увеличи опасността за самия себе си.

Ала една частица от него мислеше: Ахил нямаше да е тук, ако не притежаваше способностите на предводител. Той се справяше необикновено добре като наш татко в Ротердам. Сега аз нося

отговорността той да навакса възможно най-бързо заради потенциалната полза, която би имал от него МФ. Не мога да си позволя личните ми страхове да се намесват. Нито пък омразата ми към него — заради онова, което стори на Поук. Затова, дори Ахил да е выпльщение на самото зло, моята работа е да го превърна във високоефективен войник с добри изгледи да стане командир.

А междувременно ще си пазя кожата.

ИЗПИТАНИЕ И ГРЕШКА

— Значи сте го приели във Военното училище?!

— Сестра Карлота, в момента аз съм в отпуск. Което означава, че съм уволнен, в случай, че не разбирате подхода на МФ към тези неща.

— Уволнен! Що за несправедливост! Трябва да ви застрелят!

— Ако сестрите на Свети Николай имаха манастири, вашата абатиса би ви наложила сурова епитимия заради тази нехристиянска мисъл.

— Изписали сте го от болницата в Кайро и директно сте го изпратили в космоса. Въпреки че ви предупредих.

— Не забелязахте ли, че говорим по съвсем обикновен телефон? Аз се намирам на Земята. Военното училище вече се управлява от друг.

— Ахил вече се е превърнал в сериен убиец, да знаете! В Ротердам е убил не само момичето. Там имаше и едно момче — онова, което Хелга наричаше Одисей. Откриха трупа му преди няколко седмици.

— През последната година Ахил е бил в болница.

— Според съдебния лекар убийството е станало поне преди година. Тялото е било скрито зад някакъв склад близо до рибния пазар. Така миризмата не се е усещала. Има и още жертви. Един учител от училището, в което го записах.

— Да, правилно. Вие го записахте в училище далеч преди мен.

— Учителят паднал от висок етаж и починал.

— Няма свидетели. Нито улики.

— Точно така!

— Забелязвате някаква тенденция ли?

— Да, това е моето мнение. Ахил внимава как убива. Той не избира жертвите си наслуки. Премахва всеки, който го е видял безпомощен, осакатен или пребит — той не може да понесе срама. И го заличава, като придобива абсолютна власт над човека, дръзнал да го унижи.

— Вече разбирате и от психология?

— Изложих фактите пред специалист.

— Предполагаемите факти.

— Не се намирам в съда, полковник. В момента разговарям с човека, записал този убиец в едно училище при детето, измислило първоначалния план как той да бъде унижен. Детето, което е призовавало да го убият. Моят специалист ме увери, че шансът Ахил да не нападне Бийн е нулев.

— В космоса не е толкова лесно, колкото си мислите. Нали разбирате, там няма пристанище.

— Знаете ли как разбрах, че сте го изпратили в космоса?

— Убеден съм, че си имате източници — както смъртни, така и небесни.

— Моята скъпа приятелка доктор Вивиан Деламар е хирургът, който е възстановил крака на Ахил.

— Аха, спомням си, че я препоръчахте.

— Преди да разбере какво всъщност представлява Ахил. Когато го разбрах, й се обадох, за да я предупредя да внимава. Защото според моя специалист и тя се намираше в опасност.

— Хирургът, възстановил крака му? Защо?

— Никой не го е виждал по-безпомощен от хирурга, който го е рязал, докато Ахил е лежал упоен. Убедена съм, че с разума си той е осъзнавал, че не е справедливо да причинява вреда на тази жена, сторила му толкова добро. Но същото важи и за Поук, първата му жертва. Ако е била първата.

— Значи, доктор Вивиан Деламар... Вие сте я предупредили. Какво е видяла тя? Да не би да е измърморил някакво признание, докато е бил под упойка?

— Никога няма да разберем. Тя е мъртва.

— Шегувате се.

— Обаждам ви се от Кайро. Утре е погребението й. Бяха решили, че е инфаркт, но аз ги посъветвах да потърсят белег от инжекция. Намериха го — и сега смъртта й се води убийство. Ахил наистина знае как да чете. Научил е кои наркотици биха му свършили работа. Как я е накарал да мирува, докато ѝ бие инжекцията, това не знам.

— Как да ви повярвам, сестра Карлота? Момчето е щедро, любезно, хората са привлечени от него, той е роден водач. Такива хора не стават убийци.

— Кои са мъртвите? Учителят, който го изкарал пред класа и му се подиграл за невежеството, малко след като е постъпил в училището. Лекарката, която го е видяла проснат на операционната маса, упоен. Безпризорното момиче, чиято банда го е съборила на земята. Уличното момче, което се е клело, че ще го убие и го е накарало да се укрива. Може би аргументът, че всичко това са съвпадения, би убедил съдебните заседатели, но вас не бива да вкарва в заблуда.

— Добре, успяхте да ме убедите, че заплахата би могла да съществува. Но аз вече предупредих учителите във Военното училище, че може да възникне опасност. А и сега наистина не отговарям за Военното училище.

— Но продължавате да поддържате връзка с него. Ако ги предупредите по-настоятелно, ще предприемат нещо.

— Ще ги предупредя по подобаващ начин.

— Лъжете ме.

— И по телефона ли познавате?

— Вие искате Бийн да бъде изложен на опасност!

— Сестро... да, искам го. Но не чак толкова много. Ще направя каквото мога.

— Ако позволите да сторят зло на Бийн, Господ ще има сметки за уреждане с вас.

— Тогава ще му се наложи да се нареди на опашката, сестра Карлота. Военният трибунал на МФ има

предимство.

Бийн погледна в отдушника на стаята си и се зачуди кога е бил толкова мъничък, че да се побере вътре. Колко голям е бил тогава — колкото плъх?

За щастие сега, когато разполагаше със собствена стая, не му се налагаше да се ограничава с изходните канали. Той покачи стола върху масата и се напъха в дългите, тънки всмукателни канали в стената откъм коридора. Корнизът на канала стърчеше навън — състоеше се от няколко продълговати части. Ламперията под него се отделяше от занитената стена отдолу. Твърде лесно при това. Сега пространството беше достатъчно и почти всяко дете от Военното училище можеше да се промъкне над тавана в коридора.

Бийн се съблече и отново пропълзя във въздушната система.

Този път му беше по-тясно — направо се учудваше колко е пораснал. Бързо стигна до ремонтните съоръжения край пещите. Проучи как работи системата за осветление и внимателно обиколи, като сваляше крушки и стенни светлини там, където му беше нужно. Скоро се образува широка вертикална шахта, която потъваше в мрак след затварянето на вратата. Беше сумрачно дори и когато вратата беше отворена. После внимателно нагласи капана.

Ахил не преставаше да се учудва на това как вселената се подчинява на волята му. Каквото и да си пожелаеше, то явно се сбъдваше. Поук и бандата ѝ го издигнаха над другите побойници. Сестра Карлота го изпрати в църковното училище в Брюксел. Доктор Деламар му оправи крака, за да може да *тича* — вече с нищо не се различаваше от всички останали момчета на неговата възраст. А сега се намираше във Военното училище... и кой да бъде първият му командир? Дребосъкът Бийн, готов да го поеме под крилото си, да му помогне да се издигне тук. Сякаш вселената бе създадена, за да му служи, а всички хора в нея бяха настроени да откликват на желанията му.

В бойната зала беше толкова страхотно, че чак не беше за вярване. Война в кутийка. Насочваш оръжието и костюмът на другото хлапе се вдървява. Разбира се, Амбул бе допуснал грешката да демонстрира това, когато замрази Ахил. Смя му се, докато той, ужасен, се носеше във въздуха, неспособен нито да мръдне, нито да смени посоката, в която го отлиташе. Хората не биваше да правят така. Не беше редно и вечно щеше да го гризе отвътре, докато не оправеше нещата. В света трябваше да има повече доброта и уважение.

Също като Бийн. Отначало му се беше сторил обещаващ, но после започна да го разочарова. Погрижи се другите да разберат, че *навремето* Ахил му е бил татко, но сега е само войник от неговата армия. Нямаше нужда! Не бива да разочароваш хората. Бийн се бе променил. Навремето, когато Поук повали Ахил по гръб и го засрами пред всички онези малки деца, тъкмо Бийн му показва уважение. „Убийте го“ — бе казал той. Тогава това дребосъче разбираше нещата — знаеше, че дори и повален, Ахил е опасен. Но като че сега го бе забравил. Всъщност Ахил почти беше сигурен, че Бийн е казал на Амбул да замрази бойния му костюм и да го унижи в тренировъчната зала. Бе нагласил нещата така, че другите да му се присмиват.

Аз бях твой приятел и закрилник, Бийн, защото ти прояви уважение към мен. Но сега трябва да преоценя отношението си към теб заради поведението ти тук, във Военното училище. Не показваш никакво уважение към мен!

Неприятното беше, че на учениците във Военното училище не се предоставяше нищо, което да се използва като оръжие — всичко бе напълно безопасно. А и никой никога не оставаше сам. Освен командирите. Сами в стаите си. Звучеше обещаващо. Но Ахил подозираше, че учителите си имат начини да следят къде се намира всеки ученик в даден момент. Трябваше да разучи системата, да разбере как може да се изплъзне от нея — и тогава можеше да пристъпи към възстановяване на справедливостта.

Но знаеше и още нещо: той щеше да научи, каквото му беше нужно. Възможности щяха да изникнат. И тъй като той беше Ахил, щеше да забележи тези възможности и да се възползва от тях. Нищо не можеше да прекъсне възхода му, докато не придобиеше цялата власт, която може да съсредоточи в ръцете си. Тогава в света щеше да се възцари съвършената справедливост, а не тази мизерна система, която

допуска толкова много деца да скитат гладни, невежи и сакати по улиците, докато други се радват на благополучие, сигурност и здраве. Всички тези възрастни, които от хиляди години дърпаха конците, бяха глупаци или загубеняци. Но вселената се подчиняваше на Ахил. Той и само той щеше да поправи неправдите.

На третия ден, откакто беше във военното училище, армия „Заек“ проведе първото си сражение под командването на Бийн. Загубиха. Нямаше да загубят, ако командир беше Ахил. Бийн вършеше някакви глупости, правеше се на много внимателен и оставяше на взводните да вземат решенията. Но беше очевидно, че предшественикът му е подбрал зле взводните. Ако Бийн искаше да победи, трябваше да затегне контрола. Когато се опита да му го предложи, хлапето само се усмихна многозначително — с влудяващо надменна усмивка — и му заяви, че ключът към победата бил в това, всеки взводен командир, а по-нататък и всеки войник, да огледат цялата ситуация и да действат независимо в името на победата. На Ахил му се прищя да го зашлеви — толкова тъпо, толкова малоумно беше изказването му. Човекът, който знае как да установи ред, не оставяше на другите да си забъркват разни каши по къошетата на света. Той поемаше юздите и ги дърпаше рязко и здраво. Налагаше подчинение с камшик. Както е казал Фридрих Велики: войникът трябва да се бои от офицерите си повече, отколкото от вражите куршуми. Не можеш да управляваш без откровеното налагане на сила. Последователите трябва да прекланят глава пред водача. Те трябва да му *отстъпят* главите си и да се оставят да ги управлява единствено умът и волята на водача. Изглежда никой освен Ахил не разбираше, че тъкмо в това е великата сила на бъргерите. Те нямаха индивидуално съзнание, притежаваха единствено съзнанието на рояка. Те се подчиняваха безпрекословно на царицата. Не можем да победим бъргерите, докато не започнем да се учим от тях, докато не станем като тях.

Но беше безсмислено да обяснява това на Бийн. Той нямаше да го изслуша. Затова никога нямаше да превърне армия „Заек“ в рой. Той сякаш нарочно създаваше хаос. Беше непоносимо.

Непоносимо — и все пак тъкмо когато Ахил мислеше, че повече не може да понася тази глупост и прахосничество, Бийн го извика в стаята си.

Ахил се стресна, щом влезе и видя, че Бийн е махнал капака на отдушника и част от ламперията на стената. Това му даваше достъп до системата от въздушни канали. Ахил никак не го бе очаквал.

— Съблечи се — подкани го Бийн.

Ахил надушваше, че ще се опитат да го унижат.

Но и самият Бийн си събличаше униформата.

— Те ни следят чрез униформите — обясни той. — Ако не си облечен с униформа, не знаят къде си — освен в гимнастическия салон и в бойната зала, където разполагат със скъпи уреди, следящи всички топли тела. Но ние няма да ходим на нито едно от тези места, така че се съблечи.

Бийн беше гол. И тъй като влезе пръв, Ахил не се срамуваше да извърши същото.

— Двамата с Ендър го правехме — рече Бийн. — Всеки мислеше Ендър за страхотен командир, но истината беше, че той знаеше всички планове на останалите командири, защото ги шпионирахме през въздушните канали. И не само командирите. Разбирахме какво са намислили учителите — винаги го знаехме предварително. Така не е трудно да победиш.

Ахил се засмя. Това беше прекалено хубаво. Бийн можеше да е глупак, но този Ендър, за когото Ахил бе слушал толкова много, *той* знаеше какво върши.

— Трябват двама души, така ли?

— За да стигнеш до мястото, където аз шпионирам учителите, се минава през една широка шахта. Там е тъмно като в рог. Аз не мога да сляза надолу. Трябва ми някой, който да ме смъкне и после пак да ме издърпа нагоре. Не знаех на кого от армия „Заек“ бих могъл да се доверя и тогава... се появи ти. Приятел от старите времена.

Отново се повтаряше същото. Вселената се подчиняваше на неговата воля. Двамата с Бийн щяха да останат сами. Никой нямаше да ги проследи. Никой нямаше да разбере какво е станало.

— Навит съм — рече Ахил.

— Вдигни ме — помоли го Бийн. — Ти си достатъчно висок и можеш да се изкачиш сам.

Бийн явно бе минавал оттук много пъти. Той напредваше бързо по канала, а стъпалата и задникът му лъщяха на ярката светлина на коридорните лампи. Ахил забеляза къде поставя ръцете и краката си и

скоро започна да избира пътя си също толкова сръчно, колкото и Бийн. Всеки път, когато стъпеше на крака си, се чудеше как може да стъпва. Кракът му отиваше там, където той искаше да отиде, и беше достатъчно силен да го крепи. Доктор Деламар можеше и да е опитен хирург, но дори и тя бе казала, че никога досега не е виждала тяло, което да реагира на операциите като тялото на Ахил. Тялото му знаеше как да се запази цяло, очакваше да е силно. Цялото му минало, всички тези сакати години, бяха начинът, по който вселената учеше Ахил на непоносимост към безредието. А сега Ахил имаше съвършено тяло и бе готов да се залови с въдворяването на справедливостта.

Ахил много внимателно си отбелязваше маршрута, по който вървяха. Ако му се удадеше възможност, на връщане щеше да е сам. Не можеше да си позволи да се загуби или да се издаде. Никой нямаше да разбере, че е влизал във въздушната система. Стига да не им дадеше никакви основания, учителите никога нямаше да го заподозрат. Те знаеха само, че двамата с Бийн са приятели. И когато Ахил започнеше да скърби за детето, сълзите му щяха да са истински. Те винаги бяха истински, защото в трагичната смърт имаше някакво благородство. Величие — великата вселена осъществяваше волята си чрез преданите ръце на Ахил.

Пещите ревяха, когато стигнаха в едно помещение, където скелето на станцията се виждаше. Огънят беше хубаво нещо. Почти не оставяше останки. Хората умираха от случайно падане в огън. Непрекъснато се случваше. Бийн, който пълзи наоколо сам... Щеше да е хубаво да се приближат до пещите.

Вместо това Бийн отвори една врата, която отвеждаше в тъмното. Светлината от отвора осветяваше черно пространство и не стигаше много далеч навътре.

— Не престъпвай ръба — рече весело Бийн и вдигна от земята една макара с много фина корда. — Това е „линията на смъртта“. Осигурява безопасност. Държи работниците да не отплават в космоса, докато работят извън станцията. Двамата с Ендър я нагласихме — заметната е върху една греда горе и аз увисвам на нея в средата на шахтата. Не можеш да я стиснеш с ръце, защото веднага се връзва в кожата. Затова я завържи стегнато около тялото си — виждаш ли, не се хлъзга? — и я затегни. Гравитацията не е толкова силна и затова аз

само отскачам. Измерихме я така, че спирам точно на равнището на отдушниците, които водят към учителските стаи.

— Не боли ли, когато спреш?

— Боли зверски — отвърна Бийн. — Но нали знаеш, няма ли болка, няма и резултат. Свалям кордата, закачам я на един болт и тя си стои там, докато се върна. Когато се върна, ще я дръпна три пъти. Тогава ще ме издърпаш. Но *не* с ръце. Ще излезеш през вратата. Когато стигнеш до мястото, откъдето влязохме, заобиколи гредата и продължавай, докато не докоснеш стената. Тогава чакай там, докато се залюлея и се приземя ето на този перваз. Тогава ще се развържа, ти се връщаш и оставяме кордата за другия път. Видя ли колко е просто?

— Ясно — отвърна Ахил.

Вместо да отиде до стената, беше елементарно просто да продължи. А Бийн да се рее във въздуха и да не може да се залови за нищо. Тогава щеше да има много време да се помотае из онази тъмна стая. Сред рева на пещите и вентилаторите никой нямаше да чуе виковете на Бийн за помощ. А Ахил щеше да има време да огледа всичко. Да открие как се влиза в пещите. Щеше да залюлее Бийн обратно, да го удуши и да метне тялото в огъня. И да спусне кордата вътре в шахтата. Никой нямаше да я намери. По всяка вероятност нямаше да намерят и Бийн, а дори и да го намереха, меките му тъкани щяха да са изпепелени. Всички доказателства за удушване щяха да са унищожени. Чиста работа. Щеше да му се наложи да вкара и известна импровизация, но така беше винаги. Ахил можеше да се справя с дребните проблеми в движение.

Ахил направи примка, пъкна се в нея и я затегна под мишниците си, а Бийн се пъкна в примката в другия край.

— Готово — обади се Ахил.

— Провери дали е стегната, защото ако е отпусната, ще те среже, когато стигна дъното.

— Да, обтегната е.

Но Бийн трябваше да провери. Той пипна с пръст кордата.

— Обтегни я още — рече той.

Ахил я обтегна.

— Така е добре — рече Бийн. — Това е. Давай.

„Давай“ ли? Това беше работа на Бийн!

После кордата се обтегна и краката на Ахил се отлепиха от пода. С още няколко издърпвания той увисна във въздуха в тъмната шахта. Кордата се впи болезнено в кожата му.

Когато Бийн каза „Давай“, той говореше на някой друг. Някой, който вече беше там, и ги причакваше. Предателчето му с предателче!

Ала Ахил не каза нищо. Той се пресегна, за да провери дали достига гредата над него, ала не можеше да я достигне. Нито пък можеше да се изкатери по кордата — не и с голи ръце, когато собствената тежест на тялото му я обтягаше.

Той се загърчи в примката — мъчеше се да се залюлее. Но без значение докъде стигна и в двете посоки, така и не докосна нищо. Нито стена, нито нещо, на което би могъл да се залови.

Време беше да проговори.

— Какво правиш, Бийн?!

— Заради Поук е — отвърна Бийн.

— Тя е мъртва, Бийн.

— Ти я целуна. А после я уби. Хвърли я в реката.

Ахил усети как кръвта приижда към лицето му. Никой не беше видял това. Бийн гадаеше. Но... откъде знаеше, че Ахил първо я е целунал, освен ако не бе видял?

— Грещиш — рече Ахил.

— Много жалко, ако е така. Тогава заради престъплението ще загине невинен човек.

— Да загине ли? Хайде, Бийн, дръж се сериозно. От тебе убиец не става.

— Но горещият сух въздух в шахтата ще го стори вместо мен. Ще изсъхнеш за един ден. Устата ти е вече леко пресъхнала, нали? И после ще си висиш там и ще се мумифицираш. Това е системата за всмукване, така че в нея въздухът се филтрира и пречиства. Дори и тялото ти да засмърди, никой няма да го подуши. Никой няма да те види — ти се намираш точно над мястото, което се осветява при отваряне на вратата. Не, изчезването на Ахил ще бъде мистерията на Военното училище. Ще разказват истории за призрака Ахил и ще плашат с тях новобранците.

— Бийн, не съм виновен аз.

— Нещастен глупак! Аз те видях, Ахил! Не ме интересува какво ще ми кажеш — видях те! Но не съм и предполагал, че някога ще ми се

удаде възможност да те накарам да си платиш за онова, което й стори. От Поук си видял само добро. Аз й казах да те убие, ала тя те пожали. Направи те крал на улиците. А за благодарност ти я уби.

— Не съм я убил.

— Чакай да ти обясня, Ахил, защото ти явно си твърде тъп и не разбираш в какво положение се намиращ. Първо на първо, забрави откъде идваш. На Земята ти бе свикнал да си много по-умен от всички около теб. Но тук, във Военното училище, *всички* са умни поне колкото теб, а повечето сме и по-умни. Смяташ, че Амбул не е забелязал как го гледаш ли? Вярваш ли, че не подозира как си го набелязал за убиване, след като ти се е присмял? Мислиш, че другите войници от армия „Заек“ са се усъмнили, когато им разказах за теб? Те вече бяха забелязали, че на теб нещо ти има. Възрастните може и да не го забелязват, може и да се хващат на твоите подмазвачески номера, но не и *ние*. И тъй като току-що имахме такъв един случай, когато едно момче се опита да убие друго, никой не би се примирил отново с нещо подобно. Никой нямаше да те изчака да нападнеш пръв. Защото ето как стоят нещата: тук изобщо не ни дреме за честността. Ние сме войници. Войниците не отпускат на противника спортменски шанс. Войниците застрелват в гръб, слагат капани и устройват засади, лъжат противника и гледат да превъзхождат числено другата гад винаги, когато е възможно. Но ти беше твърде самонадеян, тъп и твърде смахнат, за да го загрееш.

Ахил знаеше, че Бийн е прав. Много беше сбъркал в сметките. Беше забравил, че когато Бийн каза на Поук да го убие, той не само бе проявил уважение към Ахил. Бе настоял наистина да го убият.

Тази работа вървеше много накриво.

— Значи ти остават само два изхода от това. Единият е да си висиш там, а ние да се редуваме на вахта, за да сме сигурни, че не си намерил начин да се измъкнеш, докато не умреш — тогава ще можем да те зарежем и да си гледаме живота. Другият е да си признаеш всичко — и като ти казвам всичко, значи всичко, а не само онова, което си мислиш, че вече знам — и да го признаеш докрай. Пред учителите. Пред психиатрите, на които ще те изпратят. Признавай си, докато не те изпратят в лудница на Земята. Не ни пука коя точно ще си избереш. Важното е никога повече да не се разхождаш свободно по коридорите на Военното училище. Нито където и да било другаде. Е... какво

избираш? Да изсъхнеш на кордата или да обясниш на учителите колко си откачен всъщност?

— Доведи учител. Ще призная.

— Ти не ме ли чу, като ти обяснявах, че никак не сме глупави? Ще си признаеш сега. Пред свидетели. Със записващо устройство. Няма да водим тук учители, да те гледат как висиш и да се размекват от жалост. Всеки учител, който влезе тук, ще знае точно какво представляваш, а освен това ще присъстват и към шестима морски пехотинци, които ще те укротяват и упояват — защото тук не си играем на игрички, Ахил. Тук не дават на никого шанс да избяга. Тук нямаш права. Връщат ти правата чак когато се върнеш на Земята. Това е последният ти шанс. Време е за признания.

Ахил едва се сдържа да не се изсмее гласно. Но беше важно Бийн да си мисли, че е победил. За момента наистина беше така. Ахил разбираше, че няма как да остане във Военното училище. Но на Бийн не му стигаше акъл да го убие и да го зареже. Не, Бийн напълно ненужно му позволяваше да остане жив. А докато Ахил беше жив, времето щеше да управлява всичко така, както искаше той. Вселената щеше да се огъва, докато някъде не се отвори врата и Ахил не излезе на свобода. И това щеше да се случи — по-скоро рано, отколкото късно.

Не биваше да ми оставяш вратички, Бийн. Защото някой ден аз ще те убия. Теб и всички останали, които ме видяха така безпомощен тук.

— Добре — рече Ахил. — Аз убих Поук. Удуших я и я хвърлих в реката.

— Продължавай.

— Какво още? Искаш да знаеш как тя се подмокри и се насра, докато умираше ли? И как очите ѝ изхвъркнаха?

— Заради едно убийство няма да те затворят в психиатрия, Ахил. Знаеш, че си убивал и преди.

— Кое те кара да мислиш така?

— Убийството никак не те притесни.

Никога не го бе притеснявало — дори и първия път. Бийн просто не разбираше властта. Ако отнемането на живот те *притеснява*, значи си негоден за власт.

— Убих и Одисей, разбира се, но само защото беше досаден.

— И още?

— Аз не съм масов убиец, Бийн.

— Ти живееш, за да убиваш, Ахил. Хайде, изплюй всичко. А после ме убеди, че *наистина* е било всичко.

Всъщност Ахил просто отлагаше. Вече наистина бе решил да си каже всичко.

— Последна беше доктор Вивиан Деламар — рече той. — Казах ѝ да не ме оперира под пълна упойка. Помолих я да ме остави в съзнание, обясних ѝ, че бих понесъл дори болката. Но тя искаше да контролира всичко. Е, щом толкова обичаше да контролира всичко, защо се обърна с гръб към мен? И защо беше толкова тъпа, та наистина повярва, че имам пистолет? Притиснах тила ѝ толкова силно, че дори не усети как забих иглата точно до мястото, където я ръчкаше уредът за натискане на езика. Умря от инфаркт в кабинета си. Никой не разбра, че съм бил там. Още ли искаш?

— Искам да си кажеш всичко, Ахил.

Отне двайсет минути, но Ахил им издекламира цялата хроника — всичките седем пъти, когато бе налагал справедливост. На него въсъщност му харесваше да разказва. Досега никога не му се бе удавала възможност да покаже на някой колко е могъщ. Жадуваше да види лицата им — само това му липсваше. Искаше да види отвращението, което щеше да разкрие тяхната слабост, неспособността да погледнат властта в очите. Макиавели го е разбирал. Ако искаш да управляваш, не трябва да страниш от убийството. Саддам Хюсеин го е знаел — трябва да си склонен да убиваш със собствените си ръце. Не можеш вечно да се дърпаш и да оставяш другите да го вършат вместо теб. Сталин също го е разбирал — никога не можеш да бъдеш верен на никого, защото това само те прави слаб. Ленин се е държал добре със Сталин, дал му е шанс, издигнал го е от нищото до пазител на портата на властта. Но това не е попречило на Сталин да хвърли Ленин в затвора и после да го убие. Тъкмо това тези глупаци никога нямаше да разберат. Всичките военни историци бяха просто дървени философи. Цялата тази военна история... в по-голямата си част беше безполезна. Войната беше само едно от средствата, което великите мъже използваша, за да се сдобият с власт и да я запазят. Можеше да спреш един велик мъж единствено ако постъпиш като Брут.

Бийн, ти не си Брут.

Запали лампите. Нека видя лицата им.

Но лампите не светнаха. Когато свърши, те си тръгнаха и остана само светлината от вратата, която очерта силуетите им. Петима. До един голи — но мъкнеха записващото устройство. Дори го пробваха, за да се уверят, че са записали признанието на Ахил. Той чу собствения си глас — силен и непоколебим. Горд от делата си. Това щеше да докаже на ония слабаци, че е „умопобъркан“. Щяха да го оставят да живее. Докато вселената отново не се подчинеше на волята му и не го освободеше, за да властва сред кръв и ужас на Земята. Те не му бяха позволили да види лицата им, затова той нямаше избор. Когато заграбеше в ръцете си цялата власт, щеше да се наложи да убие всички, които по това време са учили във Военното училище. И без това идеята си я биваше. Тъй като всички блестящи военни умове на века са били събрани тук по едно или друго време, бе ясно, че ако иска да управлява, без никой да го застрашава, Ахил трябва да се отърве от всички, чиито имена фигурират в списъците на Военното училище. Тогава нямаше да има съперници. След това, до края на живота си щеше да подлага на тестове деца, за да открива и най-малката искрица на военен талант. Ирод е знаел как се пази власт.

ШЕСТА ЧАСТ
ПОБЕДИТЕЛ

21

ДОГАДКИ

— Повече няма да чакаме полковник Граф да поправя злото, което е сторил на Ендър Уигин. За да се справи със своята задача, Уигин няма нужда да посещава Тактическото училище. А ние се нуждаем от незабавно преместване на другите там. Те трябва да усетят какво могат старите кораби, преди да ги доведем тук и да ги напъхаме в симулаторите. А това изисква и време.

— Те са изиграли само няколко игри.

— Не биваше да им отпускам чак толкова много време. МЗС се намира само на два месеца път от вас, а когато те приключат с Тактическото, пътят оттам до ФлотКом ще отнеме четири месеца. Това им оставя само три месеца в Тактическото, преди да ги отведем в командирското училище. Три месеца, в които трябва някак да сбутае тригодишна програма за обучение.

— Трябва да ви кажа, че Бийн май издържа последното изпитание на Граф.

— Изпитание ли? Когато освободих полковник Граф, си мислех, че това е краят и на гадничката му изпитателна програмка.

— Нямахме представа колко е опасен този Ахил. Предупредиха ни, че съществувала опасност, но... той изглеждаше такъв симпатяга... не обвинявам полковник Граф, разберете ме — той е нямало как да го знае.

— Какво да знае?

— Че Ахил е сериен убиец.

— Това би трябвало да накара Граф да се чувства щастлив. На сметката на Ендър са само двама.

— Не се шегувам, сър. Ахил носи отговорността за седем убийства.

— И е минал през ситото?

— Знаел е какви отговори да дава на психологическите тестове.

— Моля те, кажи ми, че никое от тези седем убийства не е станало във Военното училище

— Убийство номер осем щеше да се състои точно там. Но Бийн го накара да признае всичко.

— Да не би Бийн да е станал изповедник?

— Всъщност, стратегията му беше много хитра, сър. Той успя да надхитри Ахил — подмами го да влезе в засада, единственият изход от която бе да си признае.

— Значи Ендър, възпитаното американско момченце от средната класа, убива хлапето, което иска да го пребие в банята. А Бийн, уличното хулиганче, предава сериен убиец на властите.

— По-важно за нашите цели е, че Ендър беше добър в изграждането на екипи, но се би с Бонсо в двубой, един срещу един. А Бийн пък, самотникът, който след цяла година, прекарана в училище, нямаше почти никакви приятели, надви Ахил, като събра екип от свои защитници и свидетели. Нямам представа дали Граф е предвидил и двата изхода, но резултатът бе, че неговите изпитания накараха всяко от момчетата не само да опровергае очакванията ни, но и да надвие собствените си наклонности.

— Наклонности ли?! Майор Андерсън!

— Ще опиша всичко в рапорта си.

— Опитайте се да го напишете, без да споменавате думата „наклонности“.

— Слушам, сър.

— Наредих бойният кораб „Кондор“ да вземе групата.

— Колко искате да бъдат, сър?

— Имаме нужда максимално от единайсет по всяко едно време. Карби, Бий и Мому вече пътуват към Тактическото училище, но Граф разправя, че от тези тримата само Карби вероятно би се сработил добре с Уигин. Наистина трябва да пазим мястото на Ендър, но

няма да ни навреди, ако разполагаме и с резерва. Затова изпратете десет души.

— Кой десет?

— Откъде да знам, по дяволите? Ами... Бийн със сигурност. И още девет, които според вас биха се сработили най-добре или с Бийн, или с Ендър като техен командир — както се получи.

— Един списък и за двамата възможни командири?

— Като поставиш Ендър на първо място. Искаме всички те да тренират заедно. Да станат екип.

Заповедта дойде в 17:00. Бийн трябваше да се качи на „Кондор“ в 18:00. Не че имаше багаж за стягане. Един час беше повече време, отколкото отпуснаха на Ендър. Затова Бийн отиде и съобщи на армията си какво е станало и къде заминава.

— Изиграли сме само пет игри — оплака се Иту.

— Когато автобусът пристигне на спирката, трябва да го хванеш, нали? — попита Бийн.

— Аха — съгласи се Иту.

— Кой друг заминава? — попита Амбул.

— Не ми казаха. Разбрах само, че ме изпращат в Тактическото училище.

— Дори не знаем къде се намира то.

— Някъде в космоса — обади се Иту.

— Вярно ли, бе? — нескопосна шегичка, но се разсмяха. Сбогуването не се оказа чак толкова мъчително. Беше прекарал в армия „Заек“ едва осем дни.

— Съжалявам, че не спечелихме нито една битка за теб — рече Иту.

— Щяхме да спечелим, ако исках — отвърна Бийн.

Изгледаха го така, сякаш се бе побъркал.

— Аз предложих да се отървем от класациите и да спрем да се косим кой побеждава. На какво щеше да прилича след това аз да побеждавам всеки път?

— На това, че наистина ти е пукало за класирането — отвърна Иту.

— Не това ме притеснява — обади се друг от взводните. — Да не би да ни казваш, че сме губели *нарочно*?

— Не, казвам ви, че приоритетът ми беше друг. Какво научаваме, когато се побеждаваме взаимно? Нищо. На нас никога няма да ни се наложи да се сражаваме с човешки деца. Ние ще се сражаваме с бъргерите. Затова, какво трябва да научим? Как да координираме атаките си. Как да откликваме един на друг. Как да почувстваме хода на битката и да поемаме отговорността за всичко, дори и да не командваме ние. *Ето какво* отработвах с вас, момчета. И ако *спечелехме*, ако влезехме и ги разпердушинехме, прилагайки *моята* стратегия, на какво щеше да научи това вас? Вие вече сте работили под командването на добър командир. Оставаше ви само да се сработите и помежду си. Затова ви поставях в мъчни ситуации и накрая вие намирахте начин да се измъкнете един друг. Да се сработите.

— Така и не се сработихме достатъчно добре, че да победим.

— Аз не го измервам по този начин. Вие успяхте да се сработите. Когато бъргерите се върнат, те ще объркат нещата. Освен нормалните военни сблъсъци те ще ни сервират неща, които и през ум не могат да ни минат, защото те не са човеци и не мислят като нас. За какво са ни офанзивните планове в такъв случай? Вие се стараете, давате всичко от себе си, но най-важното е да знаете какво да правите, когато командването рухне. Тогава ще останете сами единствено с ескадрилата, с кораба си или с оределия ударен отряд, на когото са му останали само пет оръжия на осем кораба. Ето върху какво работех аз. А после отивах в офицерската столова и обяснявах на другите командири какво съм научил. Какво сте ми показали вие. И от тях също се учех. А по-късно обяснявах всичко онова, което съм научил на вас, разбирате ли?

— Е, *можеше* поне да ни кажеш, че се учиш от нас — рече Иту. Всички все още му бяха малко сърдити.

— Не беше нужно да ви го *казвам*. Вие го разбрахте.

— Поне да ни бе казал, че няма лошо, дето не побеждаваме.

— Не ви го казах, защото се налагаше да се стремите към победата — това е най-важното. Особено когато дойдат бъргерите. Тъкмо тогава ще проявите ум — когато загубата ще означава, че и вие,

и всички, които някога сте обичали, и цялото човечество, ще загинат. Вижте, и без това не мислех, че ще сме дълго заедно. Затова използвах времето по най-добрия начин и за вас, и за мен. Вие сте готови да поемете командването на армии.

— А ти, Бийн? — попита Амбул. Усмиваше се, но в тона му се долавяше остра нотка. — Ти готов ли си да командваш флота?

— Не знам. Зависи дали те искат да победи — ухили се Бийн.

— Виж какво, Бийн — рече Амбул. — Войниците не обичат да губят.

— И точно *затова* — натърти Бийн — загубата е много по-могъщ учител от победата.

Чуха го и се замислиха. Някои закимаха.

— Ако оживеете — додаде Бийн и им се ухили.

Те също му се усмигнаха.

— През тази седмица ви дадох най-доброто, на което бях способен — рече Бийн. — И научих от вас толкова, колкото ми позволи умът. Благодаря ви. — Той се изправи и им козирува.

Те също му козируваха.

Той излезе.

И отиде в спалнята на армия „Плъх“.

— Николай току-що получи заповед за прехвърляне — осведоми го един взводен командир.

Бийн се зачуди дали няма да пратят и Николай заедно с него в Тактическото училище. Първата му мисъл беше „Ама той никак не е готов още!“, втората — „Как ми се иска да можеше да дойде!“, а третата — „Ама и аз съм един приятел, няма що! Първата ми мисъл да е, че той не заслужава да го повишат!“.

— Каква заповед? — попита Бийн.

— Назначен е за командир на армия. По дяволите, при нас той не е бил дори взводен командир! Прехвърлиха го тук едва миналата седмица!

— На коя армия?

— „Заек“ — взводният отново погледна униформата на Бийн. — О! Като гледам, той е *твоят* заместник.

Бийн се разсмя и тръгна към спалнята, която току-що беше напуснал.

Николай седеше вътре — вратата зееше, а той изглеждаше много объркан.

— Може ли да вляза?

Николай вдигна поглед и се усмихна.

— Каж ми, че си дошъл да си вземеш армията.

— Ще ти дам един съвет. Опитай се да побеждаваш. Според тях е важно.

— Не мога да повярвам, че си загубил и петте игри.

— Явно в едно училище, където вече няма листа, учениците се следят помежду си.

— Аз следя теб.

— Николай, как ми се иска и ти да дойдеш с мен!

— Какво става, Бийн? Дали е, каквото си мисля? Бъгерите ли идват?

— Не знам.

— Хайде стига, ти бързо ги схващаш тези работи.

— Ако бъгерите наистина идват насам, нямаше да оставят всички вас тук, в станцията. По-скоро щяха да ви изпратят на Земята или да ви евакуират на някой забутан астероид. Всъщност не знам. Според някои признаци наистина му се вижда краят. Според други сякаш нищо важно не се готви в близкото бъдеще.

— Може би нашите се канят да изпратят огромна флотилия срещу планетата на бъгерите, а вие ще растете по време на пътешествието.

— Може би — съгласи се Бийн. — Но времето за изпращане на такава флотилия е било точно след Второто нашествие.

— Е, ами ако чак сега са разбрали къде е родната планета на бъгерите?

Бийн направо се втрещи.

— Това не ми беше хрумвало! — възкликна той. — Та те сигурно са изпращали сигнали до вкъщи! Оставало е само да проследим посоката. Нали се сецаш — да последваме светлината. Както пише в инструкциите.

— Ами ако те не комуникират чрез светлина?

— Светлината може и да се бави цяла година, докато измине една светлинна година разстояние, но засега няма по-бързо нещо от нея.

— По-бързо нещо от нея, което познаваме — уточни Николай.
Бийн го погледна.

— О, знам, че е глупаво, физичните закони и тъй нататък... Но просто... непрекъснато си мисля за това. Не обичам да изключвам нещата само защото били невъзможни.

Бийн се разсмя.

— Да му се не види, Николай! Трябваше да те оставям да говориш повече, вместо да дрънкам непрестанно, когато спяхме на две съседни легла!

— Бийн, ти знаеш, че не съм гениален.

— Николай, тук всички сме гениални.

— Минал съм и аз покрай гениите...

— Е, чак за Наполеон не ставаш. Но, виж, за един прост Айзенхауер си доста подходящ. Само не очаквай да се разрева от жал за тебе.

Беше ред на Николай да се засмее.

— Ще ми липсваш, Бийн.

— Николай, благодаря, че дойде с мен, когато се изправих срещу Ахил.

— Тоя ми докара кошмари!

— И на мен.

— Радвам се, че доведе и другите — Иту, Амбул, Том Лудата глава. По едно време — докато Ахил висеше на жицата — ми се струваше, че ще ни трябват поне още шестима! Като видиш някой като него, разбираш защо са изобретили бесилото.

— Някой ден — обеща Бийн — и ти ще имаш нужда от мен, така както аз имах нужда от теб. И аз ще се отзова.

— Съжалявам, че не влязох в отряда ти, Бийн.

— Недей, ти беше прав — усмихна се той. — Аз те поканих, защото си ми приятел. Мислех, че имам нужда от приятел, но трябваше да постъпя като приятел и да разбера от какво имаш нужда *ти*.

— Никога повече няма да те разочаровам.

Бийн прегърна силно Николай. И Николай го прегърна.

Бийн си спомни как напусна Земята. Прегръщаше сестра Карлота и анализираше — „Тя има нужда точно от това, на мен то не ми струва нищо, затова ще я прегърна“.

Но аз вече не съм същото момче.

Може би защото все пак успях да отмъстя за Поук. Беше твърде късно да ѝ помогна, но поне накарах убиеца ѝ да си признае. Все пак го накарах да си плати, макар че това никога няма да е достатъчно.

— Върви да се запознаеш с армията си, Николай — рече Бийн.
— Аз трябва да хващам космически кораб.

Гледаше как Николай излиза през вратата, и го прониза остра болка, когато осъзна, че никога повече няма да види приятеля си.

Димак стоеше в стаята на майор Андерсън.

— Капитан Димак, аз наблюдавах как полковник Граф търпи постоянните ви оплаквания и вашата съпротива на заповедите му. Мислех си — Димак може и да е прав, но ако аз бях негов командир, никога не бих търпял подобна липса на уважение. Аз бих го изритал отгук и бих написал „неподчинение“ поне на четирийсет места в досието му. Смятам, че е редно да ви го кажа, преди да ми се оплачете.

Димак примигна.

— Хайде, чакам.

— Не е оплакване, по-скоро е въпрос.

— Тогава си задайте въпроса.

— Мислех, че вие трябва да подберете екип, който да е подходящ за Ендър, но също така и за Бийн.

— Доколкото си спомням, думата „също“ изобщо не е била споменавана. Но и така да е, случайно не ви ли е хрумвало, че това е невъзможно? Мога да подбера четирийсет изумителни деца, които биха служили с гордост и страст под командата на Андрю Уигин. Но колко от тях биха служили със *същата* гордост и страст под командата на Бийн?

Димак не можа да отговори.

— Според моя анализ, войниците, които избрах да изпратя с бойния кораб, са онези ученици, които са емоционално най-близки на Ендър Уигин. Те са най-отзивчиви към него, а едновременно с това са и сред дузината най-добри командири в училището. Освен другото, те хранят някаква особена враждебност към Бийн. Така че ако той стане техен командир, вероятно биха дали най-доброто от себе си.

— Те никога няма да му простят, че не е Ендър.

— Предполагам, че тъкмо това ще е предизвикателството за Бийн. Кого друго да изпратя? Николай е приятел на Бийн, но никак няма да е на мястото си там. Някой ден той ще е готов да постъпи в Тактическото училище, а после и в Командирското, но този ден още не е дошъл. А кои са другите приятели на Бийн?

— Той спечели голямо уважение.

— И отново го загуби, когато загуби пет игри поред.

— Обясних ви защо той...

— На човечеството не са му нужни обяснения, капитан Димак! Нужни са му победители! Ендър Уигин притежаваше огъня на победител. Бийн е способен да изгуби пет битки поред, сякаш те нямат никакво значение!

— Те *нямат* никакво значение. От тях той научи, каквото му беше нужно.

— Капитан Димак, разбирам, че попадам в същия капан като полковник Граф. Вие прекосихте границата между учителството и застъпничеството. Бих ви освободил като учител на Бийн, ако не бе фактът, че въпросът и без това си е съмнителен. Ще изпратя войниците, които вече избрах. Ако Бийн наистина е такова съкровище, той ще намери начин да се сработи с тях.

— Слушам, сър — отвърна Димак.

— Ако това ще те утеши, спомни си, че Том Лудата глава е един от онези, които Бийн заведе да изслушат признанията на Ахил. И Том Лудата глава *отиде* с него. Което намеква, че колкото по-добре познават Бийн, толкова по-насерiously го приемат.

— Благодаря, сър.

— Ти вече не носиш отговорност за Бийн, капитан Димак. Добре се справи с него. Поздравявам те за това. А сега... отново на работа!

Димак козирува.

Андерсън също козирува.

Димак излезе.

На бойния кораб „Кондор“ екипажът нямаше представа какво да ги прави тези деца. Всички знаеха за Военното училище — и капитанът, и пилотът го бяха завършили. Но след повърхностния разговор — „В коя армия служихте? О, по мое време *Плъх* бяха най-

добрите! Дракон бяха пълни мухльовци. Как се променят нещата, а?“ — нямаше какво повече да си кажат.

Когато вече не споделяха общите си грижи на армейски командири, децата се разделиха на естествени приятелски компании. Динк и Петра бяха приятели почти от първия си ден във Военното училище, а и бяха толкова по-големи от другите, че никой не се опита да проникне в затворения им кръг. Алей и Шен бяха в първата новобранска група на Ендър Уигин, а Влад и Самосвала, бившите командири на взводове „Г“ и „Д“ и вероятно най-големите обожатели на Ендър, също се навъртаха покрай тях. Том Лудата глава, Флай Моло и Горещата супа си бяха тройка още в армия „Дракон“. Лично, Бийн не очакваше да го включат в никоя от тези групи. Всъщност не страняха от него — поне Том Лудата глава му засвидетелстваше истинско уважение и често го включваше в разговорите. Ако Бийн се числеше към някоя от тези компании, то това беше групата на Том.

Единствената причина, поради която това разделяне на тесни кръгове го безпокоеше, беше, че цялата тази група определено бе нарочно подбирана, а не избрана наслуки. Те трябваше да развият доверие помежду си — силно, макар и не равностойно. Но тях ги бяха избрали за Ендър — за това можеше да се досети всеки идиот — и не беше работа на Бийн да предлага да играят заедно игри на борда, да учат заедно и всичко да правят заедно. Ако опитаеше да им се наложи като водач, това само щеше да издигне още стени помежду им, освен вече съществуващите.

Имаше само една групичка, която според Бийн нямаше място тук. Но той не можеше да направи нищо. Очевидно възрастните изобщо не виняха Петра за това, че тя почти бе предала Ендър в коридора вечерта преди битката на живот и смърт между Ендър и Бонсо. Но Бийн не беше съвсем убеден. Петра беше сред най-добрите командири, умна, способна да види нещата в перспектива. Как бе възможно да се остави Бонсо да я подведе? Разбира се, тя надали се бе надявала да унищожат Ендър. Но бе проявила нехайство, меко казано, а в най-лошия случай вероятно играеше някаква игра, която Бийн все още не разбираше. Затова той продължаваше да я подозира. Никак не беше хубаво да проявява такова недоверие, но нямаше как.

Бийн прекара четирите месеца път предимно в библиотеката. Сега, когато вече не бяха във Военното училище, той имаше основания

да вярва, че не ги следят толкова строго. На кораба просто липсваше нужното оборудване. Затова вече избираше четивата си, без да се притеснява какви изводи биха си направили учителите предвид книгите, които чете.

Изобщо не погледна нито военната история, нито теорията. Вече беше прочел всички основни автори — и доста други — знаеше на пръсти най-важните военни операции от гледна точка и на двете страни. Беше ги запааметил и можеше да ги възпроизведе при всяка възникнала нужда. Онова, което липсваше в паметта му, беше голямата картина. Кое движеше света. Политическа, социална, икономическа история. Какво се случваше с нациите, когато не бяха във война. Как влизаха и излизаха от война. Как им влияеха победите и пораженията. Как се сформираха и разпадаха съюзи.

И най-важното, но и най-трудно за установяване — какво става днес със света. Корабната библиотека разполагаше само с информацията, която е била актуална при последното му пребиваване на Междувездната станция — МЗС — където предоставяха за теглене оторизирания списък с документи. Бийн можеше да подаде запитване за допълнителна информация, но това изискваше компютърът в библиотеката да подаде заявки и да използва честотен диапазон за комуникации, което ставаше само със специално разрешение. Щяха да го забележат, имаше да се чудят защо това дете си вре носа, където не му е работа.

Но от информацията, която намери на борда, все пак успя да си сглоби в общи линии представа за положението на Земята и да стигне до някои изводи. В годините преди Първото нашествие различни властови блокове се надпреварваха помежду си, като използваха съчетание от тероризъм, „прочистващи“ стачки, ограничени военни операции, а също и икономически санкции. Служеха си с бойкот и налагане на ембарго, за да се докопат до властта, да дадат сериозно предупреждение или просто да изразят някакъв национален или идеологически гняв. Когато бъргерите дошли, Китай току-що се утвърдил като водеща световна сила както в икономическо, така и във военно отношение, и най-сетне се обединил под демократична власт. Северноамериканците и европейците се правеха на „Големите братя“ на Китай, но икономическото равновесие се бе променило.

Ала онова, което според Бийн бе движещата сила на историята, бе възвращащата се Руска империя. Докато китайците просто приемаха за даденост, че са центърът на вселената и толкова, руснаците — водени от поредица амбициозни демагози и авторитарни генерали — усещаха, че историята ги е изтласквала чрез измама от полагащото им се място век подир век и е време на това да се тури край. Затова тъкмо Русия бе форсирала създаването на Новия Варшавски договор. Възвърнала бе границите му от времето на най-голямото надмощие на съветската власт — дори бе минала отвъд тях, защото този път и Гърция бе техен съюзник, а усмирената Турция бе неутрализирана. Европа също бе на ръба на неутрализацията — руската мечта за хегемония от Тихия океан до Атлантика най-после бе изпълнима.

Тъкмо тогава дошли формиките и нанесли опустошителен удар върху Китай, оставил подире си стотици милиони трупове. Изведнъж сухопътните армии изгубили значението си, а въпросите на международната конкуренция били временно замразени.

Но това беше само на повърхността. Всъщност руснаците бяха използвали господството си над кабинета на Полемарха, за да изградят мрежа от офицери, заемащи ключови постове в цялата флота. Всичко бе подготвено за мащабна игра на надмощие, която щеше да започне веднага след победата над бъргерите — даже и преди това, ако решаха, че ще им е от полза. Странно, но руснаците доста открито декларираха намеренията си — както винаги. Те не притежаваха дипломатически талант, но го компенсираха с невероятната си упоритост. Преговорите за каквото и да било можеха да се проточат с десетилетия. А междувременно те бяха проникнали тотално във флота. Пехотните войски, верни на Стратегоса, щяха да бъдат изолирани и неспособни да се доберат до местата, където ще са нужни, защото нямаше да има кораби, които да ги откарат.

След края на войната с бъргерите руснаците явно имаха намерение да превземат флота за броени часове, а оттам — и света. Така им бе отредено. Северноамериканците си бяха все така самодоволни и убедени, че съдбата ще разреши всичко, както на тях им е угодно. Само неколцина демагози бяха прозрели опасността. Китайците и мюсюлманския свят я осъзнаваха, но дори и те не бяха способни да заемат някаква позиция от страх да не разрушат съюза, който правеше възможна съпротивата срещу бъргерите.

Колкото повече научаваше Бийн, толкова по-малко му се искаше да постъпва в Тактическото училище. Тази война щеше да е на Ендър и приятелите му. И макар Бийн да обичаше Ендър, колкото го обичаха всички, и с радост би воювал с тях срещу бъргерите, всъщност те нямаха нужда от него. Него го влечеше следващата война, борбата за световно господство. Руснаците *можеха* да бъдат спрени, стига да се вземеха нужните мерки.

Но в такъв случай трябваше да се запита: а *трябва* ли да бъдат спрени? Бърз, кървав, но резултатен преврат, който щеше да постави света под единна власт — това би означавало край на войните, водени от самото човечество, нали? И дали един такъв мирен климат не би бил по-добър за всички нации?

Така че докато Бийн разработваше своя план за спиране на руснаците, той се опитваше да си изгради представа какво ли би представлявала една световна Руска империя.

Стигна до извода, че тя няма да просъществува дълго. Защото покрай жизнеността, присъща на народа им, руснаците бяха развили смайващ талант да управляват лошо и с едно особено чувство за лични правомощия, което превръщаше корупцията в начин на живот. Институционалната традиция на компетентност, най-важна за успешно управление на света, при тях не съществуваше. В Китай тези институции и ценности бяха най-жизнеспособни. Но дори и Китай би бил недостоеен заместител на едно истинско световно правителство, стоящо над националните интереси. Негодното световно правителство щеше накрая да рухне под собствената си тежест.

Бийн копнееше да може да обсъди с някого тези неща — с Николай или дори с някой учител. Това, че собствените му мисли обикаляха в кръг, забавяше мисловния му процес. Без външни стимули бе трудно да се освободи от собствените си предположения. Един ум може да обмисля само въпросите, които сам си задава — рядко успява да се изненада сам. Но по време на пътуването, а след това и през месеците, прекарани в Тактическото училище, той бавно напредваше.

Пребиваването му в Тактическото беше мъгла от кратки пътувания и подробно разглеждане на разнообразни кораби. Бийн бе отвратен от това, че те сякаш се съсредоточаваха главно върху по-старите модели, което му се виждаше безсмислено — защо ще обучаваш командирите си на кораби, които те всъщност нямаше да

използват в сражение? Но учителите се отнесоха презрително към възраженията му и заявиха, че корабите в края на краищата си били кораби, а най-новите модели били на въоръжение и патрулирали по периметъра на Слънчевата система. Няколко излишни, които да предоставят за обучение на деца.

Много малко ги учеха на изкуството на пилотирането, защото не ги обучаваха да летят с корабите, а само да ги ръководят в битка. Трябваше да придобият представа как работят оръжията, как се движат корабите, какво може да се очаква от тях, какви са ограниченията им. Голяма част от това си беше чисто зубрене... но тъкмо механичното запаметяване Бийн го владееше дори и насън. Можеше да си спомни всичко, което бе прочел, дочул или изучавал поне малко.

Така че по време на целия си престой в Тактическото училище, където се справяше толкова добре, колкото и всички останали, той в действителност се бе съсредоточил върху текущата политическа ситуация на Земята. Тактическото училище се намираше до МЗС и затова постоянно обновяваха библиотеката му, и то не само с материал, оторизиран за включване в ограничения обем на корабните библиотеки. За първи път Бийн се запозна с произведения на актуални политически мислители от Земята. Четеше материалите от Русия и отново бе смаян от това колко открито те преследваха амбициите си. Китайските автори осъзнаваха опасността, но, нали си бяха китайци, не полагаха никакви усилия да спечелят подкрепата и на други нации, за да организират каквато и да било съпротива. За китайците щом нещо беше известно на Китай, значи беше известно навсякъде, където имаше значение. А сред евроамериканските нации господстваше едно високоучено невежество, което за Бийн си беше чисто влечение към смъртта. Само тук-там се срещаха будни умове, които се бореха за създаване на коалиции.

Особено привлякоха вниманието на Бийн двама популярни коментатори. Демостен на пръв поглед изглеждаше скандалджия, който си играеше с предразсъдъците и ксенофобията. Но имаше значителен успех като водач на народно движение. Бийн не знаеше дали животът под властта на правителство начело с Демостен би бил по-добър от този под властта на руснаците, но поне щеше да въведе конкуренция. Другият коментатор, набелязан от Бийн, беше Лок — високомерен, горделив тип, който бърбореше за световния мир и

изковаването на съюзи. Ала въпреки привидното му самодоволство, Лок като че работеше въз основа на същия набор от факти като Демостен. Приемаше за даденост, че руснаците изпитват буйно желание да „ръководят“ света, но не са подготвени да го ръководят по „благотворен“ начин. В известен смисъл Демостен и Лок сякаш провеждаха заедно проучванията си — четяха от едни и същи източници, научаваха фактите от едни и същи кореспонденти, но привличаха съвсем различна публика.

За известно време Бийн дори се забавляваше с предположението, че Лок и Демостен са едно и също лице. Но не, стилът на писане беше различен и, което беше по-важно, те мислеха и анализираха по различен начин. Бийн не вярваше някой да е толкова умен, че да фалшифицира това.

Които и да бяха те, тези двама коментатори бяха хората, които сякаш преценяваха най-точно ситуацията, затова Бийн започна да замисля есето си върху стратегията в света след победата срещу формиките като писмо едновременно до Лок и Демостен. Лично писмо. Анонимно писмо. Защото изводите му трябваше да станат известни, а тези двамата бяха в най-подходящо положение да осъществят идеите на Бийн.

Той се върна към старите си навици — в библиотеката наблюдаваше как различни офицери влизат в мрежата, и скоро на негово разположение бяха шест имена и пароли. Тогава той написа писмото си в шест части, като за всяка част използва различно име, а после ги изпрати на Лок и Демостен само с няколко минути разлика. Направи го точно в часа, когато в библиотеката се събираше навалица, и се погрижи точно по това време самият той да е влязъл в мрежата от чина си в спалнята, уж за да играе на някаква игра. Съмняваше се, че ще броят колко пъти удря клавишите — най-вероятно изобщо нямаше да се досетят, че всъщност по онова време той не е докосвал чина. Ако проследяха писмото обратно до него... щеше да стане лошо. По всяка вероятност нито Лок, нито Демостен щяха да се опитат да го проследят — в писмото си той ги молеше за това. Или щяха да му повярват, или не. Или щяха да се съгласят с него, или не. Не можеше да направи нищо повече. Беше им изяснил съвсем точно какви са заплахите, каква очевидно щеше да бъде стратегията на руснаците и

какви мерки трябва да се предприемат, за да се попречи на руснаците да успеят, след като атакуват първи.

Особено наблягаше на това, че децата от Военното, Тактическото и Командирското училище трябва да бъдат върнати възможно най-бързо на Земята след победата над бъргерите. Ако останеха в космоса, или руснаците щяха да ги пленят, или щяха да бъдат държани в безплодна изолация от МФ. Но тези деца бяха най-бляскавите военни умове, които човечеството бе родило в това поколение. Ако трябваше да бъде съкрушена властта на една велика нация, за да ѝ се противостои, бяха нужни великолепни командири.

На другия ден Демостен публикува в мрежите есе, в което призоваваше Военното училище незабавно да бъде разформирано, а децата — върнати по домовете им. „Те отвлякоха нашите най-обещаващи деца. Нашите Александър Велики и Наполеон, нашите Ромел и Патън, нашите Цезар и Фридрих Велики, Вашингтон и Саладин са държани в кула. Ние нямаме достъп до тях, а те не могат да помогнат на собствените си народи, които днес са заплашени от руско господство. А кой ли се съмнява, че руснаците имат намерение да пленят тези деца и да ги използват? О, и да не могат, те несъмнено ще опитат, само с една добре прицелена ракета, да ги пръснат на парчета и да ни лишат от нашите родени военни лидери“. Великолепна демагогия, предназначена да възбужда страх и гняв. Бийн си представяше объркването сред военните, когато тяхното безценно училище се превърне в политическа тема. Това бе емоционална тема, която Демостен нямаше да зарече току-така, а останалите националисти по света щяха пламенно да му откликнат. И тъй като ставаше дума за деца, нито един политик не би дръзнал да се противопостави на принципа, че всички деца от Военното училище трябва да се върнат у дома в *мига*, когато свърши войната. Но това не бе всичко — Лок също присъедини престижния си, умерен глас към каузата и открито подкрепи принципа за връщане на децата. „На всяка цена платете на свирача и ни отървете от плъховете-нашественици — а после доведете децата ни у дома“.

Прозрях го, написах го и светът мъничко се промени. Това чувство го опияняваше. В сравнение с него всички задания в Тактическото училище му изглеждаше безсмислени. Искаше да се втурне в класната стая и да разкаже на другите за своя триумф. Но те

щяха да го изгледат като побъркан. Те нищо не знаеха за големия свят и не поемаха отговорност за него. Бяха затворени в света на военните.

Три дни след като Бийн изпрати писмата на Лок и Демостен, децата влязоха в час и разбраха, че незабавно трябва да заминат за командирското училище, този път — заедно с Карн Карби, който учеше в Тактическото училище един клас преди тях. Бяха прекарали едва три месеца в МЗС и Бийн не спираше да се чуди дали неговите писма не бяха оказали някакво влияние върху времето за заминаване. Може би заради опасността децата да бъдат изпратени преждевременно у дома, МФ искаше да бъде сигурен, че най-безценните му екземпляри са недостъпни.

ОТНОВО ЗАЕДНО

— Предполагам, че трябва да ви поздравя за това, че поправихте вредата, която бяхте нанесли на Ендър Уигин.

— Сър, с цялото ми уважение, позволете да не се съглася, че съм причинил каквато и да било вреда.

— Е, добре, тогава не ми се налага да ви поздравявам. Разбирате, че тук ще разполагате със статут на наблюдател.

— Надявам се да ми се предостави и възможност да давам съвети въз основа на дългогодишния си опит с тези деца.

— Командирското училище от години работи с деца.

— Моите уважения, сър, но командирското училище работи с юноши. Амбициозни, надъхани тийнейджъри, натъпкани с тестостерон. Съвсем встрани от това, ние имаме доста голям опит точно с тези деца и аз знам за тях някои неща, които трябва да се имат предвид.

— Всички тези неща трябва да фигурират в рапортите ви.

— Те фигурират. Но, при цялото ми уважение, дали има някой, който така старателно е запааметил рапортите ми, че ще се досети за нужните подробности точно в мига, когато потрябват?

— Ще ви изслушам, полковник Граф. И, моля ви, престанете да ме уверявате в своите уважения всеки път, когато възнамерявате да ми изясните, че съм малоумен.

— Мислех, че с този отпуск искат да ме накарат да се смиря. Опитвам се да докажа, че съм се смирил.

— В момента сецате ли се за някои от въпросните подробности, касаещи тези деца?

— Сецам се за една важна подробност, сър. Тъй като толкова много неща зависят от онова, което Ендър знае или

не знае, жизненоважно е да го изолирате от другите деца. По време на самите упражнения той може да присъства, но при никакви обстоятелства не му позволявайте да разговаря свободно с тях и да обменя информация.

— И защо така?

— Защото ако Бийн разбере за ансибъла, лично ще се заеме с проблема. Може дори сам да проумее как стоят нещата — нямате представа колко е трудно да скриеш информация от него. Ендър е по-доверчив — но няма как да си върши работата, ако не знае за ансибъла. Разбирате ли? Не бива той и Бийн да прекарват свободното си време заедно. Нито да им се позволяват разговори извън служебните.

— Но щом е така, то тогава Бийн не може да бъде дубльор на Ендър — в такъв случай трябва да му се каже за ансибъла.

— Тогава няма да има значение.

— Но самият вие сте автор на предположението, че само дете...

— Сър, това изобщо не важи за Бийн.

— И защо?

— Защото той не е човек.

— Полковник Граф, втръсна ми от вас.

Пътешествието до Командирското училище продължи четири месеца и този път непрекъснато ги обучаваха — получаваха възможно най-добрата подготовка по изчисляване на прицела, експлозиви и други свързани с оръжията предмети на борда на бързоходния крайцер. Накрая отново ги обединиха в екип и скоро на всички им стана ясно, че най-добрият ученик е Бийн. Той незабавно усвояваше всичко и скоро стана човекът, към когото всички се обръщаха, за да им обясни идеите, които не можеха да схванат отведнъж. От момчето с най-ниско положение по време на първия полет, пълния аутсайдер, сега Бийн се превърна в отхвърлен точно поради обратната причина — беше сам, с най-високата позиция.

Той се бореше със ситуацията, защото знаеше, че трябва да функционира и като част от екипа, не просто като ментор или специалист. Сега бе жизненоважно да прекарва с тях свободното си време, да разпуска заедно с тях, да се шегува, да си припомнят заедно Военното училище. И дори да им разказва за времената преди това.

Защото най-сетне наложеното във Военното училище табу над разговорите за дома вече не съществуваше. Всички те говореха свободно за майките и бащите си, вече превърнали се в далечен спомен, които обаче продължаваха да играят жизненоважна роля в живота им.

Фактът, че Бийн нямаше родители, отначало малко притесни останалите, но той се възползва от възможността и започна открито да говори за житейския си опит. Как се бе крил в казанчето на тоалетната на Чистото място. Как го бе прибрал пазачът-испанец. Как бе гладувал на улиците и бе търсил начин да оцелее. Как бе разкрил на Поук начина да победят побойниците в собствената им игра. Как бе наблюдавал Ахил с възхита и страх, след създаването на малкото им улично семейство, а също и как „таткото“ постепенно бе избутвал Поук встрани и накрая я бе убил. Когато им описа мъртвото тяло на Поук, видя в очите на неколцина от тях сълзи. А Петра не издържа и се разплака на глас.

Това бе възможност и Бийн се възползва от нея. Естествено, скоро тя избяга от останалите и скри емоциите си в уединението на своята стая. Бийн отиде при нея, веднага щом му се удаде.

— Не искам да разговаряме, Бийн.

— Но аз искам — възрази Бийн. — Необходимо е да поговорим за това. За доброто на целия екип е.

— Ние екип ли сме? — попита тя.

— Петра, ти знаеш кое е най-лошото нещо, което съм направил. Ахил беше опасен. Аз го знаех, ала въпреки това избягах и оставих Поук сама с него. И тя загина заради това. Смъртта ѝ постоянно ме измъчва. Всеки път, когато се почувствам щастлив, си спомням за Поук и за това, че ѝ дължа живота си, че можех да я спася. Винаги, когато обикна някого, започвам да се терзя, че ще го предам, както предадох нея.

— Защо ми го казваш, Бийн?

— Защото ти предаде Ендър и това сигурно ти тежи.

Очите ѝ светнаха от гняв.

— Не съм го предала! На теб ти тежи, не на мен.

— Петра, независимо дали го признаваш пред себе си, или не, онзи ден, когато се опита да забавиш Ендър в коридора, нямаше как да не знаеш какво вършиш. Виждаш съм те в битка — ти си умна, всичко виждаш. В някои отношения няма по-добър тактик от теб в цялата група. Абсолютно невъзможно е да не си забелязала как всички главорези на Бонсо се навъртаха в коридора и причакваха Ендър, за да го попилеят. И ти какво направи? Опита се да го забавиш, да го откъснеш от групата.

— А ти ме спря — рече Петра. — Значи въпросът е спорен, нали?

— Искам да разбера защо.

— Нищо няма да разбереш!

— Петра, някой ден ще се наложи да се бием рамо до рамо. Това е невъзможно, ако не се доверим един на друг. Аз ти нямам доверие, защото не зная защо постъпи така. А сега ти ми нямаш доверие, защото знаеш, че аз не ти се доверявам.

— „Що за плетеница си плетем...“

— Това пък какво е?

— Баща ми казваше така. „Що за плетеница си плетем, пробваме ли се да мамим, брей!“

— Точно така е. А сега я разплети пред мен.

— Ти ми плетеш плетеници, Бийн. Знаеш неща, които не казваш на останалите. Мислиш, че не го забелязвам ли? Значи искаш аз да възстановя доверието ти в мен, но ти не ми казваш нищо съществено.

— Разкрих ти душата си — рече Бийн.

— Ти ми описа своите *чувства* — тя произнесе последната дума с върховно презрение. — Добре, успокоително е човек да знае, че и ти си чувствителен, или поне е похвално, че се преструваш на такъв, защото при теб нищо не е каквото изглежда. Но онова, което никога не ни казваш, е какво всъщност става тук, по дяволите. Според нас ти знаеш.

— Имам само догадки.

— Във Военното училище преподавателите ти казваха неща, които никой от нас не знаеше. Ти знаеше имената на всички деца в

училището, знаеше разни неща за нас — за всички нас. Знаеше неща, които изобщо не ти влизаха в работата.

Бийн осъзна поразен, че специалният му достъп бе толкова забележим за нея. Дали не бе внимавал достатъчно? Или тя беше още по-наблюдателна, отколкото той си мислеше?

— Проникнах в базата данни за учениците — обясни Бийн.

— И не те хванаха, така ли?

— Според мен се усетиха. От самото начало. Несъмнено по-късно знаеха за това. — Разказа ѝ как е съставил списъка на армия „Дракон“.

Тя се плъосна на леглото и се вторачи в тавана.

— Значи ти си ги избрал! Всичките онези отхвърлени войници и пикливи новобранчета — *ти* си ги избирал!

— Все някой трябваше да свърши тази работа. Учителите не бяха достатъчно компетентни за това.

— Значи Ендър е разполагал с най-добрите войници. Не той ги е *направил* най-добри, те са си *били* най-добри.

— Най-добрите, които все още не бяха в никоя армия. Аз съм единственият член на този екип, който беше новобранец, когато сформираха армия „Дракон“. Ти, Шен, Алей, Динк и Карн — нито един от вас не е бил в „Дракон“, а очевидно сте сред най-добрите. Да, „Дракон“ побеждаваха, защото бяха добри, но и защото Ендър знаеше какво да прави с тях.

— Но все пак това преобърна с главата надолу едно малко кътче от моята вселена.

— Петра, бяхме се договорили.

— Така ли?

— Обясни ми сега защо ти постъпи като предател във Военното училище.

— Защото постъпих като предател — отвърна Петра. — Как ти се струва това обяснение?

На Бийн му призля.

— И го казваш просто така? Без никакъв срам?

— Ти да не си малоумен? — избухна Петра. — Аз правех същото, каквото правеше и ти — опитвах се да спася живота на Ендър! Знаех, че е обучен за ръкопашен бой, а онези побойници — не. Аз също бях тренирала. Бонсо много ги беше насъскал онези типове, но

работата е там, че те не си падаха особено по него, той просто ги беше настроил срещу Ендър. Така че и да бяха поступали Ендър там, в коридора, където армия „Дракон“ и останалите войници веднага щяха да се намесят, аз щях да съм близо до Ендър в ограничено пространство. Само неколцина от тях можеха да ни нападнат едновременно. Ясно ми беше, че ще поотупат Ендър, дори ще му разкърват носа, но в крайна сметка нямаше да му се случи нищо сериозно. И цялата онази крастава сган щеше да е доволна. Дрънканиците на Бонсо щяха да им писнат. Бонсо пак щеше да си остане сам. Нищо по-лошо нямаше да застрашава Ендър.

— Прекалено много си залагала на бойните си умения.

— И на тези на Ендър. Тогава и двамата бяхме страхотно добри и в отлична форма. И знаеш ли какво? Според мен Ендър разбра какво целя и единствената причина да не се присъедини към мен беше ти.

— Аз ли?

— Той те видя как се хвърли презглава в цялата работа. Щяха да те смелят от бой, това беше ясно. Трябваше да избегне насилието. Което означава, че заради теб на другия ден му направиха засада и тогава *наистина* беше в опасност — Ендър беше съвсем сам и нямаше кой да го подкрепи.

— И защо не ми обясни това по-рано?

— Защото ти единствен освен Ендър знаеше, че му глася капан, а тогава изобщо не ми пукаше какво мислиш ти, нито пък сега ме е грижа за това.

— Планът ти е бил глупав — заяви Бийн.

— Все е бил по-добър от твоя — възрази Петра.

— Е, предполагам, че от гледна точка на случилото се впоследствие така и няма да разберем колко глупав е бил твоят план. Но поне сме сигурни, че моят не е ставал за нищо.

Петра му се усмихна колебливо, само за миг.

— Сега имаш ли ми вече доверие? Можем ли да възродим дългогодишната си задушевна дружба?

— Знаеш ли какво, Петра? Не си струва да хабиш всичката тази враждебност по мен. Всъщност е крайно неразумно от твоя страна изобщо да опитваш. Защото тук нямаш по-добър приятел от мен.

— О, така ли?

— Да, така. Защото аз единствен от всички тези момчета съм избирал момиче за свой командир.

Тя се умълча и се втренчи в него с недоумение, а после каза:

— Отдавна съм преживяла факта, че съм момиче.

— Но те не са. И ти го знаеш. Знаеш, че това непрестанно ги притеснява — ти всъщност не си „наше момче“. Да, те са ти приятели — поне Динк е — и всички те харесват. Обаче в цялото училище имаше колко... десетина момичета? И освен теб никой от тях не беше първокласен войник. Те не те приемаха насериозно.

— Ендър ме приемаше — възрази Петра.

— Както и аз — додаде Бийн. — Всички останали знаят какво се случи в коридора, нали се сещаш? Не е тайна за никого. Но знаеш ли защо не са водили този разговор с теб?

— Защо?

— Защото всички са те сметнали за малоумната, дето така и не е разбрала, че заради нея за малко да размажат Ендър на пода. Аз единствен те уважавах достатъчно, за да разбера, че ти никога не би допуснала случайно такава тъпа грешка.

— И сега какво, поласкана ли трябва да се чувствам?

— Би трябвало да престанеш да се държиш с мен като с враг. Ти си аутсайдер в тази група почти колкото мен. И ако става въпрос за действителен двубой, имаш нужда от някого, който те взема толкова насериозно, колкото се вземаш ти самата.

— Спести ми услугите си.

— Тръгвам си.

— Време беше.

— Когато обмислиш по-добре всичко това и разбереш, че съм прав, не си длъжна да ми се извиняваш. Видях как плака за Поук, значи сме приятели. Ти можеш да ми имаш доверие. Аз — също. И това е всичко.

Тя понечи да му изтърси нещо язвително на раздяла, затова той побърза да излезе. Такава си беше Петра — трябваше да се прави на печена. Бийн нямаше нищо против. Той знаеше, че са си казали онова, което имаха за казване.

Командното училище се намираше на ФлотКом, а местоположението на ФлотКом бе строго охранявана тайна. Единственият начин да разбереш къде се намира бе да те пратят там. Малцина, стъпвали там, се връщаха обратно на Земята.

Инструктираха децата точно преди да кацнат. ФлотКом се намираше в астероида-скиталец Ерос. А когато се приближиха, те разбраха, че наистина се намира *вътре* в астероида. Отгоре не се виждаше нищо освен една товаро-разтоварната станция. Качиха се на малката совалка, която им напомни училищните автобуси, и за пет минути слязоха на повърхността. Там совалката се плъзна в нещо като пещера. Към нея се протегна змиеподобна тръба и я обгърна изцяло. Излязоха от совалката при почти нулева гравитация. Силен въздушен поток ги всмука като прахосмукачка във вътрешностите на Ерос.

Бийн веднага разбра, че това място не е оформено от човешка ръка. Всички тунели бяха твърде ниски — и въпреки това очевидно таваните бяха повдигани след първоначалното построяване, защото стените надолу бяха гладки и само по горния половин метър се виждаха белези от сечива. Бе дело на бългери — вероятно при подготовката на Второто нашествие. Някогашната им предна база сега бе центърът на Международния флот. Бийн опита да си представи каква битка е била нужна за завземането на това място. Българите, тичащи по тунелите, пехотата, прииждаща с експлозиви с ниска мощност, за да ги изгори. Светлинни проблясъци. А после почистване, влачене на телата на формиките вън от тунелите и постепенното превръщане на базата в човешко пространство.

Ето как сме се сдобили с нашите секретни технологии, помисли си Бийн. Българите притежаваха генериращи гравитация машини. Ние сме разбрали как работят те и сме построили свои собствени, после сме ги инсталирали във Военното училище и навсякъде, където са били нужни. Но МФ така и не е съобщил факта, защото са се бояли хората да разберат колко напреднали са тези технологии.

Какво още сме научили от тях?

Бийн забеляза, че дори и децата се бяха попрегърбили малко, докато вървяха по тунелите. Вътрешната височина бе почти два метра — никое от децата не беше чак толкова високо, но пропорциите бяха твърде объркани и хората се чувстваха неуютно. Затова им се струваше, че покривите на тунелите сякаш ще ги смачкат, сякаш са

готови да рухнат върху тях. Сигурно при първото ни влизане, преди таваните да бъдат повдигнати, е било още по-зле.

Тук Ендър щеше да преуспее. Разбира се, щеше да му е гадно, защото беше човек. Но щеше и да се възползва от мястото, за да проникне в умовете на построилите го бългери. Не че някога човек наистина можеше да отгатне мислите на един пришълец. Но това място предлагаше приличен шанс да опиташ.

Момчетата бяха настанени в две стаи, а Петра — в малка самостоятелна стая. Тук беше още по-оголено дори и от Военното училище. Нямахме как да избегнат студа от камъните навсякъде около тях. На Земята камъкът винаги изглеждаше твърд. Ала този в космоса беше съвсем шуплест. Целият бе надупчен от мехурчета и Бийн не можеше да се отърси от чувството, че оттам непрекъснато изтича въздух. Изтичаше въздух, а вътре се просмукваше студ и още нещо — ларвите на бългерите. Те прогризваха твърдия камък като червеи, изпълзяваха нощем в тъмното през дупките, пропълзяваха по челата им, четяха им мислите и...

Той се събуди — дишаше тежко и притискаше с длан челото си. Не посмя да помръдне ръката си. Дали нещо не пълзеше по него?

В ръката му нямаше нищо.

Искаше да заспи отново, но твърде скоро щяха да дадат сигнал за събуждане и не можеше да се надява на това. Лежеше и мислеше. Кошмарът бе абсурден — тук не беше възможно да са останали живи бългери. Но нещо го плашеше. Нещо го тревожеше и той не знаеше какво е то.

Сети се за разговора с един от техниците, обслужващи симулаторите. Симулаторът на Бийн се беше повредил по време на тренировка и изведнъж малките светли точки, които представляваха корабите му, движещи се през триизмерно пространство, отказаха да се подчиняват на неговите заповеди. За негова изненада те не се придвижиха в посоката, която бе определил последно, а започнаха да се скупчват, да се събират на едно място и накрая, когато минаха под чужд контрол, промениха цвета си.

Когато пристигнаха техникът, за да смени изгорелия чип, Бийн то попита защо корабите просто не са спрели или не са продължили да се реят.

— Това е част от симулацията — обясни техникът. — Тук не се симулира, че си пилот или дори капитан на тези кораби. Ти си адмиралът — затова вътре във всеки кораб има симулация на капитан и на пилот и затова когато контактът с тебе е прекъснал, те са действали като истински хора, изгубили контакт. Разбра ли?

— Изглежда някой е хвърлил доста труд в това.

— Виж, ние разполагахме с достатъчно време, за да изработим тези симулатори — обясни техникът. — Те имитират *съвсем точно* битката.

— Без разликата във времето — забеляза Бийн.

Техникът го погледна недоумяващо.

— О, да. Разликата във времето. Е, това не си струваше да го програмираме. — И си отиде.

Тъкмо този недоумяващ поглед безпокоеше Бийн. Тези симулатори бяха възможно най-съвършените, *съвсем точно* имитираха битка и все пак не отчитаха разликата във времето, която произтичаше от светлинно-скоростните комуникации. Симулираните разстояния бяха достатъчно големи и през повечето време трябваше да има леко забавяне между дадената команда и изпълнението ѝ — няколко секунди. Но такова забавяне не беше програмирано. Всички комуникации се осъществяваха мигновено. И когато Бийн попита за това, първият учител, който ги тренираше на симулаторите, замаза отговора:

— Това е симулация. Ще имате много време да свикнете със забавянето, когато тренирате с истински кораби.

Това си прозвуча като типичното военно тъпоумие, но сега Бийн осъзна, че беше просто лъжа. Ако си бяха играли да програмират поведението на пилотите и капитаните при прекъсване на комуникациите, *съвсем* лесно можеха да включат и разликата във времето. Причината симулацията на тези кораби да реагира мигновено беше, че това *наистина* бе точна симулация на условията, с които щяха да се сблъскат в битка.

Докато лежеше буден в мрака, Бийн най-сетне направи връзката. Беше толкова очевидно, след като веднъж се досети. От бъргерите те не бяха взели само контрола над гравитацията. Бяха взели и свръхсветлинна комуникация. Това се пази в пълна тайна от хората на

Земята, но нашите кораби могат да разговарят без забавяне помежду си.

Умът му прехвърляше възможности и приложения за тези възможности. Патрулните ни кораби ще могат да ни предупредят за приближаващата вражеска флота далеч преди тя да ни стигне. Вероятно от години знаеха, че идва, и с каква скорост се движи. Тъкмо затова ускориха така обучението ни — те от години знаят кога ще започне Третото нашествие.

После му хрумна и друга мисъл. Щом тази мигновена комуникация работи без оглед на разстоянията, тогава ние можем дори да разговаряме с нашественическата флотилия, която сме изпратили срещу родната планета на формиците веднага след Второто нашествие. Щом нашите кораби се движат със скорост, близка до светлинната, относителният времеви диференциал би усложнил комуникацията, но ако си представим чудо, това ще е доста лесно за разрешаване. Ще знаем дали нашето нашествие в техния свят е успяло или не само мигове по-късно. Ами че ако тази комуникация действително бе мощна и с голям диапазон, ФлотКом щеше дори да наблюдава разгръщането на битката, или поне симулация на битката и...

Симулация на битката. Всеки кораб в експедиционния отряд постоянно изпраща координатите си. Комуникационното средство получава данните и ги вкарва в компютър, а резултатът е... симулацията, с която се упражняваме.

Нас ни обучават да командваме кораби в бой не тук, в слънчевата система, а на милиони светлинни години разстояние. Те са изпратили пилотите и капитаните, но адмиралите, които ги командват, все още са тук. Във ФлотКом. Поколения наред са търсили нужните командири — нас.

От това прозрение направо му секна дъхът. Не смееше да повярва, ала то беше далеч по-смислено от всички по-приемливи сценарии. Едно, че обясняваше идеално защо обучават децата на по-стари кораби. Флотилията, която щяха да командват, бе изпратена още преди десетилетия, когато тези стари модели са били най-новите и най-добрите.

Във Военното и Тактическото училище ни юркаха, не защото флотът на бъргерите приближава Слънчевата система. Те бързаха, защото *нашата* флотилия приближава света на бъргерите.

Точно както каза Николай. Не можеш да изключиш невъзможното, защото никога не знаеш кои от предположенията ти за възможното ще се окажат фалшиви в реалната вселена. Бийн досега не се бе досетил за това просто и рационално обяснение, защото мисленето му бе възпрепятствано от идеята, че скоростта на светлината ограничава както пътуването, така и комуникацията. Но техникът бе повдигнал съвсем мъничко крайчето на воала, с който прикриваха истината, и тъй като Бийн най-сетне бе открил начин да отвори ума си към тази възможност, успя да разгадае тайната.

В някой момент от обучението ни — когато си решат и без всякакво предупреждение — те могат да превключат, и ние ще командваме истински кораби в истински сражения. Ще си мислим, че това е игра, а всъщност ще водим война.

И не ни го казват, защото сме деца. Мислят, че не бихме го преживели — да сме наясно, че решенията ни ще доведат до смърт и разруха. Че когато изгубим кораб, умират истински хора. Те го пазят в тайна от нас, за да ни предпазят от собственото ни състрадание.

Но не и от мен. Защото вече знам.

Тежестта на това прозрение изведнъж го притисна — не можеше да си поеме дъх, дишаше съвсем плитко. Вече знам. Дали това ще промени начина, по който играя? Не, не мога да си го позволя. Вече хвърлих всичките си сили — прозрението на истината няма да ме накара да работя по-упорито, нито по-добре. Може би ще ме накара да се справям по-зле? Възможно е да ме разколебае и да изгубя концентрация. По време на тренировките всички бяха научили, че победата зависи от способността да забравяш всичко освен онова, което вършиш в момента. Можеш да мислиш за всичките си кораби наведнъж — но само ако някой кораб, който вече няма значение, може да бъде напълно изключен. Ала да си представяш мъртъвци и разкъсани тела, на които леденият космически вакуум е изсмукал въздуха от дробовете... кой би могъл да продължава играта, когато знае какво означава тя в действителност?

Учителите бяха прави да го пазят в тайна от нас. Този техник заслужава да отиде на военен съд, задето ми позволи да надзърна зад завесата.

Не мога да го кажа на никого. Другите деца не бива да знаят. А ако учителите разберат, че съм прозрял истината, ще ме извадят от

играта.

Затова трябва да се преструвам.

Не, трябва да убедя сам себе си, че не е вярно. Да забравя, че е истина. Това *не е* истина. Истината е онова, което ни казват те. Симулацията просто пренебрегва скоростта на светлината. Обучаваха ни на стари кораби, защото всички нови са заети и не могат да бъдат жертвани. Ние се подготвяме да отблъснем нашествието на формиките, а не да нападнем тяхната звездна система. Това бе просто налудничав сън, чиста самозаблуда. Нищо не е по-бързо от светлината и затова информацията не може да бъде предавана по-бързо от скоростта на светлината.

Освен това, ако наистина сме изпратили нашественическа флота толкова отдавна, на тях не им трябва малки деца, за да я командват. Сигурно Мейзър Ракъм летеше с тази флотилия — нямаше как да са я изпратили без него. Мейзър Ракъм е още жив, запазен от релативистичните отклонения на пътуването със скорост, близка до светлинната. Може би за него са изминали само няколко години. Той е готов. Не им трябваме ние.

Бийн успокои дишането си. Пулсът му се забави. Не мога да си позволя да се унасям в подобни фантазии. Толкова ще ме е срам, ако някой разбере за тъпата теория, която измъдрих насън. Играта си е такава, каквато винаги е била.

По интеркома прозвуча сигналът за ставане. Бийн стана от леглото си — този път спеше на долния етаж — и се включи възможно най-нормално в бърбенето на Том Лудата глава и Горещата супа, докато Флай Моло мълчеше и се цупеше, както всяка сутрин, а Алей се молеше. Отиде в столовата и закуси както обикновено. Всичко беше нормално. Това, че не успя да накара червата си да се отпуснат по обичайното време, не означаваше нищо. Както и това, че коремът го боля цял ден, а на обяд леко му се гадеше. Това бе просто от недоспиване.

Към края на трите месеца на Ерос работата им със симулаторите се промени. Имаше кораби под пряк техен контрол, но и други, на които трябваше да дават команди гласно, освен че използваша ръчното управление.

— Като в истинска битка — каза началникът им.

— В една истинска битка — обади се Алей — ние ще знаем кои са подчинените ни офицери.

— Това би имало значение, ако разчитахте на тях да ви дават информация. А не е така. Цялата информация, която ви е нужна, се предава във вашия симулатор и излиза на екрана. Затова ще давате заповедите си освен чрез уредите и устно. Просто приемоте, че ще ви се подчинят. Вашите учители ще следят заповедите ви, за да ви помогнат да се научите да ги давате ясно и незабавно. Освен това се налага да овладеете техниката на превключване от общ разговор помежду си към даване на заповеди на отделните кораби. Съвсем просто е, ще видите. Когато искате да разговаряте помежду си, обърнете главите си наляво или надясно — както ви е по-удобно. Но насочите ли лице право към екрана, гласът ви ще стига до кораба или ескадрилата, която сте избрали на таблото. За да се обърнете едновременно към всички командвани от вас кораби — главата право напред, а брадичката — ето така.

— А какво ще стане, ако вдигнем глави? — попита Шен.

Алей изпревари учителя с отговора:

— Тогава разговаряш с Бога.

След като смехът утихна, учителят каза:

— Почти си прав, Алей. Когато вдигнете брадичка, за да говорите, вие разговаряте със своя командир.

Неколцина се обадиха едновременно:

— С *нашия* командир?

— Не сте смятали, че обучаваме всички ви да станете едновременно главнокомандуващи, нали? Не, не. Засега ще назначим наслуки някой от вас за такъв командир, само за да се упражнявате. Да речем... този, дребният. Ти, Бийн.

— Аз ли трябва да съм командирът?

— Само за тренировките. Или той не е компетентен и останалите няма да му се подчиняват в битка?

Отговорите им звучаха презрително. Разбира се, че Бийн е компетентен — ще го последват.

— Но той не спечели нито една битка, когато командваше армия „Заек“! — обади се Флай Моло.

— Чудесно. Това означава, че всички ще се изправите срещу предизвикателството да превърнете този дребосък в победител

въпреки самия него. Ако според вас това *не е* реалистична военна ситуация, не сте чели историята достатъчно внимателно.

Ето как Бийн се оказа командир на десет други деца от Военното училище. Разбира се, това го развесели, защото нито той, нито другите повярваха, че изборът е бил случаен. Те знаеха, че Бийн е по-добър на симулатора от всеки друг. Дори Петра го каза един ден след упражненията:

— По дяволите, Бийн, всичко това ти е толкова ясно, че сякаш можеш да играеш и със затворени очи!

Беше почти вярно. Не му се налагаше да проверява, за да знае кой къде се намира. Всичко беше едновременно в главата му.

Отне им два дни, докато отработят приемането на заповеди от Бийн и как сами да дават заповеди устно, заедно с подаваните чрез контролното табло. Отначало непрекъснато грешаха — държаха си главите в неправилно положение и всички коментари, въпроси и заповеди пристигаха не по предназначение. Но съвсем скоро започнаха да го правят по инстинкт.

Бийн настояваше и другите да се изреждат на командирския пост.

— Аз също трябва да свиквам да изпълнявам заповеди като тях — каза той. — И да се науча да променям положението на главата си, за да говоря напред и встрани. — Учителят се съгласи и ден след това Бийн бе овладял техниката наравно с другите.

Изреждането на другите деца в командирското кресло имаше и още един благотворен ефект. Никой не се справи толкова зле, че да се посрами, но стана ясно, че Бийн е най-умният и най-бързият от тях — схващаше по-добре ситуацията в развитие и беше най-способен да подбира чутото, да запомня кой какво е казал.

— Ти не си човек — каза му Петра. — *Никой* не е способен на подобни неща!

— Човек съм и още как — отвърна тихо Бийн. — А и познавам един, който е по-способен от мен.

— Кой? — попита тя.

— Ендър.

Всички млъкнаха.

— Да, ама той не е тук — обади се Влад.

— *Ти* пък откъде знаеш? — възкликна Бийн. — Защото, доколкото знам, той през цялото време е бил тук.

— Това е глупаво — обади се Динк. — Защо тогава не се упражнява с нас? Защо го държат в тайна?

— Защото си падат по тайните — отвърна Бийн. — Или защото го обучават по различен начин. Сигурно се правят на дядо Мраз — ще ни го поднесат като подарък.

— Или пък просто си се разболял от идиотизъм! — изтърси Самосвала.

Бийн се разсмя. Разбира се, че командирът им щеше да е Ендър. Тази група бе събрана за Ендър. На Ендър те възлагаха всичките си надежди. Причината да сложат Бийн за главнокомандващ беше, че той е резервата. Ако Ендър се разболееше от апандисит посред войната, щяха да прехвърлят командването на Бийн. На Бийн, който щеше да започне да дава заповеди, да решава кои кораби да бъдат жертвени, кои от войниците да умрат. Но дотогава изборът щеше да е на Ендър, а за Ендър това щеше да е само игра. Без смърт, без страдания, без страх, без чувство за вина. Просто... игра.

Определено ще е Ендър. И колкото по-скоро, толкова по-добре.

На другия ден началникът им съобщи, че от същия следобед техен командир е Ендър Уигин. Той забеляза, че никак не се изненадаха и ги попита защо.

— Бийн вече ни каза — отговориха му те.

— Искат да открия как се сдобиваш със своята вътрешна информация, Бийн. — Граф се взираше над масата в болезнено дребното дете, което седеше срещу него и го гледаше безизразно.

— Не разполагам с никаква вътрешна информация — отвърна Бийн.

— Знаел си, че ваш командир ще бъде Ендър.

— *Предположих* — уточни Бийн. — Не че беше трудно. Вижте ни кои сме. Най-близките приятели на Ендър. Неговите взводни командири. Той е свързващата нишка помежду ни. Можехте да доведете тук много други деца, вероятно също толкова добри, колкото сме и ние. Но тези тук сме децата, които биха последвали Ендър в открития космос и без скафандър, ако той ни каже.

— Хубава реч, но ти си известен като подслушвач.

— Точно така. И *кога* да подслушвам? Кога някой от нас остава сам? Нашите чиновници са просто тъпи терминали и ние никога не виждаме някой друг да влиза в мрежата, така че не бих могъл да открадна нечия самоличност. Просто правя онова, което ми се казва, по цял ден, всеки ден. Вие непрекъснато мислите децата за тъпи, макар и да сте ни избрали точно защото сме страшно умни. А сега сте седнали да ме обвинявате, че ми се налага да *крада* информация, за която би могъл да се досети всеки кретен.

— Не *всеки* кретен.

— Това е просто израз.

— Бийн — рече Граф. — Според мен ти ми дрънкаш пълни глупости.

— Полковник Граф, дори това да беше вярно, а то не е, какво толкова? Е, разбрах, че ще ни пратите Ендър. Да речем, че тайно прониквам в сънищата ви. Е, и *какво*? Той така или иначе ще дойде да поеме командването, и ще бъде великолепен командир, а после всички ние ще се дипломираме. Аз ще си седя в командното кресло на някой кораб и ще давам заповеди на разни възрастни с детския си гласец, докато на тях не им писне да ме слушат и не ме изхвърлят в открития космос.

— Не ме интересува, че си знаел за Ендър. Не ме интересува и дали е било догадка.

— Зная, вас тези неща не ви вълнуват.

— Искам да знам за какво още си се досетил.

— Полковник... — гласът на Бийн издаваше голяма умора. — Не ви ли хрумва как с този въпрос, ми *подказвате*, че има и още нещо, за което бих могъл да се досетя, и така силно увеличава шансовете *наистина* да се досетя?

Усмивката на Граф стана още по-широка.

— Тъкмо така казах на... офицера, който ми възложи да разговарям с теб и да ти задам тези въпроси. Казах му, че само с провеждането на този разпит ние ще ти кажем повече неща, отколкото ти — на нас, но той ми отвърна: „Полковник Граф, та това момче е на *шест* години.“

— Мисля, че съм на седем.

— Беше чел стар рапорт и не бе пресметнал точно.

— Само ми кажете коя тайна искате със сигурност да не разбере, и ще ви кажа, че вече я знам.

— Много ми помогна.

— Полковник Граф, аз добре ли се справям?

— Що за абсурден въпрос! Естествено!

— Дори да зная нещо, което вие не искате децата да знаят — да съм обелил дума по въпроса? Да съм казал на някого от другите деца? Да е засегнало по някакъв начин работата ми?

— Не.

— На мен това ми прилича на дърво, което рухва в гората, където никой не може да го чуе. Даже да *знам* нещо, защото съм се досетил, но не го казвам на никого и то не влияе върху работата ми, защо си губите времето да установявате дали го знам? Защото след този разговор можете да бъдете сигурни, че ще издирвам много упорито всяка тайна, скрита някъде, където може да я намери едно седемгодишно дете. Дори и да открия въпросната тайна обаче, аз *пак* няма да я издам на другите, така че *пак* няма да има значение. Така че защо просто не сложим точка?

Граф бръкна под масата и натисна нещо.

— Добре — рече той. — Получиха записа от нашия разговор и ако той не ги убеди, нищо няма да ги убеди.

— В какво да ги убеди? И кои са тези „те“?

— Бийн, това не се записва.

— Записва се — възрази Бийн.

— Аз го изключих.

— Моооля ви се!

Всъщност Граф не беше съвсем сигурен, че записващото устройство е изключено. Дори и машината, която той контролираше, да бе изключена, нямаше гаранции, че няма и друга.

— Да се поразходим — предложи Граф.

— Надявам се, че няма да е навън.

Граф стана от масата — с мъка, защото беше много напълнял, а на Ерос поддържаха нормална гравитация — и поведе Бийн през тунелите.

Докато вървяха, Граф заговори тихо:

— Нека поне ги накараме да си го заработят.

— Добре — съгласи се Бийн.

— Мислех, че ще искаш да знаеш — в МФ са луднали, защото явно има изтичане на секретна информация. Изглежда, някой, който има достъп до най-тайните архиви, е написал писма на двама капацитети от мрежата, които после са започнали да призовават децата от Военното училище да бъдат изпратени у дома в родните си страни.

— Какво е това „капацитет“? — попита Бийн.

— Май е мой ред е да кажа „Моооля ти се“. Виж какво, не те обвинявам. Просто случайно видях части от писмата, изпратени на Лок и Демостен. Тях и двамата ги следят отблизо — което, убеден съм, си предвидил — и докато четох тези писма... интересни са разликите между тях, честно казано, много хитро са прокарани... разбрах, че всъщност вътре няма никаква строго секретна информация освен онова, което всяко дете във Военното училище знае. Не, онова, което наистина ги подлудява, е, че политическият анализ попада право в целта, макар и да се основава на недостатъчна информация. С други думи, знаейки само онова, което е публично известно, авторът на тези писма не би могъл да стигне до такива изводи. Руснаците твърдят, че някой ги шпионира — и лъжат за това, какво са открили, разбира се. Но аз се свързах с библиотеката на бойния кораб „Кондор“ и разбрах какво си чел. После проверих какво си теглил от библиотеката на МЗС, докато си бил в Тактическото училище. Доста си бил зает.

— Гледам да намирам занимавка за ума си.

— Ще се зарадваш, като разбереш, че първата група деца вече е изпратена у дома.

— Но войната още не е свършила.

— Мислиш, че когато търкулнеш политическа снежна топка, тя винаги ще отиде там, където искаш ти ли? Учен си ти, Бийн, ала си наивен. Бутнеш ли вселената, не знаеш кои плочки за домино ще паднат. Винаги има и няколко, за които ти така и не си подозирал. Някой винаги ще натисне малко по-силно, отколкото си очаквал. Но все пак се радвам, че си се сетил и за другите деца и си завъртял колелото на тяхното освобождаване.

— Но не и на нашето.

— МФ не е длъжен да напомня на агитаторите от Земята, че в Тактическото и Командирското училище е пълно с деца.

— И аз няма да им го напомня.

— Знам, че няма. Не, Бийн, аз имам шанса да разговарям с теб, защото си всял паника у разни важни клечки с учената ти догадка кой ще командва вашия отбор. Но се надявах да получа този шанс, защото ми се иска и да ти кажа някои неща. Освен факта, че писмото ти до голяма степен произведе желанния ефект.

— Слушам ви, макар че отричам да съм писал някакво писмо.

— Първо, ще се очароваш, когато разбереш самоличността на Лок и Демостен.

— Самоличността? Само една самоличност?

— Един ум — два гласа. Виж, Бийн, Ендър Уигин е трето дете в семейството си. За него са получили специално писмено разрешение — не е незаконороден. По-големите му брат и сестра са надарени почти също колкото него, но по разнообразни причини се реши, че не са подходящи за Военното училище. Но братът, Питър Уигин, е един много амбициозен младеж. След като военната кариера се оказва недостъпна за него, той се насочи към политиката. Двойно.

— Той е Лок и Демостен — намеси се Бийн.

— Той планира стратегията и на двамата, но пише само статиите на Лок. Сестра му Валънтайн пише тези на Демостен.

Бийн се разсмя.

— Значи всичко застава на мястото си.

— С други думи и двете ти писма са пристигнали при едни и същи хора.

— Ако съм ги писал аз.

— И това направо подлудява горкия Питър Уигин. Той рови из всички свои източници във флота, за да открие кой е изпратил тези писма. Но и във флота никой не знае. Шестимата офицери, чиито имена и пароли си използвал, са отстранени. И както можеш да предположиш, *никой* не се е юрнал да проверява дали единственото седемгодишно момченце, което някога е посещавало Тактическото училище, се е развличало с политическа кореспонденция през свободното си време.

— Освен вас.

— Защото, Господи, аз съм единственият човек, който знае какви великолепни способности притежавате вие, децата.

— И какви великолепни способности притежаваме? — ухили се Бийн.

— Нашата разходка няма да трае вечно, за да си губя времето с ласкателства. Другото, което исках да ти кажа, е, че сестра Карлота, която след заминаването ти остана без работа, посвети много усилия на установяването на произхода ти. Виждам, че двама офицери се приближават към нас и ще прекратят този незаписван разговор, затова ще бъда кратък. Ти си имаш име, Бийн. Ти се казваш Юлиан Делфики.

— Това е фамилията на Николай!

— Юлиан се казва бащата на Николай. Той е и твой баща. А майка ти се казва Елена. Вие с него сте еднородни близнаци. Оплодените яйцеклетки, от които сте произлезли, са били имплантирани по различно време и твоите гени са били променени — дребна, ала важна промяна. Затова, когато погледнеш Николай, ти се виждаш такъв, какъвто щеше да бъдеш, ако не бе извършена генетичната манипулация, и бе израснал с родители, които те обичат и се грижат за теб.

— Юлиан Делфики — повтори Бийн.

— Николай е сред децата, които вече пътуват към Земята. Сестра Карлота ще се погрижи, когато го върнат в Гърция, той да бъде информиран, че ти действително си негов брат. Родителите му вече знаят за съществуването ти — сестра Карлота им е съобщила. Имаш си прекрасен дом — къща сред хълмовете на Крит с изглед към Егейско море. Сестра Карлота ми каза, че майка ти и баща ти са добри хора. Разплакали се от радост, когато разбрали за теб. А сега нашият разговор приключва. Досега сме обсъждали ниското ти мнение за качеството на преподаването тук, в командирското училище.

— Как се досетихте?

— Не само ти го можеш това.

Двамата офицери — адмирал и генерал, и двамата с фалшиви усмивки на лицата, ги поздравиха и попитаха как е минал разговорът.

— Имате записа — отвърна Граф. — Включително и онази част, в която Бийн настоява, че продължават да записват.

— И все пак той е продължил да говори.

— Обяснявах — намеси се Бийн — колко некадърни са преподавателите тук, в командирското училище.

— Некадърни ли?

— Ние вечно водим битки срещу изключително глупави компютърни противници. А после учителите настояват надълго и

нашироко да анализираме така наречени битки, макар че никой противник не би действал толкова тъпо и предвидимо като тези симулации. Изказах предположението, че единственият начин да намерим достоен противник тук, е да ни разделите на две групи и да се бием помежду си.

Двамата офицери се спогледаха.

— Интересна мисъл — обади се генералът.

— Спорна — възрази адмиралът. — Ще въведем Ендър Уигин във вашата игра. Мислехме, че ще искаш да си там, за да го поздравяш.

— Да, искам! — възкликна Бийн.

— Аз ще те заведа — рече адмиралът.

— Хайде да поговорим — обърна се адмиралът към Граф.

По пътя адмиралът не попита нищо важно и Бийн можеше да отговаря на репликите му, без да мисли. Това беше хубаво. Защото нещата, които му бе съобщил Граф, го бяха хвърлили в смут. Почти не бе изненадан, че Лок и Демостен са брат и сестра на Ендър. Ако и те бяха интелигентни колкото брат си, беше неизбежно да се прочуят, а мрежите им позволяваха да крият самоличността си достатъчно дълго, че да го постигнат още на ранна възраст. Но Бийн отчасти бе привлечен от тях и защото гласовете им му звучаха толкова познато. Те сигурно говореха като Ендър — по онзи неуловим начин, по който хората, живели дълго заедно, прихващат един от друг нюанси на речта. Бийн не го осъзнаваше, но подсъзнателно това го бе накарало да обърне повече внимание на есетата. Присъщо на интуицията му бе да се сети и донякъде дори бе успял.

Но другото, че Николай наистина му е брат... как можеше да повярва? Сякаш Граф бе надзърнал в сърцето му, бе открил мечтата, която би проникнала най-дълбоко в душата му, и после му я каза. Значи аз съм грък? А брат ми случайно се е паднал в една новобранска група с мен — момчето, което стана най-близкия ми приятел? Близнаци? Родители, които ме обичат?

Юлиан Делфики?

Не, не мога да повярвам. Граф никога не е постъпвал честно с нас. Граф единствен не си мръдна и пръста, за да защити Ендър от Бонсо. Граф не прави нищо, освен да преследва разни манипулативни цели.

Моето име е Бийн. Даде ми го Поук, и аз няма да се откажа от него заради една лъжа.

Чуха гласа му — първо говореше на един от техниците в някаква друга стая:

— Как мога да работя с командири на ескадрили, които няма да виждам?

— А защо ти трябва да ги виждаш? — попита техникът.

— За да знам кои са, как разсъждават...

— Ще узнаеш кои са и как разсъждават по това, как се справят със симулатора. Мисля, че няма защо да се тревожиш. Точно в този момент те слушат. Сложи си слушалките и ще можеш да ги чуеш.

Всички те трепереха от възмущение — знаеха, че скоро и той ще чуе техните гласове така, както те чуваха неговия.

— Някой да каже нещо — обади се Петра.

— Изчакай той да си сложи слушалките — обади се Динк.

— Как ще разберем? — попита Влад.

— Нека аз да съм пръв — настоя Алей.

Пауза. И ново, слабо съскане в слушалките.

— Селям! — прошепна Алей.

— Алей! — възкликна Ендър.

— И аз съм тук, джудженцето — обади се Бийн.

— Бийн! — рече Ендър.

Да, помисли си Бийн, докато другите говореха на Ендър. Това съм аз. С това име ме наричат хората, които ме познават.

ИГРАТА НА ЕНДЪР

— Генерале, вие сте Стратегосът. Разполагате с властта да извършите това и сте длъжен да го извършите.

— Няма нужда разжалвани бивши коменданти от Военното училище да ми обясняват какво съм длъжен.

— Ако не арестувате Полемарха и неговите конспиратори...

— Полковник Граф, ако аз нанеса удар пръв, то аз ще понеса и вината за произтеклата от това война.

— Да, сър, точно така. А сега ми кажете кой изход би бил по-добър — всеки да ви обвинява, но вие да спечелите войната, или никой да не ви обвинява, защото са ви изправили до стената и са ви разстреляли, след като превратът, предвождан от Полемарха, доведе до световна руска хегемония?

— Аз няма да дам първия изстрел.

— Военен командир, който не желае да нанесе първия удар, въпреки че разполага с неоспорими данни, че...

— Политиката в случая е...

— Ако им позволите да победят, това е краят на политиката!

— Руснаците престанаха да бъдат лошите още през двацети век!

— Който върши лошотииите, той е лошият. Вие сте шерифът, сър, независимо дали хората ви одобряват, или не. Свършете си работата.

Когато Ендър им стана командир, Бийн веднага отстъпи и зае мястото си сред взводните командири. Никой не му го спомена. Той бе

главният командир, беше ги обучил добре, но Ендър винаги е бил естественият командир на тази група и сега, когато беше тук, Бийн отново беше малък.

И съвсем оправдано — Бийн го знаеше. Беше ги ръководил добре, но Ендър го караше да изглежда като новак. Не че стратегиите на Ендър бяха по-добри от тези на Бийн — всъщност не бяха. Понякога се различаваха, но най-често Бийн гледаше как Ендър прави същото, което би направил и той.

Важната разлика беше в начина, по който той ръководеше останалите. Те му служеха с пламенна преданост, а не с вечното леко сърдитото подчинение, което Бийн получаваше от тях. Отначало това помагаше. Но той бе спечелил тази преданост чрез наблюдателност — забелязваше не само какво става в битката, но и какво става в главите на подчинените му командири. Беше строг и понякога дори сприхав — даваше им да разберат, че очаква от тях да надминат себе си. И все пак умееше да придава интонация на съвсем невинни думи, да им засвидетелства признание, възхищение, близост. Те се чувстваха признати от онзи, от чието признание се нуждаеха. Бийн просто не знаеше как се прави това. Той винаги ги насърчаваше по-явно, малко нескопосно. За тях неговото признание имаше по-малка стойност, защото изглеждаше някак изчислено. Така си и беше. А Ендър... просто си беше Ендър. Той излъчваше авторитет така, както дишаше.

Значи на мен са ми въртнали някакъв генетичен ключ и са ме превърнали в интелектуален атлет. Мога да вкарам гол с топката от всяко едно място на терена. Но да знаеш *кога* да ритнеш... Да знаеш как да съставиш отбор от групичката играчи. Какъв ли ключ бе въртнат в гените на Ендър Уигин? Или бе нещо по-дълбоко от механичния гений на тялото? Дали съществуваше дух и дали това бе Божията дарба на Ендър? Ние го следваме като послушници. Искаме от него да извади вода от скалата.

Мога ли и аз да се науча на това? Или ще стана като толкова много автори, пишещи за войната, които изучих, обречени да бъдат втора ръка войници на бойното поле — запомнени само заради хрониките си и обясненията за гения на друг командир? Ще напиша ли после книга за това, как се е справил Ендър?

Нека Ендър си я напише тази книга. Или Граф. Тук аз си имам задължения и когато приключа с тях, сам ще си избира работа и ще

вложа в нея всички сили. Ако ме запомнят само като един от спътниците на Ендър — тъй да бъде. Да служиш при Ендър само по себе си е награда.

Но, ах, как го болеше, докато гледаше колко щастливи са останалите и как не му обръщат никакво внимание, освен за да се закачат с него като с малко братче, като с талисман. Колко ли гадно им е било, когато ги командвах аз...

А най-лошото беше, че и Ендър се държеше така с него. Не че позволяваха на някого от тях да види командира си. Но по време на дългата раздяла Ендър очевидно бе забравил как някога бе разчитал на Бийн. Сега разчиташе най-вече на Петра и на Алей, на Динк, на Шен.

На онези, които никога не са били в една армия с него. Бийн и останалите взводни командири от армия „Дракон“ все още бяха полезни и заслужаваха доверие, но когато предстоеше мъчна задача, която изискваше творчески подход, Ендър никога не се сещаше за Бийн.

Нямаше значение. Не можеше да мисли за това. Бийн знаеше, че — редом с първото му назначение като един от командирите на ескадрили — има да върши и друга, по-важна работа. Трябваше да наблюдава как протича всяка битка от началото до края, готов във всеки миг да се намеси, ако Ендър се разколебае. Ендър като че не се досещаше за доверието, с което Бийн се ползваше сред учителите, но Бийн си го знаеше и понякога това го разсейваше. Особено когато изпълняваше официално възложените му задачи — тогава Ендър му се ядосваше, че е малко по-бавен, не внимава достатъчно или не се справя според очакванията. Ендър обаче не знаеше, че всеки миг — ако получеше сигнал от началника — Бийн можеше да поеме и да продължи да осъществява плана на Ендър, да ръководи останалите командири на ескадрили, да спаси играта.

Отначало това поръчение му изглеждаше безсмислено — Ендър бе здрав и в чудесна форма. Но после дойде промяната.

Стана в деня, когато Ендър небрежно, им спомена, че неговият учител е по-различен от техните. Наричаше го „Мейзър“ и говореше за него прекалено често.

— Сигурно е минал през ада, докато е растял — с това име... — отбеляза Том Лудата глава.

— Когато той е растял, това име не е било прочуто — отвърна Ендър.

— Всички толкова възрастни хора вече са мъртви — забеляза Шен.

— Не и ако са пътували дълги години с кораб, движещ се със скоростта на светлината, и после са ги върнали обратно.

Чак тогава им стана ясно.

— Твоят учител е *онзи същият* Мейзър Ракъм?!

— Нали знаете — разправят, че бил възхитителен герой? — попита Ендър.

Знаеха и още как.

— Онова, което не споменават, е, че е страшен тиранин.

После започна новата симулация и те отново се заловиха за работа.

На другия ден Ендър им съобщи, че положението се променя.

— Досега играхме срещу компютъра или едни срещу други. Но отсега нататък през няколко дни самият Мейзър, заедно с екип от опитни пилоти, ще контролира противниковата флота. Какво ли не може да се случи.

Серия от изпити, в които техен противник ще бъде самият Мейзър Ракъм? Бийн усещаше нещо нередно.

Това няма да са изпити, а нагласени сражения, подготовка за условията, в които можеше да попаднат, когато се изправят срещу истинската флота на бъргерите близо до родната им планета. МФ получава предварителна информация от експедиционната флотилия и ни подготвя за онова, с което ще ни засипят бъргерите, когато влезем в бой с тях.

Проблемът беше там, че независимо колко бяха умни Мейзър Ракъм и останалите офицери, те си бяха човеци. При истинската битка бъргерите със сигурност щяха да им покажат неща, които просто не биха хрумнали на един човек.

После дойде и първият „изпит“ — беше направо срамно каква наивна стратегия прилагаша. Голям кълбовиден боен строй, а в центъра му — един-единствен кораб.

В тази битка стана ясно, че Ендър знае някои неща, които не им казва. Например, той им нареди да не обръщат внимание на кораба в центъра на кълбото. Бил примамка. Но откъде Ендър знаеше това? Той

предполагаше, че бъргерите щяха да им покажат такъв единичен кораб и това щеше да бъде лъжа. Което означава, че бъргерите очакват от нас да се нахвърлим точно върху този кораб.

Само дето, разбира се, това не бяха бъргерите, а Мейзър Ракъм. Тогава защо Ракъм смяташе, че бъргерите ще очакват от хората да нападнат един конкретен кораб?

Бийн се замисли за видеофилмите, които Ендър гледаше отново и отново във Военното училище — всички пропагандни филми за Второто нашествие.

В тях никога не показваха битката, защото е нямало битка. Нито пък Мейзър Ракъм е командвал ударен отряд и е приложил брилянтна стратегия. Мейзър Ракъм бе улучил един-единствен кораб и войната беше свършила. Ето защо нямаше заснети ръкопашни битки. Мейзър Ракъм бе убил царицата. И сега очакваше бъргерите да поставят кораб в центъра за примамка, защото последния път бе победил така.

Убиеш ли царицата, всички бъргери са безпомощни. Безмозъчни. За това намекваха всички онези филми. Ендър го знае, но знае и че бъргерите знаят, че сме го разбрали, затова и не се хваща на смотаната им примамка.

Второто, което Ендър знаеше, а те — не, беше как се употребява едно оръжие, което до този първи изпит не беше включено в техните симулации. Ендър го нарече „Г-н Докторът“ и не каза нищо повече за него — докато не нареди на Алей да го използва там, където вражеската флота бе най-концентрирана. За тяхна изненада оръжието отключи верижна реакция, която се прехвърляше от кораб на кораб, докато всички кораби на формиците освен най-отдалечените не бяха унищожени. Лесна работа беше да попилеят и тези, изостаналите. Когато приключиха, игралното поле бе чисто.

— Защо стратегията им беше толкова тъпа? — попита Бийн.

— И аз това се чудех — призна Ендър. — Но ние не изгубихме нито един кораб, значи всичко е наред.

По-нататък Ендър им каза какво беше научил от Мейзър — те симулирали цял епизод от нашествие, затова той прекарал симулирания враг по учебна крива.

— Следващия път вече ще са се научили. Няма да е толкова лесно.

Бийн чу тези думи и те го изпълниха с тревога. Епизод от нашествие? Защо беше този сценарий? Защо не направят направо генерална репетиция на решителната битка?

Защото бъргерите населяват повече от една планета, помисли си Бийн. Разбира се! Те са открили Земята и са очаквали да я превърнат в поредната колония, също като предишните пъти.

Ние имаме повече от една флотилия. По една за всеки свят на формиките.

А причината да се учат от битка на битка е, че формиките също разполагат със свръхсветлинна комуникация в междузвездното пространство.

Всички догадки на Бийн се потвърдиха. Той бе разгадал и тайната, скрита зад тези изпити. Мейзър Ракъм не предвождаше симулирана бъргерска флотилия. Битката си беше истинска, а единствената функция на Ракъм беше да наблюдава развоя ѝ, а после да разяснява на Ендър какво означава стратегията на врага и как да водим битка с тях за в бъдеще.

Ето защо даваха повечето си команди устно. Те бяха предавани на истински екипажи, на реални кораби, които изпълняваха заповедите им и водеха действителни битки. Всеки изгубен от нас кораб означава, че са умрели възрастни мъже и жени — мислеше си Бийн. Всяко нехайство от наша страна струва човешки живот. Ала не ни го казват точно защото не бихме понесли бремето на това знание. По време на война командирите винаги е трябвало да овладяват схващането за „допустими загуби“. Но онези, които запазваха човешкото в себе си, така и не приемаха, че загубите могат да са „допустими“ — Бийн го разбираше. Това ги мъчи. Затова те защитават нас, децата-войници, като поддържат убеждението ни, че това са само игри и изпити.

Затова не мога да го издам на никого, когото познавам. Затова трябва да приемам загубите безмълвно, без никакви видими опасения. Трябва да се опитам да изхвърля от ума си хората, умиращи от храброст, които жертват не просто някакви точки в играта, а живота си.

„Изпитите“ се провеждаха през два-три дни, всяка следваща битка беше все по-продължителна. Алей се пошегува, че трябва да им сложат памперси, за да не се разсейват, когато по време на битка мехурът им се препълни. На другия ден им сложиха катетри. Том Лудата глава обаче се възпротиви.

— Дайте ни по един буркан да пикаем в него и толкова. Не можем да играем тази игра с разни неща, висящи от пишките ни!

В крайна сметка им дадоха буркани. Бийн обаче никога не чу някой да ги е използвал. И макар всички да са чудеха какво са дали на Петра, никой не посмя да я попита.

Бийн започна да забелязва някои от грешките на Ендър още в самото начало. Например, той разчиташе твърде много на Петра. Тя винаги командваше централния отряд и наглеждаше сто неща едновременно, за да може Ендър да се съсредоточи върху финтовете, подвеждащите маневри, номерата. Не разбираше ли Ендър, че перфекционистката Петра направо жива я изяждаха вината и срамът за всяка грешка, която допускаше? Въпреки умението му да вниква в хората, той изглежда я мислеше за много печена, вместо да осъзнае, че печената ѝ фасада е параван, зад който крие страшната си нервност. Всяка грешка ѝ тежеше. Тя не спеше добре и си личеше, че все повече се уморява по време на сраженията.

Но пък може би причината, поради която Ендър не разбираше как постъпва с нея, беше, че и той бе уморен. Както и всички останали. Скапваха се под натиска, понякога — ужасно. Все повече се изморяваха, все повече бяха склонни да допускат грешки, а изпитите ставаха все по-трудни, сраженията — все по-дълги.

И тъй като битките с всеки нов „изпит“ ставаха все по-трудни, Ендър бе принуден да оставя все повече и повече на другите да вземат решения. Вместо да изпълняват гладко подробните команди на Ендър, на командирите на ескадрили им се налагаше да изнасят на гърба си повече от половината сражение. Често Ендър за дълго време бе твърде ангажиран в една част от битката, за да дава нови заповеди в друга. Засегнатите командири на ескадрили започваха да обсъждат тактиката си на жаргон, докато Ендър отново ги забележи. И Бийн с благодарност установи, че макар Ендър никога да не му възлагаше интересни задачи, някои от командващите се обръщаха не към друг, а към него, когато вниманието на Ендър бе насочено другаде. Том Лудата глава и Горещата супа предлагаха собствени планове, но обикновено ги реализираха чрез Бийн. И тъй като във всяка битка той отделяше половината си време за внимателно наблюдение и анализ на плана на Ендър, успяваше доста точно да им обясни какво трябва да направят, за да подпомогнат успеха на цялостния план. От време на

време Ендър хвалеше Том или Супата за решения, произтекли от съветите на Бийн. Това бе най-близкото нещо до похвала, което Бийн бе чувал някога.

Другите взводни командири и останалите деца изобщо не се обръщаха към Бийн. Той разбираше защо — сигурно им е било много неприятно, докато учителите поставяха Бийн над тях, преди да доведат Ендър. Сега, когато си имаха истински командир, никога повече нямаше да се стремят да му се харесат — както, Бийн подозираше, бяха правили при него — защото обичаха Ендър. Бийн го разбираше — но това не пречеше да го боли.

Независимо дали те искаха той да наблюдава работата им, независимо дали чувствата му бяха наранени, това си беше неговата задача и той бе решен да не го сварят неподготвен. Докато натискът все повече нарастваше, а те все повече се изтощаваха, все повече се дразнеха един от друг и проявяваха все по-малка щедрост в преценката на чуждата работа, Бийн все повече се държеше нащрек, защото шансовете им да сгрешат ставаха все по-големи.

Един ден Петра заспа по време на сражение. Бе оставила отряда си да се отклони твърде много и той се оказа в уязвима позиция. Врагът се възползва от това и разкъса ескадрилата ѝ на парчета. Защо тя не даде заповед за отстъпление? Още по-зле, и Ендър не го забележа достатъчно рано. Бийн беше този, който му съобщи, че нещо става с Петра.

Ендър я повика. Тя не отговори. Ендър прехвърли контрола на двата останали ѝ кораба на Том Лудата глава и се опита да спаси цялата битка. Петра, както винаги, заемаше централната позиция и загубата на почти цялата ѝ голяма ескадрила бе опустошителен удар. Само защото противникът бе добил твърде голяма увереност след нанесеното ѝ тежко поражение, Ендър успя да постави няколко капана и си възвърна инициативата. Победи, но с тежки загуби.

Петра очевидно се събуди към края на битката и откри, че командното ѝ табло е изключено и няма звук, докато всичко не свърши. После отново включиха микрофона ѝ и я чуха, че плаче.

— Съжалявам! Съжалявам! Кажете на Ендър, че съжалявам, той не може да ме чуе, съжалявам...

Бийн успя да я засече, преди да се е прибрала в стаята ѝ. Тя вървеше със залитане по тунела, подпираше се на стената и плачеше

— напипваше пътя си с ръце, защото сълзите замъгляваха очите й. Бийн се приближи и я докосна. Тя се отърси от ръката му.

— Петра — рече Бийн. — Умората си е умора. Не можеш да останеш будна, когато мозъкът ти изключва.

— *Моят* мозък изключи! Не знаеш какво е — ти винаги си бил такъв умник, че можеш да вършиш работата на всички ни, като едновременно с това си играеш шах!

— Петра, той разчиташе на тебе твърде много, не ти даваше никаква почивка...

— Той също не си дава почивка, а аз не виждам да...

— *Виждаш*. Очевидно с твоята ескадрила ставаше нещо нередно цели няколко секунди, преди някой да му обърне внимание. Дори и тогава той първо се опита да те събуди, преди да прехвърли управлението на друг. Ако бе реагирал по-бързо, щяха да ти останат шест кораба, а не два.

— *Ти* си му обърнал внимание. Ти ме наблюдаваше. Следеше ме.

— *Петра*, аз наблюдавам всички.

— Каза, че вече ми имаш доверие, но не е така! И не бива — никой не бива да ми се доверява!

Тя избухна в неудържими ридания и се облегна на каменната стена.

Тогава се появиха двама офицери и я отведоха. Но не в стаята й.

Полковник Граф му се обади скоро след това.

— Реагира точно както трябва — похвали го той. — Тъкмо това ти е работата.

— И доста бързо реагирах — изтъкна Бийн.

— Ти наблюдаваше. Забеляза къде се проваля планът и обърна внимание на Ендър за това. Свърши си работата. Другите деца не го разбират и аз знам, че това сигурно те огорчава...

— Не ми пука какво забелязват те...

— Но си свърши работата. В тази битка сейвът беше твой.

— Каквото и да означава това, по дяволите.

— Бейзболен термин. О, да. По улиците на Ротердам бейзболът не е бил много на почит.

— Моля ви, може ли да си легна да спя вече?

— След минутка. Бийн, Ендър започва да се уморява. Допуска грешки. Затова е още по-важно да наблюдаваш всичко. Пази го. Видя какво стана с Петра.

— Всички се преуморяваме.

— Да — Ендър също. По-зле е от всички. Плаче насън. Сънува странни сънища. Разправя, че Мейзър явно знаел какви са плановете му — шпионирал сънищата му.

— Да не ми обяснявате, че той полудява?

— Казвам ти, че единственият човек, с когото се е отнасял още по-сурово, отколкото с Петра, е самият той. Прикривай го, Бийн. Подкрепяй го.

— Аз вече го подкрепям.

— През цялото време се сърдиш, Бийн.

Думите на Граф го стреснаха. Отначало си помисли „Не е вярно!“. А после — „Дали?“.

— Ендър не ти възлага никакви важни задачи, а след като ти си командвал парада, Бийн, това сигурно те вбесява. Но Ендър не е виновен. Мейзър разправя на Ендър, че се съмнявал в способността ти да ръководиш големи флотилии от кораби. Затова и не ти се възлагат сложни и интересни поръчения. Не че Ендър вярва сляпо на Мейзър за това. Но вижда всичките ти действия през призмата на недоверие към теб у Мейзър.

— Мейзър Ракъм мисли, че аз...

— Мейзър Ракъм знае съвсем точно какво представляваш и на какво си способен. Но трябваше да се погрижим Ендър да не ти възлага нищо толкова сложно, че да не можеш да следиш цялостното протичане на играта. И се налагаше да го постигнем, без да съобщаваме на Ендър, че ти си заместникът му.

— За какво тогава ми разправяте всичко това?

— Когато тези изпити приключат и вие станете истински командири, ще кажем на Ендър истината за теб и ще му обясним защо Мейзър е говорил така за теб. Знаем, че за теб доверието на Ендър означава много и ти се струва, че си го загубил. Искях да ти обясня защо. Заради нас е.

— На какво се дължи този внезапен пристъп на откровеност?

— На това, че според мен е по-добре да знаеш.

— По-добре ще е да ви *повярвам*, независимо дали е вярно, или не. Може да ме лъжете. Така че, дали изобщо съм научил нещо от този разговор?

— Вярвай в каквото си искаш, Бийн.

Петра не дойде на занятия два дни. Когато се върна, Ендър, разбира се, престана да ѝ възлага тежки задачи. Тя се справяше добре с възложените ѝ поръчения, но ентусиазмът ѝ бе изчезнал. Сърцето ѝ бе сломено.

Но, по дяволите, за тези два дни тя се беше *наспала*. Всички съвсем мъничко ѝ завиждаха за това, макар никога да не биха се сменили доброволно с нея. Независимо дали отправяха молитвите си към някой конкретен бог, те всички се молеха: „Дано това не ми се случи на мен!“ Но в същото време отправяха и обратната молитва: „О, оставете ме да спя, дайте ми един ден, в който да не ми се налага да мисля за тази игра!“

Изпитите продължаваха. Колко планети бяха колонизирали тези гадове, преди да стигнат до Земята? — чудеше се Бийн. И сигурни ли сме, че знаем за всички? Какъв е смисълът да унищожаваме флотата им, когато не разполагаме с войски, които да окупират победените колонии? Или просто ще оставим там корабите си и ще стреляме по всичко, което опита да се надигне от повърхността на планетата?

Петра не бе единствената, която се провали. Влад изпадна в кататония и не можаха да го вдигнат от леглото. На докторите им трябваша три дни, за да го събудят, и за разлика от Петра го освободиха изцяло от служба. Той просто не можеше да се съсредоточи.

Бийн непрекъснато очакваше Том Лудата глава да ги последва, но въпреки името му, той като че с натрупването на умората трупаше и разум. Вместо него Флай Моло започна да се смее, когато загуби контрол над ескадрилата си. Ендър веднага го изключи и този път прехвърли корабите му на Бийн. Флай се върна на другия ден. Не даде никакви обяснения, но всички разбираха, че вече не могат да му се възлагат отговорни задачи.

А Бийн все повече и повече забелязваше как намалява бдителността на Ендър. Заповедите му идваха след все по-дълги и по-дълги паузи, а един-два пъти не бяха и ясно формулирани. Бийн

веднага ги приведе в по-разбираема форма, а Ендър така и не разбра, че е имало объркване. Но другите най-сетне започнаха да осъзнават, че Бийн следи хода на цялата битка, не само на отделни нейни части. Може би дори забелязваха как задаваше въпроси по време на сражение, правеше забележки, които предупреждаваха Ендър, че трябва да е нащрек за нещо, но никога не звучаха като критика към някого. След битките едно-две от по-големите деца отиваха да поговорят с Бийн. Не казваха нищо важно. Само полагаха длан на рамото му, тупаха го по гърба и изричаха по някоя дума — „Добра игра“, „Браво“, „Давай все така“, „Благодаря ти, Бийн“.

Не бе осъзнал колко му е нужна почитта на другите, докато най-сетне не я получи.

— Бийн, мисля, че трябва да знаеш нещо за следващата игра.

— Какво?

Полковник Граф се поколеба.

— Тази сутрин не можахме да събудим Ендър. Сънува кошмари. Не искаше да яде, докато не го накарахме. Хапе ръката си насън, и то до кръв. А днес не можахме да го накараме да се събуди. Успяхме да отложим... изпита... така че той ще командва, но... не както обикновено.

— Готов съм. Винаги съм готов.

— Да, но... виж, за този изпит предварително се чува, че... че няма...

— Че е безнадежден?

— Помогни ни с каквото можеш. Дай някакво предложение.

— Онова нещо, „Г-н Докторът“... Ендър отдавна не ни е възлагал да го използваме.

— Врагът научи принципа на действието му и затова не позволява на корабите си да се събират толкова наблизко, че да може да започне верижната реакция. За поддържане на полето е нужно определено количество маса. В момента това оръжие е баласт. Безполезно е.

— Щеше да е хубаво, ако ми бяхте обяснили как действа то по-рано.

— Бийн, има хора, които не искат ние да ти казваме нищо. Ти използваш и най-малката трошица информация така, че се досещаш за десет пъти повече неща, отколкото ние искаме да знаеш. И това на първо място ги прави малко подозрителни дали изобщо трябва да ти се дават трошици.

— Полковник Граф, вие сте наясно, че аз знам истината — ние водим реални битки. Не ги разиграва Мейзър Ракъм. Когато губим кораби, умират истински хора.

Граф извърна очи.

— И това са хора, които Мейзър Ракъм познава, нали?

Граф кимна едва забележимо.

— Да не мислите, че Ендър не усеща какво чувства Мейзър? Не познавам този мъж, той може да е твърд като кремък, но според мен, когато критикува Ендър, издава своите... своите терзания, може би... и Ендър го усеща. Защото Ендър се чувства много по-уморен след критиката му, отколкото преди нея. Той може и да не е наясно какво става в действителност, но знае, че залогът е ужасен. Знае, че Мейзър Ракъм наистина скърби за всяка грешка, допуснатата от него.

— Да не си намерил някакъв начин да се промъкнеш в стаята на Ендър?

— Знам как да слушам Ендър. Не греша за Мейзър, нали?

Граф поклати глава.

— Полковник Граф, онова, което вие не разбирате и което май никой не си спомня... Онази последна игра във Военното училище, когато Ендър предаде армията си на мен. Това не беше стратегически ход. Той се отказа. Беше приключил с това. Бе обявил стачка. Вие не го разбрахте, защото го дипломирахте. Случката с Бонсо го съсипа. Според мен сега терзанията на Мейзър Ракъм му въздействат по същия начин. Мисля, че Ендър дори не *съзнава*, че е убил някого, но подсъзнателно го усеща и това разкъсва сърцето му.

Граф го изгледа проникателно.

— Знаех, че Бонсо е мъртъв. Видях го. И преди съм виждал смъртта, спомняте ли си? Когато ти набутат носа в мозъка и изгубиш осем литра кръв, после не ставаш да си ходиш. Вие така и не казахте на Ендър, че Бонсо е мъртъв, но сте глупак, ако си мислите, че той не знае. А сега благодарение на Мейзър той усеща как всеки изгубен

кораб означава, че умират доблестни мъже. И не може да понесе това, полковник Граф.

— Ти си по-проницателен, отколкото ти признават, Бийн — рече Граф.

— Знам. Аз съм студеният нечовешки разум, нали така? — тъжно се засмя Бийн. — Гените ми са променени, затова и аз съм пришълец, също като бъргерите, нали?

Граф се изчерви.

— Никога никой не е казвал подобно нещо.

— Искате да кажете, че никога не сте го казвали пред мен. Умишлено. Но май не разбирате, че понякога трябва просто да кажеш на хората истината и да ги помолиш да направят онова, което искаш, вместо да се мъчиш да ги подмамиш да го свършат.

— Да не намекваш, че трябва да кажем на Ендър истината?

— Не! Да не сте луд? Ако той е толкова разстроен, защото го знае подсъзнателно, как според вас ще реагира, ако *разбере*? Направо ще се вцепени.

— Но ти не се вцепеняваш. Това ли е? Искаш ти да поемеш командването в следващата битка?

— Все още не сте ме разбрали, полковник Граф. Аз не се вцепенявам, защото тази битка не е моя битка. Аз само помагам. Наблюдавам. Но съм свободен. Защото тази игра е играта на Ендър.

Симулаторът на Бийн се включи.

— Време е — рече Граф. — Успех!

— Полковник Граф, Ендър може отново да обяви стачка. Възможно е да зареже всичко. Просто да се откаже. Може да си каже „Това е само игра и тя ми писна, не ми пука какво ще направят с мен, аз бях дотук“. Това си му е вътрешно присъщо — да постъпва така, когато всичко му изглежда абсолютно нечестно и напълно безсмислено.

— Ами ако му обещаеш, че това е последната игра?

Бийн сложи слушалките си и попита:

— А вярно ли ще бъде?

Граф кимна.

— Ами, според мен няма да има особено значение. Освен това сега той е ученик на Мейзър, нали?

— Предполагам. Мейзър се кани да му каже, че това е зрелостният изпит.

— Сега Мейзър е учителят на Ендър — заяви Бийн. — А за вас оставам аз. Онова момченце, дето не го искахте.

Граф отново се изчерви.

— Прав си — рече той. — Не те исках, защото беше един такъв всезнайко!

Бийн знаеше, че е така, но все пак го заболя.

— Виж, Бийн... — продължи Граф. — Работата е там, че не бях прав.

Той положи длан на рамото на Бийн и излезе от стаята.

Бийн влезе в мрежата — последен от командирите на ескадрили.

— Всички ли са по местата си? — попита Ендър в слушалките.

— До един — отвърна Бийн. — Тази сутрин май нещо позакъсна за тренировката, а?

— Извинете — рече Ендър. — Успах се.

Всички се засмяха. Освен Бийн.

Ендър проведе с тях няколко маневри за разгривка преди битката. А после дойде часът. Екранът се изчисти.

Бийн чакаше и тревогата го гризеше отвътре.

Врагът се появи.

Флотата им бе разположена около планета, заемаща центъра на екрана. И преди бяха водили сражения близо до планети, но всеки път те бяха разположени в края на екрана — противникът винаги се стремеше да ги подмами по-далеч от планетата.

Този път обаче подмамване нямаше. Пред тях беше най-невероятният рояк. На известно разстояние един от друг — както винаги — хиляди и хиляди кораби следваха случайни, непредсказуеми, преплитащи се пътища и оформяха смъртоносен облак около планетата.

Това е родната им планета, помисли си Бийн. Едва не го произнесе на глас, но се усети навреме. Това е *симулация* на битката срещу бъргерите при родната им планета.

Поколения наред те са се подготвяли за нашето идване. Всички предишни сражения не означаваха нищо. Тези формици могат да загубят колкото си щат отделни бъргери — тях изобщо не ги е грижа. Важна е само царицата. Като онази, която Мейзър Ракъм уби по време

на Второто нашествие. Те изобщо не бяха подлагали царица на риск в сраженията. Досега.

Тъкмо затова са се скупчили. Тук има царица.

Къде е?

На повърхността на планетата, реши Бийн. Идеята им е да ни попречат да се доберем до повърхността на планетата.

Значи, точно това трябва да направим. На „Г-н Доктора“ му трябва маса. Планетите притежават маса. Много е просто.

Само дето нямаше начин малката флотилия от човешки кораби да се промъкне през този рояк достатъчно близо до планетата, че да задейства „Г-н Доктора“. Защото ако историята изобщо ги бе научила на нещо, то това бе следното: понякога противниковата страна е неимоверно силна и тогава единственият разумен курс на действие е да се оттеглиш, за да можеш да запазиш войската си и да се биеш друг път.

В тази война обаче друг път нямаше. Нямаше надежда за отстъпление. Решенията, заради които щяха да загубят тази битка, а с нея и войната, бяха взети още преди две поколения, когато бяха изпратили корабите — средство, неподходящо още от самото начало. Командирите, подкарали флотилията, вероятно дори не са и подозирали, че летят към родната планета на бъргерите. Никой не беше виновен. Те просто не разполагаха с достатъчно сили дори да одраскат защитата на противника. Нямаше значение какъв великолепен командир е Ендър. Когато имаш на разположение само един мъж с лопата, не можеш да построиш дига, която да удържи морето.

Път за отстъпление нямаше, възможност за победа — също. Никакво място за бавене или за маневриране, нито причина врагът да направи нещо друго, вместо да продължи вече започнатото.

Човешкият флот се състоеше само от двайсет космически кораба, всеки — с по четири изстребителя. Бяха от най-старите модели, истински охлюви в сравнение с бойните кораби, които бяха използвали в предишни битки. Връзваше се — родната планета на бъргерите вероятно бе ужасно далеч и затова флотилията, стигнала дотам, бе потеглила преди всички останали флотилии. Преди на линия да застанат по-добри кораби.

Осемдесет изстребителя. Срещу пет хиляди, може би десет хиляди вражески кораба. Невъзможно беше да се определи броят им.

Бийн забеляза как екранът непрекъснато изпускаше от ползрение отделни вражески кораби, а цялостният им брой непрекъснато се изменяше. Бяха толкова много, че се получаваше претоварване в системата. Непрекъснато мигаха на екрана като светулки.

Мина много време — много секунди, минута може би. Обикновено Ендър вече би ги разпределил и приготвил за действие. Но сега от него не идваше нищо, освен мълчание.

На конзолата на Бийн примигна лампа. Знаеше какво означава това. Достатъчно бе да натисне едно копче — и той щеше да поведе битката. Предлагаха му го, защото мислеха, че Ендър се е вцепенил.

Той не се е вцепенил, помисли си Бийн. Не е в паника. Просто е проумял ситуацията точно както я разбирам и аз. Стратегия *няма*. Ала той не разбира, че това са просто неволите на войната — гибел, която няма как да се избегне. Той вижда пред себе си задача, зададена от учителите, от Мейзър Ракъм, задача, толкова абсурдно нечестна, че единствения разумен курс на действие е да откаже да я изпълни.

За миг Бийн се изкуши да изкреци истината. Това не е игра, всичко е наистина, това е последната битка, ние все пак загубихме тази война! Но какво ли щяха да спечелят от това? Най-много всички да изпаднат в паника.

И все пак, самата мисъл да натисне това копче и да поеме командването, бе абсурдна. Ендър не беше рухнал и не беше се провалил. Беше невъзможно да се победи в тази битка — тя дори не биваше да се води. Животът на хората в тези кораби не биваше да се пропилява за такава безнадеждна Атака на леката кавалерия^[1]. Аз не съм генерал Бърнсайд при Фредериксбург. Аз не изпращам войниците си на такава неразумна, безнадеждна, безсмислена смърт.

Ако имах план, щях да поема командването. Но нямам план. Така че, за добро или за зло, това е играта на Ендър, а не моята.

Но имаше и друга причина да не поеме командването.

Бийн си спомни как стоеше над проснатото тяло на побойника, твърде опасен, за да го покорят, и повтаряше на Поук: Убий го! Убий го!

Бях прав. Сега побойникът отново трябва да бъде убит. И макар да не знам как да го постигнем, ние *не можем* да изгубим тази война. Не зная как да я спечелим, но аз не съм Господ и не виждам всичко.

Вероятно Ендър също не вижда решение, но ако някой изобщо може да намери решение — което да реализира — то това е Ендър.

Може би не е чак толкова безнадеждно. Сигурно има някакъв начин да стигнем до повърхността на планетата и да изтрием бъргерите от лицето на вселената. Сега е време за чудеса. За Ендър другите ще се раздадат докрай. Ако аз поема командването, те ще са толкова разстроени и толкова разсеяни, че дори и да им предложи план, който има някакъв шанс за победа, той така и няма да успее, защото те няма да вложат душата си в него.

Ендър трябва да опита. Ако не опита, всички ще умрем. Защото дори и да не са имали намерение да изпращат нова флотилия срещу нас, след тази битка със *сигурност* ще го сторят. Ние победихме техните флотилии във всички досегашни битки. Но ако не спечелим тази, окончателната, и не унищожим способността им да водят война срещу нас, те ще се завърнат. И този път сами ще са разбрали как да си направят „Г-н Доктор“.

Ние имаме само един свят. И само една надежда.

Направи го, Ендър.

В ума на Бийн проблеснаха думите, които Ендър бе казал в първия тренировъчен ден на армия „Дракон“: „Запомнете, вратата на противника е надолу.“ В последната битка на армия „Дракон“, когато вече нямаше надежда, Ендър бе приложил тъкмо тази стратегия и бе изпратил отряда на Бийн да притисне шлемовете си в ъглите на портала. Така победи. Жалко, че сега нямаше как да приложи същата измама.

Ако прицелим „Г-н Доктора“ в повърхността на планетата, за да я взриви... така номерът може и да стане. Оттук просто не можеш да стигнеш там.

Време беше да се предаде. Да излезе от играта, да им каже да не изпращат деца да вършат работата на възрастните. Безнадеждно е. Свършено е с нас.

— И помнете — изрече той иронично, — вратата на противника е надолу.

Флай Моло, Горещата супа, Влад, Самосвала и Том Лудата глава — всички се изсмяха. Те бяха от армия „Дракон“ и помнеха какво означават тези думи.

Но Ендър като че не схвана шегата.

Ендър сякаш не разбираше, че няма начин да свалят „Г-н Доктора“ на повърхността на планетата.

Вместо това гласът му прозвуча в ушите им — даваше заповеди. Подреди корабите в стегнат боен строй — цилиндри в цилиндри.

На Бийн му се искаше да изкрещи „Не го прави! На тези кораби има истински хора и ако ги изпратиш в бой, те ще умрат! Жертва без надежда за победа!“

Но прехапа езика си, защото подсъзнателно — в най-затънтеното кътче на сърцето си — той все пак таеше надежда, че Ендър може да постигне невъзможното. И докато още я имаше, животът на тези хора — по техен собствен избор — подлежеше на жертва от самото начало.

Ендър им нареди да потеглят, като тук-там ги караше да се отклоняват през непрекъснато престорояващите се пълчища на вражия рояк.

Несъмнено врагът вижда какво прави той, помисли си Бийн.

Нямаше как да не виждат, че всеки трети-четвърти ход ни приближава все повече до планетата.

Всеки миг противникът можеше да съсредоточи войските си и да ги унищожи светкавично. Защо тогава не предприемаше нищо?

На Бийн му хрумна, че бъргерите не смеят да съсредоточат силите си близо до стегнатата формация на Ендър, защото в мига, когато корабите им се приближат толкова един до друг, Ендър ще използва срещу тях „Г-н Доктора“.

А после се сети и за друго обяснение. Може би тук просто има прекалено много бъргерски кораби? И царицата — или цариците — се съсредоточават изцяло върху овладяването на десетте хиляди кораба, реещи се из космоса, за да не се приближат опасно един до друг?

За разлика от Ендър царицата на бъргерите не можеше да прехвърли командването на корабите върху подчинените си. Тя *нямаше* подчинени. Отделните бъргери бяха като нейни ръце и крака. Сега тя имаше стотици ръце и крака, а може би хиляди, и всичките мърдаха едновременно.

Ето защо не реагираше интелигентно. Нейните войски бяха прекалено многобройни. Тъкмо затова не предприемаше очевидните ходове, не залагаше капани, не пречеше на Ендър да приближава с всеки завой, отклонение и смяна на курса своя цилиндър към повърхността на планетата.

Всъщност маневрите, които бъргерите предприемаха, бяха просто нелепи. Защото, докато Ендър проникваше все по-дълбоко и по-дълбоко в кладенеца на гравитацията на планетата, бъргерите изграждаха плътна стена зад формацията му.

Те блокират пътя ни за отстъпление!

Бийн веднага проумя още една — най-важната — причина за случващото се. Бъргерите бяха направили грешни изводи от предишните ни битки. Досега стратегията на Ендър винаги беше да осигури оцеляването на възможно най-голям брой човешки кораби. Той винаги си бе оставял изход за отстъпление. Бъргерите с тяхното огромно числено превъзходство най-сетне имаха възможност да гарантират, че човешката войска няма да им се измъкне.

В началото на тази битка нямаше как да се предвиди, че бъргерите ще допуснат подобна грешка. И все пак, откакто свят светува, великите победи се дължаха колкото на бойните умения на победителите, толкова и на грешките на губещата армия. Бъргерите най-сетне — най-сетне! — бяха проумели, че за хората всеки един човешки живот е ценност. Ние не пилеем армиите си, защото за нас всеки войник е царица в кошер с един обитател. Но бяха научили този урок тъкмо когато той щеше да ги подведе безнадеждно — защото хората, когато каузата си заслужава, са *способни* на саможертва. Ние се хвърляме върху гранатата, за да спасим другарите си в землянката. Ние изскачаме от окопите, връхлитаме върху окопания противник и мрем като личинки под пламъка на горелка. Ние прикрепяме бомби към тялото си и се взривяваме сред вражите тълпи. Когато каузата си заслужава, ние сме луди.

Те не вярват, че ще използваме „Г-н Доктора“, защото можем да го използваме единствено ако при това унищожим и собствените си кораби. От мига, в който Ендър започна да дава заповеди, за всички стана ясно, че това е самоубийствена атака. Тези кораби не бяха създадени за влизане в атмосфера. И все пак, за да се приближат достатъчно до планетата, че да задействат „г-н Доктора“, те трябваше да направят точно това.

Да се спуснат надолу, в кладенеца на гравитацията, и да стрелят с оръжието точно преди корабът да изгори. И ако се получи, ако планетата бъде взривена от мощта на това ужасно оръжие, верижната

реакция ще се разпространи и в космоса — ще обхване всички случайно оцелели кораби.

Независимо дали ще спечелим, или ще загубим, в тази битка хора нямаше да оцелеят.

Те никога не са ни виждали да предприемаме подобен ход. Те не разбират, че хората наистина винаги се стремят да запазят живота си — освен тогава, когато... не се стремят. Според опита на бъргерите автономните същества не бяха способни на саможертва. Откритието им, че сме автономни същества, е ключът към тяхното поражение.

Дали Ендър — изучавайки така старателно бъргерите, обсебен от тях през всичките свои години на подготовка — някак не бе *предвидил*, че те могат да допускат подобни смъртоносни грешки?

Аз не го знаех. Аз нямаше да приложа подобна стратегия. Аз *нямах* стратегия. Ендър бе единственият командир, който би могъл да го знае — да се досети или несъзнателно да се надява, че когато се хвърлим в атака, врагът ще залитне, ще се препъне, ще падне и ще се провали.

Но *знаеше* ли го той изобщо? Възможно ли е и той да е стигнал до същия извод като мен — че тази битка не може да бъде спечелена? И е решил да не играе, да обяви стачка, да се откаже? А моите заядливи думи „вратата на противника е надолу“ да са предизвикали този напразен и безплоден жест на отчаяние — да изпрати корабите си на сигурна смърт, защото не знае, че тези кораби са истински и екипажите им са от истински хора, които той изпраща на смърт? Възможно ли е и той като мен да е изненадан от грешките на врага? Нима нашата победа ще е случайна?

Не. Дори и моите думи да са провокирали Ендър да пристъпи към действие, все пак той избра *този* боен строй, *тези* финтове и извъртания, *този* лъкатушещ маршрут. Тъкмо предишните победи на Ендър бяха заблуди врага, че сме вид, неспособен на саможертва. През цялото това време Ендър се преструваше, че човеците са разумни същества, докато ние всъщност сме най-ужасните изчадия, които някога са се появявали в кошмарите на горките извънземни. Нямаше как те да знаят историята за слепия Самсон, разрушил храма със собствената си глава, за да убие враговете си.

На тези кораби има мъже — мислеше си Бийн. — Хора, изоставили дом, семейство и рождената си планета, за да прекосят

огромните пространства на галактиката и да влязат в бой с ужасен враг. По пътя сигурно са разбрали, че стратегията на някой като Ендър ще ги прати на смърт, всички до един. Може би в момента съзнават, че са обречени. И въпреки това се подчиняват и ще продължат да се подчиняват на дадените им заповеди. Също като в прочутата Атака на леката кавалерия, тези войници отдават живота си и вярват, че техните командири знаят какво правят с тях. Докато ние си седим тук, без нищо да ни заплашва в тези зали със симулатори, и играем на някаква много завързана компютърна игра, те се подчиняват и умират, за да може човечеството да живее.

И все пак ние, които ги командваме, ние, децата вътре в тези сложни игрални автомати, нямаме представа от тяхната храброст и саможертва. Не можем да им отдадем почестите, които заслужават, защото дори не подозираме за съществуването им.

С изключение на мен.

В ума на Бийн изникна един любим на сестра Карлота библейски сюжет. Може би този разказ означаваше толкова много за нея, защото тя нямаше деца. Беше му разказвала историята за въстанието на Авесалом срещу собствения му баща, цар Давид. Авесалом бил убит по време на битка. За Давид тази вест означавала победа, означавала, че неговите войници няма да гинат повече. Тронът му бил в безопасност. *Животът* му бил в безопасност. Но той на спирал да мисли единствено за сина си, за любимия си син, за мъртвото си момче.

Бийн наведе глава, така че гласа му да чуват само войниците под негова команда. И тогава натисна бутона, чрез който гласът му стигаше до ушите на всички онези мъже на борда на далечната флотилия — само колкото да каже няколко думи. Нямаше представа как ще им прозвучи неговият глас — дали щяха да чуят детски гласец или звуците се изкривяваха и до тях щеше да стигне глас на възрастен, а може би някакъв метален, машиноподобен глас? Нямаше значение. Мъжете на борда на далечната флотилия щяха да чуят гласа му под някаква форма и той щеше да стигне до тях по-бързо от скоростта на светлината, Господ знае как.

— Сине мой Авесаломе — изрече той тихо, за първи път познал болката, която откъсваше такива думи от устата на човек. — Сине мой,

сине мой, Авесаломе! Да бях умрял аз вместо тебе, Авесаломе, сине мой. Синове мои!

Беше го поизменил малко, но Господ щеше да го разбере. Или ако не го разбереше, сестра Карлота би го разбрала.

Сега, помисли си Бийн. Давай, Ендър. Повече не можеш да се приближиш, без да издадеш играта. Те започват да разбират каква опасност ги грози. Съсредоточават силите си. Ще ни гръмнат в небето, преди да сме прицелили оръжията си...

— Добре, до всички освен ескадрилата на Петра — каза Ендър. — Спускате се право надолу, възможно най-бързо. Насочете „Г-н Доктора“ към планетата. Изчакайте до последната възможна секунда. Петра, прикривай, както можеш.

Командирите на ескадрили — сред тях и Бийн — предадоха командите на Ендър към собствените си флотилии. След това не им остана нищо друго, освен да наблюдават. Всеки кораб беше сам за себе си.

Врагът усети какво предстои и се втурна да унищожава пикиращите човеци. Прииждащите кораби от флотата на формиките прихващаха изстребител след изстребител. Само няколко бойни кораби оцеляха достатъчно дълго, че да навлязат в атмосферата.

Дръжте се, помисли си Бийн. Дръжте се докрай!

Корабите, прицелили се твърде рано, гледаха как техните „Докторчета“ изгарят в атмосферата, преди да успеят да стрелят. Още няколко кораба изгоряха, без изобщо да се прицелят.

Оставаха два кораба. Единият беше от ескадрилата на Бийн.

— Не го насочвайте — каза Бийн в микрофона си, навел глава. — Задействайте го вътре в кораба. И нека Господ е с вас.

Нямаше как да разбере дали неговия кораб изпълни нареждането му, или другият. Знаеше само, че и двата кораба изчезнаха от екрана, без да насочат оръдието. А после повърхността на планетата започна да набъбва. Изведнъж мощна експлозия изригна към последните човешки изстребители. Това бяха корабите на Петра, в тях може би имаше, а може би — не, все още живи хора, които да видят как към тях приижда гибелта им. Как към тях се приближава победата им.

Симулаторът предложи грандиозно зрелище — взривената планета погълна всички вражи кораби и верижната реакция се задейства. Но далеч преди да бъде взривен и последният кораб,

маневрите бяха спрели. Те се рееха неуправляеми — като мъртвите бъргерски кораби от видеофилмите за Второто нашествие. Царицата на кошера бе загинала на повърхността на планетата. Унищожението на останалите кораби беше чиста формалност. Бъргерите бяха вече мъртви.

Бийн излезе в тунела и откри, че другите деца вече са там — поздравяваха се, обсъждаха колко страхотен бил ефектът от експлозията и се питаха дали нещо подобно можеше наистина да се случи.

— Да — отговори им Бийн. — Възможно е.

— Ти пък все едно знаеш — засмя се Флай Моло.

— Разбира се, че знам — рече Бийн. — *Защото се случи.*

Погледнаха го с недоумение. Кога се беше случило? Аз никога не съм чул за такова нещо! Къде са изпитвали оръжието срещу планета? Сетих се, бе, нали гръмнаха Нептун!

— Случи се току-що — обясни Бийн. — Случи се на родната планета на бъргерите. Ние току-що я взривихме. Всичките са мъртви.

Те най-после започнаха да осъзнават, че той говори сериозно. Засипаха го с възражения. Той обясни за свръхсветлинното средство за комуникация. Не му повярваха.

После в разговора се намеси и друг глас:

— Нарича се ансибъл, Бийн.

Вдигнаха очи и видяха застаналия малко по-нататък в тунела полковник Граф.

Истината ли казваше Бийн? Това истинска битка ли беше?

— Всички бяха истински — каза Бийн. — Всички така наречени изпити. Истински битки. И истински победи. Нали така, полковник Граф? През цялото време сме водили истинска война.

— Но тя вече свърши — рече Граф. — Човечеството ще пребъде. Бъргерите — не.

Най-сетне те повярваха и прозрението ги зашемети. Всичко свърши. Ние победихме. Не сме се упражнявали, били сме командири в действителност.

А после се възцари мълчание.

— *Всички ли са мъртви?* — попита Петра.

Бийн кимна.

Те отново обърнаха очи към Граф.

— Вече получихме рапорт. На всички други планети жизнената им активност е прекратена. Сигурно са събрали цариците си на планетата-майка. Умрат ли цариците, и бъргерите умират. Вече нямаме врагове.

Петра се облегна на стената и се разплака. Бийн искаше да я докосне, но Динк го изпревари. Динк бе приятелят, който я прегърна и утеши.

Едни — трезви, други — екзалтирани, те се върнаха в спалните си. Не само Петра плака. Но дали пролетите сълзи бяха сълзи на мъка или на облекчение, никой не можеше да каже със сигурност.

Само Бийн не се върна в стаята си, може би защото единствено той не бе изненадан. Той остана в тунела с Граф.

— Как го понася Ендър?

— Много зле — отвърна Граф. — Трябваше да му съобщим новината по-внимателно, но нямаше за кога да чакаме. Казахме му го в мига на победата.

— Значи всичките ви рисковани залози се оправдаха? — попита Бийн.

— Знам какво се случи, Бийн — рече Граф. — Но защо го остави да командва? Как се сети, че ще измисли план?

— Не съм се сетил — отвърна Бийн. — Знаех само, че аз не разполагам с никакъв план.

— Но онова, което каза — „Вратата на противника е надолу“... Точно този план използва Ендър.

— Това не беше план — отвърна Бийн. — Може донякъде да съм го подсетил, но той беше човекът. Ендър. Заложихте сте точно на когото трябва.

Граф гледеше мълчаливо Бийн. После се пресегна, положи длан на главата му и го разроши.

— Според мен вие май взаимно се издърпахте на финала.

— Но всъщност това няма значение, нали? — рече Бийн. — Така или иначе, всичко свърши. С временното единство на човечеството също е свършено.

— Да — потвърди Граф. Отдръпна дланта си и я прокара през собствената си коса. — Повярвах на твоя анализ и се опитах да ги

предупредя. Ако Стратегосът е послушал съвета ми, в момента арестуват хората на Полемарха на Ерос и из целия флот.

— Ще се предадат ли мирно? — попита Бийн.

— Ще видим — отвърна Граф.

В далечен тунел отекна стрелба.

— Май не — заключи Бийн.

Чуха стъпките на тичащи в крак мъже. Скоро ги и видяха — контингент от дванайсет въоръжени морски пехотинци.

Бийн и Граф ги наблюдаваха как се приближават.

— Приятел или враг?

— Всичките носят еднакви униформи — рече Граф. — Ти предизвика това, Бийн. Децата зад ето тези врати — той посочи детските спални — са галениците на войната. Като командири на армии на Земята те са надеждата за победа. *Ти* си надеждата.

Войниците спряха пред Граф.

— Тук сме, за да пазим децата, сър — рече командирът им.

— От какво?

— Хората на Полемарха изглежда се съпротивляват на арестите, сър — рече войникът. — Стратегосът нареди тези деца да бъдат опазени невредими на всяка цена.

Граф очевидно си отдъхна, като разбра на чия страна са войниците.

— Момичето е в онази стая там. Предлагам ви засега да ги съберете всички в онези две спални помещения.

— Това ли е детето, което го извърши? — попита войникът и посочи Бийн.

— Той е един от тях.

— Ендър Уигин го извърши — каза Бийн. — Ендър беше нашият командир.

— Той в някоя от тези стаи ли е? — попита войникът.

— Той е с Мейзър Ракъм — обясни Граф. — А този остава с мен.

Войникът козирува, а после започна да подрежда подчинените си на по-предни позиции в тунела. Остави само по един пред вратите, да пази децата да не излизат и да не се загубят някъде в боя.

Бийн подтичваше до Граф, докато полковникът вървеше целеустремено по тунела. Подмина и последния страж.

— Ако Стратегосът се е справил както трябва, ансибълите вече са под охрана. Не зная за теб, но аз искам да съм там, когато идват новините. И когато тръгват оттук.

— Руският труден ли е за учене? — попита Бийн.

— На тебе това ли ти е хуморът?

— Зададох най-прост въпрос.

— Бийн, ти си страхотно момче, но засега млъкни, става ли?

Бийн се засмя.

— Става.

— Имаш ли нещо против да продължа да те наричам Бийн?

— Това е името ми.

— Би трябвало да е Юлиан Делфики. Ако имаше акт за раждане, на него щеше да е изписано това име.

— Искате да кажете, че онова е вярно?

— Бих ли те излъгал за подобно нещо?

Двамата осъзнаха колко е абсурдно току-що казаното и се разсмяха. Смяха се толкова дълго, че все още се усмихваха, когато отминаха отряда пехотинци, охраняващ входа към ансибълкомплекса.

— Смятате ли, че някой ще иска от мен военни съвети? — попита Бийн. — Защото смятам да участвам в тази война, дори ако се наложи да излъжа за възрастта си, и да се запиша морски пехотинец.

---

[1] „Атаката на леката кавалерия“ — стихотворение от Алфред Тенисън, в което той възпява героичната, самоубийствена атака на британската лека кавалерия в битката при Балаклава в Кримската война. — Б.пр. ↑

24

У ДОМА

— Мислех, че бихте искали да го знаете. Лоши новини.

— Такива идват в изобилие, дори и след триумфалната победа.

— Когато стана ясно, че Лигата е завзела Военното училище и изпраща децата у дома под закрилата на МФ, Новият Варшавски Договор очевидно е спретнал малко проучване. Разбрал е, че има един ученик от Военното училище, който не е под наш контрол. Ахил.

— Но той прекара там има-няма два дни!

— Издържал е тестовете ни. Постъпил е. Бил е единственият, до когото са можели да се докопат.

— И докопали ли са го?

— Всички охранителни системи в болничното заведение са били разработени с цел да не позволяват на пациентите да излизат. Трима служители от охраната са мъртви, а всички пациенти са пуснати сред населението. После всички са изловени. Освен един.

— Значи той е на свобода.

— Не бих го нарекъл точно „на свобода“. Те имат намерение да го използват.

— Знаят ли го какъв е?

— Не, досието му е било запечатано. Младок, и толкоз. Не са търсили досието му.

— Ще разберат. В Москва също не обичат серийните убийци.

— Трудно е да го приклециш. Колко души са загинали, преди изобщо да го заподозрем?

— Войната засега свърши.

— И започна надпреварата за надмощие в следващата.

— Ако имаме късмет, полковник Граф, дотогава ще сме мъртви.

— Всъщност аз вече не съм полковник, сестра Карлота.

— Наистина ли смятат да ви изправят пред военен съд?

— Това е разследване, нищо повече. Ще ме разпитат.

— Само не разбирам защо им е нужен жертвен козел за победата.

— Ще се оправя. Слънцето все още грее над планетата Земя.

— Но никога вече няма да огрее техния трагичен свят.

— Дали вашият Бог е и техен Бог, сестра Карлота? Дали ги е приел в рая?

— Той не е мой Бог, господин Граф. Но аз съм негово дете, както и вие. Не зная дали, когато погледне формиките, и в тях вижда свои деца.

— Деца. Какво причиних аз на децата, сестра Карлота...

— Дадохте им свят, в който да се завърнат у дома.

— На всички без един.

Бяха нужни няколко дни, докато усмирят войниците на Полемарха, но най-сетне ФлотКом бе изцяло под командата на Стратегоса. Не бе излетял нито един кораб под командата на бунтовниците. Триумф. Хегемонът подаде оставка в рамките на примирието, но това само оповести официално вече станалото.

Бийн остана с Граф, докато траеше борбата — прочетоха всички съобщения и прослушаха всички рапорти за ставащото навсякъде из флота и на Земята. Обсъждаха ситуацията в развитие, опитваха се да четат между редовете, мъчеха се да тълкуват случващото се. Бийн вече бе оставил войната с бъргерите зад гърба си. Сега значение имаше само ставащото на Земята. Когато най-сетне подписаха несигурно примирие, което сложи край на борбата, Бийн разбра, че това е само

временно. Щяха да имат нужда от него. След като се върнеше на Земята, можеше да се подготви за ролята си. Войната на Ендър свърши, помисли си той. Следващата е моя.

Докато Бийн жадно следеше новините, другите деца бяха затворени в стаите си под стража, а когато токът спираше в тяхната част на Ерос, трепереха в тъмното. Два пъти имаше нападения над тази част на тунелите, но никой не знаеше дали руснаците се опитваха да докопат децата, или просто изследваха района.

Ендър бе под много по-солидна стража, но не го знаеше. Напълно съсипан и вероятно нежелаещ или неспособен да понесе грандиозността на стореното от него, той дни наред остана в несвяст.

Дойде в съзнание чак след края на битките.

Тогава позволиха на децата да се съберат пак — засега затворническият им период беше свършил. Заедно те се отправиха на поклонение в стаята, където пазеха и лекуваха Ендър. Завариха го в очевидно добро настроение — можеше дори да се шегува. Но Бийн забелязваше дълбоката умора, тъгата в очите на Ендър, която не можеше да остане скрита. Победата му бе струвала много по-скъпо, отколкото на всички останали.

Повече, отколкото на мен, помисли си Бийн — въпреки че и аз знаех какво върша, а той бе невинен и не хранеше никакъв зъл умисъл. Той се измъчва, а аз продължавам нататък. Може би защото за мен смъртта на Поук бе по-важна, отколкото загиването на цяла една раса, която никога не съм виждал. Нея я познавах — тя остана в сърцето ми. Бъгерите никога не съм ги познавал. Как бих могъл да скърбя за тях?

Но Ендър може.

След като информираха Ендър за новините — какво се беше случило, докато той е спал, Петра го погали по косата.

— Добре ли си? — попита тя. — Уплаши ни! Казаха, че си откачил, а ние им казахме, че откачените са те!

— Откачих — рече Ендър. — Но иначе съм добре.

Побъбриха си още, но после емоциите на Ендър преляха и за първи път, откакто го помнеха, те го видяха да плаче. Бийн се случи точно до него и когато Ендър протегна ръце, той ги прегърна двамата с Петра. Докосването на дланта му, прегръдката на ръката му... Бийн просто не издържаше. И той се разплака.

— Липсвахте ми! — изхълца Ендър. — Толкова исках да ви видя, че чак ми ставаше лошо!

— И ни видя какви сме лоши — рече Петра, която не плачеше, и го целуна по бузата.

— Видях ви величествени — отвърна Ендър. — Онези, от които имах най-голяма нужда, аз похабих първи. Лошо бях планирал нещата.

— Всички вече сме добре — обади се Динк.

— Аз вече не съм длъжен да съм ваш командир, нали? — попита Ендър. — Никога вече не искам да командвам!

Бийн му повярва. Повярва и че Ендър никога вече няма да командва в битка, Той все още притежаваше талантите, които го бяха довели дотук, но най-важните от тях не биваше да се използват в името на насието. Ако във вселената съществуваше доброта или поне най-обикновена справедливост, Ендър никога повече нямаше да отнеме живот. Беше си изпълнил дълга.

— Не си длъжен да командваш никого — рече Динк, — но ти винаги ще си нашият командир.

Бийн почувства, че това е истина. Нито един от тях нямаше да изхвърли Ендър от сърцето си — щяха да го носят там, където и да отиде, каквото и да правеха.

Онова, което на Бийн не достигна кураж да им каже, беше, че на Земята и двете страни бяха настояли за попечителство над героя от войната, младият Ендър Уигин, чиято велика победа бе пленила въображението на народа. Която и страна да го получи, не само щеше да се възползва от прекрасните му военни умения — поне така си мислеха. Очакваха да се облагодетелстват от цялата шумотевица и идолопоклонничество, които го заобикаляха и избликваха при всяко споменаване на името му.

Така че, докато политическите лидери работеха по примирието, те стигнаха до много прост, очевиден компромис. Всички деца от Военното училище щяха да бъдат репатрирани. Без Ендър Уигин.

Ендър Уигин нямаше да се завърне у дома. Никоя от страните на Земята не биваше да се възползва от него. Това бе компромисът.

И това бе предложено от Лок. От собствения брат на Ендър.

Когато Бийн научи това, вътрешно той кипна — също както когато си мислеше, че Петра е предала Ендър. Не беше справедливо. Беше непоносимо.

Може би Питър Уигин го бе направил, за да попречи на Ендър да стане пионка. Да запази свободата му. Или може би, за да предпази самия Ендър от изкушението на политическата власт. Дали Питър Уигин искаше да спаси брат си или елиминираше съперник за властта?

Някой ден ще се срещна с него и ще разбера, реши Бийн. И ако е предал брат си, ще го унищожа.

Докато Бийн лееше сълзи в стаята на Ендър, той плачеше заради нещо, което другите още не знаеха. Плачеше, защото Ендър нямаше да се завърне у дома след войната — точно както нямаше да се завърнат и войниците, загинали в бойните кораби.

— Е, какво ще правим сега? — обади се Алей. — Войната с бъргерите свърши, войната на Земята — също, та дори и войната тук. Какво ще правим?

— Ние сме деца — напомни му Петра. — Сигурно ще ни накарат да ходим на училище. Така е по закон. Трябва да ходиш на училище, докато не навършиш седемнайсет години.

Всички се разсмяха, а после пак се заплакаха.

През следващите няколко дни се виждаха от време на време. После се качиха на няколко различни крайцери и изстребители, за да отпътуват за Земята. Бийн знаеше много добре защо пътуват в отделни кораби. Така никой нямаше да попита защо Ендър го няма на борда. А той — дори да знаеше, че няма да се върне на Земята — с нищо не се издаде.

Елена едва успя да сдържи радостта си, когато сестра Карлота се обади и попита дали тя и съпругът ѝ ще са си вкъщи до един час.

Николай, Николай, Николай. Елена пееше името отново и отново наум, изговаряше го безмълвно. Съпругът ѝ Юлиан почти затанцува, докато се суетеше насам-натам из къщата. Николай беше толкова мъничък, когато замина. Сега щеше да е много по-голям. Сигурно нямаше да го познаят! Нямаше да разбират какво е преживял. Но всичко това нямаше значение. Те го обичаха. Щяха отново да го опознаят. Нямаше да оставят изгубените години да попречат на годините, които им предстояха.

— Виждам колата! — провикна се Юлиан.

Елена припряно започна да маха покривките от блюдата, та да може Николай да влезе в кухня, изпълнена с най-прясната и най-чиста храна от детските му спомени. С каквото и да ги хранеха в космоса, надали можеше да се мери с това!

После тя се завтече към вратата и застана до мъжа си, докато гледаха как сестра Карлота слиза от предната седалка.

Защо не се взеше с Николай отзад?

Нямаше никакво значение. Задната врата се отвори, от нея се показа Николай и изправи стройното си младо тяло. Какъв се беше източил! Но въпреки това си беше още момченце. Оставаше му още мъничко детство.

Тичай при мен, сине мой!

Но той не се втурна към нея. Обърна гръб на родителите си...

Аха. Бърка в колата за нещо. Може би подарък?

Не... още едно момче.

По-дребно момченце, но с лице досущ като това на Николай. Може би твърде угрижено лице за такова мъничко детенце, но по него се четеше същата онази откровена доброта, която Николай винаги бе притежавал. Николай се беше ухилил до уши! Но малкият не се усмихваше. Изглеждаше неуверен и разколебан.

— Юлиан — рече мъжът ѝ.

Защо ли произнасяше собственото си име?

— Вторият ни син — продължи той. — Не всички са загинали, Елена. Един е оцелял.

Тя бе погребала в сърцето си всякаква надежда за техните мънички дечица. Заболя я, когато отново отвори този тайник. Дъхът ѝ секна — толкова силно бе чувството.

— Николай го срещнал във Военното училище — продължи мъжът ѝ. — Казах на сестра Карлота, че ако имаме втори син, ти би искала да го кръстиш Юлиан.

— Ти си знаел? — учуди се Елена.

— Прости ми, любов моя. Но тогава сестра Карлота не бе сигурна, че това е нашето дете. Нито пък, че някога ще му позволят да се завърне у дома. Не бих понесъл да ти вдъхна надежда, а после пак да разбия сърцето ти.

— Имам двама синове — рече тя.

— Само ако искаш втория — рече Юлиан. — Животът му е бил труден. Но тук той е чужденец. Не говори гръцки. Казали са му, че идва само на гости. Че по закон той не е наше дете, а по-скоро е под държавно попечителство. Не сме длъжни да го вземем, ако ти не го искаш, Елена.

— Млъкни, глупако мой! — възкликна Елена, а после се провикна към приближаващите се момчета:

— Ето ги моите двама синове, връщат се от война! Тичайте при майка си! Толкова ми беше мъчно и за двама ви, дълги, дълги години!

И тогава те се втурнаха към нея и тя ги притисна в прегръдките си. Сълзите ѝ капеха и по двамата, а дланите на мъжа ѝ се отпуснаха върху главите на момчетата.

Мъжът ѝ заговори. Елена веднага разпозна думите му. Цитираше евангелието от Лука. Но тъй като той бе запомнил цитата само на гръцки, малкият не го разбираше. Какво от това? Николай започна да му превежда на Общия език — езика на флота. Почти на мига мъникът разпозна думите и ги изрецитира по памет — такива, каквито сестра Карлота му ги бе прочела някога, преди години.

— Нека ядем и се веселим; защото този мой син бе мъртъв и оживя, изгубен бе, и се намери.^[1]

— Добре дошло у дома, малко братче — рече Николай. — Нали ти казах, нашите са чудесни.

---

[1] Евангелие от Лука, гл.25, ст.24 — Притчата за блудния син. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.